Új év — hatékonyabb munka

Tradíciójának megfelelően és e tradícióból következően vállalatunk 1971-ben is sikeresen teljesítette célkitűzéseit. E célkitűzések — IV. ötéves tervünk első évének konkrét feladatai, — szervesen kapcsolódtak az ágazati koncepciókon keresztül a tervszerű és arányos fejlődést célzó és biztosító IV. ötéves terv időszakára vonatkozó népgazdasági tervhez. A konkrét feladatok teljesítésének számszerű ismertetésére ezúton nem térek ki, a részletes és megfelelő módon elemzett adatok birtokában az elkövetkezendő hónapok során lapunk hasábjain, de más fórumokon is tájékoztatjuk majd gyárunk kollektíváját mind a pozitív, mind a negatív tendenciákról. Ez utóbbiak ugyan nem jellemzők, nem általánosak és nem alapvetők, azonban kedvezőtlenül befolyásolták — ha nem is döntő mértékben — azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a terv sikeres teljesítése érdekében dolgozóink kifejtettek.

Szót ejteni róluk, s cselekedni kiküszöbölésük érdekében annál inkább szükséges, mert egyrészt e jelenségek a fejlődés gátlói, ellentétesek a vállalati és népgazdasági érdekekkel egyaránt, másrészt méltatlanok a Hűtőgépgyárhoz, s annak dolgozó kollektívájához, amely képes és alkalmas valóban nagy feladatok megoldására, s amely kollektívára az elkövetkező évben és években is egyre nagyobb feladatok várnak. Amikor vállalatunk elkészítette IV. ötéves tervét, annak megvitatása a dolgozók legszélesebb bevonásával történt. Mozgósítani a cél érdekében csak úgy és csak akkor lehet, ha mindenki egyetért a célkitűzésekkel. Hogy a Hűtőgépgyár kollektívája megértette a népgazdasági tervből ránk háruló feladatokat és egyetértett a feladatok vállalati tervben való konkretizálásával, azt önmagában a teljesítés is bizonyítja, de bizonyítja az a sok javaslat, észrevétel, amely a végrehajtás, a megvalósítás módozataira vonatkozóan a termelési tanácskozásokon, szocialista brigád értekezleteken, műszaki konferenciákon és egyéb fórumokon elhangzott. E javaslatok, észrevételek számokban sokszor ki sem fejezhetők, azonban ezek hatása mindenképpen tükröződik az elért eredményekben. Az eredmények pedig tükrözik azt, hogy ebben a gyárban valóban a munkásosztályé a vezető szerep, azé a munkásosztályé, amely tudatosan vállalja évről-évre az egyre növekvő, egyre nehezebb feladatok megvalósítását, előbbre víve ezáltal a szocializmus építésének az ügyét és ezzel összefüggésben a személyes jólétének, boldogulásának ügyét egyaránt.

Amikor gyárunk valamennyi becsületes dolgozójának köszönetet mondok az elmúlt év során végzett munkáért, megköszönöm a párt, a KISZ- és a szakszervezet segítségét, amely nélkül jól koordinált együttműködés, hatékony tevékenység nem képzelhető el. Az a kérésem, hogy ez a segítség, ez az együttműködés, ez a munka az 1972. esztendő során se lankadjon, hanem fokozódjék. Ismeretes valamennyiünk előtt, hogy 1972. évi terveink (IV. ötéves tervünk és operatív tervünk alapján egyaránt) további dinamikus fejlődést tükröznek minden vonatkozásban. Ami azonban az eddigieknél is fokozottabban előtérbe kerülő feladat az 1972. esztendőben, ez a hatékonyság emelése.

Terveink megvalósítása során fő feladatunk a hatékonyság növelését célzó belső tartalékok feltárása. A fejlődés ezen intenzív útja szoros összhangban van az ágazati és népgazdasági koncepciókkal, valamint a reális lehetőségekkel egyaránt.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az 1972. évi népgazdasági terv jóváhagyásával együtt határozatot hozott a terv végrehajtását szolgáló intézkedésekről. Ezek, valamint az Állami Költségvetésben törvényerőre emelt intézkedések arra irányulnak, hogy a népgazdaságban meglévő kedvező folyamatok erősödjenek, javuljon az egyensúlyi helyzet és növekedjék a vállalati munka hatékonysága. Ezen intézkedések (köztük számos rendelet és a közgazdasági szabályzók több változtatása) fokozottabban a termelékenység, az élő és holt munka ráfordítások hatékonysága irányába terelik a figyelmet. Éppen ezért vállalatunk 1972. évi feladatai között is központi szerep jut minden olyan tevékenységnek, feladatnak, amely ezen intézkedéseket a leginkább érvényre juttatja. E feladatok vállalatunk egész kollektívájától fegyelmezett, célirányos és céltudatos munkát követelnek.

Az eddigi eredmények, dolgozóink eddigi helytállása optimizmussal tölt el. Bízom abban, hogy a megfelelően előkészített esztendő során a szigorú, de nem irreális tervek a „kezdeti sebesség" lanyhulása nélkül, sikeresen valósulnak meg.

Biztató dolgozóink hozzáállása az év első napjaiban. Olyan ütemben és lelkesedéssel folyik a munka, mintha már most „évvégi hajrá" lenne.

Bízom a gyár kommunistáiban, a szocialista brigádokban és valamennyi dolgozóban. Bízom abban, hogy feladataink maradéktalan teljesítésével tovább erősítve a szocializmus építését, emelt fővel ünnepelhetjük az év folyamán, tradíciónkhoz méltó eredményekkel gyárunk fennállásának 20 éves évfordulóját.

E munkához kívánok az új esztendőben mindenkinek erőt, egészséget, boldogságot.

Gorjanc Ignác
vezérigazgató

Megújult a helyi GTE szervezet

A Gépipari Tudományos Egyesület Jászberényi Szervezete 1971. december 16-án tartotta vezetőségválasztó közgyűlését. A közgyűlésen — a GTE központ képviseletében — megjelent Babay József elvtárs, a Zománcipari Művek nyugalmazott vezérigazgatója. László Károly, gyárunk műszaki igazgatója elnöki megnyitójában méltatta a jászberényi szervezet eddigi munkáját és útmutatást adott a további feladatok megvalósításához. Csomor József, a szervezet titkára beszámolt az előző választás óta végzett munkáról, a jászberényi szervezetnek a két bázisvállalat, az Aprítógépgyár és a Hűtőgépgyár, valamint a város műszaki életének fellendítése érdekében folytatott tevékenységéről. A titkári beszámolót szavazás követte, amelyen az alábbi vezetőséget választották meg:

Elnök: *László Károly* műszaki igazgató, Hűtőgépgyár. Alelnök: *Csik József* műszaki igazgatóhelyettes, Aprítógépgyár. Titkár: *Csomor József* főmérnök, Hűtőgépgyár. Szervezőtitkár: *Romhányi András* osztályvezető, Hűtőgépgyár. Szervezőtitkár: *Goda Zoltán* főosztályvezető, Aprítógépgyár. Gazdasági megbízott: *Zsótér Dezső* előadó, Hűtőgépgyár.

A szakbizottságok vezetői:

Anyagvizsgáló szakbizottság: *Kókai Rudolf*, Hűtőgépgyár. Aprítógép szakbizottság: *Horváth György* szerkesztőmérnök, Aprítógépgyár. Automatizálási és gépesítési szakbizottság: *Czukrász Sándor* osztályvezető, Hűtőgépgyár. Hegesztési szakbizottság: *Kármán Antal* techn. csoportvezető, Aprítógépgyár. Hűtéstechnikai szakbizottság: *Safcsák Gyula* osztályvezető, Hűtőgépgyár. Minőségellenőrzési szakbizottság: *Hegedűs András* főosztályvezető, Hűtőgépgyár. Technológiai szakbizottság: *Ozsvári Ferenc* osztályvezető, Hűtőgépgyár.

„Dolgozni csak pontosan, szépen..."

1971. december 30-án délután a TMK gépműhelyének ebédlőjében ünnepségre gyűltek össze a dolgozók. Sokan, akik egyébként szabadságon voltak, azok is bejöttek. Zsúfolásig megtelt az ebédlő. A résztvevők között két embernek hevesebben dobogott a szíve, mint máskor. Tóth Ferencet és Mihálik Istvánt búcsúztatták nyugdíjba vonulásuk alkalmából. Ők voltak azok, akik legjobban meg voltak hatódva.

Tóth János, a gyárfejlesztési főmérnökség ÖSzB titkára nyitotta meg az ünnepséget, majd Csomor József gyárfejlesztési főmérnök búcsúztatta el az üzem két régi megbecsült dolgozóját. Átadta a vállalat vezetőinek elismerését jelentő ajándékot, a Kiváló dolgozó kitüntetést és a vele járó pénzjutalmat. Ezután a munkatársak ajándékai következtek.

Nagy János, a VSzB titkára is részt vett az eseményen. A vállalat vezetősége és társadalmi szervei nevében megköszönte a nyugdíjba vonulók lelkiismeretes, megbízható munkáját és mindkettőjüknek hosszú és békés, egészséges öregkort kívánt. Az ünnepeltek meghatódva, meleg szavakkal mondtak köszönetet a felejthetetlen és szép megemlékezésért. Ezzel az ünnepség hivatalos része végetért. A folytatás a Kulacs étteremben következett, ahol a „József Attila" szocialista brigád, — melynek mindkét nyugdíjas aranykoszorús jelvényű tagja volt — ünnepélyes brigádgyűlésen köszönt el Tóth és Mihálik bácsitól.

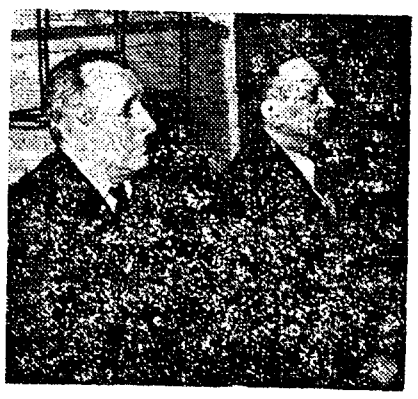

Együtt ünnepeltek

Még egy pohárral, az ittmaradókra

Életrajzukban már több, mint 10 éve szerepel a Hűtőgépgyár. Tóth Feri bácsi 1958 óta dolgozik a TMK csőszerelőinél. Csendes embernek ismerték, munkatársai szerették. Jászapátiról járt be. Sokszor télen, ünnep idején saját motorján jött be ha szükség volt rá. A fiatal generáció sokat tanult tőle, szeretett a fiatalokkal foglalkozni, átadni tudását és tapasztalatát. Mihálik bácsi 1960 óta dolgozik a TMK-ban. Szintén csőszerelőként kezdte, majd időt és fáradságot nem kímélve szorgalmasan falta a szakkönyveket. Különösen a műanyagokkal foglalkozó irodalmat tanulmányozta. Ez eredményezte, hogy az üzem most egy műanyagokat tövéről-hegyére ismerő szakembertől vált meg. Aranykedélyű ember, mindenki szívesen hallgatta a régi huszár-legendákat ebédszünetek alatt, melyeket azóta már megszépített az idő.

A fehér asztalnál újra és újra előkerülnek a munkatársakkal együtt töltött évek eseményei, történetei. A nótaszó sem volt idegen a társaságtól. Ünnepeltek. Ez a búcsúztató már nem az első a TMK-ban. Hagyománnyá vált, hogy a nyugdíjasokról ilyen szépen megemlékeznek, s ez így is van jól.

— D.I. —

hűtőgép

a Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

1972

VI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM 076/1972-73 1972. JANUÁR

Legújabb üzemünk első mérlege

A Hűtőgépgyár jászboldogházai radiátor üzeme több, mint egy év óta dolgozik. 1971-ben 294-en dolgoztak az üzemben (ebből 57 kisegítő 147 pedig darabbéres volt.) Az 1971-es év feladatait a következőképpen teljesítették:

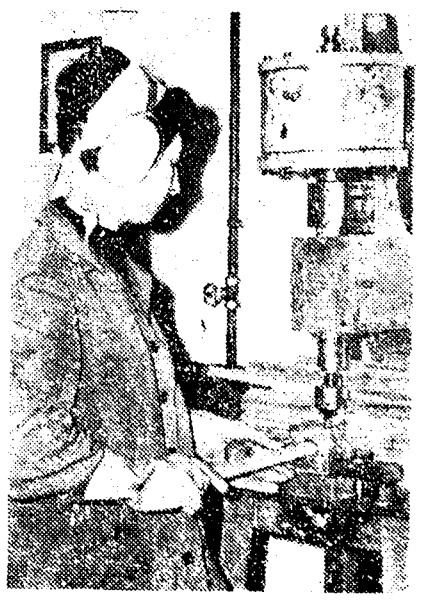

„Fülvédő" zajártalom ellen

Tervezett termelési érték: 72 millió 296 ezer forint, 378 520 négyzetméter radiátor. Teljesített termelési érték: 74 millió 203 ezer forint, 393 253 négyzetméter radiátor.

Ez azt jelenti, hogy 104 százalékra teljesítették az 1971-es gazdasági tervet. A számszerű gazdasági sikerek kellő anyagi és erkölcsi elismerést is jelentenek az üzem kollektívájára. A pártbizottságtól a X. kongresszus tiszteletére kiírt munkaversenyben elért eredményeikért. A Hűtőgépgyáron belül április 4. tiszteletére rendezett munkaverseny vándorzászlaját és a velejáró pénzjutalmat is elnyerték. Női önkéntes tűzoltócsapatuk megyei első helyezést ért el, a KISZ alapszervezetüket pedig az MHSZ munkájának segítéséért elismerő oklevéllel jutalmazták.

1971. októberében az üzem kollektívája a végzett társadalmi munkáért ezüst plakettet és oklevelet kapott. Az eddigiekben felsorolt tények, számadatok, dícsérő oklevelek, anyagi elismerések statisztika szerűen regisztrálják dolgozóink eredményes és lelkes munkáját. Mi van az eredmények, a sikerek mögött, mennyi vezetői áldozatvállalás lelkesedés, munkás felelősség, öntudat, szorgalom. Ezekről beszélt Szalóki Ferenc, a radiátor üzem vezetője:

— Az, hogy sikeresen teljesítettük az 1971-es év előirányzott gazdasági feladatait, több tényező pozitív alakulásának és jó összehangolásának köszönhető. Az 1971-es terv reális és egyszerű alapokra épült, műszaki felkészültségünk és termelési kapacitásunk erejéhez méretezett volt. Az anyavállalat és tömegszervezeti vezetői minden anyagi és erkölcsi támogatást biztosítottak a munka kezdetén és később is. A munkások 85 százaléka első-munkakönyves dolgozó. Ők a becsületes munkához, a rendhez, a tisztasághoz, a fegyelmezett magatartáshoz szoktak a falu közösségében és ami rendkívül fontos és lényeges dolog: tudják és bizonyítják is, hogy először és

Gondos munka, önmeózás a hibátlanság érdekében

Györgyike

A villamos labor „KOMPLEX-KUTATÓ" szocialista brigádja szép, figyelemreméltó vállalást tett az elmúlt évben. Vállalták, hogy gondoskodnak egy általános iskolai tanulóról, figyelemmel kísérik tanulmányi eredményeit, időnként kikérik tanárai véleményét, segítenek problémái megoldásában, elbeszélgetnek vele terveiről.

Györgyike nehéz családi körülményei ellenére is jó tanuló, jóképességű, szerény kislány. Hetedik osztályba jár és ha elvégzi az általános iskolát, szeretne valamilyen szakmát tanulni.

A brigád állandó kapcsolatot tart fenn tanáraival. A jobb tanulási lehetőség biztosítása érdekében beiratta az iskola napközijébe és a kifizetendő díjról havonként gondoskodik. Az összegyűjtött pénzből még egy-egy szükséges ruhanemüre is telik. A legszükségesebb téli holmikat már sikerült megvenni.

A kapcsolat a brigád tagjai és Györgyike között kezd szorossá válni. A kislány kezdeti, természetes zárkózottságát sikerül lassanként feloldani. Így tudták meg, hogy szakmunkás szeretne lenni és megígérték, hogy ebben is segítségére lesznek.

Györgyike bízik patronálóiban és az eddigi eredmények alapján úgy tűnik, nem hiába. A brigád minden tagjának, sőt a Labor többi dolgozójának is szívügye a kislány sorsa. Sok szép feladat van a szocialista brigádok számára, de ennél szebb nincs. Követésre méltó ez a példa.

Legújabb üzemünk első mérlege

(Folytatás az 1. oldalról)

mindenekfelett a kötelesség teljesítése szükséges, s utána kell élni a jogokkal.

Bizalommal támaszkodunk a dolgozók véleményére, elképzeléseire, javaslataira. 1971. november 18-án és 19-én felmérést végeztünk. Olyan kérdésekre kértünk véleményt, amelyek alapvetően a termelő tevékenység s a munkások szociális körülményeinek javítását segítik elő. Ilyen kérdések is voltak:

— Hogyan látja az üzem fejlődését, milyen akadályok állnak a fejlesztési lehetőségek előtt?

— Véleménye szerint a teljesítménnyel azonos elbírálást kap-e? Azok keresnek-e többet, akik a legjobban dolgoznak?

A válaszokat összegeztük és munkánk során az értékes gondolatokat hasznosítani fogjuk.

A munkafegyelem jó és stabil. A szocialista brigádok összeforrottak, s ha munkásfelvétel van, ők döntik el, hogy kell-e az illető dolgozó a kollektívába vagy nem. Üzemünkben került sor a Hűtőgépgyáron belül a Dolgozz Hibátlanul munkarendszer bevezetésére. Több alapvető célkitűzését most elemeztük, ezek közül csupán egyetlen megvalósult feladatot emelnék ki: Megvalósítottuk az önmeózás munkarendjét, egyik dolgozó a másiknak selejtet nem ad át, 1 négyzetméterre jutó selejt így ezrelékben fejezhető ki.

A Dolgozz Hibátlanul munkarendszer feladatait az 1971-es évben sikeresen teljesítettük, a számszerű értékelés január 15-ig megtörténik és ekkor kerül sor az 1972-es munkaterv részletes megbeszélésére, megvitatására, valamint véglegesítésére.

A pártalapszervezet, a szakszervezet, a KISZ alapszervezet segíti a munkánkat, négy szocialista brigádunk és hat munkabrigádunk van.

Az 1972-es évben javítani kell a bizonylati fegyelem betartásán, a munkaszervezés, a vezetés és irányítás színvonalán, minimálisra kell csökkenteni a garanciális cserét, a gyártmányok önköltségét. 12 százalékos termelésnövekedést szeretnénk elérni a jelenlegi létszám és termelőeszköz állománnyal.

Az üzem egyéves működése óta 25 százalékkal növelte termelékenységét (minden beruházás nélkül). A munkahelyi légkör egészséges és kiegyensúlyozott, becsületes és szorgalmas emberek munkájának eredménye az 1971-es gazdasági év. Termékeinket Lengyelországba, Csehszlovákiába és Ausztriába exportáljuk. Biztos vagyok abban, hogy az 1972-es év 85 millió forintos termelési értékét teljesíteni fogjuk ezzel a munkás kollektívával.

Mi szívből kívánjuk, hogy terveik, és céljaik megvalósuljanak.

B. L.

Legfiatalabb KISZ szervezetünk

E lap hasábjain jelent meg az a rövidke kis hír, mely szerint a Hűtőgépgyár Jászárokszállás-i Gyáregységében 1971. szeptember 20-án megalakult a KISZ szervezet. Az alakulás óta már eltelt egy kis idő, így mód van arra, hogy a végzett munkáról beszámoljak és vázoljam terveinket. KISZ szervezetünk 25 taggal alakult meg. Azóta létszámunk már 33. Ez a létszám nem nagy, de a közeljövőben várható, hogy a KISZ tagok száma a többszörösére fog emelkedni. A megválasztott vezetőség elsődleges feladata a fiatalok összefogása a különböző akcióprogramok megvalósítása, valamint az eszmei és politikai nevelés, hogy a későbbiek folyamán mind több KISZ-tag válhasson a Magyar Szocialista Munkás Párt tagjává. Ennek szellemében kezdtük meg munkánkat, és dolgoztuk ki munkatervünket.

Az 1972-es munkatervünk elkészítésekor figyelembe vettük az előttünk álló jubileumot, azt, hogy ebben az évben ünnepli a Hűtőgépgyár húszéves fennállását. Erre az alkalomra a műszaki előkészítő csoport, a szerszámüzem, valamint a TYLER üzem fiataljai különböző felajánlásokat tettek.

Végezetül szeretném bemutatni vezetőségünk tagjait: KISZ titkár Faragó János technológus, szervezőtitkár: Bollók László szerszámkészítő, gazdasági felelős: Földi Borbála technológus, termelési felelős: Kazinczy Gábor művezető, kultúr és sportfelelős: Guba István szerszámkészítő.

Harminchárom ifjú kommunista nevében:

Faragó János

Köszöntjük jelvényes újítóinkat

„Dolgozz, munkálj. A szép,
a jó, a hasznos,
mihelyt elkészül, az élethez
áll.
Minden jó mű egy-egy szabadságharcos.
Légy hű magadhoz, olyanokat
alkoss,
ne fogja a halál!"

Ozsvári Ferenc

Kalla István

Muhari János

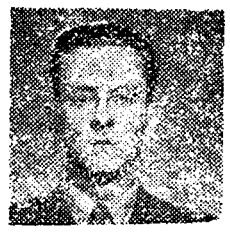
Gerőcs István

Illyés Gyula e versének mondanivalója az újítás tartalmi lényegére is kifejező. Az újítási mozgalom reprezentánsai eredményeiktől függően a „Kiváló újító" jelvény arany-, ezüst-, illetve bronz fokozatát kapják. A decemberi kiértékelésnél 3 arany, 2 ezüst, 3 bronz jelvény talált méltó helyet. A kitüntetett dolgozók közül négyet most, négyet pedig a februári számban mutatunk be olvasóinknak, hogy személyükön keresztül ismerjük meg e nemes mozgalmat.

Ozsvári Ferenc:

— Sokakkal ellentétben talán, de sohasem kerestem szándékosan azt a nyilvánosságot, amelyik munkakörön ellátásához nem feltétlenül szükséges. Itt most kivételt kell tennem, egyrészt, mert megkerestek, másrészt, mert egy nemes mozgalom propagálása a cél. Újat bevezetni és a meglévőt jobban csinálni. Ez kell, hogy áthassa a műszaki értelmiség hivatástudatát. Ez kell, hogy meghatározza mindennapi munkáját.

Az újító mozgalom egy automata mérleg annak elbírálására, hogy kinek mi van a tarsolyában: munkaköri kötelességet meghaladó átlagon felüli, vagy átlagon aluli elképzelés. Ezzel együtt az újító mozgalom jelentős vállalati fórum az átlagon felüli teljesítések anyagi és erkölcsi elismerésére.

13 év alatt sok minden előfordult: találmányi közreműködés, társújítás, önálló újítás ... és sok el nem fogadott javaslat is. Mindent egybevetve, az esetenkénti anyagi elismerést követte az erkölcsi elismerés bronz, ezüst, majd legutóbb arany fokozata.

(Igaz, ez is jár bizonyos anyagi elismeréssel, amit a közelmúltban egy nyilvános fórum egyik monológjában úgy juttattak kifejezésre, hogy „... kicsi a rakás ...") Ezen visszapillantásom befejezéseként hadd fejezzem ki reményemet, hogy a jövő pályakezdő, újat kereső műszaki értelmiségének átlagot meghaladó teljesítéseit már munkakörön belül is illően honorálni lehet. Addig azonban — úgy érzem — a már pályán levőknek is sokat kell tenniök a „haza oltárára", hogy a nemzeti jövedelemből megfelelő rész álljon rendelkezésre a teljesítményarányos differenciáláshoz.

Két jóbarát:

Nemcsak alkatilag, hanem gondolkodásmódban is rendkívül hasonlítanak egymásra. Barátságukra mégsem ez a jellemző, sokkal inkább az a sorsközösség, amely mindkettőjük életét eddig meghatározta. Negyvenkét évesek és a vállalat alapító tagjai.

— Mikor volt az első újításuk, és mivel kapcsolatban?

— 1958-ban egyszerre kerültünk a II-es üzembe, ahol ekkor kezdődött meg az első hűtőszekrénytípus, a SUPER 100-as gyártása. Mindketten csoportvezetők lettünk. Nehézségeinket nemcsak a technikai hiányosságok, hanem a tapasztalat teljes hiánya is nehezítette. Nehéz idők voltak. Kevesen voltunk, de sportnyelven szólva: nem ismertünk elveszett labdát. Az összefogás, a töretlen lelkesedés meghozta a sikert. Beindult a gyártás, és tulajdonképpen akkor kezdődött az újítási mozgalomban való tevékenységünk is. Ha az egyikünk kitalált valamit, amellyel termelékenyebbé tette a csoportjának munkáját, az a másikunkat is szorította, mert a két csoport munkája szorosan egymásra épült.

— A „nehéz időkre" ennyi év távlatából az emberek sokszor csak jó sztorikon keresztül emlékeznek viszsza. Van-e Önöknek ilyen emlékük?

— Van, mégpedig felejthetetlen. 1960. májusában 280-ra emelték a havi tervet, (ma ezt egy műszak alatt gyártjuk). Elkészítése irreálisnak tűnt még a felsőbb vezetőségnek is. Gorjanc elvtárs mindennap lejárt hozzánk és biztatott bennünket, sőt pénzjutalmat is kilátásba helyezett. A terv megvalósult, igaz, hogy ritka vendégek voltunk odahaza. A fáradságért a kapott pénzjutalomnál sokkal jobban kárpótolt bennünket az az érzés, hogy SIKERÜLT.

— Melyik volt a legjelentősebb újításuk?

— Az ajtó egybehabosítását sikerült megoldanunk közösen. Így 32 csavar elmarad, amely jelentős anyag- és időmegtakarítás mellett minőségi javulást is eredményezett — mondta Kalla István és Muhari János, természetesen felváltva.

A csoportvezető:

— Az újítás alkotás, alkotni pedig jó dolog, dicsőséget érez az ember, hogy ezt is, meg ezt is én csináltam, — így kezdte „vallomását" Gerőcs István, a TMK villanyszerelő műhely csoportvezetője. Eredményességét bizonyítja, hogy eddig 30 elfogadott újítását alkalmazták. Első újítását 1959-ben fogadták el, amely a NAGEMA-présgépek villamosberendezéseire vonatkozik. „Szerzője" akkor még 18 éves volt.

— Mit jelent Önnek, hogy ilyen fiatalon sikeres újítást mondhatott magáénak?

— Mindenesetre nagyszerű érzés volt, amely mint jó kezdet, jó alapot biztosított a jövőre.

— Az Ön újításának jelentős része a II-es üzemben nyert alkalmazást, mi ennek a magyarázata?

— Talán a véletlen is segített, hogy éppen a hűtőszekrény üzemben voltam sokszor beosztva. Az is tény, hogy ez az üzem rendkívül dinamikusan fejlődik, állandóan bővül és ezzel nekünk, villanyszerelőknek is lépést kell tartani, de hogy hogyan, — ebben rejlik az újítás lehetősége. Legutóbb a karbantartási leállás időszakában az aggregát-pályát bővítették. A dugóscsatlakozások felszerelésénél problémák voltak. Ezt sikerült megoldani és így határidőre elkészült.

— Van-e jelenleg folyamatban újítása?

— Most egy kicsit kihagytam, mert a családi örömökkel járó gondok és egyéb elfoglaltságok elterelték a figyelmemet, de be fogom hozni a „lemaradásomat". A családi örömöket István és Attila jelentik, 10 hónappal ezelőtt, érkezésükkel duplázódott meg a család létszáma.

A négy újítóról közös jellemzőként el lehet mondani, hogy a vállalat „régi" dolgozói és több mint 10 éve részt vesznek az újító mozgalomban.

Horti János

Hűtőbútor üzem

Kikerült a hullámvölgyből

A Hűtőbútor üzem a legfiatalabb üzemeink közé tartozik. A kereskedelmi hűtőszekrények és hűtőpultok iránt megnövekedett kereslet hozta létre 1967. január 1-én.

Nehezen indult a gyártás. Sokáig központi téma volt az üzem tervteljesítése és problémái. Ehhez hozzájárult a vezetők gyakori változása (az elmúlt öt év alatt a hatodik) és természetesen ilyen körülmények között nem alakulhatott még ki a jó kollektíva. Az utóbbi évek biztató eredményei alátámasztották, hogy a Hűtőbútor üzem képes a problémák megoldására, a tervteljesítésre és a jó kollektíva kialakítására.

Termelési értékük 1971-ben 126,4 millió forintot tett ki, tervteljesítésük 97,3 százalék.

„Üzemünk szocialista brigádjai átérezve vállalatunk, s ezen keresztül az összes dolgozó előtt álló feladatok nagyságát, felajánlották, hogy a L-1100 típusú kereskedelmi hűtőszekrényeknél 5 százalékos normaóra megtakarítást érnek el," — így szólt 1971 augusztus 1-én tett felajánlásuk. Vállalásukat sikerrel teljesítették. Az influenzás időszakban, amikor 30—40 dolgozójuk hiányzott, az üzem a szocialista brigádokkal az élen vállalta, hogy a hiányzások ellenére teljesítik vállalásukat és a tervet. Ebben az időszakban még az improduktív dolgozók is a szerelősoron dolgoztak. Ennek az összefogásnak az eredménye, hogy az első féléves kompresszor problémák ellenére az üzem határidőre teljesítette szovjet exporttervét. Jelenleg 200 dolgozója van az üzemnek, idei tervük 182 millió forint, ami 44,5 százalékos termelésnövekedést jelent.

A termelési feladatokról, az üzem életéről beszélgettünk az üzem gazdasági és társadalmi vezetőivel.

— Az a célunk, — mondta Kun György üzemvezető, — hogy dolgozóink a végzett munka arányában megtalálják számításaikat. Ebben az évben egy-két kivételtől eltekintve bevezetjük a 2 műszakot. Az üzem szakszervezeti műhelybizottsága felmérése alapján elmondható, hogy a nők és férfiak között kereseti különbségek nincsenek. Nálunk az elvégzett munka az irányadó. Több új gyártmány termelését kezdjük meg. Bővül a szerelősor. Az L-1100-as kereskedelmi hűtőszekrényből 1972-ben 4000 darabot fogunk gyártani. Új gyártmány lesz a kéthőfokú hűtőszekrény és a zárt fagyasztópult család. Mint látható, feladataink nagyok. Igaz, az utóbbi időben sikerült sok problémát saját erőnkből megoldani, ide kívánkozik azonban néhány évek óta húzódó és ma is aktuális téma. Másfél év óta nem sikerült üzembe helyezni a szinterező célberendezést, különböző szervek mulasztásai miatt és a festő műhelyünk zsírtalanító és festési technológiája is javításra szorul. A megnövekedett feladatokat csak e hiányosságok lokalizálása után tudjuk teljesíteni. Szükségesnek tartom a szakmunkás ellátottságot javítani, a középvezető káderek képzését és a munkafegyelem javítását is, mivel elvétve akad még igazolatlan hiányzás és más fegyelemsértés.

Szerelősoron az „export"

Továbbiakban Pesti Jánosné alapszervi párttitkárral, Paksi Józsefné műhelybizottsági titkárral Kovács Béla KISz titkárral, és Verbulecz László termelési felelőssel az üzemben folyó mozgalmi életről beszélgettünk. Az üzem dolgozóinak átlagéletkora 29 év. A KISz alapszervezet minden megmozdulás aktív résztvevője. Védnökséget vállaltak a MEO KISz alapszervével együtt a vállalathoz visszaérkezett S—140-es reklamációs hűtőszekrények javítása fölött.

Kun György üzemvezető

Négy szocialista brigád és 2 szocialista címért küzdő brigád dolgozik az üzem területén. Párttagjaik száma 17, szakszervezeti szervezettségünk 95 százalékos.

A beszélgető partnerek elmondották, hogy az új dolgozók beilleszkedését nagyban elősegítik a szocialista brigádok. Az üzemben 41 törzsgárda tag van és nagyon sok a törzsgárda-várományos. Sok a vidéki dolgozó. A különböző oktatási formákat a múltban központilag szervezték. Az idén az üzemben tartják meg az oktatásokat munkaidő után. Így könnyebb összefogni a kollektívát. Pártcsoport gyűléseket nemcsak akkor tartanak, ha a naptár szerint eljön az ideje, hanem akkor is, ha a termelésben megoldásra váró problémák ezt megkövetelik.

Kíváncsiak voltunk a dolgozók véleményére is. A szerelőszalagon dolgozók néha előforduló anyagellátási hiányokról beszélnek, a festőüzem dolgozói valóban egészségre ártalmas körülmények között dolgoznak. A fekete-soron néha nagyon nagy a zsúfoltság, ami baleset forrása lehet, a gépek száma és állapota nem kielégítő a megnövekedett programhoz, az anyag sokat vándorol az üzemben. Jobb üzemszervezéssel sokkal jobb munkakörülményeket lehetne létrehozni. Ehhez azonban más szervek segítése és tenniakarása is szükséges.

A hűtőbútor a fiatal üzemeink egyike. A hosszú hullámvölgyből kikerült. Ebben döntő részük volt az üzem vezetőinek és dolgozóinak egyaránt. Reméljük eredményeik csak javulnak, hiszen a jó kollektíva a jövő sikereinek záloga.

— Dalocsa —

Tervek, célok, feladatok

Pártunk X. kongresszusa, valamint a KGM rendelkezések és a SZOT kongresszus határozatai részletesen foglalkoznak azokkal a feladatokkal, melyek a vállalatok vezetőire és dolgozóira hárulnak az élet és munkakörülmények javítása terén. Vállalatunk viszonylatában a közelmúltban együttes párt VB és szakszervezeti bizottsági ülésen tárgyaltuk meg e vonatkozású tennivalóinkat. E fórum megállapította, hogy a vállalat fejlődésével párhuzamosan, folyamatosan javultak az élet és munkakörülmények, javítottuk a feltételeket és ezt az 1971-es év tényei, adatai igazolják még akkor is, ha egyes területeken a fejlődés következtében feszültségek keletkeztek, mint például öltöző és fürdő, valamint fűtés terén.

Nagyon összetett problémáról van szó. Nehéz egy cikk keretén belül átfogó képet adni arról, amit tettünk, de különösen arról amelyeket tenni kívánunk. A dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításával kapcsolatos feladatok a vállalati tervekben, a komplex munkavédelmi, egészségügyi és szociális tervekben, valamint a vállalati belső szerződésekben (kollektív, munkavédelmi, munkaverseny, lakásépítési támogatás) kaptak helyet és a jövőre vonatkozóan alapvető elképzelések is ezen keretek között találhatók meg. A felsorolt tervek hivatottak arra, hogy jogos igényeket összevessék a meglévő anyagi lehetőségekkel, konkrét megfogalmazást nyerjenek ezen keresztül és fő feladat, hogy rendszeresen és hatékonyan szolgálják a dolgozók jólétének javítását.

A jólétet több fontos tényező határozza meg és befolyásolja, mint például előző munkahely, az otthon légköre, új dolgozók fogadása, beilleszkedése, az üzemi légkör és üzemi demokrácia, az anyagi és erkölcsi elismerés, de nem utólsósorban a konkrét munkát végző közvetlen munkakörülményei. A vállalat vezetősége a tervezett intézkedéseinél mindig a realitásból indul ki. Az 1971-es évet erőteljes fejlődés jellemezte. 31 millió forintot fordítottunk többek között gépesítésre, közlekedési utak kialakítására, munkavédelmi és oktatófilmre, sport-létesítmények fejlesztésére, valamint dolgozóink lakásigényeinek kielégítésére.

Az elmúlt évben megvalósult a bölcsőde és óvoda központi fűtése, létrejött és a dolgozók rendelkezésére áll a Zamárdi üdülőtelep, jelentős lakásépítési kölcsönt nyújtottunk. Minden elképzelésünk maradék nélkül nem valósult meg. Mint korábban is jeleztem, öltöző és fürdő vonatkozásában nagy a zsúfoltság. A megoldás folyamatban van, a jól bevált fogasos öltözőrendszert a vállalat egész területére kívánjuk kiterjeszteni és ennek egyik lényeges lépése volt a III-as üzemi öltözők elkészülése.

Évek óta, úgyszólván minden télen visszatérő probléma volt a fűtés. Dolgozóink előtt bizonyára ismert, hogy a komplex megoldást csak az új kazánház üzembe helyezése adja meg. Felépült ugyan 1971-ben az olajtüzelésű kazánház, de sajnálatos módon a mélyépítési munkák elhúzódása miatt csak 1972-ben tudjuk üzemeltetni. A felsoroltak az úgynevezett közvetett juttatások, melyekkel dolgozóink sok esetben nem számolnak és mi sem csinálunk megfelelő propagandát ezeknek. Pedig megérdemelnék.

A megtett intézkedésekkel sem értünk el teljes eredményt, melyet igazol az a tény is, hogy a munkaerővándorlás még mindig nagy. Összehasonlításképpen — ennek igazolására — az alábbi számbeli adatokat hozom fel:

1970. I-III. negyedévében 1464 dolgozó lépett be vállalatunkhoz, ezzel szemben 921 lépett ki. 1971. azonos időszakában 1396-an léptek be, a kilépettek száma pedig 826 főre alakult. E kis statisztikával is igazolni kívánom azt, hogy az új dolgozók fogadása, beilleszkedése, az üzemi légkör kialakítása terén, a jövőben sokoldalú intézkedéseket kell tenni. A munkaerő forgalom, a munka- és technológiai fegyelemre is jelentősen kiható tényező. Nem tartjuk elegendőnek, ha csak vezérigazgatói utasításra várunk, hanem minden gazdasági és társadalmi vezetőnek hathatós segítséget kell adnia 1970. őszén a szocialista brigádokhoz fordultunk azért, hogy segítsenek megtartani a belépett dolgozókat. Nyilvántartásaink szerint 236 főt fogadtak be és tartottak meg a szocialista brigádok. Ez azonban kevés, főleg, ha figyelembe vesszük, hogy a dolgozók 80 százaléka szocialista munkaversenyben vesz részt, de akkor is kevés, ha a kilépett 826 dolgozóhoz viszonyítjuk.

Ezért további segítséget kérünk szocialista brigádjainktól. Az élet- és munkakörülmények javítása terén, jelentős intézkedés volt 1971-ben a bérszínvonal javítása. A betervezett és számításba vett 3 százalékos bérfejlesztés ténylegesen 5,1 százalék lett. 1971-ben alkalmaztuk először-, és nagyon jó visszhangra talált — az új törzsgárda rendszer — melynek eredményeként 2045 dolgozó részesült a törzsgárdatagság erkölcsi és anyagi elismerésében, és erre kétmillió 34 ezer forintot fizettünk ki.

A felsoroltak hűen tükrözik vállalatvezetőségünknek azokat az elképzeléseit, melyeket az élet és munkakörülmények javítása iránt megtettünk. Nagyon fontos feladatnak tartjuk az elmúlt év tapasztalata alapján az üzemi légkör és üzemi demokrácia tartalmi javítását, de ezekről a feladatokról majd a következő számban fogunk részletesebben írni.

Jelentősen fejlődött a kultúrális mozgalmi élet. Első intézkedésként főfoglalkozású vállalati kultúrfelelőst neveztük ki az elmúlt évben, Taczman Mária személyében. Az ő feladata a szocialista brigádok kulturális vállalásainak elősegítése, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése, összefogni az üzemi kultúrosokat, kapcsolatot tartani a városi, megyei művelődési intézményekkel.

Ezek a fontos feladatok ezévben teljesednek majd ki, koordinálni kell a vállalati igényeket és lehetőségeket. Jelentősen gyarapodott a szakszervezeti könyvtár állománya, de kívánatos az olvasók számának további emelése.

Ismeretterjesztésünk színvonala javult és 1972-ben is minden feltétel megvan a további fejlődésre. A meglévő kultúrális szakkörök munkája sok elismerést kapott.

Az 1971-es év eredményesnek ítélhető, reméljük ez a fejlődés tovább folytatódik, s ezévben még erőteljesebb lesz. Javítani kell munkánkon, és különösen a konkrét feladatokat kell jól, az elvárásoknak megfelelően megoldanunk.

Erről majd a februári Hűtőgépben fogunk szólni.

Nagy János
VSZB titkár

Törzsgárdánk

Farkas Kálmán

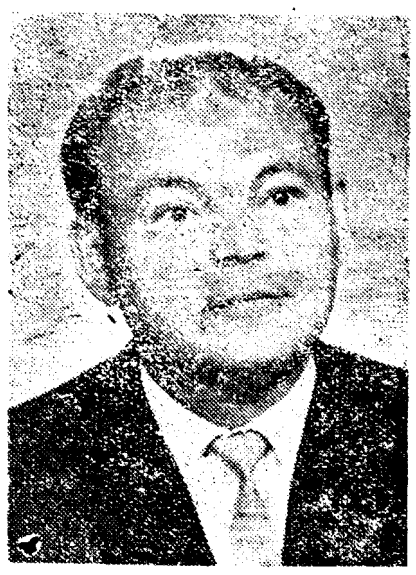

Az abszorpciós üzemben kerestem fel, és beszélgettem vele a gyárban töltött 17 év eseményeiről, sikereiről, problémáiról.

— Egyszerű munkásember vagyok. 1955. szeptemberében jöttem a vállalathoz. A III-as üzemben kezdtem, az alumínium edények, jászkannák gyártásánál, mint betanított munkás. A fizetésem 1700-1900 forint között mozgott. Három műszakban dolgoztam. Őszintén szólva ez kezdetben kellemetlen és fárasztó volt, de az idő múlásával hozzáedződtem a váltóműszakhoz.

Amikor a szifonok gyártása megkezdődött, átkerültem a MEO állományába és továbbra is a III-as üzemben maradtam. Ez a munka számomra teljesen új és igen érdekes volt. Minden gyártmányt gondosan ellenőriztünk, sokszor túlóráztunk, vagy társadalmi munkában dolgoztunk.

A MEO érdeke úgy kívánta, hogy a meginduló háztartási hűtőszekrénygyártás ellenőrzésében is részt vegyek. A II-es üzemben igen nehéz és akkor még kezdetleges technológiával kezdődött el a munka. Számomra az új munkahely fokozott felelősséget jelentett, tüzetesen meg kellett ismernem a hűtőszekrényt, hiszen csak akkor tudtam megfelelően minősíteni.

Amikor felépült az abszorpciós üzem, és elkezdődött a 70, majd az 50 literes hűtőszekrények gyártása a II-es üzemből átkerültem az abszorpciósba. Azóta itt dolgozom mint meós.

Ha visszatekintek az elmúlt 17 évre, büszke vagyok a vállalat eredményeire, szinte minden jelentős újszülött termék elindításában, minősítésében részt vettem. Hogy a vállalaton belül a 17 év alatt több üzemben dolgoztam, az nem a nagyobb anyagiak hajszolását jelenti. Főnökeim kérésére kerültem mindig arra a MEO területre, ahol éppen a legnagyobb munka és hajrá volt.

Nagy örömmel fogadtam a törzsgárda szabályzatot, úgy érzem ez méltó elismerése és tisztelése a hosszú időn át végzett becsületes és jó munkának. A pártnak nem vagyok tagja, 1955. óta szervezett dolgozó vagyok. Munkahelyi vezetőimmel elégedett vagyok, segítenek a munkában, egyéni problémáim megoldásában. Ahogy visszagondolok, még eddig egyetlen alkalommal sem fordult elő nézeteltérés közöttünk. Az abszorpciós üzemben egészséges és fegyelmezetten dolgozó közösség van, a fiatalok lelkesek, türelmesek, szakmailag jól képzettek.

Saját családi házban lakunk. Feleségem beteges, nem dolgozik, a háztartást vezeti. Kislányunk Katalin 15 éves, elsős gimnazista. Még nincs határozott elképzelése a jövőre vonatkozóan. Jól és szorgalmasan tanul.

A nyugdíjig szeretnék itt dolgozni, becsületesen és dolgosan élni, segíteni munkámmal a vállalat gazdasági feladatainak végrehajtását, felnevelni és értékes embert formálni leányunkból.

Farkas Kálmán kevés szavú, szorgalmas és jó munkás. Életének eleme a munkahely és a család.

További jó egészséget és eredményes munkát kívánunk Farkas Kálmánnak.

— babucs —

A pártcsoport

Pártunk X. kongresszusára készülve, minden pártalapszervezetnél értékelték az alapszervezetek tevékenységet, a párt ellenőrző szervező munkáját.

A X. kongresszus óta több mint 1 év telt el, s alapszervezeteink vezetőségei a szervezeti szabályzat előírása alapján — az elmúlt év decemberében beszámoltak taggyűléseiken az éves munkáról. A beszámoló taggyűléseken minden alapszervezetünknél a párttagok hozzászólásaiban megfogalmazódott az az igény, hogy a vezetőségek jobban vegyenek részt — s ehhez kérjék és mozgósítsák a párttagokat — a gazdasági egységek előtt álló feladatok megoldásában, céltudatosabban szervezzék, irányítsák az alapszervezetek életét.

A vezetőségek legközvetlenebb segítői: a pártcsoportbizalmiak. A pártcsoportbizalmiak a párt legkisebb egységeinek: a pártcsoportoknak a vezetői. Legkisebb egység a pártcsoport, de jelentőségét és munkáját nem létszáma, hanem az általa végzett politikai munka szükségessége és tartalma határozza meg. A gyakorlati pártmunkában a pártcsoportoknak csaknem mindennel kell foglalkozni — még akkor is, ha az úgy elvileg, szervezetileg nem az ő „asztaluk". A pártcsoport van ugyanis a legközvetlenebb kapcsolatban az üzem munkásaival, az osztály dolgozóival. Nagyon sokak számára itt kezdődik és itt fejeződik be a párttal való közvetlen kapcsolat. A pártcsoport vezető munkája, magatartása, véleménye képviseli számukra mindazt, amit a párt alatt értenek.

A pártcsoport-tevékenység színvonala olyan mérce, amely megmutatja, hogyan valósulnak meg a párt határozatai, mit lehet és mit kell tenni az eredményesség fokozásáért a pártvezetés különböző szintjein.

Sokszor ismételjük azt az igazságot, hogy a párt határozatai lényegében annyit érnek, amennyit abból az életben megvalósítanak. Hiszen azért hozzák ezeket, mert valamilyen területen, valamilyen változást tartanak szükségesnek. S hogy a kitűzött cél megvalósul-e, döntő szerepe van a pártcsoportnak. Azért múlik rajta, mert az első vonalban küzd a párt politikájának megvalósításáért, ő van — mint mondani szokták — a tett színhelyén. De a munka sikere több tényezőt feltételez. Többek között olyan feltételeket, amelyekben kialakulhat a feladatok és eszközök nélkülözhetetlen összhangja. A párt politikájának megvalósításában mind nagyobb szerep és felelősség hárul a helyi szervekre, ez szükségszerűen írja elő a pártcsoport munka színvonalának emelését. Az irányítás mai rendszerében nem csupán követelmény, hanem érvényesülésének feltétele is, hogyan alakul ki, milyen tartalmat kap az egyes területek önállósága.

Pártunk X. kongresszusának határozata rögzíti a pártélet fejlesztésére hozott feladatainkat. A pártélet fejlesztése megköveteli, hogy a pártszervezetek munkájában növekedjék a tagság folyamatos aktív részvétele, a pártfeladatok rendszeres vállalása és végzése. Mindenütt érvényt kell szerezni annak a követelménynek, hogy a meghozott döntések után minden párttag kötelessége az aktív állásfoglalás a párthatározatok mellett, a végrehajtásban való részvétel a kapott pártmegbízatásoknak megfelelően. Ennek együtt kell járni azzal, hogy a párttagság hatékonyabban éljen jogaival, ehhez pedig csak a rendszeres pártélet és a pártmunkában való aktívabb részvétel biztosít nagyobb lehetőséget.

A X. kongresszus határozatainak végrehajtásában a pártcsoportok tervszerű tevékenysége elengedhetetlen. Ahhoz, hogy a pártcsoportok a maguk kis területének tényleges gazdái legyenek, öntevékenységük növekedjék, nélkülözhetetlen a pártalapszervezet, a pártbizottság segítsége, útmutatása. Az öntevékeny munkát, a kezdeményező készséget semmiféle ráolvasás nem válthatja ki; csupán a politikai munka színvonalának emelése teremtheti meg!

(Folytatás következik)

Mi, ifjú kommunisták

Ifjúsági szövetségünk VIII. kongresszusára készülve KISZ bizottságunk 1971. november 22—28-ig kongresszusi hetet szervezett. A „Kongresszusi Hét" a Hűtőgépgyár valamennyi ifjú kommunistáját mozgósította. November 24-én ifjúsági nagygyűlés volt a központi előadóteremben, aholis a Bercsényi úti általános iskola úttörői köszöntötték a kongresszusra készülő KISZ fiatalokat, valamint Szívós Antal, a KISZ MB. első titkára számolt be a megye fiataljainak kongresszusi felkészüléséről. Ez a nagygyűlés tartalmas, jól szervezett és hangulatában korrekt, egészséges volt. November 26-án műsoros klubdélután jelentette a következő programot a fegyveres erők klubjában. Itt a tanítóképző és a honvédség közös irodalmi színpada adott műsort, majd a társastánc klub tartott a mai modern táncokból bemutatót. A műsoros klubdélutánon a fiatalok hangulata jó volt, az egész a kultúrált szórakozást szolgálta.

November 27-én, a kommunista szombaton 285 fiatal dolgozott az üzemekben, a munkahelyeken. A nap folyamán meglátogatta a fiatalokat Szívós Antal elvtárs és elbeszélgetett velük, dícsérte munkájukat, lelkes tevékenységüket. A végzett munka értéke meghaladja a félmillió forintot. A fiatalok aktivitására jellemző, hogy 35 fiatal éjszakai műszak után is bennmaradt, így a III. KISZ alapszervezet ifjúsági szocialista brigádja a műanyag üzem ifjúsági szocialista brigádja. Kiemelkedő munkát végeztek a XVII-es (Célgép), a III-as (Szerelde), a XIX-es (MEO) és a XIII., IV., XI. KISZ alapszervezetek fiataljai. A műszakért 15 ezer forintot kap a KISZ melyből 11 ezer forintot a vietnami csekkszámlára fognak befizetni.

November 28-án a Városi Uttörőházban asztalitenisz és sakkversenyt rendeztünk. Itt a fiatalok jókedvvel és lelkesen vettek részt a versenyeken.

Összefoglalva:

> A „Kongresszusi Hét" eseményei bebizonyították, hogy a Hűtőgépgyár ifjú kommunistái a termelő munka mellett tudnak lelkesen, kitartóan dolgozni a mozgalmi munkában is.

A december 8—11-ig ülésező kongresszus alapvető célja az volt, hogy meghatározza a KISZ feladatait a X. pártkongresszus politikai irányvonala és a IV. ötéves terv megvalósításában. A kongresszus állást foglalt az egész társadalmat, s benne az ifjúságot érintő néhány fontos politikai, társadalompolitikai kérdésben. Világosan megfogalmazta a KISZ tevékenysége továbbfejlesztésének feladatait, sajátos tennivalóit. (Az ifjúságpolitikai határozat végrehajtása.)

A VIII. kongresszus mélyítette és fejlesztette a tanácskozás munkajellegét, szekcióülések keretében az ifjúság rétegeinek sajátos problémái kerültek megvitatásra aprólékosan és reálisan, megfogalmazódtak olyan javaslatok, ajánlások, amelyekkel a kongresszus az ifjúság nevelésében érintett állami, társadalmi és tömegszervezetekhez fordulhat.

A hűtőgépgyári KISZ fiatalok gondjai, problémái, feladatai az üzemekben dolgozó munkásifjúság szekciójában kerültek megvitatásra.

A felszólalók részéről kifejtett gondolatok, vélemények arról tanúskodtak, hogy az ifjúmunkások megjelent képviselői egyetértettek a kongresszusi dokumentumokban és azok szóbeli kiegészítésében, valamint a vitaindító referátumban foglaltakkal.

A szekcióülés kiegészítést javasolt egyrészről a kongresszusi dokumentumokhoz, másrészről ajánlást tett a megválasztandó központi bizottsághoz.

Mit tartalmaz az ajánlás?

1. A központi bizottság által kinevezett Ifjúmunkás Tanács elemezze a fiatal műszakiak, közgazdászok, technikusok helyzetét, és ezek alapján terjesszen javaslatot a KB elé a fiatal értelmiség körében végzendő KISZ tevékenység irányelveire.
2. Az Ifjúmunkás Tanács hatékonyan működjön közre az ifjúsági törvény miniszteri végrehajtási utasításainak kidolgozásában.
3. Az Ifjúmunkás Tanács dolgozzon ki javaslatokat:
   — a IV. ötéves népgazdasági terv feladatait bemutató gazdaságpolitikai agitáció feladataira és módszereire,
   — az üzemi KISZ szervezetek kommunista-politikai és tömegszervezeti jellegének erősítésére,
   — a munkásifjúság műveltsége fokozásának módjaira és lehetőségeire.

Az illetékes minisztériumoknak és országos főhatóságoknak a következő kéréseket és ajánlásokat tolmácsolta:

— A SZOT támogassa a KISZ érdekvédelmi munkájának további javítását célzó új együttműködési megállapodás létrehozását. A szakszervezetek törekedjenek markánsabb, sajátosabb ifjúsági nevelőmunka kialakítására.

— Az illetékes minisztériumok, az ifjúsági törvény miniszteri végrehajtási utasításainak kidolgozása során teremtsék meg a munkásifjúság továbbtanulásának ösztönző rendszerét, javítsák annak feltételeit.

A plenáris és szekcióülések vitáit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a KISZ kongresszus tevékenységét, munkáját az előkészítéstől a megnyitástól egészen befejezéséig demokratikus légkörben, és bátor vélemény-nyilvánításokkal folytatta le. Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy az ifjúsági szövetség kongresszusa mind azzal, amit végzett és mindazzal, amit tett, belpolitikai életünk, hazánk társadalmi életének jelentős eseményévé vált.

A Hűtőgépgyár ifjú kommunistáinak legfontosabb feladatai: erősíteni az alapszervezetek kommunista és tömegszervezeti jellegét, sokoldalúbb és konkrétabb termelést segítő tevékenységet kifejteni, tartalmasabb kultúrális és sporttevékenységet, igényesebb szervezeti munkát kell végezni. Gyakran ostorozzák, vagy legyintenek fiataljaink munkájára, cselekedeteire. Mindenképp büszkék kell, hogy legyenek a ma vezetői a a fiatalokra, mert a ma fiatal nemzedéke különb minden eddigi ifjú nemzedéknél, hiszen kettős feladatot kell megoldania: a szocialista társadalmi rendszer építésének befejezését, s a kommunista társadalmi rendszer építésének megkezdését. Ez a munka felelősséget és fokozott forradalmiságot igényel, de szép és nemes egyéniségek formálását adja.

A VIII. kongresszus határozatainak megvalósításában komoly segítséget kell adnia a vállalati gazdaságvezetésnek, pártbizottságnak, szakszervezeti bizottságnak, hiszen csak az ő segítségükkel nyernek tényt a költő szavai:

„Éppen a munkában és csakis a munkában mutatkozik meg az ember nagysága, és minél forróbb a munkaszeretete, annál jobban felmagasztosul maga is, annál eredményesebb lesz, amit csinál."

Hírek

Megoldódott a szerszámüzemi dolgozók kijárási gondja. A Pelyhespart és környékén lakók eddig igen korán kellett, hogy elindulj nak, ha reggel fél hétre be akartak jönni. Mostantól kezdve rendszeresen jön autóbusz a félhetes kezdéshez. Köszönjük az AKÖV gyors intézkedését.

A Hűtőgépgyár tulajdonát képező ismeretterjesztő és propaganda filmeket az elmúlt évben mintegy négyezren tekintették meg. Január 15- és február 15 között pedig sok látogatója lesz „Vár a Hűtőgépgyár" című filmünknek: a környező községek pályaválasztó nyolcadikos diákjainak vetítik le a gyár előadótermében.

Először a hármas üzem teljesítette múltévi tervét: december 17-én már december 31-et is írhattak volna. Ez azt jelenti, hogy végeredményben összteljesítményük 103 százalék.

Kedves Olvasóink!

Elnézésüket kérjük, hogy a novemberi rejtvény nyerteseinek nevét nem közöltük a 12. számban. Most pótoljuk:

Petrovics Ferencné, Jászberény, Lehel Vezér tér 1. fszt. 2., Besenyi Ilona, Jászberény, Eötvös u. 14, — és Tóth Alajos, Jászárokszállás, Ságvári u. 2.

A helyes megfejtés: „A szocializmus teljes felépítésének történelmi jelentőségű munkájából egyre nagyobb rész hárul az ifjúságra."

Egy-egy szépirodalmi könyvet — nyereményüket — a szerkesztőségben vehetik át.

Még kimondani is sok: 278 ezer hűtőszekrény „termett" a Kettes szereldéjében az elmúlt évben. Az éves terv december 29-én már befejeződött, az üzem kollektívája igazán becsülettel megállta helyét.

Védőételre és italra — 1971. évben — 633 ezer forintot költött a vállalat. Egész évben folyamatosan biztosították a vitamindús gyümölcsöt, citromot és védőitalt az üzemi konyha és a munkásellátás dolgozói.

A megyei tanács egészségügyi osztálya ajándékot küldött bölcsődénk számára. Ez az első elismerés a bölcsőde dolgozóinak munkáját dícséri. Két garnitúra játékkocka- és mágneses tábla a kisgyermekek értelmi nevelését szolgálja.

A „Húsz éves Hűtőgépgyár" tiszteletére a KISZ fiatalok vállalták, hogy négy kommunista vasárnapot teljesítenek.

FELHÍVÁS!

Vállalatunk fennállásának 20. évfordulója tiszteletére a Vállalati Szakszervezeti Bizottság és a KISZ Bizottság

KI TUD TÖBBET VÁLLALATUNKRÓL?

címmel vetélkedőt rendez.

A vetélkedő csoportos jellegű, amelyre a szocialista brigádok jelentkezhetnek.

Egy brigádot 3 személy képvisel.

A vetélkedő célja; hogy a dolgozók megismerkedjenek 20 éves vállalatunk eredményeivel. Tájékozódjanak a vállalat tömegszervezeteinek munkájáról. Számot adjanak. a legfontosabb balesetvédelmi ismeretekről. Emeljük a dolgozók általános műveltségének színvonalát.

Jelentkezési határidő: 1972. febr. 20.

Jelentkezni lehet és felvilágosítást adnak

— az üzemi kultúrfelelősök,

— Munkásellátási osztályon Taczman Mária (tel. 124)

Díjazás:

I. hely 500—500 Ft személyenként

II. hely 400—400 Ft személyenként

III. hely 300—300 Ft személyenként

HŰTŐGÉP

Szerkesztőség a vállalat telephelyén Jászberény, Pf. 64.

Kiadja: a Hűtőgépgyár

Vezérigazgató: Gorjanc Ignác

Felelős szerkesztő: Bognár János

Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény

Felelős vezető: Rédel István

LEG-ek 1971-ben

A gyártott termékek száma: 209
Önálló készgyártmány: 187
Kooperációs termék: 22

A késztermékek között szerepelnek a radiátorok, autóvízhűtők különböző típusai és méretei is.

Legfontosabb termékeink gyártási mennyisége:

Kompresszoros háztartási hűtőszekrény:	*229 997 db*
Abszorpciós háztartási hűtőszekrény	*47 241 db*
1100 literes kereskedelmi hűtőszekrény:	*4050 db*
Alumínium söröshordó:	*55 621 db*
Járművízhűtő:	*60 356 db*
Heller-Forgó-féle hűtőelem:	*197 delta*
Radiátor:	*391 634 m2*
Syphonok:	*679 180 db*

Új gyártmányok:

S-140-es abszorpciós hűtőszekrény

TH-50 gépjárműbe építhető félvezetős hűtőszekrény.

ZT-220 tejhűtőpult
155 literes kétajtós bemutató vitrin
185 literes kétajtós bemutató vitrin
1 literes autosyphon (Nóra)
2 literes autosyphon (Héra)
0,25 literes habsyphon (MINI)
0,5 literes habsyphon (MIDI)

Legnagyobb beruházásunk: Jászárokszállási TYLER üzem építése.

Termékeinket 21 országba exportáljuk — ebből szocialista ország 7.

Egy termékből legnagyobb értékű exportkiszállítás:

Ország: Szovjetunió.
Termék: 1100 literes kereskedelmi hűtőszekrény.

Legnagyobb befejezett beruházás: Új festőüzem.

Legjobban fejlesztett technológiai ágazatok:

— műanyagfeldolgozás
— hidegalakítás

Elkészített szerszámok száma:

— forgácsoló szerszám	2554
— egyéb szerszám és készülék (hidegalakító, hegesztő stb.):	560

A vállalat fontosabb eseményeiből:

— S-140 típusú abszorpciós hűtőszekrény sorozatgyártásának bevezetése.
— Törzsgárda-jelvények kiosztása, a törzsgárda jutalmazása.
— Klímakészülékek gyártására licencszerződés kötése a BLOWTHERM olasz céggel.
— Átadásra került az új, elektrosztatikus festőüzem.
— Hűtőszekrényüzem rekonstrukciójának végrehajtása.
— 5 évre szóló kollektív és egyéb vállalati szerződések megkötése.
— Vállalati középtávú tervek elkészítése és jóváhagyása.
— TYLER témában együttműködési szerződés kötése a TRANSELEKTRO-val.
— a KISZ vezetőség újjáválasztása.

Műszaki fejlesztési munka terén vállalatunkkal kapcsolatban levő kutató és fejlesztő intézmények száma: 27.

Műszaki könyvtár adatai (Jászberény):

— Összes dokumentációk száma:	*38 250*
— Szakkönyvek száma:	*10 460*
— 1971-ben vásárolt könyvek száma:	*645*
— Könyvtárlátogatók száma:	*11 375*
— Beiratkozott olvasók száma:	*1112*
Vállalatunkhoz belépett külföldiek száma: (Csoportos látogatáson kívül)	*310*
— ebből szocialista országból	*193 fő*
tőkés országból	*117 fő*

Földrészi megoszlás szerint:

Európából:	*297 fő*
Ázsiából:	*5 fő*
Amerikából:	*7 fő*
Ausztráliából:	*1 fő*
Legtöbb látogató az NDK-ból érkezett:	*94 fő*
Vállalatunkhoz belépők száma:	*10 800*
— ebből csoportos látogatók száma:	*8000*

Ujítási mozgalom adatai:

— Beadott újítások száma:	**264**
— Elfogadott újítások száma:	**85**
— Elutasított újítások száma:	**104**
— Újítások megtakarítási értéke:	**8500 eFt**
— Kifizetett újítási díjak:	**510 eFt**
— Bejelentett találmányok száma:	**2**
— Elfogadott találmányok száma:	**3**
Licencvásárlások száma:	1

Nemzetközi műszaki és kereskedelmi kapcsolataink:

A vállalat kapcsolatban van:

— 40 országgal — ebből 7 szocialista ország
— 196 céggel — ebből 59 szocialista cég.

Szakszervezeti — üzemi — könyvtár adatai: (Szépirodalmi könyvek; Jászberény)

— Kötetek száma:	**4768**
— Kölcsönzött kötetek száma:	**6828**
— Látogató olvasók száma:	**3453**
— Beiratkozottak száma:	**765**

Vállalati lakásépítési támogatás adatai:

Családi ház építésének támogatására a vállalat 735 000 Ft-ot,

OTP társasház építésének támogatására a vállalat 880 000 Ft-ot fizetett ki.

Külföldi kiküldetésben részt vett dolgozók száma: 243

— ebből szocialista országba:	**144 fő**
Legtöbben az NDK-ba utaztak	**50 fő**
A külföldön eltöltött napok száma:	3710
— ebből szocialista országban	1365

KISZ-tagok száma: (Jászberény)	*710*

Levélforgalmunk:

— beérkező levelek száma:	**42 401**
— kimenő levelek száma:	**31 650**

Telexforgalmunk:

— vállalatunkhoz érkező telexek száma:	9052
— vállalatunktól kimenő telexek száma:	8948

Vállalatunkhoz belépett technikumot végzettek száma: 17
— ebből nő: 13

Vállalati ösztöndíjasok száma (egyetem és főiskola): 45

Ösztöndíjas kapcsolatunk 8 egyetemmel, ill. főiskolával van.

A Kecskeméti Gépipari és Műszaki Automatizálási Főiskolán végzett vállalati dolgozók száma: 13

Vállalatunknál 1971. óta dolgozó egyetemet és főiskolát végzettek száma:	*48*
— ebből nő:	*19*
Végzett ösztöndíjasok száma:	*20*
— ebből nő:	*4*
Egyetem:	*14*
Főiskola:	*6*
Nyelvtanfolyamokon részt vett dolgozók száma:	*132*
— ebből nő:	*31*
Megoszlás:	
Angol:	*50*
Német:	*74*
Orosz:	*6*
Francia:	*2*

Ipari tanulók száma:	**251**
— ebből nő:	**39**
Szakmák száma:	**14**
Szakmákon belül:	
— forgácsoló tanuló:	**56**
— szerszámkészítő tanuló:	**51**
— hegesztő tanuló:	**32**
Felszabadult ipari tanulók száma:	125
— ebből nő:	26
Vállalatunknál munkába lépett:	112
A géplakatos szakmában szabadult fel a legtöbb tanuló	16
Kinevezést kapott:	*25 fő*
— ebből gyáregységvezető:	*1*
főosztályvezető:	*3*
osztály- és üzemvezető:	*7*

Bejáró dolgozók száma: 1400
Helységek száma: 22
Legtöbben Jászárokszállásról járnak be: 243-an.

Szakszervezeti tagok száma: (jászberényi adatok)	*4776*

A vállalat törzsgárdájának megoszlása:

5 éves	*844*
10 éves	*638*
15 éves	*495*
20 éves	*51*
Nyugdíjas törzsgárdatag:	*248*

Törzsgárdának kifizetett hűségjutalom: 203 400 Ft

Üdülési adatok:

— üdülésben részt vettek száma:	*1381*
— ebből SZOT kedvezményes:	*393*
vállalati önköltséges:	*988*

Szakszervezeti segélyek:

Szülési segély: 277 fő	*96 400 Ft*
Temetési segély: 43 fő	*18 450 Ft*
Egyéb szoc. segély: 287 fő	*114 050 Ft*

A vállalat nyugdíjasainak száma:	278
Pártalapszervezetek száma:	11
Párttagok száma: (Jászberényi adatok)	456
Szocialista brigádok száma:	**194**
Szocialista brigádok összlétszáma:	**3015**
1971-ben szocialista brigádokba lépők száma:	**233**
Munkaruha-vásárlásra kifizetett összeg kb.:	**6 millió Ft**
Névadó ünnepségek száma:	39
KISZ-tagok társadalmi munkaórája:	**12 000**
KISZ kommunista szombatok száma:	2
— termelési értéke:	700 000 Ft

Vállalati segélyek:

Segélyben részesültek száma:	**910 fő**
A segély összege:	**268 980 Ft.**

Tizenhárom „árva"

Árvák ők? — Igen. De nem a szó századelejei értelmében. Sőt a szó egy másik értelmezése is vitatható, mert vannak közülük, akiknek élnek a „szülei", mégis sorsuk szerencsétlensége arra kárhoztatta valamennyiüket, hogy a család bensőséges viszonyaiból, szeretetéből alig-alig, vagy semmit sem szívhattak magukba.

A címszót azért is kellett idézőjelbe tenni, mert van egy szélesfokú társadalmi összefogás, amely a szocialista eszmékből táplálkozva mindennemű támogatást megad, hogy enyhítse egyéni tragédiájukat. Az állami támogatás egymagában kevés lenne, de vannak egyének és kollektívák, akik a humanitás legszebb példáját produkálják. A családi tűzhely melegének hiányát pótolják.

Vállalatunk szocialista brigádmozgalmában a „Patronáljunk állami gondozott gyerekeket" nemes gondolat 1963-tól honosodott meg. Az első vállaló a Központi Alkatrészüzem „Petőfi" szocialista brigádja volt. Példájuk hamarosan követőre talált, és ma 13 gyerek részesül a szocialista brigádok támogatásában. Az első pártfogoltak már felnőttek. Van közöttük férjes asszony, katona, szakmunkás... Közös jellemző, hogy a kapcsolatok nem szakadtak meg, mindnyájan hálával gondolnak vissza az értük oly sokat tett kollektívára.

Miből áll a támogatás? — Nehéz lenne mind felsorolni. A karácsonyi ajándékozástól a pályaválasztáson keresztül a közösségi emberré nevelésig igen széles skálán mozog. Az ajándékozás mértékének megítélésénél még téves nézetekkel is találkozunk. Ne csak az ajándékok nagyságával fejezzük ki szeretetünket, sokkal inkább szükségük van emberi szóra, atyai tanácsokra és intelmekre. Helytelen az is, ha túlzott szeretettel közelítjük meg őket, mert ezzel egyéniségük fejlődését károsan befolyásolhatjuk. Hiányozni fog belőlük az az erkölcsi önszabályozó, amely cselekedeteiket meghatározza és irányjelzője lehet életük útján. A patronálás vállalása felelősségteljes feladat, mert emberi sorsokról van szó, de ez adja felülmúlhatatlan szépségét is. Fontos lenne, ha e 9 éves múlttal rendelkező nemes mozgalom tovább bővülne, még több „árvát" venne védőszárnyai alá, amint legutóbb a Műanyagüzem „Tyereskova" szocialista brigádja tette: Pál Mariann esetében. Sokat gondolkoztam, hogy mi lehet e kollektív felelősségérzet pszichikai indítóoka. A választ a „November 7." „Marx", „Rákóczi" szocialista brigádok közös vállalásuk 4. pontja adja meg legjobban. (Mikola Károly galvanizáló tanulót patronálják.)

„Arra törekszünk, hogy ami fiatal életében rossz emlékként megmaradt, azt felváltsa az emberségbe vetett hit és bizalom, melyen keresztül társadalmunk aktív, hű fia lesz."

Horti

Keresztrejtvény

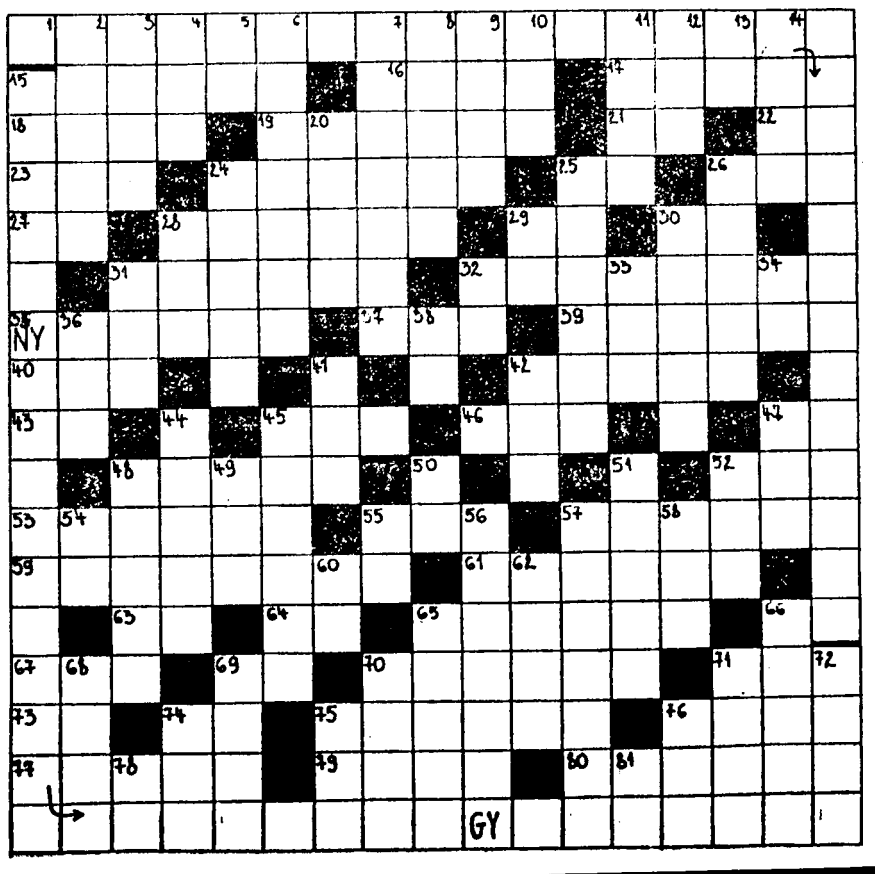

Beküldendő vízsz.: 1., függ. 15., 1972. február 15-ig.

Vízszintes: 15. December 3 a névnapja. 16. Tehergépkocsi. 17. Megelégelte. 18. Kiissza. 19. Vívóknál gyakori. 21. Imre Béla. 22. Fél teve. 23. Ismert regényhős... Jóska. 24. Ruhát tisztítok? 25. Minisztérium névjele. 26. Ilyen költség is van. 27. Gál Sándor. 28. Akkor jó, ha foszlós. 29. Betűt vet. 30. Téma magánhangzói. 31. Eltéve. 32. Nem tart össze. 35. Árvízvédelmi létesítmény. 37. Idegen új. 39. Nem jól zár. 40. Budapesti Közlekedési Vállalat. 42. Nincs szerencséje. 43. Ökül fele. 45. Béke oroszul. 46. Heves megyei község. 47. Dorog eleje. 48. Élelmiszeripari üzem. 49. Fél nikkel. 53. Régi hanza-város. 55. Figyel. 57. Magasba hajít. 59. Magunkkal visszük. 61. Gyümölcskocsonyák. 63. Króm vegyjele. 64. Hosszmérték rövidítve. 65. Orvosságtartó. 66. Üres sín. 67. SZTK elődje. 69. Nagy olasz síkság. 70. Élesítenek. 71. Szovjetunió. 73. Rag, -ra párja. 74. ÖA. 75. Lyukat tüntet el. 76. Tornatermi eszköz. 77. Indítás. 79. Derű után következik. 80. Régi oktatási intézmény.

Függőleges: 2. Híres cirkusz. 3. Dara. 4. Yet. 5. Néma van! 6. Bányászatban fontos. 7. Nem benn, névelővel. 8. Pityergős. 9. Csomagolóeszköz. 10. Tüzes mássalhangzói. 11. Félsziget. 12. ÁBC kezdete. 13. Árul közepe. 14. Indítja. 20 Tárolóeszköz. 24. Vasas munka. 25. Összelapít. 26. Labdarúgó szabálytalanság. 28. Üresen kilóg. 29. Zamat. 30. Enni kérő. 31. Nézet. 32. Főzéshez kell. 33. Lásd függ. 10-et. 34. Ezer közepe. 36. Dunántúli község. 38. Hiányos mez. 41. Vers végén cseng. 42. Állami bevétel. 44. Gyorsan. 45. Törpe állam. 47. Keményhéjú gyümölcs. 48. Becézett autómárka. 49. Orosz férfinév. 50. Személyes névmás. 51. Hosszú növésű. 52. Baráti állam. 54. Részvénytársaság. 55. Háziállat. 56. „Bizisten". 57. Elosztotta. 58. Dinnyén és jégen vágják. 60. Elem.! 62. Uni... — egyhangon. 65. Tetejére. 66. Nyomdász szakma. 68. Ház része. 69. Döntetlen a sakkban. 70. Bolond angolul. 71. Határállomás. 72. Számítógép típus, de hegy is. 74. Északi váltópénz. 75. Ferenc, Balázs, Ödön. 76. Kevert sün. 78. Fél avas. 81. Amália kezdete.

hűtőgép

A Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

IV. ÉVFOLYAM 3. SZÁM ÁRA: 1.— Ft 1972. MÁRCIUS

A PÁRTCSOPORT (2. oldal)

NŐNAPI KÖSZÖNTŐ

NYERESÉGRÉSZESEDÉS (3. oldal)

A MÁRKA RANGJÁÉRT (4. oldal)

RÓLUNK, NEKÜNK ÍRTÁK (5. oldal)

SPORT, KERESZTREJTVÉNY (6. oldal)

Szép tavaszi ünnepeink

Alig volt telünk, s már benne vagyunk a tavasz első hónapjában. Ébred a természet, élénkül, kicsit újjászületik az ember. Szép március ez a mostani is, mert oly gazdag. Nemcsak a természet megújhodása miatt. Márciussal kezdődnek a legszebb tavaszi ünnepeink. Olyanok, melyek csak a miénk, magyaroké, s olyanok is, amelyek világraszólók, amelyeket mindenütt megünnepelnek a haladó emberek milliói. Első ilyen a nőnap volt.

A másik, már a „múlt ünnepe" március tizenötödike volt. KISZ-szervezeteink, ifjú tanulóink mellett az idősebbek is megemlékeztek 1848-ról, a márciusi ifjakról, a magyar szabadságharc dicső eseményeiről. Régi ünnepünk, immár százhuszonnegyedik évfordulónk volt ez a mostani március tizenötödike.

Március még két szép és nagy ünneppel teljes. Ezelőtt 53 évvel 1919. március 21-én kiáltották ki a Magyar Tanácsköztársaságot. E nagyszerű munkásgyőzelem 133 napig hirdette, — s minden napján tettekkel igazolta, — hogy a „munkásoké a jövő".

Háború után, meg háború közben égett akkor a világ. Első, igazi nagy vereségét szenvedte el a tőkés társadalom, a tőke világrendszere. A nagy orosz proletáriátus 1917. november 7-én legyőzte a nyakán ülő, vérét szívó feudál-tőkés uralkodó osztályt, megteremtette a proletárdiktatúrát, s ezzel új korszakot nyitott az emberiség történetében. A szocialista forradalmak korát. Ebben a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban edződtek, váltak kommunistákká a magyar nép legjobb fiai is — Kun Béla, Korvin Ottó, László Jenő, — akik 1918. őszén megalakították a Kommunisták Magyarországi Pártját. Ez a párt aránylag rövid idő alatt emberek százezreit győzte meg a szocialista forradalom szükségességéről.

Mindössze 133 nap népuralom. Mégis, évszázados tettek: államosították a gyárakat, üzemeket, a hatalmas földbirtokokat is állami tulajdonba vették. Nyolcórás lett a munkanap, a nők és férfiak bérezésére kimondták az elvet: egyenlő munkáért egyenlő bért. Az iskolákat kivették az egyházak kezéből. Állami tulajdon lett a múzeum, a színház, a mozi. — Csak felsorolni is sok, s csak enynyi tényből is világos: Magyarország akkor, 1919. márciusában új korra, minden addiginál szebbre, biztatóbbra virradt.

Drága nekünk a Tanácsköztársaság emléke. Nagyapáink, dédapáink sok küzdelmére, harcokban elesett, az ellenforradalom áldozataivá vált munkások, parasztok, katonák emlékét idézzük március 21-én. És mellette egy szerényebb, kisebb, de ezt a szép évfordulót méltányló: ezelőtt 15 évvel az ellenforradalom utáni konszolidáció első „perceiben", 1957. március 21-én alakult meg a Kommunista Ifjúsági Szövetség.

Az évfordulón, — amely így már kettős — apákra, nagyapákra, dédapákra emlékezünk és a mostani derékhad, a középkorosztály tetteit méltatjuk. A Magyar Tanácsköztársaság emlékét pedig nemcsak megőriztük, hanem forradalmi tetteit tovább vittük, terveit megvalósítottuk.

Tehettük. 1945. április 4-én a világ első szocialista államának hadserege hazánk nyugati végeiről is kiűzte a második világháborúban — országbitorló uraink jóvoltából — nyakunkra települt náci megszállókat, a fasiszta hadsereget. A felszabadító harcokban román, bolgár, jugoszláv hősök is részt vettek. És tovább is mentek. A fasizmus felett aratott győzelem napjáig még sok vér folyt, május kilencedikéig.

Tavaszt váró, jó reménységgel, munkánkban bizakodó biztos tervekkel köszöntjük ünnepeinket. Sorsot, sorsokat — nemzet és nemzedékek sorsát formáló szép évfordulóinkat megünnepeljük.

Így a tavasz első hónapja nemcsak újjáéledés — visszatekintés is. Hősi, szép időkre.

Nagy márciusok, április szép napjaira.

S.J.

Műszaki együttműködés

Gorjanc Ignác vezérigazgató — Monáth Ferenc kereskedelmi igazgató és Magyar László műszaki-gazdasági tanácsadó társaságában — külföldi útja során az NDK-ban, CSSZK-ban és Dániában járt, ezév február 11—18 között. Útjának egyik célja az NDK-beli Quedlinburgban lévő „MERTIK" cég és a Hűtőgépgyár között eddig is fennálló igen kedvező üzleti kapcsolat további erősítése volt.

Megállapodás jött létre a két vállalat között, amely tartalmazza a hőfokszabályzók, valamint egyéb hűtőautomatikák fejlesztésére irányuló közös intézkedéseket, továbbá a szakemberek cseréjét is. Ez a mindkét részről egyaránt előnyös együttműködés gyártmányaink, a hűtőszekrények „lelkét" képező hőfokszabályzók további tökéletesítését van hivatva elérni.

Fotónk azt az ünnepélyes aktust ábrázolja, amikor a „MERTIK" gyár részéről HEINZ KNOPF vezérigazgató, vállalatunk részéről pedig Gorjanc Ignác vezérigazgató a műszaki együttműködés okmányait kicserélik.

Amikor üdvözöljük a két vállalat műszaki és kereskedelmi kapcsolatait, nem feledkezhetünk meg a német és a magyar nép közös béketörekvéseiről sem.

Levél Vlagyivosztokból

Repülőpostán, szép cirillbetűs írással érkezett a levél, a Kohó és Gépipari Minisztériumba, amely azután illetékességből hozzánk került. Idézzük a levelet; Magyar Népköztársaság Kohó és Gépipari Miniszterének:

„Öreg napjainkra szeretnék egy jó hűtőszekrényt. Eddig még nem sikerült szerezni. Most a pénzt összegyűjtöttem, de akármilyen hűtőszekrényt nem akarok, jóra pedig sokáig kellene sorba állni...

Hírnévnek örvendenek az Önök „Lehel" típusú hűtőszekrényei. Kérem Önt, adjon utasítást a jászberényi Hűtőgépgyárnak, hogy készpénz fizetés ellenében a megjelölt címre küldjön egy „Lehel" hűtőszekrényt.

Svackij I. P. nyugdíjas,
Vlagyivosztok,
Russzkaja utca 41. szám"

Örömmel tárjuk a hűtőszekrény üzem dolgozói és vezetői elé ezt a nyíltszíni dicséretet. Nagy dolog az, ha kezük alól kikerülő hűtőgépeknek a Szovjetunióban is ilyen jó híre van.

Hidas István, a KGM kereskedelmi főosztályának vezetője Gorjanc vezérigazgató elvtársnak megküldött levelében utalt arra, hogy a kérés teljesítését javasolja. A kedves szovjet vevő egy 150 literes hűtőgépet fog kapni, most még csak a devizális kérdés megoldása hiányzik. A szovjet Kereskedelmi Képviselet útján hamarosan megtaláljuk az elintézés módját, hogy ott a Svackij házaspár befizeti a szekrény árát rubelban, és elküldjük címükre.

Kívánjuk — úgy érzem a hűtőgép üzem dolgozói nevében is mondhatom — legyen sok öröme a nyugdíjas házaspárnak a különös gonddal elkészített és szép küllemű gép működésében.

A mi két első fecskénk

Alig, hogy befejezték az általános iskolát, azon gondolkodtak a boldogházi kislányok, de a szülők is, hogy hová mennek dolgozni. Majd 1970. júliusában, ahogy az üzem alakulni kezdett, két bátor kislány, Baráth Teréz és Dalmadi Irén már ki is gondolták, hogy ők mennek oda dolgozni.

Még az építő vállalat gépei zúgtak ott amikor ők már el is kezdték a munkát. Tették, amit kellett vagy lehetett, festették a gépeket, takarították a műhelyeket, hogy amikorra „hazajönnek" a szülők és barátok Jászberényből — eddig a Hűtőgépgyárban tanultak — rend és tisztaság fogadja őket.

Volt ebben a kezdeti időszakban sok kedves emlék, „rosszaság" is, például amikor gépek helyett egymást festették le... Azóta a majdnem két év alatt már komolyak lettek, kis öntudatos munkáslányok, s nem is ketten, hanem huszonketten lettek azóta.

Dalmadi Irénkét megkérdeztem, hogy érzi magát itt, mik a tervei:

— Én itt akarok Anyuval dolgozni. Megköszönöm az idősebb dolgozóknak, hogy segítettek bennünket, tanítottak és elnézték hibáinkat. Nagy öröm számunkra, hogy a munkáért jó fizetést kapunk. Én jelenleg tovább tanulok, levelező tagozaton végzem az általános gimnáziumot. Hogy mi ezzel a célom? Jobban akarom végezni munkámat. Innen szeretnék majd nyugdíjba is menni, de addig még van egy „jó pár év"...

Mit szól ehhez Baráth Teréz?

— Én is csak azt tudom mondani, amit Irén mondott, de neki könnyebb. Jobban ki tudja magát fejezni, — mosolyog. A fiatal lány elégedett mosolya kifejező nyilatkozat.

Azt kívánom a két „első fecskének" hogy sokáig — ha lehet nyugdíjig — dolgozzanak a radiátor üzemben, váljanak valóra legszebb kívánságaik, és legyenek boldog fiatalok, hiszen minden joguk és alapjuk megvan erre.

— Tóth József —

Újítási verseny

1972. április 1. és 1972. június 30. között vállalatunk gazdasági vezetése és szakszervezeti bizottsága újítási versenyt hirdet.

A verseny célja, az ez idő alatt beadott újítási javaslatokkal elősegíteni vállalatunk feladatainak sikeres megoldását, továbbá, hogy ezt az évet is jelentős újítási eredményekkel gazdagítsuk.

Az újítási verseny időszaka alatt az alábbi területekre várunk javaslatokat:

Műszaki megoldások területén:

Konstrukciós, technológiai módosításokkal anyagfelhasználás + normaóra csökkentés.

Felvilágosítást adnak: Gyártmányfejlesztési főosztály vezetői, Műszaki főosztály osztályvezetői.

Üzemszervezés terén:

A gyártási átfutási idők lerövidítése. A munkaszervezés javítása. A minőségi munka javítása. Gazdaságosabb gyártás.

Felvilágosítást adnak: Termelési főmérnökség, üzemvezetők.

Balesetvédelem terén:

Zajártalmak csökkentése. Üzemi levegő szennyezettség csökkentése. Kéz, láb, stb. sérülések megelőzése, illetve csökkentése.

Biztonságosabb munkavégzés az egész vállalat területén.

Felvilágosítást adnak: Munkavédelmi iroda, üzemvezetők.

Az újítási versenyben minden olyan javaslat részt vesz, amelyet a verseny időszakában naplóztak.

Értékelési forma:

Minden beadott javaslat	1 pont
Több beadott javaslat esetén minden 3. javaslat után	+ 2 pont
Feladattervi javaslatért	+ 3 pont
Kísérletre elfogadott javaslatért	+ 3 pont
Elfogadott javaslatért	+ 5 pont
Azonnal hasznosítható javaslatért	+ 10 pont
Három napon belül hasznosítható javaslatért	+ 5 pont
Hat hónapon belül hasznosítható javaslatért	+ 2 pont
Minden hasznosított, eszmei díjjal díjazott javaslatért	
200—500 Ft. eszmei díj között	+ 2 pont
500—1000 Ft. eszmei díj között	+ 4 pont
1000—5000 Ft eszmei díj között	+ 6 pont
5000— Ft. feletti eszmei díjért	+ 10 pont
Minden elfogadott, előkalkulált 10000— Ft. hasznos eredményért	+ 3 pont
10000—50000 Ft. hasznos eredményért	+ 5 pont
50000—100000 Ft hasznos eredményért	+ 7 pont
100000—500000 Ft. hasznos eredményért	+ 10 pont
500000—1 000000 Ft hasznos eredményért	+ 15 pont
1 000000 Ft. hasznos eredmény felett	+ 18 pont
Minden munkavédelem terén beadott és elfogadott javaslatért	+ 5 pont
Minden 200 normaóra megtakarításért	+ 5 pont

Díjazás (az újítási díjon felül)

I. díj	5000 Ft	(1 db)
II. díj	3000 Ft	(2 db)
III. díj	1000 Ft	(3 db)

A verseny időszaka alatt beadott és naplózott javaslatokat 1972. szeptember 1-ig el kell bírálni.

Az újítási verseny idején is érvényes a vállalat „Újítási, szabadalmi szabályzat"-a.

A verseny értékelése, a verseny díjainak átadása az 1972. december hónapban rendezendő újítási ankéton történik.

Jászberény, 1972. II. 17.

Nagy János
VSZB titkár

Gorjanc Ignác
vezérigazgató

Tervek, célok, feladatok

Mint ahogy a „Hűtőgép" újság januári számában jeleztük, folytatjuk terveink 1972. évi elképzeléseink közlését a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításáról. Előljáróban el kell mondani, hogy vállalatunk dinamikus fejlődése tovább tart, melynek eredményeként termelési kötelezettségeink ebben az évben meghaladják a kétmilliárd forintot.

A termelési tervnek a teljesítése, — mint ahogy azt a vezérigazgató elvtárs is írta lapunk januári számában — csakis a vállalat egész kollektívájának összehangolt tevékenysége alapján érhető el. El kell mondani azt is, hogy a tervkötelezettségek mellett fokozni kell a hatékonyságot, a minőséget, előbbre kell lépni az üzemszervezés területén. Ezek teljesítésének feltételei adottak, megvalósításuk szükséges, mert csak így beszélhetünk az élet- és munkakörülmények javításáról. Az élet- és munkakörülmények javítására vonatkozó elképzelések a komplex egészségügyi, szociális és munkavédelmi tervben vannak meghatározva, mely 1971-75 évekre érvényes. Ebben a tervben foglaltak ma is előek, végrehajtásuk valamennyiünk számára kötelező, ha a teljesítés feltételei megteremtődnek.

1972-ben mintegy 40 millió forintot kívánunk fordítani az élet- és munkakörülmények javítására. Természetes, hogy ez a szám nem foglalja magában a bérfejlesztést. Fő feladatként jelentkezik: kézi anyagmozgatás csökkentése, hűtőszekrény üzem szereldéjének szellőztetése, üzemi étkezők korszerűsítése, 75 személyes napközi otthon építés befejezése, lakásviszonyok javítása, tanműhely bővítése és még sorolhatnánk tovább azokat az alapvető célkitűzéseket, amelyeket meg kívánunk valósítani, fejlesztési és részesedési alapunkból.

A fenti felsorolást, a teljességre való törekvés nélkül tesszük, de ebből is látható, hogy a dolgozók javára, munkájuk és életük megkönnyítésére erőnkhöz képest mindent megteszünk.

A megvalósulás feltételei, mint ahogy már utaltam rá, több tényezőtől függnek, de elsősorban dolgozóink eredményes, tervszerű, gazdaságos egész évi munkájától. Egyik legfontosabb feladatunk a biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése, a baleseti veszélyek felszámolása, tervszerű megelőző intézkedések megtétele. A megvalósításra kerülő feladatokkal nem kívánok külön-külön részletesen foglalkozni, de ha kiemelem a hűtőszekrényüzem szerelde szellőztetésének megoldását, melyet az ott dolgozók, úgy gondolom jogosan várnak, vagy az óvodaépítés befejezésére utalok, máris olyan két fontos tényezőről beszéltem, melyek igen fontosak különösen nődolgozóink élet- és munkakörülményeinek javítása terén.

A lakásvásárlás és a kislakásépítők támogatását ilyen nagy mértékben, mint ahogy azt 1971-ben megvalósítottuk és folytatni kívánjuk, egyesek ma már természetesnek tartják, holott látni kell ennek anyagi oldalát is. Mindenesetre ki kell emelni, hogy ezt dolgozóink eredményes munkája teremtette meg és ez egyben a feladatokat is meghatározza.

A múlt évhez hasonlóan 1972-ben is lesz 3 százalékos bérfejlesztés. Az átlagos bérfejlesztésen belül természetesen kellő differenciáltságot kívánunk biztosítani az egyes üzemek között a munkavégzés körülményeit, nehézségi fokát, valamint azt a tényt figyelembe véve, hogy milyen az adott üzem szerepe az éves feladatok végrehajtása terén. A bérfejlesztés igen sokoldalú, körültekintő munkát igényel, a gazdasági vezetők és társadalmi szervek részéről egyaránt. Arról van szó, hogy ezzel meg kell valósítanunk a 7/1971. MüM rendeletet, amely a munkások és alkalmazottak új besorolását tartalmazza, másrészt el kell érni, hogy ösztönzően hasson az élő- és holtmunkával való takarékosságra, valamint a vállalat egészét érintő gazdaságosabb tevékenységre.

Jelentős feladat és egyben sürgető is, hogy ez évben megvalósuljon a vállalat területén a fogasos öltözőrendszer, mely a higiéniát, a társadalmi és egyéni tulajdon védelmét egyaránt jól szolgálja, még akkor is ha néhányan idegenkednek tőle. Remélhető, hogy az 1972-es év előrelépést hoz az üzemegészségügyi ellátottság területén is. A legszükségesebb orvosi rendelések ellátása mellett a széleskörű üzemegészségügyi tevékenység az elvárásoknak megfelelően megvalósuljon.

Befejeződik a kazánház felépítése, mely a mélyépítési munkák miatt húzódott el. Az új olajtüzelésű kazánok „belépése" egyenletes és mindenhová eljutó hőellátást fog biztosítani. Természetszerű, hogy ezzel párhuzamosan a hálózatrendszer is felújítást nyerjen és folyamatos karbantartása időben és jó minőségben megvalósuljon. Évek óta visszatérő probléma a kerékpármegőrző kérdése, és a tavasz közeledtével különösen aktuális. Bízunk abban, hogy a gyárfejlesztési főmérnökség egy korábbi megbeszélésünk alapján megteszi a szükséges intézkedéseket, melyek elsősorban nem is anyagi befektetést, hanem az adott terület ésszerű kihasználását jelentik.

Ebben az évben az üdülési lehetőségeink adottak. Lényeges változást nem kívánunk alkalmazni, bár itt még jelentkezik feladat több oldalról is. Változtatni kell bizonyos fokig az elosztási rendszerünkön, másrészt segíteni kell egyes dolgozó csoportokat, például szállítás dolgozóit, hogy ők is menjenek üdülni. Nagyon sokan keresnek fel bennünket, akik légzőszervi megbetegedésben szenvednek. Ezeknek sürgős segítség és beutaló kell. A vállalatvezetőséggel közösen meg kell találni a módját, hogy a Mátrában minél többen üdülhessenek dolgozóink közül.

Rövidesen üdültetési szabályzatot adunk ki, amely tartalmazni fogja mindazokat a fontos tudnivalókat, amelyek az üdülők igénybevételénél, igényjogosultságnál nélkülözhetetlenek.

Kultúrális vonatkozásban is jelentősek a feladatok. A jelentkező kultúrális és tömegsportigények kielégítésének a feltételei jelentősen bővülnek az elmúlt évhez viszonyítva.

Ezt részben a növekvő anyagi alapok, másrészt az e területen dolgozó áldozatkész aktívák munkáján keresztül kell kamatoztatni. A termelési tanácskozásokat megelőző műszaki konferenciák jók, az adott témában legnagyobb tárgyi ismerettel rendelkező vezetők tartják. Üzemi szinten több helyen, az itt hallottakat „egy-az egyben" adják tovább, nem egészítik ki üzemükre vonatkozóan és így nem minden esetben vált ki kellő érdeklődést. Ez az egyik probléma. A dolgozók felvetései, javaslatai igen sokrétűek. Ennek ellenére mégis azonnal mindenre választ kívánnak adni az előadók, és ez a fogyatékosság. Végül, nem élnek azzal a lehetőséggel, hogy a társszervek (technológia — szerkesztés — anyag, stb.) képviselőit meghívnák a tanácskozásra. Látható, hogy van javítani való.

Nagy János
VSzB titkár

Látogatás Békéscsabán

A GTE Hűtőgép szakbizottság, valamint a „Hűtőbútor Szerkesztő" brigád képviseletében 7 tagú küldöttség utazott el február 25-én Békéscsabára, szakmai tapasztalatcserére.

A hűtőházak országos hálózatában a békéscsabai létesítmény a régi termék mellett 1969—1970-ben kapott új részleget, amely korszerű alumínium paneles, poliuretán szigetelt termekből áll, külföldi (svéd, olasz, francia) nagy teljesítményű gépekkel felszerelve ugrásszerűen megnövelte termelését. A kormányprogram a IV. ötéves tervben célul tűzte ki, hogy a lakosság fogyasztását Mirelite áruból a jelenlegi 1 főre eső 1 kg-ról 3 kg-ra kell emelni. Összehasonlító adatként hadd említsük meg, hogy az USA-ban 1 főre 14 kg, Nyugat-Európában 8—9 kg. jut. (A magyar hűtőipar eddig főleg exportra termelt, amely érthető, hiszen az országnak jelentős valutát hozott többek között a Mirelite eper, málna vagy zöldborsó.)

Az utóbbi években a Hűtőgépgyár is készített áruházi mélyhűtőpultokat, amelyekre a kereslet főként az újonnan épült korszerű ABC-áruházak részéről nagy. A Mirelite áruk biztonságos, korszerű és esztétikus tárolását csak ezek segítségével lehet megoldani. Elérkezett az ideje annak, hogy összehangolt munkával a Mirelite termékeket előállító iparág és a megfelelő tárolást biztosító mélyhűtőpultokat előállító Hűtőgépgyár elősegítse a IV. ötéves tervben kitűzött célok megvalósítását.

Ilyen gondolatok jegyében járta végig küldöttségünk, a főmérnök kalauzolásával a hűtőház termeit, s a Mirelite előkészítő üzemet. A —25 °C-os, csontig hatoló hidegben láttuk a felmáglyázott sertés és marhahúshegyeket, másutt a rakoncákon elhelyezett csomagolt gyorsfagyasztott zöldségeket. A rakodást és szállítást emelővillás targoncával végzik, amelyek igen gyorsan közlekednek a termekben, a kézzel vezérelt motorikusan működő „Clark" gyártmányú ajtók között. Az új termekkel együtt a hűtőház tárolótere 1500 vagonra nőtt. A Mirelite késztermékeket exportkamionokkal, vagy vasúti hűtőkocsikkal juttatják el rendeltetési helyükre. (Saját hűtésű, vagy termosz kocsik.)

Az új létesítményben 4 fluidizációs vályúval felszerelt fagyasztó alagút és 1 darab, a régi hűtőházból áttelepített folyamatos gyorsfagyasztó van beépítve. Ezáltal az együttes fagyasztási kapacitás húsból 17 vagon/nap, zöldség és gyümölcsfélékből 28 vagon nap. Az alagutak belmérete 2500x12000, egyidejűleg 62 darab rakodólap elhelyezésére alkalmasak. Az elpárologtatók elárasztott rendszerűek, amelyek folyadéklevválasztóval és automatikus szinttartással vannak ellátva. A légáramlás keresztirányú. A battériák olvasztása meleggázzal történik, a csepptálcára hulló deret vízzel távolítják el. Az elszívás legalacsonyabb értéke —40°C a rotációs gépek esetén.

A fagyoskodás után jólesett szétnézni a feldolgozó vonal sokkal kellemesebb klímájú termeiben. A téli idényben a tésztafélék gyorsfagyasztása folyt, ottlétünkkor éppen a szilvásgombócot és a derelyét készítették. Itt a szalag mellett legnagyobb részt nők dolgoznak két műszakban, aránylag higiénikus körülmények között. A teljesítmények különbözőek — van olyan asszony, aki egy műszakban 4000 gombócot is megsodor, de van aki csak 1000-et. A Mirelite derelyét elkészítve küldöttségünk is megkóstolta — s véleményünk szerint finom volt, jó lenne, ha a kereskedelem Jászberényben is rendelné, és forgalmazná. A hűtőház gyorsfagyasztott árutermelési programja évi 8000 tonna készáru, amelyet a következő években még fokozni kívánnak.

A múlt évben véleményük szerint mind zsenge borsót kaptak, és dolgoztak fel; legnagyobb örömére a fogyasztóknak. A termékek között szerepel még a vágott zöldbab, sárgarépa, zeller, paszternák, szamóca, meggy, szilva, uborka, spárga, karfiol és tök. A gyümölcsök zömét Svédországba exportálták, de a következő években cél az, hogy a magyar piacra is többet juttassanak.

Érthető örömmel fogadtuk ezt a kezdeményezést, hiszen köztudomású, hogy télen a vitaminhiányos hónapokban a Mirelite gyümölcsök és zöldségek biztos C-vitamin forrást képeznek, változatossá teszik táplálkozásunkat. A Mirelite ételek felhasználásával pedig a háziasszonyok második műszakját könnyítjük meg, csökkentjük fáradtságát és növeljük szabadidejét.

Ozsváriné — bánhidi

KÁRPÁTI JÓZSEF PB titkár:

A pártcsoport

A „Hűtőgép" előző számában a pártcsoportok munkájának jelentőségéről esett szó. Jelen írásban a pártcsoportok konkrét feladatáról szólunk.

A pártcsoportok nem rendelkeznek munkatervvel, de ez nem zárja ki a tervszerű tevékenységet, hisz feladatuk szorosan kapcsolódik az alapszervezet munkatervében rögzítettekhez, a pártcsoportoknak az alapszervezet munkaterve szerint kell dolgozniok. Pártunkban gyakorlat, hogy mielőtt egy-egy alapszervezeti vezetőség munkatervet készít, a pártcsoportokon keresztül meghallgatja a párttagok véleményét: szerintük mivel kellene foglalkozni az elkövetkező időkben? E javaslatokból sorrendre kiderül milyen gondokkal küzd maga a pártcsoport.

A pártcsoportok létszámát alapvetően az egy termelőegységben dolgozó párttagok száma határozza meg. Lehetőleg 3 főnél kevesebb, vagy 15 főnél több párttag ne tartozzon egy pártcsoportba, különben a pártbizalmi nem tudja megfelelően irányítani és szervezni munkájukat.

A pártcsoportok életében igen fontos szerepe van a pártcsoport vezetőjének; a pártbizalminak. Gyakorlatilag a csoport bármely tagja ellátthatja a bizalmi teendőket. A bizalmit a pártcsoport gyűléseken választják meg. Kire esik a választás? Az esetek többségében azokra, akik bizonyságot adtak arról, hogy törekvéseikkel a párt politikájának érvényesítését szolgálják. Másszóval, akik élvezik a tagok bizalmát, akik jól ismerik a munkahelyet, akiknek tekintélyük van. Mindmáig előfordul azonban, hogy olyan elvtársra bízzák ezt a funkciót, aki könnyen mozog, munkája mellett van egy kis ideje értekezletre menni, a pártbélyeget kiosztani, a taggyűlésre mozgósítani, vagy éppenséggel jól tud beszélni. Hogy ezt a funkciót sokan még nem súlyának, jelentőségének megfelelően kezelik, számos oka van. Összefügg a pártmunka munkamódszereinek hiányosságaival, de az alapszervezeti pártmunka helyenként alacsony színvonalával is. Hozzájárul ehhez néhány nézetbeli elmaradottság. Egyik-másik elvtársunk szinte sértve érzi magát, hogy „csupán" erre tartják érdemesnek. Ez a lebecsülés onnan ered, hogy nem érzékelik milyen igényes és nehéz az emberekkel való közvetlen kapcsolat, a párt politikájának képviselete, konkrét megvalósítása. A lebecsülés másik formája, hogy helyenként igénytelenek a pártcsoportbizalmival szemben. Egyedüli kritériumnak tartják, hogy elvállalja ezt a tisztséget. A negatív tapasztalatok sokasága figyelmeztet rá, hogy mielőtt bizalmit választanak a tagok, győződjenek meg róla ki az, aki nemcsak enged a rábeszélésnek, hanem ténylegesen szívesen vállalja a bizalmiságot.

A pártcsoportok munkájának minden terhe természetesen nem a bizalmi vállára helyezkedik, de hogy ez ne csak kinyilatkoztatás legyen, ahhoz szükséges, hogy a bizalmi mozgósítsa tagjait az operatív feladatok megoldására, a párttagsággal járó sok más kötelesség teljesítésére. Sokféle elvárások vannak a pártcsoporttól, leglényegesebb mérce azonban az, hogy a párttagok hogyan teljesítik kötelességüket, miképpen befolyásolják munkaterületük dolgozóit.

A pártcsoportok ott élnek, dolgoznak a termelő munka sűrűjében. Közvetlen résztvevői az új gyártmányok, új technológiák gyakorlati bevezetésének, a termelő munka számos eredményének és örömének, de együtt vannak a dolgozókkal a problémák, esetleges kudarcok megoldásában is. A nagy kérdések itt úgy tükröződnek, mint cseppben a tenger Ezernyi lehetőség adódik a politikai „aprómunkára". A sok lehetőség közül legelsőnek a munkaversenyt említeném. A különböző versenyek kezdeményezői általában a kommunisták. Mentalitásukból adódik, hogy jobb és nagyobb eredményekre törekszenek. A termelő területeken dolgozó párttagok többsége vállalatunknál is megalakítója és tevékeny résztvevője a verseny jelenlegi legmagasabb formájának — a szocialista brigádmozgalomnak.

A brigádmozgalom nagy ereje elsősorban abban van, hogy olyasmit is vállalnak, ami nem függ össze az árutermeléssel, tehát nincs ára. Ki győzné számba venni, hogy hány meg hány magára maradt gyereket, kilátástalan helyzetbe került családot mentett meg a szó köznapi értelmében is a brigád tagjainak önfeláldozása, szeretete, gondoskodása. A szocialista brigádmozgalom a munkásosztály kezdeményezésére jött létre. Az az óhajuk, hogy minél többet tegyenek az egész társadalom hasznára. Hazánkban egymillió munkás dolgozik szocialista brigádokban és ez olyan erő, mely irányíthatja az életformát, a munkássorsot.

A párt soraiban egy természetes folyamat zajlik le: mindig jön valaki a mozgalomba és mindig távozik valaki onnan. S bár ez a „jövés-menés" természetes, mégsem lehet spontán folyamat. A párt tagjainak kötelessége, hogy olyan irányt szabjanak ennek a mozgásnak, amely lehetővé teszi, hogy mind a létszám, mind az összetétel változásai egészséges fejlődést eredményezzenek. Mikor egészséges ez a fejlődés? Akkor, ha a növekedés egyenletes, valamelyest meghaladja a csökkenés mértékét, s ha a társadalom leghaladóbb elemeivel erősödik a párt. A tagfelvételi munkának tehát ebből kell kiindulnia, módszerének ezt kell szorgalmazni.

Ezen a területen legtöbb szerepe a pártcsoportnak van, hiszen az ő helyzetük ebből a szempontból a legkedvezőbb: az üzemekben, a műhelyekben egymás mellett dolgozik párttag és pártonkívüli. Láthatják, kit kell segíteni elhatározásában, hívni maguk közé.

Meg kell mondani, a hívószó néha túl sokáig várat magára. Sok helyütt úgy vélik, aki párttag akar lenni, az jelentkezzék, hiszen a belépés önkéntes. De a munkásemberek egyik jellemző tulajdonsága a szerénység, nemigen jelentkeznek, úgy gondolják, ha alkalmasnak tartják rá, majd hívják maguk közé a kommunisták.

Az alapszervezet legfőbb szerve a taggyűlés, amelynek a legfontosabb helyi politikai kérdésekben döntési, ellenőrzési, beszámoltatási és felelősségre vonási jogköre van. A taggyűlés testesíti meg az alapszervezet egész tagságát — a pártszervezetet. A pártszervezetek jogkörének és az egyes párttagok jogai gyakorlásának ez a legfőbb fóruma. A párttagság alapvetően a taggyűlésen kapcsolódik be a párt politikájának és a pártszervezet fő feladatainak megvalósításába.

(folyt. köv.)

54. éve alakult meg a Vörös Hadsereg

Ünnepi nagygyűlés a gyárunkban

A Vörös Hadsereg születésének 54. évfordulóján, február 23-án a központi előadóteremben a hűtőgépgyári MSzBT tagcsoport elnöksége, a hűtőgépgyári, valamint a városi és járási MHSz szervezet közös ünnepi nagygyűlést rendezett, többszáz érdeklődő részvételével. Kun Erzsébet szavalatával kezdődött az ünnepség.

Fehér Imre az MSzBT hűtőgépgyári tagcsoportjának elnöke üdvözölte a megjelent dolgozókat, a vállalat gazdasági- és pártvezetősége nevében, és a következő gondolatokkal nyitotta meg a gyűlést:

— A mai napon az 54. születésnapját ünneplő szovjet hadsereget köszöntjük. Azt a hadsereget, amely a Nagy Honvédő Háború idején — a jogos önvédelem eszközeihez folyamodva — megsemmisítő csapások sorozatát mérte a német támadókra, kiűzte őket a sokat szenvedett szovjet földről s feltartóztathatatlan előrenyomulása során teljesítette internacionalista kötelességét is; egész sor kelet, és délkelet-európai népet, köztük országunkat is — felszabadította a fasiszta iga alól.

Meleg, baráti szeretettel üdvözölte a Szolnokon állomásozó szovjet alakulat képviselőit; Filima alezredest, Pilipenko és Jurjev őrnagyokat, Metelica kapitányt, valamint Vass Lajos alezredest az MHSz megyei titkárát, Szendy Sándort az MHSz városi-járási titkárát, Bedő Andrást a városi pártbizottság munkatársát. Szendy elvtárs, az ünnepség szónoka méltatta a születésnapját ünneplő szovjet hadsereg hőstetteit, napjainkban folytatott és a békés egymás mellett élésre irányuló politikáját. Szovjet vendégeink nevében Jurjev őrnagy kért szót. Megköszönte a figyelmet, amellyel a magyar dolgozók kísérik a szovjet nép és a szovjet Hadsereg életét.

— Mi, szovjet tisztek és katonák — távol a hazától, itt Önök között — érezzük azt a meleg baráti szeretetet, amivel körülvesznek bennünket. Kifejezzük ezért köszönetünket és a szocializmus építése terén további sikereket kívánunk a gyár minden dolgozójának, — mondta a hallgatóság lelkes tapsa közepette.

Gondoskodtunk arról, hogy vendégeink bepillantást nyerhessenek a Hűtőgépgyár üzemeibe. Az ünnepség után vetített „Hétköznapok" c. film- amely ragyogó színes technikával készült, a nyelvünket nem értő vendégeknek is tájékoztatást adott vállalatunkról — nagy tetszést aratott a résztvevők és vendégek körében.

Jurjev őrnagy mondta búcsúzóul:

— Először jártam a Hűtőgépgyárban, de feleségemtől, — aki a razdani Húsfeldolgozó üzemben dolgozik, — sokat hallottam a gyárról. Most, ahogy közelebbről is sikerült megismerkedni, nagy megelégedéssel tölt el az a tudat, hogy személyesen is meglátogattam a gyárat.

Mint egy ígéret, úgy hangzottak Filima alezredes alábbi szavai:

— Ez a kedves ajándék (a Lehel kürt másolata) bekerül múzeumunkba és ígérjük, ha szükség lesz rá, nem ezzel, hanem megbízható fegyverrel fogjuk megvédeni vívmányaikat. De az a fegyver nem fog kicsorbulni, mint annak idején Lehel kürtje. —

A vendégek baráti hangulatban búcsúztak el a házigazdáktól.

— Dalocsa —

Ha késve is —

Nőnapi köszöntő

Március 8-án, a Nemzetközi Nőnap alkalmából a vállalat vezetősége nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm vállalatunk asszonyait és leányait. Immár 62 éve minden évben, a nők koppenhágai konferenciája óta, a korábban vérbefojtott csikágói nőtüntetés emlékére március 8-a a világ asszonyainak és leányainak harcos ünnepe. A koppenhágai konferencia óta a nőmozgalom a nemzetközi élet és politika alakulását jelentősen befolyásoló tényezővé vált.

Az idei köszöntő szavakat az a gondolat hatja át, melyről a X. pártkongresszuson Kádár János elvtárs szólott: „Vannak azonban olyan kérdések, amelyeket még központi bizottsági, vagy kormányhatározattal, sőt még kongresszusi határozattal sem lehet megoldani. Nem lehet például határozattal előírni azt, hogy az emberek kit és hogyan tiszteljenek. De amikor mindenütt, itt a kongresszusi vitában is megállapítják a felszólalók, hogy a termelésben résztvevő aktív munkaerő 41 %-a nő — s azonkívül minden ember tudja, hogy a munkaidő után még mi vár az aktív keresőknek erre a 41 %-ára a háztartásban, a nevelésben — akkor azt kell mondanunk, hogy bár határozatot hozni nem tudunk, de aki kommunistának, vagy egyáltalán felvilágosult embernek tartja magát, az tisztelje a dolgozó nőt!"

Szocialista elveinktől idegen lenne, ha ez a megbecsülés csupán az év egyetlen napján nyilvánulna meg valamiféle rövid megemlékezésben, az is csak szavakban. Ezért szolgálja gazdasági, szociális és kultúrális intézkedéseink egész sora azt a célt, hogy csökkenjenek az indokolatlan különbségek, s jobban megosszuk a terheket mind a társadalomban, mind a családban. Így érhetjük el, hogy a dolgozó nők megbecsülése egész társadalmunkban mindennapi normává váljon.

Pártunk Központi Bizottsága 1970. február 18-án határozatba foglalta, hogy mit kell tennie a párt és állami vezetésnek, minden munkahelyi vezetőnek, a társadalmi és tömegszervezeteknek egész társadalmunknak a dolgozó nők helyzetének tervszerű, fokozatos könnyítése, a női egyenjogúság még teljesebb érvényesítése érdekében.

A határozat körültekintő szervező munka eredményeként eljutott mindenkihez, akinek feladata részt venni megvalósításában. A széleskörű ismertetés, a dolgozó nők társadalmi felemelkedésében alig több, mint negyedszázad alatt elért eredmények áttekintése megerősítette azt a felismerést, hogy a nők társadalmi, politikai, gazdasági egyenjogúságának következetes érvényesítésében, teljesebbé tételében további fontos feladatok várnak ránk. E feladatok ma elsősorban ott jelentkeznek, ahol az érdekeltek élnek és dolgoznak, ebből adódóan a nők problémáival gyakorlatilag az egész társadalom törődik.

Pártbizottságunk értékelte a határozat helyi végrehajtását, felmérte hol tartunk a feladatok megvalósításában. Megállapítható, hogy a határozat megjelenése óta több jelentős intézkedés történt női dolgozóink élet- és munkakörülményeinek javítására. Ismert tény, hogy vállalatunknál háromműszakos munkahelyen igen sok nő dolgozik, akiknek egyrésze többgyermekes családanya, vagy egyedülállóként neveli gyermekét. 1971. évben az előző év gyakorlatát követve, a területek gazdasági vezetőivel egyetértésben, újabb 151 nő mentesült a harmadik műszakba való járás és 176 nő a második műszakba való járás alól. Az iskolaév kezdete előtt a Nőbizottság felmérése alapján —vállalatunk 17 többgyermekes családanyának adott szociális segélyt a tanuló gyermekek ruházatának és iskolaszereinek beszerzésére. Női dolgozóink közül az elmúlt évben 5 kapott KGM Kiváló Dolgozó és 56 vállalati Kiváló Dolgozó — kitüntetést. Nyugodtan állíthatjuk, hogy vállalatunknál a női és férfi dolgozóink bérezésénél az elvégzett munka kerül díjazásra, az „Egyenlő munkáért, egyenlő bért!" elv érvényesül. A fenti gazdasági és szociális jellegű lépések mellett feltétlenül szólni kell arról a tényről is, hogy pártunk X. kongresszusa óta vállalatunknál is nőtt női dolgozóink politikai aktivitása, úgy a pártalapszervezetek életében, mint más területen. A párt, társadalmi és tömegszervezetek vezetőségeiben női dolgozóink képviselete biztosított.

Kezdeti sikereink tehát vannak, előbbre léptünk, de a párthatározat teljesítéséhez további tartós eredmények szükségesek. Nem lehet ezt a munkát csak gazdasági intézkedésekkel, alkalmi segélyekkel, a munkafeltételek javításával megoldottnak tekinteni. Ezek az intézkedések csak részei lehetnek annak az átfogó és összetett tevékenységnek, amit pártunk központi bizottsága határozatában rögzített.

Továbbiakban is politikai jelentősége van annak, hogy bérezési, szociális és káderügyekben vállalatunknál is a nőpolitikai határozat elvei szerint járjunk el, de ezek mellett szükséges a közgondolkodás fejlesztése. Vállalatunk párt és gazdasági vezetése elsődleges feladatának tekinti, hogy az elkövetkező időben minden területen mentesítse női dolgozóinkat a harmadik műszak alól. E téren a megfelelő intézkedések megtörténtek. Minden reményünk megvan arra, hogy az 1973. évi nőnapi köszöntő alkalmával a harmadik műszakról már csak múltidőben beszélhetünk s ezzel sikerül közel 700 női dolgozónk munkakörülményeit javítanunk.

Március 8-án a férfiak virágcsokrokkal kedveskednek édesanyjuknak, feleségüknek. Vállalatunknál is ünnepélyesen köszöntik a dolgozó nőket — kifejezve az iránt érzett megbecsülést és tiszteletet. Vállalatunk párt és gazdaságvezetése azon fáradozik, hogy ez a tisztelet és megbecsülés áthassa egész életünket, érződjék minden döntésben, intézkedésben, hogy ezt a tiszteletet vállalatunk asszonyai és leányai ugyanúgy érezhessék az év minden egyes napján, mint ahogy március 8-án.

Kárpáti József PB titkár

és a Munkásőrség

Tizenöt éve, 1957. I. 22-én alakult meg a munkásőrség. E nevezetes évforduló alkalmas arra, hogy méltassuk történetét, a munkásosztály fegyveres testületének eredményeit és harcát a szocializmus építésében és védelmében.

Alapító tagjai a munkásosztály legöntudatosabbjai közül kerültek ki.

Célja: az ellenforradalmi maradványok teljes felszámolása, demoralizáló hatásának leküzdése, majd a szocialista társadalom teljes felépítésének segítése. Mindenhol ott voltak ahol szükség volt rajuk. Segítettek a nagy történelmi tett, a mezőgazdaság kollektivizálását megvalósítani. Sokszor kellett a fegyvert csákánnyal vagy lapáttal fölcserélni, mert a társadalmi katasztrófák elkerüléséért folytatott harc mellett a természeti katasztrófák ellen is az első sorokban küzdöttek. Az árvíz elleni küzdelemben, a lakosság értékeinek mentésében szinte valamennyien részt vettek. Nemcsak a tomboló elemek megfékezésekor, hanem minden nap tesznek valamit a lakosságért, törődve annak sokszor apró-cseprőnek tűnő problémáival. Döntően helyi feladatokat oldanak meg. Talán ez a magyarázata állandóan növekvő tekintélyüknek, népszerűségüknek. Három generáció egy célért, ennél szebb társadalmi feladat nem létezik.

Jelképek ők, a munkásosztály hatalmának a jelképei, hogy továbbra is azok maradjanak, szükséges a fegyver biztoskezű fogása mellett a gazdasági építőmunka további segítése, fokozott társadalmi tevékenység kifejtése. Ehhez kívánjuk azt amit köszönésük tartalmaz „Erőt, egészséget!"

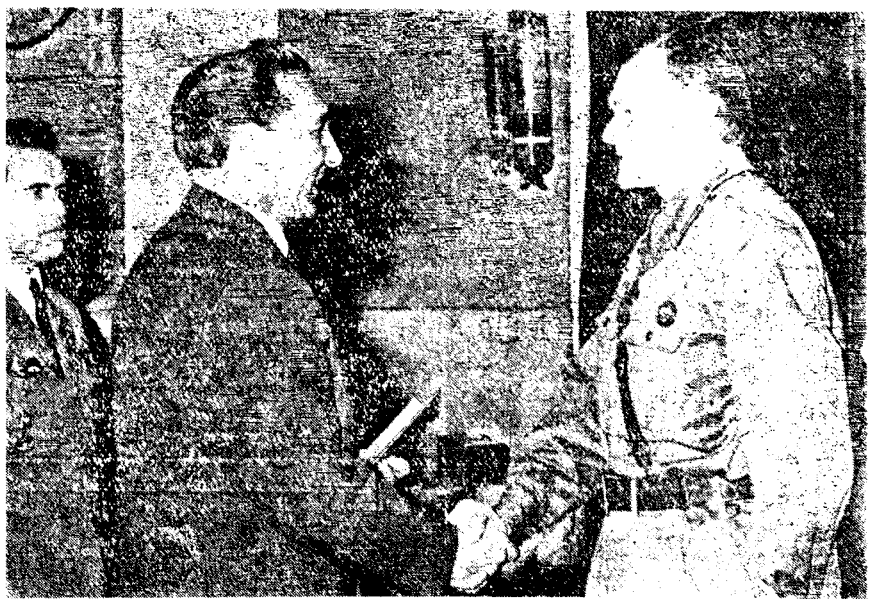

Gratulálunk Boldog Józsefnek kitüntetéséhez.

A jubileumi ünnepség alkalmával sokan kaptak kitüntetést érdemeik függvényében. A vállalat munkásőrei közül a legnagyobb kitüntetést Boldog József célgéptervező mérnök kapta, a „Szocialista Hazáért érdemérem" arany fokozatát. A kitüntetés mögött 14 év áldozatkész munkája és sok szolgálatban töltött éjszaka van.

Szerényen beszél erről az ünnepélyes percben: — 1947-ben, tanonc koromban ismerkedtem meg a politikai munkával az ifjúsági mozgalomban. 1952-ben felvettek a pártba, 1958. január 1. óta munkásőr vagyok. Nagyon szép szakasza volt életemnek ez a közel másfél évtized. Bármennyire is nem könnyű feladatokat kellett megoldani, öröm volt a munka, olyan jó a kollektív szellem. Számomra a munkásőrség nem a fegyveres testület szigorát és vasfegyelmét jelenti, hanem egy nagy családot. Ez nem túlzás, a szó szoros értelmében sem, mert vannak esetek amikor apák és fiuk is ugyanazon alakulatnál szolgálnak.

— Milyen a munkásőrség tömegkapcsolata?

— Kezdetben találkoztunk bizalmatlansággal is, de ez már régen a múlté. Azóta bebizonyítottuk, hogy a népből, a népért vagyunk.

Horti

Olvasónk írta

„Tisztelt Hűtőgép Szerkesztőség! Olvastam lapunkban, hogy írjuk meg, mi a véleményünk a címrész változásáról. Hát nekem ez az új helyesebb, mint az előző volt, mert az egyedül a gépekre felszerelt védőrácsra emlékeztetett.

Az újabb jobban kifejezi a gyár termékeit, tetszéssel nézegettük: ha úgy nézem hópehely, ha úgy nézem fogaskerék.

Tisztelt Szerkesztőség, én a III-as üzemben dolgozom és munka után, szabad időmben szoktam verseket fabrikálni. Küldök belőle. Az a kérdésem, lehetne-e ezekből az újságban közölni.

„V-né", III-as üzem."

Kedves Olvasónk! Üzemi újságnak ugyan elsőrendű feladata a politikai és gazdasági tájékoztatás, az üzemek életének, kiemelkedő eseményeinek bemutatása, most azonban engedményt teszünk és néhány sorát közöljük:

Jó annak, ki a Schuleron dolgozhat,
Láthatja, hogy a pogácsák hogy
folynak
A gép hangját se vegye ám zörgésnek,
Zene ez, az alkotás szép zenéje.
Szeretned kell mindenfajta munkát.
Meglásd hamar meglesz így a
normád.

Ha a vers formailag még nem is tökéletes, de a munka szeretete annál nagyobb megbecsülést érdemel. Kérjük, írjon máskor is. Verseket is küldhet, természetesen.

— szerk. —

Most tettek esküt, ők a mi munkásőreink. Szeretettel köszöntjük őket avatásuk alkalmából. A kép az ünnepség után készült.

KISZ HIREK

Megkezdődött a Hűtőgépgyár KISZ Bizottsága szervezésében a helyi KISZ vezetőképző tanfolyam. 1972. február 24. és április 27. között valamennyi KISZ alapszervezet agitációs-propaganda és kultúrfelőse elsajátítja a KISZ vezetés alapvető formáit, munkamódszereit. Az előadások és módszertani foglalkozások vezetői jólképzett, felkészült előadók. A vezetőképzés alkalmával „Fórum" keretében találkozni fognak a KISZ vezetők Gorjanc Ignác, Kárpáti József és Nagy János elvtársakkal is.

*

Március 1-én délelőtt került sor Jászberényben a kibővített Koordinációs Tanácskozásra, ahol az 1972-es koordinációs munkaprogramot, a legfontosabb hűtőgépgyári KISZ feladatokat vitatták meg a résztvevők. A tanácskozás délutani programjában filmvetítés és gyárlátogatás is szerepelt. A munkaülésen részt vett Gorjanc Ignác elvtárs, vállalatunk vezérigazgatója is.

*

Az Alkatrész üzem XV-ös KISZ alapszervezete és a jászfelsőszentgyörgyi KISZ alapszervezet az elmúlt év végén együttműködési munkatervet dolgozott ki. Ennek keretében a hűtőgépgyári fiatalok KISZ helyiség berendezését vállalták, melyet április 4-én adnak át. Természetesen a két alapszervezet munkakapcsolata a mozgalmi tevékenység minden területére kiterjed.

Ülést tartott a VSZT

Nyereségrészesedés

1972. március 7-én ülést tartott a vállalat szakszervezeti tanácsa. Mint a munkás-önkormányzat legfelsőbb szerve, biztosított jogkörénél fogva döntést hozott arról, hogy az 1971. év gazdasági munkája alapján képződött nyereségrészesedést miképpen kell felosztani. Nagy János, a vállalati szakszervezeti tanács titkára előterjesztésében ismertette az 1971. év eredményeit, és örömmel jelentette be, hogy:

A felosztható nyereségrészesedés összesen mintegy 21 nap, forintban majdnem kilenc és félmillió forint. Ebből azonban — 1971. november 7-re — a törzsgárda tagjainak „megelőlegeztünk" több, mint kétmillió forintot. Ez az összeg négy napi nyereségrészesedésnek számít.

Most az a feladat, hogy a fennmaradó hét és egynegyedmillió forint felosztásáról döntsünk. Ez az összeg átlag 16,2 nap nyereségrészesedésnek felel meg, mely március 20 és 25. között kerül kifizetésre.

A múlt évi nyereségrészesedéshez képest jóval elegedettebbek lehetnek majd a gyár dolgozói, különösen ha azt nézzük, hogy ez a 16,2 nap átlagnyereség növelhető is. A szakszervezeti tanács jóváhagyta az elosztás olyan módját, hogy a folyamatos munkaviszony és a vállalatnál eltöltött munkaviszony arányában fizetik. Azok a dolgozók járnak jobban, akik folyamatos munkaviszonyukkal és a vállalati hűségükkel erre rászolgálnak.

Döntött a szakszervezeti tanács — vita után — a másfélmilliós jóléti keret felosztásáról is, mely a nyereségrészesedés közvetett formája. Ebben a kultúr-, sport és üdülési kiadásokra szánták a legnagyobb összegeket.

Csuta Lajosné

Öröm a nagycsaládban

Február huszonhatodikán kilences névadó volt. Papp Józsefék Zsuzsikája, Juhász Ferencék Ferikéje, Szász Józsefék Évikéje, Bognár Józsefék Juditkája, Vígh Istvánék Katikája, Czakó Viktorék Anikója, Jánosi Andrásék Zolikája, Bajor Istvánék Zsuzsikája és Pethő Józsefék Zolikája kapott nevet Szeretettel gratulálunk a boldog szülőknek.

Szocialista módon

Csepel, a nagymúltú Vasmű volt házigazdája a 2 napig tartó, IV. országos tanácskozásnak. A brigádmozgalom időszerű kérdéseiről mondott vitaindító beszámolót Méhes Lajos, szakszervezetünk főtitkára. Kiemelte a brigádmozgalom közösségformáló erejét, s jelentőségét a szocialista erkölcs kialakításában. A brigádmozgalom ne csak a munkaverseny egyik formája legyen, hanem segítse kinevelni az emberekben a kultúráltabb élet iránti igényt is. Itt különösen igaz az, hogy a versenyben már a részvétel is eredménynek számít.

Nem szabad e téren türelmetlennek lennünk, s gyors eredményt várni — mondotta Dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, hiszen a szocialista embertípus kialakítása csak hosszú folyamat eredménye lehet. A miniszter külön is foglalkozott a „komplex brigádok" fontosságával, amelyekben a fizikai és a műszaki dolgozók együtt tevékenykednek az eredményes munka érdekében. Az a tény, hogy különböző képzettségű és érdeklődési körű emberek kerülnek egymással szoros kapcsolatba, magában hordozza az egymás segítésének lehetőségét is. Helyes módszer, ha fizikai munkavállalókból álló brigád soraiba hív műszakiakat is. Tagként persze, és semmi esetre sem patronálóként.

A tanácskozás résztvevői szekcióüléseken módot kaptak felszólalásokra, hogy beszámoljanak gondjaikról, eredményeikről, és ismertethessék javaslataikat. Ezekből foglalom össze azokat, amelyek a vállalatunk szocialista brigádjai számára is figyelemreméltóak.

Több küldött javasolta, hogy a szocialista brigádok rendszeres tanácskozásokon találkozzanak a vállalat vezetőivel, ahol elmondhatják gondjaikat, s megismerhetik a kollektíva előtt álló feladatokat, hogy ezeket vállalásaik megtételekor figyelembe vehessék. A Hűtőgépgyár nem várta meg, hogy azt „felülről" javasolják, nálunk már hagyománya van a rendszeres találkozásoknak, s ennek jelentősége igen nagy. Jó érzés volt e fórumon olyan vállalat küldötteként részt venni, ahol tradíciói vannak e módszernek, és ahol a vezetők kikérik a brigádok képviselőinek véleményét a rendszeres összejöveteleken. Ahol ez nincs meg, ott csak formális lehet a brigádélet, nem tölti be szerepét. Ezek a tanácskozások pedig akkor érik el céljukat, ha a felszólalók nem kívülállóként bírálnak, hanem a segítés lehetőségeit keresve.

Hasznos útravalók

A tanácskozáson elhangzott számunkra is megszívlelendő javaslat, amely közvetlenebbé tenné a kapcsolatot a vállalat vezetői és a szocialista brigádok között. Mivel valamennyi brigádvezető részvételével rendezett megbeszélések összehívása, szervezése hosszabb előkészítést igényel, ezek sűrítése nem célszerű, mellette létre kellene hozni a Brigádvezetői Tanácsot. A Tanácsban a törzsgárdához tartozó aranykoszorús brigádok vezetői vennének részt, tehát szűkebb körű lenne. Ennek összehívására gyakrabban is sor kerülhetne. Az erkölcsi támogatás és elismerés — amelynek irányát oly erőteljesen aláhúzta a mostani tanácskozás — egyik módja lenne ez is. Elhangzott olyan igény is, hogy nagyobb nyilvánosságot kellene kapnia a szocialista brigádmozgalomnak. A sajtó, a rádió, a televízió is biztosíthatna erre fórumot.

Meg kell teremteni a lehetőséget a brigádvezetők továbbképzésére, az öntevékenység fejlesztése érdekében, hogy ne csak az ösztönösségen alapuljon a brigádvezetők munkája. Ezzel együtt kell meghatározni a brigádvezetők jogkörét, sőt ahol erre szükség van a brigádvezetők jogi védelmét is. Az elismerés egyik formája lehetne, ha biztosítanák a brigádvezetők rendszeres részvételét a BNV szakmai napjain. Ez még kamatozna is, például az újító mozgalomban, ahol a szocialista brigádoknak egyre nagyobb szerepet kell vállalniok.

Harcolni kell a formális vállalások ellen. Erre igen jól bevált módszer, hogy a verseny szervezésével

„Nagyobb nyilvánosságot kell kapnia a brigádmozgalomnak."

megbízott személy, illetve bizottság már a vállalás megtételekor bírálatot tenne, vagyis csak azokat a vállalásokat fogadná el, amelyek konkrétan értékelhetők, s megfelelnek az illető brigádtól elvárható színvonalnak. Ha a bírálatra már csak az értékelési időszak végén kerül sor, legfeljebb elmarasztalni lehet a brigádot, s ebből senkinek nincs haszna. Azoknak a brigádoknak, amelyek azonos munkahelyen dolgoznak, vagy munkájuk egymással szorosan összefügg, összehangolt vállalásokat kell tenniük, nehogy öncélúvá váljék az eredmények hajszolása. Ilyen együttműködés megvalósulhat még más vállalatnál dolgozó brigádok között is, ha a kooperációs munka ezt igényli. Vállalatunknál erre is ad példát a Finomszerelvénygyárral kötött szerződés. Ahol erre szükség van, vállalniok kell a szocialista brigádoknak azt a szerepet is, hogy tagjaik mindegyike elvégezze a VIII. általános iskolát. Ez is hozzátartozik a brigádmozgalom hármas jelszavához.

A tanácskozás rendezése méltó volt a mozgalom jelentőségéhez. Miniszterek és miniszterhelyettesek is helyet foglaltak az elnökségben, mert fontosnak ítélik a szocialista munkaverseny ezen új, erőteljesen fejlődő formáját. A résztvevők tetszéssel fogadták a Hűtőgépgyár kollektívájának távirati üdvözletét.

Czinege Károly
küldött, brigádvezető

Tanfolyamon voltunk

A vállalati nőfelelősök részére továbbképző tanfolyamot rendeztek Hajdúszoboszlón, amelyen 3 megye (Szolnok, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár) képviselői vettek részt, és a Hűtőgépgyárat két asszony képviselte.

Izgatott várakozással készültünk erre az egy hétre, mivel a tanulás mellett a hajdúszoboszlói gyógyvizet és az üdülőhely-nyújtotta pihenési lehetőségeket is szerettük volna kihasználni. Megelégedetten mondhatjuk, hogy minden a várakozásnak megfelelően sikerült.

A tanfolyam tematikája elég zsúfolt volt: reggel 8 órától, rövid szünetekkel délután 5 óráig tartottak az előadások. A párt gazdaságpolitikai célkitűzései, a szakszervezetek XXII. kongresszusának szerepe és iránymutatásai, valamint a dolgozó nő helytállása a munkában, az ifjúságvédelem és a mai család problémái egyaránt szerepeltek az előadások között.

Értékes adatokat kaptunk a nők és fiatalok szakképzettségéről, foglalkoztatottságáról, nemcsak hazai, hanem világviszonylatban is. Hangsúlyozottan szóltak arról, hogy a fiataloknak egyre magasabb szakmai műveltséget kell szerezniök, mert a gépesítés, automatizálás fejlődésével a jövőben a szakképzetlen munkaerőt már nem igényli az ipar és a mezőgazdaság olyan nagy mértékben. Ez a tendencia már a jelenben is érezhető, és éppen ezért a szakszervezetek feladata is, hogy segítse a fiatalok pályaválasztását, támogassa azokat, akik szeretnének továbbtanulni, magasabb műveltséget szerezni.

Fokozott megbecsülést és anyagi támogatást kell kapniuk a nagycsaládosoknak és az egyedülálló anyáknak. Ezért emelik a családi pótlékot, és az egyedülálló szülők anyagi támogatását. Az egyik legjobb, legtanulságosabb előadás volt Turgonyi Júliáé, — az Országos Nőtanács tagja — a női egyenjogúság érvényesüléséről és a mai család problémáiról. Világos, kristálytiszta megfogalmazásban adott elő, a marxizmus klasszikusaitól vett idézetekkel támasztva alá mondanivalóját. Új értelmet nyert számunkra Engelstől vett idézete: „A nők és férfiak tényleges egyenjogúsága meggyőződésem szerint csak akkor valósítható meg, mikor már megszűnt mindkét nem kizsákmányolása a tőke által s a háztartási munka, amelyet most egyénileg végeznek, a társadalmi termelés egyik ágává változik." (Engels: Guillaume Schack asszonyhoz c. leveléből 1885.) Kifejtette Turgonyi Júlia a társadalmi háztartás fogalmát és szellemes példákkal illusztrálta azt az óriási változást, amely a családok életében végbement.

Sokak nevében mondhatom, hogy nem hallottunk még beszélni valakit aki ennyire lebilincselte volna hallgatóit mind kitűnő előadói készségével, mind pedig szuggesztív egyéniségével. Márvány Mihály előadása értékes és fontos momentumokat tartalmazott a női- és ifjúságvédelmi munka mindennapos területéről. Viszonylag kevés hangzott el az Ifjúsági Törvénnyel kapcsolatban — s ez a tanfolyam hiányossága volt.

A tanfolyam hallgatói részt vettek azon a találkozón, ahol a 97 éves Labonc Andrást köszöntötték, s amelyről a televízió is közvetítést adott. Ezenkívül színházi előadást is látogattak a Béke-Szálló színháztermében, s természetesen az elmaradhatatlan ismerkedési est is lezajlott, ahol a három megye asszonyai egymással és az ott üdülő vendégekkel barátkoztak össze. A személyes kapcsolatok kiépítése, az asszonyok kötetlen beszélgetése során, az ország különböző vidékeiről jött emberek egyéni és közösségi gondjait beszélték meg. Meggyőződésünk, hogy ilyen tanfolyamokra nagy szükség van, s még több nőnek kellene részt vennie ezeken. Elmondhatjuk, hogy ez az egy hét hasznos, tartalmas, és eredményes volt, sok újat tanultunk és egyben erőt gyűjtöttünk a még aktívabb munkához a következő évre.

Ezúton szeretnénk megköszönni a vállalat vezetőségének és a szakszervezeti bizottságnak, hogy lehetővé tette a továbbképző tanfolyamon való részvételünket.

Ozsvári Ferencné
Juhász Józsefné

A márka rangjáért

A KGST komplex integrációs programjának keretében a „Háztartási gépek és készülékek" állandó munkacsoport évek óta azon tevékenykedik, hogy a különböző tartós fogyasztási cikkek — köztük a háztartási hűtőszekrények — gyártásával és forgalmazásával foglalkozó tagországok között az alapvető típusjellemzők, választék és a főbb fejlesztési célkitűzések terén valamiféle közös elveket, ajánlásokat rögzítsen.

Ez jutott kifejezésre az 1971-es rigai ülésen, és ezt a munkát folytattuk ez év januárjában, Moszkvában is, ahol a magyar szakértői csoport tagjaként voltam jelen. Munkánk alapvető célja az volt, hogy a tagországok típusainak alapulvételével olyan körültekintő értékelési, minősítési rendszert dolgozzunk ki, mely egyértelműen alkalmas a Moszkvában jelen lévő választék minősítésére, rangsorolására, s ilymódon lehetőséget nyújt ahhoz, hogy e gépek — és szerelési egységeik — közül a további fejlesztési törekvések alapjául szolgáló úgynevezett „bázismodelleket" kijelölhessük. E munka során kitűnő alkalom kínálkozott arra, hogy a többi szocialista ország jelenlegi eredményeit és terveit megismerhessük, s reálisan értékelhessük saját helyzetünket is ezen belül.

Ezek alapján már előljáróban le kell szögeznem, hogy az az évek óta fennálló hiedelem, mely szerint a Hűtőgépgyár a KGST-országok hasonló gyárai között valamiféle vezető helyet foglal el a típusainak minősége és fejlettsége révén, ma már egyre inkább a múlté. A legtöbb ország (NDK, Szovjetunió, Jugoszlávia, stb.) Moszkvában már teljesen új típussorral jelentkezett, melynek tagjai közül a 100—250 literes ürtartamhatárok közül nem hiányzott a kétcsillagos típus, de a kéthőfokú gép és a 80—100 liter körüli fagyasztó szekrény sem.

A bemutatott gépeken az alábbi jellegzetességeket láttam: Egyértelműen érzékelhető volt az esztétikai megjelenésre és praktikumra való fokozott törekvés. A műanyag alkatrészek ízlésesek, dekoratív hatásúak, kellemesen színezettek. A díszítőelemek pedig kifejezetten igényes kivitelűek.

Hőszigetelésként — rajtunk kívül — csak a jugoszlávok használnak poliuretán habot, stirolhab és üveggyapot, vagy ásványgyapot is előfordul.

Az elpárologtató többnyire csőjáratos alulemez, melyet azonban már rendszerint lakkoznak is eloxálás után, vagy helyett. A kondenzátorok zöme huzalbordás csőkígyó, de az NDK új típusainál a csőkígyós kondenzátoron expandált alumíniumlemez felületnövelést alkalmaznak, egy jugoszláv gépen pedig úgynevezett palástkondenzátort láttam.
(Tulajdonképpen egymásfölé helyezett két külön gép. Nehézkesnek látszik.)

A szovjet kéthőfokú gép egyaggregátos, a német pedig kettővel készül.

Ami pedig ezek után az értékelés eredményét illeti azt kell mondani, hogy számunkra az amolyan félsikernek tekinthető.

Az értékelési rendszerben két alapvető szempontot vettünk figyelembe: a műszaki paramétereket 60 százalékos, az esztétikai, ergonómiai jellemzőket pedig 40 százalékos aránnyal. (Véleményem szerint ez merőben eltér a hazai gyakorlattól, nálunk ugyanis az esztétikai jellegű tényezőket rendszerint — nagyon indokolatlanul — erőteljesen lebecsülik, harmadrangú kérdésként kezelik. Ennek hátrányát a nyugati piacokon is éreztük már, és Moszkvában is megbosszulta magát.)

Elismerésre méltó siker, hogy mindkét bemutatott típusunk, a 125-ös és a 175-ös Lehel a saját ürtartam és csillagszám kategóriájában az első helyen végzett, kimagaslóan jó műszaki paraméterei következtében, mely körülmény a meglehetősen közepes esztétikai eredményt is „feledtetni", ellensúlyozni tudta.

Indoklásul példaként említem csak meg, hogy a műanyag színválasztéka és színösszeállítása gyártmányainkon egyedülállóan szegényes volt, pedig a kérdés már nem gazdasági szempontokon, csupán egy-egy üzem, vagy osztály, — olykor személy — tehetetlenségén, kényelmességén múlik.

A szakértők értékítélete számunkra egyáltalán nem lehet közömbös, mivel piaclehetőségeink a KGST országoknál igen komoly mértékben jönnek számba.

Zircher

Egy év -nagy idő

Vállalatunk vezetősége az elmúlt év január havában elhatározta, hogy az újfelvételes fizikai állománycsoportba tartozó dolgozókat a produktív, valamint a TMK és a Szerszámüzemben működő szocialista brigádokba osztja be.

A szocialista brigádokat pedig felkérte, hogy segítsék elő az új dolgozók beilleszkedését az üzemi kollektívába, törődjenek velük többet ne csak munkatársi, hanem embertársi értelemben is. Hassanak oda, hogy maradjanak legalább egy évig, de ezen túlmenően is a vállalat állományában.

A felhívás eredményeképpen megállapíthatjuk, hogy a szocialista brigádokba beosztott újfelvételes dolgozók száma az elmúlt egy év alatt 468 fővel emelkedett, de egyéves — szocialista brigádban eltöltött — folyamatos munkaviszonya 62 főnek volt meg 1972. január 31-ig bezárólag.

A vállalatvezetőség az előrejelzett határozata értelmében — elismerésképpen — 35 szocialista brigádnak 62 ezer forint kifizetését hagyta jóvá.

A többi, szocialista brigádba beosztott 406 újfelvételes dolgozó eltöltött idejének értékelése havonként folyamatosan történik és az egyéves munkaviszonnyal rendelkezők után a brigádok hasonló mérvű jutalomban fognak részesülni.

A szocialista brigádok tagjai megértették, és magukévá tették a vállalat vezetőségének felhívását, melynek eredményeképpen csökkent a munkaerő fluktuáció, javult a munka termelékenysége, stabilizálódott és megoldódott a vállalat munkaerő ellátottsága.

A szocialista brigádok a jól megérdemelt jutalmakat ünnepélyes keretek között a közeljövőben takarékbetét formájában kapják meg. Ezt követően az év folyamán még számos szocialista brigád kap takarékbetétet, amelyet kollektívan egyeztetett elhatározással felhasználhatnak közös rendezvényekre, például színházlátogatásokra, kirándulásokra, stb., melyeken az újfelvételes dolgozók is — magától értetődően — jogosultak részvenni.

Losonczi Tibor

A KISZ munkája 1972-ben

KISZ alapszervezeteinknél az elmúlt hetekben került sor az 1972-es év akcióprogramjának és első féléves munkatervének elkészítésére. Mozgalmi tevékenységünket a KISZ VIII. kongresszusának irányelvei határozzák meg. Sajátosságainkat tekintve 1972. azért is bír különös jelentőséggel, mert vállalatunk ez évben ünnepli fennállásának 20. évfordulóját, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség pedig 15 éves. Egész évi kitartó és eredményes mozgalmi munkával kell bizonyítani minden hűtőgépgyári ifjúkommunistának, hogy méltók vagyunk a párt, a társadalom bizalmára.

Milyen fontos területen kell az alapot leraknunk, illetve az alapra felépítményt emelni a KISZ munkában.

1. Meg kell valósítani az eszmei-politikai nevelőmunka alapvető szintnormáit; erősíteni kell alapszervezeteink kommunista és tömegszervezeti jellegét.

2. A IV. ötéves terv célkitűzéseinek, ezen belül az 1972-es gazdasági év feladatainak realizálásában konkrét segítséget kívánunk adni. Széles körűvé tesszük a SZIM, KIM, KIT, FMKT, valamint a társadalmi munka akciókat.

3. A dolgozó fiatalok szabadidejének tartalmas, hasznos eltöltése jelentős feladat az 1972-es évben. Alaposabb és körültekintőbb szervezéssel, előkészítéssel, a jelenlegi lehetőségek maximális kihasználásával (elsősorban alapszervi szinten) több kultúrális és sportrendezvényt kell ez évben megtartani.

4. A KISZ érdekvédelmi munkájához jelentős segítséget nyújt az Ifjúsági Törvény. A már hagyományos alapszervi érdekvédelmi tevékenység mellett ez év feladata: a fiatalok széles tömegeivel az Ifjúsági Törvény ismertetése.

5. Alapszervezeteink szervezeti életének javítása, színvonalasabbá tétele azért fontos feladat, mert minden célkitűzés a munkában, és csakis a munkában realizálódik.

Az 1971. október 7.i KISZ értekezleten elhangzottak, valamint a KISZ VIII. kongresszus irányelvei alapján 1972-ben a következő célokat kívánjuk megvalósítani:

— Az alapszervezetek vezetőségeinek képzettnek és jártasnak kell lennie a vezetésben, irányításban a reszortfelelősi munkában.

— Több, tartalmasabb alapszervi politikai, kultúrális és sportrendezvényt kell lebonyolítani és megszervezni. Az alapszervezetek vezetőségének ezen a területen önállónak, ötletesnek és kezdeményezőnek kell lenni.

— A munkaterületi védnökségek szervezettek, — alaposan átgondoltak, reálisak legyenek, mozgósítsák az alapszervezet valamennyi tagját. A társadalmi munka legyen összefogó, közösséget kovácsoló erő.

— A közösségi élet, csak a politikai vitakörök, kirándulások, klubdélutánok, társadalmi munkaakciók pozitív légkörében nyerhet igazán tartalmat.

— A SZIM, a KIM, a KIT, az FMK mozgalmak széles körű és körültekintő előkészítésével, szervezésével, lebonyolításával, ezeknek termelést segítő konkrét hatását növelhetjük.

1972-ben két nagyszabású rendezvénysorozat lebonyolítására kerül sor. **Március 18—26** között „Forradalmi Ifjúsági Hetet" szervezünk a KISZ 15. évfordulója köszöntésére. Ennek keretében: asztalitenisz verseny, kispuska lőverseny, ifjúsági nagygyűlés a városi KISZ bizottság szervezésében, műsoros klubdélután, kommunista vasárnap. **Június 10—25** között kerül sor a „Hűtőgépgyári Ifjúsági Napok" lebonyolítására, melyet a Hűtőgépgyár fennállásának 20. évfordulója jegyében szervezünk.

A programból:

kispályás labdarúgó bajnokság (női — férfi)
kézilabda bajnokság
10 napos termék- és történeti kiállítás
ifjúsági naggyűlés
műsoros klubdélután, tábortűz
kommunista vasárnap

A rendezvényeken: a koordinációs alapszervezetek

Egri Finomszerelvénygyár
Martfűi Tisza Cipőgyár
IKARUS
Tiszamenti Vegyi Művek
Szolnok megyei Építőipari Vállalat a meghívottak.

Ahhoz, hogy terveinket, célkitűzéseinket megvalósíthassuk, minden KISZ fiatalnak lelkiismeretes, kitartó és hozzáértő munkát kell végezni, s mindezt kellő felelősségérzettel. Igényeljük és kérjük az illetékes gazdasági, párt és szakszervezeti vezetők aktivisták segítségét, észszerű javaslatait.

Rólunk—nekünk írták

„Tisztelt Szerkesztőség!

Az elmúlt évben örömmel tapasztaltuk a gyár társadalmi ösztöndíjasaihoz való figyelmességüket, hogy a Hűtőgép újságon keresztül betekintést nyújtottak számunkra a gyár életébe, tevékenységébe. Megismerkedhettünk a gyár jelenével, az esetleges problémákkal, képet kaphattunk perspektívájáról, távlati célkitűzéseiről. Úgy érezzük, hogy számunkra, mint a gyár leendő mérnökei számára ez rendkívül hasznos dolog, mely nagymértékben megkönnyítené a tanulmányaink befejezése utáni beilleszkedésünket az ottani kollektívába. Azzal a kéréssel fordulunk Önökhöz, hogy amennyiben lehetséges, a Hűtőgép újságot továbbra is sziveskedjenek rendszeresen megküldeni részünkre.

Ezen túlmenően nagyon örülnénk, ha a Tisztelt Szerkesztőség segítségünkre lenne a gyár vezetőivel, illetve műszaki kollektívájával való szorosabb kapcsolat létrehozásában, hogy ezen újabb ismeretszerzési módszer segítségével már egyetemi tanulmányaink és esetlegesen TDK foglalkozásainkon is egyre inkább a gyár profiljának megfelelő területekre orientálnánk nagyobb figyelmet. Úgy gondoljuk, ilyen szorosabb jellegű kapcsolat nemcsak számunkra jó, de a gyárnak is érdeke: hasznos és gyümölcsöző együttműködést eredményezne.

Fáradozásaikat előre is hálásan köszönjük.

A Hűtőgépgyár Miskolc Nehézipari Műszaki Egyetem társadalmi ösztöndíjasai nevében

Kovács Szűcs Béla"

A Jászsági Mozgalom mérlege.

Gyárunk először nyitotta meg kapuit a járás, sőt a szomszéd megye előtt is, hogy a pályaválasztó fiatalok megnézhessék a nagyüzem életét, üzemeit, tanműhelyét, és a gyárról készült filmeket.

Harmincöt iskola — harmincegy általános, négy gimnázium — végzős növendékei látogatták a gyárat 1 hónapon keresztül, minden munkanapon. Összesen 1826 gyerek és 115 tanár volt vendégünk, és fogadtatásukról a nagykátai fiatalok levele szerint jól gondoskodtunk.

Tisztelt Igazgatóság!

„Nagy örömet jelentett számunkra, hogy ilyen kedves fogadtatásban részesítettek bennünket. Betekintést nyerhettünk a Hűtőgépgyár életébe, munkaköreibe. A filmvetítéssel gyorsan, szemléletesen végigkísérhettük a munkafolyamatokat, megismerhettük a kulturális lehetőségeket.

Nagyon jólesett ez a kis vendéglátás és a figyelmesség, amellyel bennünket Önök fogadtak. A gyár közvetlen bemutatkozásával közelebb kerültünk az ottani élethez és munkafolyamatokhoz. Ezúttal szeretnénk mindannyiuknak köszönetet mondani és további eredményes, sikerekben gazdag munkát kívánunk.

Köszönettel:

Nagykátai Damjanich J. Gimnázium és Mezg. Szakközépiskola IV. d osztályának tanulói."

Az idén műszaki klubot avatunk

A termelésben elért kiváló eredmények arra köteleznek, hogy dolgozóink művelődési igényeit is maradéktalanul kielégítsük. Ennek a cikknek is az a célja, hogy ismertetést adjunk terveinkről. Mielőtt azonban számot adnánk, röviden értékeljük az elmúlt év kultúrális eseményeit.

1971-ben legfontosabb feladat az volt, hogy a szocialista brigádoknak lehetőséget adjunk kulturális vállalásaik teljesítéséhez. Ehhez nyújtott segítséget egyrészt az ismeretterjesztő rendezvények, másrészt a művészeti csoportok munkájában való részvétel.

A tavaszi évad ismeretterjesztő előadásai a tudomány különböző területeivel foglalkoztak (művészetek, irodalom, természettudományok stb.).

A tapasztalat azonban az, hogy a dolgozók körében a természettudományos témákat feldolgozó rendezvények a kedveltebbek. Ebből kiindulva állítottuk össze a következő évad ismeretterjesztési programját. Hogy ezek a témák valóban a közönség igényeit tükrözik, mi sem bizonyítja jobban, mint a rendezvények nagyobb látogatottsága és az emberek elismerő véleménye.

Művészeti csoportjaink (Madrigál kamarakórus, Modern társastánc klub, zenekarok, képzőművészeti kör, bábcsoport) is lehetőséget adnak a szabad idő hasznos és kultúrált eltöltésére. A csoportok foglalkozásain minden érdeklődőt szívesen látunk.

El kell mondani, hogy az elmúlt évben a népművelés nagyon kevés területe volt kihasználva. Ebben az évben olyan rendezvényeket, klubokat kell szerveznünk, amelyek a dolgozók szélesebb rétegeit érintik, felkeltik érdeklődésüket a tudományok, a művészetek iránt.

Az 1972-es év népművelési célkitűzéseinek összeállításánál ezt a célt kell figyelembe venni. Egyik legfontosabb feladatunk most is, hogy segítséget adjunk a brigádok tagjainak kulturális vállalásaik teljesítéséhez. El kell érni azt, hogy ne legyenek ezek a vállalások formálisak. Színvonalas rendezvényeket látogassanak, kirándulásaik kulturális élményekben is gazdagabbak legyenek.

A szocialista brigádok részére a tavaszi időszakban vetélkedőt szervezünk, melynek célja, hogy dolgozóink megismerjék gazdasági eredményeinket és a vállalattal kapcsolatos tudnivalókat. Az ismeretterjesztő rendezvénysorozat keretében a földrajzi ismereteket tárgyaló előadásokat helyezzük előtérbe. Ehhez a sorozathoz hasonlóan az őszi hónapoktól kezdve a nők részére szervezünk „Nők helye a társadalomban" c. előadássorozatot.

Az irodalom és színházművészet iránt érdeklődőknek rendszeresíteni szeretnénk a színházlátogatásokat. A fiatalok részére pedig műveltségük gyarapítására, színvonalas szórakoztatásuk megvalósítására klubszerű rendezvényeket szervezünk. A helyi rendezvényeken kívül vidéki üzemeink, gyáregységeink dolgozóira is gondolunk. A budapesti gyáregység dolgozóinak az általános műveltség bővítésére szinte minden lehetőség adott, azt ki is használják. A törökszentmiklósi Aggregátfelújító üzemben rendszeressé váló ismeretterjesztő előadásokhoz hasonlót tervezünk a jászboldogházi Radiátor üzemben is. Ezeket a terveket önállóan szeretnénk megvalósítani, de ez nem jelenti azt, hogy a városi népművelési intézmények rendezvényeiről nem tájékoztatjuk a dolgozókat.

Minden színvonalas rendezvényt propagálunk és belépőjegyet is biztosítunk. Ezenkívül mindenféle kulturális eseményről, rendezvényekről tájékoztatást, színházlátogatások, kirándulások szervezéséhez segítséget adunk a Munkásellátási osztályon.

A kulturális élet területén az egyik legolcsóbb és hasznos művelődési, szórakozási lehetőségről az olvasásról, könyvtárlátogatásról röviden: A vállalati szakszervezeti bizottság szépirodalmi könyvtára minden ellenszolgáltatás nélkül áll a dolgozók rendelkezésére. Szépirodalmi művek, útleírások, sport- és művészeti kiadványok, ifjúsági- és meséskönyvek, szórakoztató- és ismeretterjesztő művek közül lehet válogatni. Hetenként két alkalommal (szerdán és pénteken délután 14—16,30-ig) szívesen látják az érdeklődőket a könyvtárban.

A tervek és célkitűzések megvannak, s mi annak reményében folytatjuk munkánkat, hogy ezek megvalósításához megkapjuk úgy a vezetőség, mint a dolgozók támogatását.

Taczman Mária
vállalati kulturos

Töretlen akarat

1972. február 18-án meleg baráti légkörben búcsúztatták az I-es üzem dolgozói Dunkl Istvánt, az üzem vezetőjét nyugdíjazása alkalmából. László Károly, vállalatunk műszaki igazgatója méltatta Dunkl elvtárs munkásságát, azt a lelkesedést és töretlen akaratot, amellyel immár több mint 20 éven keresztül tudása legjavát adva, segítette a vállalat gazdasági eredményeinek, tevékenységének növekedését. Ugyanakkor komoly és jelentős munkásmozgalmi tevékenységet is végzett, elsősorban a pártban, a munkásosztály élcsapatában. Köszöntőjének végén átadta Dunkl elvtársnak eddigi munkája elismeréseként a Kohó- és Gépipari Minisztérium „Kiváló Dolgozó"-ja kitüntetést.

Ezután a vállalat gazdaságvezetése részéről Baráth László, termelési főmérnök, a társadalmi szervek nevében Nagy János, a VSzB titkára köszöntötte nyugdíjazása alkalmából Dunkl elvtársat. Megköszönték eddigi munkáját, az elkövetkezendő évekhez erőt és egészséget kívántak.

Fehérből szivárvány

„Telt ház" van óvodánkban, legfeljebb még egy Hüvelyk Matyi férne el. Nyolcvanan vannak a drága apróságok. Minden kicsi, asztalok és székek, fogasok és fürdőszoba, mégsem ez tűnik fel először a látogatónak. Hanem a rend, nyugalom, szerető okosság, amely még a falon, a bútorokon is meghagyta kezenyomát. A Kéz tűnik fel, amely itt oly fontos szerepet kap: az egyik simogat, a másik ebédet főz, az egyik felsegít a földről, a másik begombolja a nadrágocskát, az egyik felmossa a követ, a másik a mesetévé gombját forgatja, vagy művészi kézimunkákkal gazdagít.

Vetró B. Jánosné vezető óvónővel a kuckónak nevezett kis fülkében találunk helyet. Mielőtt bemutatná birodalmát, magáról kérdezem. Erre ő a munkatársairól és a gyerekekről beszél. Arról, hogyan varázsolnak „valódi" mesét, életjátszást, a fehérből szivárványt... És megnyitja előttem, előttünk titkát, amit hozzáértésnek és hivatástudatnak nevez:

— A világon a legszebb hivatás, óvónőnek lenni. Feladataink között legelső a gondolkodni tanítás — és a jellemformálás. Mint az érzékeny viaszlemez, olyan a gyermek, fogékony szépre, jóra egyaránt. Egészséges kis társaság, de mindegyik egy külön világ, utat a szívükhöz, érzelmeikhez nekünk kell találni. Jellemek. Formálgatjuk őket, irányítjuk a jó felé. Nincs nagyobb öröm számunkra, mint amikor teljes bizalommal megnyílnak előttünk. Hogy ezt mennyi minden előzi meg? Célunk, hogy életrevaló, bátor érzelemgazdag és egészséges testű-lelkű gyermekeket neveljünk, előkészítsük őket az iskolára, a tanulásra. Egészséges szemléletű, önzetlen ember csak úgy válik a gyermekből ha megtanulja, nemcsak kapni jó, adni is a legtisztább öröm. Ezt sok minden szolgálja, például születésnapokon — amelyet itt is ünneplünk — megosztják a tortát, megajándékozzák egymást, de a szülőket és a nevelőket is „meglepik" olykor. Ok a boldog gyermekek, ha sikerül a meglepetés.

Kimozdulva a „kuckóból", megnéztük a gyermekek birodalmát. Kiscsoport, huszonhárom egészséges, vidám „srác" a szőnyegen, csuda játékba melegedve. Éppen fodrászost játszottak. Annuska óvónéni is volt „vendég". Babos Gabika a főszereplő, de amint kérdezgetem, egyre jobban tetszünk egymásnak, és miután elköszön a „boltból", nyakamba kapaszkodik. Átölel, s mert a lányok hamar sírnak, nekem is könnyes lett a szemem. Mit siratam? Sohsemvolt óvodáskoromat, vagy azokat, akiknek nem jutott ilyen angyalfürtű gyerek, nem tudom...

Nagyok, akik ősztől már iskolába ballagnak, huszonnyolcan vannak. Erzsike óvónéni ügyel náluk mindenre. Őket is, mint a középcsoportosokat, nagyon komoly munkában találtuk, Gizike — Lékó Imréné — és Fecske Zsuzsa óvónénikkel gyöngyfűzésben és festésben mesterkedtek. Előzőleg énekszó hallatszott ki tőlük, de akkor még nem volt szabad zavarni az „órát".

— M. I. —

A csábítás áldozatai

A csábítás, az uszítás a felszabadulás óta eltelt több mint 25 év alatt váltakozó erővel folyik; mindenkor igazodva a napirenden lévő hangulatkeltés szempontjából kihasználható bel- és külpolitikai problémákhoz, kérdésekhez.

Mindezzel párhuzamosan azt is megállapíthatjuk, hogy a csábítóknak semmi sem drága. Nem érdekli őket, hogy aknamunkájuk, felelőtlen uszításuk nyomán — ha átmenetileg is — emberek százainak élete, pályafutása törik derékba. A felelőtlenül elkövetett cselekmények fiatal, induló életekre vetnek árnyékot a bűntettek következményeként, akár csak felfüggesztett büntetések vagy enyhe, de végrehajtható ítéletek formájában. Nem kevésbé káros a kihatásuk akkor sem, ha meglett emberek — akik 40—50 éves korukig nem kerültek összeütközésbe a törvényekkel — válnak, — a csábításoknak engedve — büntetett előéletűvé.

Izgalmas intézkedések

Senki sem állíthatja, hogy a rendőri munka egyhangú, — sőt ellenkezőleg: az egyenruhát viselőknél elengedhetetlenül szükséges, hogy mindenkor helyén legyen a szívük, eszük, valamint meg legyen a testi erejük. Hiszen bármilyen rendkívüli esemény történik, legelőször is őket hívják segíteni, s nekik kell szembeszállniok az elszabadult, fékevesztett indulatokkal.

Három riasztólövés

A VIII. ker. Mátyás tér és környékének nem éppen dicső híre — úgy gondoljuk — messzire eljutott. elejétől Bölöcsics László rendőr őrmester körzete.

Május 25-én este háromnegyed tízkor közbiztonsági szolgálatot teljesített. Ennek során ellenőrizte a Népszínház utca 30. számú házban levő Eszperantó Éttermet is. Amint belépett, s tekintete átsuhant a füstös termet betöltő tömegen, pillantása hirtelen megállapodott egy ismerősnek tetsző arcon.

— Ez kétségkívül Kökény Arturné aki ellen jogerős bírói határozattal elővezetési parancsot bocsátottak ki, futott redőbe gondolkodás közben a homloka. Arra is emlékezett, hogy nemrégiben tárgyalt telefonon a VII. ker. kapitányság egyik beosztottjával, a mielőbbi elfogás szükségességéről. Kökényné felbukkanását ugyanis éppen ebben a körzetben várták elsősorban.

Az őrmester odalépett a társasághoz, és a személyi adatok ellenőrzése után közölte az asszonnyal, hogy előállítják a VIII. ker. kapitányságra. Kökényné nem tanúsított ellenállást, elindult. Kint az utcán azonban Bölöcsics őrmester észrevette, hogy a közismerten züllött, munkakerülő férj — akit az étteremben ugyancsak igazoltatott előzőleg — a nyomukba szegődött.

— Ne zavarjon az intézkedésben, különben önt is előállítom, annál is inkább, mert már sok van a rovásán! — szólította fel a férfit a körzeti megbízott.

De a házaspár makacsul megvetette a lábát. Bölöcsics őrmester jónak látta felkérni a közelben elhaladó Menyhárt István önkéntes

Éppen időben tette, mert közben odaért Kökény Artur két huga is. Minősíthetetlen hangon sértegetni kezdték a rendőrt, azután eléje álltak, hogy menet közben akadályozzák, majd lefogták a kezét. Miközben a rendőr azon fáradozott, hogy lerázza magáról őket, éles hangon visítoztak, s ismételten belecsimpaszkodtak a zubbonya ujjába.

A fiatal rendőr egy pillanatra meglepődött, mert soha nem került még olyan helyzetbe, hogy a gyengébb nem képviselőivel szemben kényszerítő intézkedést kelljen alkalmaznia. A nővérek azonban annál kevésbé ismerték a női illemet, sőt még hevesebben vetették bele magukat a küzdelembe. Kökény és felesége persze közben kereket akart oldani. — Bölöcsics őrmester azonban beérte őket, s gumibotjával a férfire sújtott. Kökényné és sógornői pedig ismét a rendőrre vetették magukat.

Ekkorra már vagy ötven főnyi tömeg zárta gyűrűbe az intézkedés szereplőit. S akik az őrmester segítségére siettek — mint Menyhárt István önkéntes rendőr is — azoknak gáncsolásban és karmolásban lett részük.

Bölöcsics őrmester most már erélyesebb módszerhez folyamodott: három lövést adott le a levegőbe.

Néma csend támadt. A három nő meghunyászkodott — csupán Kökény lendülete nem hagyott alább: elfutott. Ám a feleségét, aki ellen az elővezetési parancs szólt, egy Trabant gépkocsi igénybevételével néhány percen belül a kapitányságra szállították.

Hírek

Március 20-án az MSZBT elnökségi ülésen megvitatta az 1972. évi munkatervet és meghatározta akcióprogramját is.

A programban elsőrendű helyet kapnak azok az ünnepségek, amelyeket a szovjet nép és a nemzetközi munkásosztály egyaránt magáénak érez és tisztel. A Szovjetunió eredményeinek népszerűsítésére filmeket fognak vetíteni, valamint kiállításokat rendeznek.

„Esti" tanulóinkról

Általános iskola esti tagozatán 12 dolgozónk tanul. Ez a szám nagyon kicsi. Viszont a gimnázium és szakközépiskolai érettségi megszerzésére 184-en vállalkoztak. Nagyon dicséretes ez a törekvés, hisz este tanulni fáradságos dolog, szinte minden szabadidőt igénybe vesz.

Főiskola esti, vagy levelező tagozatán, különböző szakokon 21-en tanulnak, egyetemre hatan íratkoztak be.

Marxista műveltségüket az esti egyetem 3 éves tagozatán 22-en gyarapítják, míg a szakosító elvégzésére négyen vállalkoztak az 1971-72-es tanévben.

Február 24-én szovjet szakemberek hattagú csoportja tanulmányozta a gyárat, a Szovjetunióban magyar berendezésekkel épülő, egyenként évi 330 000 darab kapacitású, tíz hűtőszekrény üzemre kötött szerződés keretében. Az 1975-ig felépülő üzemekben előállított szekrénytestek gyártási technológiáját — azonos a Lehel hűtőszekrényével — a Hűtőgépgyár szolgáltatja mintegy 30 millió forintért.

Szellemi exportunk mellett, néhány éve 1100 literes kereskedelmi hűtőszekrényekkel is szerepel vállalatunk a szovjet piacon. Nem régen indították útnak azt a szállítmányt a Szovjetunióba, mellyel az első negyedév rendelését teljesítették a hűtőbútor üzem dolgozói, több mint egy hónappal a határidő előtt.

„Kell a jó könyv" olvasópályázatot tett közzé a Magyar Szovjet Baráti Társaság. Ezúton is felhívjuk a Hűtőgép kedves olvasóinak figyelmét, hogy a szovjet írók műveit vegyék, kölcsönözzék, olvassák.

A pályázat 1972. októberéig tart. Aki az irodalomjegyzékből kiválasztott és elolvasott hat könyv 3—3 kérdését írásban megválaszolja és átadja a könyvtárnak, vagy könyvesboltnak, értékes jutalomban részesülhet. Zsiguli személygépkocsi, egy- és kétszemélyes társasutazások, pénz, tárgy- és könyvjutalmak nyerhetők.

Igazi nyeremény azonban az élmény, amit a szovjet könyv olvasása nyújt.

Öttagú érdekvédelmi bizottság alakult, a harmad-éves ipari tanulók állományba vételével, bérezésével kapcsolatban. Gondosan őrködnek azon, hogy a végzős gyerekeknél az itt töltött idő, tanulmányi előmenetel és magatartásuk „beszámítást" nyerjen, beosztással fizetéssel differenciálni kell.

Az érdekvédelmi bizottság tagjai a KISZ bizottság megbízottja, szakoktatók és példás viselkedésű ipari tanulók.

A Hűtőgépgyárnak jelenleg 53 egyetemi és főiskolai ösztöndíjas tanulója van, továbbá 17 középiskolai tanulónak is folyósít ösztöndíjat a gyár. Ezek a középiskolások jeles és kitűnő eredményekkel dicsekedhetnek, és vállalták azt, hogy a gyár profiljába tartozó főiskolán, vagy egyetemen tanulnak majd tovább.

Jó lapot kívánok

— helyesebben jó lapokat kívánok minden Hűtőgép olvasónak. Természetesen jó napokat is, eredményes, a jó munka tudatában boldog munkás napokat minden hűtőgépgyári dolgozónak.

S miközben mindezt kívánom, kicsit beköszönök is. Mint felelős szerkesztő mutatkozom be. A változás miatt jelenik meg most hat oldalon, februári-márciusi összevont lapszámként ez az újság. Kérem, az első után még ne tegyék mérlegre — szigorúra — munkámat. Igyekszem majd, hogy a lapot készítő sok-sok gyári kollegával együtt érdekes, olvasmányos legyen a Hűtőgép.

Kérem, fogadjanak szívesen ebben a nagy gyári kollektívában. Jó munka reményében jöttem, amit szerényen — szépen szeretnék csinálni.

Móráné Sóskuti Júlia

Egy nő a sakkcsapatból

Minden asztalnál ketten ülnek egymással szemben. Merően figyelik a fehér, fekete sakktáblán sorakozó figurákat. Kezükben cigaretta, kezük ügyében pedig a sakkóra. Most a fekete következik. Gondolkodik egy rövid ideig azután lép.

A Déryné Művelődési Ház Víz utcai termében vagyunk. Nemcsak a labdarúgópályákon vívnak idegfeszítő mérkőzéseket, hanem itt is.

Lelkes sakkozóink vannak. Sok küzdelemből kerültek ki győztesen. Nem mindig szerezték meg az első helyet, de az elsők között állnak. Legutóbb én is ott voltam az érmek kiosztásánál, az ajándékok és az oklevelek átadásánál. Mint első női sakkozót engem is megajándékoztak.

December első hetében kerültem a csapatba. Bizony kezdő húzások kissé nehezen mentek, vagy kezdjem ott, hogy izgalmamban a saját játékosomat vettem le.

Nehéz megbírkóznom a férfiakkal, hiszen egyedül vagyok nő, na és persze újonc. Érdekes, bonyolult, gondolkoztató játék a sakk és amellett izgalmas is. Ha többen lennénk, lenyűgözőbb lenne a játék. Férfiak, nők egyaránt jelentkezhetnek a sportirodában, szeretettel várjuk a fiatalokat a sakkcsapatba.

F.É.

Forradalmi Ifjúsági Napok

KISZ FIATALOK!

Hosszú évek során a Hűtőgépgyár KISZ fiataljai bebizonyították, hogy a gazdasági munkában igen eredményesen tudnak dolgozni. A szervezeti élet színvonalasságát bizonyítva, a „Forradalmi Ifjúsági Hét" rendezvényein aktívan, kellő felelősségérzettel vegyetek részt. A részletes programot március 13-án minden KISZ alapszervezet, pártalapszervi titkár és helyi gazdaságvezető megkapja, s kérjük, hogy a „Forradalmi Ifjúsági Hét" feladatainak maradéktalan teljesítése érdekében segítsék a KISZ Bizottság munkáját.

KISZ FIATALOK!

„Forradalmi Ifjúsági Hét" feladatait úgy hajtsátok végre, hogy az tükrözze a hűtőgépgyári KISZ fiatalok erkölcsi politikai érettségét, a vállalatunkért, egymásért, a társadalomért érzett magasfokú felelősséget, hozzájárulva a KISZ kommunista és tömegszervezeti jellegének erősödéséhez.

Sport • Sport • Sport

Rövid téli pihenő után sportolóink is elkezdték felkészülésüket az 1972-es bajnoki évre. Szakosztályaink száma az elmúlt évihez viszonyítva kettővel „megszaporodott". A JESE NB II. női röplabda csapatát, a Vasas atlétaszakosztályát a jövőben a mi színeinkben látjuk versenyezni. Jelenleg sportkörünk 10 szakosztályjal működik. Asztaliteniszezőink, röplabdásaink, labdarúgóink az NB II-ben; kézi, kosárlabdázóink és sakkozóink a megyei bajnokságban, atlétáink és birkózóink a szintjüknek és korosztályuknak megfelelő országos és megyei versenyeken indulnak. A természetbarát-szakosztály és a tömegsport rendezvényein üzemeink dolgozói sportolnak. Legfrissebbek a sakkozók voltak, ők ugyanis már a 4. fordulót is lebonyolították. Eredményeik: Mezőtúr 6:6, a Jb Vasas 3,5:8,5 és Karcag ellen 3:9. Jelenleg a megyei bajnokságban a 4. helyen vannak.

Az asztaliteniszezők téli szünet nélkül készültek az NB II-re. Erre jó felkészülést jelentett a járási, megyei majd a vidék Keletterületi bajnokságon való részvétel. A felnőtt férfiak minden versenyszámban győztek a járási versenyen, a megyei bajnokságon első a Szarvas Lajos—Hájos János páros, míg az egyéniben harmadik Reisz Tibor, negyedik Szarvas Lajos. Az ifjúságiak is jól szerepeltek a hasonló színtű versenyeken. A legjelentősebb eredményt Bartók József és Szarvas János érte el, akik a Szegeden lebonyolított Keletterületi vidék bajnokságon jogot szereztek arra, hogy az országos Vidék Bajnokságon — Dunaújvárosban — részt vehetnek. Az NB II-es csapat első bajnoki mérkőzését március 12-én játszotta Jászberényben a Diósgyőri VTK csapatával.

Röplabdás lányaink sem tartottak szünetet, még december hónapban megnyerték Szolnokon a vándordíjas Tisza Kupát. Január, február az alapozással telt el, majd részt vettek a Miskolcon megrendezett Dr. Gönczi Sándor emléktornán, ahol több NB I-es és NB II-es csapat indult, valamint a csehszlovák VSZ Kosice női együttese. Röplabdásaink három elsőosztályú csapat mögött a 4. helyet szerezték meg. Sorsolásuk még nincs az áprilisban kezdődő bajnokságra.

Birkózó szakosztályunk ismét többet hallat magáról az utóbbi hetekben. A több edzési nap bevezetésével nagyon megszaporodott a látogatottság, különösen az úttörő és serdülő korosztályokban. Az eddig lebonyolított megyei és országos versenyeken számos szép helyezéseket szereztek az úttörők, serdülők és az ifjúságiak egyaránt.

Kézilabdázóinknak is áprilisban kezdődik a megyei bajnokság. Eddig alapozással és a járási, megyei, teremkézilabda bajnokságon való részvétellel készültek. Az utóbbi versenyben szép eredményt értek el, mert több magasabb osztályú együttest megelőzve bejutottak az elődöntőbe. A döntőt március végén rendezik.

A labdarúgó csapat kerete január 10-én kezdte meg az alapozást 22 fővel. Február eleje óta szerdán és vasárnaponként edzőmérkőzések szerepeltek a programjukban. Az első bajnoki mérkőzésük Jászberényben a Szolnoki MÁV ellen lesz, március 19-én. Reméljük, hogy a csapat több örömet szerez a tavasz folyamán és elkerül a jelenlegi kieső zónából.

— 1 —

Lapzártakor érkezett:

Lehel—Szolnoki MÁV 0 : 0

2 óra várakozás

Kora délután van, hétköznap — a Rózsa Sörözőben talán tíz asztal sem foglalt. A bejárattól balra vagyok és óvatosan, csak félszemmel figyelem a szomszéd asztalnál ülő idősebb házaspárt.

Az asszony bőre barna, majdnem cigányos, s úgy tíz másodpercenként megnyalja a száját. Ilyenkor a nyelve majdnem beleütközik a lefelé hajló orrába. Időnként kortyol a málnaszörpjéből, de inkább csak azért, mert sajnálja otthagyni, ha már megrendelte — láthatóan nem ízlik neki. Férje annál nagyobb kortyokat húz a söröskorsóból. A habot a kezefejével törli le, tempósan, miközben ádámcsutkája meg-megremeg az élvezettől.

Térkép van előttük az asztalon. Egyre türelmetlenebbül keresgélnek rajta valamit. Noha magyarul beszélnek, úgy sejtem külföldre szakadt hazánkfia. Sok-sok éve nem lehettek Magyarországon, mert a szavakat feltűnően idegenül ejtik.

Nézek utánuk, ahogy mennek kifelé. Még végig sem gondolom, milyen nagyszerű érzés lehet visszatérni valahová, ahonnan valamikor régen elszakadtunk, amikor feltűnnek ismét a bejáratnál. Egyenruhás rendőrt látok mellettük. A férfi hevesen gesztikulál, az asszony gyengéden taszigálja befelé, a rendőr pedig elutasítóan integet a fejével.

Visszaülnek az asztalhoz. A férfi dühös. Szája szinte keskeny vonal — a szeme, ahogy mondani szokták villámokat szór. A pincért is kurtán intézi el.

— Kávé, Coca-Cola!

Nem bírok a kíváncsiságommal, átülök hozzájuk. Bizalmatlanul fogadnak, de amint elárulom, mi érdekel, felengednek. Sőt, a férfi a vállamra csap.

— Szóval maga újságíró! Hát akkor itt éppen belebotlott egy jó témába. Képzelje el, az a rendőr nem engedett beleülni a kocsimba, mert az előbb megittam egy korsó sört. Meglátta valahogy! Most itt penészedhetünk két órát, pedig sürgős dolgunk lenne.

— Vidékre mennének?

— Igen. Bonyhád mellé, egy kis faluba. Negyven éve nem láttuk. El tudja képzelni ugye, milyen rossz, hogy most itt várhatunk egy rendőr miatt.

— Külföldről jöttek?

— Angliából. Manchester környékiek vagyunk. A feleségem is magyar. Annak idején a szüleink szomszédok voltak. A válság elől vándoroltak ki. Együtt mentek, együtt is maradtak. Mi akkor még gyerekek voltunk.

— Azóta nem voltak itthon?

— Tudja, egy ideig nem lehetett, aztán meg megnőttek a gyerekeink, vitték a pénzt. Örültünk, hogy jut a taníttatásukra.

Fényképet vesz elő. A fiú az idősebb, már nős, van egy gyereke is. Esztergályos, de most sofőrködik egy kereskedelmi cégnél, mert így többet keres. A lány még húszéves sincs. Ápolónő. Egy műtős udvarol neki, lehet, hogy esküvő lesz a dologból. Legalábbis sülve-főve együtt vannak.

Elágyult arca most megkeményedik, mert hirtelen eszébe jut az előbbi kellemetlenség.

— Szóval mit szól ehhez az egészhez? Egy korsó sör miatt két óra ücsörgés. A rendőr szerint ennyi idő alatt elmúlik a hatása, s akkor mehetek. Mintha egy korsó sör egyáltalán számítana valamit. Angliában ennyivel még lehet vezetni.

— Most már ott sem — kockáztatom meg, hogy ellentmondok. — Nemrégiben olvastam, hogy ott is teljesen eltiltották a sofőröket az italtól.

— Na igen, de egy korsó sörért még nem szóltak. Szerintem el kellett volna nézni! — Ha minden külföldit leültetnek egy korsó sör miatt akkor előbb-utóbb nem lesz idegenforgalom az országban.

Fiatal gyerek jár körben, hóna alatt vastag köteg „Esti Hírlap". Kérek egyet. Beszélő partnerem mellém húzódik — együtt olvassuk. Az utólsó oldalon rövid bűnügyi tudósítás, a címe: „Ittasan gázolt".

Mónus Miklós

Keresztrejtvény

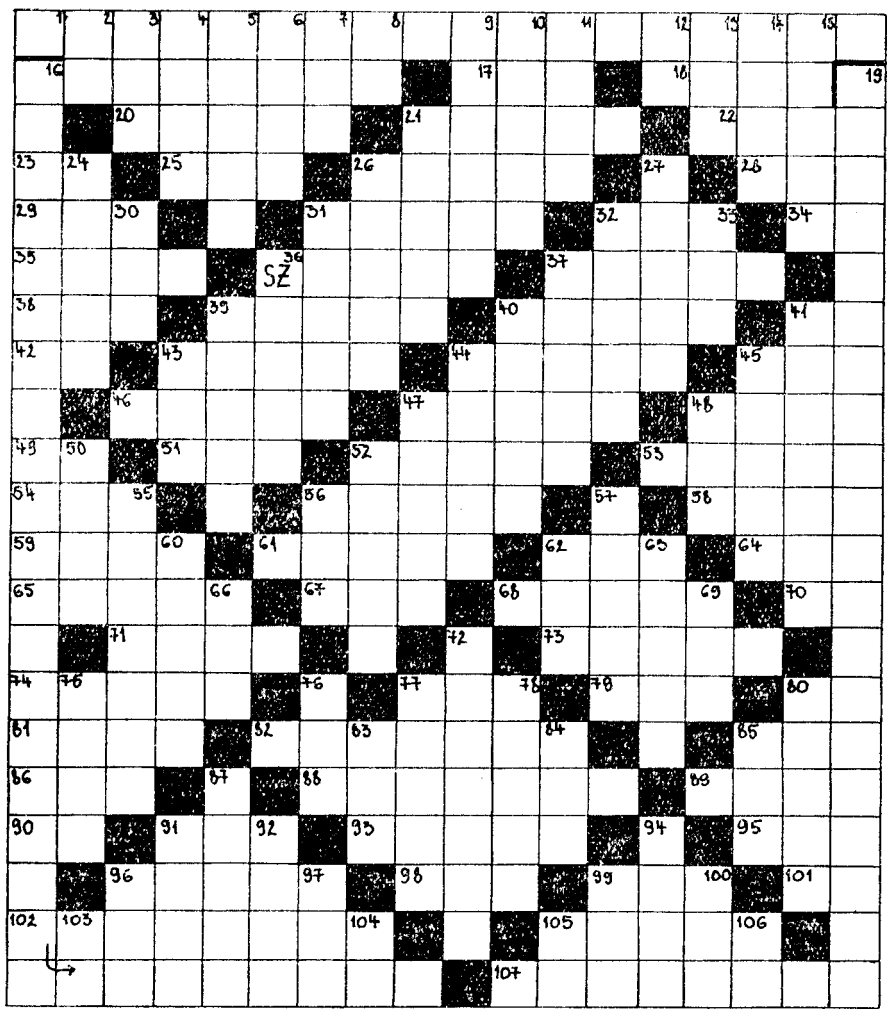

Vízszintes: 16. Hentesáru, 17. Felsőfok jelzője. 18. Meghatározott korú. 20. Csodálatos. 21. Rántást készít. 22. Hírt ad (ford.). 23. Közepén avas. 25. Nem szeret dolgozni. 26. Folyóágy. 28. Azonos mássalhangzók. 29. Fejrész. 31. Ártöbblet. 32. Mázol. 34. IÖ. 35. Becézett fiúnév. 36. Eper más néven. 37. Borzasztó. 38. Szovjet folyó. 39. Dátum. 40. Földi maradvány. 41. Elek Éva. 42. Kérdőszó. 43. Kiürít. 44. Zord magatartású. 45. Üres gelep. 46. Bátor. 47. Operaénekes. 48. Kevert rigó. 49. Tiltószó. 51. Kézimunkázik. 52. Tisztít. 53. Nemesfém. 54. Kevert töm. 56. Megóv. 57. Gyökérfajta (ékezetfelesl.) 59. Sportol. 61. Dinnyét vizsgál. 62. Ilyen só is van. 64. Tisza mellékvize. 65. Napsugár teszi. 67. Főzelékféle. 68. Eldob. 70. Néma lét. 71. Férfinév. 73. Pedagógus. 74. Irodai munkát végez. 77. Tejtermék. 79. ICL. 80. Tér, üres. 81. Női név. 82. Válaszadás. 85. Közismert tábornok 86. Német abc betűje. 88. Riadalom. 89. Merte vala. 90. Édes mássalhangzói. 91. Vonatkozó névmás. 93. Lehűt. 95. Albán pénznem. 96. Ritka férfinév. 98. Gépkocsi típus (ford.). 99. Becézett női név. 101. Fél mese. 102. Úszónőnk. 105. Munkahely. 107. Mindent elad.

Függőleges: 2. Közgazdasági kategória. 3. Könnye hull. 4. Szovjet folyó (ford. ék. föl.). 5. Nem használható. 6. Szovjet férfinév. 7. Lyuk, népiesen. 8. Néma Jenő. 9. Férfinév. 10. Lustálkodik. 11. Bevetetlen föld. 12. Ezév közepe. 13. Kevert vén. 14. Teve keverék! 15. Becézett női név. 21. Dátum. 24. Formai. 26. Lásd vízszint. 27. Nagyon fázik. 30. Majdnem álca. 31. Kettéoszt. 32. Vitatható. 33. Tagadószó. 36. Lim-lom. 37. Tollfajta. 39. Megelégel. 40. Kendert dolgoz fel. 41. Útrakel. 43. Kérdőszó többese. 44. Bátorkodik. 45. . . . kapitány gyermekei (ifj. regény). 47. Utánoz. 48. Szellemi dolgozó (ford.) 50. Fejedelmi cím. 51. Kibújik a földből. 55. Helyhez köt. 56. Szín. 57. Dunántúli városba való. 60. Hengereltáru. 62. Műveltető képző. 63. Tárolóhely. 66. Fél liliom. 69. Nagy edény. 72. Élvezhetővé tesz. 75. Könnyen sebet okoz. 76. Vállalati főosztály. 77. Átvészel. 78. Int. 80. Helyiség. 83. Élj, keverve. 84. Félig teljes. 85. Kül ellentéte. 87. Mókus keverék. 91. Irányjelző szó. 92. Spanyol női név. 94. Nemes ital. 96. Egyik oldal. 97. Helyhatározó szó. 99. Irta vala. 100. Háromnegyed idus. 103. Gyár közepe. 104. Középen kiég. 105. Azonos mássalhangzók. 106. Régi római pénz.

HŰTŐGÉP
a jászberényi Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja
Szerkesztőség a vállalat telephelyén Jászberény, Pf. 64.
Kiadja: a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Virágh Iván
Felelős szerkesztő: Móra Sándorné
Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény
Felelős vezető: Rédei István
A lapot üzemen belül terjesztjük

Tovább a lenini úton

Április hónapban az egész világon születésének 102. évfordulóján Leninre emlékezünk. A kommunisták milliói vezérükként és nagy tanítójukként, a haladó emberek elismeréssel és mély tisztelettel emlékeznek meg róla.

Lenin a történelmi személyiségek legnagyobbika volt, mert Marx-Engels eszmei hagyatékát továbbfejlesztve, az orosz munkásság élén új utat tört a világ népeinek, megteremtette az első szocialista államot.

Lenin kiinduló pontként tekintette közvetlen nagy szellemi elődei: Marx és Engels eszmevilágát. Továbbfejlesztette Marx-Engels társadalomelméletét korának sajátos viszonyaira és meghatározta ennek a korszaknak fő jellemzőit, törvényszerűségeit. Így lett a leninizmus az imperializmus és proletárforradalmak korszakának marxizmusa, a gyarmati rendszer bukásának és a nemzeti felszabadító mozgalmak győzelme korának, annak a korszaknak a marxizmusa, amikor az emberiség a kapitalizmusból áttér a szocializmusba és építi a kommunista társadalmat.

A leninizmus egyesíti magában a mai kor, a huszadik század lényeges társadalmi folyamatainak tudományos megközelítését, a forradalmi proletár osztály-álláspontot. Ezért minden szocialista forradalmár számára a leninizmus a forradalmi gondolkodás és cselekvés vezérfonala. Leninnél egyszemélyben egyesül az elvi szilárdság és a rugalmasság, a forradalmár tudós és a gyakorlati ember, a forradalom stratégája, a nagy államférfi, az első szocialista állam megalapítója és vezetője, a szocialista építés kiváló szakértője és irányítója.

A leninizmus alkotó értelmezése a jövőben is azt igényli minden kommunista párttól, hogy legyen következetes és megingathatatlan az alapelvek védelmében, de ugyanakkor tárja fel, elemezze a társadalom fejlődésének új jelenségeit, dolgozzon ki a munkásosztály, a dolgozó tömegek érdekeinek megfelelő politikát, és vezesse, irányítsa a néptömegek harcát e politika valóraváltásáért.

Lenin elméleti alkotó munkásságában kiemelkedő helyet foglal el a munkásosztály pártjával kapcsolatos tanításainak rendszere. A pártról szóló lenini tanításokban meghatározó helyet foglal el az az alapelv, hogy a párt tevékenységét, célját és feladatát mindenkor a társadalmi haladásnak, a munkásosztály érdekének kell alárendelni. Ez olyan fontos és általános törvényszerűség, amely minden időben, minden kommunista pártra egyformán érvényes, a hatalomért harcoló, vagy már a hatalomra jutott s a szocializmus építését irányító kommunista pártokra egyaránt. Lenin rámutatott: az újtípusú munkáspárt forradalmiságának alapvető forrása a munkásosztály társadalmi helyzete és létszükséglete.

Amikor Lenin kidolgozta az újtípusú párt szervezeti elveit, annak osztályjellegéből, történelmi hivatásából, programjából és a megvívandó harc körülményeiből indult ki. Ezek a szervezeti elvek döntő biztosítékai annak, hogy a kommunista párt a legnehezebb harci viszonyok között is be tudja tölteni hivatását. Amint Lenin rámutatott: a párt csak úgy tudja megvalósítani céljait, ha olyan egységes, harcképes és fegyelmezett szervezetet hoz létre, amely egész tevékenységét a demokratikus centralizmus elveire építi. A demokratikus centralizmus mint szervezeti alapelv, a lenini párt megváltoztathatatlan törvénye. Ez a szervezeti alapelv az egyik választóvonal a forradalmi munkáspártok és a reformista kispolgári pártok között.

Lenin tevékenységének egyik sarkpontja a nemzeti és a nemzetközi mozzanat összhangja az osztályharc elméletének és gyakorlatának felfogásában. Mesterien értett ahhoz, hogy a sajátos jelenségek mögött meglássa az általánost, és az általános érvényesítésére törekedve mindig figyelembe vegye a sajátosságokat. A leninizmusnak ez a jellegzetes vonása a legszorosabban összefügg a tényleges internacionalizmussal, a kommunista pártok által vezetett munkásosztály nemzetközi szolidaritásával. A kommunista pártok elméleti és gyakorlati tevékenységében egyaránt kifejezésre jut az a lenini gondolat, hogy a tőke nemzetközi erő, tehát nemzetközileg kell harcolni ellene, s az a gondolat, hogy a kapitalizmus megdöntéséért és a szocializmus felépítéséért vívott harcban minden országban jelentős sajátosságok alakulnak ki.

Lenin világosan látta, hogy az imperializmus feletti végső győzelem csakis a nemzetközi proletariátus és az elnyomott népek közös harcának gyümölcse lehet: „...a világforradalom eljövendő döntő ütközeteiben a földkerekség népessége többségének eredetileg a nemzeti felszabadulás jegyében folyó mozgalma a kapitalizmus és az imperializmus ellen fog fordulni és talán nagyobb forradalmi szerepet fog játszani, mint hinnénk" — mondotta. Ezért tartotta szükségesnek, hogy a „Világ Proletárjai Egyesüljetek!" jelszó mellé vegyék fel a gyarmatok és a függő országok népeihez intézett felhívást: „Világ proletárjai és elnyomott népei, egyesüljetek!"

A szocialista világ pártjainak többsége lenini szellemben tölti be világforradalmi hivatását és harcol a nacionalista és ultraforradalmi torzítások ellen. A lenini típusú pártokat tömörítő kommunista mozgalom óriási utat tett meg máig, és ezt az utat végigkísérték a viták, harcok, a kimeríthetetlen lenini örökség tisztaságáért.

A lenini örökség alkotó felfogását a forradalmi proletár internacionalizmus gazdagodott fogalmát fejezte ki a kommunista és munkáspártok 1969. évi moszkvai tanácskozásának jelszava: „Szocialista országok népei, tőkés országokban élő proletárok, demokratikus erők, felszabadult és elnyomott népek, egyesüljetek, közös harcban az imperializmus ellen, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért, a demokráciáért és a szocializmusért!"

A történelem minden területen bebizonyította Lenin munkásságának igaz voltát, a gyarmati rendszer hanyatlásával, a szocialista országok létrejöttével és a világ haladó erőinek egységes fellépésével, a békés egymás mellett élés érdekében. Születésének 102. évfordulóján a mindennapi életben érezzük a nagy szovjet költő, Majakovszkij igazát:

„Lenin élt, Lenin él, Lenin élni fog!"

KÁRPÁTI JÓZSEF
PB-titkár

hűtőgép

A Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

VI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM Ára: 1.— Ft 1972. ÁPRILIS HÓ

Éljenek a szocialista munkaverseny résztvevői!

★

Előre a IV. ötéves terv megvalósításáért!

Tervek, célok, feladatok

Vállalati életünk igen kiemelkedő eseménye volt a március 30-i szakszervezeti tanácsülés. Napirendjén — Gorjanc Ignác vezérigazgató előadásában — két fő kérdés szerepelt: Beszámoló a kollektív szerződés múlt évi „főpróbájáról" és a szükséges módosítások elfogadása, valamint a komplex egészségügyi-, munkavédelmi-, szociális — és sport intézkedési tervek végrehajtásáról, és az 1972. évi terv elfogadásáról.

A tanácsülésen a Vasas Szakszervezet részéről Mátraházi elvtárs, míg az SZMT részéről Rehák elvtárs vett részt vendégként.

Célom nem a tanácsülésnek, hanem a komplex terveknek az elemzése, valamint az ebből adódó ez évi feladatok vázlatos ismertetése. Mindkét téma a vállalat minden dolgozóját érinti, hogy mégis a komplex tervvel foglalkozom annak az az oka, hogy a kollektív szerződés módosítása érdekében olyan javaslatokat kaptunk, melyeket még szakmai szinten meg kell vizsgálni, így a kollektív szerződés módosítására a legközelebbi újságban térek ki.

A komplex terv 1971-ben végrehajtást nyert, egyes tételeiben — munkavédelem — többletfelhasználások is vannak. Számszerű értékelő jelentések, szöveges elemző anyag került a tanácsülés elé.

Üzemegészségügy terén: üzemi elsősegélynyújtók kiképzése, továbbképzése, elsősegélynyújtó felszerelések rendszeres ellenőrzése és feltöltése, védőétel és élelmiszer vásárlással foglalkozó dolgozók egészségügyi szűrővizsgálatai, üzemi konyha dolgozóinak rendszeres egészségügyi vizsgálata, a kötelező tisztaság betartása.

Munkavédelem vonalán: nehéz fizikai munka csökkentése, vagontolatót vásároltunk, újabb targoncákat állítottunk be, konveyorpálya- és útépítés. A vállalat egész területéről zajtérkép készült. Háztartási hűtőgépek előkészítésénél a triklóretilénes zsírtalanítást megszüntettük. Az 1971. évi I. féléves baleseti elemzés alapján a munkavédelmi oktatás területén szigorításokat vezettünk be. A múlt év utolsó két hónapjában munkavédelmi hónapokat tartottunk, a helyezetteket díjaztuk.

Szociális ellátottság terén: Jászárokszállási gyáregységünkben megszerveztük a közétkeztetést, 2 db félautomata szikvíztöltőgépet vásároltunk, Zamárdiban elkészült a 28 személyes vállalati üdülő, lakásépítés támogatására összesen 2 millió 480 ezer forintot adtunk ki, míg lakásvásárlás támogatásával és egyéb formában összesen 100 család részére biztosítottunk új lakást.

Felmerülhet a kérdés valakiben, mennyibe kerültek az 1971. évi megvalósult feladatok: a negyedik ötéves terv időszakára munkavédelmi fejlesztésre 85 millió forint a terv, ebből a múlt évben előirányzat volt 17,8 millió, a tényleges teljesítés 22 millió forint, mely úgyszólván teljes egészében fejlesztési alapból valósult meg.

Szociális-kulturális és sportkiadásokra 81 millió az ötéves tervünk, ebből 1971. évi előirányzat 16,5 millió forint, a felhasználás viszont a terv alatt van: 14,2 millió.

Részletesebb felsorolást is szükségesnek látok a dolgozók tájékoztatására. Miről is van szó? Az 1971. évben üzemi étkeztetésre 1 millió 36 ezer forintot, gyermekintézmények fenntartására 673 ezer forintot, vállalati segélyezésre 323 ezer forintot, sport-kultur-üdülési kiadásokra 1 millió 25 ezer forintot, munka- és védőruha, védőfelszerelésre 7 millió 327 ezer forintot, munkásszállításra 5 millió 968 ezer forintot, míg védőitalra 662 ezer forintot fordítottunk. Nem árt ezeket tudni, és elgondolkodni rajta, hogy még ilyen összegű juttatások mellett is feszültségek, problémák vannak egyes területeken. Viszont a megoldás lehetősége is adott, holnap jobban, gazdaságosabban tudjuk majd az igényeket kielégíteni, mint ma. Az 1971. évi feladatok megvalósulása jelentős előrelépés, de az élet halad, feladataink nőnek. Termékeink választék-gazdagsága és minősége viszont bővíti a keresletet, többet és jobban termelni, ez célunk és feladatunk.

A tanácsülés elfogadta az 1972. évre szóló komplex-tervet, amely 3 fejezetben, 61 pontban tárgyalja és határozza meg a feladatokat. Legkiterjedtebb a munkavédelemre vonatkozó rész, ez egyedül 35 pontot ölel fel. Ez talán önmagában is utal arra, hogy mekkora súlyt kell helyezni a biztonságos munkavégzésre, a balesetek elkerülésére. Nézzük meg részletesebben, mit is takar, milyen feladatokat szab meg a komplex terv munkavédelmi fejezete:

Továbbra is fő feladat a nehéz fizikai munka gépesítése, ezért szerepel a söröshordó anyagmozgatás, a készáru raktári anyagmozgatás gépesítésére 8 darab „Multikár" a tervben. Az abszorpciós üzemben, és a járműhűtősorhoz konveyorpályát terveztünk 1972-ben. A vállalat területén kiemelt szerepet kap a biztonságos közlekedés, fénysorompó, közközlekedési táblák elhelyezése, fékpróbahely, és ahol lehetséges, egyirányú közlekedés bevezetése. Újabb darukat állítunk be például a törökmiklósi, jászboldogházi egységeknél, valamint a hűtőbútor üzemben.

A vegyi ártalmaknak kitett munkahelyek korszerűsítése, felülvizsgálata tovább folytatódik, így megszünik a hűtőbútor üzemben is a triklóros zsirtalanítás.

Az intézkedések mellett nagyon fontos a dolgozók fokozottabb munkavédelmi oktatása, oktatófilmek beszerzése, készíttetése, valamint az oktatási kabinet létrehozása.

Üzemegészségügy terén is további fejlesztés szükséges. Szerepel a tervben üzemi főorvos beállítása, műszerbeszerzés, laboráns biztosítás. A fogászat bővítése igen fontos. Mindezt annak érdekében tesszük, hogy a megelőzés és gyógyítás — amenyiben lehetséges — helyben legyen.

Erőteljesen folynak az öltöző-átalakítási munkák. Épül a 75 személyes óvoda. A Mátrában, a meglévőn kívül további üdültetési lehetőséget szerveztünk az asztmás dolgozóknak és gyermekeknek, az IBUSZ fizetővendégszolgálaton keresztül.

Kulturális és sportvonalon is vannak terveink: nődolgozók részére előadássorozatot tervezünk a „Nő helye a társadalomban" címmel, szocialista brigádok részvételével vetélkedő lesz a vállalat húszéves fennállásának tiszteletére. Művész-írómunkás találkozó szerepel tervünkben, és tovább bővül a műszaki és szépirodalmi könyvtár is.

Terveink, céljaink szépek. Megvalósításukra a komplex terv 44,7 millió forintot irányozott elő.

Nagy János

Májusban *anyák napja*

Ezt a szép képet a közelmúltban kaptuk. Kertész Gyuláné látható rajta, Henriette kislányával. Ha hozzávesszük, hogy Kertészné, sz.: Vida Ildikó édesanyja is nálunk dolgozik 1961. óta, s asszonylányát is visszavárjuk... Akkor egy képpel édesanyát, nagymamát — minden kedves anyát köszönthetünk az anyák napja előtt.

Andriska Józsefné kitüntetése

Tizennyolc éve dolgozik a gyárban. Kezdetben gépmunkás volt, a munkafogásokat fiatalos lendülettel és szorgalommal elsajátította, később adagoló lett a hármas üzemben. A gazdasági munkája mellett, úgy érezte, ott a helye a társadalmi munkások között is. Hat éven keresztül viselte a dolgozók gondját, mint szakszervezeti bizalmi, újabban a nőbizottságban is tevékenyen vesz részt, mint családvédelmi felelős.

Erényei között egyaránt megtalálható az öntudat és a megértő segítőkészség, kezdeményezője volt munkahelyén a szocialista brigád megalakulásának, melynek ő is tevékeny tagja, a tanulásban és a munkában egyaránt példamutató.

A Szakszervezeti Munkáért Ezüst fokozatát kapta az idei nőnapon.

LAPUNK TARTALMÁBÓL

A pártcsoport (2. oldal)
Emlékkönyvünkből (3. oldal)
Hol tart a SIBIR program? (4. oldal)
Egyiptomi képeslapok (5. oldal)
Sport, keresztrejtvény (6. oldal)

A gyár iskolája — az iskola gyára

Városunk két középiskolája az egyre növekvő művelődési igényeket hivatott kielégíteni. A nagy hagyományokkal rendelkező Lehel Vezér Gimnázium mellett a „Kállai Éva" kezdettől fogva mint szakközépiskola működött, több elképzeléssel szolgálta a helyes útkeresést, mig a legutóbbi időben mint Erősáramú Szakközépiskola tette magát közkedveltté.

A járásból, de a városból is nagy érdeklődést váltott ki szülők és gyermekek körében. Különösen széles képzési skálája miatt, hiszen ma már az általános műveltség megszerzése mellett cél az is, hogy érettségi után a fiatalok elhelyezkedése biztos legyen.

Sándor László technikus tanárral, a gyakorlati oktatás vezetőjével beszélgettem az újtípusú iskola céljáról, képzéséről, jövőjéről.

— Középiskolánk célja olyan szakemberek nevelése, akik a magas szintű elméleti tudást a gyakorlati érzékkel együtt sajátítják el, a gyakorlati életre is széles alapokat kapnak. Sokat értő, sokrétű tudással gazdagodva hagyják el az iskolát, már a jövő évben, 1973-ban végeznek első ilyen tanítványaink.

A képzés formája szimpatikus a tanulóknak, mert jól felszerelt műhelyekben, szerszámokkal és műszerekkel dolgoznak. Négy év alatt 66 órában elektrotechnikát, 330 óra technológiát, 165 óra villamosságtant hallgatnak, de villamosgépekkel is ugyanilyen óraszámban foglalkoznak. Villamos mérést pedig 265 órán tanulnak, gyakorlati foglalkozás heti egy egész nap a műhelyekben. Arra törekszünk, hogy a kémia és fizika tantárgyakat az elméleten túl laborokban önállóan gyakorolják, kísérletezzenek.

Nagy jövője van iskolánknak, mert az érettségi bizonyítvány továbbtanulásra is biztat, de aki felsőbb tanulmányok végzésére nem érez magában kedvet, elhelyezkedhet villanyszerelőként, elektrolakatosként, GELKA javítóműhely elektromos részlegénél, vagy mint erősáramú szerelő, de TMK üzemek is szívesen látják őket. A közelmúltban ezt a képzést továbbfejlesztettük úgy, hogy háztartási gépszerelő osztályt indítottunk. Nagy támogatásra talált ez a tervünk a Hűtőgépgyár vezérigazgatója **Gorjanc Ignác** részéről. Minden lehető segítséget megkaptunk eddig is a Hűtőgépgyártól, amit ezúton hálásan köszönünk meg. De ugyanígy köszönetünket küldjük a Hajdúsági Iparművek Igazgatójának is, aki lehetővé tette, hogy a jelenleg gyártott hajdúsági gépeket tanítani tudjuk. Van például automata mosógép is, amit tőlük kaptunk, és amikor majd kollégiumunk megépül, reméljük hajdúsági tanulóink is lesznek.

Bázisüzemünk a Hűtőgépgyár. Mi azt reméljük, hogy ezt a sok segítséget némiképpen viszonozni tudjuk, mert a nálunk tanuló fiatalok a gyár munkásai, reméljük jó és hűséges szakmunkásai lesznek. Már most is végeznek bérmunkát a gyár részére, nyári gyakorlatukat ott töltik, nagyon jó a kapcsolatunk a műszaki vezetőkkel is. Amellett, hogy ezt az önzetlen segítséget megköszönni nem lehet elégé, de sok alkalmunk lesz még a jövőben bizonyítani.

F. Zs.

A szabadság születésnapján

Dózsa kaszás pórjainak álma, Rákóczi kurucainak áldozata, Petőfi és az 1848-as honvédek szabadságvágya, Kun Béla 1919-es vörös proletárjainak vére, 1945. április 4-én méltó testamentumot nyert. Ezen a napon a dicsőséges Vöröshadsereg az utolsó német csapatokat is kiűzte hazánk földjéről. Eljött hát a rég várt és áhított szabadság, amelyért annyi drága szovjet hős vére hullt, amit áhítottak igaz hazafiak, bátor és mindenre elszánt kommunisták.

Az ország romokban hevert, de a kommunisták vasakarattal, áldozatvállalással, élre álltak és teremtettek szocialista Magyarországot, új és stabil pénzt, szocialista népgazdasági rendszert, három és ötéves terveket.

Sok-sok küzdelem és harc árán sikerült a szocialista társadalmi rendszer alapjainak lerakása. 1956-ban ismét a Szovjetunió segítségére volt szükség, az ellenforradalom leverésére. De pillanatnyi megtorpanás után aktívan tovább folytatódott a társadalmi rendszer építése. Megtörtént a mezőgazdaság szocialista átszervezése, az iparfejlesztés üteme reálisabb és alaposabb tervekre épülve valósult meg. 1962 fontos és jelentős év, leraktuk a szocialista társadalmi rendszer alapjait.

Társadalmi rendszerünk dinamikusan és egyenletesen fejlődve érkezett el addig, hogy 1968-ban bevezetésre került az új gazdasági mechanizmus, sikeresen végrehajtottuk a III. ötéves tervet, és jelenleg a szocializmus teljes felépítése a feladat, amelyért cselekvően kell dolgoznunk.

A tegnapok küzdelme, és áldozatvállalása a jelen köznapi munkája, a holnapok bátor és helyes céljai, a szocializmus eszméje iránti hűség, öntudatos és teljes energiájú munkát igényel, hazánk valamennyi polgárától.

Április 4-e mérföldkő, kezdete egy szebb, egy boldogabb, egy tartalmasabb, egy fejlettebb életnek, társadalmi rendszernek. Az egyén, a közösség szabadsága jelenti a tudat, a munka felszabadultságát, közösségi összeforrottságát.

Tudtunk élni a szabadsággal, a nemzedékek kitartó küzdelme, boldog és békében tevékenykedő szocialista Magyarországot teremtett. A párt vezetésével következetesen és eredményesen dolgozik, egységben a baráti szocialista országokkal, felszabadítónkkal a Szovjetunióval. Ezekben a napokban hálatelt szívvel gondolunk azokra a hősökre, akik életüket áldozták a mi hazánk szabadságáért, azokra az „Ismeretlen katonákra" akik elhozták számunkra a szabadságot.

Vállalatunk 20 éves tevékenysége, gazdasági eredményei méltóan bizonyítják a termelőerők és eszközök szocialista fejlődését. Nekünk hűtőgépgyári dolgozóknak öntudatos, felelősségteljes munkával, becsületes helytállással kell bizonyítani, hogy méltóak vagyunk a szabadságra.

B. L.

Húszéves lány a pártban

Kedvesarcú, feketeszemű kislány Sinka Mária. Szerény, de bátor véleménye van az életről, munkahelyének dolgairól, a KISZ alapszervezetről, amelynek titkára a műanyag emblémázó műhelyben. Tájékozottsága érdeklődést bizonyít, jártassága pedig azt, hogy nem friss a munkakönyve. Még 1967. júniusában, fiatalkorúként kezdett dolgozni a műanyagban, egy évre nagykorúsították és ott is maradt a helyén. Sok szép emléke között is a legszebb, 1970. május 1-én kiváló dolgozó lett. Igy emlékezik most erről:

— Akkor voltam a legboldogabb, amikor megkaptam a jelvényt. Repültem haza, mint a madár, örömmel mondtam édesanyámnak: nézze mit kaptam!

Marika édesanyja szintén a Hűtőgépgyár dolgozója már nyolc éve. Volt honnan örökölnie azt a nagynagy szeretetet, amelyet gyárunk iránt érez ez a komoly kislány. Az emblémázó műhelyben 1969-ben megalakult Szamuely Ifjúsági Szocialista Brigád tagja ő is, jól összeszokott munkásnők dolgoznak együtt és azon igyekeznek, hogy a múlt évi elmarasztalás után most jobban álljanak a munkához. Tulajdonképpen Marika KISZ titkár itt, „főállása" azonban segédmunkás és fiatal kora ellenére helyettese a csoportvezetőnek. Bizony, a kis szakértő kezeli a vákuumozógépet, és értője mindannak, ami munka a műhelyben adódik. Érthető ez, mert első perctől kezdve ott dolgozik és érdeklődő okossága, amely őt jellemzi képessé teszi erre.

Sinka Máriát 20 éves korában felvették a pártba. Ragyogó tekintettel emlékszik arra a napra. Ez a második, de másért szép emléke a gyárban, hiszen ettől a naptól felelőssége megnövekedett, a munkásosztály élcsapatába fogadták ilyen fiatalon. Amikor erről kérdezem, nyílt tekintetével a szemembe néz, az idősebbnek szóló érdeklődés és tisztelet érződik rajta, amikor mondom, hogy én kissé fiatalabb voltam, 17 éves, amikor beléptem a pártba. S ahogy erről beszélgetünk, bizalmasabb lesz, kérdez is. Akkor még azt is lehetett? — kérdezi csodálkozva. Továbbiakban eszmei fejlettségéről, tanulásáról beszélgettünk. Elgondolkodva mondja:

— Érzem, tanulnom kellene. Jelenleg a Pártéletet olvasom, napilapokból okoskodom, szeretnék minél többet tudni. KISZ szervezetünk, melynek titkára vagyok, 25 taggal működik. Közel sem érzem még politikailag elég fejlettnek magamat, ahhoz, hogy vezessek, ahhoz hogy a „nehéz gyerekek" meggyőzésére elég legyek. Ha többet tudok majd, bízom benne, hogy hallgatni fognak rám. Bár így is, mert ha megkérem bármelyiküket, például most a kommunista szombaton, megtették szívesen. De velük együtt akarok több lenni. S ha mondjuk beíratkoznék gimnáziumba vagy technikumba, akkor meg kellene válnom tőlük. (Közbevetem, hogy ez nem így van, hiszen műveltebb fővel könnyebb a munka és nem kell feltétlen válásról beszélni.) A politikai képzés nekem elsőrendű, megragadok minden alkalmat, hogy tanuljak. Sokra kötelez engem az, hogy párttag lettem. Nagyon sokra.

M.J.

13 év a festőüzemben

Festékes ruha, ősz haj és jókedély, ez jellemző az idős Szászer Jánosra. Kétszer meggondolja szavait, kissé talán zavarban is van, mert miért éppen őt kérdezem arról, hogy magáénak érzi-e a gyárat?

Mit felelhet erre a kérdésre az az ember, aki 13 évet töltött a gyárban, mindig a festőműhelyben és akinek kezemunkáját a kiállításra készült hűtőbútorok, hűtőszekrények dícsérik, aki szinte együtt lélegzett a hűtőgépek gyártásáért aggódó műszakiakkal. Szépítésükre szövetkezett a festőműhely minden dolgozójával és vezetőjével, Nagy Gyulával. Együtt kezdték a munkát. Sok munkásnap fér ám tizenhárom évbe! — mondja foghíjas mosollyal, és arca ellágyul, amikor feleségéről, egyszem leányáról, unokájáról meg az üzemről beszél.

Hogy is van csak? Ha egy munkásember egy percben és egy gondolattal a családját és gyárát emlegeti, akkor ott ugyc, nincs szükség bizonyítására annak a kérdésnek, hogy „magáénak érzi-e a gyárat?" Van, aki szóban és tettben egyaránt vallja, nap-mint nap bizonyításául annak, hogy igen. Ilyen ember Szászer János, aki jövőre már nyugdíjba megy, mégis előre néz és azt mondja hittel, hogy ha egészsége bírja, maradna még. Itt.

A pártcsoport

(Folytatás)

Meg kell mondani, a hívószó néha túl sokáig várat magára. Sok helyütt úgy vélik, aki párttag akar lenni, az jelentkezzék, hiszen a belépés önkéntes. De a munkásemberek egyik jellemző tulajdonsága a szerénység, nemigen jelentkeznek, úgy gondolják, ha alkalmasnak tartják rá, majd hívják maguk közé a kommunisták.

Az alapszervezet legfőbb szerve a taggyűlés, amelynek a legfontosabb helyi politikai kérdésekben döntési, ellenőrzési, beszámoltatási és felelősségre vonási jogköre van. A taggyűlés testesíti meg az alapszervezet egész tagságát — a pártszervezetet. A pártszervezetek jogkörének és az egyes párttagok jogai gyakorlásának ez a legfőbb fóruma. A párttagság alapvetően a taggyűlésen kapcsolódik be a párt politikájának és a pártszervezet fő feladatainak meghatározásába.

Éppen ezért nem szabad sajnálni az időt, energiát az előkészítésre. Ismét bebizonyosodott, hogy ahol megfelelő az előkészítés, ott érdemi kérdéseket vetnek fel, megfontoltan alkotnak véleményt, élénken vitatkoznak. A jó felkészülésnek számos mozzanata van. De talán legdöntőbb, hogy a vezetőségek olyan feltételeket teremtsenek, melyek között a tagok valóban gyakorolhatják jogaikat. Nevezetesen — építsenek a pártcsoportokra. A pártcsoportok nemcsak azzal segítenek, hogy mozgósítják a tagságot a részvételre; közlik a taggyűlés helyét, idejét, jobbik esetben témáját. Az előkészítésben döntő szerep jut a tartalmi kérdéseknek. S ott érnek el különösen jó eredményt, ahol szakítanak a bevett szokásokkal. Korábban sok pártszervezetben azzal magyarázták a taggyűlések passzivitását, hogy hiszen a pártcsoport-megbeszélésen már mindent tisztáztak.

Tény, hogy a pártcsoportokban talán a kisebb létszám, a közvetlenebb hangulat miatt inkább szóvá teszik a gondokat. Van olyan is ezek között, amelyeknek valóban elég széles fórum a pártcsoport. De a taggyűlésen való passzivitás indoka ez nem lehet. Sőt éppen ellenkező célt szolgál az a módszer, amikor előzetesen vitatkoznak a napirendre kerülő témában. Előfordulhat persze, hogy cél ide, cél oda, fölöslegesnek tartják az ismétlést. Mindez azonban csak magyarázza e módszer nehézségeit, de nem zárja ki. Már csak azért sem, mert a pártcsoport hozzászoktatja a tagokat a vitához, a több ember előtti szerepléshez. És ez — annak ellenére, hogy az aktivitás fokmérője nem csupán az, ki hányszor szólal fel — hozzátartozik a pártmunkához. Napjaink problémái is olyanok, hogy igénylik a véleménynyilvánítást. Az észrevételek, javaslatok annál átfogóbbak, mélyebb tartalmúak, minél több „szűrőn" mentek keresztül. A politikai munkában más értékelést kap az egyedi, s mást a kollektív vélemény. Éppen ezért nem formalitás a taggyűlés fórumán elmondani a kisebb közösség politikai állásfoglalását. Kezdetnek mindenképpen jó módszer, ha a pártcsoport megbízza a témában leginkább járatos elvtársat, hogy összegezze a csoport tagjainak véleményét és tolmácsolja a taggyűlésen. Ez nem zárja ki, hogy ki-ki „tolmács nélkül" is szót kérjen és személyes tapasztalatait, gondjait a nagyobb közösség figyelmébe ajánlja.

A taggyűlések előkészítésében tehát a hagsúly a tartalmi kérdéseken van. Mindez nem jelenti a szervezeti problémák lebecsülését. Nagyon fontos, hogy olyan időpontot válasszanak, amely a többségnek kedvez. Zavaró, ha a vonatindulás, a bölcsőde zárása miatt hol az egyik, hol a másik elvtárs megy el. Ezért lényeges az is, hogy jóelőre tudják a taggyűlés időpontját. Mindenki úgy szervezheti munkáját, családi ügyeit, hogy ne legyenek akadályozó tényezők. Gondoljanak arra, hogy ha az előkészítésre több időt is kell fordítani, az bőven megtérül a taggyűlésen és utána is. A taggyűlésen úgy, hogy nő az aktivitás, a részvétel. Utána meg abban, hogy nem kell sokaktól megkérdezni: miért hiányzott, s nem kell elmondani, mi volt a taggyűlésen, hanem egységesen, a határozat végrehajtásával kezdhetik a munkát.

Panaszkodnak helyenként, hogy egyik-másik pártrendezvény olyan, mint a termelési tanácskozás; kifogásolják a szociális létesítmények állapotát, bírálják az anyaghiányt, hiányolják ezt, kérik azt, csak éppen a politikai kérdések maradnak „rejtve". Ráolvasással nem lehet ezen a helyzeten segíteni! Hiszen, amíg a bosszantó hanyagságok, visszásságok nem szűnnek meg, addig ez a főkérdés — tehát bizonyos értelemben ez a politikai kérdés! Ki vitathatná, hogy a jó munkahelyi közérzet, légkör az egyik legfontosabb politikai probléma. S rövidebb-hosszabb ideig az úgynevezett apróságok nagyon is mérgezhetik a hangulatot. A gondok-bajok orvoslása, a hétköznapi ügyek lelkiismeretes rendezése — a jó légkör feltétele. A pártcsoportnak is feladata, hogy erre ösztönözze a brigádvezetőt, a művezetőt, az osztályvezetőt...

A helyes kapcsolat nélkülözhetetlen eleme: a nyíltság és az őszinteség. Általában nincs „titkunk" a pártonkívüliek előtt. Mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a X. kongresszus dokumentumait az ország minden egyes dolgozója elolvashatta, véleményt mondhatott róla. És ki győzné számba venni, hányan éltek is ezzel a lehetőséggel. Kifejezték egyetértésüket a párt politikája iránt — azt magukénak érzik, vallják, hogy a következetes végrehajtás egész jólétünk alapja.

Erre az elvi egyetértésre épül a hétköznapok minden öröme, gondja, a nehézségek vállalása. Ebben kell szót értenünk. Egy nyelven beszélünk — közös ügyünk érdekében.

Kárpáti József

Műszaki hetek Jászberényben

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szolnok megyei Szervezete az elmúlt évekhez hasonlóan ez évben is megrendezte a „Szolnok megyei Műszaki Hetek"-et.

A „Műszaki Hetek" április 10-én kezdődnek és június 2-án fejeződnek be.

Célja a rendezvénysorozatnak a megyében működő tudományos egyesületek tevékenységének bemutatása, előadások és kiállítások keretében.

A Gépipari Tudományos Egyesület Jászberényi Szervezete az Aprítógépgyárban és vállalatunknál szervez különféle rendezvényeket.

A hűtőgépgyári program:

A Hűtőtechnikai Szakbizottság rendezésében április 13-án:
„A KGST tevékenysége a hűtőprofilon belül"
Előadó: Zircher Tibor

Április 19-én:
„Élménybeszámoló Svájcról"
Előadó: Tavasz Ferenc

Május 8-án:
„Tapasztalatok a svájci Sibir gyárban"
Előadó: Hajnal Béla

A Műszaki Ellenőrzési Szakbizottság rendezésében:

Április 25-én:
a „Dolgozz Hibamentesen" mozgalom tapasztalatai c. előadás
Előadó: Mester István

Május 12-én, 16 órakor:
„Élménybeszámoló és filmvetítés a japán vállalatok működéséről, különös tekintettel a minőség biztosítására."
Előadó: Móga Győző okl. gépészmérnök (Egyesült Izzó).

Az Anyagvizsgáló Szakbizottság rendezésében:

Május 16-án:
„Thermovíziós vizsgálatok alkalmazása a hűtőtechnikában"
Előadó: Jánosi Tibor

Az előadások egy alkalom kivételével minden esetben délután 14 óra 30 perckor kezdődnek. A kivételes eset a nagy érdeklődésre számító május 12-i előadás és filmvetítés.

Fenti előadásokon kívül április 24-29. között Műszaki Filmhét lesz.

R.A.

Az MSZMP Központi Bizottságának május 1-i jelszavai

1. Világ proletárjai, egyesüljetek!

2. Éljen május 1., a nemzetközi munkásosztály seregszemléje!

3. Éljen és erősödjék a nemzetközi munkásosztály harci egysége!

4. Éljen korunk legyőzhetetlen eszméje, a marxizmus-leninizmus!

5. Éljen a Szovjetúnió, a szocializmus, a haladás, a béke legfőbb ereje!

6. Éljen és virágozzék a magyar és a szovjet nép testvéri barátsága!

7. Éljen és erősödjék a testvéri szocialista országok egysége!

8. Békét, biztonságot Európának, a világnak!

9. Forró, testvéri üdvözlet az amerikai imperializmus ellen hősiesen harcoló vietnami népnek!

10. Köszöntjük a szabadságukért és függetlenségükért küzdő indokínai népeket!

11. Támogatjuk a társadalmi haladásért, az agresszió ellen küzdő arab népeket!

12. Testvéri üdvözlet Afrika, Ázsia, Latin-Amerika társadalmi haladásért küzdő népeinek!

13. Előre a lenini úton, a szocialista Magyarországért!

14. Éljen a szocializmust építő magyar nép!

15. Munkások! Parasztok! Értelmiségiek! Vigyük sikerre a párt X. kongresszusának határozatait!

16. Előre a IV. ötéves terv megvalósításáért!

17. Éljenek a szocialista munkaverseny résztvevői!

18. Üdvözöljük a szocialista brigádok tagjait, a munkaverseny élharcosait!

19. Éljen és erősödjék a szocialista nemzeti egység!

20. Éljen a Magyar Szocialista Munkáspárt, társadalmunk vezető ereje!

21. Éljen és virágozzék szocialista hazánk, a Magyar Népköztársaság!

INNEN-ONNAN

Megalakult a „GYGO KOMPLEX" szocialista brigád 22 taggal, Péli István vezetésével április 4. tiszteletére. Védnökségük alá vették a gyártóeszközök határidőre való elkészítését és az újjászervezett GYGO ügyintézés segítését. Jó munkát és sok sikert kívánunk az új brigádnak.

Harminc tagú csehszlovák kereskedelmi delegáció látogatott a gyárba április 12-én. A nagykereskedelem képviselőit fogadta Szalay Géza igazgatóhelyettes és dr. Laczkó Ottó kereskedelmi főosztályvezető. Csehszlovákia a legnagyobb vevőpartnerünk a hűtőszekrényekre, így elsősorban azokat a témákat tárgyalták meg, amelyek a szezon-szállításokra vonatkoznak.

Jászboldogházai Radiátor üzemünkben sikerrel fejezték be az I. negyedéves termelést. Egynapos előnyük több, mint félmillió forintot hozott pluszként a vállalatnak, amely nagyon dícséretes dolog, gratulálunk a radiátor minden szorgalmas dolgozójának, szocialista brigádjának ezért a szép teljesítményért!

Harmincegy év az átlagéletkoruk a Radiátor üzemben dolgozó nőknek. Ez azonban azt is jelenti, hogy a legszebb hivatást, az anyaságot igen sokan fogják gyakorolni, s máris több kismama vette igénybe a gyermekgondozási szabadságot.

LAPZÁRTA

Ki tud többet a Hűtőgépgyárról címmel április 15-én, szombaton a szocialista brigádok szép vetélkedőjét rendezték meg a Víz-utcai klubban. A lelkesen szurkoló közönség előtt a Vörös Csillag brigád bizonyult a legjobbnak. A brigád három versenyző tagja 18 éve gyárunk dolgozója. Az első helyezettek személyenként 500, a másodikok 400, a harmadikok pedig 300 forint jutalmat kaptak. (Egyébként jövő hónapi lapunkban részletes, fényképes visszaemlékezést közlünk az országosan is kezdeményezésnek számító vetélkedőről.)

Emlékkönyvünkből

Egy új, képes sorozatot kezdünk ebben a lapban. Mint olvasóink is tudják, havonta egyszer jelenik meg a HŰTŐGÉP. Egy hónap hosszú idő, s ezalatt történnek olyan események, amelyeket megörökít fényképészeink gépe is. Ezentúl minden hónapban adunk egy-egy összeállítást ezekből.

Vendégkönyvünkben ezek a sorok állnak:

Дорогие Венгерские Друзья!

Большое спасибо за приглошение. Мы были очень рады познакомится с успехами завода Хютегепдьар. Желаем дальнейших успехов в работе и в личной жизни всем работникам завода!

Ясберень 23. февраня 1972 г.

„Kedves magyar barátaink, köszönjük a meghívást. Nagyon örültünk, hogy megismerhettük a sikerekben gazdag Hűtőgépgyárat. Kívánunk további sikereket a munkában és a gyár minden dolgozójának boldog életet."

Jászberény, 1972. február 23.

Ez a kép még februárban készült, amikor a mi gyárunkban rendezték meg a Vörös Hadsereg megalakulásának jubileumi ünnepségét.

AZ MSZBT programjából

A magyar nép szabadságát, eredményeit a Szovjetúnió testvéri segítségével szerezte meg. Ez a hősvéren szerzett szabadság nagyon drága, s minden becsületes magyar ember tisztelettel és szeretettel emlékezik meg mindenkor a Szovjetunióról, amely a szabadságon túl az első védelmezője is gazdasági és politikai eredményeinknek.

A szovjet-magyar barátság ápolására, eredményes elmélyítésére Magyar-Szovjet Baráti Társaság alakult az országban szerte, így a Hűtőgépgyárban is. Programjában szerepel a Szovjetunió kommunizmust építő munkájának ismertetése, politikájának, békéért vívott eredményes harcának tudatosítása. Első esemény a Szovjet Hadsereg és Hadiflotta napjának, február 23-nak megünneplése volt. Képeik tanúsága szerint a gyár dolgozóinak koszorújában szeretettel fogadták a Szolnokon állomásozó szovjet tisztek küldöttségét, nagy népük képviseletében.

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság hűtőgépgyári tagcsoportja bensőséges ünnepségeken emlékezik majd meg egész évben azokról az ünnepekről, melyek összeforrottak a magyar és a szovjet nép történelmével.

„Általában elégedett vagyok..."

Ahogy a törzsgárdatag látja

A munkaviszony kezdete — rovatban 1951. IX. 29-i dátum szerepel Nyíri József személyi kartonján, a foglalkozásnál — esztergályos. Az üzemet könnyű volt kitalálni, ez csak a legelső induló üzem lehetett — a szerszámüzem. Az akkor 30 éves fiatalemberből azóta az üzem Józsi bácsija lett. Mint alapító tag hiteles szemtanúja az üzem történetének, a megtett útnak, a sikereknek, a problémáknak egyaránt. Kicsit szimbólum az is, hogy mint legrégibb „szaki" a szerszámüzem két legnagyobb, (pénzben is legértékesebb) forgácsológépén dolgozik egyszerre, úgynevezett kétgépes.

— Hogyan is kezdődött?

— Számomra elég kellemetlenül, hosszú hónapokig kellett hallgatnom szüleim korholását. Nehezen egyeztek bele, hogy én ne a család hagyományos foglalkozásának, a földművelésnek legyek folytatója. Ez nemcsak az én egyedüli problémám volt, sokunknak meg kellett küzdenünk az újat nem értő nézetekkel, előítéletekkel is.

Az első hónapokban még a gépek beállításán serénykedtünk. Azt tettük, amire szükség volt. A termelő munka beindításánál (1952) a sztahanovista mozgalom kellős közepén találtuk magunkat, a bérezési rendszer is olyan volt, hogy akinek megvolt a „százaléka" megvolt a pénze is, így hát hajtani kellett. A pártnak is ekkor lettem tagja (1953), a sztahanovista mozgalomban elért eredményem volt az ajánlólevél.

— Mit jelent közelebbről a „kétgépes" fogalma?

— Főleg nagy munkadarabok megmunkálásánál van lehetőség két gép irányítására, mert egy-egy gépbeállítással hosszabb időn keresztül csak a gép dolgozik. A felelősség viszont megnövekszik, mert a nagy munkadarabok drágák, s így egy selejt több ezer forintba is kerülhet. A borítékban 20 százalék pluszt jelent, ha valaki két gépet irányít.

— Hogyan bírálja az üzem fejlődését?

— Nagyot léptünk előre szervezettség és létszám tekintetében, de a technikai ellátottságot nem tartom kielégítőnek. Igaz, több és korszerűbb gép beállítását hátráltatja a régóta meglévő üzembővítési probléma, így is nagyon zsúfoltak a helyiségek.

Óriási a fejlődés emberi oldala, gondolok itt szakmai, politikai és szervezeti fejlődésre, s kicsit büszke is vagyok arra, hogy ebben kezdettől fogva élenjárunk mi, szerszámüzemiek.

— Sok szó esik a generációs viták-ról, Józsi bácsi hogyan látja ezt a kérdést?

— Időnként divatossá válik erről vitatkozni, meggyőződésem, hogy koránt sincs olyan mértékű, mint amilyennek sokan hiszik. Ha az idősebbek bölcsességével — én is voltam fiatal — alapon közelítjük meg a kérdést, reálisabb képet kapunk. Különben a szocialista brigádmozgalomban látom azt a közösségformáló erőt, amely a viták megoldásában nagy segítséget nyújthat.

— A közösségben, a kollektíván túlmenően hogyan értékeli az elmúlt húsz évet a saját életében?

— Azt mondhatom, általában elégedett vagyok, ha újrakezdhetném, nem választanék magamnak más utat. Igaz — (először érződik pici szomorúság hangjában) — az utóbbi időben sokszor van olyan érzésem a jövedelememelés időszakaiban, hogy kevesebbet számítanak rám, mint régebben. A kiváló dolgozó kitüntetést még az ellenforradalom előtt kaptam.

— Van-e kedvenc hobbyja?

— Legkedvesebb időtöltésem gyermekkorom óta a barkácsolás, aztán nagyon szeretek motorozni, ez ki is tölti szabadidőmet.

Az üzem kollektívája úgy ismeri őt mint halk szavú, mindenkivel szemben jóindulatú, kötelességtudó jó szakembert és igazi munkatársat Becsülik őt. Ez a legszebb amit ember elérhet.

— horti —

FÉRFINAP A TMK-BAN

Végül egy kedves márciusi esemény: hagyomány már nálunk, hogy nőnap után férfinapot rendeznek. Fotoriporterünk férfiak köszöntését „kapta lencsevégre". Még ezekután panaszkodjanak a férfiak, hogy nálunk nincs egyenjogúság...

— sj —

Hol tart ma a SIBIR-program?

A Hűtőgépgyár — követve a vásárlói igények alakulását, s a technikai fejlődés adta lehetőségeket — évek óta fokozott felelősségérzettel munkálkodik azon, hogy termékei közül a kompresszoros rendszerű hűtőszekrények mellett az abszorpciós rendszerű gépek se hiányozzanak.
E törekvése eredményezte, hogy már a hűtőszekrénygyártás első éveiben is foglalkozzék az abszorpciós hűtőgépek kérdésével, s a Lehel 70 és Lehel 50 jelű típusok megteremtése révén a választékot ilyen rendszerű készülékekkel is gazdagítsa. E gépek belföldi sikere, s az iránt uk megnyilvánult külföldi érdeklődés azonban — a kompresszoros hűtőszekrényekhez hasonlóan — rövidesen e téren is korszerűbb, új típusok létrehozását sürgette. A vállalatvezetőség az e téren rendelkezésre álló mérsékelt hazai lehetőségek ismeretében döntött úgy, hogy a jövő abszorpciós gépeinek megteremtéséhez valamelyik világszínvonalon álló külföldi gyártmány licencét vásárolja meg, biztosítva ezáltal, hogy ez a rendszer a kompresszoros hűtőszekrények méltó versenytársaként gyártásunk összetételében közel azonos súllyal szerepeljen. A választás hosszas mérlegelés után esett az igen jó nevű svájci SIBIR cégre, melynek szabadalmait fejlett nyugateurópai országok (Anglia, Franciaország, stb.) is szívesen vásárolták.

A SIBIR-licenc első eredménye a S 60-as típusunk volt. E hűtőgép-típus gyártásbavétele kisebb zökkenők után viszonylag rövid idő alatt sikerrel megtörtént, s a gép — belföldi népszerűsége mellett — Nyugateurópában is versenyképes, keresett export-cikkünk lett rövidesen. Ezt követően már nagyobbat markoltunk.
A S 140-es típus bevezetését tűztük ki célul, olyan típusét, mely az előzőnél sokkalta bonyolultabb; gyártástechnológiai, gyártáshigiéniai szempontból is lényegesen igényesebb a korábbi típusoknál.

Már a bevezetés kezdeti stádiumában, — amikor még alig becsülhettük fel a merőben új megoldások buktatóit, — igen derűlátó, sokszor eltúlzott nyilatkozatokkal és reklámmal fogtunk hozzá az új gép beharangozásához, így érthető, hogy a vásárlóközönség szinte felcsigázott érdeklődéssel várta megjelenését.
Indokolta, s talán fokozta is ezt az 5 éves garancia, s a hiba esetén — aggregátcsere helyett — kilátásba helyezett teljes szekrénycsere lehetősége is.

Ilyen előzmények után a gyártásbeindulás kezdeti eredményei — mennyiségi és minőségi vonatkozásban egyaránt — bizonyos csalódást keltettek, hisz a korábban felületesen tervezett darabszámokat rövidesen csökkenteni kellett, s a vásárlói panaszok, szervizbejelentések is gyakoribbak voltak az előzetesen reméltnél.

Ez magyarázhatja, hogy az utóbbi időben nem egyszer hallani olyan kételyeket, mintha a SIBIR-program megvalósítása megtorpant volna, s még mindig szép számban előforduló nehézségeket eltúlozva szinte divat mostanában kudarcot, sikertelenséget emlegetni.

Ez volna hát az igazság? Valóban ilyen a jelenlegi helyzet? És egyáltalán: hol tart ma a SIBIR-program megvalósítása?

E kérdésekre kerestünk választ a téma — gondok és eredmények — legjobb ismerőivel folytatott beszélgetéseink során, s a tények őszinte ismertetése révén igyekszünk most e kérdést minél alaposabban megvilágítani.

Már előljáróban le kell szögezni, hogy kudarcokról, sikertelenségről, — vagy akár megtorpanásról — szó sincsen. Tény viszont, hogy a számunkra meglehetősen új típus és a licenc által megkövetelt bonyolultabb gyártási (és előkészítési, majd pedig ellenőrzési) feltételek olyan követelmények teljesítését igényelték, amit egyik napról a másikra lehetetlenség lett volna megoldani. Ehelyett szívós és kitartó, folyamatos munka, fokozott alaposság, körültekintés és lelkiismeretesség kellett, — olykor pedig kellett volna — ahhoz, hogy a zavartalan és ütemes gyártás kiváló példányokat eredményezhessen.

Miről van itt szó tulajdonképpen? Egyszerűen arról, hogy egy világszínvonalon álló típus az őt jellemző kiváló tulajdonságokat csakis akkor produkálja, ha annak előállítása során a legszigorúbban betartjuk az összes előírásokat, s utasításokat. A svájci céggel azonos dokumentációról dolgozunk. E munka eredményeként ott szinte kivétel nélkül kiváló gépek készülnek, nálunk pedig még mindig elég sok a visszaforgás. Hiányoznak tán a szükséges berendezések minálunk? Szó sincs róla, hisz gyártmányunk túlnyomó többsége — szerencsére — kifogástalan. Mi hiányzik hát esetenként ahhoz, hogy a teljes termelés ilyen legyen? Az ilyen bonyolult gyártmány által megkövetelt gondosság és lelkiismeretesség mindenki részéről, aki a témával foglalkozik. Mert felületességgel, hanyagsággal a legtökéletesebb gyártmányt is el lehet rontani, sőt: minél bonyolultabb a típus, annál könnyebben. S ehhez elég egy rozsdásan felhasznált csődarab, egy helytelenül előkészített felület, egy el nem távolított sorja, egy hibás, vagy szennyezett anyagösszetétel is. S valóban: az utóbbi hónapok problémáit többnyire ilyen tényezők okozták.

Elkerülhettük volna? Kis gondossággal és kellő felelősségérzettel feltétlenül.

Miért fordulhatott mégis elő? Főként azért, mert sokan még mindig nem érzékelik eléggé, hogy itt fokozottabban érvényesek a gyártáshigiéniai követelmények, s nagyobb a szubjektív befolyásolás lehetősége. Ezt nem lehet csupán meózással megoldani. (Más kérdés, hogy az ellenőrzés hatékonysága is vitatható addig, amíg ingadozó környezeti hőmérséklet mellett, felületesen elhelyezett, — javarészt hibás — hőmérőkkel történik a mérés. Másrészt pedig nehéz helyes analizist várni akkor, amikor egyetlen nélkülözhetetlen műszer — a Speedomax — beszerzése is reménytelenül várat magára, noha már 3 éve megrendelték.) A végső megoldást az jelenti, ha valamennyi munkaterület — az előkészítéstől a végátvételig — tudatában van a gondos és tökéletes munka jelentőségének, s feladatát ezek szerint látja el.

Ezt kell tehát mindenkitől számonkérni és megkövetelni leghamarább. Hisz egyéb gyártmányainknál is csak ez lehet a további előrelépés feltétele, például a hosszabb garanciaidők kiterjesztése is csak ezen alapulhat. Megtorpant volna a SIBIR-program? — kérdeztük az elején. E kérdésre határozott és egyértelmű nemmel kell válaszolnunk.

Hisz épp a közelmúltban bővült tovább SIBIR-rendszerű gépeink egyre népesedő családja: a villamos üzemű 60 literes gép mellett gáz- és kombinált (villamos-gáz) üzemű változatok és beépített megoldás kialakítására is sor került, melyekből jelentős nyugati üzletre számíthatunk.
Emellett készül a S 140-es típus paneles változata, és folynak már a S 225-ös gép kísérletei is.

A SIBIR-program megvalósítása tehát változatlanul egyik legjelentősebb vállalkozásunk továbbra is.
Tudomásul kell vennie azonban mindenkinek, hogy a korszerű és versenyképes új típusok nemcsak új megoldásokat, nemcsak új technológiai eljárásokat tételeznek fel, hanem mindenekelőtt megváltozott mentalitást is.

Felelősségteljes, gondos és lelkiismeretes munkát igényelnek mindenkitől.

Zircher

NEM FOG FÁJNI!

Pillanatkép az üzemi fogorvosi rendelőből (Fotó: Nemes Árpád)

És a kulturális vállalás?

Ismét „vizsgáztak" a vállalatnál működő szocialista brigádok. Az értékelő bizottság hamarosan befejezi munkáját és az összesítés után a következtetések is levonhatók. Már az eddigiekből is leszűrhető, hogy *a szocialista brigádok a gazdasági vállalásaikkal szépen haladtak, ezzel alig volt probléma.* Annál lényegesebb kérdések kerülnek napvilágra akkor, amikor az értékelő bizottság *a kulturális vállalások* teljesítését mérlegeli.

Taczman Mária vállalati kulturossal és *Szabó Károllyal,* a VSZB kultúrfelelősével erről a „mérlegről" beszélgettünk:

— A kulturális vállalások az utóbbi években egyre nagyobb szerepet kapnak a brigádok életében. Igaz, most vettünk részt első ízben az értékelésben, a bizottság munkájában. Megállapítható, hogy *a jó gazdasági eredményeket néhány területünkön rontják a kulturális hiányosságok.*

Példaként említhetjük a Hűtőbútor- és a Hűtőelem üzemet, továbbá néhány más, adminisztratív és műszaki brigádot. A *„majd összehozunk valamit"* elmélet visszaüt ezen a területen, és mutatja a gazdasági vezetők törődésének hiányát. Ennek ellenkező jó példáit is tudjuk, ahol a gazdaságvezetők hatáskörüknél fogva felelősnek érzik magukat a kultúrtevékenység javításáért. Ilyen területeket szerencsére többet is tudunk felsorolni: *Szerszám üzem, TMK, Asztalos üzem, Jászboldogházi Radiátor,* ahol igen szép eredmények mutathatók fel.

Elfogadható indok nélkül — mű szak, vidéki bejárók, túlmunka — nem lehet belenyugodni abba, hog a gazdaságvezetők „lerázzák" ezt témát. És elfogadható indok err nincs. Inkább azt javasoljuk, hog *konzultáljanak azokkal a brigádve zetőkkel, üzemvezetőkkel, ahol telje volt a brigádok értékelése,* mert tel jesíthették és teljesítették a kulturá lis vállalásaikat, — fejezi be Szab Károly.

Ezután Taczman Mária vette át szót:

— A szükségmegoldások néhán területen úgy jelentkeztek, hog kampányszerű bepótlásokhoz folya modtak a brigádok. Azok a pártok tatási — vagy tömegszervezeti okta tási formák, amelyek az érdekel időszakban valamilyen oknál fogv elmaradtak, az értékelés idején pó tolták őket. Ebből is látszik, hogy h az ellenőrzésre nagyobb gondot for dítottunk volna, erre nem kerül sor *Egyes oktatási formáknak nincs el lenőre, számonkérője.* Ebből, ezekbő tanulnunk kell a jövőre nézve, is mertetni kell az oktatási formákat s jobban megszervezni azokat. Ig biztos vagyok benne, hogy sokka jobban el fognak járni az oktatások ra. S végezetül: *nem ártana az okta tások félidejében az üzemi kultúr felelősök, gazdaságvezetők bevonásá val előértékelést tartani,* hogy fel fedhessük azokat a területeket, aho a végleges értékelésnél problémá lehetnek.

— D.I.

ÚJÍTÁSI HÓNAP VAN

KILENC KÉRDÉS HÁROM ÚJÍTÓNAK

Szikszai Imre:

1. Mi a sikeres újítás alapja?

— Tanulni, tanulni, tanulni. Egy-két idegen nyelv ismerete nagy segítség, így eredetiben tanulmányozható a műszaki irodalom.

2. Kiből lehet kiváló újító?

— Kitartás, akaraterő, több éves helyismeret. Jó, ha fizikai és műszaki gyakorlata is van az embernek.

3. Milyen újítások nyernek gyors alkalmazást?

— Amelyek találkoznak a közvetlen vállalati érdekkel.

4. Egyéni, vagy a társújítás előnyösebb-e?

— Ez az újítás nagyságától és jellegétől függ, de az biztos, hogy nem szabad önzőnek lenni.

5. A szabályozók rendszere egyformán kedvező-e mindenkinek?

— A műszakiak hátrányban vannak a munkaköri kötelesség elvének alkalmazása miatt, de szélesebb ismereteik ezt ellensúlyozni tudják.

6. Mennyi újítása volt eddig?

— Szám szerint nem tartom nyilván.

7. Munkaterületén milyen lehetőség van az újításra?

— Amit mi, technológusok kidolgozunk, a termelési folyamatban nyer alkalmazást. A jó technológia nagyban tudja befolyásolni a termelékenység emelkedését, egy-egy még észszerűbb, jobb alkalmazása sokat hozhat.

8. Mi jellemzi vállalatunk újító mozgalmát?

— Az újítás bevezetésének lehetősége kedvezőbb, mint bármikor eddig, élünk is vele. Egyre növekszik a nagyértékű újítások száma, ez a műszaki értelmiség aktivizálódásának az eredménye elsősorban. Az egyre kevesebb fellebbezési és a peres ügy, ez is bizonyítja, jó úton haladunk.

9. Miben látja az újító mozgalom jövőjét?

— Tömegméretű kibontakozásában egy kicsit hasonlít a sporthoz, mennél nagyobb a tömegbázis, annál nagyobb eredmények születnek. Ehhez járul: a rendelkezések, a szabályzók tartsanak lépést a követelményekkel.

Sándor Gyula:

Mi a sikeres újítás alapja?

— Az ötletesség, a gyors felismerés, a képzelőerő, a jó helyi adottságok.

Kiből lehet kiváló újító?

— Aki az előbbiekkel rendelkezik, valamint érdeklődően figyelemmel kíséri foglalkozásának fejlődési irányát, lehetőségeit.

Milyen újítások nyernek gyors alkalmazást?

— Amelyek megvalósításának az igénye és realitása megvan és találkozik a fogyasztói ízléssel és az ellátói érdekkel.

Egyéni, vagy a társújítás előnyösebb-e?

— A kollektív újítás. Előnye, hogy a több résztvevő több jó gondolatot tud belevinni. A kialakuló szakmai

viták elősegítik az egyéni fejlődést is.

A szabályozók rendszere egyformán kedvező-e mindenkinek?

— Ha mérlegre tennénk a dolgokat, a műszakiak előnye vitathatatlan, jóllehet a szabályzat ennek látszólag ellentmond. Az előny abból származik, hogy jobbak a helyzeti adottságaik, átfogóbban ismerik vállalati, sőt népgazdasági szinten a fejlődés irányát.

Mennyi újítása volt eddig?

— Egy.

Munkaterületén milyen lehetőség van az újításra?

— Mint csomagolási technikus a ritka szakmák közé számít, ez csak növeli a lehetőségeimet. A vásárlói ízlés minél jobb kielégítésén fáradozunk, miközben arra is gondolnunk kell, hogy a korszerű csomagolás ne csak a gyártmány minőségét óvja, hanem védjegye is a termékeknek.

Mi jellemzi vállalatunk újító mozgalmát?

— Én csak a legjobbakat tudom mondani, eddig egy újításom volt, azt is elfogadták, alkalmazzák, ami nekem is szép jövedelmet jelent.

Miben látja az újító mozgalom jövőjét?

— Még fokozottabban a fogyasztói érdek kielégítésére kell, hogy irányuljon az újítási tevékenység, mert állandó fogyasztói igény növekedése az egyik biztosítéka a fejlődésnek.

Czinege Károly:

Mi a sikeres újítás alapja?

A jobbratörekvés, a közösségi és az egyéni érdek találkozása.

Kiből lehet kiváló újító?

— Aki szereti azt, amit csinál, és lépést tud tartani a követelményszintek emelkedésével. Aki nem a várható anyagi hasznot tartja a legfontosabbnak, mert ilyen esetben egy-egy el nem fogadott javaslat kedvét szegi az újítónak.

Milyen újítások nyernek gyors al kalmazást?

— Amelyek idejében érkeznek, olyan problémákat oldanak meg amelyekre égetően szükség van. Hi ába van valakinek nagyon jó elgon dolása, ha nem aktuális, vagy technika mai állása szerint nem lehe megvalósítani.

Egyéni vagy a társújítás előnyö sebb-e?

— A kollektív újítás feltétlenü előnyösebb, nagy lehetőségek rejle nek a szocialista brigádmozgalomban

A szabályozók rendszere egyfor mán kedvező-e mindenkinek?

— A műszakiak újítókedvét kel növelni. Olyan rendelkezésekre gon dolok, amelyek lehetővé tennék munkaköri kötelességek tárgykörébe tartozó kiugró teljesítmények vala milyen díjazását, például százaléko megosztás (50 százalék munkaköri kötelesség, 50 százalék újítás).

Mennyi újítása volt eddig?

— Az elfogadott 12 eddig, és mos van folyamatban.

Munkaterületén milyen lehetősé van az újításra?

— Nekem jók a lehetőségeim, kísérletezés és fejlesztés telítve va lehetőségekkel, akár hosszú, akár rö vid távon. Az automatikák egyre na gyobb szerepet kapnak a mindenna gyakorlatában.

Mi jellemzi vállalatunk újító moz galmát?

— A komplex újítások számána emelkedése, amelyet egyetlen újít már nem képes megvalósítani. Elő térbe kerültek egész munkafolyama tokat megváltoztató újítások.

Miben látja az újító mozgalom jövőjét?

— A nagy anyag- és önköltség csökkentő újítások számának emel kedésében, a legmodernebb létreho zására való törekvésben.

— horti

فندق الكتراكت بأسوان فندق الكتراكت بأسوان فندق الكتراكت بأسوان

Egyiptomi képeslapok

Az Arab Köztársaságok Szövetségének első nemzetgyűlése; az elnöki tanács alkotmányos esküttétele; Szadat, Asszad és Kadhafi arab államfők tanácskozása — ezek a fontos politikai események tartották még lázban az Egyesült Arab Köztársaság fővárosának lakóit, amikor március 14-én öt és félórás út után IL-18-as repülőgépünk megérkezett Kairóba.

Az utasok között volt Gorjanc Ignác vezérigazgató Ferencsik Pál osztályvezető és e sorok írója is. A kairói nemzetközi vásár, az Ideál hűtőszekrények gyártásának és a jövőben esetleg kialakitandó műszaki kapcsolatok lehetőségeinek latolgatása — képezték a szakmai programot, a munkát. Azonban most nem ezekkel akarok foglalkozni. Helyettük nehezebb feladatra vállalkozom. Néhány személyes benyomást, gondolatot szeretnék átadni az olvasónak a több évezredes multú ország történelméből, életéből, pár képeslap segítségével. Mert egyhetes egyiptomi tartózkodásunk alatt olyan csodálatos élményekben is volt részünk, melyeket elfelejteni sem lehet, de visszaadni is nagyon nehéz.

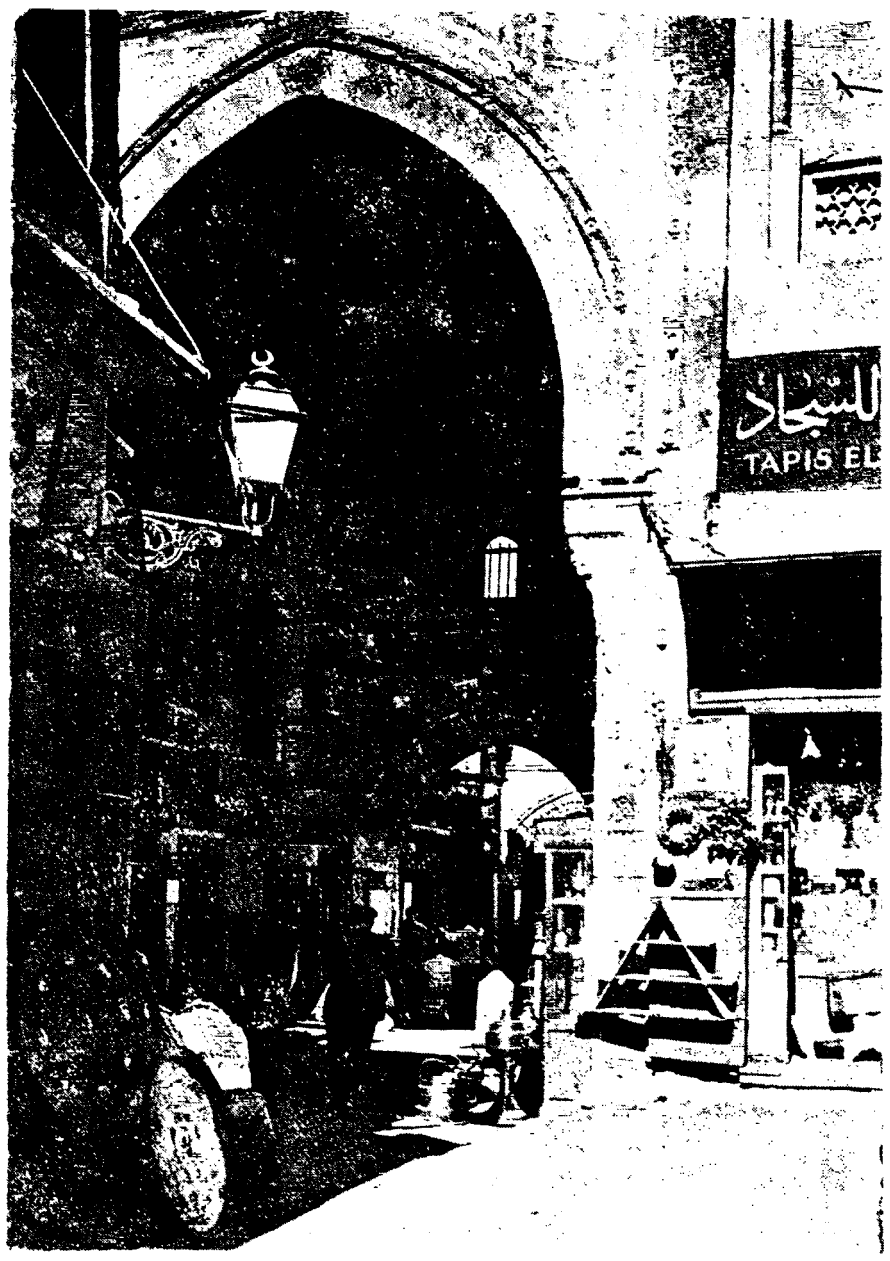

A bazár

A közel ötmillió lakosú főváros — s egyben a világ — egyik legnagyobb bazárnegyede a Muski. Csak szélesebb utcái hasonlitanak valamelyest egy-egy túlzsúfolt hazai kirakodó vásárra. Persze ezek az utak kilométernyi hosszúak, kétoldalt üzletek, a járdák mentén kirakodó árusokkal, s a reggeltől késő estig hömpölygő végtelen embertömeggel, óriási hangzavarral. Ezt nemcsak a tömeg, az állandóan kiabáló árusok biztositják, de azok a szamaras fogatok, kerékpárok is, melyekkel nyugodtan behajtanak az emberek közé. Ezek a járművek természetesen a legraffináltabb csilingelő, kolompoló berendezésekkel vannak ellátva, de így is résen kellett lennünk, s néha egymást ráncigálva sikerült elkerülni egy-egy végzetesnek tűnő összeütközést. Mindez keveredik az utcai „pecsenyesütők" által árasztott olyan illatokkal, melyek egyike-másika — valljuk meg őszintén — nem a legkellemesebben ingerelte orrunkat.

S van itt minden. A japán elektrotechnika modern készülékei mellett olyan ócskaságok találhatók, amiket nálunk még a kis gyermekek is szemétbe dobnak, nem pedig kivennék onnan. Mindez egy európai „első bazárosnak" csodálatos benyomást nyújt. De a bazár igazi hangulatát mégsem ezek a széles utcák nyújtják. Ahhoz, hogy azzal is találkozzon az ember, le kell térnie a jőutakról és bemerészkednie a szűk, félhomályos sikátorok rengetegébe. Külön utcácskák vannak itt ahol bőrárut, ruhaneműt, élelemiszert vagy éppen az ötvösművészet remekeit kinálják a vásárlóknak. No, igen a vásárlás. Ez ott külön tudomány! Az eladók azonnal felismerik az idegent, a turistát. S ők eladni akarnak (sokszor gondoltunk arra, hogy a magyar kereskedelem is szervezhetne oda tanulmányutakat!) A baj ott kezdődik, amikor a látogató nem akar vásárolni, de szóba elegyedik az árussal. Mert ha kell, ők négy-öt nyelven is elkezdik kínálni portékájukat, s ha már akad néhány közös szó (meg a kéz és láb, ha szükséges) akkor vége.

Nekem is így sikerült beszereznem Ismail Mohamed el Mawardi néhány négyzetméter alapterületű üzletében pár dekányi Lótus márkájú kölniolajat. Az árát egy óra alatt sikerült lealkudnom az eredeti egyharmadára. S milyen büszke megelégedéssel távoztam első vásárlásom helyéről! Persze most már tudom, hogy mégiscsak ő járt jól. Mert ahogy visszagondolok, arcán is megelégedés ült, amikor meleg kézszorítással elváltunk egymástól.

Élők és holtak városa

Az ország mintegy 87 %-a sivatag. Szinte kizárólag a Nílus öntözőcsatornákkal át- meg átszőtt völgye biztosítja évezredek óta azt az élethez szükséges, de annál csodálatosabb területet, amit még ma is jobbára az ősi, elmaradott módszerekkel és eszközökkel művelnek. Nem csoda, hogy a lakott települések is itt alakultak ki. De a termékeny föld mellett a teljesen terméketlen sivatag fekszik minden átmenet nélkül.

Egyiptom ókorában itt létesitették a temetkezési helyeket, s ezzel talán akaratlanul is biztositották csodálatos alkotásaik fennmaradását az utókor számára. Igy alakultak ki az olyan várospárok, mint Memphis és Sakkara vagy Theba (ma Luxor) és Karnak. Előbbiek az élők, utóbbiak a holtak városai. A sivatagban építették a fáraók piramisaikat, melyekben haláluk után holttestüket helyezték el, és templomaikat, ahol szertartásukat végezték, s áldozataikat mutatták be.

Sakkarában láttuk a világ legrégibb, hétezer éves lépcsős piramisát, melynek belsejében a modern civilizáció embere még nem járt. A Kairó melletti Gizehben pedig a legnagyobbat, Cheops fáraóét, melynek építéséhez mintegy 2,3 millió darab, egyenként 2,5 tonna súlyú kőkockát használtak fel. Gigantikus méretek! Megtudtuk azt is, hogy egy-egy nagyobb piramis építése — ami 15—20 évig is eltartott, s a köveket nagy távolságról hordták oda a Níluson át — bizony 2—3 millió rabszolga életébe is került.

De hasonlóan gigantikusak a szfinx-ek, obeliszkek és templomok is. Az ember eltörpül a hatalmas falak, oszlopcsarnokok, szobrok mellett, s egyre azon gondolkodik, hogy milyen emberek lehettek ezen alkotások tervezői, építői?

Évezredeken át fennmaradt műveik olyan csodálatos alkotói képességekről árulkodnak, melyek a ma emberének is nemegyszer dicsőségére válnának. S milyen technikai eszközeik voltak mindehhez? Az egyértelmű válasz helyett erre a kérdésre talán jó példa az, hogy amikor 1831-ben a franciák a luxori Amon Ra templom (III. Amenophisz és II. Ramszesz fáraók építették) bejáratától Párizsba hurcolták a kisebbik obeliszket, az néhány évig a Concord téren feküdt, amíg sikerült nekik a felállítás problémáit megoldaniuk. Luxorral szemben, a Nílus bal partján terül el a Királyok Völgye hatalmas, sziklákba vésett termeivel, melyekbe száz-kétszáz méter hosszú folyosókon lehet lejutni. A folyosók és termek simára csiszolt sziklafalai oldalaikon és mennyezeteiken tenyérnyi területek kihagyása nélkül őrzik az évezredes, kőbe vésett krónikáikat. A ma már többnyire megfejtett képirások, figurális rajzok eredeti fehér, vörös, fekete, sárga színpompájukban tárulnak szemünk elé. S itt látható az egyik legféltettebben őrzött lelet, a kincseiről legendás hírű Tut Anch Amon arany szarkofágja is, benne a király, halála óta talán soha többé nem látható múmiájával. S valamit az időjárásról. Luxorban 35 C°-os hőségben néztük végig a látványosságokat. Ekkor jutott eszébe — bőséges izzadságcseppek letörlése közepette — Ferencsik Pali barátomnak, hogy otthon feltehetően elfogyott a fűtőolaj. Ettől kezdve — márcsak férfi szolidaritásból is — hazaérkezésünkig szurkoltunk a hazai jó időért, hogy a legkisebb incidens nélkül úszhassa meg korábbi feledékenységét kedves családjánál.

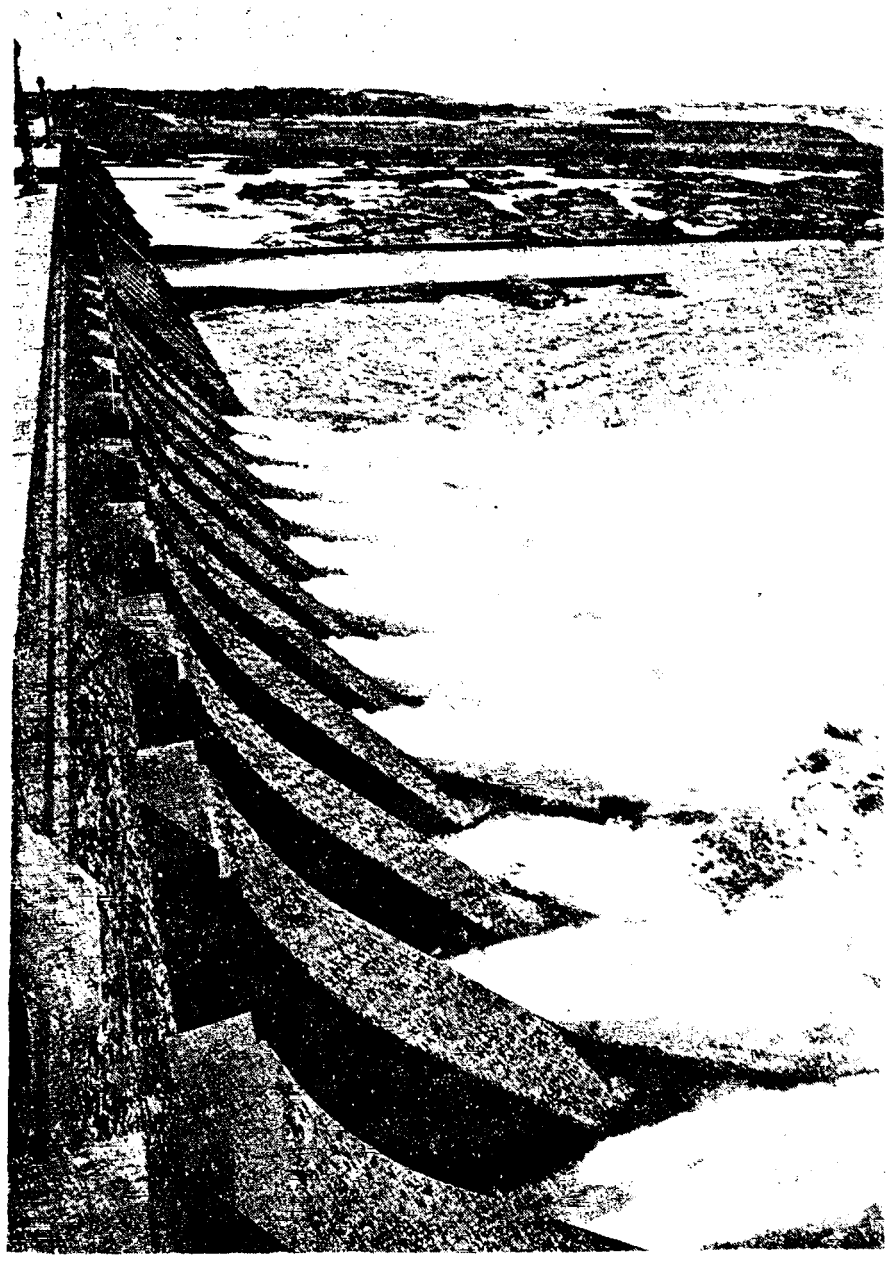

فندق الكتراكت بأسوان

فندق الكتراكت بأسوان

Képeinken:

A Khan el Kalili bazár Kairóban

●

Az assuani vízerőmű

●

Tut Anch Amon sírja

Több mint 700 kilométert kell Kairóból vonaton megtenni Asszuánig. Az út még ma is hosszúnak tűnik, pedig a Győri Vagon- és Gépgyár által gyártott légkondicionált, s a nagyon jóízű egyiptomi sörrel meglehetősen felszerelt Diesel-gyorsvonatok bonyolítják a forgalmat.

Mennyivel tovább tarthatott ez annak a tíz és tízezer rabszolgának, akik a 20—40 méter hosszú, 1—2 méter oldalszélességű, s 100 tonnányi súlyú obeliszkokat húzták a Nílus iszapján ugyanezen útvonalon? Mert a létező tizenegy obeliszk mindegyikét egy ottani gránitsziklából faragták ki! Hogy milyen eszközökkel? Asszuánban erre is feleletet kaptak a tudósok, mert a tizenkettedik obeliszk még ma is ott fekszik félig kész állapotban, eredeti helyén. Megmunkálás közben megrepedt, s valószínű, hogy emiatt nem került sor elvitelére. A tudósok szerint közel ötéves munka fekszik benne már. A kőtömbök lepattintásához két szerszámot használtak. A megmunkálandó szikláknál keményebb kődarabokat, melyekkel a repesztés vonalában egyenlő távolságokra szabályos, téglalap alapú csonka gúlákat vésték; ezekbe verték bele a világ egyik legkeményebb fájából, az un. Tik-fából készített ékeket. Ez utóbbi képezte a másik szerszámukat. Ezt követően a fa-ékeket felülről addig locsolgatták, amíg azok a résekbe bedagadva szinte lerobbantották a megfelelő kődarabot a szikláról. Ezt követte természetesen a felületek simára csiszolása, majd szükség szerint a különböző „feliratok" bevésése.

De Asszuánban nemcsak a régmúlt idők maradványaira büszkék az emberek. Sőt talán nagyobb büszkeséggel mutatta meg idegenvezetőnk azt — a világ egyik legnagyobb gátját — amit a Szovjetunió segítségével építettek fel 1960 és 71. között. A hatalmas, kereken 60 méteres vízszintkülönbséget megtartó, alapjánál 800 méter szélességű gáton állva és nézve az erőmű turbináiból kilövellő víztömegeket, akaratlanul is eszünkbe jutott, hogy nem kell e kor emberét sem félteni. Igaz, már egészen más technikai eszközökkel, de a mai egyiptomi nép is tudott olyat alkotni, aminek segítségével hatalmas területeket hódítanak el a sivatagtól, átalakítva a holtak területét az élők városaivá.

Egynapos asszuáni tartózkodásunk alatt egyébként nem kis meglepetés is ért bennünket. Délutánra ugyanis erős szél támadt és beborult az ég is. De idegenvezetőnk aggódó kérdésünkre nem kis derűvel közölte velünk, hogy ott bizony átlag 15 évenként van eső, s az is csak 5 percig tart. Még vezérigazgatónk megkockáztatta a kérdést, hogy vajon nem egy ilyen periódust fogtunk ki? De aztán elmúltak a kételyek és este valamennyien nevetve vallottuk be egymásnak, hogy bizony az orkán és ballonkabát mindegyikőnk úticsomagjában lapult.

Kereken egy hetet töltöttünk ebben az érdekes országban, melyet ma még nyugodtan nevezhetünk a fény és árnyék országának. Sok csodálatos dolgot láttunk, de egy jelentős népréteget még mindig kisért a múlt. Most hazatérve azt kívánjuk az egyiptomi népnek, hogy az 1953-ban megkezdett úton haladjanak töretlenül tovább, s mihamarabb számolják fel mindazt, ami még megtalálható fáraóik és királyaik hagyatékaként, emlékeiket csak évezredes remekműveik őrizzék a virágzó jelenkorban.

KÓKAI RUDOLF

فندق الكتراكت بأسوان

Hírek

Szeretnénk, ha maradnának

A ma belépő fiatal lányok hamarosan nagykorúvá cseperednek, mert a legszebb idejüket, a 16. évet itt töltik be. Több munka, de nagyobb fizetés is várja őket, de addig is, amig ez késik, fürge kezük munkájával nagy segítségére vannak a termelésnek. Füzésnél, csomagolásnál, kisegítőként dolgoznak, megbecsülésre méltó munkát végeznek.

Nem közömbös, hogy munkájukat milyen légkörben végzik, még fejlődőben, alakulásban lévő testi-szellemi épségükre hogyan vigyázunk. Az őket befogadó kollektiváktól megkapják-e az oktató jószót, a figyelmeztetést, és a jó példát. S minthogy abban a korban vannak, amikor a legfogékonyabbak a jóra, de a rosszra is, ezért a nőbizottság keretében ifjúsági albizottság alakult Juhász Józsefné vezetésével, aki társadalmi munkában, de teljes szívvel törődik az itt dolgozó fiatalkorú kislányokkal.

— Munkatervünk szerint szoros kapcsolatot tartunk a KISZ bizottsággal, feladatunk az érdekvédelem és a nevelés. Munkafegyelmükkel igazán kevés baj van, úgy dolgoznak a kislányok, hogy öröm nézni. Egyéni problémáikkal viszont még nem keresték meg az albizottságot. Reméljük, ez a cikk egy kis bátorítást ad részükre. Itt válnak nagykorúvá, s szeretnénk ha maradnának is.

— M —

BEFEJEZŐDÖTT a szocialista munkaverseny 1971. évi eredményeinek értékelése. Előzetesen is megállapítható, hogy további javulás, előrelépés van a munkavállalások teljesítésében, viszont a kulturális vállalások teljesítésében nagyon hathatós intézkedésekre van még szükség. Az 1971. évi munkaverseny értékeléséről részletes jelentés most készül és ezekről a következő lapszámunkban adunk tájékoztatást.

NAGY Sándor, a jászárokszállási gyáregység OB. titkára és Majzik János, a Hűtőelem üzem műhelybizottsági titkára, tanfolyamon vett részt a Pest megyei SZMT budakeszi iskoláján. Remélhető, hogy két elvtársunk visszatérte után javul a szakszervezeti munka színvonala.

ÜLÉS TARTOTT a pártbizottság

Március 27-én pártbizottsági ülés volt, melynek napirendjén öt téma szerepelt. Gorjanc Ignác vezérigazgató jelentést terjesztett elő a vállalat múlt évi gazdasági eredményeiről, és javaslatot az 1972. évi gazdasági célkitűzésekről. Kárpáti József PB titkár ismertette az üzemi pártbizottság és a VB 1971. évi II. féléves munkaprogramjának végrehajtását, és javaslatot tett az 1972. évi feladattervre, valamint az I. féléves munkatervre.

Továbbiakban meghallgatták a KISZ választásokról tett jelentést, a káderhatásköri lista-javaslatot valamint kooptálást szavaztak meg a pártbizottságba.

MOST DOLGOZZÁK ki és rövid időn belül elkészül a városi tanács kórháza és a Hűtőgépgyár közötti szocialista szerződés. A tervezet szerint az eddig meglévő jó kapcsolatok további mélyülését és a szerződő felek gyümölcsöző együttműködését szolgálja majd a szocialista szerződés. Szolnok megyében eddig összesen egy ilyen szerződésről tudunk, amelyet a megyei tanács vasipari vállalata és a megyei kórház kötött.

HŰTŐGÉP
a jászberényi Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

Szerkesztőség a vállalat telephelyén Jászberény, Pf. 64.

Kiadja: a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Virágh Iván

Felelős szerkesztő: Móra Sándorné

Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény

Felelős vezető: Rédei István

A lapot üzemen belül terjesztjük

Tizedszer is

Sikerük titka: munka

Most, amikor az Aggregátszereldében a Kilián György szocialista brigád tizedszer is várományosa a büszke szocialista brigád címnek, méltóképpen ünnepelte saját „jubileuma" mellett hazánk felszabadulásának 27. évfordulóját is.

A brigád 1961-ben alakult, 1962-ben már oklevelet kapott és azóta minden évben elismerésre méltóan dolgozott. *A hűtőgép gyártás születése óta minden kompresszoros hűtőszekrényhez ők gyártották a „vasszívet", a hűtőaggregátot.* Kooperációban vannak minden üzemmel, de közvetlenül és teljes egészében a szerelde biztosítja a hűtőszekrénycsaládhoz és a kereskedelmi hűtőbútorokhoz a jó minőségű aggregátokat.

Az elmúlt gazdasági év munkája alapján harmadszor várományosa a brigád a nagy kitüntetést jelentő arany plakettnek, hiszen a feltételeit teljesítették, tervüket 102,4 százalékra, termelékenységet és minőséget igen magasra növelték. A brigád figyelmes, körültekintő munkájának köszönhető, hogy a szereldében *1971. második felében baleset nem volt.* Az üzembe sok új dolgozó került, ezeket gondosan kioktatták és a biztonságos munkafogásokra megtanították. Az újonnan felvettek közül tizenhármat védnökségükbe fogadtak, s ők szépen beilleszkedtek az üzem életébe, jól érzik ott magukat.

Mi a sikerük titka? — kérdeztem Pataki József, KGM Kiváló Dolgozó oklevéllel kitüntetett brigádvezetőt és Kovács János művezetőt, aki szintén tagja a brigádnak.

— Eredményeinket annak köszönhetjük, hogy *a brigádnak minden tagja 10-15 éves törzsgárdatag, akik ott „bábáskodtak" már a hűtőgép gyártás születésénél is,* és ez a törzsgárda megtalálta az üzemben dolgozó fiatalok „hullámhosszát" is. Az üzemben működő Tízes KISZ alapszervezet termelő munkája mellett, társadalmi munkában igen szívesen vesz részt, a novemberben megtartott Kommunista Szombat alkalmával ezt bizonyították is. Most, felszabadulásunk tiszteletére a szocialista brigád segítségével — *a vállalatnál is egyedülállóan szép* — impozáns tablót készítettek, amely a felszabadulást illusztrálja.

A szocialista brigád minden tagja pártpolitikai oktatásra, a fiatalok pedig KISZ oktatásra járnak, ahol a politikai látókörük fejlesztése mellett tudomást szereznek üzemük és a vállalat gazdasági ügyeiről is.

Mik a céljaik, terveik? — kérdeztem.

— A jövőben még sikeresebben szeretnénk dolgozni. *A brigádnak jelenleg 12 tagja van, ezt a létszámot jó lenne újabb, a hagyományainkhoz méltó tagokkal bővíteni.* Mindent megteszünk azért, hogy a brigád és a KISZ fiatalok még szorosabb együttműködéssel — közös sikerekben — kovácsolódjon össze. Aztán erősen várjuk már üzemünk bővítését, mert a jelenlegit alaposan „kinőttük".

Számítunk továbbra is a társüzemekben dolgozó brigádok segítségére, mert eredményes munkát csak úgy tudunk végezni, ha időben biztosítják nekünk az anyagot, valamint gép- és berendezéseink biztonságos üzemelését.

A Kilián György szocialista brigádnak munkájukért, eddigi eredményeikért őszinte elismerésünket fejezzük ki a pártvezetőség, valamint az üzemvezetőség nevében.

Bozsik Ferenc

A Kilián György szocialista brigád

Sport · Sport · Sport · Sport

Kézilabdázóink képe és első eredménye

1972. IV. hó 9-én megkezdődött a megyei kézilabda-bajnokság, melyen a jászberényi LEHEL kézilabda-szakosztálya is részt vett.

Csapatunk a bajnokság indulására nagy szorgalommal készült. Részt vett a járási- és megyei terembajnokságokon, melyen eredményeket értünk el.

Első bajnoki mérkőzésünket Jászberényben a szolnoki Gyulai SE csapatával játszottuk, amelyet 29:27-re nyertünk meg. Kérjük a vállalat sportszerető dolgozóit, hogy csapatunk mérkőzéseit minél többen látogassák, és buzdítsák jobb eredmények elérésére.

Mérkőzéseinket az új sporttelepen vasárnap délelőtt 9, illetve 10 órakor kezdjük.

Langmár István szakosztályvezető

Atlétika

Első ízben szerepeltek versenyen a januárban alakult atlétikai szakosztály versenyzői. Március 19-én Szolnokon, a szandai réten került megrendezésre a megyei mezei futóbajnokság. A ragyogó idő, az első igazán tavaszi nap nagyban kedvezett az atlétikai év nyitányának. A Lehel SC atlétái tizenhárman voltak, szereplésükben elsősorban a részvétel volt a dícséretes.

Legjobb eredményt Gulyás János érte el, aki az ifjúsági korcsoportban 2000 méteren izgalmas hajrában szorult a második helyre.

Felnőtteknél 5000 méteren Bathó István hűtőgépgyári versenyző a népes mezőnyben 4. helyen végzett, ami nagyon szép eredménynek számít. A serdülő lányok csapatban szintén a negyedik helyet szerezték meg.

Az elért eredmények biztatóak. Reméljük, a most kezdődő pályaversenyeken még sokat fogunk hallani a szakosztály eredményeiről.

Keresztrejtvény

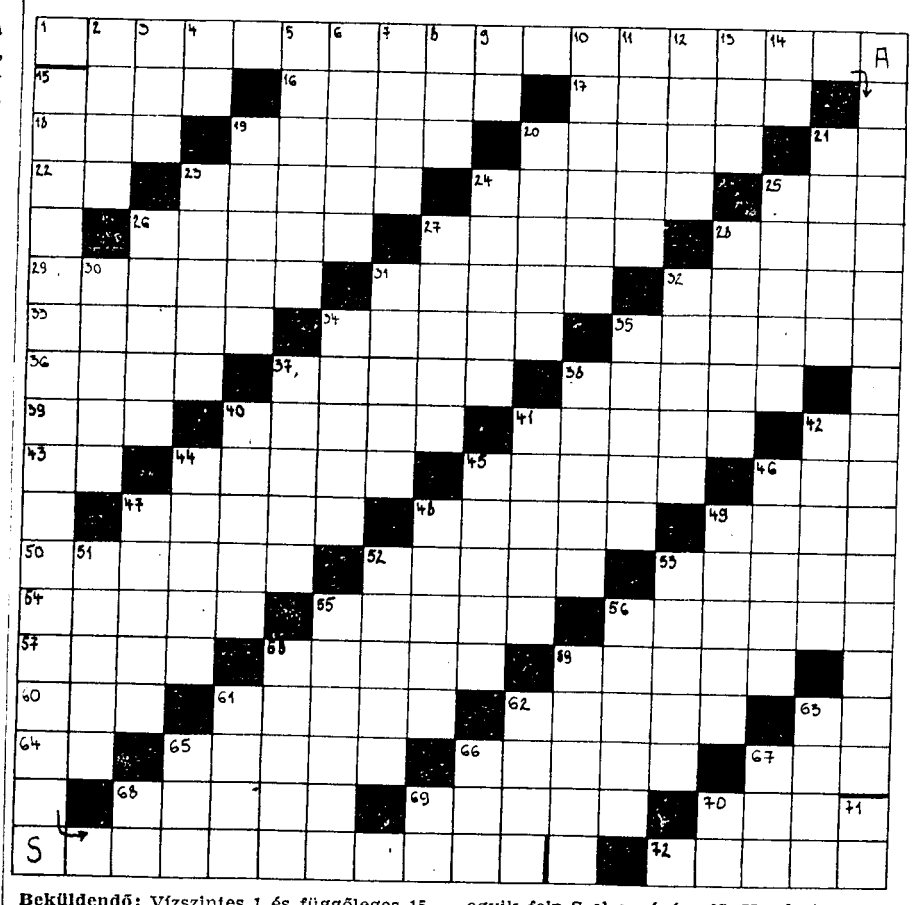

Beküldendő: Vízszintes 1 és függőleges 15.

Vízszintes: 15. Magyar város; 16. Női név; 17. Idegen pénz; 18. Lelátó öröme; 19. Súlymérték; 20. Tarka; 21. Állathang; 22. Személyes névmás; 23. Sor; 24. Fekete bőrű; 25. IRP; 26. Délamerikai nagyváros egyik fele S-el a végén; 27. Kendert munkál meg; 28. Hupa párja fordítva; 29. Kötöző anyag; 31. Ilyen völgy is van Budapesten; 32. Női név; 33. Esetleg; 34. Megsimul; 35. Épületrész; 36. Nem jól másol; 37. Kutat; 38. Nász; 39. Fél fáraó; 40. Osztó teszi; 41. Házi feladat; 42. Ez a nap; 43. Ős; 44. Nyájat hajt; 45. ... burg régi vereség színhelye; 46. Fél topáz; 47. Édes; 48. Segít rajta; 49. Mesealak; 50. Magasra tartok; 52. Ilyen autó is van; 53. Iróeszköz; 54. Itt ömlik a Tisza a Dunába; 55. Nagy nyelvcsalád; 56. Ordas; 57. Legelején; 58. Szerette volna; 59. Labda műveletet végezne; 60. Arnold része; 61. Macska németül; 62. Ilyen ítélet is van; 63. Kiejtett betű; 64. Vas szélek; 65. Zara Jugoszláv város idegen neve (ZAROA); 66. Kevert Szidi; 67. Labdarúgó igéje; 68. Ékezettel többlet ár; 69. Távol-Keleti ország; 70. Becézett fiúnév; 72. Ebédhez készít elő.

Függőleges: 2. Férfinév; 3. Fél lehel; 4. Kiejtett betű; 5. Méláz; 6. Növekvő víztömegű; 7. Folyó; 8. Egyik minisztérium; 9. Azonos magánhangzók; 10. Neves francia író; 11. Szovjetunió pénze; 12. A piszok; 13. Jugoszláv város; 14. Calcium vegyjele; 19. Amerikai űrhajós; 20. Bélással lát el; 21. Idegen női név; 23. Hím lúd; 24. Afrikai folyam; 25. Ez viszont magyar folyó; 26. Hatalmas összeg; 27. Földhöz vág; 28. ... van, ráunt; 30. Égési termék; 31. Idegen férfinév; 32. Becézett kisfiú; 34. Ételfajta; 35. Pest megyei község; 37. Gömbölyű; 38. Magyarországi tó; 40. Jegyet lyukaszt; 41. Zala megyei nagyközség; 42. Szeszély; 44. Januárban; 45. Pest megyei község; 46. Útszél; 47. Vagdal; 48. Régi magyar viselet; 49. Vasas szakmát végezni; 51. Jugoszláv férfinév; 53. Nyelvtant tanul; 55. Bizonyos időpont; 56. Méregkeverő; 58. Finom disznóhús; 59. Nem meleg; 61. Kétharmad kallos; 62. Téli almafajta; 63. Testvéri ország; 65. ZEO; 66. Kevert sió; 67. RIL; 68. Némán fér; 69. Kenetlen!; 70. Morze hang; 71. Szovjet repülőgéptípus;

Mindannyiunk érdeke

Március 16-án nagyszabású, folyamatos közúti ellenőrzés kezdődött a megyében. A Szolnok megyei Rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztályának akcióját megelőző napokban **dr. Sarkadi Imre**, a közlekedésrendészeti osztály vezetője elmondta, mi a célja és mit várnak a szigorú ellenőrzéstől.

— Nem büntetni akarunk, hanem megelőzni az országúti tragédiát — hangsúlyozta, — s hogy ennek egyik legjobb módszere a folyamatos ellenőrzés, bizonyítja a budapesti példa. Februárban rendőrjárőrök szállták meg a főváros útjait. Az eredmény: 25 százalékkal kevesebb baleset történt abban a hónapban, mint januárban.

Tavaly 44 halálos balesetet okozott megyénkben a közlekedési szabályok durva megsértése és a gyalogosok figyelmetlensége. De néha elég egyetlen egy rossz mozdulat a volánnál, bizonytalan találgatás a jelzőtáblánál, vagy a hiányzó macskaszem a kerékpáron és már emberélet forog kockán.

— Vajon minden szabálytalanságnak elejét veheti a rendőri ellenőrzés?

— Nem. Korántsem elég a rendőri intézkedés. Segítséget várunk a gyáraktól, üzemektől. Csak üdvözölni tudjuk a Volán 7-es számú vállalat kezdeményezését. Az igazgatói utasítással megtalálták az ittas gépkocsivezetők szigorú felelősségre vonásának könnyen járható és nagyon hatásos módszerét. De jó és követendő példa a Tisza cipőgyáriak kerékpár akciója is. A gyár környékén azóta elvétve látni kivilágítatlan kerékpáron karikázókat.

Reméljük, hogy lassan egyre többen rájönnek — gyalogosok és járművezetők — hogy minden vállalati intézkedés, rendőri ellenőrzés, bírságolás, jogosítvány elvonás, ha néha még túl szigorúaknak is vélik azokat, az ő érdekükben történik.

K.K.

hűtőgép

A Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

VI. ÉVFOLYAM 6—7. SZÁM ÁRA: 2 FT 1972. JÚNIUS—JÚLIUS HÓ

Június — július

Minden kedves olvasónknak jó nyaralást kívánunk!

Kerek évforduló

Jászberény város tanácsa 1951. április 15-i ülésén bejelentették: rövidesen új gyár épül a Jászság szívében. A gyár megépítésére több mint 100 millió forintot irányoztak elő.

A Fémnyomó- és Lemezárugyár alapítási határozatát 1952. június 17-én írta alá az akkori nehézipari miniszter. Még abban az évben munkához látott az első részleg, a szerszámüzem. Húszéves tehát a gyárunk, szép jubileumhoz érkeztünk.

Két évtized csupán villanásnyi idő a történelem végtelen időskáláján, egy kisváros életében mégis rendkívül fontos, eseménydús korszak meghatározója lehet. Jászberény méltán sorolja mozgalmas történetének utóbbi 20 esztendejét a legfontosabb helyre. Ebben az időszakban számos kedvező változást élt át a város. Fejlődése minden korábbinál magasabb fokra jutott, átalakult külső képe, megváltozott lakóinak élete, társadalmának összetétele. E nagyarányú változások, kedvező átalakulások létrejötte egybeesik gyárunk eddigi történetével, amely szervesen fűződik a várostörténet utóbbi szakaszához, megannyi szállal át- meg átszövi a város életét.

Jászberény, amely az alföldi kisvárosok szerény rangsorában évszázadokon át élte sajátos életét, ma jelentékeny nagyipart vallhat magáénak. Egykor itt csupán néhány malomkémény, téglavető manufaktura, vagy éppenséggel a Zagyván vízimalom tette észrevehetővé a város külső képén az ipar jelenlétét. A városlakók igényeit néhány száz kismester igyekezett szolgálni, akik jórészt saját otthonukban vagy szerény műhelyükben „kétlaki" módon — a földművelés mellett — „űzték az ipart". Kádárok, fafaragók, bognárok, kerékgyártók, kovácsok segítették pótolni, gyarapítani a földművelő ember munkaeszközeit. A Zagyva közelében tímárok, cserzővargák, szűcsök serénykedtek, hogy értékes ruhadarabokat, használati eszközöket készítsenek helyi szükségletre, vásározásra, — feldolgozván a sok bőrt, amit a szikes legelőkön ősi formában őzött szilaj pásztorkodás számukra termelt. A sokféle régi kismesterségnek ma már csak emléke él, s ha illő megbecsüléssel felemlítjük a nagyiparnak e népi elődeit, talán még érzékletesebben hangsúlyozzuk elért fejlődésünk igazi jelentőségét.

20 esztendős a Hűtőgépgyár. Ez a kerek évforduló alkalmat ad arra, hogy kis időre visszapillantsunk, gondolatban újból bejárjuk megtett utunk főbb szakaszait, itt-ott kissé elidőzzünk sikereink, eredményeink, fáradhatatlan munkánk gyümölcsei mellett. Így lesz ez a rövid számvetés egyúttal erőforrás is, amelynek tanulságai további munkánkhoz lendületet adnak, újabb eredmények elérésére serkentenek.

A Hűtőgépgyár ma Jászberény város nagyiparának legjelentősebb reprezentánsa. Két évtizedes fejlődésének számos mozzanata szorosan fűződik a város életéhez, az itt élő emberek munkájához, akiknek alkotó tevékenysége éppen a gyár révén vált magasabb értékűvé, a gyár révén emelkedett fentebbi szférákba: a helyi érdekeken túl elsősorban országos érdekeket szolgál, népgazdaságunk, egész népünk érdekeit. A Hűtőgépgyár népgazdaságunk egyik igen fontos ipari bázisa. A gyár termékei számos országban hirdetik hazai iparunk jó hírnevét. Amikor gyárunk történetének egyes mozzanatait felidézzük, két évtizedes küzdelmeinek, gondjainak, sikereinek, eredményeinek egy-egy eseményét felvillantjuk, voltaképpen az alkotó emberre emlékezünk. Arra az alkotó emberre, aki jelen van gyárunk munkáskollektívájában, műszaki irányító apparátusában, aki végigküzdötte kibontakozásának kezdeti nehéz éveit, itt nevelődött munkássá, itt vált igazán szocialista gondolkodású, a közösség érdekeiért, egymás kölcsönös jólétéért mindenkor tettrekész emberré. Az ő munkájuk eredményét mutatja be egy készülő könyv is, amely egykorú dokumentumok, képek megjelenítő erejével idézi fel gyárunk történetének egy-egy fontos állomását, áttekintést nyújt eredményeinkről, távlatainkról — emléket állít húsz esztendő eseménydús korszakának.

Legyen e két évtized lezárása gyárunk történetének fontos mérföldköve, cselekvésre serkentő kiindulópontja újabb dolgos esztendőknek, szüntelenül előre haladó alkotó tevékenységünknek.

Gorjanc Ignác
vezérigazgató

Jót termelni — jól eladni

A Budapesti Nemzetközi Vásáron bemutatott gyártmányaink sikert és elismerést arattak. Feltétlenül érdekli Olvasóinkat a vállalat ottani szereplése, eredményei, hiszen tudott dolog, hogy megtermelni nem elég a szép hűtőszekrényt, jól el is kell tudni adni. Erről és a kereskedelmi igazgatóság munkájáról tájékoztatta Monáth Ferenc igazgató elvtárs újságunkat az alábbiakban:

— A Hűtőgépgyár kiállítása az eddigieknél jobban összeállított, komplexebb volt az idei BNV-n. Tradiciónkhoz híven, most is szolgáltunk új gyártmánnyal, meglepetéssel: bemutattuk a kéthőfokú háztartási hűtőszekrényt, valamint a SIBIR 60 elnevezésű gáz- és elektromos kombinált üzemeltetésű kis hűtőgépet. Előbbit a vásár ideje alatt az üzletekben a vásárlók már megtalálták, kapható volt a kereskedelemben. A fejlődést, a jövőt a klímaberendezések, TYLER bútorok, fancoil-ok, különböző hűtők jelenthetik és jelentik vállalatunknak.

A szakembereket elsősorban a klímaberendezéseink, kombinált működtetésű kisgépeink, és a TYLER berendezések érdekelték. Német, cseh és szovjet áruházi szakértők és műszaki előadók részére tudományos-műszaki előadást és bemutatót szerveztünk, ezután részükről komoly érdeklődés mutatkozott meg, szóbakerült a hosszúlejáratú szerződés, meg a jövő évi szállítás ügye is.

Nagyon érdekel, hogy milyen szerződésekkel ért véget részünkre a Vásár? — kérdezem.

— Szenzációs kötések nem születtek — mondja Monáth elvtárs. Gyakorlatilag 1972-re rendelésekkel és a megfelelő lehívásokkal biztosítva vagyunk, de tárgyalunk értékesítésről a jövőre vonatkozóan. Komoly érdeklődés nyilvánult meg az NDK és lengyel partnereink részéről a háztartási és kereskedelmi hűtőbútorok iránt, sőt. Lengyelország hosszúlejáratú szerződést ajánlott, évi 35 000 hűtőszekrényre, a kötés meg is történt. Az NDK ugyancsak hosszúlejáratú szerződéssel biztosította magának az évi 22 000 S 60-as kisgépünket. Ennek realizálását, 15 000 S 60-as abszorpciós szekrény szállítását már meg is kezdtük.

Nagy érdeklődés van — és ez örvendetes — az új abszorpciós gépek iránt. Én szívem szerint és hivatalból is publikálom, dicsérem a szekrényeinket. Reklamáció érkezik-e az S-ekkel szemben?

— A licenc-tulajdonosokkal tárgyalásokat folytattunk most a BNV-n. Megállapodtunk, hogy ebben az évben 10 000 különféle típusú S 60-ast szállítunk Svájcba.

Reklamáció bizony van, és ha ezek száma nem is magas, figyelünk rá és mindent elkövetünk, hogy egyre kevesebb, elenyészőbb legyen, s teljesen megszűnjön. E rendkívül jó gép a termelésben résztvevő minden egyes dolgozótól megkívánja a „svájci precizitást", a magas technológiai fegyelmet, tisztaságot, műgondot. Számítunk az üzem dolgozóira, a szocialista brigádokra abban, hogy egyre kevesebb legyen a panasz gépeinkre mert ez közös érdekünk.

TYLER-kiállításunk hozott-e megfelelő számú érdeklődőt és esetleg „üzletet"?

— Volt és van eredmény. Örvendetes a Szovjetúnió szakembereinek érdeklődése. Már e hó végén kereskedelmi küldöttségünk utazik oda, és — egyelőre — 16 áruház TYLER bútorokkal való berendezése ügyében fog tárgyalni. Belföldön is nagy érdeklődés környezi, és hamarosan berendezzük az első kicsi, de már TYLER bútorokkal árusító mintaüzletet Debrecenben! Ez, reméljük, minden prospektusnál ékesebben szól majd a modern és korszerű mellett. A gyakorlatban mutatja a TYLER előnyét a régi és elmaradottal szemben.

Említette Monáth elvtárs, hogy szenzációs kötéseket nem csináltak. Mégsem jöttek üres kézzel haza, eredményes volt tehát részünkre a vásár.

— Véleményem szerint a BNV nem hozta meg sem a vállalatoknak, sem az érdeklődőknek azt az eredményt, amit várhattunk tőle. Úgy gondoltam, hogy a jövőben a szakosított kiállításokat és vásárokat mások is, de a Hűtőgépgyár Kereskedelmi Igazgatósága is előnyben fogja részesíteni.

A Vásár utáni gondok és feladatok foglalkoztatják most a gazdasági év közepén a kereskedelmi igazgatót. Rengeteg dolga mellett vendégeket fogad és tárgyal, utazik és törődik azzal, ami egy ekkora apparátus vezetőjeként ráhárul. Mi foglalkoztatja leginkább Monáth elvtársat jelenleg?

Itthoni és export probléma, mégpedig súlyos, a műanyag szifonfej és kooperációs alkatrészek hiánya. Többezer habszifontest hever raktáron, ezek miatt. Az Igazgató Tanács határozatot hozott a hiányosságok megszüntetésére, de ezen inkább a gyári dolgozók, munkások és műszakiak rugalmas intézkedése és szorgos munkája segítene. Ezt kérem minden szocialista brigádtól, akik ezeken a területeken dolgoznak, a műszakiaktól és akkor elérjük, hogy gyorsan, pontosan szállíthatunk. Erre kötelez bennünket a Hűtőgépgyár eddig kivívott és elismert neve, és a márka.

Gondjaink mellett azonban félszemmel már a jövőbe nézünk. 1973-ra tervezünk. A kereskedelmi szolgálatunk ügyködik a szocialista országokkal kötött szerződéseken, emellett a belkereskedelmi igényeket pontosan és jól akarjuk kielégíteni, választékban és minőségben egyformán. Az Igazgató Tanács műszaki intézkedési terveket dolgoztat ki a kapacitás növelésére hűtőgépek terén, főleg és különös tekintettel az abszorpciósokra. Tervezzük a géppark modernizálását, a gyártás hatékonyabbá tétele végett.

Csuta Lajosné

Román vendégek vállalatunknál

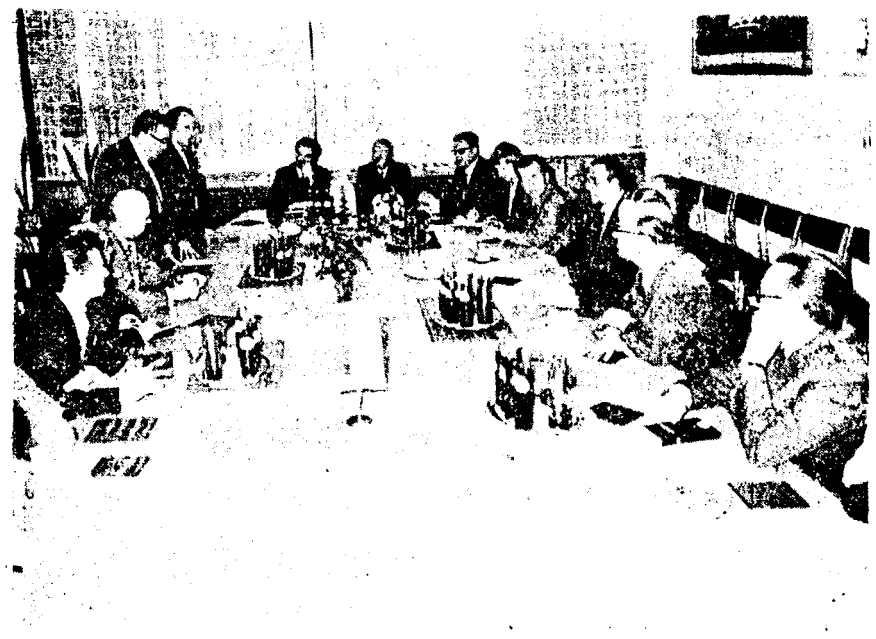

A román pártmunkás küldöttség fogadásán Csáki István elvtárs üdvözlő beszédet mond

Magasszintű vendégek látogattak hozzánk június másodikán: Stefan Bobos elvtársnak, a Román Kommunista Párt KB tagjának vezetésével. A pártmunkás küldöttség tagjai voltak Olimpiu Hrisca, a Román KP. Központi Bizottságának osztályvezetője, Alexandr Lemszeanu, a KB külügyi osztályának vezetője, valamint Ion Josafide, és Emerik Pataki elvtársak, a megyei pártbizottsági első titkárok, valamint Kovács Lajos és Alimi Kálmán követségi munkatársak.

Csáki Istvánnak, az MSZMP KB tagjának, a Szolnok megyei Pártbizottság első titkárának társaságában érkeztek meg. A kedves vendégeket Semsei Imre, a jászberényi Városi PB titkára, Gorjanc Ignác, a Hűtőgépgyár vezérigazgatója és Kárpáti József, a vállalati pártbizottság titkára fogadták. Jelen voltak még László Károly műszaki igazgató és a társadalmi szervek vezetői.

Semsei elvtárs meleg, elvtársi szavakkal köszöntötte a pártmunkás küldöttséget. Ezután Gorjanc elvtárs tájékoztatója hangzott el a Hűtőgépgyár tevékenységéről és nemzetközi kapcsolatairól. Kárpáti József pedig a gyári pártmunka kérdéseivel kapcsolatos előadást tartott. Vendégeink nagy érdeklődést tanúsítottak mindkét tájékoztató iránt. A baráti beszélgetés filmvetítéssel folytatódott, megnézték vendégeink a „Hétköznapjaink" c., életünkről készült filmet. További programjukon az üzemek meglátogatása szerepelt. Megtekintették a hűtőszekrény üzemeket, és a laborokat, ahol elbeszélgettek az üzem vezetőivel és dolgozóival. Hasznos, kedves és baráti eszmecserék voltak.

A román és magyar zászlók virítottak az asztalon. Ez azonban csak jelkép, udvariassági gesztus. Sokkal inkább a közvetlen elvtársias hang és a közös érdeklődés jelezte és jellemezte a látogatást.

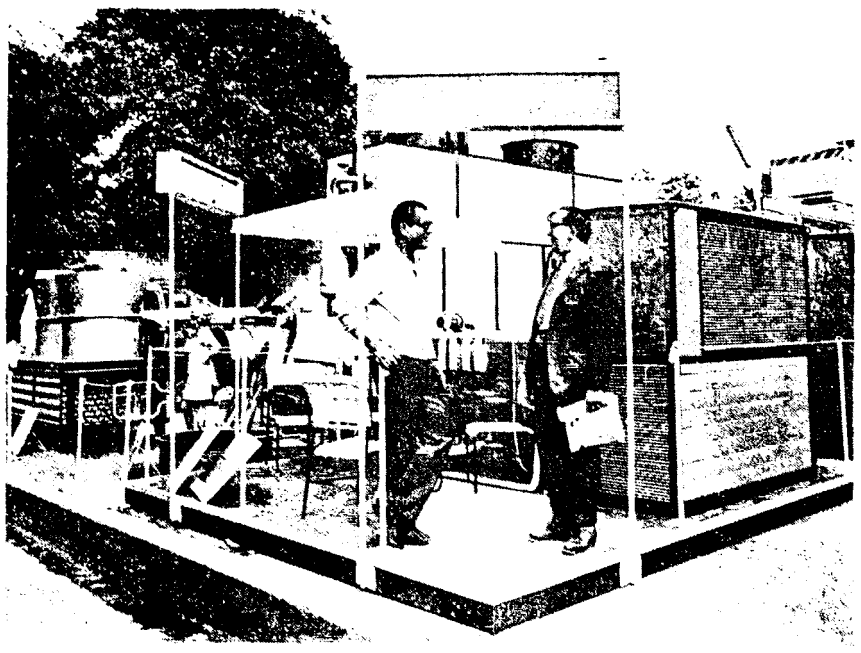

Mint egy nagy család

Május 27-én már kora reggel hangos volt a Béke és Barátság liget. Munkásőrök gyülekeztek. Civilben voltak, azért gyültek össze, hogy a szabad szombatot társaikkal és családjukkal együtt töltsék el.

Délelőtt borongós volt az idő, helyénvaló volt az előrelátás — pillanatok alatt, jól begyakorolt mozdulatok nyomán álltak a sátrak. Közben gyülekeztek a résztvevők, ki kerékpáron, ki kocsival. A gyerekek hamar megbarátkoztak a környezettel, a feleségek krumplit pucoltak, a férfiak pedig várták, amíg megérkezik az „üdítő ital". Néhányan a bográcsok körül szorgoskodtak. Hirtelen nagy ováció tört ki, mert megérkezett a zenekar is.

Mire utolsót fordult a kis terepjáró, már fortyogott a pörkölt, készült az ízletes ebéd. Volt egy kis szusszanásnyi ideje Bús Józsefnek, a szakaszparancsnoknak. Vele beszélgettem: — Nálunk ez már hagyomány. A jászberényi Kókai László Munkásőr Zászlóalj I/1. szakasza, vagy ahogy jobban ismernek, készenléti szakasza vagyunk. Minden munkásőrünk a Hűtőgépgyárban dolgozik, így összeköt bennünket az egyenruhán kívül a közösen végzett munka is. Mindenféle szakma képviselője megtalálható a szakaszban, s ehhez még annyit, hogy minden korosztály képviselteti magát. Tavaly két új fiatal munkásőr lépett sorainkba, Pozsonyi Józsi bácsi pedig az idén kapta meg a 15 éves szolgálatért járó emlékérmet.

A főszakácsok zivatarban

„Jó időben, rossz időben őrzöm kedves fegyverem..."

Juhász István, a szakaszparancsnok helyettese civilben szerszámszerkesztő. Tőle érdeklődtem tovább, mert a parancsnokot bográcshoz szólítják, ugyanis feleségével együtt ők voltak a főszakácsok.

— Ha valakinek születés vagy névnapja van, gyermeke születik, beteg, vagy más esemény történik vele, mi meg tudunk emlékezni róla. Ennek az az alapja, hogy a kollektívan végzett túlmunkáért járó összegeket összegyűjtjük és együtt elvezzük a hasznát. Az az elvünk, hogy ne csak a gyakorlótéren, hanem a szabadidőnkben is találkozzunk, mint egy nagy család.

— Milyen eredményeket értek el a múlt évben?

— A szakasz teljesítette kiképzési tervét és a szocialista versenyben tett felajánlásait. A tavaszi és őszi lövészeti kiképzéseink eredményei jók és megnyugtatók. Van egy kiváló rajunk, parancsnoka, Tóth Lajos megkapta az idén a „Kiváló parancsnok" kitüntetést.

Egyszóval igyekeztünk. Úgy érzem sem a munkahelyünkön, sem a gyakorlótéren nem hoztunk szégyent az acélszürke egyenruhára.

— Egy kívülálló miről tudná megállapítani, hogy itt munkásőrök szabad szombatja van — ezt kérdeztem a körénk gyültektől.

— Úgy gondoljuk, hogy a berényiek ismernek bennünket. Egyébként nincs nekünk semmi különleges ismertetőjelünk. Ugyanolyanok vagyunk, mint a többi ember.

Erre a szerény megjegyzésre azonban rácáfolt az időközben felkészült és felhangolt zenekar. Rázendítettek. Igaz, az eső épp ekkor kezdett el esni, de a sátor visszhangzott a zenétől; „Jó időben rossz időben őrzöm kedves fegyverem"... És a zenéhez csatlakoztak az éneklők. Valahogy mégis csak „elárulták" magukat.

Hosszú meneteléseken, gyakorlatokon, kátyús utakon hallani ezeket a dalokat munkásőreinktől. S ha porosan megpihennek egy pohár sör mellett, akkor is ezek a dalok jönnek elő.

Az átfutó zápor jobbnak látta továbbállni, mintha tudta volna, hogy ezt a társaságot úgysem tudja megfutamítani. Aztán a ligetet teljesen birtokukba vették az emberek — a mi munkásaink, akik talán egy kicsit többet tesznek másoknál a megáradt gátakon, vagy éppen a dolgos hétköznapokon.

Szép hagyomány ez. Csak így tovább, elvtársak!

— Dalocsa —

Tanító és tanítvány

A főbejárati ajtónál kezdődő két gépsor első két esztergagépén közel húsz éve egymás mellett dolgozik Farkas András és Kátai János. Nehéz bármelyikükről beszélni a másik említése nélkül, ezt az összeforrottságot nemcsak az egymás mellett végzett sokéves munka, hanem egyéb kapcsolatok is erősítik. Melyek az egyéb kapcsolatok, beszéljenek az érdekeltek.

Farkas András:

— 1952. június 30-án jöttem friss szakmunkásbizonyítvánnyal a zsebemben Budapestről, de nem egyedül, a gépekkel együtt érkeztem, a beállításuknál is segédkeztem. Még két hónap nem telt el, megérkezett az első szakmunkástanuló csoport, beosztották őket a szakmunkások mellé, hozzám Kátai Jancsi került. Kissé dilemmában voltam, alig száradt meg a tinta szakmunkáslevelemen és máris nekem kellett tanítani, nevelni.

Kátai János:

— Szorongó érzéssel léptem át az akkor még épülő gyár kapuját, ez volt az első találkozásom gyárral. Nem sok idő maradt a csodálkozásra, bedobtak a „mélyvízbe", Bandi bácsi (akkor még így szólítottam) mellé osztottak be. Tőle tanultam a szakma alapfogásait, csak később, amikor magam is szakmunkás lettem, értettem meg, milyen nehéz volt a sztahanovista mozgalom feszített munkaüteme mellett „bajlódni" még tanulóval is. Innen a kezdet, a mester és tanítvány viszonyából jó baráti, jó kollega-viszony lett. Újabb állomás a szocialista brigádmozgalom kezdete. Elsők között alakult a „Lehel" forgácsoló brigád Farkas András vezetésével. (1967. óta Kátai János a brigádvezető).

Farkas András:

— Kezdeti sikerek után megtorpantunk, a brigádnapló a hiteles dokumentum nehézségeink ecsetelésére. A nagyon sok új név bejegyzése ellenére nem gyarapodtunk létszámban, tehát sok volt a lemorzsolódás. Ez többek között szakmánk sajátosságából is adódott, a forgácsoló szakmára mindenhol szükség van a legkisebb KTSz-től a legnagyobb gyárig.

Kátai János:

— Kiegészítésképpen van egy olyan rossz tapasztalatom hogy sokan, különösen a fiatalok közül mintha nem szeretnék eléggé ezt a szép szakmát. Erre vall az, hogy a kilépők közül csak kevesen helyezkednek el szakmájukban. Van, aki pincérnek, mások gépkocsivezetőnek mennek el.

— Mi ennek az oka?

Mindkettőjük véleménye:

— Szakmánk hátránya a több műszak, ez akadályozza a továbbtanulást, illetve nehezíti. Mivel egyedi gyártás folyik, állandóan oda kell figyelni, van, amikor naponta többször is át kell állni új, merőben más munkadarab készítésére, más munkafogások alkalmazására. A nagyfokú koncentrálás idegileg igénybe veszi az embert, emellett a fizikai igénybevétel sem hagyható figyelmen kívül. Csak azt említjük szemléltetésképpen, hogy a teljes műszakot a gép mellett egyhelyben állva kell végigdolgozni. Van egy általános forgácsoló problémánk is, röviden úgy tudnánk kifejezni: „harc az időért". Normában dolgozunk, amit gyakran szűkre szabnak, figyelmen kívül hagyják az átállási, késköszörülési, és egyéb „holt" időket. Ha a legnagyobb hajtással sem sikerül ilyen esetben a megadott időre a munkát elvégezni, hosszas adminisztrálás kell a pótidő igazolásához.

Kereseti arányokban is elmaradunk a hasonló korú szerszámkészítőkkel szemben. Ennek oka megint a sajátosságokban kereshető. Nagyon kicsi a túlórázásra a lehetőségünk, műszakváltáskor jön a váltótárs, át kell adni a gépet, órabérünk is általában kevesebb. Ezek a problémák együttesen (bármily furcsán hangzik is) adják szakmánk szépségét, az, hogy mindig újat, mindig mást kell csinálni, segít a szakma mind tökéletesebb elsajátításában, megismerésében.

— Gondoltak e már arra, hogy máshol próbálnak szerencsét?

Farkas András:

— Még soha, húsz év után még el sem tudnám képzelni. Feleségem is itt dolgozik a MEO-ban, ő is alapító tag. Saját kertes házam van, a tizenegy éves kislányommal együtt háromtagú a család, kiegyensúlyozott életritmusban élünk, ezt a harmóniát is veszélyeztetném egy munkahely cserével.

Kátai János:

— Kezdettől fogva itt vagyok, még sehol máshol nem dolgoztam, itt is szeretnék maradni. Még elgondolni is rossz távol dolgozni a családtól, nem is tudnám elképzelni, hogy ne lássam mindennap két és félhónapos kisfiamat.

— Mi a hobbyjuk?

Farkas András:

— Nekem az eszperantó. Csodálkozásomra hozzáteszi tudom, ezt egy esztergályostól hallani furcsa dolog, levelezést folytatok a világ sok tájára. Nekem az tetszik az egészben, hogy egyetlen nyelven megértem magamat bármely nemzet eszperantóul tudó fiával. Bárcsak többen lennénk e nyelv ismerői.

Kátai János:

— Nekem a motorozás, szeretek kirándulni járni, most egy kis szünet van a családi öröm miatt.

— horti —

Sajtótájékoztató a biztosítónál

— Választék- és kockázatbővítés — Teljesítettük az autósok kívánságát — — A biztonsági öv előnyei — Balesetmentes vezetésért prémium —

— Lapunk munkatársa felkereste az Állami Biztosító megyei igazgatóságának vezetőjét, hogy tájékoztassa olvasóinkat a június elsején bevezetésre került új Casco-biztosítási lehetőségekről:

— A választékbővítésről kell legelőbb is szólnom. Az ügyfelek különféle önrészesedési összegeket vállalhatnak, ha eldöntik, hogy kár esetén mekkora javítási összeget tudnak önmaguk kifizetni. Az önrészesedés megváltoztatására később is van mód, egy biztosítási év leteltekor. (A biztosítási év a szerződés hatályba lépésének napjától számít.) Az önrészesedés körét 500 forinttól 20 ezer forintig terjesztettük ki, nyolc csoportban.

A biztosítási díj megállapításánál különbséget teszünk a szocialista és a nyugati gyártmányú személyautók között, mert hiszen az ugyanolyan forgalmi értékű kocsik javítási költségei, az alkatrészárak különbözősége miatt jelentősen eltérnek egymástól.

Kártérítést a Casco alapján a biztosító akkor fizet, ha a gépjármű összeütközés, idegen személy rongálása, tűz, villámcsapás, robbanás, földrengés, földcsuszamlás, kő- és földomlás, vihar, árvíz következtében megrongálódik. A biztosítás vonatkozik — mint ismeretes — a lopásra, rablásra is, és a személyi sérülésekre balesetbiztosítást is tartalmaz.

Kockázatbővítéssel is találkozunk az új Casconál:

— A biztosító megtéríti az árvíz és az utak hibái, egyenetlenségei miatt bekövetkezett károkat;

— Kifizetjük az autó nem baleseti eredetű üvegtöréseit is (ilyenkor az önrészesedés csupán 100 forint);

— A teljes fényezési költséget megtérítjük, ha a sérült felület meghaladja az 50 százalékot (az eddigi Casconál ez az arány 60 százalék volt).

— A lopáskárokat eddig csak a gépjármű teljes ellopása esetén fizettük. Most megtérítjük akkor is, ha a közterületen parkoló autót törik fel, és úgy lopják el a kocsi tartozékait;

A kezdővezetői pótdíjat eddig két éven keresztül kellett fizetni (az első évben 50 százalékot, a második évben 25 százalékot). Az új Casconál csak az első évben kell 50 százalékos pótdíjat fizetni.

Az oktatásra használt gépjárműveknél (Tanintézet, Oktatói Munkaközösség, Autóklub stb.) 50 százalékos kezdővezetői pótdíjat számítunk fel a szerződés teljes időtartamára.

— A balesetbiztosítási összegeket felemeltük: rokkantságnál 50 százalékkal, halál esetén 50 százalékkal.

— A biztonsági öv használata előnnyel jár. Ha a sérült három ponton felfüggesztett biztonsági övet viselt, a balesetbiztosítás összegét 25 százalékkal magasabban állapítjuk meg.

A balesetek megelőzésére ösztönző feltételek régi kívánságot teljesítenek.

Ha a biztosító az új Casco alapján két évig nem fizet kártérítést, a biztosított visszakap egy havi díjat, három és négy év után 2—2 hónapot, öt év után és a további években pedig 3 hónapot térítünk vissza (Ha a biztosított eladja a kocsiját, és 30 napon belül az új kocsijára ismét megköti a Cascot, a biztosítást folyamatosnak tekintjük, és a kedvezmény továbbra is megilleti.)

Ezzel szemben hátrányosabb helyzetbe kerül, akinek egy évben többször fizetünk ki kártérítést. A második karambolozás után a vállalt önrészesedés — mint eddig is — 500 forinttal, a harmadik és további biztosítási káresetnél azonban már 1000 forinttal emelkedik. Egy éven belül max. 1500 forinttal. (A biztosítottak azonban, függetlenül attól, hogy az előző évben hány káresetük volt, minden esztendőben „tiszta lappal" indulnak.) A nem baleset miatt keletkezett tűz, villámcsapás, rablás, s a nem baleset miatt bekövetkezett ablaktörés eseteiben azonban az önrészesedés többszöri kártérítéseknél is változatlan marad.

Időszakos Cascobiztosítást is bevezettünk. Ha valaki az év egy részében nem szokta használni a kocsiját, ezentúl 3—10 hónapig terjedő időtartamra is köthet Cascot. Ennek díja természetesen valamivel magasabb, mint a határozatlan időre szóló biztosításé, minthogy általában a balesetveszélyesebb időszakra kötik. A biztosító ennek alapján díjkedvezményt nem nyújt. Az önrészesedés összege 10 százalék, de legkevesebb 1500 forint.

Külföldi utazáskor az új Casco külön kiterjesztés nélkül nem csak Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, az NDK, Románia és a Szovjetunió területén, hanem Jugoszláviában is érvényes, ahová az eddigi Casco biztosítottjainak 35 forint pótdíjat kellett fizetniük.

Értékemelkedés címén nem vonunk le a helyreállítási költségekből, ha a gépjármű 3 évnél nem idősebb, és a beépített új alkatrészek értéke nem haladja meg a gépjármű új értékének 25 százalékát. Eltekintünk az értékemelkedés levonásától akkor is, ha a javítási költség nem haladja meg az 5 ezer forintot.

Áruszállítási pótdíjat számítunk fel, ha a biztosított személyautót rendszeresen anyag-, vagy áruszállításra használják (pl. kisiparosok, vásárosok stb.) Ezt a tevékenységet a Cascoszerződés megkötésekor be kell jelenteni, mert 20 százalék pótdíjat számítunk fel. (Ha ezt nem jelentették be, a kárt a biztosító csak olyan arányban téríti, ahogyan a ténylegesen fizetett díj aránylik a helyesen fizetendő díjhoz. (Az áruban keletkezett kárt pótdíj fizetése esetén sem térítjük.)

A június 1-től köthető új Casco feltételei tehát sok tekintetben előnyösebbek, mint az eddigiek. Mindenki fenntarthatja azonban régi Casco biztosítását, amely mindaddig érvényben marad, amíg a biztosított a kocsiját el nem adja, el nem ajándékozza, vagy forgalmi engedélyét vissza nem adja. A kármentességre nyújtott díjkedvezmény időpontja azonban csak az új Casco megkötésétől számít — fejezte be tájékoztatóját az Állami Biztosító megyei igazgatóságának vezetője.

Romániai útijegyzet

A KGST-n belül működő „Háztartási gépek és készülékek Állandó Munkacsoport" soron következő ülését ez év május 22. és június 1 között, Romániában tartotta. A magyar delegációban a Hűtőgépgyárat én képviseltem a tanácskozáson.

Munkánk tulajdonképpen két alapvető témakört ölelt fel:

— Részletes munkatervet dolgoztunk ki a közös tudományos-kutató-fejlesztő tevékenység összehangolására, hatékonyságának fokozására mindazokban a témákban, melyek több ország érdeklődésére is számot tartanak, s az eddigiekben is már különkülön is foglalkoztatták az egyes országok megfelelő szakembereit. Így — a bennünket érintő területek közül — önálló kutatási terület lesz a korszerű kompresszoros hűtőszekrénysor kidolgozása.

E munkában — melyet a Lengyel Népköztársaság fog össze — mi is tevékenyen részt vállalunk.

Hasonlóképpen külön kutatási terület az abszorpciós háztartási hűtőszekrénysor fejlesztésének kérdése, ahol — a romániai tanácskozás határozata értelmében — a koordináló szerep nekünk jutott. Ebben — feltehetőleg — a témával kapcsolatos korábbi tevékenységünk elismerése jut kifejezésre. Ugyanakkor azonban igen komoly új feladatot is jelent, mely az elmélyült elméleti munka mellett jócskán igényel majd kapacitást a kísérletező, vizsgáló, ellenőrző illetve laboratóriumi apparátustól is. Ha tehát e feladatnak sikerrel akarunk megfelelni, — s úgy hiszem, az előlegezett bizalomra más válaszunk aligha lehet — úgy az ehhez szükséges energiát és kapacitást mielőbb mozgósítanunk kell a sikeres megvalósítás érdekében. A háztartási méretű (1/4 LE teljesítményű) motorkompresszorok fejlesztését az NDK koordinálja, e munkában rajtunk kívül feltehetőleg az egri Finomszerelvénygyár is tevékenyen részt vállal majd.

Hasonló a helyzet az 1/4 LE feletti hermetikus motorkompresszorokkal is, melynek összefogását Csehszlovákia látja el. Az említettek mellett még a klímakészülékek fejlesztése érint bennünket. Ez is csehszlovák koordináció mellett folyik.

A tanácskozás másik fő területe a különböző — háztartási gépekhez használatos — részegységek és szerkezeti anyagok egységesítése érdekében folytatott előkészítő munka volt. Tulajdonképpen e témakörön belül is számtalan kérdésben érdekeltek vagyunk, így a más országok koordinálása mellett folyó egységesítési ajánlástervezetek elkészítésében is időről-időre részt kell vennünk. Két területnek azonban mi magunk vagyunk a koordinálói. Ezek: részegységek vonatkozásában

— az abszorpciós háztartási hűtőszekrények egységes fűtőpatronsorának kialakítása;

— a szerkezeti anyagok vonatkozásában pedig a dekorációs célú műanyagfóliákkal szemben támasztott egységes követelmények rögzítése.

Tekintettel arra, hogy az ilyen jellegű feladatok ellátására külön szervek, személyek biztosítva nincsenek, ez végeredményben az egyes szakterületek legjobb képviselőinek további új feladatokat jelent, illetve az eddigiek jelentős megnövekedését eredményezi.

E feladatok minél jobb ellátása azonban nemcsak internacionalista kötelezettségünk, de gazdagon meg is térül az erre fordított energia, ha a velünk műszakilag, vagy az üzleti életben együttműködő külföldi cégekkel heterogén ötletek helyett az egységes elképzelések közös talaján tudunk szót érteni.

A KGST-országok munkájának — végeredményben — épp ez az egyik legjellemzőbb célkitűzése.

Zircher

Hűtőgépgyári Ifjúsági Napok 1972.

Kiállítás, kultúrestek, sport-találkozók, táncmulatság és Ifjúsági nagygyűlés

A hűtőgépgyári KISZ fiatalok által kezdeményezett ifjúsági napok eseményei június 9-én kezdődtek meg. Ezen a napon délután a Lehel Klub két kistermében berendezett KISZ kiállítás megnyitására került sor. Ez a kiállítás az ifjúsági szövetség 15 éves múltját, harcát és eredményeit szemlélteti, a mozgalmi munka valamennyi sajátos területét figyelembe véve.

Az anyagot szervezett keretek között tekinthetik meg a Hűtőgépgyár valamennyi KISZ alapszervezete, valamint a városi KISZ alapszervezetek. Az ifjúsági napok befejezése után a kiállítás anyagát a megye valamennyi nagy városában bemutatják.

Az ifjúsági napok megnyitása 10-én volt a Hűtőgépgyárban. A megye iparvállalatait és az egri Finomszerelvénygyárból érkezett fiatalokat Babucs László, a Hűtőgépgyár KISZ Bizottságának titkára köszöntötte, ismertette a 10-i és 11-i nap programját. Valamennyi résztvevőnek jó szórakozást és kellemes időtöltést kívánt, majd ezt követően ajándékcsomaggal kedveskedtek a házigazdák.

Ezen szombati napon sűrített programban 2 sportágban 24 csapat részvételével zajlottak le a versenyek. A fiatalok lelkesen és teljes erőbedobással küzdöttek a mérkőzéseken. A versenyek befejezése után ünnepélyes eredményhirdetésre került sor.

Kispályás labdarúgás férfi:

I. Egri Finomszerelvénygyár

Kispályás labdarúgás női:

I. Tiszamenti Vegyiműv. Szolnok

Kézilabda férfi:

I. Martfűi Tisza Cipőgyár

Kézilabda női:

I. Martfűi Tisza Cipőgyár

Este a Fegyveres Erők Klubjában előadói est, majd tánc zárta az e napi programot.

Vasárnap a vendégek megtekintették a KISZ történeti kiállítást, a Jász-múzeumot. Ebéd után strandlátogatásra, majd utolsó mozzanatként a Lehel SC. — Kistext labdarúgó mérkőzés megtekintésére került sor.

Főcze Lajos, a KISZ KB titkára, a nagygyűlés szónoka

16-án egész napos látogatásra a Hűtőgépgyárba érkezett Főcze Lajos a KISZ Központi Bizottsága titkára. Főcze elvtársat Monáth Ferenc a Hűtőgépgyár kereskedelmi igazgatója, Kárpáti József a Hűtőgépgyár pártbizottságának titkára, Nagy János a Hűtőgépgyár VSZB. titkára és Babucs László a Hűtőgépgyár KISZ Bizottságának titkára fogadta.

Tájékoztatták a Központi Bizottsag titkárát a vállalat gazdasagi és tömegszervezeti munkájáról. A programban a Hűtőgépgyár életéről szóló film és üzemlátogatás szerepelt. Ebéd után Főcze elvtárs a házigazdák kíséretében elutazott Jászboldogházára. Ott megtekintette a radiátor üzemet, és a KISZ alapszervezet pinceklubját. Délután a Hűtőgepgyár központi előadó termében megkezdődött az ifjúsági nagygyűlés. A megnyitó elhangzása után az úttörők köszöntötték a 15 éves KISZ-t és a 20 éves Hűtőgépgyárat. Az ünnepi köszöntő elhangzása után Monáth Ferenc emlékezett vissza az elmúlt 20 év küzdelmeire és eredményeire.

A Hűtőgépgyár KISZ fiataljai mozgalmi munkájukban az elmúlt évek során bebizonyították, hogy tudnak és akarnak eredményesen dolgozni. Az 1971-ben végzett KISZ munka alapján a KISZ KB. Dícsérő Oklevelét Sinka Mária, Nagy János, Horti János, Kiss Erzsébet és a XV-ös KISZ alapszervezet kapta meg. A kitüntetéseket Szívós Antal a KISZ MB. első titkára adta át.

Ezután Főcze elvtárs kért szót. Felszólalásában átadta a KISZ KB. üdvözletét, elemezte az ifjúsági szövetség 15 éves munkáját a KISZ VIII. kongresszus határozatából adódó feladatokat.

Eredményesnek ítélte meg a hűtőgépgyári KISZ munkát, kiemelve a KISZ alapszervezetek kezdeményező készségét és igényességét.
Záró gondolataiban eredményes és tartalmas munkát kívánt valamennyi KISZ fiatalnak.

Az ifjúsági nagygyűlés után az igazgatói tanácsteremben kerekasztal beszélgetésre került sor Főcze Lajossal, melyen részt vettek a megye ipari üzemeinek KISZ küldöttei. A beszélgetésen nagyon érdekes és hasznos vita alakult ki. Jellemző volt a fórum hangulatára a teljes őszinteség, nyíltság és tárgyilagosság.

A nap befejezéseként Babucs elvtárs megköszönte a küldöttek és Főcze Lajos látogatását és ajándékcsomagot nyújtott át neki.

B. L.

A nagygyűlés elnöksége

A résztvevők egy csoportja

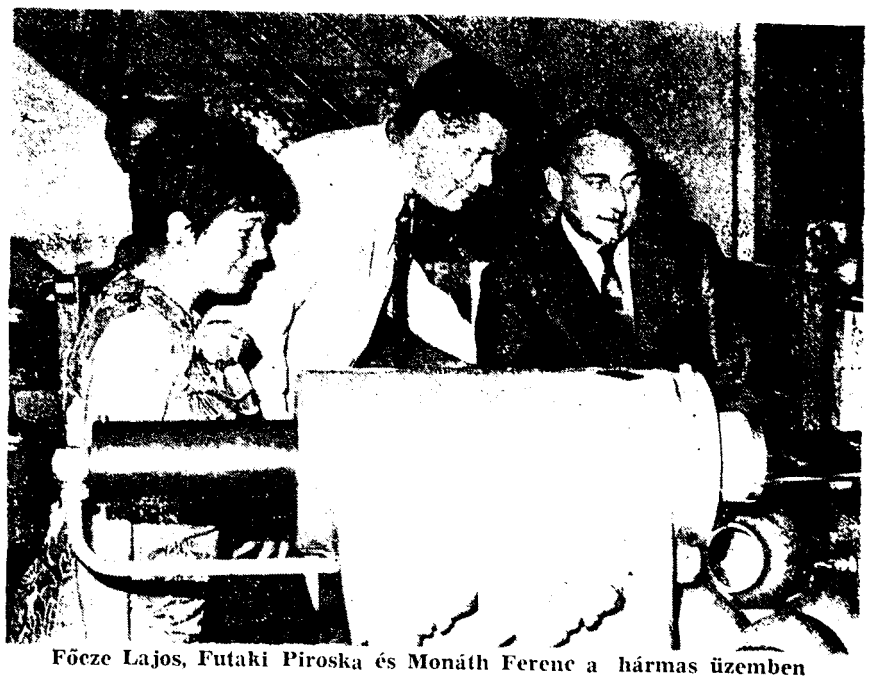

Főcze Lajos, Futaki Piroska és Monáth Ferenc a hármas üzemben

Megyei ifjúmunkás találkozó

A KISZ Szolnok Megyei Bizottsága meghívása alapján a Hűtőgépgyár és Jászberény város KISZ Bizottsága előkészítette és megszervezte a megyei iparvállalatok fiatal munkásainak, műszaki dolgozóinak tanácskozását. A Hűtőgépgyár központi előadótermében több mint 120 küldött és meghívott részvételével került sor a megkezdésére.

A megjelent fiatalokat s az elnökség tagjait a megyei KISZ és a vendéglátók nevében Varga Zsigmond a városi KISZ Bizottság titkára köszöntötte.

Varga elvtárs bevezetőjében méltatta a tanácskozás tartalmi és elvi jelentőségét, hangsúlyozta, hogy felelősséggel és megfontoltsággal átitatott cselekvő egységre van szükség a mindennapi munkában, tevékenységben. Kérte a jelenlevő fiatalokat, hogy az előadások elhangzása után bátran és őszintén mondják el véleményeiket, javaslataikat, politikusan vitázva.

Az elnöki megnyitó után Varga elvtárs felkérte a Hűtőgépgyár vezérigazgatóját tájékoztatója megtartására.

Gorjanc Ignác vezérigazgató röviden szólt az elmúlt 20 év fejlődéséről, gondjairól, problémáiról. 1952 óta a Hűtőgépgyár a társadalom dialektikus fejlődésével mindig lépést tudott és tud tartani. A munkáslétszám háromszorosa ma a réginek, öt gyáregység tartozik a vállalathoz, a termékek korszerűsége, műszaki színvonala jeles. 27 ország vásárolja hűtőit, Budapesten légkondícionáló berendezéseket, hűtőkompresszorokat, kereskedelmi hűtőpultokat, Jászboldogházán 3 típusban radiátorokat gyártunk, Törökszentmiklóson aggregátfelújító üzem van, Jászárokszálláson TYLER hűtött és hűtetlen pultok gyártása folyik. Jászberényben szifonok, háztartási hűtőgépek, alumínium söröshordók, Heller-Forgó féle hűtőelemek, autóhűtők, jászkannák, kereskedelmi hűtőszekrények a termékek. A gazdasági mechanizmus óta önálló terv- és pénzgazdálkodás folyik a vállalatnál, jelentős összeget fordítanak beruházásra, műszaki fejlesztésre, a dolgozók kulturális és szociális körülményeinek javítására, lakásépítés támogatására (bérlakás, társasház, szövetkezeti lakás) középiskolai és egyetemi tanulók ösztöndíjazása. A megye kiemelkedően legjobb ipari nagyüzemévé fejlődött az elmúlt 20 év során. Több mint 2300 törzsgárda tagja, 11 pártalapszervezet (450 párttag), 19 KISZ alapszervezet (720 KISZ-tag), 194 szocialista brigád tevékenykedik a munkában.

Ezután Szívós Antal, a KISZ MB. első titkára tartotta meg vitaindító előadását a KISZ VIII. kongresszus megyei ifjúmunkás feladatainak témaköréből. Vitaindítójában többek között foglalkozott a VIII. kongresszus előkészítő munkáinak eredményeivel, a Kongresszusi levél és vitáinak tapasztalataival, a módosításra javasolt Szervezeti Szabályzat, a felvetett problémák megoldásának reális lehetőségével. Szólt a KISZ kongresszus légköréről, munkajellegéről, a kongresszus elvi és gyakorlati munkájáról, a hozott határozatok, feladatok végrehajtási módszereiről. Elemezte a megyei iparosítási feladatokat, az iparvállalatok KISZ szervezeteinek összmunkáját.

Általános vélemény az, hogy az eredmények ellenére még nagyon sok ipari üzemben a KISZ nem tölti be hivatását, nincs meg mindenhol a kommunista és tömegszervezeti jellege, nem képes összefogni a fiatalokat, mozgósítani őket a politikai és gazdasági feladatok végrehajtására. Kevés a képzett KISZ vezető, a fiatalok nevelése, tudatformálása nem következetes, kellő színvonalú, nem kérik a pártalapszervezetek, gazdaságvezetők segítségét a mozgalmi munka problémái megoldásában. A felsőbb KISZ szervek gyakorlati segítséget nem adnak vagy csak minimálisat.

A KISZ termelést segítő munkáinak politikus előkészítése szakszerűen programozott KISZ tevékenységet igényel. Tudatosítani kell a fiatalokban a kiváló mozgalmak, védnökségi akciók célszerűségét és hasznosságát, erkölcsi szükségszerűségét. Az, hogy a fiatalok napi gazdasági feladataikat becsületesen elvégzik, nem elég. Élni kell a körülmények pozitív lehetőségeivel, társadalmi munkával és sajátos termelést segítő feladatok végzésével, konkrétan részt vállalni a gazdasági nehézségek megoldásában. Ma az a fiatal a forradalmár, aki a napi munkáján túl társadalmi feladatokat végez, házáját, közösségét tiszteli és szereti. Nem érdem, hanem kötelesség legyen minden fiatal számára a becsületesen végzett munka. Minden KISZ szervezet nevelőmunkájában ezt a légkört teremtse meg.

Az üzemek KISZ szervezetei segítsék a fiatalok munkába, munkahelyre történő beilleszkedését, vegyék pártfogásba és formálják közösségi emberré őket. Az alapszervezetek akcióprogramjai kiemelten foglalkozzanak a szocialista munkaerkölcs, egészséges munkáskollektíva kialakításának sajátos KISZ feladataival. Az, hogy fiataljaink becsületes munkásemberekké váljanak, azt elsősorban a KISZ-nek mint formáló erőnek kell megvalósítani. A megye ipari nagyüzemeinek KISZ fiataljai eredményes és szinvonalas alapszervezeti közösségekben tevékenykednek, termelési versenymozgalmakkal, védnökségekkel, társadalmi munkaakcióikkal fáradoznak a gazdasági feladatok maradéktalan elvégzésében.

Szívós elvtárs vitaindító gondolatait korreferátumok követték.

Ezt követően Kajári Erzsébet a KISZ KB. ifjúmunkás osztály munkatársa jelentkezett felszólalásra. Részletesen elemezte az FMKT mozgalom feladatait, a fiatalok mozgósításának módszertani eszközeit. El kell érni, hogy minden fiatal szakember képzettségének és végzettségének megfelelő munkahelyen dolgozzon, megfelelő anyagi elismerésben részesüljön, és a KISZ is tegye érdekeltté a fiatalt a magasabban kvalifikált munka végzésére. Valamennyi KISZ Bizottság és KISZ alapszervezet kiemelten foglalkozzon helyzetéből adódóan a KISZ sajátos termelési versenymozgalom szervezésével, előkészítésével és lebonyolításával.

Babucs

Szívós Antal elismerő oklevelet ad át Horti Jánosnak

Kultúra az üzemben

Kultúra az üzemben. Mi is tartozik ide? Az ember az első pillanatban hajlamos az öntevékeny művészeti csoportok és a közönségszervezés szintjére leegyszerűsíteni a kérdést. Aztán — ha csak nagyon rövid ideig gondolkodik is el — kénytelen ráébredni, hogy bizony ide kell sorolnunk a szakmunkásképzést, a műszaki értelmiségiek és a szakmunkások állandóan szükséges továbbképzését, sőt akár a legegyszerűbb munkafolyamatok kivitelezésének minőségét is, de még olyasmit is, hogy milyen színvonalon képes tárgyalni partnerével az üzletkötő. Mert mindez ilyen vagy olyan műveltségi szinttel függ össze, s ha egy üzem előbbre akar lépni, saját érdekében segíteni kell dolgozóit, hogy meg tudjanak felelni a kor egyre növekedő követelményeinek.

Épp ezért, ha egy üzem kulturális életét vizsgáljuk, különösen ilyen nagy termelőegységét, mint a jászberényi Hűtőgépgyár, az egész termelési struktúráját, a műszaki színvonalat és a szociális problémákat részletesen át kellene fognunk, hogy hűséges képet kapjunk. Természetesen ez lehetetlen feladat egy napilap egyetlen írása számára, ezért a kulturális élet olyan részterületeit próbáljuk szemrevételezni (s ezeket is inkább csak egy-egy észrevétel erejéig), amelyek nélkül az üzem termelése nem állna le még évek, évtizedek múlva sem, de amelyek nélkül szocialista nagyüzemről nem lehet beszélni.

❁

Ne bocsátkozzunk tehát az oktatás, különösképpen a szakmai oktatás és továbbképzés részleteibe. Ezt minden üzemnek saját létfenntartása érdekében a lehető legmagasabb színvonalon kell megvalósítani. A Hűtőgépgyár ebben a vonatkozásban a legjobb úton jár. Már a társadalmi ösztöndíj-rendszer országos elterjedtsége előtt kötöttek társadalmi szerződést tanuló fiatalokkal, s jelenleg csak az egyetemek és főiskolák nappali tagozatán 60 ösztöndíjasuk tanul.

De nézzük az ellenkező végletet, az alsófokú oktatást, s ezt is a legháttrányosabb helyzetűek, a nők szempontjából. Kétezer-háromszáznál több nő dolgozik a jászberényi gyáregységekben, közülük ezernyolcszázan közvetlenül a termelésben. Az utóbbiak között van az az ötszáz, aki nem végezte el az általános iskola nyolc osztályát. Majdnem egyharmad rész! (Igaz, hogy a felénél több 40 even felüli.)

Meglehet, hogy a betanított munkára épülő üzem termelési eredményeit nem befolyásolja ennek az ötszáz nőnek (és a legalább ugyananynyi férfinak) az alacsony általános műveltségi szintje. (Meglehet? Nem is olyan biztos.) De megdöbbentő, hogy az üzem három műszakos termelési rendje miatt nincs is lehetőségük az elmulasztottak pótlására. Bár talán inkább a dolgozók iskolája rendszerének, mintsem az üzemeknek a hibája, hogy a három műszakosok tanulásának ügye mindeddig megoldatlan. Mindenesetre a Hűtőgépgyárban 1970-ben száztízzel, 71-ben kétszáztizeneggyel csökkentették a váltott műszakban dolgozó nők számát. Ha ez az arány tartós tendenciává válik, talán lehet szó néhány év múlva arról, hogy ilyen felmentést nem csupán anya- és gyermekvédelmi szempontból adjanak, hanem figyelembe vehessék a tanulási szándékot is.

A tanulásnál maradva még: amit példamutatóan szerveztek meg a Hűtőgépgyárban: a nyelvoktatás. Néhány éve a gyár nyelvi laboratóriumot rendezett be a Lehel Vezér Gimnáziumban. Ezt használja az iskola is: nagy ritkaság, hogy üzem ilyen mértékben támogasson oktatási intézményt. Pedig megérné, amint a hűtősöknek is megéri. Csaknem százan tanulnak itt jelenleg audiovizuális eszközökkel a négy nagy világnyelven. Aki a kétéves kurzus után nyelvvizsgát tesz 2000 forint jutalmat kap, továbbá részesül a nyelvpótlékban is, akár szükséges nyelvtudás a beosztáshoz, akár nem. (Persze, ez is csak látszólag esik távol a gazdasági érdekektől az egyre bővülő külkapcsolatokkal rendelkező üzem esetében.)

A munkaverseny, bár eléggé föl nem becsülhető tudatformáló funkciója van, tulajdonképpen közvetlen termelési akció. Közismert azonban, hogy a szocialista brigádmozgalom feltételei között elengedhetetlen a kulturális vállalások teljesítése. Ugyancsak közismert (bár nem túl sokat hangoztatott), hogy épp e feltétel fölött siklanak el legnagyvonalúbban a versenybizottságok. Részint mert nem tartják fontosnak, másrészt, mert sajnos a legtöbb helyen tényleg nem olyanok a körülmények, hogy a munkás érdemleges kulturális tevékenységet fejthetne ki, harmadrészt pedig azért, mert a versenyfeltételek közül ez a legnehezebben ellenőrizhető, nem utolsósorban kellő szakértelem híján.

A Hűtőgépgyárnak 193 szocialista brigádja van. Világos, hogy csupán kulturális vállalásaikról vaskos riportregényt lehetne írni, azonban elégedjünk meg egyetlen pozitívumként értékelhető negatív részlettel. A legutóbbi munkaverseny-értékelés tizenöt szocialista címért küzdő brigádnak nem adta meg a címet, pedig minden egyéb feltételt teljesítettek, kivéve a kulturális vállalást.

És ez bizony nagyon bölcs döntés volt. Ebben a mozgalomban, amelynek talán legfontosabb feladata a harmonikusan fejlődő szocialista munkástípus kialakítása, nem engedhetők el a gazdaságosság mércéivel nehezen kifejezhető kulturális feltételek sem.

Az elmondottakból viszont egyenesen következik, hogy az üzemek kötelessége segíteni dolgozóikat abban, hogy bekapcsolódhassanak a kulturális életbe. Helyesnek látszik a gyári pártbizottság törekvése, amellyel a politikai oktatás felé igyekszik terelni a bekapcsolódási szándékot. Mindenképpen ez az alapvető művelődési forma, ennek lehetnek leginkább gyakorlati következményei, s ez ébreszthet legtudatosabb, legdifferenciáltabb igényeket a kulturálódás egyéb lehetőségei iránt is. Egy adat ide záradékul: Körülbelül ezerötszázan vesznek részt az üzemből a párt- és tömegszervezeti oktatásban, kétszázzal többen, mint egy évvel ezelőtt.

❁

Van az üzemben egy egyedülálló státusz: a hivatásos népművelőé. Minek ez egy gyárban? — kérdezhetnék (kérdezték is) a mereven ökonomikus álláspont hívei. — Mit tehet egyszál népművelő a hatezer dolgozót foglalkoztató üzemben? — kérdezhetik, akik rokonszenvesnek, bár hiábavalónak vélik ezt a beosztást.

Hogy minek? — Minthogy néhányszáz lelket számláló településnek is általában van függetlenített népművelője, voltaképpen fel kellene háborodnunk amiatt, hogy nincs minden nagyüzemnek. Márpedig nincs. Ha nem számítjuk azokat az üzemeket, melyek jóval korábban kaptak művelődési otthont, s így örökölték a népművelőt (például a Tisza Cipőgyár, a Tiszamenti Vegyiművek), akkor voltaképp a jászberényi gyáróriás szánta el magát erre a lényegében természetes lépésre.

Hogy mit tehet egyszál népművelő? Nézzük, mit tett Taczman Mária egy év alatt. Irányította és összefogta a közönségszervezést. (Csak ebben az évben körülbelül nyolcszázan néztek meg fővárosi színielőadást a hűtőgépgyáriak.) Megszervezett egy kitűnően sikerült, népes és aktív érdeklődéssel kísért vetélkedőt. (Ki tud többet a Hűtőgépgyárról?), továbbá egy igen változatos tematikájú természettudományos sorozatot. Ő intézi a művészeti csoportok, így a Ki mit tud? megyei döntőjén túljutott madrigálkórus és a Golden Star zenekar, aztán a társastáncklub, a cigányfiatalokból alakult bábjátékos csoport és a munkásfestők körének ügyeit. Ő vezette a munkaverseny kulturális részének értékelését. Tevékeny rész jutott neki a bejáró dolgozók községeiben adott műsorok létrejöttében, aminek különös fontosságot kell tulajdonítanunk, hiszen a dolgozóknak csaknem fele bejáró. S mindemellett újabban könyvtáros is.

❁

Hát ennyi feladat épp elég is. Természetesen mindezt a pártaktivisták, a szakszervezeti és a KISZ-es kulturfelelősök segítségével végezte.

És ezzel meg is érkeztünk a terjedelmes, ám roppant vázlatosan előadott téma gyors összegezéséhez. Kitűnhet ebből is, hogy a jászberényi Hűtőgépgyárban felismerték a kultúra nélkülözhetetlen fontosságát, és máris olyan szintre jutottak el, amit örömmel tekintenénk a megyei ipari üzemek átlagszínvonalának. Továbblépniük is a megkezdett úton lehet, az üzem és minden egyes dolgozó igényeinek és érdekeinek egybehangolásával, és kilépve a gyárkapun, a város kulturális életébe való bekapcsolódással.

Szabó János

(Megjelent a Szolnok megyei Néplap május 26-i számában.)

Gyáros család

Igérem, hogy csak egyszer írom le: 20 éves a vállalatunk. De a méltató gondolat ott lesz minden soromban, ott lesz a sorok között is, hiszen én — és velem együtt sokezer ember — nagyon szeretem. Úgy ahogy van, kamasz korával, „kinőtt ujjú" öltözőivel, luxusparkjaival, forró üzemeivel, mindenestől.

Nagy család vagyunk. Kicsi családok is élnek itt, jól mondom, hogy itt élnek, hiszen csak aludni, pihenni járnak haza. Reggel csókkal, szép szóval válnak el egymástól a gyárkapuban, délután találkoznak ismét. Valamikor — kitalált és torz öröm — ellenezték, hogy férj-feleség egy helyen dolgozzon. Mennyire nem volt igazuk, mert a család életében a közös érdeklődés és munka az egyik legszebb összekötő. Különösen pedig, ha a „gyerek" is itt dolgozik, otthon egész kis családi tanács alakul a napi gondok felett, és könnyebben megy a munka másnap. Megbeszéltük, megbeszéljük, megbeszélik a nagy család ügyét-baját. Együtt érzünk és lélegzünk vele, a gyárral.

Jászfelsőszentgyörgyön 1952. július 9-én született az a kislány, akit Juhász Évának hívnak, és az, hogy egyidős „Velünk" nagyon szép, ezért is

választottuk a vele való beszélgetést elsősorban. De beszéljen Ő:

— Az általános iskolában még nem is álmodtam arról, hogy kereskedő leszek. Erősen humán érdeklődésű gyerek voltam, szerettem az irodalmat, történelmet, nyelveket és a vegyészet is vonzott. Az életem úgy alakult, hogy közgazdaságiba mentem. Meg kellett harcolnom a számokkal, statisztikával és egyáltalán mindennel, mindenért. Szép volt viszont a politikai gazdaságtan, az ipar, szerettem nagyon. Amikor 1970. augusztus 12-én beléptem a Hűtőgépgyárba, a kereskedelmi osztályra, még nagyon féltem. Az a jó, hogy annyi munkám akadt hirtelen, nem értem rá megijedni. Érdekelt minden, feladatokat is kaptam. Kezdetben adminisztrátor voltam, most bonyolító vagyok, „enyém" a háztartási hűtőszekrény export, a kereskedelmi hűtőbútor export és belker. bonyolítása. Sokat köszönhetek a kollégáknak, különösen Bajzák Lajosnak, aki úgy a szakmai, mint politikai fejlődésemet jó kézzel irányította. Sokat bízott rám, sokat követelt tőlem. Ezt köszönöm. Minden fiatal kezdő szakember ilyen „iskolát" kívánhat magának.

Szeretem az embereket, és bízom bennük. Hiszem, hogy jók. Én is igyekszem jó lenni, s ezzel mintegy szelíd kényszert is gyakorolok, legyenek ők is jók. Utálom a durvaságot. Nem emberi vonás és nem is szabad teret hagyni neki. Már az iskolában beléptem a KISZ-be, s most a választások alkalmával megválasztottak titkárnak. Szétszórt tagság, laza összejövetelek, azt sem tudtam, ki tartozik az alapszervezetbe. De azóta hol tartunk már ettől. Negyvenöten vagyunk, jó gyűléseket csinálunk, s bár nagy területet kell összefogni, egyre jobb a szellem. A szép célok mellett a szép szavaknak is lehet ebben szerepe.

Egyidős vagyok a gyárral. Két éve lesz, hogy itt vagyok, megtaláltam a célom és életem értelmét, a munkát Ennél több nem is kell egy „gyereknek", mert ezt olyan sokan nem így látják, vagy nem mondhatják el magukról. Nagyon szeretem, amit csinálok, „lelkis" vagyok, sokszor túlzottan is. Olyankor sem „kapok ki" nagyon, mert vezetőim és kollégáim tudják, hogy jót akarok, csak néha visz a lendület is.

Céljaim? Nem szabad erről beszélni. A tervek nem szeretik, ha felfedik őket. Majd... Talán továbbtanulás, talán... mindenesetre itt maradni, vinni ezt az érdekes, kedves, idegesítő és lelkesítő munkakört, amit egy húszévesnek találtak ki, nekem.

Édesanyja a Vegyi Laborban dolgozik, laboráns. Apja a Szervezési és Ellenőrzési főosztályon. Együtt jönnek és együtt mennek el, estenként pedig, vacsora közben olyan jól el lehet beszélgetni arról, „mi volt ma" a gyárban.

Évaról még egyet feljegyeztem: Példaképem az édesanyám, csodálom Őt — mondta, amikor beszélgettünk. Ha vannak még ilyen gyerekek, akik elismerik az édesanya áldozatvállalását, törekvését és küzdelmét, nincs baj a tisztelettel és szeretettel.

Éva egyidős a gyárral. Gratulálunk a születésnapjára és kívánunk mindent, amit magának kívánna; boldogságot és sikert.

— mészáros —

20

Száz éves a műemlékvédelem

A műemlékek minden ország kultúrájában igen fontos szerepet töltenek be. Ezek az épületek, szobrok, emlékművek, emléktáblák beszédes bizonyítékai elődeink szellemi és anyagi kincseinek és kiváló kézműveseink remekeinek. A műemlékek tanítanak történelemre, nevelnek hazafiságra és csiszolják, alakítják a művészi ízlést. Megismerésük és megvédésük fontos társadalmi és nemzeti ügy, mert „minél mélyebben gyökerezik a jelen fája a múlt értékeiben, annál biztosabban áll az".

A magyar műemlékvédelem szervezett formában éppen 100 éve, 1872. április 4-én kezdődött, amikor a közoktatásügyi miniszter elrendelte a MAGYARORSZÁGI MŰEMLÉKEK IDEIGLENES BIZOTTSÁGÁ-nak felállítását. Száz év alatt a magyar műemlékvédelem hatalmas, eredményes munkát végzett. Felderítette, összeírta az ország minden városában, falujában és kint a szabad természetben található értékes építményeket, tanulmányozta történetüket, közülük rengeteget helyreállíttatott és gondoskodott védelmükről. Olyan kiváló szakembergárda alakult ki a magyar műemlékvédelemben, hogy hírük az ország határain túl is a legteljesebb elismerést vívta ki. Pedig kis ország vagyunk, és sehol annyi műemlék nem pusztult el az évszázadok viharaiban, mint nálunk. S talán az a féltő gond, amely megmaradt emlékeinket körülveszi, termelte ki nálunk a védelemnek azt a szakszerűségét, amelynek tanulmányozására sok külföldi szakember jön hazánkba. Műemlékvédelmünk helyes útjának elismerését jelenti az a tény, hogy a műemlékvédelem nemzetközi szerve, az ICOMOS, a nyár folyamán Magyarországon tartja 3. világértekezletét.

A magyar műemlékvédelem különösen a felszabadulás után virágzott ki. Államunk soha nem látott bőkezűséggel támogatja a műemlékvédelmet, amelynek most hivatalos szerve az ORSZÁGOS MŰEMLÉKI FELÜGYELŐSÉG. Azonban e nagy szervezet sem tud minden munkát elvégezni, ezért hozták létre a tanácsok keretében működő Műemléki Albizottságokat. Ezek a lelkes, önzetlen szakemberekből álló kis csoportok nagyon sokat tehetnek szűkebb hazájuk műemlékeinek megőrzésében: összeírják városunk műemlékeit, tanulmányozzák történetüket, figyelik állagukat és javaslatot tesznek a hatóságoknak kijavításukra, stb.

Önkéntelenül felmerül a kérdés: mi a helyzet Jászberény műemlékeivel kapcsolatban? Egyáltalán van e olyan emlékanyagunk, amely értékes, foglalkozik e velük valaki és milyen eredményei vannak a jászberényi műemlékvédelemnek? A válasz röviden: egyik téren sem állunk roszszul! Jászberényben sok értékes emlékanyag van, műemlékekben a megye leggazdagabb városa. Az országos jegyzékben kb. 30 védett építményünk szerepel és ezekhez jön még 12 emlékmű, valamint 26 emléktábla. Műemlékeink között van 500 éves építmény is. Értékes emlékanyagunk tanulmányozása, feldolgozása már régóta folyik. A harmincas években Blénesy János és Komáromy József gyűjtött össze sok, pótolhatatlan anyagot és jelentették meg cikkeiket, többször könyv alakban is. Ez a kutató munka most is folyik: kis lelkes gárdánk ma is dolgozik és folytatja az elődök munkáját. Pl. 1971-ben a városi tanács és a múzeum kiadásában elkészült a „Jászberény Műemlékei, emlékművei és emléktáblái" c. kiadvány.

A jászberényi műemlékvédelem szervezett formában 1955 óta folyik. A Műemléki Albizottság jó munkáját az Orsz. Műemléki Felügyelőség többször is elismerte. A mostani tanácsi szervezetben május 31-én alakult újjá az Albizottság. Elnöke Ferencsik Pál mérnök, titkára e cikk írója.

A jászberényieket mindig érdekelték városunk értékei és kíváncsiak a műemlékekre is. Ezek megismertetése, érdekes történetük tanulmányozása helytörténeti ismereteinket is gazdagítják, ezért úgy gondoltuk, hogy e helyen is közlünk majd kis cikkeket műemlékeinkről és helytörténeti adatainkról. Ezekkel egyúttal hozzájárulunk a magyar műemlékvédelem 100 éves évfordulójának megünnepléséhez is.

Sáros András

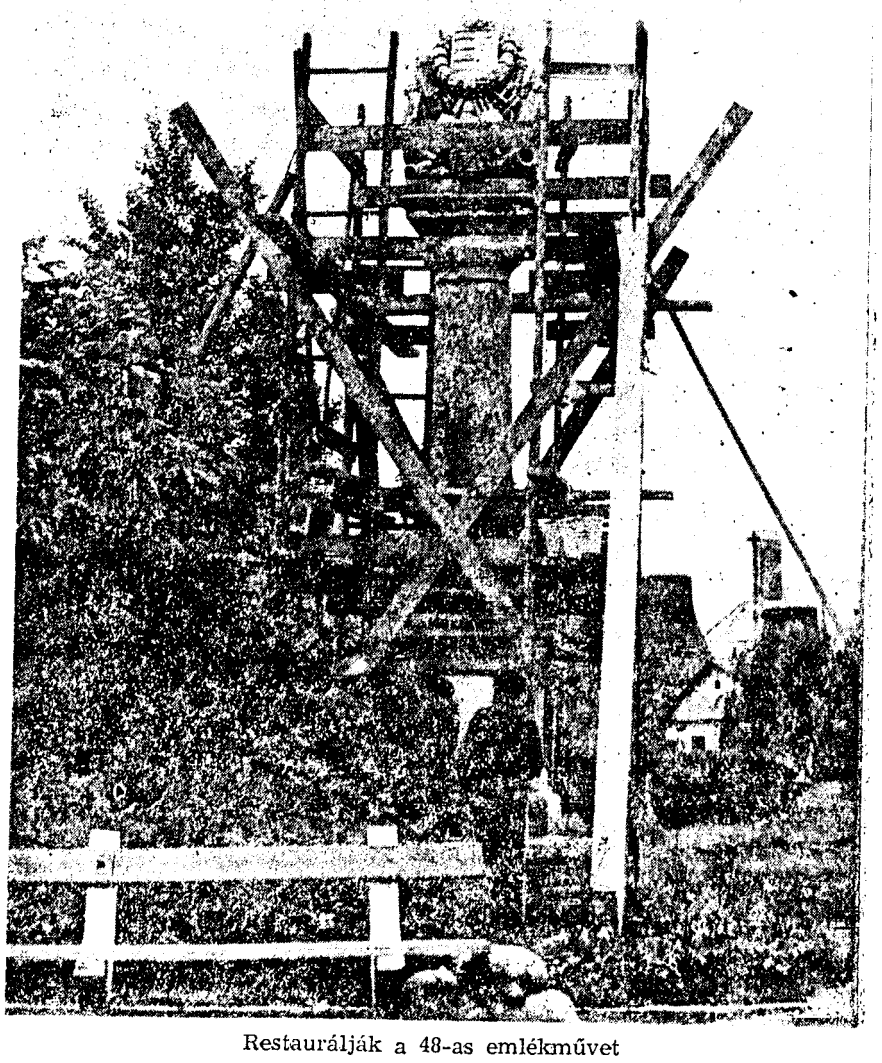

Restaurálják a 48-as emlékművet

Tervek, célok, feladatok

A vállalat minden dolgozóját érintő témáról, az üdülésről és a segélyezésről lesz szó.

Előljáróban is le kell szögezni, hogy az üdülés és a segélyezés olyan béren kívüli juttatás, amellyel dolgozóink a legritkábban számolnak, vagy egyszerűen csak tudomásul veszik. Mindkét lehetőség feltételét pedig közösen kell megteremteni és bővítésük munkánk eredményének igen szoros függvénye.

Az üdülés is és a segélyezés is olyan jelentős és sokoldalú, hogy teljességre itt sem lehet törekedni. Alapelveket tisztázni, lehetőségeket reálisan mérlegelni viszont szükséges és kell. Ezért írok erről és bízom abban, hogy dolgozóink jobban megismerik a lehetőségeket, reálisabb igényekkel lépnek fel és elérjük azt a célt, hogy az üdülés jutalom lesz, a segélyezésben pedig azok fognak részesülni, akiknek szociális körülményei indokolttá teszik.

Szakszervezeti és vállalati segélyezés

A segélyezési rendszer a felszabadulást követően egész sor változáson ment át.

1967. április 10-én a SZOT elnökség határozata a segélyek elbírálását, és a kifizetését a szakszervezeti bizottságok hatáskörébe utalta. Ahhoz, hogy a szakszervezeti szervek ezt biztosítani tudják, anyagi fedezet is kellett.

A rendelet erre is gondolva az eddigi 35 százalék részesedés helyett a szervezett dolgozók által fizetett tagdíj 50 százalékát, tehát felét a szakszervezeti bizottságok rendelkezésére bocsájtotta.

A félreértések elkerülése végett rögtön tisztázandó, hogy ebből az 50 százalékból kell gazdálkodni költségvetés szerint és nem mindet segélyre fordítani, mert egész sor egyéb kiadás is van.

Szakszervezetünk XXVI. kongresszusának határozata előírta a különböző szakszervezeti segélyek alsó határát. A kötelezően járó szülési és temetkezési segélynél ez 400 forint. Rendkívüli (szociális) segély alsó határa 300 forint. A nyugdíjasok segélyezésére pedig a bruttó tagdíjbevétel 2 százalékát kell fordítani.

Lényeges változás állt be a vállalati segélyalapok képzésében is. Az 1967. március 24-én megjelent Gazdasági Bizottság irányelve előírja, hogy a tényleges állományi létszám után 5 forint/hó segélyt a vállalati eredmény terhére kell elszámolni, a nyereség adózást megelőzően. A segélyezési keret a részesedési alap terhére növelhető. A segélyösszegek felhasználásáról a vállalati szakszervezeti bizottságunk dönt a vezérigazgató véleményének kikérésével.

A felsorolt elvek szerint dolgozunk több-kevesebb eredménnyel, az igények kielégítése érdekében. A munkánk végzéséhez megfelelő aktíva hálózatot építettünk ki a szakszervezeti felépítésünknek megfelelően. Emellett a TT. bizottságnak segélyezési albizottsága van. Veres István vezetésével, akik megítélésünk szerint igen eredményesen és közmegelégedésre végzik felelősségteljes megbízatásukat.

Mielőtt feladatainkat, munkánk fogyatékosságait mérlegelnénk, szükségesnek tartom röviden számszakiságában bemutatni a múlt évi tényeket.

Az 1971-es évben 228 900 forintot fordítottunk szakszervezeti segélyre, melynek megoszlása:

— szülési segélyként kapott 277 dolgozó 96 400 forintot, temetkezési segélyt kapott 43 dolgozó 18 450 forint összegben és szociális segélyt kapott 287 dolgozó 114 050 forint összegben. A jogos igényeket kielégítettük és a nálunk maradó, rendelkezésünkre álló pénz 18 százalékát segélyezésre fordítottuk.

Vállalati segélyben 910-en részesültek 268 980 forint összegben. Ezen adat a budapesti gyáregységet nem tartalmazza, mert ők önálló költségvetéssel rendelkeznek. Mindjárt megjegyzem az igazság kedvéért, hogy 227 olyan dolgozónk van, aki szakszervezeti és vállalati segélyben is részesült egyidejűleg. Vállalatunknál tehát 1517 dolgozó részesült segélyben, 497 880 forint összegben. Ilyen összesítéskor derül ki általában, hogy segélyezési munkánk eredményes volt és hány dolgozónkon tudtunk segíteni.

Az OMB előleggel részletesen nem kívánok foglalkozni, még akkor sem, ha ebbe a témakörbe tartozik. OMB keretet is képezünk 7 forint/hó összeggel, de ezt a formát évek óta vállalatunk dolgozói nem használják fel teljes egészében.

— A segélyezés gyakorlati oldala —

Kezdetben is rögzítsük tehát az általános elvet, vannak: kötelezően járó segélyek: szülési és temetkezési és adható szakszervezeti segélyek: szociális — gyermekgondozási. Maradjunk a kötelező szakszervezeti segélynél és nézzük meg kissé részletesebben.

Ki jogosult szülési segélyre: a szülő nő, a férje, esetleg élettársa, de csak akkor, ha legalább egy éve szakszervezeti tagok és a besorolásnak megfelelően fizetik tagsági díjukat és nincs elmaradásuk.

A SZOT rendeletek kitérnek egyéb speciális esetekre is, melyet a segélyezéssel foglalkozók ismernek és arra itt nem térek ki.

Milyen okmányok szükségesek a szülési segélyhez?

— elsősorban is a segélykérő lap. Itt rögtön meg kell állni, mert ezzel van a legtöbb baj. A központi irányelveknek megfelelően nyomdánkban készítettünk segélykérő lapokat és ezt kellene értelemszerűen kitölteni. Azért írom, hogy kellene, mert sajnos ezt nem jól töltik ki, a bizalmiak nem ellenőrzik és maguk a bizalmiak sem érzik a kellő felelősségét. Miben jelentkeznek a hibák? Elsősorban nagyon hiányos a kitöltés, vagy pedig pontatlan, ez nagyon nehezíti az érdemleges döntést. Több gondot és figyelmességet kérünk az érdembeli, gyors döntés érdekében.

— szükséges továbbá a születési anyakönyvi kivonat első, eredeti példánya miután már az SZTK fizetett,

— kell a segélyt kérő tagsági könyve, a jogosság megállapítása végett.

A fenti okmányok érvényessége alapján minimális szakszervezeti szülési segély az alábbi:

Egyéves szakszervezeti tagság után 400 forint, 10 éves szakszervezeti tagság után 450 forint, 15 éves és ezen felül betöltött tagság esetén 500 forint.

A kötelezően járó segély másik formája, a temetkezési segély.

Ki jogosult rá? Az a személy az elhunyt tag jogán, aki az eltemettetéséről gondoskodik és ha tudja igazolni, hogy az elhalálozott legalább egy évig szakszervezeti tag volt. Tagsága folyamatos, tagdíj elmaradása nincs és a besorolásnak megfelelően fizette tagdíját.

Milyen okmányok szükségesek:

— segélykérő lap pontosan kitöltve, bizalmi javaslatával ellátva,

— az elhalálozott szakszervezeti tagsági könyve,

— a kérelmező részére szóló számlamásolat a kifizetett temetkezési költségekről,

— a halotti anyakönyvi kivonat eredeti példánya.

Mennyi temetkezési segély jár:

1 éves szakszervezeti tagság esetén 400 forint, 10 éves szakszervezeti tagság esetén 500 forint, 20 éves, vagy ennél több szakszervezeti tagság után 600 forint.

A szakszervezeti segélyek másik nagy csoportja az úgynevezett adható segély. Itt a felhasználható keretösszeg mindig függvénye a jó gazdálkodásnak, pontosabban szólva a pontos, a besorolásnak megfelelő szakszervezeti tagdíjfizetésnek. Azért hangsúlyozom ezt, mert a kötelező segélyeket ki kell fizetni és a maradványból lehet csak gazdálkodni. Ahhoz, hogy minél több dolgozónkat tudjuk szociális segélyben részesíteni, kérjük szervezett dolgozóinktól a besorolásnak megfelelő tagsági díjuk fizetését. A szociális segély fizetés feltételei azonosak a kötelező segélynél ismertettekkel, azaz legalább egy éves tagság és elmaradás nélküli, besorolásnak megfelelő tagdíjfizetés. A segély alsó határa 300 forint. A vállalati segély nem jár, csak adható arra rászoruló és rászolgált dolgozóknak. Különös központi kikötések itt nincsenek, de azért kialakultak általános gyakorlati elvek, ilyenek:

— legalább 6 hónapja legyen a vállalatnál,

— lehetőség szerint szervezett dolgozók kapják,

— 300 forintnál alacsonyabb a segély összege ne legyen.

Milyen esetekben lehet kérni vállalati segélyt:

— hosszabb betegség — 6 hét, vagy több — orvosi igazolás alapján,

— elemi csapást szenvedett dolgozó,

— alacsony keresetű, sokgyermekes család,

— családjukat egyedül eltartó szülő.

— Üdültetési szabályzatunk van —

Irásom második felében az üdülési lehetőségekről, az üdültetéssel kapcsolatos feladatokról szeretném tájékoztatni vállalatunk dolgozóit.

Terjedelemben talán rövidebben sikerül, mint a segélyezés témaköre, ennek pedig az az egyszerű oka, hogy üdültetési szabályzatunk van, kellő példányban mindenkinek rendelkezésére áll és az általános feltételek, ha mindenben nem is hibátlanul, de megfogalmazást, összesítést nyertek benne.

Az volt a célunk az üdülési szabályzat elkészítésével, hogy a vállalat minden dolgozója munkájának elismeréseként részesülhessen az őt megillető jutalomüdülésben, figyelembe véve az érvényes rendelkezéseket. Igaz úgy írtam, hogy jutalom üdülésben részesülhessen, de megvalósul ez? Sajnos ma még nem.

Nagyon gyakori az évek során az azonos üdülők száma és vannak akik csak hírből ismerik, de még nem üdültek. Miért? Talán nem jól dolgoznak, nem férne rájuk a pihenés, vagy anyagi gondjaik vannak? Nem hiszem, hogy erről van szó, csupán inkább arról, hogy kell a szabadsága másra, „eddig is megvoltam nélküle, ezután se megyek"! Van tehát feladat e témában is bőven. Pedig de messze vagyunk az 50-es évektől, hogy megváltoztak a lehetőségek és körülmények. Hogyan is volt? Nem árt néha emlékezni azért, hogy a jelenlegit jobban tudjuk becsülni. „Kiss szaktárs magának el kell menni üdülni, itt van az üdülőjegye meg a vonatjegye oda és vissza, a pénztárban pedig kap 200 forintot, hogy jusson egy kis sörre is". Valahogy így ment. Az embereket a jóra is meg kell tanítani, tartja egy bölcs közmondás és ez így igaz!

Dehát ma 1972-t írunk, 20 éves a vállalatunk és más szemmel nézzük a lehetőségeket, vagy mindenki nem ezt teszi! Nem bizony, erre gyakoribb a következő: „Üdülni akarok Siófokon a Tengerszem üdülőben, családostól július 16—30-ig. Ezt kérem."

Sok hasonló követelés hangzik el napjainkban. De menjünk sorba, nézzük meg a lehetőségeket, amelyek dolgozóink rendelkezésére állnak.

— A tavalyi eredmények —

1571 dolgozó üdült SZOT kedvezményes és vállalati önköltséges üdülőben. Ez a szám dolgozóink 20 százaléka, nem rossz az arány.

Sokat tettünk és kívánunk tenni a jövőben is üdülési lehetőségek bővítésére, de itt is visszatérően rá kell mutatni arra, hogy az elképzelések csak gazdálkodásunk függvényében, munkánk eredményeként tudnak megvalósulni.

Az üdüléssel kapcsolatos munkát a Társadalombiztosítási Tanács keretén belül működő albizottság végzi Králl Ádám vezetésével.

Nem kívánok részletkérdésekre visszatérni, mert az üdülési szabályzat a lényeget rögzíti, de egy-két dologra itt is utalni kell. Elsősorban is az üdülési lap kitöltésének pontosságára és valódiságára. Lehet, hogy a kezdetben az elosztó bizottságot meg tudják téveszteni és üdüléshez jutnak, de a környezetüket, munkatársaikat nem.

A jelenlegi igényeket nem tudjuk kielégíteni, főleg családos üdültetés vonalán és ebből kifolyólag nagyon figyelik a dolgozók, hogy kik azok, akik ismétlődően elmennek és a közösség véleménye, a kollektíva ereje mindig döntő.

A másik helytelen dolog, és egyre gyakoribb, hogy köszönet helyett szidják, úton-útfélen rágalmazzák egyesek azokat, akik társadalmi munkában igyekeznek a legigazságosabban elosztani a rendelkezésre álló üdülési lehetőségeket. Meggyőződésem, hogy többet érdemelnének, mert nézzük is milyen lehetőségek vannak 1972-re:

Vállalati önköltséges üdülő: 5 forint/nap a térítés költsége. Lehet üdülni Balatonlellén, Siófokon és Mátraszentistvánon.

A legnagyobb keresletnek örvend a SZOT üdültetés. Általában ezeknek az üdülőjegyeknek az elosztása a legnehezebb. Evente 394 emberünk mehet SZOT üdülőbe. Ebben a számban benne van az ezüstparti üdülés is.

A cikk megírásával csupán érzékeltetni kívántam a szakszervezet és a vállalatvezetőség erőfeszítéseinek eredményét. Az üdülés és segélyezés lehetőségeit.

Nagy János
VSzB titkár

Műszaki újdonságok

A „Hűtőgép" újság májusi számának címlapján egy nagy fénykép mutatta be az iparág főmérnöki találkozójának egy mozzanatát. A kép előtérben egy érdekes televízió-kamera látható bemutatás közben. Ez a készülék a thermovíziós vizsgálóműszer.

A közeljövőben vállalatunk dolgozói gyakran fognak találkozni üzemünk területén a Technológiai Labor méréstechnikai részlegének dolgozóival, akik a műszer segítségével vizsgálatokat végeznek majd, célszerűnek látszik a műszer bemutatása a „Hűtőgép" olvasóinak.

A thermovíziós berendezés olyan televíziós felvevő rendszer, melynek működéséhez nem a látható fény, hanem a vele közeli rokonságban álló láthatatlan infravörös sugarak, népszerűen mondva: hősugárzás szükséges. A műszer a láthatatlan hősugarakból látható képet állít elő. Érzékszerveink közül csak a bőrfelület képes kimutatni hősugarak jelenlétét, feltéve, ha a sugárzás elég erős. Például egy villanyvasaló hőjét fél méter távolságból az arcon érzékelni lehet, míg egy megegyező hőmérsékletű ipari kemence több méter távolságból is tűrhetetlen hőséget áraszt. Ezek figyelembe vételével érthetővé válik a thermovízió működése, ha az elmondottakat kiegészítjük azzal, hogy a műszer nem csak érzékeli, hanem „látja" is a hőforrást, azaz a monitor képernyőjén a vizsgált tárgy hőképe jelenik meg. Ily módon a műszer hőmérsékletmérésre alkalmas, mínusz 30 C°-tól plusz 2000 C°-ig. A nagy érzékenységet az infravörös detektor mélyhűtése biztosítja, az érzékelőt folyékony nitrogéngáz segítségével mínusz 196 C°-os hőmérsékletre hűtjük. A beépített bonyolult elektronika lehetővé teszi az előállított hőkép bármelyik pontja hőmérsékletének meghatározását. A műszer optikai rendszere a hőképek előállítását akár 51 méter távolságból is lehetővé teszi. A vizsgálat működés közben, a folyamat megzavarása nélkül, a valós helyzet elemzésével végezhető.

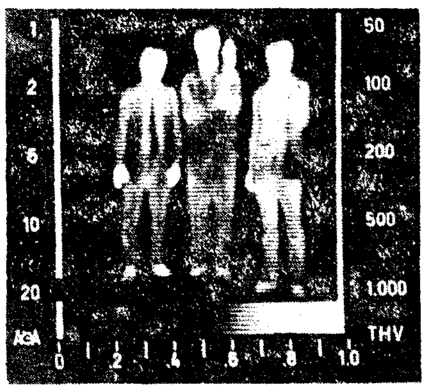

Az elmondottak alapján jogos a kérdés: szép, de mire jó ez? A műszer a gyakorlati szakember számára ezerféle lehetőséget tartogat, csak egy párat felemlítve ezek közül: alkalmas ipari kemencék belső és külső hőviszonyainak pontos mérésére, hevítendő, beégetendő munkadarabok felületi hőmérsékletének meghatározására, mozgó géprészek melegedésének vizsgálatára, hűtőgépek kalorikus folyamatainak nyomonkövetésére, nagyteljesítményű villamos elosztóhálózatok műszaki állapotának, épületek, tartályok falazatának és szigetelésének ellenőrzésére stb.

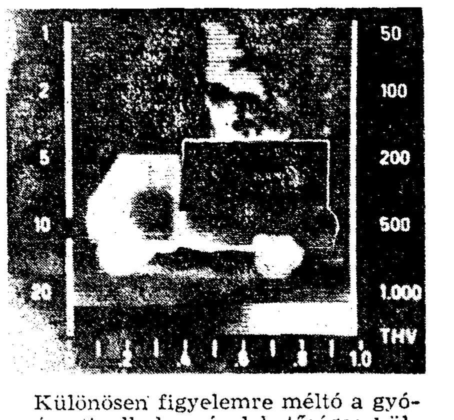

Különösen figyelemre méltó a gyógyászati alkalmazás lehetősége: külföldi adatok szerint a női emlőrák igen korai stádiumában 80 százalékos valószínűséggel meghatározható, továbbá a keringési zavarok vizsgálata, különös tekintettel a végtagok érrendszerének betegségeire. Sajnos valószínűtlen, hogy az igen magas beszerzési költségek miatt thermoviziós készülék az orvosi ellátás eszközévé váljon a közeljövőben.

Az elmondottakból kiderül, hogy a műszer, mint széles körben hasznosítható legkorszerűbb mérőeszköz nagy mértékben emeli a munka műszaki színvonalát a Hűtőgépgyárban, melyet már az eddig végzett vizsgálatok is bizonyítanak. Szemléltesse és igazolja a leírtakat a bemutatásra kerülő néhány fénykép: a csoportképet és a gépkocsi fényképét a közelmúltban végzett helyszíni vizsgálat alkalmával készítettük, éjszakai sötétben demonstrációs célokra. A harmadik felvétel a vizsgált épület egy szakaszán a falazat hibás illesztéséről készült.

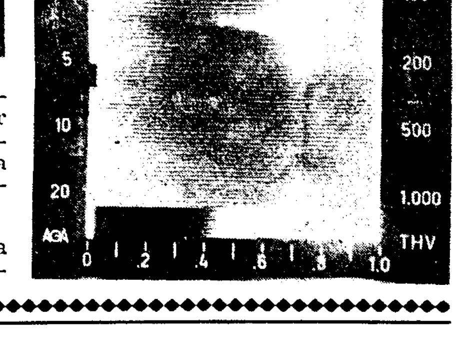

Megyei munkavédelmi ankét – nálunk

A Szakszervezetek Szolnok megyei Tanácsának Munkavédelmi Bizottsága június elején nálunk rendezte meg a vasas üzemek munkavédelmi ankétját.

A munkavédelem mindenütt fontos, szerves része a gazdasági vezetők és a szakszervezet munkájának. A dolgozó ember egészségének, épségének védelménél nincs fontosabb.

Ez csendült ki a munkavédelmi, egésznapos ankét mondanivalójából is. A tanácskozáson László Károly műszaki igazgató híven beszámolt a mi munkavédelmi eredményeinkről, gondjainkról. Egyed Zoltán, az SZMT munkavédelmi főfelügyelője pedig nem csak nekünk, hanem valamennyi vasas üzemnek, gyárnak jó útmutatást adott a jövő munkájához.

Örültünk, hogy a munkavédelmi ankétra eljött sok megyei vezető között Halmi Ferenc, az SZMT titkára is.

Az ankéton a munkavédelem volt a legfontosabb, de a Szolnokról, Karcagról, Törökszentmiklósról, Tiszafüredről érkezett vendégek szívest-örömest tekintették meg műhelyeinket is. Termékeink méltán arattak nagy és sok sikert.

Képünk üzemlátogatás közben készült. Ferencsik Pál gyártástervezési osztályvezető bemutatja a hűtőbútor üzemet. Balról Halmi Ferenc, az SZMT titkára.

Amíg nem késő

Így küzdünk az alkoholizmus ellen

Az ország egyik legnagyobb gépipari üzeme a Ganz-MÁVAG. Kiváncsiak voltunk, hogyan folyik itt az alkoholizmus elleni küzdelem. Kérdéseinkre a nagyüzem vezérigazgatója készséggel válaszolt.

— *Először általánosan fogalmazva kérdezzük meg: mi a véleménye a mértéktelen szeszfogyasztásról, annak károsító hatásáról?*

— A statisztikai adatok tanúsága szerint Magyarország lakóinak szeszfogyasztása a nemzetközi „rangsorban" középtájon helyezkedik el. Tulajdonképpen ez nem is jelentene súlyosabb problémát, ha a szeszfogyasztás mértékletes, egészségre még nem ártalmas mennyiségét vesszük figyelembe. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy az italozás mértéktelen szintre került hazánk lakosságának széles körében, a Ganz-MÁVAG Vállalat dolgozói között is.

Az alkoholistává vált ember tulajdonképpen beteg. E betegség kísérő tünete, hogy elhanyagolja családját, keresetét elissza és a züllés útjára lép. Igy saját magával együtt tönkreteszi házastársát és a legnagyobb mértékben veszélyezteti gyermekei, családja jövőjét.

A szeszesitalok kereslete miatt egyre szaporodnak az ilyenfajta italokat árusító üzletek. E jelenség az emberekben azt az érzést kelti, hogy az alkohol életfontosságú szükséglet. Az emberek mind nagyobb mértékben hozzá is szoknak a fogyasztásához: az italozást már a munka előtt elkezdik, sok helyen munka közben is folytatják. Az eredmény: csökken a fegyelem, romlik a munkatempó, károsodik az egészség, de a gépi berendezés és a munkadarab is, és számokban alig kifejezhető a népgazdaság vesztesége.

— *Hogyan látja az alkoholfogyasztás problémáját a nagyüzem dolgozóinál, munkásainál?*

— Válaszom az előző — általános — gondolatokból következtethető. Hiszen egy ilyen nagy létszámú, ipari termeléssel foglalkozó szervezet, mint amilyen a Ganz-MÁVAG, voltaképpen a társadalom kicsinyített darabja, melyben mindazok a tünetek észlelhetők, amelyek az egész társadalomban.

Ezért, ha arra akarok felelni, hogy miként látom ezt a problémát a nagyüzemen belül, röviden így válaszolnék: a mértéktelen alkoholfogyasztás, a munka előtti és alatti italozás elleni küzdelem a vállalat egyik legfontosabb emberformáló feladata.

E meggondolás alapján több adatfelmérést készített vállalatunk; ennek eredményeit hamarosan kiállítás keretében kívánjuk bemutatni a gyár dolgozóinak és a nagyközönségnek. A felmérések tapasztalatai között szerepel, hogy az alkoholista dolgozók a leggyakrabban változtatják munkahelyüket: az alkoholisták egyharmada havonta több mint 600 forintot költ szeszesitalra; a munkahelyről való igazolatlan hiányzás legtöbb esetben a fizetést követő napon történik, ami feltétlenül összefüggésben áll az alkoholfogyasztással.

— *Mit tettek eddig — üzemen belül — az alkohol életet és termelést veszélyeztető hatásának csökkentésére; illetve kiküszöbölésére? Hallhatnánk-e valamit a jövőbeni tervekről is?*

— Vállalatunk igen sokat tett az alkoholizmus elleni küzdelemben. Mindenekelőtt — együttműködve a Fővárosi Alkoholizmus Elleni Társadalmi Bizottsággal — társadalmi üggyé emeltük üzemünkben az alkoholizmus elleni küzdelmet. Létrehoztuk a vállalati csúcsbizottságot, valamint az igazgatósági, főosztályi és gyáregységi társadalmi albizottságokat. Munkaterv készült, melynek alapján feltérképeztük az üzem területét, számba vettük az italozási szokásokat, gócokat, az idült alkoholistákat.

Az üzemorvosi rendelő orvosai preventív intézkedésekkel, elvonókúrák és utókezelések szervezésével aktívan bekapcsolódtak a küzdelembe. Dolgozóink felvilágosítása érdekében üzemi lapunkban rendszeresen jelennek meg cikkek a mértéktelen alkoholfogyasztás, de különösen a töményszesz fogyasztás rendkívül káros hatásáról. Intézkedtünk, hogy az alkohol romboló hatásáról szó essék a balesetelhárítási, munkavédelmi oktatásban is. Fokoztuk annak ellenőrzését, hogy ital, vagy italos dolgozó az üzem területére ne kerüljön be. A mindennapos ellenőrzés mellett üzemrendészeti szerveink rendszeresen tartanak alkoholszondás általános ellenőrzést. Az így tapasztalt negatív jelenségek esetében nevelő szándékú fegyelmezési eljárással igyekszünk dolgozóinkat rádöbbenteni az egyéni és családi tragédiákat okozó italozás, s főleg a túlzott alkoholfogyasztás következményeire.

Személyesen és levélben megkerestük a gyár körzetét érintő VIII., IX. és X. kerületi tanácsok elnökeit, azzal a kéréssel, hogy a vállalatunk körüli italozási lehetőségeket korlátozzák. Mindhárman megértéssel fogadták törekvésünket és megfelelő intézkedéseket tettek. Az alkoholizmus elleni küzdelem jegyében széleskörű családvédelmi ankétot is rendeztünk.

Vállalatunk sajátos profiljából adódóan vannak olyan területek, ahol dolgozóink munkakörülményei, valamint a környezet miatt nagyon nehéz az alkoholizmus elleni rendszabályok eredményes bevezetése. Ilyen például a külső szerelési helyeken dolgozók esete. Ismeretes, hogy a családjuktól hetekig távol lévők könnyebben adják magukat italozásra. E területen mégis komoly eredményeket sikerült elérnünk. A vezetők és az idősebb törzsgárda tagok személyes jó példamutatásával szinte ugrásszerű változás következett be és sok külső szerelésen dolgozó munkatársunknál célravezetőnek bizonyult a meggyőző beszélgetés is.

Ami a jövőt illeti, elsősorban az elért eredményeket kívánjuk megtartani, illetve az azok érdekében kifejtett tevékenységet minőségileg fejleszteni. Ez azt jelenti, hogy gyáron belül össztársadalmi üggyé emeljük az alkoholizmus elleni küzdelmet. Jobban összehangoljuk a gazdasági vezetés és a társadalmi szervek tevékenységét, dolgozóink felvilágosítását pedig magasabb szintre emeljük.

Fontos feladatunknak tartjuk az alkoholizmus elleni küzdelmet az ifjúság körében propagálni.

E tevékenység alátámasztására széleskörű ankétot tartunk, s ezzel egyidőben művelődési központunkban nagyszabású kiállításon mutatjuk be az alkoholizmus romboló hatását. Tervezzük, hogy e kiállítás anyagát vándorkiállítás keretében eljuttatjuk majd az ország többi nagyüzemeibe is.

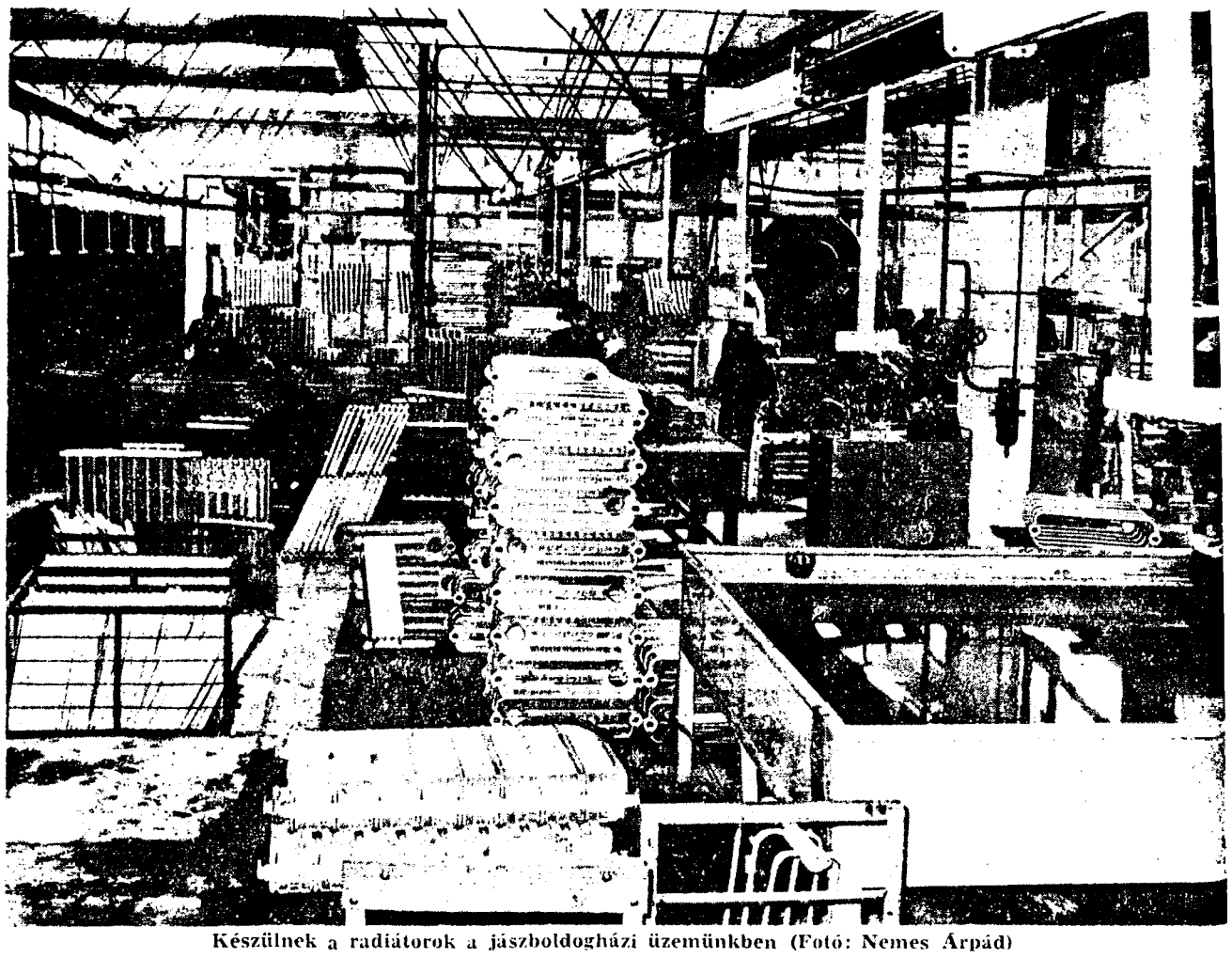

Készülnek a radiátorok a jászboldogházi üzemünkben (Fotó: Nemes Árpád)

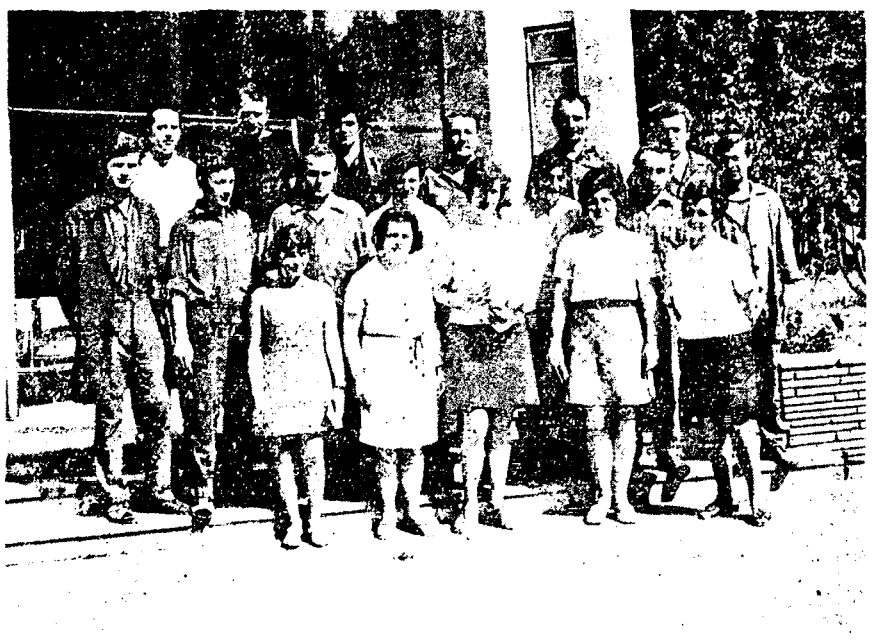

Jól esik egy kis napfürdőzés. A marxista középiskola idén végzett hallgatói így örökítik meg a tanévet, a közös tanulást.

A falak mindent eltakarnak

A város kicsit idegen volt. Hiányzott belőle a megszokott nyüzsgés, forgatag. Az élet. Kihalt volt minden. Az utcák üresen ásítoztak, a házak — ablakszemeikkel sötéten — éjszakai homályba burkolóztak. Pihent, aludt a város.

Ebben az álmos nyugalomban egy család szótlanul sietett haza. Az apa az anya, és a két gyerek. Egy fiú és egy lány. A lány volt az idősebb. A kamaszkoron már túljutott, majdnem a felnőtt emberek sorába lépett. A fiú jóval fiatalabb, gyerekarcán még alig jelentek meg a kamaszodás első jelei.

Hallgattak. A cipők üres koppanásait vissza-visszaverte a csend. Csak néha tört fel a férfi részeg locsogása.

A sötét lépcsőházban tétován botorkáltak fel a harmadik emeletre. Az asszony megbotlott.

— Mi az anya, részeg vagy?

A férfi hangja durván és gúnyosan csapott a levegőbe. A lány — szemében izzó gyűlölettel nézett az eltorzult, részeg, vigyorgó arcba. Senki sem felelt. Szótlanul mentek tovább.

Az előszobában az asszony maga elé tolta a két gyereket.

— Katikám ágyazz meg! Karcsi, te meg pakolj be a táskádba — mondta halkan.

A szobában a férfi ledobta magát a fotelba.

— Karcsi! — kiáltotta. Hangja éles volt, megtörte a ház nyugalmát.

— Tessék — a gyerek megállt az ajtóban. Egy kicsit félve, egy kicsit tétován.

— Feleltél?

— Nem.

— Hozd ide az ellenőrző könyvet!

Hirtelen vihar előtti csend lett. A két gyerek meg az asszony idegesen egymásra néztek. Karcsi egyik lábáról a másikra támaszkodva állt az ajtóban.

— Na, mi lesz?! Mars az ellenőrzőért!

— Ugyan hagyd már — szólt közbe az asszony — késő van. Majd holnap megnézed. Karcsikám, feküdj le.

— Karcsi! Gyere ide! Mozgás! Hol az az ellenőrző?! Te meg hallgass! — fordult az asszony felé.

Az megmozdult, egész testével meglendült előre, de a lánya intett neki, hogy maradjon. Úgy maradt a félig megkezdett mozdulattal, mintha minden pillanatban elindulna a férje felé.

A fiú megállt az apja előtt.

— Mi ez a hármas? — nézett fel a férfi vérbenforgó szemekkel.

Karcsi orrát megcsapta az apja szájából kiömlő borszag. Hallgatott.

— Nem hallottad mit kérdeztem? Megsüketültél?!

— Ezt már láttad.

— Ne hazudj! Hogy mersz a pofámba hazudni? Mi?! A drágalátos nővéred sorsára akarsz jutni? Nem lett belőle semmi! Egy nagy nulla!

— Nem nagy nulla. Ezt ne mondd. És nem nem ez az első hármasom és nem is az utolsó.

A pofon élesen csattant.

— Ne bántsd azt a gyereket! Az asszony odaugrott és elhúzta a fiát.

— Miért kell egy hármasért ekkora cirkuszt csinálni? Majd kijavítja. Feküdj le. Részeg vagy

A férfi visszarántotta a gyereket.

— Nem tanulsz? Szíjat hasítok a hátadból! Egyetemre mész, vagy elkotródsz a házamból!

Az ütések záporoztak Karcsi fejére.

— Hagyd abba! — egyszerre kiáltottak. Az asszony, meg a lánya. — Vadállat!

Az asszony dühösen, ugrásra készen, mint egy anyatigris megállt a férje előtt.

— Mit mondtál?!

— Vadállat! Ha rész...

Az ütéstől szótlanul összecsuklott, és elvágódott a parkettán.

Karcsi ijedten, sírva az anyja mellé térdelt, fejét az ölébe vonta és lágyan, reszketve paskolni kezdte az arcát.

— Anya! Anyukám! Anyuci! Hallod?

Kati — aki eddig mozdulatlanul nézte a jelenetet — most lassan előrelendült. Szeme összeszűkült, egész arcából, testéből, áradt, sugárzott a gyűlölet.

— Nem. Nem vagy te vadállat. Annál sokkal rosszabb vagy. Az állat sem bántja az övét. Doktor úr! Az inteligenciád kiteheted az ablakba! Tudod mi vagy te?

Halkan beszélt, szinte sziszegte a szavakat.

— Micsoda?! Mit merészelsz?! Fogd be a pofád!

— Nem fogom! Végre megmondom a véleményem. Lehet, hogy én nem vagyok olyan okos mint te. Nincs diplomám és nem is lesz. De még az a gyerek is százszor különb nálad. Az öccse felé intett.

A férfi elindult a lány felé, mire az hátrálni kezdett. Szemében félelem bujkált.

— Utállak, gyűlöllek! Rád sem birok nézni! Te nem kétszínű vagy, hanem...

— És te tudod mi vagy? A diplomáddal együtt? Te vagy egy senki! Egy nyomorult senki! Te prédikálsz erkölcsről? Hazudozásról? Te?! Aki egész életedben mást sem csináltál mint csaltál, hazudoztál?

A férfi tiszta erejéből lesújtott. A kisportolt, izmos hatalmas test minden erejét az ütésbe összpontosította. A lány elvágódott. Fejébe fájdalom nyilallt, füle zúgni kezdett. Lassan tápászkodott fel.

— Te szemét!

A férfi újból ütött. Aztán megint és megint... A lány elkábult. Már nem fájtak az ütések, csak nagyon gyengének érezte magát. Zúgott a feje. Eleredt az orravére, végigcsurgott az állán. A férfi a lány hajába markolt, és az erkélyajtó felé vonszolta.

— Bocsánatot kérsz! Azonnal bocsánatot kérsz, vagy kilöklek az emeletről!

A lányt elöntötte a félelem.

— Bo... bocsánatot... kérek... Szemébe könny szökött, végigpergett összetört arcán.

A férfi rálökte a heverőre. Aztán lihegve megállt, homlokáról letörülte a verejtéket, majd az ajtót behúzva maga után a másik szobába támolygott.

A lány egyre hangosabban sírt. Ránézett a még mindig eszméletlen anyjára, a síró öccsére. Összeszorított öklével a heverőre csapott.

— Verjen meg az isten! — tört ki belőle — mindenért százszorosan verjen meg!

Fodor Mária

Ballagó óvodások, 1972.

Ballagtak a szakmunkástanulók

— Ahol évzáró után következik a vizsga —

A tanműhely szokatlanul csendes. Vizsga-drukk és feszült figyelem látszik a jelöltek arcán, nem beszélgetnek egymással, csak néha felemelik a munkadarabot, fény felé tartják, méregetik, pontosítják. Azután újra belemélyednek a munkába, szinte tudomást sem vesznek látogatóról, elnökségről, külvilágról.

Virágok az elnöki asztalon. Felette tábla, szép szabályos írással díszeleg rajta: „1972. június 23. Szerszámkészítő szakmunkástanulók vizsgája. Tárgy: Kivágó lyukasztószerszám vágólap elkészítése. Idő: 300 perc."

Csak az arcuk volt ünneplős a gyerekeknek, ruhájuk kék munkaruha, az avató. Hiszen az osztályvizsgán már sikeresen túljutottak, most a „tűzpróba", a gyakorlati munka vizsgája következik. De oktatójuk és a vizsgabizottság is bízik bennük, hiszen a három év alatt a legjobb szívvel, tudással és emberséggel nevelték és tanították a gyerekeket. Most, amikor bizonyítani kell, az oktatók is „vizsgáznak".

Bethlendi Béla, a 606. Ipari Szakmunkásképző Intézet igazgatóhelyettese most a vizsgaelnök. Vele és Veress Sándor szakoktatóval ülünk együtt, s miközben nézzük a szent igyekezetet, beszélgetünk. Sok minden szóbakerül. Szemrehányást is kaptunk, hogy a Hűtőgép még nem foglalkozott eddig a szakmunkásképzéssel, alig olvastak valamit az itt gyakorló tanulókról, s most ez az esemény jó alkalom arra is, hogy e hiányt pótolva, helyet adjunk a lezajlott beszélgetésnek:

— Korszerűsödik, egyre nagyobb jövője van a szakmunkás képzésnek. Jó az elméleti és gyakorlati felkészítés, ezt a tanév végi jó eredmények is bizonyítják. Alig beszélhetünk arról, hogy sikertelen osztályvizsgák voltak, annyira kevés számszerűen és százalékosan is.

Ez annak is betudható, hogy B típusú képzés folyik néhány szakma kivételével. S bár nagyok a követelmények, a gyerekek szívesen és jól tanulnak, mert a szakmunkásvizsga letétele után nyitva van a lehetőség számukra, hogy megszerezzék az érettségit. Várható ennek a továbbtanulási szándéknak a további kibontakozása is. Csak még a lehetőségek és a feltételek is ennyire biztosítottak volnának, mint a jószándék, a törekvés.

Nekünk az a célunk, hogy minél jobban felkészítsük fiainkat az életre, elsajátítsák a szakma legjobb fogásait, megszeressék és megismerjék a szépségeit is. Amikor azonban megválnak tőlünk, már maguknak kell megállniuk a lábukon, de ehhez feltétlenül szükség van az üzemvezetők és művezetők segítségére is. Elsősorban a továbbtanulási szándék támogatását illetően. Mert nem mindegy az a gyereknek, de az üzemnek sem, hogy képzett, művelt, és sokoldalú szakmunkássá válik. A váltóműszak a továbbtanulásnak első akadálya. Sok fiatal emiatt meg is válik a gyártól, miután nem talált megfelelő megértésre. Jövője van, bárhová megy. Szerintem azért meg kellenne találni a módját annak, hogy a beosztás is megmaradjon és a fiatal is tanulhasson tovább.

Lehetőség van az ösztöndíjra is, különösen már az ősztől, hogy a harmadévesek a tanév kezdetén állományba vehetők, s ha még társadalmi ösztöndíjat is adunk nekik, biztosítva van a szakember utánpótlás. Ezt a kérdést is komolyabban meg kellene fontolni az üzemeknek. Már most is, de a jövőben egyre inkább, minden vasas-szakma megkívánja az alapos és modern képzést, tehát az úgynevezett emelt szintet. A tanulók megtartásában tehát elsőrendű szerepe lesz annak, hogy a továbbmenni kívánkozó fiatalnak mennyire adják meg a lehetőséget.

Mit lehetne itt „újítani?" Például az Aprítógépgyárban megvalósult már, hogy váltóműszakban dolgoznak ugyan a tanulók, az „estisek" viszont az iskolai napokra mentesítik a műszak alól, beosztják őket délelőttre. Így aztán mindenki jól jár, legfőképpen az üzem. Higyje el.

Most nincs betöltve az iskolában minden hely. Nem azért, mert nem volt megfelelő a felvilágosító- pályaválasztási tanácsadó szó, hanem mert egyszerűen „nincsenek gyerekek", és ez szomorú. A demográfiai hullámvölgy következett be. És még egy: most nem ellenpropagandáról van szó, de azok a gyerekek, akik nagyon jól megállnák helyüket mint szakmunkások, egyes szülők helytelen felfogása miatt gimnáziumba mentek, holott már az általános iskolai eredményük sem volt valami bíztató. A szülők — mondom egyesek — erejükön felül vállalnak, és erőszakoskodnak gyerekeik felett azért, hogy „mégis érettségizett legyen" alapon elvégezze a gimnáziumot. Félre ne értsen senki, nem akarom a gimnázium ellen hangolni a szülőket. Csak már most jó lenne, ha elgondolkodnának azon, hogy ott nem csak ők vállalnak erejükön felül, hanem a gyerek is, és aztán vannak, akik az első vagy második osztály el nem végzése után hozzánk jönnek, hogy „mégiscsak vegyük fel, legalább szakmája legyen..."

Legalább szakmája legyen! Ez a felfogás a legnagyobb ellensége nemcsak a gyermeknek, hanem a későbbi fejlődésének is. Milyen érzéssel dolgozik az, akit már a szülői háztól úgy engednek el, hogy „csak szakmunkás" valamiféle állandó kisebbségi érzéssel jár-kel a világban és minden alkalmat megragad arra, hogy „kitörjön" ebből a körből.

Végtelenül helytelen dolog, és sok kárát látjuk, ha a fizikai munka becsülését a gyermek nem hozza a szülői háztól. Miért? A felszabadulás előtt a legnagyobb eredmény volt, ha a család iparosnak adhatta gyerekét, rang, előmenetel volt egy „jó ipar" a kezében. Most nem mindig tapasztaljuk ezt és figyelmeztesse a társadalmat is ez a felfogás.

Nehogy megsértődjenek az „egyes szülők", hiszen joguk van arra, hogy oda irányítsák gyermekeiket, ahová akarják. De ahhoz már nincs joguk, hogy a téves felfogásuk, esetleg „vonalas" elképzeléseik miatt rossz és helytelen irányban fut a gyermek élete tovább. És az különösen jogtalan, hogy a fizikai munka ellen nevelik a fiatalokat, szinte szégyenleni kezdik ezek az elnevelt gyerekek, hogy „nem irodában dolgoznak" És egy elrontott sorsú gyerek árán senki ne tapasztalja meg, mennyire helytelen vágányra tette vagy terelte ő azt a sorsot.

Mindent megadunk a gyerekeknek, akik szakmát választanak. Minden szakmát azonban nem adhatunk meg, és most újra a szülőkhöz szólok, nemcsak az „egyesekhez" ne csak azt nézzék, hogy egyes szakmákban „maszekolási lehetőség" is van, például autó-motorszerelő, szobafestő, stb. amelynél a jelentkezés „megszégyenítette" az orvosi karok túljelentkezését: 3 helyre 70 jelentkező volt!... Harminckét szakmában végeznek a gyerekek, ugyanennyi, vagy még több szakma áll rendelkezésre a jövő évben a mostani pályaválasztóknak. Több és jobb propagandát jó lenne kifejteni annak érdekében, hogy minden fiatal még idejében megismerhesse és megválaszthassa a neki tetszőt. A szülők sem ismerik kellőképpen ezeket, és ha az előbb szenvedélyesebb voltam, elnézést kérek. Nem ellenük, inkább értük, a gyermekekért voltam az. Öröm nevelni a jókedélyű, érdeklődő és igyekvő srácokat, megtanítani őket az alkotó munka és a szakma szépségére. Azt akarjuk, szeretnénk elérni, hogy elégedett, szakmaszerető és becsületes fiatalembereket bocsássunk ki iskolánk kapuján. Ez pedig csak úgy érhető el, ha az a nagyon nehéz választás viszonylag jól és kedv szerint indul. Sok türelem és szeretet kell hozzájuk, de ismerve őket bízom abban, hogy jó szakemberek lesznek.

Iskolánk falai már majdnem szűknek bizonyulnak, mégis hívjuk és várjuk a fiatalokat. Remélem, a tornaterem is elkészül, mert arra rendkívül nagy szükség van. Szükség volna a tanműhely bővítésére itt a gyárban is hiszen jövő évtől, illetve ősztől beindul a felnőtt szakmunkás képzés is, és ebben az egy teremben úgyis „két műszakban" megy majd az oktatás.

Várjuk a hűtőgépgyári szülők gyermekeit is nagyon. Nem elég a jelentkező, pedig ahol több mint ötezren dolgoznak, biztosan vannak gyerekek is... Jövője van a szakmunkásnak, ez a jövő összefügg az ipar fejlődésének jövőjével. Kulcskérdése a modern és fejlődő iparnak a jó szakemberképzés, nem véletlen a rendszeres újkeresés az oktatásban, a lehetőségek megadása, a kedvezmények további bővítése. Nincs zsákutca, a szakmunkásképző iskolából el lehet jutni egészen a legmagasabb műszaki műveltségig. S addig is lehet termelni, keresni, becsülni tanulni a munkát és a munkást.

Mennyi fontos és megszívlelendő dolgot, mennyi lelkesítő és elgondolkoztató témát lehet elmondani egy gyakorlati vizsga alatt. Ugye elnéző lesz az a komoly kis szakember-jelölt társaság, hogy mi felnőttek akkor is a jövőről beszélgetünk, amikor nekik a jelen a legfontosabb?

Mészáros Júlia

Levelesládánkból

„Gorjanc Ignác elvtárs
vezérigazgató
Jászberény

Kedves Gorjanc elvtárs! A SZOT Központi Iskola vezetősége elismerését és köszönetét fejezi ki az Iskola hallgatóinak üzemlátogatásával kapcsolatos segítségéért és tájékoztatásáért. Az üzemlátogatáson részt vett hallgatók örömmel és szívesen fogadták őszinte tájékoztatásukat és kérték köszönetük tolmácsolását, melynek e levél formájában, örömmel teszünk eleget.

Kívánunk minden tekintetben további sikereket.

Elvtársi üdvözlettel:

Kohári József
mb. igazgató"

— Kinek az érdeke —

Lapunk többízben szóvátette az üzemi konyha munkáját, s a bírálat sohasem volt eredménytelen. A javulás tapasztalható; az adagok mértéke, minősége kielégítő, — ha más vállalatok konyháin étkezve — a szerzett tapasztalatokat átlagoljuk.

Sajnos az utóbbi időben tömérdek bosszúságot okoz az étkezőknek bizonyos lazaságok elterjedése, melyek az étel kiosztásakor tapasztalhatók. Gyakorlatilag képtelenség — s főleg az étlap szerinti étkezésnél — az étkezést lebonyolítani az engedélyezett időn belül, a menetrendszerinti várakozás miatt.

A konyha nehézségei munkaerőben általában ismertek, arra azonban nincs elfogadható mentség, hogy a kiosztást végző személyzet kevés, vagy fegyelmezetlen. Többízben akkor is csak egy személy adagol, amikor 15—20 ember várakozik már hosszú sorban. Eközben egy másik konyhai dolgozó a konyhán keresztül különböző jegyeket hoz be, majd kimegy, s az adagolást végző abbahagyva a folyamatos tálalást három fordulóban, külön a levest, külön a második fogást, majd külön a savanyúságot hátraviszi.

Egyáltalán, kik azok a személyek, akiket mindenkinél sürgősebben ki kell szolgálni, s akik megbújnak a konyha mélyén, ahol a beosztottakon kívül szigorúan tilos idegen személyeknek tartózkodnia, életbevágó közegészségügyi rendszabályok alapján. Hányszor láthatók utcai ruhába öltözött emberek a tálalókban várakozva? Hol van az üzletvezető vagy a konyhafőnök, aki érvényt szerez a rendeleteknek? Joggal felvethető: miért nincs elegendő tiszta pohár és víz az étkezők részére — még szombaton is — holott a szabályok ezt is előírják?

Érthető, hogy a konyha — mint önálló gazdasági egység — gazdaságos üzemelésre törekedik, azonban ez a tevékenysége nem történhet mások kárára, még akkor sem, ha munkájukat objektív körülmények gátolják. Akkor, amikor a társadalmi szervek és a gazdasági vezetés nagy erőfeszítéseket tesz a dolgozók nevelésében a munkaidő jobb kihasználására, szocialista brigádtagok ezrei fáradoznak a társadalmi problémák megoldásának gyorsításán, érthetetlennek tűnik: egy külső vállalat hibájából naponta 100-130 óra esik ki a munkaidőből — optimista becslés alapján is — feltételezve, hogy nyolcszáz ember étkezik, s csak nyolc-tíz percet kell *feleslegesen* várakozniok.

Úgy vélem: az illetékes szervek joga és kötelessége a pontos adatok felmérése, majd ezt követően a szükséges intézkedések határozott megtétele. Ez mindannyiunk közös érdeke!

Jánosi

Szerkesztői üzenet: Kedves V-né, levelét örömmel olvastuk, de anyagtorlódás miatt nem tudunk most vele bővebben foglalkozni.

Emlékkönyvünkből

E rovat most negyedszer jelentkezik, s olvasóink bizonyára megszokták már, hogy itt vállalatunk fontosabb vendégeiről, különböző látogatásokról szólunk. A májusi események között szintén akadnak említésre méltók, melyekről röviden az alábbiakban számolunk be.

— „Részt vettem Szolnok megye felszabadításában" —

Ez a mondat abból a beszélgetésből való, amely május 24-én vállalatunk vezérigazgatója Gorjanc Ignác, a városi PB titkára, Semsei Imre, valamint a szakszervezet és a nőbizottság képviselői között történt az igazgatói tanácsteremben.

Vendégeink, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet egységek parancsnokságának soraiból jöttek, Tyimofejev ezredes vezetésével. Az ezredes elvtársat három munkatársa kísérte el. Jelen voltak a tisztfeleségek is Nagy elismeréssel nyilatkoztak a Hűtőgépgyárról.

A Hűtőbútor üzem MSzBT emlékkönyvében a következők olvashatók:

„Köszönetünket fejezzük ki Vezérigazgató elvtársnak, a városi pártbizottság titkárának, a gyár kollektívájának azért, hogy lehetővé tették számunkra az ismeretséget e mindannyiunk számára fontos gyártmányok készítőivel. Nekem és elvtársaimnak a legjobb benyomásaim alakultak ki a látottakról. Azt kívánjuk a gyár kollektívájának, hogy legyen mindig az Önök gyönyörű országának legjobb kollektívái között.

Tisztelettel a katonai delegáció nevében:

Tyimofejev ezredes"

1972. május 24.

— Kezdeményezett az MSzBT tagcsoport elnöksége —

A hónap másik jelentős eseménye a nemrégen tevékenykedő MSzBT tagcsoport elnökségének nevéhez fűződik. Azért is fontos megemlékeznünk erről az eseményről, mivel a tagcsoportok közötti kapcsolatok erősítésének új formájáról van szó.

1972. május 22-én tagcsoportunk elnöksége ülést tartott. Ezúttal vendégek is voltak: a Tiszamenti Vegyiművek MSzBT elnökségi tagjai, valamint Brenner Péter és Hegedűs Istvánné elvtársak, az MSzBT titkársága munkatársai. Vendégeink az elnökségi ülésen a hűtőgépgyáriakkal közösen megbeszélték a tapasztalatokat. Elismeréssel szóltak a mi tagcsoportunk munkájáról. Különös figyelmet szenteltek a gyár különböző pontjain elhelyezett propagandaanyagot tartalmazó tablóknak, melyek színesen és sokrétűen mutatják be a Szovjetunió, a szovjet emberek életét.

Fehér Imre, a tagcsoport ügyvezető elnöke beszámolt az eddig végzett munkáról, majd javaslatot terjesztett elő a tagcsoportok közötti munka koordinálására és az együttműködésre.

Brenner Péter az MSzBT központ nevében üdvözölte a kezdeményezést és mindkét tagcsoportnak további jó munkát kívánt.

Jászberény nevezetességeinek megtekintése után a vendégek egy eredményes eszmecsere hasznos tapasztalataival búcsúztak.

— Dalocsa —

Hírek

Tessék leülni!

A buszon meglehetősen sokan voltak. Az elsőként felszállók — fiatalok és idősebbek egyaránt, igyekeztek a legjobb helyeket elfoglalni. Aztán már sehol sem maradt ülőhely, de lent még mindig sokan vártak a felszállásra.

Egy középkorú hölgy — mindkét lába térdig befáslizva — kapaszkodott fel a buszra. Kényelmesen, nyugodtan ülő fiatal lány mellett állt meg. Talán még húszéves sem volt. A kislány arcát elfordította, kinézett az ablakon. Valami nagyon érdekeset láthatott, mert egy pillanatra sem fordította el az ablaküvegre irányított tekintetét.

— Tessék leülni — szólalt meg egy kismama. Kicsit nehézkesen állt fel, s megérintette a fájóslábú hölgy karját.

— Köszönöm, üljön csak nyugodtan.

— Nem, tessék helyet foglalni.

— Köszönöm.

A fiatal lány még most sem vette el tekintetét az ablaküvegről. A kismama pedig ott állt mellette.

Ezt az esetet azért mondtam el, mert általános probléma. A fiatalok néha elfelejtik a fiatalságukat. Vagy talán elveszett a tisztelet az idősebb korosztály iránt? Nem hiszem. Inkább feledékenységről, szórakozottságról van szó. Ne feledjük el! Az idő mindenki felett eljár! A fiatalság mulandó! S ha a mostani fiatalok, mint idősebbek érzik azt a tiszteletet — ami most egy kicsit hiányzik, bizony jól fog esni.

— fm —

Kiváló újítókat jutalmazott a vállalatvezetőség nevében László Károly műszaki igazgató. A sokévi eredményes működés erkölcsi elismeréseként a „Kiváló Újító" jelvény arany fokozatát kapták: Kókai Rudolf és Nyiri Lajos, ezüst jelvényt Kovács Megyesi János, míg a bronz fokozatot Krasnyánszki József, Kiss Sándor és Czigány Gyula vehette át László elvtárstól, az illő pénzjutalom kíséretében.

Gratulálunk a kitüntetésekhez és még sok jó újítást kívánunk. Lapunk következő számában pedig fényképes beszámolóban emlékezünk meg újítóinkról.

Esti gyors- és gépíró iskolásokról adhatunk számot olvasóinknak. A vállalattól 12 dolgozó nő végezte el és szerzett szakképesítést ezen a komoly iskolán, természetesen a munkájuk mellett, sok szabadidőt is feláldozva. A vállalat segítségét — mely nagyon jelentős — azzal tudják majd viszonozni, hogy munkájukkal jobban és hatékonyabban járulnak hozzá annak eredményes működéséhez. Elismerésre méltó vállalkozásuk és eredményeik is, mert legtöbben családos édesanyák, akikre így rendkívül sok teher hárult. Szeretettel gratulálunk az eredményes vizsgához, és jó munkát kívánunk.

Megkezdődött a szakközépiskolások kötelező nyári gyakorlata. Igen kedvező körülmények között ismerkedik a gyárral és a tényleges munkával 50 középiskolás diák, akik a helybeli Erősáramú Szakközépiskolából, a Szolnoki Gépipari, valamint Vegyipari Szakközépiskolából, Jászapáti-ról és Budapestről érkeztek, és négy hétig gyakorolnak nálunk. Legtöbbjük a TMK üzemben, Célgép és Kisérletiben, Laborokban, de az üzemek többi részében is kaptak beosztást. Jászárokszállás is fogadott már nyári gyakorlatra középiskolásokat. Reméljük, sok jó tapasztalattal gazdagodnak a fiatalok.

Júliusban — és augusztusban kezdi meg nyári gyakorlatát 30 egyetemista és főiskolás ösztöndíjasunk. Most még a vizsgaidőszak utolsó szakaszában harcolnak a jobb érdemjegyekért. Július 3-tól szeretettel várja a gyár őket is.

HŰTŐGÉP
a jászberényi Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja
Szerkesztőség a vállalat telephelyén Jászberény, Pf. 64.
Kiadja: a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Virágh Iván
Felelős szerkesztő: Móra Sándorné
Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény
Felelős vezető: Rédei István
A lapot üzemen belül terjesztjük

Tragédia

Az elmúlt hetekben egy fiatal életért lengett fekete lobogó gyárkapunk felett. Bagó István 17 éves ipari tanuló fürdés közben a Zagyvába fulladt. Hogy tilos helyen fürdött, ezt most már mindenki tudja, csak az élők nem tehetnek szemrehányást annak, aki meghalt. Szüleinek emberfeletti fájdalma, a kollektíva segítsége és részvéte sem adhatja vissza fiatal életét. Miért írunk róla a kegyelet mellett? Azért, hogy szülei szerkesztőségünkhöz fordultak azzal a kéréssel, nevükben köszönjük meg a vállalat segítségét, azoknak segítségét akik az elmerült, élettelen gyermeket kihúzták a vízből, a „Mező Imre" szocialista brigád részvétét, akik közül nagyon sokan elmentek a temetésre, megpróbálták az édesanya fájdalmát enyhíteni. Bagó Ferencné a II. Festőüzem, Bagó Ferenc a rendészet dolgozója. Velük éreztek mindazok, akiknek gyermekük van, s velük éreznek most is vígasztalhatatlan fájdalmukban.

Figyelmeztető ez a tragikus gyermekhalál, mert sokan keresnek enyhülést a tilos Zagyván most is, fiatalok és idősebbek is. Kerüljék el még a környékét is a gyilkos helynek. Sajnos, nem első áldozata a könnyelműségnek a kis Bagó István, a harmadikos ipari tanuló, de a szülőkön és a hatóságokon is múlik, hogy ha lehet, legyen az utolsó áldozat.

Tragédiája szomorú emlékünk.

— m —

Egy kis vigasz

Nem sok jót hallottunk, olvastunk manapság a labdarúgókról. Legutóbb, sikertelen mérkőzések után aztán az is kiderült, hogy bizony kiestek a Nemzeti Bajnokság második osztályának keleti csoportjából.

Nem csak nálunk van baj a focival. Tetszenek emlékezni a be nem lőtt tizenegyesekre, kihagyott jó helyzetekre, az igazi nagyoktól? És vesztett csatákra is, ugye, amikor Szepesi belekiáltott a nagyvilágba: szégyellem magam kérem!

Voltak, akik rögtön vigasztalták Szepesit. Hogy csak ne ő szégyellje magát. Inkább mondja meg a véleményét. Szidja a hátvédeket, a csatárt, a karját csípőjére menyecskésen felrakó tizenyegyes, vagy kilences számú játékost. Mert igaza van. Baj van, egyre több a focival.

Nekünk sincs sok örömünk benne. Egy kis vigasz, hogy sportbarátságban, kedves emlékben részesítettek bennünket focistáink a közelmúltban. Német vendégek, labdarúgók jártak nálunk. Velük játszottak barátságos mérkőzést.

Egy kis vigasz, hogy akkor szép is, jó is volt a játék...

—sj—

Nyári jó-tanácsok

Lusta ember, aki legalább nyáron, jó időben nem vágyik a friss levegőre, szép természetbe. Éppen ezért azt javasoljuk mindenkinek, lehetőleg sokat tartózkodjanak a mindennapi, fárasztó munka után a szabadban. Például strandon, folyóparton, ha tehetik. Elnézést érte, — a kerti munkát, a derekat fájdító második műszakot nem javasoljuk. Adjuk meg testnek, léleknek, ami az övé. A napi nyolc órai munka után a következő nyolc felüdülésre, kikapcsolódásra jó. Levegőn.

Ezzel nem mondtuk azt, hogy mindenkinek ezt ajánljuk kivétel nélkül. Majd adnának nekünk az asszonyok, családos anyák. Mi lesz akkor a vacsorával. Pistike elszakadt fürdőnadrágjával, a férj esti kényelmével. Ezért az asszonyoknak „valamivel" több szabadidőt javaslunk kiutalni a család által. Általában.

Helyes lenne, ha fiataljaink is élnének a sok lehetőséggel. Ilyenkor például bármennyire csodálatos egy pinceklub, jobb, ha fejét az égre, s nem mestergerendákra emeli az ember. Napfényre. Szép barna lesz. Jó tanácsunk még fiataloknak a nyáresti séta... Ha maguktól nem tudnák...

Említettünk már sok jó ötletet — egyik se új, nem mi találtuk ki. Az azonban bizonyos, hogy több mozgásra, levegőre van az embernek szüksége. A szervezet majd elteszi télire, csúnya, rossz napokra, mit most összeszedett.

Lehetne tehát — ha jól belegondolunk okosabban, célszerűbben eltölteni kis szabadidőnket. S hadd súgjak még valamit: ilyenkor nyáron a tévé műsor is... Hm... Szóval nem olyan... Kár a képernyő előtt fóni...

— só —

1972. A könyv világéve
Vallomás a könyvről

Tízéves *gyerek voltam, amikor jó nagyapámtól egy könyvet kaptam. Piros vászonba kötött aranybetűs, megkopott kötet volt. Petőfi Sándor összes költeménye. Kiadták 1923-ban, a nagy költő születésének századik évfordulóján.*

Akkor és még sokáig ez az egyetlen Petőfi kötet jelentette az irodalmat, a szép és az igaz szót a mi családunkban. Ma már tudom, így volt rendjén. Esztergályos nagyapám, kazánkovács apám örült, ha mindennapi kenyerünket megkereste. Dehogy tellett a háborús, meg a háború utáni években könyvre egy munkáscsaládnak.

Így hát én rongyosra olvastam azt az egy, kopott Petőfi könyvet. Hordták, vitték osztálytársaim is, a szolnoki munkásnegyed gyerekei. Hányan ismertük meg belőle a János vitézt, a Helység kalapácsát, ki tudja? És hányan szerettük meg, szavaltuk iskolai ünnepségeken a Szülőföldemet, a Tiszát? Máig is emlékszem, nekem a legkedvesebb a Szeptember végén volt. Olykor ma is dúdolgatom magamnak: „Még nyílnak a völgyben a kerti virágok, még zöldel a nyárfa az ablak előtt..."

Pár év telt el, s új könyvet vett nekem nagyapám. Gorkij, Anya című regényét. Pelagéja szomorú anyaságát, Pável igaz, de tragikus végű harcát.

Multak *az évek. Apám következett az ajándékozásban. Bőrbe kötött Lenin kötetet, aztán Solohov regényt hozott. Első lapján mindig díszes, cikornyás betűk hirdették: a kiváló munkáért, egy-egy pártszeminárium sikeres vizsgájáért.*

Akkoriban én már könyvtárba jártam. Bújtam a gimnázium kötelező olvasmányokat. A falu jegyzőjét, Fanni hagyományait, Gárdonyi Géza Láthatatlan emberét. Megértettem Raszkolnyikov tragédiáját, Jack London Éneklő kutyáját, Németh László, Kurátor Zsófijának iszonyú sorsát.

És a verseket. Előbb szerettem meg Radnótit és József Attilát, mint Ady Endrét, Arany Jánost. Azért a Húsz év múlva című csodás Vajda verset most is gyakran idézem, ha szomorú vagyok s úgy érzem bánt az élet.

Melyik diák nem ír verset? Máig is őrzöm azt az irkát, amelyben tizenhat évesen öregségről, halálról írtam. Néha elővesszem, hogy emlékezzem.

Aztán kenyérkereső lettem. Havonta kis pénzemből száz forintért könyvet vettem. A Galavjov családot, Turgenyev regényét, az Apák és fiúkat. Évekig olvastam a Háború és békét, aztán az Oroszlánkölyköket.

Nyolc éve dolgoztam, amikor volt vagy ötszáz könyvem. Mind kedves volt, mind a szívemhez nőtt.

És akkor *fordult az életem. Máról-holnapra szegényebb lettem a szegénynél. Kórházba került a gyerekem is.*

Nem gyűjtöttem én soha pénzt — nem is volt felesleges soha sem. Megsirattam a könyveimet, aztán néhány legkedvesebb maradt csak meg. A kopott aranycirádás Petőfi kötet, Radnóti, Móricz riportjai és az Anya, Gorkij agyonolvasott regénye. Pedig akkor már sűrűn bekopogtak a környék munkásgyerekei. Könyvért. Széttártam a karom, s mondtam: nincs, alig valamim van már, srácok.

Addig olvastam és küszködtem az élettel, míg újra kis könyvtáram lett. Lassan gyűlt, de az enyém volt. Hívtam a környékbeli gyerekeket újra. Hozták-vitték a drága kincseket.

Thomas Mann sorozata, Németh László Égető Esztere, Irwin Shaw Oroszlánkölykei, Marosán György, Tüzes kemencéje, Moldova György Tisztelet Komlónak műve ott sorakozik a könyvespolcomon az Aranykönyvtár, a Világirodalom Remekei mellett.

Lassan huszonöt éve már, hogy hajnalban és este forgatom könyvem lapjait. Időközben ötször cseréltem szemüveget, de elolvastam minden könyvheti újdonságot.

A könyv *világéve van. Előkerestem azt az elsőt, néhai nagyapám ajándékát. Megsárgultak már lapjai, halványul az aranyos címsor is.*

Elgondolkoztam. Írásból élek, szenvedélyem. Nem irodalmár, nem is koszorús költő lett belőlem. Csak a hétköznapok szerény, kisvárosi krónikása.

A könyvhéten újból válogattam, keresgéltem. Mert nekem mindig mindenben a könyv segített.

És örülök neki, nagyon, hogy a gyerekeim is szeretik a könyvet. A könyveket.

Nekik könnyebb, *nekik egyszerűbb. Azért a Petőfi-kötetet ők is szeretik.*

Első lapján gyerekes betűimmel ott a dátum: 1945. április. És a nevem zsinórírással:

Sóskúti Júlia

Lapunk a nyári szabadságok miatt legközelebb augusztusban jelenik meg.

Lapzárta:

Szabad szombaton kommunista műszak

Június 24-én — a Lehel Ifjúsági Napok záróakkordjaként — négyszáz résztvevővel kommunista műszak volt a gyárban. A jó előkészítésnek is betudható, hogy az aránylag nagy tömeg szabad idejét feláldozva, termelő műszakot tart. Jelentkezésük alapján elmondhatjuk, hogy legjobb volt a szervezés és a részvétel a II. üzem, TMK, Szerszámüzem és az Abszorpciós részéről, de akiket nem soroltunk fel, ott is szép volt a létszám, nagy a lelkesedés.

Köszönetet nem várnak, dicséretet sem. Mégis, ezen a helyen a saját újságunkban a vállalatvezetőség dicséretét tolmácsoljuk a kommunista műszak minden résztvevőjének.

A mi kis

Hacsek és Sajónk

Hacsek: (ül a kávéházban)

Sajó: (jön) Á, jó napot Hacsek úr! (leül) Hol volt a múlt héten, hogy nem láttam?

Hacsek: Lent voltam Jászberényben, a Lehelnél.

Sajó: A vezérnél?

Hacsek: Nem. A vezér külföldre ment.

Sajó: Tudom, kalandozni!

Hacsek: Mi az, hogy kalandozni? Tárgyalni ment a külföldi partnerekkel!

Sajó: Béketárgyalni?

Hacsek: Értse már meg, azt ellenőrzi, hogy a gyártmányaik hírnevén ne essék csorba!

Sajó: Tudom, mint a kürtön Augsburgnál!

Hacsek: Slussz! Ez a téma be van fejezve. (nagyot fúj) Hanem tudja sok szépet láttam odalenn, különösen a Sibir tetszett nagyon. Kedvet is kaptam rá, de nem volt nálam elég pénz.

Sajó: Ó, ezt ismerem! Nekem a Szedlacsekné tetszett a másodikról, de csak utána jöttem rá, hogy nincs nálam elég pénz. Látja ezt a dudort a fülem mögött?

Hacsek: Idehallgasson. A Sibir az egy hűtőszekrény. Abszorpciós!

Sajó: Egészségére! Megfázott odalenn?

Hacsek: Látom még mindig nem érti! Van kompresszoros és van abszorpciós hűtőszekrény. Az utóbbi a Sibir. Ez nem zajos.

Sajó: Bezzeg a Szedlacsekne zajos volt! Összeszaladt az egész ház!

Hacsek: (felugrik) Na ebből elég volt! (visszül) Juszt se megyek el, maga gazember! Mondhat akármit, nagy dolog az, hogy ez a gyár most lett 20 éves és máris micsoda múltja van!

Sajó: Az is valami? Az én lányom még csak 18 éves és már háromszor volt az erkölcsrendészeten.

Hacsek: (próbálja túlbeszélni)... és az eredmények, ha azokat látná?

Sajó: Ó, azt én is megmutathatom! (fényképet kotor elő) Itt volt 2 hónapos! Ugye, hasonlít rám?

Hacsek: Szegény gyerek! Tudja mit, beszéljünk másról. Nem is kérdeztem még, magának van otthon hűtőszekrénye?

Sajó: Nincs. Hűtőkamránk van. A kisebbik szoba. Mióta a társbérlőnk a távfűtés jóvoltából megfagyott benne, hálistennek, ez a szoba háromcsillagos.

Hacsek: Maga biztos túloz egy kicsit! Azért csak jó lenne, ha volna otthon egy Lehelje!

Sajó: Mond valamit. Tegnap, mikor nagyon fázott a feleségem keze, mondtam is neki, hogy — lehelje, lehelje...

Hacsek: (elrohan)

— bánhidi —

hűtőgép

A Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

VI. ÉVFOLYAM 8. SZÁM ÁRA 1.— Ft 1972. AUGUSZTUS HÓ

Negyven lakóházból álló készenléti telep épül a gyárral szemben. Ebből 19 lakóház elkészült, a közeljövőben foglalják el a 3 szoba-hallos lakásokat a dolgozók.

AZ ALKOTMÁNY ÜNNEPÉN

Augusztus huszadika 1949. óta mindig ünnepünk. Ekkor iktatták törvénybe az alkotmányt, amely nem más, mint a népköztársaság alaptörvénye. Az alkotmány 1949-ben pontosan megfogalmazta a szocialista építésnek feladatait. Így a kizsákmányolás felszámolását a szocialista termelési viszonyok fejlesztését. Kifejezte az államhatalom osztályjellegét, a dolgozók alapvető jogait és kötelességeit.

Első paragrafusa meghatározza hazánk államformáját. Magyarország: népköztársaság. Ez azt jelenti, hogy hazánkban „minden hatalom a dolgozó népé", vagyis a munkásosztály vezetésével a dolgozó parasztságé, a dolgozó értelmiségé és más dolgozó rétegeké.

Az idősebbek emlékeznek még jól. Évekig gyárak, szövetkezetek, hivatalok falán ott világlott az alkotmány egy-egy mondata. Hogy társadalmi rendünk alapja a munka, hogy a munkához nem csak joga van minden állampolgárnak, hanem kötelessége is, hogy jogunk van a pihenéshez, üdüléshez, a művelődéshez. Kötelességeinkről is. A haza védelméről, a népvagyon tiszta kezeléséről és gyarapításáról.

Az általános és középiskolákban az alkotmány törvénybeiktatása utáni években külön tantárgy volt az alkotmánytan. Megtanultuk a paragrafusokat, értettük, megértettük legfontosabb törvényünket.

Ott volt abban a párt agrárpolitikájának megfelelően a termelőszövetkezeti mozgalom támogatása és a mezőgazdaság szocialista átalakításának terve is.

A társadalom gazdasági, politikai fejlődésével együtt hazánkban — az utóbbi évtizedben különösen — egyre többször napirenden volt az alkotmány módosításának szükségessége. Változott, fejlődött, gazdagodott életünk, tökéletesedtek a szocialista építés módszerei — jól látta ezt a párt. Az előkészítő munka az MSZMP IX. kongresszusának határozata alapján kezdődött el. Politikusok, jogászok, politikai és társadalmi szervezetek vizsgálták — az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztésének keretében — az alkotmány módosításának lehetőségeit, szükségét.

A párt X. kongresszusa jóváhagyta a módosítást, megállapította, hogy az 1959. évi XX. számú törvény szövegén módosítani kell.

Az országgyűlés az idén, április 17-i ülésén fogadta el egyhangúlag az alkotmány módosított szövegét.

Módosításról beszélünk, következetesen. Mert nem új alkotmányt készítettünk. Ilyet akkor dolgoznak ki, ha gyökeres társadalmi átalakulás következik be, vagy lezárul a társadalmi fejlődés egy fontos szakasza, vagy jelentős politikai változás megy végbe egy ország életében. Nálunk nem erről van szó. Részleges módosításokon ment keresztül 1949. óta az alkotmány. A módosításokkal teljes szöveget világos keretbe kellett foglalni. Tehát alkotmányunk alapintézményei beváltak, a társadalom fejlődése nem érkezett olyan szakaszba, amely teljesen új alkotmány kidolgozását kívánta volna meg.

Mégis most miért volt szükség és miben, módosításra?

Az 1949-ben elfogadott alkotmány nem rendelkezik a termelőszövetkezetek használatába került föld tulajdonjogáról. Most került sor — az 1967. évi IV. számú törvény alapján a termelőszövetkezetek tulajdonviszonyait lényegesen érintő rendelkezés alapelvének, a szocialista szövetkezeti földtulajdonnak alkotmányba foglalására.

Szükség volt a tulajdonviszonyok fejlődésének felmérésére is. A módosítás például azt is kimondja: a szövetkezeti tulajdon az állami tulajdonhoz hasonlóan, szocialista jellegű, kollektív tulajdon. Az alkotmány a szövetkezetek és a vállalatok egyenjogúságának elvéből indul ki. Rendelkezéseket foglal magában a gazdasági szervezetekről, a gazdaság irányításának módszeréről, a népgazdasági tervezésről és vezetésről.

Az 1949-es szövegben közvetett úton nyilvánult meg a párt vezető szerepe is. Akkor az alkotmány a tömegszervezetek, egyesületek körében szólt a pártról, társadalomvezető feladatairól, jogáról. A módosításban a párt irányító szerepének alkotmányos rögzítése kifejezi a párt eszmei, vezető szerepét.

Sorolhatnánk tovább a módosítás szükségességének bizonyítékait és legfőbb tényeit. A szövetkezeti törvényt, a demokratikus választást, képviseleti rendszerünket.

De nem ismertetés a célunk, csak emlékezés. Az alkotmány módosítása előtt ugyanis nyilvános fórumokon — országos sajtóban, külön kiadványokban — minden állampolgár megismerhette a változásokat, a módosított szöveget.

Emlékezünk. Népköztársaságunk 1949. évi XX. számú törvényéről, az alkotmányról. Amikor elfogadták, földjeinken javában folyt a legnehezebb munka, az aratás, a cséplés. Augusztus 20. ezért az új kenyér ünnepe is. Mert akkorra már igencsak lehetett szép cipót sütni az új búza lisztjéből. Most, 1972. augusztusában a mi megyénkben rég vége az aratásnak. A bajbajutott Dunántúlra küldték drága kombájnjainkat közös gazdaságaink, ahol a tengernyi csapadék hátráltatta a betakarítást.

Húszéves vállalatunk dolgozói sok munkasikerrel köszöntik az alkotmány ünnepét.

Nagy János
VSZB titkár

Sikeres első félév

Első félévünket — dolgozó munkáskollektívánk sikeres munkájának eredményeképpen — 133 millió forintos túlteljesítéssel zártuk.

A negyedik 5 éves terv második évében járunk, a hatalmas feladatok részese vállalatunk is. Ennek a húszéves gyárnak fennállása óta mindig volt mivel dicsekedni saját népe előtt. Ez nem is dicsekvés, tényközlés, csupán a számok nyelvén. A mi közös munkánk eredménye, munkásoké, mérnököké, adminisztratívoké, anyagmozgatóké, szállítómunkásoké, egyszóval mindannyiunké. Jó érzéssel tolmácsoljuk mindenkinek ezért **a vállalatvezetés köszönetét.**

Belkereskedelmi értékesítésünk az operatív terv alapján, féléves szinten 60 százalékos. Nagy belföldi igényeket kellett kielégítenünk, tíz százalékkal nagyobb értéket hoztunk, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

Demokratikus exportunk 6 millió Rubel volt, a múlt évi 4,1 millióval szemben, így már éves exporttervünk 60,1 százalékát teljesítettük. Ez még kedvezőbb lehetett volna, ha kooperációs problémáink nem jelentkeznek. Így is az 1970. egész évi demokratikus exporttervünknek megfelelő összeg már beérkezett. Vállalatunk dinamikus fejlődésének egyik jellemzője a demokratikus export kedvező alakulása. Némileg lemaradtunk a tőkés export teljesítésével, ennek az a magyarázata, hogy nyugati partnereink a lehívásokkal késlekednek, viszont a növekedés így is több, mint 8 százalék az 1971-es teljesítéséhez képest.

Félmilliárdos nyereség

A IV. ötéves tervben 1971. évre 239 milliót, erre az évre 261 milliót, összesen tehát 500 millió nyereséget terveztünk elérni. Ennek a beszámolási időszakig 73,5 százalékát teljesítettük. Tovább növekszik ez a nyereség az állami visszatérítésből.

Ötezerhétszázan vagyunk. A megtervezett nyereség érdekében mindannyiunknak mindent meg kell tennünk, erőnk és tehetségünk maximumát nyújtani az éves terv végrehajtásának érdekében. Bérgazdálkodás tekintetében a múlt évhez képest 3,7 százalékos emelést hajtottunk végre, amely azonban 1971. első félévéhez viszonyítva 4,9 százalék. Az 1 napra eső termelési érték növekedése pedig a hasonló időszakhoz képest 8,8 százalékkal több.

Anélkül, hogy további százalékokkal és adatokkal folytatnánk a bizonyítást, örömmel állapíthatjuk meg, hogy vállalatunk kedvező irányú fejlődése biztosított, a közeljövőben újra indul a hűtőelemgyártás, amely a Gagarin Hőerőmű befejezése óta — és a rekonstrukció miatt szünetelt. Valamint a kereskedelmi hűtőszekrény-szállítás meggyorsítása folytán zökkenőmentes második félévet dolgozunk végig, és ennek eredménye, az év sikeres zárása is biztosított.

— mészáros —

MÁRKAVÉDELEM

Országos ellenőri hálózatot hozott létre vállalatunk annak érdekében, hogy a kereskedelemmel és a vásárlókkal rendszeres, élő kapcsolatunk legyen, a javítást végző szervizeknél pedig érvényesüljön a gyár ellenőrzése, a márka védelme.

Vevőszolgálati főosztályunk kebelében a múlt év közepéig központi elhelyezésű szerv végezte ezeket a feladatokat, azonban 1971. negyedik negyedévtől konkrét, megyékre szóló megbízást kaptak az ellenőrök, amely az adott területen teljes jogkörrel ruházza fel őket meghatározva feladataikat is.

Első a gyors ügyintézés, a vásárlók panaszainak, kívánságainak figyelembevétele. Sorozatok ellenőrzése, műszaki tanácsadás a vásárlóknak, közvetlenül is. Szoros kapcsolat a fővállalkozó szervekkel, nagykereskedelmi vállalatokkal.

Az ellenőrök, területi megbízottak két megyéért felelnek általában. Képzettségük technikusi vagy főiskolai végzettség, azon belül is hűtőtechnikai kérdésekben való jártasság a feltétel. Ismerik a gyártmányainkat, csak így tudják küldetésüket jól ellátni. Időnként a Gelka és Ramovill — vállalatokkal kicserélik tapasztalataikat, első kézből adják részükre az információkat, mind a gyár mind a vásárlók véleményét és érdekét képviselik, a kialakult véleményeket viszont a gyárhoz továbbítják.

Zircher Tibor:

HELYZETJELENTÉS A TERMELÉSRŐL

Vállalatunk fejlődése évek óta töretlen. A termelési érték évről-évre gyarapszik, s gyártmányaink darabszáma ennek megfelelően emelkedik. Az 1972-es év a termelési értéknek mintegy 10 százalékos növekedését irányozta elő, s ezt természetszerűleg a főbb gyártmányok összetételének, darabszámának változása kiséri. Az év első 6-8 hónapjának eredményei ismeretében joggal vállalkozhatunk már arra, hogy a termelés összetételében, struktúrájában várható változásokat sorravegyük, hisz javarészt ismertek már az 1972. évre szóló szerződések s így a várható darabszámok is.

Ha párhuzamot kívánunk vonni az elmúlt év és az 1972. esztendő ilyen adatai között, mindjárt szembeötlik, hogy—bár a legtöbb gyártmányunk darabszáma növekszik — a termelési érték zömét továbbra is a hűtőtechnikai gyártmányok adják, s ezen belül is vezető helyen szerepelnek a háztartási hűtőszekrények. Módosult azonban hűtőrendszer szerinti összetételük.

Az elmúlt eztendőben a legyártott háztartási hűtőszekrények darabszáma 277 ezer körül volt, 1972-ben viszont már közel 325 ezer háztartási hűtőszekrény gyártását tervezzük. E darabszámon belül érdekesen alakult az abszorpciós rendszerű gépek aránya.

Míg 1971-ben ez alig haladta meg a 17 százalékot, addig 1972-ben abszorpciós hűtőszekrényekből az előző évi mennyiség másfélszeresét tervezzük, ami a megnövekedett teljes darabszámnak is mintegy 22 százaléka lesz. Főként 140 literes gépekből emelkedik a darabszám. Ez évben az előző esztendőbeli darabszámnak hozzávetőleg a háromszorosa várható. Kompresszoros rendszerű gépekből kereken 25 ezerrel gyártunk többet mint tavaly.

A típusok szerinti megoszlás nem változik túlságosan, s továbbra is az export piacokon legkeresettebb 150 literesből gyártunk a legtöbbet. (Több mint 100 ezer darabot). Új gyártmánnyal jelentkezünk viszont ez évben, a Lehel 210 K 60 M típusú kéthőfokú hűtőszekrénnyel, melynek nagy népszerűségére jellemző, hogy számos belföldi vásáron és kiállításon részesült kitüntető elismerésben, s a hazai kereslet mellett több külföldi ország — Japán, stb. — is érdeklődik iránta.

A hűtőszekrények területén egyébként legjelentősebb export-partnereink továbbra is a szomszédos szocialista országok. Csehszlovákia és Lengyelország évek óta 20-30 ezres nagyságrendben vásárol tőlünk zömmel 150 literes hűtőszekrényeket. A tőkés vevők között az NSZK áll az első helyen, amely a Modul típusú hűtőszekrények stabil piacának látszik. Ugyancsak Modul hűtőszekrények iránt érdeklődik Görögország, Ausztria és Belgium, de ismételten jelentkezik Anglia, Japán és az Egyesült Államok is.

Kereskedelmi hűtőszekrényekből tavaly négyezerötszáz darabot gyártottunk, idén közel 5 ezer várható. Ennek jelentős része ugyancsak exportra megy. Csökkent viszont az árubemutató vitrinek darabszáma. A múlt évi 2000 darabbal szemben, idén alig 600 darabot terveztünk. Ez minden bizonnyal összefügg a típus fokozatos elavulásával, s a napjainkban kialakított korszerűbb változat megjelenésével e darabszám növekedésére számíthatunk majd.

Örvendetesen emelkedett a mélyhűtőpultok és a Tisza típusú hűtőpultok darabszáma. Mindkét gyártmány termelése gyakorlatilag megnégyszereződött. Járműhűtőkből mintegy 20 ezerrel gyártunk többet a múlt évi mennyiségnél, hűtőelemekből azonban a piac telítődésével évről-évre csökken a darabszám, s 1972-ben már alig 100 deltát szerelünk csak. Az autószifonok darabszáma emelkedik. Az 1 literes típusoknál a növekedés csak mintegy 15 ezer darabos, s a kétliteres sem sokkal több, habszifonokból azonban a tavalyi alig 100 ezres mennyiség ez évre várhatóan megkétszereződik.

E gyártmányunknál az NSZK a legjelentősebb exportpiacunk (hozzávetőleg 50 ezer darabot vásárol évente) de számottevő mennyiség talál gazdára Franciaországban, Ausztriában és Ausztráliában is. A japán, svéd és brazil érdeklődők mellé legutóbb Anglia, Kanada, Spanyolország, Olaszország és a Benelux országok is felsorakoztak. A szocialista országok közül az NDK, Csehszlovákia és Lengyelország vásárlóközönsége válogathat a magyar szifonokból.

SISA JÓZSEF ÜNNEPI GRAFIKÁJA

TÖRZSGÁRDATAGJAINK

Gálli Zoltánné

Szerény, halkszavú asszony. Hangját ritkán hallani. Ő Gálli Zoltánné, a technológiai labor Mancikája.

Tudjuk róla, hogy régi dolgozó, de nem is sejtettük, hogy már 1955 óta dolgozik a vállalatnál. Segédmunkásként dolgozott a III-as üzemben 1957-ig, amikor önhibáján kívül üzemi baleset érte, az egyik húzógép szerszámjából kipattanó hatalmas rugó súlyosan megsebesítette. Öt hónap után épült fel újra, s ekkor került jelenlegi munkahelyére.

Egyhangúnak, igénytelennek tűnő, de annál nagyobb szakértelmet és figyelmet igénylő munkáját már 14 éve végzi ugyanazon a munkahelyen: fémcsiszolatokat készít metallográfiai vizsgálatokhoz. Munkáját példás szorgalommal végzi, munkatársai szeretik, mindig megértő, segítőkész kollégát tisztelnek benne. Soha fegyelmit, vagy megrovást nem kapott, nem késett, igazolatlanul nem mulasztott egy műszakot sem.

Ennyi egy ember külső portréja.

Amikor életéről faggattam, alig mondott valamit önmagáról. Később csak kiderült: nem volt könnyű élete sohasem. Férjétől korán elvált, gyermeke nincs. Azaz, hogy mégis van. Ugyanis testvére gyermekét kéthetes korától ő nevelte, míg eladó lánnyá nem serdült, majd sajátjaként férjhez adta. Most szerényen élnek ketten idős, beteges édesanyját tartja el, s gondozza.

Problémáiról faggatom. Nehezen bár — de elmondja: egykori munkatársainak jövedelme két-háromszáz forinttal több az övénél, ilymódon a balesete hátrányos helyzetbe hozta őt. Másik problémája: a városközponttól távol lakik s, a délutáni autóbuszjárat nem áll meg ott ahol reggel, hanem csak egy távolabbi megállónál. Sietve hozzáteszi azonban: ez nem az ő problémája, jó húsz embert érint még rajta kívül, jóllehet 72 forintos buszbérletet kell venniök!

Szabadidejének eltöltése felől érdeklődöm.

Arcán csendes mosoly suhan át. „Szabadidő? — kérdi — ha a napi tennivalók után marad időm: újságokat, könyveket olvasok, s persze állandóan hallgatom a rádiót. Minden érdekel ami a világban történik". Felfigyelek: a TV-t nem említette. Talán nem szereti a TV-t? Kérdésemre a válasz egy sóhaj. „A TV a leghálásabb szórakoztatás egy fáradt otthonülő embernek, de sajnos nekem nincs, s valószínű nem is lesz már" — mondja lemondóan. „Az előbb titkos vágyaimról kérdezett, nos, ez az. Legyen egy televízióm, mire nyugdíjba megyek".

Gálli Zoltánnénak még hat éve van a nyugdíjig. Őszintén remélem, hogy titkos vágya teljesül addigra. És mégegy. A beszélgetés után megtudtam, amiről munkatársam nem beszélt: az elmúlt hosszú idő alatt sohasem volt még kiváló dolgozó. Ő szerényen hallgatott erről. Nem tagadta meg önmagát.

Jánosi Tibor

Ezt olvastuk

a Vállalati Ujítási Szabályzatban:

„XI., Ujítással kapcsolatos jogviták

3. Amennyiben a jogsérelem orvoslása céljából a SZVEB illetve a MDB eljárást folytat, polgári- peres eljárást, csak a panaszos érdemi elintézése után, illetőleg csak akkor lehet, ha a panasz kéthónapon belül érdemi elintézést nem nyer."

(A szerk. megjegyzése: És ha a panaszos erősebb?)

Gyáros család

DORÓK LÁSZLÓ

Az ember életének vannak olyan jelentős állomásai, amelyek az évek múlásával is eleven emlékként élnek. Ha ezek az állomások az emberi sors változását befolyásolják, még dátum szerint is emlékezünk rájuk.

Nincs ez másképp Dorók Lászlónál sem. A kérdésre, hogy mióta dolgozik a gyárban, gondolkodás nélkül válaszolt:

— 1952 szeptember 5. a munkábalépésem napja, az I-es üzemben kezdtem és azóta is ott dolgozom. Húsz év munkaviszonya tehát egyidős a vállalat fennállásával. Alapító tag, de úttörőnek is lehet nevezni, őt és a vele együtt kezdőket. Nemcsak azért, mert elsők voltak, hanem azért is, mert ők voltak az első képviselői annak az új életformának, amely a vállalat alapkövének letételekor jelent meg és napjainkig is tart. A feleség csak 10 év múlva követte férje példáját. Addig a családnevelés gondjai nem tették számára lehetővé, hogy a gyárban dolgozzon. Dorókné 10 éve a kettes üzemben dolgozik, és jelenleg az aggregát szereldében csoportvezető. Lányuk, Tünde még csak néhány hetes munkaviszonnyal rendelkezik, jóllehet állományilag nem a Hűtőgépgyárhoz tartozik, de olyan szoros a kapcsolat, hogy ettől el is tekinthetünk. Az üzemi konyhán szakács.

A családfőt kértem meg, elsőnek ő beszéljen az eltelt 20 évről:

— Kevesen voltunk, nagyon sok volt a munka. Nehezítette dolgunkat, hogy hideg tél köszöntött ránk. Az ablakok beüvegezését nem sikerült az építőknek megcsinálni, ezért egész télen nagykabátban, csizmában kellett dolgozni. Különösen sokat köszönhetünk László bácsinak (László Károly műszaki igazgató). Nagyon sokat tanultunk tőle. Azt is jóleső érzéssel mondhatom el, hogy a mi véleményünket is mindig figyelembe vették. Előfordult, hogy műszaki dolgozó jött hozzánk tanácsért. Ez a jó kapcsolat jelenleg is megvan, és úgy tekintjük, mint jó eredményeink egyik forrását

— Milyen jó eredményekre gondol?

— A termelési értékünk az elmúlt 10 évben megháromszorozódott. Gyártmányaink választéka is bővült és a minősége is javult. A beállító lakatosok munkáját nagyon megkönnyítette a villástargonca munkába állítása. Amig ezek nem voltak, a többtonnás szerszámokat szinte manufakturális módszerrel, kötelekkel, csigákkal, kézi emelőkkel kellett le és fölrakni a gépre.

Nehéz lenne felsorolni mindazt a kisgépet és egyéb eszközöket, amelyek nagyon megkönnyítik a munkánkat. Összehasonlíthatatlanul kevesebb a fizikai erőfeszítést kívánó munka, mint akár 10 évvel ezelőtt is volt. Egy lényeges problémát azonban még nem sikerült megoldani. Pedig nagyon kellene. Egy új raktározó helyiségre gondolok, amely csökkentené az üzem zsúfoltságát.

DORÓK LÁSZLÓNÉ

— Mit jelent három műszakban dolgozni és háziasszonynak lenni?

— A kérdésre Dorókné válasza a következő:

— Nehéz, de nem megoldhatatlan. Amikor eljöttem dolgozni, a nehézségekkel tisztában kellett hogy legyek. Az én keresetemre is nagy szükség van. Két gyermeket nevelünk és házat építettünk, még így is nagyon be kell osztani a pénzt. Szerencsém, hogy nagylányom, Tünde sok terhet magára vállal a háztartás gondjaiból. Nem kis örömmel mondhatom, mint szakácsnő kitűnően gyakorolja odahaza is a szakmáját. Kisebb lányom, Anikó nevelésében is részt vállal.

DORÓK TÜNDE

Tünde csak a közelmúltban került egy munkahelyre a szüleivel.

— Milyen az első találkozás a gyárral, az üzemi konyhával? — Sikeresnek mondható-e a beilleszkedés az új kollektívába?

Fiatalos hévvel beszél az első tapasztalatokról.

— Nem is gondoltam, hogy ilyen könnyen sikerül. Nagyon rendesek a kollégák. Olyan szeretettel fogadtak, amilyenre nem is gondoltam. Igyekszem én is jó kollégának lenni, és minden tőlem telhetőt megtenni értük. Derűs jókedvének, életvidámságának van még egy másik oka is. Amikor tekintetemmel a balkezén csillogó kariklagyűrűre mutattam észrevette a célzást.

— Igen, menyasszony vagyok még néhány napig. Szeptember 6-án lesz az esküvőm.

Kívánunk nagyon sok boldogságot, az egész családnak.

Horti János

Két évtized története

I.

Szemelvények vállalatunk történetéből

A Hűtőgépgyár jubileumi éve alkalmat ad arra, hogy rövid áttekintést adjunk vállalatunk történetének főbb mozzanatairól, felidézzük a gyár fejlődésének fontosabb szakaszait. Legutóbbi lapszámunkban röviden utaltunk a vállalat történetének előzményeire. A következőkben vázlatos tájékoztatást adunk a kezdeti évek körülményeiről, a gyár történetének első szakaszáról.

A Minisztertanács határozata alapján — a felmerült igények kielégítésére — az országban fel kellett építeni egy speciális termékeket és háztartási felszereléseket gyártó nagyüzemet. Számos tényező és a legfontosabb iparpolitikai szempontok figyelembevételével kellett kiválasztani az új nagyüzem telephelyét.

„Az Országos Városrendezési és Helykijelölő Bizottság az üzem helyét Jászberénytől észak-nyugatra, a Külső Zagyva-kanyarban jelölte ki. Az üzem tervezésében az alábbi tervező irodák dolgoztak: Általános Géptervező Iroda, IPARTERV III. sz. Iroda, Közműtervező Iroda, Debreceni Tervező Iroda. A generál-kivitelezők az alábbi vállalatok voltak: 22. sz. Állami Építőipari Tröszt. 22/8. sz. Építőipari Vállalat, Közlekedésépítő Vállalat, Makadám Utépítő Vállalat. A generál-kivitelezőkön kívül még számos alvállalkozó dolgozott a létesítmény megvalósításán" — írja a korabeli dokumentum.

A gyár megépítésére több, mint 100 millió forintot irányoztak elő. Az építkezés költségeire közel 51 millió forintot fordítottak, a költségek többi részét a gépi berendezések beszerzésére, üzembehelyezésére és a termelés egyéb feltételeinek megteremtésére használták fel.

Új gyár a Zagyva mellett

Jászberény észak-nyugati szélén, a településtől mintegy 2 kilóméternyire kijelölt terület adottságai mindenben megfeleltek az ipartelepítés szempontjainak. A közelben kanyargó Zagyva, mint ipari segédtényező számításba jöhetett. Környékének talaja alkalmasnak látszott arra, hogy bővízű kutakkal lássa el az új gyárat. Jászberény közlekedési adottságai, közúti és vasúti összeköttetései, a megyeszékhelyhez és a fővároshoz való viszonylagos közelsége kedvező körülménynek bizonyult. Biztosítottnak látszott az új ipari létesítményhez a helyből toborozható munkaerő-gárda is. Jászberény 30 ezer főnyi, nagyrészt mezőgazdasági foglalkozású lakói között még az ötvenes évek elején is viszonylag sok a munkanélküli. Egykorú dokumentumok, sajtóközlemények kutatják, boncolgatják ennek okait, keresik a megoldás lehetőségeit. Nem sok eredménnyel. „A munkanélküliek jelentékeny része kénytelen más tájakon munkát keresni, kisebb csoportjaik átmenetileg Jugoszláviába is eljutnak, hogy — főleg építőipari munkásként — biztosítani tudják családjuk megélhetését."

E körülmények figyelembe vétele teszi érzékelhetőbbé azt a nagyfokú lelkesedést, amivel a város az új gyár idetelepítését fogadta. 1951 nyarán már nagy iramban folytak az építkezési munkálatok a gyár kijelölt helyén. Jászberény határában az egykori „Külső-Zúgó" környékét ahol valaha csupán a külső vízimalom egyhangú mormolása törte meg az „Ős-Zagyva" csendjét, most egyszeribe hatalmas gépek, szaporán dolgozó építőmunkások vették birtokukba, s nyomukban szemlátomást körvonalazódtak a leendő nagyüzem egyes létesítményei. Bár a téli hónapokig számos alapozási munkával sokra haladtak, a tél folyamán azonban a feneketlen sár, a még rendezetlen terep nehezítette a munkát.

Ujabb lendülettel csak 1952 tavaszán folytatódott az új gyár építése. Megépült a bekötőút — egyelőre még ideiglenes burkolattal, — majd az egykori rozoga fahíd helyén csakhamar elkészült a 40 tonna teherbírású vasbeton híd is. Az esztendő folyamán sorra emelkedtek az üzem egyes épületei: a szerszámüzem, a kazánház, a tűzoltólaktanya, néhány raktár és az irodaépület. Ez évben a vasúti bekötőpálya is megépült. A raktárak elkészülte után rövidesen megérkeztek az első termelőgépek, s már ezek szerelése is megkezdődhetett. Az építkezési munkálatokban a Jászberényi Magasépítő Vállalatnak kiemelkedő szerepe volt 1952. júliusában határidő előtt adta át a befejezett épületeket. Augusztus folyamán már a központi vízmű, 4 db mélyfúrású kút, a központi tárolómedence, két transzformátorállomás és a kazánház építkezése a befejezés felé közeledett.

Megindul a termelőmunka

Amíg Jászberény határában a gyárépítők szorgos keze nyomán sorra emelkedtek ki a földből az új gyár épületcsoportjai, létesítményei, az üzem vezetőgárdája már a termelő tevékenység beindítását készítette elő. Aktív szervezés, munkástoborzás, szakmunkások beállítása, kiképzése, átképzése — megannyi gond és feladat megoldása — foglalkoztatta őket. Budapesten már 1951-ben javában folyt a munkástoborzás a Bajcsi-Zsilinszky út 3. szám alatt levő központi irodában. Az új gyár székhelyén, Jászberényben a városi tanács végezte a szervező munkát, s 1952. júniusáig 125 férfi munkaerőt bocsátott a gyár rendelkezésére. A gépek kezelésére, az alapvető szakmai ismeretekre részben helyben, másrészt pedig egyes budapesti üzemekben és Székesfehérvárott (pl.: a Csepeli Nagytömegárugyárban, az Alumíniumárugyárban, a Vadásztölténygyárban, a mai VIDEOTON-ban) tanították az új munkásokat, akik nemrég még a város kiterjedt tanyavilágában mezőgazdasági foglalkozásból, vagy a város területén szerény kisiparból éltek.

Földekről a gyárba

Kisbirtokosok, törpebirtokosok, agrárproletárok jelentékeny számban éltek a városban, akik már korábban is nehezen tudtak megélni csekélyke földjük szerény jövedelméből. Az 1949. évi népszámlálás közel négyezer olyan lakost talált Jászberényben, akiknek földje az 5 holdat sem érte el. Ezek egy része gyakorta idénymunkából tengette életét, és most — olykor családtagokkal együtt — véglegesen kötődött az új gyárhoz. Természetesen nem volt zökkenőmentes ez az életforma-váltás. Eleinte „kétlaki" módon igyekeztek helytállni a gyárban is, de földjük megműveléséről sem akartak lemondani. A mezőgazdasági munkák főbb időszakaiban — aratás, cséplés, szőlőmunkák — gyakori volt emiatt a hiányzás, igazolatlan távollét. Sokan voltak az új munkások között olyanok is, akik csak télre szegődtek el a gyárhoz, tavasszal kiléptek és a mezőgazdaságban dolgoztak tovább, hogy a következő ősszel újból visszatérjenek. Igen sok türelmet, törődést, sok irányú szervező munkát igényelt és sok időbe telt ezeknek a fonákságoknak a megszüntetése, a szilárd munkafegyelem kialakítása. A helyből toborzott munkásgárda sorait erősítették azok a szakmunkások és átképzősök, akiket a budapesti iroda szerződtetett és telepített Jászberénybe. Bár még nem rendelkezett az új gyár több éves szakmai tapasztalatokkal felvértezett munkásokkal, az elindulást nagyban segítették azok a szakemberek, akik néhány fővárosi nagyüzemből, főleg Csepelről és az Alumíniumárugyárból jöttek át az induló gyárba. Ők látták el a műszaki irányítást is. A gyártásra való felkészülés a szerszámok készítésével kezdődött. Amig Jászberényben az építési munkálatok folytak, Budapesten a Forgács utcában már 1952. elején megalakult a szerszámüzem, és augusztus folyamán leköltözött Jászberénybe az új üzemépületbe. Miközben a munkások képzése, oktatása szüntelenül folyt, már némi termelőmunka is megkezdődhetett. Hősi korszak, áldozatos erőfeszítések sorozata következett, de már az első bátortalan lépések is bizakodást sugalltak. A kezdet nehéz hónapjainak hangulatát életszerűen jeleníti meg előttünk a gyár műszaki igazgatójának. László Károlynak egyik személyes visszaemlékezése:

„Összesen négyen voltunk mérnökök

Úgy volt, hogy nekünk kellett minden fizikai munkát is betanítanunk. Nem voltak ebben a szakmában szakemberek, hanem a gyártás fázisain magamnak kellett végigmennem és tanítanom a munkásokat. Először én csináltam a műveletet, addig ők nézték, aztán, mikor már egy kicsit látták, hogyan kell, akkor én néztem őket és ők csinálták. Ez különösen az edénygyártásnál volt így. Igy készült el az első hat tonna edény. A kezdeti nehézségeket talán jól jellemzi a következő kis történet is: (— akkor még Pesten laktam csak hétvégeken jártam haza) egyik alkalommal éjféltájban értem haza, de már ott volt egy telefonüzenet, hogy azonnal menjek vissza a gyárba. Nagy baj van — mondták — mert a bécsi mésztől, amit az edények tisztítására hozattunk, minden edény befeketedik. Azonnal indultam vissza Jászberénybe, s hajnali 4 órára már újra a gyárban voltam. Ott aztán megállapítottuk, hogy a bécsi mész helyett ammóniákszódát vételeztek ki a raktárból, attól feketedett be az edény Ránézésre a szóda is olyan, mint a bécsi mész. — Hát valahogy így kezdődött; talán ez a példa is érzékelteti, mit jelentett akkoriban nagyipart kezdeni. Sok idő és sok türelem kellett még ahhoz, amíg a mezőgazdaságból jött fiatal fiúk — lányok megtanulták a szakmát megismerték, hogy mi is az a gép..."

A múló idő megszépíti ezeket az emlékeket, s a kezdet egyes nehéz szakaszait ma már derűs arccal idézzük. Az emberi akarás és alkotó szándék elhárít minden akadályt a további fejlődés útjából, s ezek az emberek valamenyien igaz szándékkal akartak, cselekedtek!

Őszintén hittek abban, hogy itt új élet kezdődik — valamennyiük aktív részvételével.

(folyt. köv.)

Romhányi — Tóth

Feltűnően kevés a női vezető nálunk

Több mint 2600 nő dolgozik a Hűtőgépgyárban és a számuk egyre növekszik. Fiatalok és kevésbé ifjak, különféle előképzettségűek jönnek hozzánk munkát vállalni. Olyanok a gyártmányaink és gyártási technológiánk feltételei, hogy azok egyenesen kívánják a női dolgozók precizitását, munkaszeretetét, finom kezét és szorgalmát. A munkafolyamatok könnyen és gyorsan elsajátíthatók, jó kereseti lehetőséget biztosítanak számukra. Vállalatunk 20 éves fennállása Jászberénynek és a környéknek ilyen szempontból valóságos kincs, stabil munkavállalási lehetőség, szép környezetben és jó feltételekkel dolgoznak a nők itt nálunk.

Mégis, az arányokat tekintve feltűnően kevés a vezetésbe bevont nők száma. Az összes vezetőknek 8,1 százaléka, számuk mindössze tizenhárom.

Széles körben kutattunk vélemények után, annak okát keresve, hogy a vezetésre minden szempontból alkalmas, gyárhű, sok munkatapasztalattal, emberi értékkel és iskolázottsággal rendelkező nők közül miért nem keresik lehetőségét annak, hogy akár próbaidőre, helyettesként megpróbálhassák „oroszlánkörmeiket" a nők, tehetségük szerinti vezetői munkakörben?

Kalmár Ferencné
„Én nem érzem hátrányát annak, hogy nő vagyok"

Simon Ferencné
„Én azon voltam, hogy a férjem tanuljon."

Ütköző véleményeket adunk itt közre, és dédelgetjük azt a reményünket, hogy a szerkesztőség címére több levél fog érkezni az érintettek és érdekeltek részéről. Kétféle magyarázatot szűrtünk le a vezetők elmondása alapján: az egyik: a nők nem is vállalnak vezetői munkakört, mert eleve akadályozza őket ebben a házi elfoglaltság, gyermeknevelés, nincs irányítókészségük, nincs rutinjuk, félnek a felelősségvállalástól, egyáltalán szakmai és általános műveltségük sincs még ott, hogy beállíthatók lennének vezetői funkcióba.

Tények ezzel szemben: egyetemet vagy főiskolát végzett nők száma a vállalatnál 72, középiskolai végzettségű 384, általános iskolai tanulmányait 1557 nő fejezte be, és csupán 612-en nem rendelkeznek a minimummal.

De hiszen senki nem mondotta, hogy mindenáron és mindenképpen olyanokkal kell vezetői beosztást betöltetni, akik nem alkalmasak arra... és a gyárhoz. Érdeklődésük, precizitásuk sokszor pótolja az alaposabb szakmai előképzettségüket, olykor a magasabb műveltséget is. Óriási előnyük, — sokszor a legjobb férfi vezetővel szemben is — az, hogy nem isznak... Igen helyesnek tartom azt a törekvést, hogy vonjuk be a nőket a vezetésbe. Az üzemekben brigád- és csoportvezetői beosztásra például igen alkalmasak, különösen a szerelőszalagnál, elektromos részlegeknél, de a kikészítőkben is. Indításként ezekkel a beosztásokkal kellene próbálkozni. Előképzettségük szakmai rutinjuk növekszik az évek során, de állandóan ösztönözni kell őket arra, hogy tanuljanak. Kötelességünk, hogy segítsünk ebben.

Kelemen Katalin:
„Ha felkérnének, én szívesen vállalnám..."

A másik — eléggé kompetens vezető — véleménye a következő: A nők lelkesek, öntevékenyek és alkalmas többségük arra, hogy idővel többet is bízzanak rá. Lehet értelmükre hatni az érzelmeik mellett is, szeretik a sikert. Megbízatásaikat feladataikat megbízhatóbban látják el a férfiaknál, jobban lehet rájuk számítani, ragaszkodóbbak az üzemhez

Ebben az évben 48 nő végzett különböző szakmai tanfolyamon, 109-en tették le a biztonságtechnikai vizsgát, 32-en tanulnak nyelvtanfolyamokon, 103 nő pedig állami oktatásban vesz részt többségükben szakmai műveltséget növelő középfokú iskolában, közgazdasági technikumban.

Kevés a női szakmunkások száma mindössze 118, jelenleg a szakmunkásképző intézetben 54 szakmunkáslány tanul, akiknek munkájára igényt tartunk. Persze, amikor a frissen belépett dolgozó megismerkedik az üzemmel, elég sok esetben vált át más területre, pályát változtat házon belül is. Ezt el kellene kerülni, hiszen gyakorlat és üzemismeret nélkül később sem lehet majd rájuk számítani.

Kovács Gáborné és Pesti Mária

Megkérdeztük azonban a legilletékesebbeket is, mi a véleményük a női vezetőkről, és arról, hogy ők vállalnák a vezető beosztást, ha megkérnék rá. Beszéltek életükről, céljaikról is, ismerik a vezetők feladatait.

Simon Ferencné: Engem soha nem kérdeztek meg, szeretem e a beosztásomat, vágyom-e ennél többre. Most elmondom, nagyon szeretem a gyárat, üzemet, és ha mégegyszer választhatnék pályát, újra itt kezdeném el, de akkor már tanulnék! A 19 év, amit a gyárban eltöltöttem eredményes volt, igaz öröm amikor például kiváló vállalat, vagy élüzem voltunk. Úgy éreztem, az én munkám is benne van ebben. Ha bárhol járok az országban és meglátom a Keravill-kirakatban a gyártmányainkat, szifont, vagy hűtőszekrényt, úgy üdvözlöm mint egy jó ismerőst. Úgy érzem, együtt nőttem fel a gyárral. Minden követ ismerek itt, de a gyártáshoz szükséges anyagokat, a technológiát is. Beképzeltség nélkül mondhatom, „belejöttem" a dolgokba. A hőcserélő gyártmányok minden csinját-binját ismerem, sajnos a középiskolai végzettségem nincs meg. Én azon voltam, hogy a férjem tanuljon, én meg a munka mellett neveltem a két gyereket. Szerettem volna közgazdasági technikumba járni, dehát Szolnokra hetenként kétszer... nem birom. Mint termelési ügyintéző dolgozom jelenleg. Meg vagyok elégedve. De a gyermekeim tanulni fognak, a kislányom most megy első gimnáziumba. Társadalmi rangot és megbecsülést is jelent, ha az ember „tanult" és akkor lehet igazán kívánni, hogy esetleg vezetői beosztást is kapjon az ember. Ha itt a gyárban lenne valamilyen továbbtanulási lehetőség akkor még én is szívesen belevágnék.

Kelemen Katalin: Csak 8 osztályom van, szerettem volna szakmát tanulni, női fodrász akartam lenni. A gyárban 1964-óta dolgozom, először tárfűző voltam, később a nagykorúsításom óta az autóhűtő csőfal felverésénél dolgozom. Nálunk nincs női csoportvezető, de én ismerem a feladatait. Ha valaki a szakmai fogásokkal tisztában van, ha nő is az illető, el tudja azt látni. Igen, ha engem megkérdeznének, én vállalnám. Megpróbálnám jól ellátni. Nem születés kérdése az, hogy valaki vezető, ha rátermett, mindegy, ha nő, ha férfi. Az emberekkel foglalkozni jó dolog, szép szóval sokra lehet menni. Csak megszokottabb, hogy férfiak látják el ezt a feladatot. Sok még a megszokás, ránk is hatással van az. De ha egyszer megtörne ez a szokás, lenne követője biztosan.

Kalmár Ferencné: Én még nem régen vagyok hűtős. 1970-ben léptem be. Gimnáziumi érettségi után szerettem volna tovább tanulni, de akkor nem sikerült. A hűtőelem üzembe vettek fel, itt a gyűrűdaraboló gépen dolgoztam. Én szerettem, pedig sokan féltek tőle, nem tudtak rajta keresni. Nemsokára bekerültem az irodába beírónak. A múlt évi pártvezetőségi választásoknál én lettem az üzem párttitkára. Nagyon fiatal vagyok a gyárban, a pártnak öt éve tagja. Mégis sokszor gondolkodom azon, meg tudok-e birkózni a feladatokkal. Szeretem a feladatokat, és ezért mindig többet akarok tenni a hibák felszámolásáért. Én nem érzem hátrányát annak, hogy nő vagyok. Nem hiszem, hogy ez közszemlélet, inkább mi magunk is tápláljuk ezt a hiedelmet, hogy a nők nem vállalnak vezető beosztást. A pártszervezet, szakszervezet,és az üzem gazdasági vezetése keresi a vezetésre alkalmas nőket, természetesen nem egyik percről a másikra megy ez, de lehet és kell is módot találni erre. Én most a marxista középiskolában tanulok tovább, majd utána talán a közgazdasági technikum kiegészítőjét végzem el. Nem könnyű dolog vezetőnek lenni, nagy felelősség, sok tanulás, olvasás és igyekezet kell hozzá. Tervem és célom, hogy ez a pártalapszervezet kiemelkedően jó legyen, a gazdasági és politikai munka élvonalában haladjunk.

Borics Ferencné: Hegesztő-segítő vagyok a hármas üzemben. Nemrégen tértem vissza szabadságról. Ha nekem valaki feltenné a kérdést, hogy lennék-e vezető, én nem is tudnék válaszolni rá. Azt hiszem, nem vállalnám. De rajtam kívül sokan alkalmasak lennének. S el kelne itt egy-két női csoportvezető, például a fejszereldében, ahol csupa nő dolgozik. Itt van például Kiss Józsefné, belőle jó vezető lenne. Nem feltétlenül fontos, hogy egy csoportvezető lakatos legyen. Szerintem. Én mindent megcsinálok, társadalmi munkát is végzek, a szakmai munkámat is igyekszem ellátni, de továbbtanulni nem tudok, kicsi gyermekem van. Most állandóan délelőttös illetve nappalos vagyok emiatt. Így el tudom látni a családot rendesen. Jó lenne azonban, ha itt a gyárban a vezetőség valamilyen tanfolyamot indítana a dolgozók részére, ott tanítanák őket úgy a szakmai, mint az általános dolgokra. Ott én is részt tudnék venni, és akkor könnyebb lenne a feljebbjutás, mert nem jövő az, ha valaki egyszerű segédmunkás.

Kovács Gáborné brigádvezető a hűtőbútor üzem elektromos szereldéjében. Munkatársaitól kérdeztük meg, milyen vezetőnek tartják. A kis Pesti Mária rajongva beszélt róla. Kovács Béla művezető pedig így jellemezte: nagyon jó munkatárs, megállja a helyét. A nőkollégái közül többen ezt mondták róla: mindent meg lehet vele beszélni, megértő, kedves.

A törzsgárda tagja Kovács Gáborné. Megbízhatóan látja el feladatát mint vezető.

Tóth Kálmánné: Megbízott csoportvezető vagyok. Az iránta megnyilvánuló bizalomnak igyekszem megfelelni. Nem tudom, mennyire sikerül majd. (Vezetői szerint nagyon jól!)

Az mindenesetre nagyon megnyugtató, hogy a jelenlegi női vezetőket az üzemekben dolgozó nők magasan elismerik. Jó vezetőknek tartják őket, elmondták róluk, hogy feladatuk magaslatán állnak és annál jobban, mint ahogy ők teszik a munkát, férfi sem csinálhatná jobban.

Sokak véleményét hallgattuk meg, még többekét várjuk ahhoz, hogy a nők elismerését a megfelelő helyre tegyük. Nem akarunk mi korszakot alkotni, csak kiváncsiak vagyunk arra, hogy „mit ér az ember, ha nő?"

Csuta Lajosné

Emlékkönyvünkből

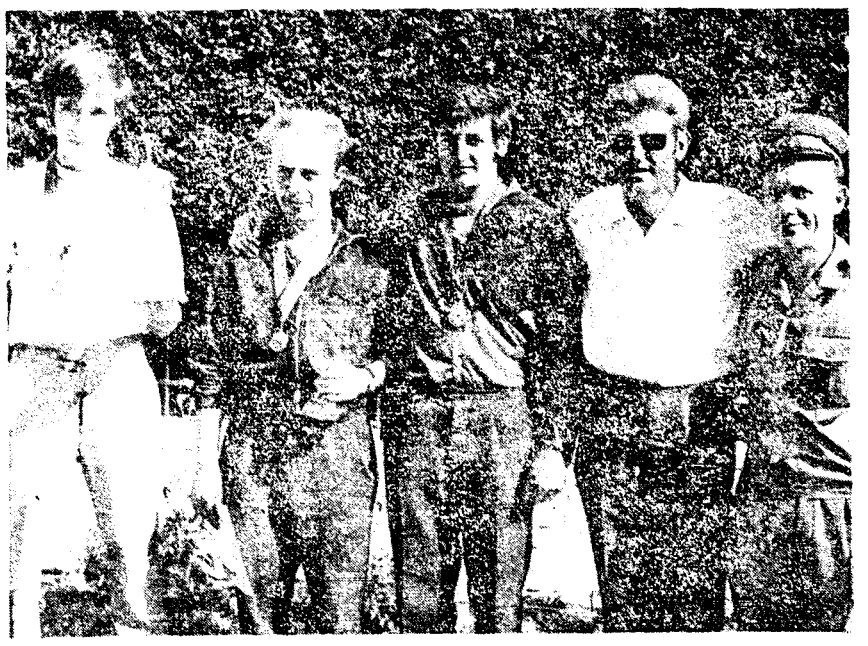

Az MHSz megyei tartalékos honvédelmi verseny II. korosztály győztes csapata

Látványos szép nap volt

— Repülőbemutató Szolnokon —

Július 2-a, emlékezetes napja marad a Szolnokon összesereglett majdnem 30 ezer embernek. A szandaszőllősi repülőtéren sosem voltak még ennyien. A fél országból érkezők között ott láttuk a mieinket is. A Hűtőgépgyár szakszervezeti bizottsága, a szociális kulturális alapból, 120 jegyet vásárolt dolgozóinknak. És ez nem a teljes létszám, hiszen ezen túlmenően még sok munkavállalónk hozzájutott jegyekhez, belépőhöz. Városunkból különvonat indult Szolnokra, akkora volt az érdeklődés a Jászságban. Többnyire ezen utaztak a mieink is. Ezen, és még sok más alkalmatosságon. Történetesen személygépkocsikkal, motorkerékpárral is sokan nekivágtak az útnak.

A nagy érdeklődésben az is benne van, hogy nálunk kiváló a Magyar Honvédelmi Szövetség munkája. Megyeszerte emlegetik a hűtőgépgyári MHSZ klubok példaadó tevékenységét. Három klubunk tagjai is ott voltak Szolnokon. S aki elment, nem bánta meg. Egy kiválóan szervezett, jól előkészített esemény szemtanúi lehettünk. Az előkészítést hónapokkal előtte megkezdte az MHSZ Szolnok megyei vezetősége.

Nem sokkal július 2-a előtt pedig az alföldi megyék lapjait sajtótájékoztatóra hívták Szolnokra. Üzemi lapunk a Hűtőgép szerkesztője is hallhatta Vass Lajos alezredestől, az MHSZ megyei titkárától, milyen nagy energiával készülődnek arra, hogy szégyent ne valljanak.

Nem is vallottak. A Béke és Testvériség nevet viselő repülő- és ejtőernyős gyakorlaton megjelent Kiss Lajos vezérőrnagy, az MHSZ főtitkára és ő üdvözölte a roppant nézősereget és a megjelent versenyzőket, a szovjet, a lengyel, a bolgár, a csehszlovák és a Német Demokratikus Köztársaságból érkező versenyzőket. Pazar műsor volt. Láttuk a levegőben a legbátrabbakat. A legnagyobb sikert arató szolnoki Hüse Károlyt, aki még arra is vállalkozott, hogy kötélen vontassa magát egy repülőgép után. Láttunk női repülőgépvezetőt és ejtőernyősöket. Dr. Tóth Katalin a neves magyar műrepülőnő is ott volt a sikerben osztozók között. A helikopterek, repülőgépek bemutatóját látványos harcászati és haditechnikai bemutató követte.

Ebből pedig még egy megjegyzésünk idekívánkozik. Örültünk, hogy megyénk székhelye kapta a rendezés jogát. Azon a címen, mert itt a legélénkebb a repülősport, s itt a legjobbak a feltételek. Örömünk akkor lenne ennél nagyobb, ha az elkövetkezőkben Jászberény is szállásadója lehetne az országraszóló eseménynek. Amihez kezdeményezés kell és bizonyosra vesszük, hogy a város jelentkezését jó néven veszik az MHSZ vezetői. És természetesen még kell valami. Alapot szerezni az ilyen joghoz. Arra gondolunk, hogy jó lenne, ha Jászberényben, közelebbről pedig gyárunkban, vállalkoznának a legbátrabb fiúk és lányok a repülő- és ejtőernyős sportra.

b. l.

A mi kis Hacsek és Sajónk

Hacsek: (ül a „Lehel" kávéházban) Pincér, pincér!

Pincér: Parancsol a tisztelt vendég?

Hacsek: Valami helyi specialitást ajánlhatna.

Pincér: Talán várja meg a Villányi Tímeát.

Hacsek: Hallja nekem ne egy villányit, hanem egész tányérnyit ajánljon, ha enni kérek.

Pincér: Azt kérem nem enni kell, hallgatni. Fővárosi énekművésznő.

Hacsek: És mi ebben a helyi specialitás?

Pincér A bevezető kéremszépen amelyben közlik, hogy itten most kulturált szórakozás következik, s az a kedves vendég úr, aki ezt nem veszi tudomásul, az orrán csúszik ki, kéremszépen. Ez egy helyi specialitás.

Hacsek: Más nincs?

Pincér: Talán tessék átfáradni a Kulacsba. Ha jókedvében van a vezető, záróra előtt órákkal kirámolja uraságodat, minden bevezető nélkül. (El.)

Sajó: (jön) Alászolgája! (leül)

Hacsek: Hát maga honnan pottyant ide?

Sajó: Körutazás — IBUSZ!

Hacsek: Ez igen! Bécs — Róma — Belgrád?

Sajó: Nem! Szél utca — Kórház — Pelyhespart.

Hacsek: És ehhez kellett IBUSZ?

Sajó: Persze! A jászberényi -i busz!

Hacsek: Hagyja a sületlenségeit, alig fújtam még ki magam ebben a hőségben. Most voltam Árokszálláson!

Sajó: Egerben?

Hacsek: Mi az, hogy Egerben? Árokszálláson! Az kettő!

Sajó: Az egy! A múlt héten voltam Egerben, s aztán egész éjjel árok volt a szállásom!

Hacsek: Slussz! Ebből elég volt .Mit keres itt Jászberényben?

Sajó: Azt írta az újság, hogy elkezdte a Hűtőgépgyár a petróleummal üzemelő hűtőszekrény gyártását. Lejöttem venni egyet.

Hacsek: És sikerült?

Sajó: Csak részben. A belsőtér világítás már megvan (meglóbál egy petróleum lámpát)

Hacsek: Én is vásárolni jöttem. Gondoltam meglepem a feleségem egy jóalakú szifonnal.

Sajó: (gyanakodva) A feleségét? Egy jó alakú mivel?

Hacsek: Szifonnal.

Sajó: És Pesten nem talált egy jóalakút?

Hacsek: Itt nagyobb a választék. Először sokáig kacérkodtam egy gömbölyű formájúval.

Sajó: Nekem a sovány az esetem.

Hacsek: (folytatja) Azután tetszett a Nóra is meg a Dóra is, végül hagytam magam rábeszélni egy Party-ra.

Sajó: Szégyelheti magát! A maga korában!

Hacsek: (észbekap) Fogadjunk, hogy azt se tudja mi az a szifon? Hiába jár le Jászberénybe, ha ilyen tájékozatlan marad. Látja én már azt is tudom, hogy mi az a „szegény oldat".

Sajó: Ó azt én is tudom. Nézze azt a konyakot!

Hacsek: (elrohan)

— bánhidi —

Nőkről – nőknek

Ülést tartott a Nőbizottság. Napirendjükön elsősorban a szeptemberi segély-elosztás szerepelt. Minden üzemből aktívák látogatják meg a többgyermekes családokat, és a helyszínen kialakult véleményük alapján javaslatot készítenek a segélyezés mértékéről, amit azután a gazdasági és társadalmi vezetők elé terjesztenek. A nagycsaládos dolgozók szeptember első napjaiban vehetik fel a 40.000 forint segélyt, hogy iskolába járó gyermekeknek a szükséges tanszereket megvehessék.

„Fehérasztal konferencia" előkészítésén fáradoznak a nőbizottsági aktívák. Októberben hívják össze először a gyermekgondozási segélyen lévő fiatal mamákat és beszélgetnek el velük a vállalatvezetőség képviselőivel együtt. A kedves ünnepséggel is hangsúlyozni kívánja vállalatunk, hogy visszavárja őket a szabadság letelte után.

A társadalmi ünnepségek folyamatosan zajlanak vállalatunknál. A nőbizottság szervezésében, a városi tanáccsal karöltve minden szombaton van valami esemény, hol névadó, hol házasságkötés. Ezúton kívánunk további jó munkát a nőbizottságnak ehhez az igazán dícséretre méltó tevékenységhez.

Levél a Nőbizottsághoz

„Kedves jó elvtársnő! Elnézést kérek, hogy így levél által köszönöm meg azt a határtalan őszinte jóindulatot, amit velem és Édesanyámmal szemben tanúsítottak. A kis kocsi felváltotta a nagy gyermekkocsit, amiben az Édesanyám ebédjét szállítottam, mivel a kezem és a lábam nyomorék és kézben vinni semmit sem tudok. Mit jelent nekem ez az ajándék? Így papírra leírni nem lehet, csak annyit érzek, hogy boldog vagyok nagyon. Tetszik látni, egy beteg boldogságához hozzájárulni az emberek jó szívének kell. Kérem tolmácsolja hálás köszönetemet mindazok felé, akik részt vettek ebben a segítésben. Kívánok Önöknek áldásos munkájukhoz erőt, egészséget, személyes életükben pedig sok sikert és boldogságot. Tisztelettel és elvtársi üdvözlettel Szmedre Imréné."

Eddig a levél, melyet Cs. Tóth Istvánné elvtársnő kapott a jászberényi Szociális Otthon egyik ápoltjától, Szmedre Imrénétől. A levélből kitűnik, hogy az idős néni a Hűtőgépgyárhoz fordult segítségért, mivel beteg édesanyjának ebédet hordani idáig egy rossz fakerekű gyerekkocsi állt rendelkezésére. A nőbizottság és a KISZ közös intézkedése az volt, hogy egy bevásárló kiskocsit vettek a néninek, amiért köszönetét nyilvánította a levélben.

Segíteni jó érzés. Gyorsan segíteni még jobb.

* Sport * Sport * Sport * Sport *

Új edző a LEHEL élén

— Megváltozott a csapat is —

Sinkovits Ferenc július közepén vette át a csapat edzését. Az első napok után, kölcsönös ismerkedés, vezetési elvek tisztázása mellett kezdte edzéseit a csapattal, sőt július 29-én már edzőmérkőzést vezetett az I. és II. csapat között.

Munkáját az előlegezett bizalom kíséri. Eddigi működéséről csak jót tudunk; a Ferencváros játékosa volt, de egy komoly sérülés miatt az aktív sportolástól meg kellett válnia. Így 1965-ben szerzett edzői képesítéssel tért vissza a pályára. Korábban Kecskeméten működött, eredményesen.

Megújult a csapat is. 11 játékost igazoltunk át: Schill Kornél, Pomázi János, Oláh Csaba, Vágó József, Nagy Miklós, Muntyán Tibor, Török Tibor, Egri Csaba, Malek Jenő, Tóth László és Czakó Péter jöttek a Lehelhez, elbúcsúztak: Kovács Sándor, Sándor János, Kriegel István, Pernyész István, Völgyi Sándor, Juhász Imre és Szaffián László.

Együtt az új csapattal, jó munkát kívánunk Sinkovits Ferencnek. Nagy várakozással tekintünk a bajnokság elé. Reméljük, nem csalódunk bennük.

— M —

Lapzárta

— A vasasszakszervezet titkársága gyárunkban —

Augusztus 9-én egésznapos tanácskozásra gyárunkba érkezett Suri István főtitkárhelyettes vezetésével a vasasszakszervezet titkársága. A szakszervezetek Szolnok megyei vezetői ugyanis Jászberényben tartottak közös egésznapos értekezletet.

A tanácskozásra eljött Tóth János a megyei pártbizottság titkára, Árvai István az SZMT vezető titkára, s munkatársai, közöttük Hegyes István a vasasszakszervezet megyei szervezője.

A vasasszakszervezet vezetősége az év folyamán minden olyan megyeszékhelyre ellátogat, ahol vasfém- és villamosipari szakszervezetek, nagyüzemek dolgoznak. Megyénk a hetedik helyszíni tárgyalás választottja volt. Hogy nem a megye székhelyen tanácskoztak, oka a Hűtőgépgyár és az Aprítógépgyár, a két húszéves vállalat a Jászság fővárosában.

Az egésznapos tanácskozáson vállalatunk nevében László Károly műszaki igazgató, Kárpáti József a pártbizottság titkára és Nagy János a VSZB titkára vett részt.

A vendégek megtekintették gyárunkat is, a koradélutáni órákban pedig a megye valamennyi vasas szakszervezetének titkárával találkoztak.

„Kerekasztal" a konyháról

Lapunk legutóbbi számában közöltünk egy levelet az üzemi konyhán és ebédlőben tapasztalható viszonyokról, amely sokak véleményét fogalmazta meg. A kritikát az üzemi konyha vezetői nagyon tárgyilagosan fogadták, és amin lehetett, azonnal változtattak is. Említésre, sőt dicséretre méltó kezdeményezéssel fordultak az étkező dolgozókhoz: véleménykutató lapokat bocsátottak rendelkezésükre, amelyen részletezték javaslataikat, véleményeiket aránylag sokan, több mint százan.

Érdekes, hasznos, okos javaslatok. Nem csak azt írták meg, mit szeretnének sűrűbben az étlapon (főzelék külön feltéttel, egytálétel, sültek, tészták), hanem azt is, hogy a legégetőbb kérdéseket (tumultus, várakozás, — tálca és evőeszköz tisztasága) hogyan lehetne gyorsan megoldani. Nem kevesen javasolták az adagolás jobb megszervezését, a büfé választékának hidegkonyhai készítményekkel való növelését, a reggelivásárlás könnyítésére különféle jó módszereket ajánltak.

Többek véleményét, amelyek a javításra vonatkoznak, így summáztuk:

Megfelelő létszámú személyzet kellene, pénztárhoz is, kicsik az adagok, nagyobb létszámú üzemekbe helyi büfét, bizományost, az étlapról ne fogyjon el a választék, az előfizetéses menük izletesebbek, jobbak legyenek, víz, só és pohár legyen az asztalon. Szükséges pénztárgép beszerzése, a kiszolgálási rendszer korszerűsítése.

Végül sokan nyilatkoztak kedvezően és megértően a konyha dolgozóiról, munkájukról, a hiányosságok megemlítése mellett is.

Ez a megértés jólesik. Pedig sokan nem is sejtik, hogy időnként ők emberfeletti munkát végeznek, amig az asztalra kerül az ebéd. A konyhán modernnek nem nevezhető körülmények között, 50—60 fokos hőségben, térdig vízben állva főznek, mosogatnak, tálalnak, hajladoznak. Meg kellett írnom, tudja meg mindenki, hogy nem leányálom az ő munkájuk.

Nem mentegetés ez, még csak nem is magyarázat. Hiszen a melegben úgy kell mázsákat cipelni a tisztítóba, századagokat főzni és ezerszámra mosogatni a tányérokat, mint máskor. Fárasztó, túlfeszített munka. Hogy ez a feladatunk? Igen. Mégis el kell mondani, hogy egy-két véleményező méltatlan és gyalázkodó hangnemet ütött meg, ilyeneket: „ők vannak értünk, nem megfordítva" pedig sem a jog, sem a kötelesség nem egyoldalú! „Max, kétnaponként váltani a felszolgálók ruháját. A konyhafőnök gusztustalan, maszatos ruhában mutogatja magát." (Ez tulajdonképpen dícséret, mert egy „steril" séf hátratett kezekkel..! volt rá példa.)

Egyébként a bírálatok írói közül többet meghívtunk a megbeszélésre. Koha Csaba, Torma Imre, Jánosi Tibor, Szerdahelyi Gábor és Szívós Istvánné vettek részt.

A megbeszélés lényegét így adjuk közre:

Koha Csaba: Elismerjük, hogy nem dolgozunk hiba nélkül. Örültünk a jó észrevételeknek, bár a javaslatok megvalósításának zöméhez igen komoly anyagiak kellenek. Pénztárgép beszerzés, személyzet létszám növelése, a nyersanyag beszerzése.

Torma Imre: Véleményem szerint az alapanyagok ára nem változott, az ételárak igen. Miért? Az étlapon ismeretlen ételnevek vannak, azt viszont tapasztaltam, hogy soknak ugyanaz az íze, ez nem választék. Nevezzük érthetően az ételeket, főzzenek magyarosabban; sérelmezem a fánk és palacsinta eltűnését.

Koha Csaba: A megnevezés megszokás, méginkább előírás dolga. Inkább arra törekszem, hogy megismerjék és megszeressék vendégeink a változatos ételeket. Ellene vagyok az egyhangúságnak.

Szívós Istvánné: A véleményezők poharat, evőeszközt reklamálnak. Igazuk van, csak azt nem tudja mindenki, hogy a fogyóeszközt „fogyónak" nézik sokan, és borzalmas pusztítást végeznek benne. Félévi leltárhiány fogyóeszközből: 30 000 forint. Segítséget várunk a becsületes emberektől, szóljanak rá a pohár és evőeszköz- „vivőkre". Hozzák, vagy küldjék vissza, mert lassan nem lesz mivel enni, miből inni!

Koha Csaba: Javítjuk a típusételt! Az A-la Carte-nál műszaki újítást vezetünk be. Most is látható, hogy a konyha és ebédlő is kicsi, a közel 1300 étkező számára. És anélkül, hogy igérgetnénk, fokozatos javulást fognak tapasztalni.

S mégegyszer: köszönjük a jószándékú figyelmeztetést, hasznos tanácsokat kaptunk. Továbbra is várjuk és igényeljük a segítőkész bírálatokat. A tisztaságban (tálcák stb.) máris látható eredmény, gondot fordítunk a tálalás korszerűsítésére, az észrevételeket ismertettük a konyha dolgozóival.

E sorok megjelenése után, már szeptemberben megvalósul a tálaló korszerűsítése, bővítése. A jobb és sokkal gyorsabb kiszolgálást, a tumultus megszünését fogja eredményezni. Az ötletért dicséret illeti Jánosi Tibort, aki a rajzokat a megbeszélés után társadalmi munkában elkészítette, és mindazokat, akik rajta kívül még részt vettek a munkában.

Hiányoljuk, hogy a szerszám üzemiek még mindig nem valósították meg azt az elképzelésüket, hogy bizományos-büfét hozzanak létre. Támogatásban pedig nem lenne hiány, mert Koha Csaba a legnagyobb készséggel ajánlotta fel segítségét.

Szeptembertől kezdődik a hat hónapos főzőtanfolyam, amelyen a dolgozó asszonyok-lányok főszakácsunk „keze alatt" tanulhatják meg a gyors és finom ételek készítését. Fontos azonban, hogy a jelentkezők gondolják komolyan ezt a munkát, hiszen segítségükre lesz a második műszak, a főzés — sütés könnyítésében.

Nem kívánatos ehhez kommentár. Az ügy, melyet szolgálunk, jó ügy, nyilvánosság elé tártuk a panaszt és ennek nyomán a hibák megszűntetésére irányuló intézkedést. Egyszer még hadd ismételjem: egymásért vagyunk, nem egymás ellen. Legyen egyszer már újságunkban olyan is, amikor dícsérik a konyhát (sokan) bírálják (kevesen) és a konyha dolgozói többször mennek haza fáradtan, de elégedetten, mert sokan megköszönték a jó ebédet.

— mészáros —

Visszavárják, ha „szorít a cipő"

Az elmúlt napokban kedves, családi ünnepség volt a Hűtőbútor üzemben. Munka után a szerelőcsarnokban gyűltek össze az emberek. Szemükkel a meghatódott Pista bácsit keresték, aki ezen a napon búcsúzott a kollektívától.

Országh István 14 évig dolgozott a gyárban. Megérdemelt pihenésre a mindig lelkiismeretesen és hibamentesen végzett munka után vonult. Szerették munkatársai, mert jó példával járt elől és mindig szerény, segítőkész volt. Ott volt az első hűtőszekrények születésénél. Ajtószerelő volt hűtőgépgyári pályafutásán mindig. 1967-ben a Hűtőbútor üzemben szintén az „alapkő" letevői között volt. Igaz, az üzem dolgozóinak átlagéletkora 30 év körül mozog (éppen ezért nagy esemény egy nyugdíjas búcsúztatása) mindenki nagy szeretettel beszélt Pista bácsi munkájáról. Irigylésre méltó ember. Mindig a fiatal, tegnap még gyári levegőt nem szagolt lányok, fiatalasszonyok között dolgozott, akik megértették és meghallgatták lassú, megfontolt, oktató szavait. Gyakran előfordult, hogy a program túlórát követelt. „Ha papa marad, mi is maradunk" — mondták olyankor a fiatalok. A papa maradt. Szívesen vállalták a túlmunkát. A búcsúztatón mind ott szorongott a meghatódott „öreg" mellett.

Ujvári Ferenc művezető meleg szavakkal köszönte meg Pista bácsi munkáját és derűs jókedv közepette adta át az üzem dolgozóinak ajándékát, (mi is lehetne más!) egy mini ajtót, amely ugyanolyan, mint az igazi, melyeket Pista bácsi nem is vett kézbe, csak alapos „meózás" után. Ha valami hibát talált a festett, habosított ajtókon, már „szóba sem állt velük".

Kun György üzemvezető adta át a „Kiváló dolgozó" jelvényt és a vele járó pénzjutalmat, s befejezésül azt ígérte, hogy a hűtőgépgyári ajtók nem lesznek zárva Pista bácsi előtt. Visszavárják, amikor szorít a cipő.

Pista bácsi szakszervezeti bizalmiként tevékenykedett. Brigádja, a „Jókai" brigád szintén elbúcsúzott a veterán brigádtagtól, aki meghatódottan köszönte meg az ünneplést.

— Dalocsa —

HŰTŐGÉP
a jászberényi Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

Szerkesztőség a vállalat telephelyén Jászberény, Pf. 64.

Kiadja: a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Virágh Iván

Felelős szerkesztő: Móra Sándorné

Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény

Felelős vezető: Rédei István

A lapot üzemen belül terjesztjük

Szakmunkások

Készül a vizsgamunka, a szerszámkészítők bizonyítanak

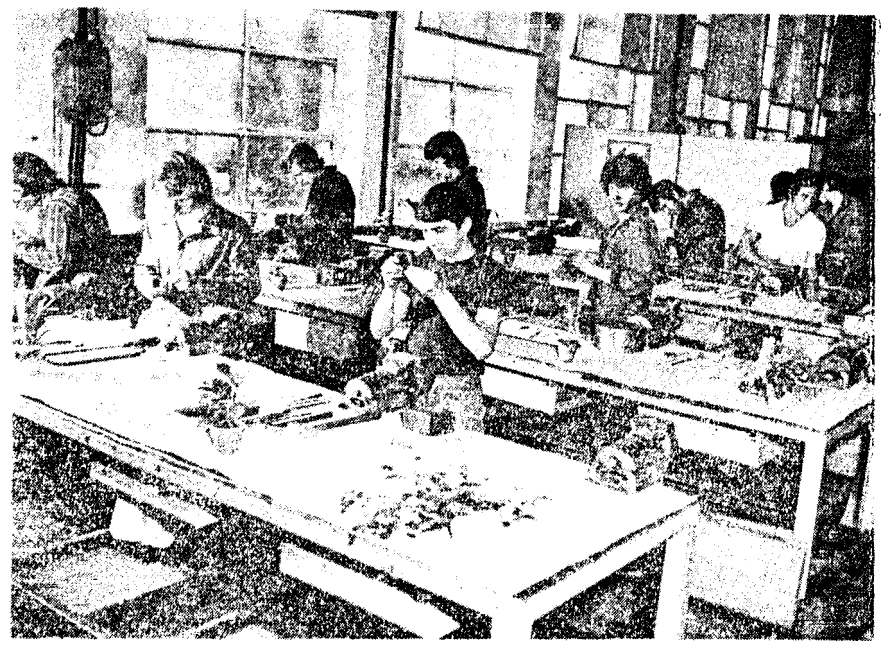

Hetvenöt végzett szakmunkás elhelyezkedése, állománybavétele van folyamatban. Szerszámkészítő 13, esztergályos 14, csőszerelő 12, bádogos-vízvezetékszerelő 13, géplakatos 2, kéziszedő 1, könyvkötő 1, autószerelő 1, irodagép műszerész 2, hegesztő 16 vette kézbe a szakmunkás bizonyítványt.

Eddig mintegy 8—10 fiatal jelentette be távozási szándékát, a többiek az üzemekben elhelyezkedtek. Meg fogják találni a számításukat, a türelmetlenek, az egyműszak követelőkkel szemben nekik van igazuk. Köszöntjük ifjú szakmunkásainkat és jó munkát kívánunk nekik az új beosztásukban!

hűtőgép

a Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

VI. ÉVF. 9. SZÁM ÁRA: 1 Ft 1972. SZEPTEMBER HÓ

Gyáros család: Marczisék (2. old.)

Két évtized története (2. old.)

Támogatjuk dolgozóink továbbtanulasát (3. old.)

Párt VB. előtt a sport ügye (4. old.)

Fegyveres Erők Napja

Nemzeti és mozgalmi ünnepeink közül a legújabb keletű — szeptember 29-én — a fegyveres erők ünnepe. A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa 1951-ben határozatot hozott arról, hogy a Néphadsereg Napjaként kell megülni szeptember 29-ét, majd később ezt kiszélesítve, az összes fegyveres erők napjává avatta.

E dátum emlékeztet minket történelmünk egy dicső fejezetére, a pákozdi csatára, az első független hadsereg első győzelmére.

Az országgyűlési biztosok 1848 szeptember 30-i jelentése így összegezi a csatát:

„Szeptember 29-e kiszámíthatatlan keletkezésű nap, e csata döntött hazánk sorsa felett, nemzeti önállásunk első alapköve tegnap tétetett le, az elesettek vérével erősítve minden ármány és viharck ellen."

Az eszme, amelyet e dátum szimbolizál, még ennél is régebbi keletű, egyidős népünk történelmével, melynek legszebb szakaszai a szabadságért és függetlenségért vívott harcokot idézik.

Szabadság, függetlenség! Minden nép legdrágább kincse, nemzeti fennmaradásának lehetősége, érte harcolni, azt megvédeni egyenlő a haladással. Az egymást követő generációk kötelessége, hogy a szabadságot, függetlenséget megvédjék.

Új fejezetet nyitott történelmünkben 1945. április 4. A célt, amelyért évszázadokig sóhajtoztunk, elértük. Szabadságban élünk immár 28 éve. S azóta szocialista honvédelmünk új alapokra helyeződött, új fogalommal gazdagodott, a béke védelmére rendezkedett be. E jelszó internacionalista tartalma érzékelteti fegyveres erőink célkitűzését, helyét és szerepét a haladó erők táborában.

Tisztelettel és szeretettel köszöntjük ezen a napon munkásőreinket, fiatal dolgozóinkat a Néphadseregben, akik sorkatonaként védik a hazát, s akiket visszavárunk. Köszöntjük rendőreinket, akik a közrendet és közbiztonságot őrzik, s védik a társadalmi tulajdont. Az Ő köszöntésükkel kívánunk nekik: „Erőt, egészséget!"

Horti János

Szeptemberi gondolatok

A szeptember az iskolaév kezdetét jelenti az ifjúság számára. Tanulni kezd az ország apraja-nagyja, a haza javára s a maga boldogságára. Kisiskolásaink, s nagydiákjaink lépteit őrző szemek vigyázzak: az Alkotmány, az Ifjúsági törvény, a szülői szeretet biztosítja, hogy a tétova járású iskolásokból arányos léptű művelt emberek váljanak a jövő számára. Az ő sorsuk jó kezekben van.

Az iskolás nemzedéken kívül az ország felnőtt lakosságának számottevő rétege koptatja az iskolák padjait. Az általános iskolai oktatástól a felsőfokú tanintézetek hallgatóságáig egyaránt megtalálhatók a dolgozva tanulók. Tízezrek művelődnek önszántukból, hogy helyüket jobban megtalálják a tudományos és technikai forradalom korában, pótolják hiányos műveltségüket, továbbképzés útján lépést tarthassanak a fokozódó követelményekkel. Hiteles források szerint az általános ismeretanyag úgy tudományos, mint műszaki vonatkozásban tízévenként megduplázódik, s ez előreveti az árnyékát annak az elkövetkező években még nagyobb tömegeknek kell részt venniök valamely továbbtanulási formában.

Vajon az ő helyzetük is olyan megnyugtató-e, mint a tanulóifjúságé? Aligha, — s ezt tárgyilagosan el kell ismernünk. Fiatal dolgozók, családanyák, meglett korú férfiak kemény harcot vívnak a felemelkedésért évről-évre, mind tágabb, s egy, így helyes. Jövőnk ezt kívánja, s a jelenkor emberének, a társadalom egészének a megértésére és támogatására van szükség, hogy dolgozva — tanuló réteg erőfeszítéseit megkönnyítsük. Az aki a napi munka, a családfenntartás, gyermeknevelés hétköznapi, korántsem lekicsinyelhető problémái mellett a szabad, illetve pihenőidő feláldozásával esti, azaz éjszakai tanulásra vállalkozik, minden támogatást és tiszteletet megérdemel. Számukra éveken keresztül tabu a TV, egy-egy mozi, vagy igen szűkre szabott a családdal, apró gyermekkel való együttlét, s az örömök helyett nyomasztó gond az osztályrészük. Gyötrelmes órák egy-egy nehezebb anyag elsajátításakor és vizsgaláz mindezek után! A kívülállók nagy részének ismeretlen dolgok ezek, legtöbbször annyit tudnak: munkatársuk többször egy órával a műszak vége előtt eltávozik, vagy tanulmányi szabadságon van, s titokban néha irigylik őt ezért.

Külön tisztelet jár azoknak, akik termelőmunka mellett vállalják az önkéntes áldozatot, sokszor akadályoztatva a különböző műszakbeosztások kényszerűségével is. Senki sem vitatja a közösség, a vállalat érdekeit: a folyamatos termelőmunka biztosításának szükségességét. Azonban igen fontos hogy minden gazdasági vezető felismerje a kérdés politikai-gazdasági fontosságát, ismerje az egységéhez tartozó felnőtt tanulók problémáit, s támaszkodva a szocialista brigádok politikai érettségére, s erejére maximális segítséget kell nyújtania a továbbtanulók számára. Lehet és kell javítani a vállalati kollektíva támogatásán is. A továbbtanulók kedvezményeit törvény biztosítja. Magyarország történelmében először, a dolgozó nép állama biztosít munkaidő és fizetett szabadság kedvezményeket a felnőtt tanulók részére az oktatás mellett. Nyilvánvaló, hogy a népgazdaság teherbírása véges, s jelenleg több kedvezmény nyújtására nincs mód. Azonban köztudomású, hogy a Hűtőgépgyár minden területén kitűnő szakembergárdával rendelkezik, akik képesek lennének tudásuk legjavát átnyújtani a rászorulóknak. Ismert tény, hogy az iskolai foglalkozásokon az anyag töredékét lehet csak a hallgatóságnak átadni a szűk óraszám miatt, s a tanulás lényegét az egyéni felkészülés igénye szabja meg. Az egyéni tanulás nem elég eredményes az anyag elsajátítását illetően, s rendkívüli módon időigényes és nehéz. A probléma megoldásában jelentős könnyítést jelentene ha egy közgazdászokból — műszakiakból álló konzultációs csoport — kötöttség nélkül — rendelkezésére állna az érdeklődőknek. Úgy vélem, hogy a KISZ szervezésében a fiatal közgazdászok és műszakiak szívesen vállalnák ezt a nemes és fontos feladatot.

Az elmondottakkal egy csendben tevékenykedő, de annál megbecsülendőbb és népes tábor hétköznapjait, gondjait igyekeztem a közvélemény nyilvánosságára hozni. Osszuk meg gondjaikat: megértéssel, konkrét segítségnyújtással. Ne feledjük: az ő eredményeik mindannyiunk javát is szolgálják.

Jánosi Tibor

Finn közgazdász vendégeink

A Magyar Közgazdasági Társaság Szolnok megyei Szervezetének meghívására finn közgazdász delegáció érkezett a megyébe. Programjuk során meglátogatták a Hűtőgépgyárat is augusztus 15-én.

A küldöttség tagjai Onni Rentto és felesége, Onni Turunen bankigazgató és felesége, Urho Koskinen igazgatóhelyettes és felesége voltak. Elkísérte őket Dr. Lukács Pál a KSH igazgatóságának vezetője, Dr. Orbán Péter a Szolnok Városi Tanács elnökhelyettese és Tolna Károly a Magyar Nemzeti Bank megyei igazgatóságának vezetője.

Kárpáti József gazdasági igazgató fogadta a vendégeket. Tájékoztatta a vállalat életéről, kereskedelmi és gazdasági tevékenységéről. Élénk érdeklődés mellett hangzott el a beszámoló, majd a finn vendégek kérdéseket tettek fel gazdasági igazgatónknak, amelyekre őszinte válaszokat is kaptak. A tapasztalatcsere után megtekintették a kompresszoros hűtőgép üzemet, Kárpáti elvtárs kalauzolása mellett. Itt tetszéssel nézték végig a hűtőszekrény útját a lemezmunkától az elektromos szereldéig.

Üzeralátogatás után ebéden látta vendégül a küldöttséget Kárpáti József gazdasági igazgató. Búcsúzás előtt köszönetüket és elismerésüket fejezték ki a fogadtatásért, és a vállalat iránt.

— mj —

Egy lépéssel előbbre

Az 1971. október 7-i hűtőgépgyári KISZ küldöttértekezlet óta lassan egy év múlik el. Számvetést végezve ezen időszak mozgalmi tevékenységéről, egyértelműen pozitív megállapítást nem tehetünk.

Hogyan is áll jelenleg a Hűtőgépgyárban folyó KISZ munka? Melyek azok a legfontosabb feladatok, amelyeknek maradéktalan végrehajtásával további fejlődés jelentkezik az alapszervezetek tevékenységében?

Ha a sokrétű feladatkört végignézzük, természetesen figyelembe véve a KISZ VIII. kongresszus határozatait, elmondhatjuk, hogy lényeges előrelépés történt az eszmei-politikai nevelőmunka területén. Az 1971-72-es KISZ oktatási évben 350 fiatal vett részt az oktatási körök munkájában. 50 hűtőgépgyári KISZ vezető végezte el a vállalatunknál lebonyolított vezetőképző tanfolyamot, 40 alapszervi vezető pedig a Szolnok megyei KISZ Bizottság szervezésében a Tiszaligeti KISZ Vezetőképző Táborban sajátította el a vezetés alapvető módszereit.

Alapszervezeteink jelentős része élt a KISZ megbízatások rendszerének alkalmazásával, sőt a pártépítés és a KISZ építés feladatkörében akcióprogramot készítettek és készítenek a tervszerű munkához. A nagy jelentőségű és nevezetes történelmi évfordulók, valamint a KISZ VIII. kongresszus méltó köszöntéseként a Hűtőgépgyár KISZ Bizottsága több központi rendezvényt bonyolított le. Ennek kapcsán 1971. novemberében „Kongresszusi Het"-et, 1972. márciusában „Forradalmi Ifjúsági Het"-et tartottunk, valamint a KISZ zászlóbontásának 15. és a Hűtőgépgyár fennállásának 20. évfordulója tiszteletére június hónapban a „Hűtőgépgyári Ifjúsági Napok" rendezvénysorozataira került sor. Ezek a rendezvények elérték céljukat, méltóképpen emlékeztünk meg a nevezetes évfordulókról, mozgósítottuk a Hűtőgépgyár, valamint a megyei iparvállalatok KISZ fiataljait bizonyítva ezzel, hogy több és jobban előkészített helyi jellegű rendezvények jól szolgálják mozgalmunk ügyét, érdekeit.

A KISZ termelést segítő tevékenysége az elmúlt időszakban összességében jónak értékelhető, 50-en vettek részt a „Szakma Ifjú Mestere" mozgalomban és 30-an az FMKT mozgalomban.

Alapszervezeteink jelentős része helyi védnökségvállalással, társadalmi munkaakciókkal segítik a gazdasági egységeket a problémák megoldásában. Sikeresen befejeződtek a Gagarin Hőerőmű KISZ védnökségi munkái, jelenleg az Országos Járműhűtő program védnökségi feladatainak megoldásán tevékenykednek KISZ fiataljaink. A Hűtőgépgyár fennállása tiszteletére felajánlottt társadalmi munkaakciókból már vállalásunk felét teljesítettük, az év hátralévő részében kívánjuk befejezni ezt az akciót.

Érdekvédelmi feladatkörünket vizsgálva valamennyi KISZ alapszervezet, valamint KISZ-en kívüli fiatal ismerkedett és ismerkedhetett meg az ifjúsági törvénnyel, annak alkalmazási formáival. A KISZ Bizottság mellett tevékenykedő Érdekvédelmi Bizottság alapvető feladata az, hogy segítse és támogassa a KISZ alapszervezetek ezen irányú feladatvégzését, segítsen a felmerült problémák kiküszöbölésében. A végrehajtási utasítás megjelenéséig ez a bizottság hivatott arra, hogy az ifjúsági törvényt érvényesítse, olyan módszerrel, hogy a vállalat gazdaságvezetésével együttműködési szerződést készít.

A szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit alapszervezeteink nem használják ki kellőképpen. Figyelembe véve az objektív akadályokat (teremhiány, klubhiány) elsősorban alapszervezeti szintű akciókat, kulturális és sport rendezvényeket kell támogatni, illetve megrendezni. Következetesebb együttműködést kell kialakítani a Szakszervezeti Bizottság kulturfelelősével és a vállalat önálló népművelőjével.

Tulajdonképpen ami a legalapvetőbb és leglényegesebb, az alapszervezetek szervezeti életének folyamatossága és szilárdsága, ez az a terület, ahol igen sok tennivaló és javítanivaló van. Elsősorban alapszervezeteink vezetőségeinek kell aktívan és hozzáértően végezniük feladataikat, mozgósítani a szervezeti feladatok, akciók végrehajtására.

Egészséges kollektívát összekovácsolni, jól együtt dolgozni a gazdasági egységek vezetőivel, a pártalapszervezettel és a szakszervezettel, igénybe venni a KISZ Végrehajtó Bizottság segítségét, következetesen élve az ifjúsági törvény adta jogokkal, az 1972-es év második felében további színvonal emelkedésre és fejlődésre van lehetőség.

Természetesen ahhoz, hogy célkitűzéseinket maradéktalanul meg tudjuk valósítani, ahhoz, hogy további fejlődés történjen alapszervezeteink munkájában, az szükséges, hogy az alapszervezet fiataljai, a KISZ vezetőségek a Szervezeti Szabályzatban foglaltak szerint éljenek és dolgozzanak, valamint, hogy erkölcsi kötelességüknek tekintsék gazdasági feladataik elvégzését.

Gyáros család: Marczisék

— Én azért jöttem át az Aprítóból dolgozni, hogy együtt legyen az egész család — mondotta Marczisné beszélgetésünk elején. Valóban együtt a négytagú család. A családfő Marczis László 1957. óta dolgozik a IX-es üzemben. Idősebb fia, Laci 1967-ben követte apját, mint hegesztő tanuló, most katona. Jóska 1969-ben jött szerszámkészítő tanulónak, azóta szakmunkás, az idomszerész műhelyben dolgozik. Beszélgetésünk mindig visszatérő „témája" Laci, aki katonai szolgálata miatt nem lehet jelen. Természetes ez, minden mondat mögött a szülői szeretet érződik.

— Laci most fegyvermesteri oktatáson van, — mondja az anya — úgy látom apja szakmai érzékét örökölte. Hagyomány folytatója is, apja a munkásőrségben volt fegyvermester.

— Nagyon örülök, hogy a fiúnak lehetősége van a sportolásra, nem kellett abbahagynia az imádott focit és ha leszerel, remélem megint helye lesz a LEHEL-ben — mondja a családfő nem kis atyai büszkeséggel.

A családfő így beszél az eltelt időszakról:

— Miskolcon kezdtem dolgozni, majd Jászberénybe hívtak be katonának, itt ismerkedtem meg a feleségemmel. Házasságkötés után választ elé kerültem, hol telepedjek le. Feleségem akarata erősebbnek bizonyult, ittmaradtam. Akkor eljöttem a vállalathoz dolgozni. Ennyi idő távlatából nyugodt lelkiismerettel elmondhatom, hogy jól választottam. Hamar megszoktam az új körülményeket, sikerült beleilleszkednem az akkor már összeszokott, jól dolgozó szerszámüzemi kollektívába. 1958-ban párttag lettem, majd két évvel később elsők között csatlakoztam a szocialista brigádmozgalomhoz. Közben beléptem a munkásőrségbe. Sok volt a munka, a teendő, mert családi házat is elkezdtünk építeni két kisgyermek mellett.

Elmondhatom, nem volt hiábavaló a sok munka, a ház is elkészült, a gyerekek is megnőttek, én pedig tudok időt szentelni a kedvtelésemnek.

— Mik ezek a kedvtelések?

— Három van, ezek teljesen ki is töltik a szabadidőmet; a festészet, a kutya és a motor.

— A munkásfestők hűtőgépgyári kiállításán az Ön képeiből is láthattunk. Mióta foglalkozik festészettel?

— Tíz éve lehet annak, hogy gyermekkorom óta először, elővettem az ecsetet és megpróbáltam, csak a saját szórakozásomra. Azóta főleg télen elég sok képet festettem, amit rokonoknak és ismerősöknek ajándékoztam.

— Mindkét fia szakmát tanult, ebben követték Önt, mint apa, elégedett-e ezzel, vagy szerette volna, ha továbbtanulnak?

— Nagyon helyesnek tartom, hogy szakmát tanultak, és úgy neveltem őket, hogy szeressék a szakmát és ne becsüljék le azt. Persze a továbbtanulás lehetősége nincs kizárva, ez csak rajtuk múlik. Az a véleményem, hogy egy jól elsajátított szakma a továbbtanulásnál is nagy segítséget jelent, gyakorlati érzéket ad. Jóska már el is kezdte a szakközépiskola esti tagozatának harmadik osztályát, mivel emeltszintűn volt szakmunkástanuló.

Marczisné 1970. óta dolgozik vállalatunknál. 15 éves munkaviszonyt hagyott ott az Aprítógépgyárban, hogy együtt legyen a családdal.

— Sokkal jobb így együtt, mindannyian egyműszakosak vagyunk — délelőttösek. Együtt indulunk, együtt érkezünk haza, így meg tudjuk osztani a munkát a ház körül is, szükségem is van a férfiak segítségére, mert az egészségem nem a régi. Nincs is rájuk panaszom, nagyon sokat segítenek.

Jóska friss szakmunkásbizonyítvánnyal a zsebében, szakmailag igen rangos helyre, az idomszerész műhelybe került. Olyan jól képzett szakemberek közé, akik már hírnevet szereztek a műhelynek nemcsak szakmailag, hanem emberileg is. Ez jó nevelőiskola lehet.

— Nagyon jól érzem magamat, igyekszem minél többet tanulni, itt van rá módom. Mindenben segítenek, főleg a Rákóczi szocialista brigád tagjai, mert a brigád tagjelöltje vagyok. A brigádtagságot szeretném kiérdemelni és hasznos tagja lenni a kollektívának.

Ha szülei példáját követi, biztosan sikerül.

Becsülettel 20 év óta

— Nehéz az embernek arról beszélni, ami éltető eleme, amit a becsület és a lelkiismeret diktál. Én is olyan egyszerű munkás vagyok, mint a többi. Az, hogy a gyár születése óta itt dolgozom, hogy a sok nehézséget és problémát leküzdő 20 év mit jelent és adott, nehéz szavakba önteni — mondta Maszlag Imre, a TMK esztergályosa.

— 1951. november 27-én kerültem a vállalathoz. A IX-es üzemben mint esztergályos kezdtem dolgozni, havi 1200—1300 forintért. A gépek nehezen kezelhetők és öregek voltak, sokat küzködtünk, hogy a munkadarabok és a szerszámok pontosak és jók legyenek. A szociális és egészségügyi körülmények hiányosak és kezdetlegesek voltak. Dolgoztunk, s a kapához és a földhöz szokott fiúkból lassan gépet és szerszámot szerető dolgozókká váltunk.

— 1953—56-ig katonai szolgálatot teljesítettem. Leszerelésem után nem sokkal a TMK-hoz kerültem, és azóta is itt dolgozom. 1952 óta vagyok a Vasas Szakszervezet tagja, hosszú ideig mint bizalmi ténykedtem, a szocialista brigádmunkában a kezdettől részt veszek. A forgácsoló brigád vezetője voltam 1971-ig. A TMK kollektívája szerencsés összetételű. Az idős és fiatal munkások egészséges légkörben végzik munkájukat.

— Nős vagyok, feleségem 1958 óta dolgozik a gyárban a Normatechnológián. Egy lányunk van, aki jelenleg a 6. osztályba jár.

— Hogy mi lesz ezután? A legfontosabb, becsülettel helytállni a mindennapi munkában. Minden idegszállal és akarással végig küzdeni a következő 25 évet. A munkahelyi vezetőim jó képességű és kétszéges emberek, segítenek minden problémа megoldásában. 2500 a havi fizetésem. Úgy érzem, hogy munkámat megbecsülik és elismerik.

— A Hűtőgépgyár rendkívül sokat fejlődött az elmúlt 20 év alatt. Az idősebb és fiatalabb nemzedék alaposan megküzdött a jelenért. Őszintén büszke vagyok arra, hogy ebben a gyárban dolgozom. Aki már egy helyen 20 évet eltöltött, megszokta az üzem zaját, a gépek olajos csillogását, a munkatársak, kollégák arcát, nehezen válik meg a munkahelytől csak azért, hogy 1—2 forinttal magasabb órabére legyen.

Kívánunk Maszlag Imrének eredményes és jó munkát, sikerekben gazdag további munkásévet.

— babucs —

Zamárdiban

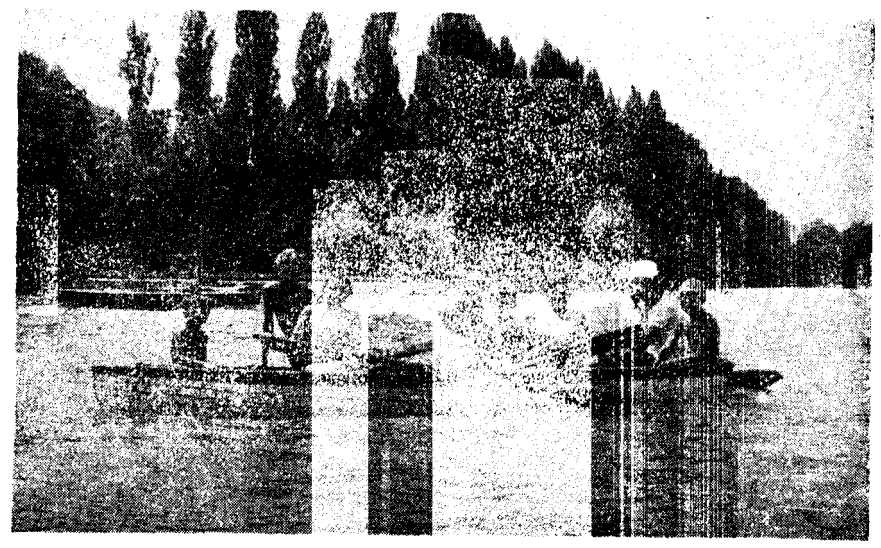

szépen gondtalanul telt a nyár. A vállalat tavaly avatott, új üdülőjében hét család pihenhet egyszerre, kéthetes turnusokban. Akik ott üdültek, nem bánták meg, hiszen kényelemben és kellemes környezetben tölthették idejüket.

Július elején meglátogattuk üdülőnket és eltöltöttünk egy felejthetetlen napot azokkal, akik éppen ott töltötték szabadságukat, családjuk körében. Tíz fiú vidám játéka, négy kislány békés egyetértése jellemezte a napot. Fotó is készült az üdülő gyerekekről, csónakázás közben. A szép időben jutott idő a csónakázás mellett fürdésre, focira, olvasásra és társasjátékokra is.

Képünk — emlék a nyárból —egy kis vidámságot idéz fel a késő szeptemberi napokra.

Egy csónakban „békés vizeken" evez a képen Ricsi, Rudi, Zoli, Öcsi, Attila, Holger és a többiek. Jövőre is visszavágynak Zamárdiba.

sj.

Két évtized története

II.

Szemelvények vállalatunk történetéből

Jászberényben — 1952-ben — a termelés először a szerszámüzemben indult be. Közben még tovább folyt az építőmunka, s az elkészült üzemcsarnokokban az új termelőgépek elhelyezése, felszerelése. A beruházási tervnek megfelelően 1953 júniusában már a gyár összes épülete készen állott.

Lakás-, bölcsőde-, óvodaépítés

Nem kevés gondot okozott a gyárvezetésnek az is, hogy az idetelepített szakemberek részére megfelelő lakást tudjon biztosítani. A városi tanács ebben az időszakban ilyen téren nem tudott segítséget nyújtani, saját erőből kellett tehát megoldást keresni. Mintegy 3 millió forint költséggel 1952-ben, az egykori faiskola helyén megindult az úgynevezett „Béta-lakótelep" építése. A tervezett 48 lakás azonban máris kevésnek bizonyult és hetvenkettőt kellett felépíteni.

Egyidejűleg a gyári bölcsőde és óvoda építése is megindult. A gyár életének már ez a hazai szakasza is észrevehető változásokat idézett elő a város arculatán. A korábbi nagyfokú munkanélküliség után megindult egy élénk pezsgés, a születő új iránti aktív érdeklődés, egészséges szemléletváltozás, a kialakult munkalehetőségek révén a további megélhetés bizonyságérzete. Egyre értékelhetőbb lesz az az átalakulás, amely a nagyipar itteni térhódításával a város népességének foglalkozási strukturájában végbemegy. A Fémnyomó- és Lemezárugyárban foglalkoztatott szakmunkások száma 1952-höz viszonyítva négy év alatt közel ötszörösére, a teljes munkáslétszám négyszeresére emelkedett. Ez a társadalmi mozgás — ha nem is ilyen szembetűnő arányokkal — jellemző a város egyéb ipari területeire is. Az így kialakuló jászberényi munkásság és az iparban alkalmazottak számaránya néhány év alatt csaknem eléri a mezőgazdasági foglalkozásúak számarányát. Az ipar jelenléte, a gyár létezésének ténye a városlakók mindennapi életének szerves tényezőjévé vált. Előnyösen befolyásolta szemléletüket, életmódjuk alakulását. A felszabadulás óta szinte első, jelentősebb lakásépítési program, a járulékos szociális létesítmények, az egyre bővülő kommunális ellátottság — ha szerényebb méretűek is voltak ezek — de mindmind az emberek érdekeit, jólétük fokozását szolgálták.

A vállalat fejlődésének főbb szakaszai

A vállalat életének kezdeti

korszakát, az aránylag rövid „gyermekkor" első próbálkozásait hamarosan követte a határozott irányú fejlődés, az ország ipari vérkeringésébe való teljes értékű beépülés. Az 1954-es esztendő tekinthető olyan mérföldkőnek, amelytől számítva ma négy fontosabb korszakot különíthetünk el a vállalat életében:

— Az 1954—57 közötti évekre tehető a fejlődés első szakasza. Erre a korszakra jellemző az alapítási határozatban előírt termékek nagy sorozatban való gyártása, és további új gyártmányok előállítására való felkészülés.

— Az 1958—64 közötti évek indokoltan jelentenek új korszakot. Az új gyártmányok fokozott térhódításával nagymértében növekszik a gyár termelése, főleg a hűtőtechnikai termékek révén.

— 1964—67 között a hűtőtechnikai termékcsoport bővítése a vállalat legkiemelkedőbb tevékenysége.

— 1968 után, a gazdaságirányítás új mechanizmusának bevezetése óta napjainkig terjedő időszak a vállalat életének talán legdinamikusabb korszaka. A Fémnyomó- és Lemezárugyár alapítási határozatában előírt termékek gyártása fokozatosan megszűnik, kialakul a vállalat végleges termékskálája, licenc-vásárlások révén felkészül az újabb és újabb hűtőtechnikai termékek gyártására.

Sorozatgyártás, új technológiák megalapozása

1954-ben a Fémnyomó- és Lemezárugyár tervkötelezetté vált. A „tanuló-időszak" után felelősségteljes feladatok megoldása hárult a gyár munkáskollektívájára és műszaki irányító apparátusára egyaránt. Ebben az évben stabilizálódott a gyár vezető testülete: a vállalat élére új főmérnök és főtechnológus került, a jelenlegi vezérigazgató *Gorjanc Ignác* és a műszaki igazgató *László Károly* személyében.

Az új vállalatvezetőség legfontosabb feladatának tekintette a még itt-ott meglévő „kétlakiság" megszűntetését, a szilárd munkafegyelem megteremtését, az új munkásréteg szakmai és ideológiai nevelését, s a termelési tervek teljesítését. A határozott, minden részletében magas színvonalú vezetés már rövid idő múlva jelentős eredményekben realizálódott. A vállalat termelési értéke az első tervévben — 1954-ben — megközelítette a 97 millió forintot, egy év múlva pedig már elérte a 175 millió forintot. 1956-ban 195 millióra emelkedett. Gyorsan növekedett a gyár munkáslétszáma is.

Amíg 1953-ban még mindössze 264 munkást foglalkoztatott a gyár, 1956-ban már 1107-re emelkedett ez a szám. A Fémnyomó- és Lemezárugyár rövid idő alatt a város legnagyobb ipari üzemévé vált.

Ezekben az években a gyár termelését még általában az egyszerű technológia jellemezte. A közszükségleti cikkek közül főleg az alumíniumedények különféle változatait, alumínium tálcák változatos sorozatait, összecsukható nagyobb méretű szállítóládákat, s más hasonló alumínium termékeket gyártottak.

A fokozatosan összekovácsolódó munkásréteg termelési lendülete, termelési kedve azonban már ekkor magában hordozta a további belső fejlődés biztosítékait. Egyre szélesedett az újítómozgalom, az újítási kedv, amelynek egyik szembetűnő eredménye, hogy 1955-ben mintegy 350 újítás született, és ebből még abban az évben 150-et alkalmaztak a termelésben.

Autoszifon, olajoshordó

A technológiai fejlődés lendületesebb korszaka 1956-ban jelentkezett, ekkor tért rá a gyár néhány bonyolultabb technológiát igénylő termék gyártására.

Az új termékek előállítása, a gyártás megszervezése, elindítása mind a műszaki irányító apparátusnak, mind pedig a munkásoknak komoly feladatot jelentett. Különösen nehéz probléma volt az olajoshordó és az autoszifongyártás. Megfelelő tervezőintézet és kivitelező vállalat hiányában a vállalatnak saját magának kellett a gyártóeszközöket előállítani. A feladat méreteit érzékelteti — bármennyire hihetetlennek tűnik ma már —, hogy a gyárnak 1956-ban még csak 4 mérnöke volt. A teljes üzemi kollektíva összefogása, műszakiak és munkások odaadó áldozatvállalása áthidalta ezeket a nehézségeket is. A szükséges berendezések — tervezés és gyártás — három hónap alatt elkészültek. Abban az időben e berendezések színvonala jóval magasabb volt az akkori műszaki követelményeknél. Bizonyítja ezt az is, hogy ezeknek a berendezéseknek többsége még a mai napig is termel más vállalatnál, minthogy időközben a gyár ezeket átadta.

Végső soron tehát a gyár életében az 1956-os esztendő azért is fontos, mert már ekkor megteremtődtek a célgépesítés alapjai. Ezekben az években a Fémnyomó- és Lemezárugyár termelési értékéhez képest az alumínium termékekből már számottevő exportot bonyolít le.

A termékek megismertetése, népszerűsítése szempontjából több kiállítást is rendezett a gyár Budapesten és Jászberényben. Az autoszifon gyártásának megindítása szükségessé tette új technológiai műveletek bevezetését. A húzási műveleteken kívül különösen előtérbe került az alumínium-hegesztés, felület-előkészítés és kikészítés. E problémák megoldásán túl már ekkor elkezdődött a felkészülés a háztartási hűtőgépek, hűtőelemek és néhány más újabb termék nagy sorozatban való gyártására. A korábbi termékeknél műszakilag jóval igényesebb gyártmányok bevezetése sokirányú, alapos előkészületeket igényelt, de egyben megalapozta a gyár további fejlődését. (folyt. köv.)

Romhányi — Tóth

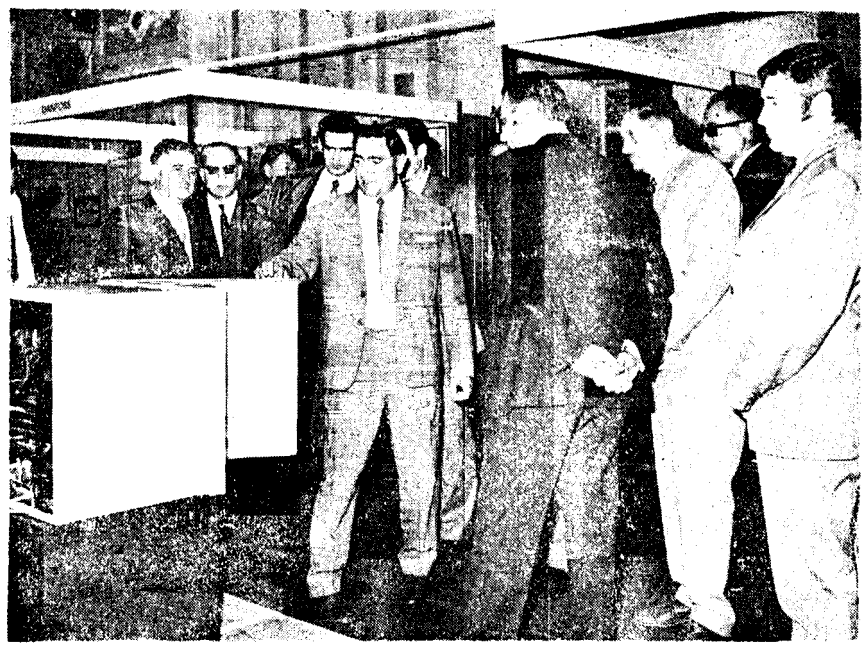

Kiss Ernő miniszterhelyettes elvtárs megtekintette gyártmányainkat

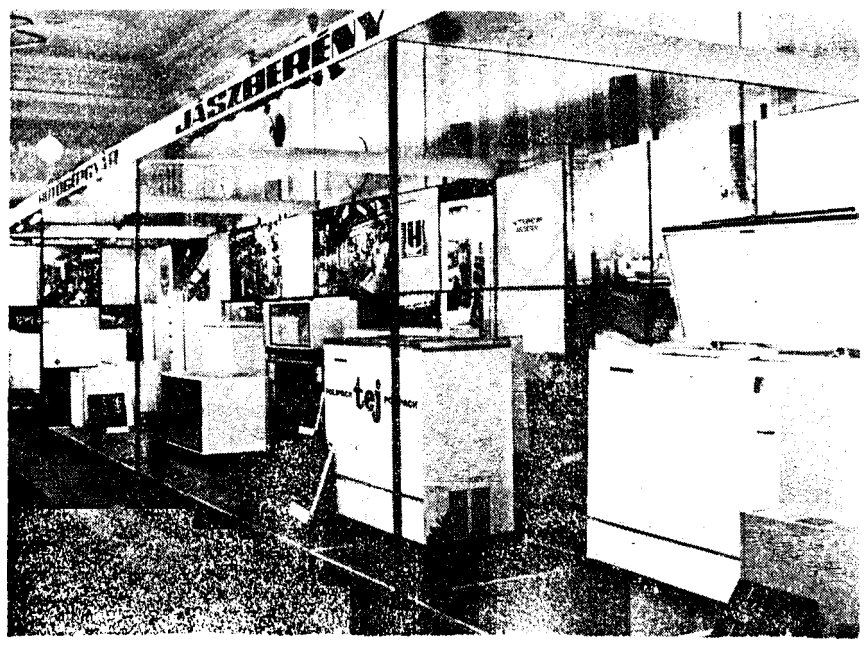

Vállalatunkat izléses kiállítás reprezentálta

Nemzetközi Hűtőgépgyártási Kiállítás

Egerben, augusztus 21—26. között nagyszabású kiállítás volt az alábbi vállalatok részvételével: DANFOSS (Dánia) POLIMEX (Lengyelország), DWM Kältekompressoren Gmbh (NSzK), Diósgyőri Gépgyár Miskolc, Energiagazdálkodási Intézet Budapest, Finomszerelvénygyár Eger, Hűtőtechnika Szövetkezet Tata, MIRKÖZ Hűtőtechnikai Szövetkezet Budapest, Szövetkezeti Országos Kivitelező és Tervező Vállalat Budapest, és a Hűtőgépgyár. Vendéglátó a **Finomszerelvénygyár volt.**

Mozgalmas MHSZ klubélet

A Jászsági Állami Gazdaság újerdei kerületi központja az utóbbi időben többször volt érdekes versenyek színhelye. Legutóbb a Magyar Honvédelmi Szövetség Szolnok megyei és a jászberényi járási városi vezetőség itt rendezte meg a megyei tartalékos honvédelmi bajnokságot.

Ezek a sorok azért kerültek e rovatba, mivel a Hűtőgépgyár MHSz aktivistái és versenyzői is részt vettek a honvédelmi bajnokság szervezésében és versenyen. Régóta aktuális lett volna már róluk szólni lapunk hasábjain. A mostani sikeres szereplésük kapcsán bemutatjuk olvasóinknak a hűtőgépgyári MHSz munkáját:

Kalauzunk Baranyi József, a hűtőgépgyári MHSz titkára:

— A Politikai Bizottság 1967. június 20-i, valamint a Kormány 1967. augusztus 8-i határozatai üzemeinkben is kedvező politikai, társadalmi, személyi és tárgyi feltételeket teremtett a honvédelmi felkészítés és nevelő munka kibontakoztatásához.

Megítélésünk szerint az utóbbi években előbbre léptünk a vezetés színvonalának emelésében, hatékonyságának fokozásában.

A tartalékos tisztek és tiszthelyettesek tájékoztató oktatása nagy változáson, fejlődésen ment keresztül. A tájékoztató oktatásba bevontak száma, évről évre emelkedett. Népszerűségnek is örvendett ez az oktatási forma. Eredményesen oldották meg a lőgyakorlatok, valamint a tereptani oktatás gyakorlati végrehajtását, külön-külön ki kell emelni a tereptani foglalkozások végrehajtásánál a tartalékos klub munkáját, ahol a képzésbe bevontak, egésznapos módszertani foglalkozáson vettek részt.

A tartalékosok tájékoztató oktatásának vonzóbbá és tartalmasabbá tétele érdekében nem mindenben használtuk ki, üzemünk kedvező helyzetéből adódó lehetőségeket. Nagyobb számban lehetett volna foglalkozásokat tartani honvédségi objektumokban, ahol oktatási eszközöket, honvédségi kabineteket igényelhettünk volna, és mutathattunk volna be tartalékosaink részére. A tartalékosok honvédelmi versenyének megrendezése hosszú évekig stagnált.

A modellező versenyzőink, évről-évre folyamatos fejlődést mutatnak, melyet bizonyít az a tény, hogy 1968-ban egyetlen minősített versenyzőnk sem volt, ma már 5 negyedosztályú, 5 másodosztályú, 5 elsőosztályú aranykoszorús versenyzőnk van és ifj. Kerekes Lajos négyszer védte meg első osztályú minősítését, és kerettagja a Magyar Válogatottnak.

A lövészversenyzőink kiemelkedő eredményeket nem tudtak elérni. Az eredménytelenség egyik oka, hogy nem rendelkezünk megfelelő fedett lőállásokkal ellátott lőtérrel. A másik oka, hogy nem volt a versenyzők összetétele megfelelő, életkorban túlsúlyban voltak a 30 és 40 felettiek. A fiatal, tehetséges versenyzőkkel nem foglalkoztak. A szakmai vezetés színvonala gyenge volt.

Összegezve tehát megállapíthatjuk, hogy üzemünkben a szövetség tevékenysége pozitív, alkalmas arra, hogy segítse az előképzési feladatok megoldását, egyidejűleg biztosítsa a Magyar Honvédelmi Szövetség népszerűsítését. Vállalatunkat méltón képviselik a versenyzők megyei, vagy országos válogatott keretben, nemzetközi versenyeken.

Legszélesebb és legeredményesebb az együttműködésünk a fegyveres testületekkel, elsősorban a Magyar Néphadsereg városunkban állomásozó alakulataival. Ezen együttműködés szinte a szövetségi munka minden területére kiterjed. Közreműködnek, konkrét segítséget nyújtanak az utóképzésnél, rendszeresen találkozunk hivatásos tisztekkel, tiszthelyettesekkel, úgyis mint előadókkal, foglalkozásvezetőkkel, úgyis mint a foglalkozások ellenőreivel.

Az ifjúsági szervezettel munkakapcsolataink mindjobban szélesednek, jelentős a KISZ tagok száma, akik az MHSz különböző klubjaiban, szakosztályaiban végeznek munkát, vagy sportolnak, — mondta Baranyi elvtárs.

A jövőben arra fogunk törekedni, hogy a hűtőgépgyári fiatalok minél nagyobb számban kapcsolódjanak be az MHSz különböző klubjainak munkájába.

— DI —

Támogatjuk dolgozóink továbbtanulását

Vállalatunknál a személyzeti és oktatási főosztályon működő oktatási csoport munkája, feladata dolgozóink beiskolázása. Munkaterülete átfogja az iskolarendszerű felnőtt oktatás, szakoktatás, tudományos ismeretterjesztés, **műszaki tájékoztatás** területeit. Az elfogadható alapműveltségi szintet ma a 8. osztályos általános iskolai végzettség jelenti. A társadalmi körülmények megváltoztatásához, a felnőttkori fejlődés biztosításához, az új szakmai ismeretek elsajátításához nélkülözhetetlen az alapműveltség megszerzése.

Vállalatunknál a társadalmi szervek (szakszervezet, KISZ, nőbizottság) mozgósító erejét igénybe véve egyre több olyan dolgozót iskolázunk be, akik nem rendelkeznek általános iskolai végzettséggel. A kormány határozata új lehetőséget teremtett az általános iskola elvégzésére. A határozat értelmében általános iskolai tanfolyamokat szervezhetünk, amelyek csak a legfontosabb pótlólagos ismereteket ölelik majd fel. Így mindazok, akik korábban már elvégezték az általános iskola 6. osztályát és a tanfolyamon sikeresen helytállnak, teljes és jogilag elismert 8 osztályos általános iskolai végzettséget szerezhetnek.

Megfelelő számú jelentkező esetén már ez év folyamán is indítani tudjuk a tanfolyamot az általános iskola 7.—8. osztályának elvégzésére. A tanfolyamot heti 1 alkalommal a Dolgozók Esti Iskolájában szervezzük meg. Jelentkezni lehet vállalatunk Oktatási Csoportjánál.

Középiskolai oktatásra az emeltszintű tagozaton végzett ifjú szakmunkásokat és azokat a dolgozókat iskolázzuk be, akiket gazdasági vezetőjük javasol.

Kapcsolatunk van a Lehel Vezér Gimnáziummal, a Kállai Éva Erősáramú Szakközépiskolával, a 14. sz. Gépipari Technikummal és a Vásárhelyi Pál Közgazdasági Szakközépiskolával. Ezekben az iskolákban dolgozóink közül sokan tanulnak és sikeres vizsgát tesznek. A Lehel Vezér Gimnáziumban működő gyors- és gépíró tanfolyamon ebben az évben dolgozóink közül 14-en felvételiztek sikeresen és kezdik meg tanulmányaikat. Ugyanebben az iskolában vállalatunk támogatásával nyelvlaboratórium épült, ahol orosz-angol-német nyelvet tanulhatnak dolgozóink. Sajnálattal kell nyilatkozni a nyelvoktatásról, mivel a 154 beiskolázott közül 91 lemorzsolódott.

A vásárhelyi Pál Közgazdasági Szakközépiskolával, „Szocialista Együttműködési Szerződés"-t kötöttünk, amely magában foglalja a vállalat és az iskola kapcsolatát.

A személyzeti és oktatási főosztály káderutánpótlási és káderképzési terve alapján növelni kell a vállalat igényeinek megfelelő felsőfokú végzettséggel rendelkező műszaki és közgazdasági szakemberek részvételét a termelésben.

Szakközépiskolai végzettséggel rendelkező és továbbtanulásra képességeik alapján alkalmas dolgozóinkat magasabb képesítés megszerzésére ösztönözzük. Ennek alapján az egyetemek és főiskolák levelező tagozatán 30 dolgozónk tanul. A beiskolázás egyéni kiválasztás, valamint önkéntes jelentkezés alapján történik. A felvételt nyert dolgozókkal tanulmányi szerződést kötünk, melynek feltételei segítik tanulmányaik végzését.

Azokkal az intézményekkel, ahol dolgozóink tanulnak szoros kapcsolatot tartunk. Rendszeres tájékoztatást kapunk, illetve kérünk dolgozóinkról.

A továbbtanulók és szakmai képzésben résztvevő dolgozók problémáival vállalatunknál az Oktatási és Ismeretterjesztési Tanács foglalkozik. Eddigi tevékenységének gerincét a felnőtt dolgozók oktatása, az oktatás szükségletének vizsgálata, a tervjavaslatok elvi kidolgozása képezi.

Fejlődő gyártási színvonalunk egyre több jól képzett szakembert igénnyel. Tanulmányaik befejezése után az első adandó alkalommal képesítésüknek megfelelő munkakört biztosítunk dolgozóinknak. Az általános műveltség növelése és a szakmai továbbképzés nemcsak az egyén, hanem társadalmunk, vállalatunk ügye is. Azon fáradozunk, hogy minden dolgozó a lehetőségek szerint a legmagasabb ismeretekre sajátítsa el.

Vajda Béláné

4 hónappal a nyugdíj előtt

A Központi Alkatrész üzem MEO helységében kerestem fel Gömöri nénit, és beszélgettem el vele az elmúlt 20 munkásév eseményeiről.

Gömöri Péterné 1952. júliusában jött a Hűtőgépgyárba, illetve az akkor még Fémnyomó és Lemezárugyárba. 1954 áprilisig mint takarítónő dolgozott, majd átkerült a MEO-ba. Ellenőrzési módszereik körülményesek és nem mindig pontosak voltak. Egy-egy új gyártmány elkészítése utáni ellenőrzési feladat igen összetettnek és nehéznek bizonyult. Tulajdonképpen teljesen meg kellett ismerkedni a gyártmánnyal, és feltárni a konstrukció hiányosságait és segíteni azok kijavításában.

Gömöri Péterné ebben a munkában lelkiismeretesen, becsületesen helytállt. Szorgalmasan és kitartóan sajátította el az ellenőrzés különböző módszereit. Jelen volt minden „ős" hűtőgépgyári termék születésénél. Munkájára pontosság és következetesség a jellemző.

Pedig igen nehéz családi körülmények között kellett nap mint nap munkába állni, férjét a háborúban elveszítette és az édesanyját és fiát kellett eltartania. Társadalmi rendszerünk és a vállalat igen sokat segített problémái megoldásában, és Gömöri Péterné ezt hűséges és szorgalmas munkával viszonozta.

1954 óta tagja a szakszervezetnek és a November 7. szocialista brigád tagja 1963. és 68-ban Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott. Munkahelyi vezetői igen pozitív véleménnyel beszélnek róla. Amikor további terveiről beszél, egy kicsit meghatódva mosolyogva mondja:

— 4 hónap van a végleges nyugdíjig hátra. Ez a 20 év, ami mögöttem áll, ha nem is nagy és hősies tettek sokaságát jelenti, mégis úgy érzem, nem volt hiábavaló. Munkámat igyekeztem lelkiismeretesen és becsülettel elvégezni. Én itt a vállalatnál nagyon sok jót, igazán emberi közösséget találtam. Nehezen tudom elképzelni, hogy 4 hónap múlva nem kell majd minden reggel sietni az autóbuszhoz, és nem találkozom a munkatársi arcokkal. Szeretem a Hűtőgépgyárat, köszönök minden szépet és jót, amelyet tőle és kollektívájától kaptam.

Kívánom, hogy további kimagasló eredményeket érjenek el a munkában, a munkáskollektíva nevelésében öregbítve ezzel a Hűtőgépgyár hírnevét.

Békés és egészségben gazdag nyugdíjas éveket kívánunk Gömöri néninek, és így búcsúzunk: viszontlátásra.

— babucs —

Városunk kincsei

A Hűtőgép múlt számában megjelent bevezető után megkezdjük Jászberény műemlékeinek ismertetését. Első helyre kell tennünk a legrégibb épületet, a több mint 500 éves, volt ferences templomot.

A város csendes, fás terén a Zagyvához közel áll ez az ódon hatású, támpilléres falaival nagyon régi időket felidéző templom és rendház.

Építésének megkezdési idejét pontosan nem ismerjük, de azt tudjuk, hogy Mátyás király uralkodása idején, éppen Dózsa György születésének évében, 1472-ben, a jászok és kunok között már régóta hittérítő ferences barátok, IV. Sixtus pápa rendeletére 1472. május 28-án foglalhatták el a számukra épített kolostort és templomot. Ez a templom a kor stílusa szerint csúcsíves volt. Erről tanuskodik alaprajza, ezt mutatják a megmaradt támpilléres falak, csúcsíves formák: a gyóntatófolyosó szép gótikus ajtókerete, a padlástér csúcsíves ablakmaradványai.

De ez a szép csúcsíves templom nem sokáig hirdethette az alföldi gótikus művészet fejlett voltát. A mohácsi vész után, 1536-ban egy átvonuló török csapat Jászberényt is feldúlta, a templomot felgyújtotta. Nehéz, vészekkel teli idők következtek. A török pusztításait még tetézték a vallási gyűlölködések is: 1560-ban fanatikus jászberényiek gyújtották fel a templomot. A törökök pedig ekkor foglalták el véglegesen a várost. A ferences templomból és a kolostorból erődítményt készítenek, megásatják a „Csincsa", török nevű várárkot. Az erődítmény egyik sánca a mai Hatvani út mentén vonult. A jászberényi török vár szokásos alföldi földvár lehetett, sáncokkal, vizesárkokkal és mocsarakkal körülvéve. Neve „Dzsánfeda" — „Lélekfeláldozó" volt.

Jászberény a török hódoltság alatt viszonylag kedvező helyzetben volt, mert a szultáni birtokhoz tartozott, jövedelme a szultáni kincstárt illette. Az adófizetés rendkívül pontos összeírás alapján történt, amelynek terhét még el lehetett volna viselni. A baj csak az volt, hogy tisztviselők és a kóbor martalóc seregek sokszor kegyetlenül megsarcolták a várost. A ferenceseket 1583-ban űzték ki a városból. A templom és kolostor 1594-ben ismét leégett. Tieffenbach német generális elfoglalta Hatvant és a menekülő törökök feladták Jászberényt is, de előbb felgyújtották. A lakosság elmenekült a Mátrába és Szécsény környékére. De a dolgos kézre a törököknek is szükségük volt és ígéretekkel csalogatták vissza a népet. A menekülés és visszatérés többször is megtörtént. Egy 1535-ben kelt török iratban el áll: „Jazberin város lakosai az előbbi hadjáratok alatt különféle seregektől sanyargattatván elszéledtek s a város üresen maradt."

Buda visszafoglalása után a török az Alföldről is kivonult. Jászberény határa erősen megnagyobbodott, mert több elpusztult falu határát hozzácsatolták. A visszatért ferencesek 1690. körül újjáépítették a romos templomot és melléje 1730-ban új rendházat emeltek. Ebben az időben az építkezés stílusa már barokk. A templom külseje megőrizte a csúcsíves formákat, de belseje már egészében barokk. Érdekes, hogy vaskos tornya a szentély mellett áll. Barokk-kori toronysisakját a vihar 1845-ben ledöntötte. A torony hosszú ideig csak sátortetővel volt fedve. A mostani, a templomhoz nem illő toronysisak 1892-ben készült.

A templom külső helyreállítása most folyik. A levert vakolat alól a templom oldalában előtűnt egy befalazott régi ajtónyílás és néhány régi ablak formája. Ha a megújított templom mellett a most még nagyon elhanyagolt tér is rendezésre kerül,

Jászberény múltjának sok vihart, vért, pusztulást, de újjáépítéseket is látott műemlékét méltón mutatjuk meg az idegeneknek is.

A templom melletti téren álló szobor a török-magyar harcok emlékét idézi. A török erőd sáncait 1840-ben bontották le. A talált sok emberi csontot közös sírba helyezték és a sírhalmot emléktáblával jelölték meg. 1909-ben a csontokat mai helyükre hozták át és fülejük helyezték Körmendi Frim Jenő szobrát, melléje tették a földre a régi emléktábla szétszórt darabjait. Az izmos férfit ábrázoló szobor meghajtja zászlaját a régi emléktábla felé. A szobron a következő vers olvasható:

Török magyar egymás ellen
Küzdött itt vad gyűlöletben.
Hősei sok irtó hadnak
Békén együtt itt porladnak.

Sajnos a szobor környéke is nagyon elhanyagolt, a régi emléktábla darabjai helyükről kidobva, felforgatva fekszenek a szobor körül.

Sáros András

HÍREK

Felhívás!

A Célgép üzem „PETŐFI" Szocialista Brigádja felhívással fordul a Hűtőgépgyár valamennyi, Petőfi nevét viselő szocialista brigádjához, hogy nagy költőnk születésének 150. évfordulójáról együttesen emlékezzünk meg 1972. december 8-án.

Kérjük a felhíváshoz csatlakozó brigádok vezetőit, hogy a program egyeztetése végett október 15-ig szíveskedjenek megkeresni Palócz Istvánt, a brigád vezetőjét.

PIROS BORÍTÓ A SZAKSZERVEZETI KÖNYVRE

Vállalati Szakszervezeti Bizottságunk vendégei augusztus közepén azok a szakszervezeti tagok voltak, akik negyedszázados tagsággal rendelkeznek. A kedves és bensőséges ünnepség keretében köszöntötték a jubiláló szakszervezeti tagokat, akik szakszervezeti könyvükre — jelképül — piros borítót kaptak. Ezúton is kívánunk további jó munkát, egészséget és boldogságot a „diplomásoknak": újabb évtizedeket még a szakszervezeti mozgalomban!

Munkásellátási osztályunkon már kiosztották a kedvezményes szakszervezeti tüzelőutalványokat. A 600 és 900 forintos címletű utalványokból 291.300 forint értékben fogyott el. Az utalványokra hagyományos tüzelőanyagot, és olajat is lehet vásárolni.

1972. augusztus 3-án csütörtökön ellátogatott a Hűtőgépgyárba Juris A. Grigorev a Komszomol KB. mezőgazdasági osztály vezetője. Útjára elkísérte Dr. Fekete József a KISZ KB. mezőgazdasági osztályának vezetője és Szívós Antal a KISZ MB. elsőtitkára. A vendégeket Babucs László a Hűtőgépgyár KISZ Bizottságának titkára fogadta. Tájékoztatta az elvtársakat a vállalat gazdasági, párt- és tömegszervezeti munkájáról. Ezt követően a „Hétköznapok" c. film megtekintésére és gyárlátogatásra került sor.

Grigorev elvtárs őszinte elismeréssel nyilatkozott a vállalatról, az elért eredményekről, az itt látott és tapasztalt korszerű ipari munkáról. Kérte Babucs elvtársat, hogy tolmácsolja jókívánságait a gyár valamennyi dolgozójának a 20 éves születésnap alkalmából, és további nagyszerű eredményekben gazdag munkáséveket kívánt.

1972. július 24-29-ig 26 hűtőgépgyári KISZ vezető vett részt 1 hetes vezetőképzésen Szolnokon a Tiszaligeti KISZ táborban. Az alapszervezetek titkárai, szervezőtitkárai megismerkedtek a vezető munka alapelemeivel, a KISZ VIII. kongresszus határozatai megvalósításának gyakorlati módszereivel, a szervezeti élet aktuális feladataival. A szabadidőt sport és kulturrendezvények, módszertani foglalkozások töltötték ki. A hűtőgépgyári fiatalok igen lelkesen és aktívan vettek részt a feladatok megoldásában. Bizonyára az elsajátított módszerekkel dolgozva, alapszervezeteiknél a mozgalmi élet színesebb, tartalmasabb lesz.

1972. augusztus 22-én megyei agitációs propagandista tanácskozás volt vállalatunknál.
Ezen a tanácskozáson részt vett Taksás Imre a KISZ KB. agitációs propaganda osztályának vezetőhelyettese, Futaki Piroska a KISZ MB. titkára, Jakatics István az MSZMP Szolnok megyei Bizottság PTO munkatársa. Az egésznapos értekezleten az agitációs és propaganda munka időszerű feladatait, valamint az információ módszertani formáit vitatták meg. A program gyárlátogatással fejeződött be.

A Hűtőgépgyár KISZ Bizottsága augusztus 28-án tartotta ülését. Napirenden az I. féléves munka értékelése és a II. féléves feladatok szerepeltek. Az ülés résztvevői elmondták, hogy több jelentős területen előrelépés történt, javult a szervezeti élet színvonala, azonban igen fontos és meghatározó feladatok végrehajtása még nem a kellő színvonalon történt meg. A II. félév kiemelkedő feladatai: alapszervezeti névadók, tagösszeírás, tagkönyvérvényesítés, helyi alapfokú KISZ vezetőképzés, a 20 éves vállalati ünnepség munkáinak segítése, KISZ oktatás beindítása.

Szeptember 6-án Jászboldogházán került sor a Hűtőgépgyári Koordinációs KISZ alapszervezetek titkárainak tanácskozására. A délelőtti programban az I. féléves mozgalmi tevékenységről, munkákról adtak számot a titkárok, és röviden szóltak a II. féléves teendőinkről. Babucs László a koordinációs bizottság titkára összegezte a felmerült problémákat és a megoldás lehetőségeit elemezte. A további programban a Radiátor üzem megtekintése szerepelt. Részt vett a tanácskozáson Kiss Éva a járási KISZ bizottság titkára, Berkó István a Radiátor üzem pártszervi titkára és Szalóki Ferenc az üzem vezetője.

Párt VB előtt a sport ügye

Ismertetjük a LEHEL SC Elnökségének jelentését

Vállalatunknál nagy hagyományai vannak a sportszeretetnek. Sportbarátokból sem szűkölködünk, de az utóbbi években a sport barátai kissé elhúzódtak az eredménytelenségek, kudarcok láttán. Itt elsősorban a labdarúgásra gondolunk, amelynek helyzete nem a legjobb most, bár az NB III-ból is fel lehet kerülni magasabb osztályba. Az elnökség és a szakosztály vezetősége célul tűzte ki az NB II-be való visszakerülést.

Ennek érdekében eddig a következők történtek: edzőváltozás, tizenkét új játékos átigazolása az I. csapatba, sportszerűbb, fegyelmezettebb életmód a játékosoknál, könyörtelenül megkövetelt és kemény edzések, egységes és modern játékosszellem, küzdeniakarás. Mindez együtt, s egymást segítve reményt ad arra, hogy kikerülve a hullámvölgyből, elinduljanak a siker felé.

A megyei bajnokságban tartalékcsapatunk 4., ifjúságiak a 3., míg a serdülők a 2. helyet tartják.

A szakosztályok működéséről az elismerés hangján szóltak. Egyik legeredményesebb évek óta a birkózószakosztály. Aranyjelvényes sportolónk Berényi László, Kudelka Dezső pedig az ifjúsági bajnokságon bronzérmet és 4. helyet szerzett. Egyébként a szakosztály 45 taggal működik, eredményeikre a sportvezetők joggal büszkék.

Nem másodsorban említette meg a beszámoló a női röplabdacsapat szép munkáját. Az NB II-es csapatnak minden támogatást meg kell adni. Az edzőtáborozáson jelentősen feljavult csapat győzelmet-győzelemre halmoz. A hagyományos Gödi Fészek találkozóról is elhozták az első helyet. Zircher Tibor irányítása mellett a legjobbak között is megállják a helyüket.

A jelentés kiemelten foglalkozott a Megyei Vasas Sportnapok megrendezésével, az atlétika, úszás, túrázás, egyáltalán a tömegeket mozgató sportokkal. Cél, hogy minél többen sportoljanak, s ennek érdekében kell minden erőt megmozdítani.

Női foci

A Vasas Napok megrendezésére az idén is Szolnokon került sor. A sok sportág közül a női kispályás labdarúgás is szerepelt a műsoron.

Saras, salakos pályán vívtunk csatát az ellenféllel. Öt csapat küzdött a serlegért: Törökszentmiklós, Kunhegyes, Szolnoki Ganz, Karcagi HTV és a Jászberényi Lehel SC (Fecske Éva, Joó Judit, Molnár Mária, Kertész Ilona, Borsányi Mária, Urbán Katalin, Hartyáni Zsuzsanna, Fecske Zsuzsanna).

Abban a csoportban, ahol a Lehel is játszott két csapattal kellett megbírkóznunk. Az elsőt (Karcag) egy nullára megvertük, míg a másiktól (Kunhegyestől) ennyire kaptunk ki. Így csak a harmadik-negyedik helyért küzdhettünk.

A két negyedórás félidő végeredménye 1 : 1 eldöntetlen állás után 11-es, azaz hetes rugások következtek. Az elsőt Fecske Zsuzsa értékesítette. 1 : 0-ra vezetünk, óriási sikoly, boldog kacagás, hátbaveregetés NB I.-es színvonalon. Jött az ellenfél, a kapuratartó labdát sikerült megfognom (mielőtt a hálóba került volna!).

Egy kapufa. Majd a törökszentmiklósi lábról lapos, balsarok lövés, 1 : 1. Feszült pillanatok. Lehel női láb, mellé. Ujabb ellenfél, újabb hárítás.

Az utolsó lányunk mérgében kemény, védhetetlen labdát küldött a léc alá, 2 : 1. Következett a végső, mindent eldöntő perc. A közönség elviselhetetlen: „Nyugodtan szúrd rá aranyom! Látod mennyire fázik a kapus, annyira fél!" „Nem kell izgulni!" — így a berényiek, a mieink. Ugy éreztem, összeverődik a térdem. Bátortalanul néztem az edzőnkre, majd farkasszemet az ellenséggel, egy pillantás a labdára. Lassan szétpattan a fejem... Nekiszalad. A jobb sarokba tartó labdát a levegőben elkaptam. Boldogan a földhöz vágtam, szaladtam Parádi Ferihez, harmadikok vagyunk!

A serleget Kunhegyes csapata vitte el, a második Szolnok lett, míg mi a harmadik helyet foglaltuk el és egy oklevelet hoztunk haza.

Fecske Éva

A testvéri lengyel nép táncos küldöttei

Múlt hó végén Lengyelország Lublin városának ének- és táncegyüttese járt gyárunkban. A vendégeket Nagy János VSzB titkár, Kárpáti József PB. titkár, Szabóné Taczman Mária vállalati kulturos, Szőke Csabáné (mint tolmács) és Bakó Győző fogadták. A Szolnok megyei Művelődési Központ igazgatója Cseppentő Miklós kísérte a csoportot.

Nagy János üdvözölte a lengyel vendégeket:

Örömünkre szolgál, hogy a testvéri lengyel nép kulturális küldöttsége kíváncsi volt a Hűtőgépgyárra. Szeretettel üdvözlöm Önöket a vállalat vezetősége nevében.

Majd Kárpáti József PB. titkár mutatta be a vendégeknek a gyárat. Elmondta, hogy a fiatal gyár november 7-én ünnepli huszadik születésnapját. Főbb termékei a hűtőgépek, autószifonok, söröshordók. A hűtőszekrényekből kedves látogatóink otthonába is jut, hiszen a baráti Lengyelországba igen nagy tételekben exportálunk. De kereskedelmi kapcsolataink mellett elvtársi és baráti kapcsolatok is vannak.

Tájékoztatta őket számokban is vállalatunk kulturális, gazdasági és politikai eredményeiről, fiatal szakembereinkről.

Üzemlátogatás előtt megnézték lengyel vendégeink a „Hétköznapjaink" valamint a „Magyar Rapszódia" című filmeket. Nem kellett egyikhez sem tolmács. A vetítés végén tapsviharral köszönték meg az élményt. Viszonzásul pedig, másodpercek alatt kórussá rendeződtek és énekeltek lengyelül, magyarul, gyönyörűen. Olyan ajándékot kaptunk, amelyről mindig megemlékezünk az ezüsthangú lengyel énekesekről.

— mj —

Ittas kerékpárosok és az alkoholszonda...

A kerékpározás — szeszesitaltól befolyásolt állapotban — büntetőjogi következményekkel jár.

Az 1971. évi 28. sz. törvényerejű rendelet 1972. január 1. napjától kezdődően jelentősen módosította, illetőleg kiegészítette a közlekedés körében elkövetett bűncselekményekre vonatkozó büntetőjogi rendelkezéseket. Mind a módosításra, mind a kiegészítésre azért volt szükség, mivel az utóbbi években rohamosan fejlődött a közlekedés, s ezzel párhuzamosan a közlekedés kulturáltsága nem fejlődött.

Évről-évre szaporodik a balesetek száma, nem egyszer halálosvégű karambolokat okoztak a gépjárművek mellett a kerékpárosok és munkagépek is.

A közúti forgalom résztvevői sokszor megszegik a szabályokat, a KRESZ rendelkezéseit, mégis a kerékpárosok többsége volt eddig az, aki könnyen vette a dolgot, mivel alig ismerték ezeket a szabályokat és ezért a KRESZ rendelkezéseit sokszor meg is szegték. E mellett igen sokszor — egy-egy baleset alkalmával — meg kellett állapítani, hogy a balesetet okozó, vagy sérült kerékpáros **italos állapotban volt.**

A legtöbbször a balesetet okozó kerékpáros szenvedte el egyben a súlyosabb sérülést is. Ezért a közlekedés biztonsága érdekében — nem utolsósorban a nagy számú kerékpáros életének és testi épségének védelmére — indokolttá vált, hogy a büntetőjog eszközeivel védekezzünk azokkal szemben, akik a közutakon szeszesitaltól befolyásolt állapotban kerékpároznak, lovaskocsit hajtanak, munkagépet vezetnek.

E cselekmények elkövetője a módosított Büntető Törvénykönyv 149 /B. §. alapján: „ha súlyosabb bűncselekmény nem valósult meg, egy évig terjedő szabadságvesztéssel, vagy javító-nevelő munkával büntetendő."

Az idézett törvényerejű rendelet hatálybalépése — 1972. január 1. óta tehát a szeszesitaltól befolyásolt állapotban való kerékpározás is bűncselekmény — **közlekedési vétség** — még akkor is, ha az ittas kerékpáros **nem okoz balesetet.** E rendelkezés életbeléptetése óta több mint 8 hónap telt el. Joggal elvárható ma már mindenkitől, hogy e rendelkezést ismerve, ittasan ne üljön kerékpárra.

Gyakorlati tapasztalataink azonban azt igazolják, hogy még mindig sokan — a következményekkel nem törődve — vagy azok elmaradásában bízva, megszegik a rendelkezést Jászberény területén is. Az utóbbi időben ezért a város különböző pontjain a rendőrség fokozta a közutak ellenőrzését különösen azokon az útszakaszokon, ahol állandóan, vagy időszakonként nagy számú gépjármű közlekedik, ebből eredően nagy a balesetveszély, mint például a Hűtőgépgyár és a város közötti 31. számú főközlekedési úton.

A Hűtőgépgyár dolgozói közül sokan közlekednek ezen a vonalon kerékpárral és tapasztalhatták a rendőri ellenőrzések számának növekedését. Egy-egy ilyen ellenőrzés alkalmával az ittasnak talált kerékpáros tapasztalhatta cselekményének egyáltalán nem kellemes következményeit, mint az orvosi vizsgálatra való elővezetést, vérvételt, s amennyiben az orvosszakértő a vizsgálat alkalmával vérében 8 ezreléknél több alkoholt talál, büntetőjogi felelősségrevonás következik. Kisebbfokú ittasság esetén a rendőrség szabálysértési eljárást kezdeményez és pénzbüntetést szab ki.

A Hűtőgépgyár dolgozóinak túlnyomó többsége a közutakon — tapasztalataink szerint — kulturáltan közlekedik, még ha figyelembeveszszük az esetenként előforduló szabálysértéseket és vétségeket is. De bízom abban, hogy a jövőben nem a büntetéstől való félelem kényszerítő ereje teremti meg a kulturált közlekedést, hanem mindenki megérti, hogy saját maga, a családja, és nem utolsósorban az egész társadalom érdekében erkölcsi kötelessége e területen is a rend betartása.

Dr. Törőcsik Béla
v.j. vezetőügyész

Ismeretterjesztés a Hűtőgépgyárban

Az ismeretterjesztés a népművelés egyik leghasznosabb ága. Vállalatunk dolgozói körében nagy érdeklődésre tartanak számot a természettudományos rendezvények.

Az előző évek sikerei alapján újra elindítjuk a „Korszerű munkásművelt ségért" című sorozatunkat. A sorozatban előadások, önálló filmvetítések, kiállítások, kirándulások, író-olvasó találkozók váltakoznak. Az egyes előadásokban különböző országokat, földrészeket mutatunk be — diafilmek segítségével. Olyan helyekre szeretnénk elkalauzolni az érdeklődőket, ahová csak ritkán, vagy egyáltalán el sem jut az ember.

A sorozat keretében lesznek olyan rendezvényeink, amelyben a nők társadalmi helyzetéről, szerepéről adnak tájékoztatást. Egy író-olvasó találkozón pedig Fehér Klára írónővel ismerkedhetnek meg a dolgozók.

Részletes program a következő:

Október 9-én ünnepélyes megnyitó.

Október 16. Hazánk legszebb barlangjai.

Október 23. Európa törpeállamai.

Október 30. A nők helyzete és szerepe a múltban.
Történelmi visszapillantás és a híres nők életének egy-egy fontosabb mozzanata.

November 13. Boszporusztól az Adriáig.

November 20. Japán.

November 27. A Fekete-tenger környékén.

December 4. A nők helyzete a szocialista társadalomban.

1973. január 8. 20.000 kilóméter Indiában

január 15. A nők lehetőségei a jövőben, azok kihasználásához szükséges feltételek.

Január 22. Magyar TV-sek a mongol pusztákon.

Január 29. Kőolajkutatás a Nagy-Alföldön.

Február 5. Csónakkal Jugoszlávia vadvizein.

Február 12. Izland — élménybeszámoló.

Február 19. A nők helyzete a világ más országaiban.

Február 26. Odüsszeusz nyomában.

Március 5. Amerikai útiképek.

Március 12. Szibériában jártunk.

Hasonló témákból álló sorozatot indítunk a törökszentmiklósi Aggregátfelújító üzem dolgozói részére is. Az előadások során megismerkedhetnek Japánnal, Izlanddal, Mongóliával, a Fekete-tenger környékével. Sorra kerül még a Kőolajkutatás a Nagy-Alföldön és az Odüsszeusz nyomában c. előadás.

A rendezvényeken bemutatott országokról útikönyvek, útibeszámolók is megjelentek. A szakszervezeti könyvtárban bármikor az érdeklődők rendelkezésére állnak ezek a kötetek.

Sorozatunk a szocialista brigádok kulturális vállalásainak teljesítéséhez nyújt lehetőséget. A sorozatra jelentkezettek száma meghaladja a 350-t. A jelentkezők mellett azonban minden érdeklődőt szívesen látunk a különböző rendezvényeken.

Vállalatunk nődolgozói részére főzőtanfolyamot indítunk 1972. október 10-től. A tanfolyamon nemcsak a főzés tudományával ismerkedhetnek meg lányaink, — asszonyaink, hanem az egészséges és higiénikus háztartással is. A foglalkozásokat az ebédlőben tartjuk Koha Csaba vezetésével.

Reméljük, hogy tervezett sorozatunk ebben az évadban is sikerrel jár, az előadások, rendezvények megnyerik a dolgozók tetszését.

Szabó Jánosné
vállalati kulturos

HŰTŐGÉP
a jászberényi Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

Szerkesztőség a vállalat telephelyén Jászberény, Pf. 64.

Kiadja: a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Virágh Iván

Felelős szerkesztő: Móra Sándorné

Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény

Felelős vezető: Rédei István

A lapot üzemen belül terjesztjük

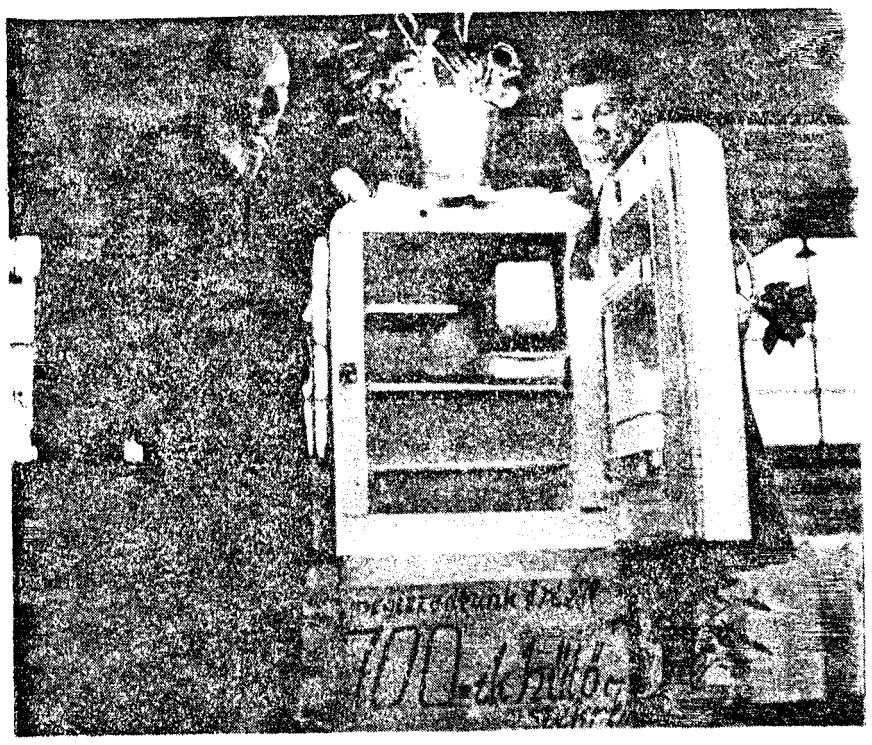

Az első magyar sorozatgyártású hűtőszekrény, a Super 100 K.
Fotó: Bálint István

hűtőgép

a Hűtőgéngyár dolgozóinak lapja

VI. ÉVFOLYAM. 10. SZÁM ÁRA: 1.— Ft 1972. OKTÓBER HÓ

Kedves Olvasó!

Mire ez az újság napvilágra kerül, a mi gyárunkban már megkezdődött egy ünnepségsorozat. Nem is akármilyen. A vállalat megalakulásának, alapításának huszadik évfordulóját köszöntjük valamennyien, akik szeretjük a gyárat, a munkánkat, az embereket, akikkel sok-sok éven, vagy néhány esztendeje együtt dolgozunk. S nemcsak dolgozunk együtt, hanem élünk is közösségben, a mindennapokban.

Október 26-án kedves ünnepséggel kezdődött a mi jubileumunk. A vállalat vezetői azokat a fiatalokat fogadták, akik a gyáralapítás évében és hónapjában születtek, s akik az élet értelmét, a munkát nálunk keresték és találták meg.

Ugyanazon a napon kiállítás nyílt a Déryné Művelődési Házban. Húsz évünket, fejlődésünket dokumentálja, bizonyosan sokan megnézik. És az ünnepség az alapítók találkozójával, központi és gyáregységi eseményekkel, sajtófogadással és bemutatókkal folytatódik. Ezeken az ünnepségeken köszöntik a törzsgárdát, azokat akik a húsz év előtti kis gyár első emberei voltak.

Mi is köszöntünk. Az újságolvasó munkást, mérnököt, közgazdászt, könyvelőt és adminisztrátort. Mindenkit, aki szereti, ismeri a gyárat, aki hűséges volt, vagy lesz hozzá.

Nem nagy idő húsz év, de munkában, egy-egy ember életében mégis nagyon jelentős.

Szép fiatal gyárunkban, a húszesztendősben tisztelettel kívánunk eredményes munkát, boldogságot, sikereket.

További húsz évekre, esztendőkre!

— SZERK. —

A párt vb. napirendjén

Igaz barátság ápolása

Két éve született az MSzMP Központi Bizottság Titkárságának határozata a magyar szovjet barátság erősítéséről, az országos elnökség munkájának kiszélesítéséről.

A párthatározat nyomán vállalatunknál röpgyűléseken elhatározták a dolgozók, hogy kérik a Hűtőgépgyárnak MSzBT Tagcsoporttá nyilvánítását. A küldött-értekezletet 1971. május 28-án tartották meg, ahol a küldöttek 13 tagú ügyvezető elnökséget választottak, mely két küldöttértekezlet között végzi a munkát, a párt végrehajtó bizottság segítsége és ellenőrzése mellett.

Ez a barátsági munka népünk és a nagy szovjet ország népeinek testvéri kapcsolatát van hivatva élővé tenni. A Szovjetunió életét bemutató hetilapok és folyóiratok terjesztése szépen halad, 220 példányt olvasnak rendszeresen a dolgozók. Népszerűek a dokumentációs táblák, amelyeken a szovjet népek gazdasági eredményeit képekben mutatják be. Rendezvényeken, ünnepségeken, kiállításokon népszerűsítik a szovjet nép kommunizmust építő, békét védő munkáját.

Túl ezeken, a személyes kapcsolatfelvétellel is törődtek az MSzBT vezetőség tagjai. A szolnoki szovjet garnizon tisztjeit családjukkal együtt meghívták a gyárba, mely számukra igen nagy élményt jelentett, az üzemek dolgozói pedig meleg szeretettel fogadták a szovjet vendégeket.

Szovjet vállalattal is hamarosan felveszi a kapcsolatot az MSzBT. Szovjet üzemekben szintén működnek magyar-baráti társaságok, amelyekben országunk, népünk életét népszerűsítik, magyarul tanulnak, magyar fimeket vetítenek. Megható, amikor szovjet emberek a hazánkban eltemetett hős fiuk sírját megtalálják. Ebben is segítenek az országban működő MSzBT tagcsoportok.

A Hűtőgépgyárban egyre aktívabb barátsági tevékenység folyik, élenjárnak ebben a hűtőbútor- és a hármas üzem aktívái, dolgozói. Ezt példaként lehet állítani a többi csoportok elé. A tagcsoport munkájában minden egyes dolgozó részvétele értékes és fontos. Közeledik november 7., méltóan ünnepeljük meg, a városi ünnepségen és a koszorúzáson is minél többen vegyenek részt.

A Párt végrehajtó bizottsága megvitatta és elfogadta az MSzBT elnökségének jelentését. Mindannyiunk megtisztelő feladata az, hogy a barátsági munka részesei, aktívái legyünk.

— MJ —

Tanulnak a középvezetők

Mátraszentimrén, a megyei tanács üdülőjében kapott helyet a középszintű gazdasági vezetők továbbképző tanfolyama. Hat napon át, három turnusban tanulnak az osztályvezetők, üzemek vezetői és főművezetői, valamint az osztályvezető helyettesek, összesen kilencvenen.

Az első turnus október 16—21. között kezdte a munkát. Az előadások széles skálán mozognak: a vállalat szervezeti felépítése, információs rendszerétől kezdve a beruházási politika, gyártás- és gyártmányfejlesztés, munkaügyi és bérgazdálkodási feladatok, üzemszociológia, piaci helyzetünk és kereskedelmi kapcsolataink, valamint vezetési elvek, módszerek váltakoznak.

Az előadók között felsorolhatjuk Szabó Istvánt, a Szolnok megyei Pártbizottság M.L.E. Egyetem vezetéstudományi tanszékének vezetőjét, Dr. Fekete Lászlót, a KGM szakreferensét, László Károly műszaki igazgatót, Kárpáti József gazdasági igazgatót, Monáth Ferenc kereskedelmi igazgatót, főmérnökeinket, főosztályvezetőinket. A zárókonferenciát Gorjanc Ignác vezérigazgató tartja meg, és ad választ a vezetők kérdéseire.

Egy kirándulás emlékei

— Jutalom a legjobb brigádvezetőknek —

Szerdai napon, október 11-én 34 szocialista brigádvezető kelt útra, egy Ikarus-55-ön, adriai túrára.

Vállalatvezetőségünk és szakszervezeti bizottságunk a régi, jól dolgozó, többszörösen „aranyos" brigádok vezetőit jutalmazta ezzel a szép úttal.

A csoportot a vállalat részéről elkisérte Losonczi Tibor üzemgazdasági főosztályvezető, Szabados Imre vállalati versenyfelelős és Czakó Károly a szakszervezeti bizottság termelési felelőse.

Eléggé őszies, esős időben kívánt jó utat az IBUSZ jászberényi kirendeltségének vezetője, de mire Ikaruszunk rátért a 3-as útra, kisütött a nap is. Alkonyatkor az utolsó hazai szálláson, Nagykanizsán ismerkedett a csoport a városkával. Másnap korán reggel már a határállomáson, Letenyén találta a felkelő nap a határátlépés izgalmaival teli társaságunkat. Gyors, udvarias intézkedés, még egy utolsó búcsúpillantás a hazai tájra, és a Mura „másik" oldalán a jugoszláv határőr kívánt jó utazást, Irány Varasd, Zágráb-Karlovec. Megkezdődött a felkapaszkodás a Nagy-Kapella hegység északi oldalán majd pihentetőül átesett a hosszú út ellenére még jó hangulatban lévő társaság az első tűzkeresztségen, az „1001. éjszaka" című, útmenti bisztróban ugyanis közelebbi kapcsolatba kerültünk a jugoszláv nemzeti itallal, a Sligoviczával. Gyürte szekerünk a kilométereket, közben csodálatos szép látvány volt az őszi lombozattal borított mély völgyek és meredek hegyoldalak. Nem kevésbé volt izgalmas a nagy forgalmú út mellett látott nyárson, egészben sütött malacok látványa sem. Már a tenger közelsége, és megpillantása a hegytetőről izgalomba hozta a társaságot, amikor sajnos beborult az ég.

Olyan magasan jártunk, hogy belementünk a felhőbe, és — autósok-motorosok jól ismerik — esőben, „háromvonalas ködben" keltünk át a hegycsúcson, majd ereszkedtünk le a tengerig, Rijekába. Innen már csak egy ugrás volt a végállomás, Opatija.

Este nem kellett ringatni bennünket a „Hotel Jeanette"-ban. Fiume, kikötő, óváros, korzó megtekintése, városnézés a következő napi program, de a köd miatt a tengert még szinte tapogatva kell keresni. Nem fogadta kegyeibe csoportunkat a „természetfelelős", mert talán az egyik legnagyobb élményt igérő hajókirándulást a rossz látási viszonyok miatt lemondták. Városnézés, tengerparti gyalogtúra, a 700 éves Vlosko halászfalu megtekintése helyettesitette az elmaradt programot, de aznap végre kisütött a nap. Ekkor tárult elénk a mediterrán panoráma az 1870-es években telepített pálma- és fügefákkal, bambusznádakkal övezett, a századforduló táján épített korabeli építésű és stílusú épületekkel, szállodasorokkal.

Az utcákon tökéletes hangzavar, talán minden szembejövő más-más nyelven beszélt. A városon átvezető keskeny, kanyargós főútvonalon autók áradata folyt, pesti rendőrnek elképzelhetetlen sebességgel. Közben „megmozdult" a tenger is. Talán kárpótlásul produkált, persze nagyon szolíd, mégis igazi hullámokat. Erre aztán elkezdtek kattogni a fényképezőgépek is.

Másnap, búcsú a tengertől, és (hja kérem szervezni tudni kell) szikrázó napsütésben érkezett meg a csoport a — föld alá, a Postojna-i cseppkőbarlangba. Az itt látottak, a kisvasúttal és gyalog megtett 5 kilométeres út csak tetézte a szerzett élményeket. Európa legnagyobb cseppkőbarlangja méltó hírnevéhez. A fantasztikusan szép cseppkőalakulatokon kívül lenyűgöző látvány volt egy-egy nagyobb „terem"-ben a földtörténeti korban keletkezett alakulatok látványa. Nagy dolog egy hegyet „belülről" látni.

Ljubljana—Zágráb—Varasd után ismét a Muránál találtuk magunkat, majd mire az est leszállt, a magyar tenger déli partján suhant a busz, Jászberény felé igyekezve, ahová késő este fáradtan, de szép élményekkel gazdagon érkeztünk meg.

Ezúton mondunk köszönetet vállalatunk vezetőségének, szakszervezeti bizottságának ezért a szép útért.

— Cz —

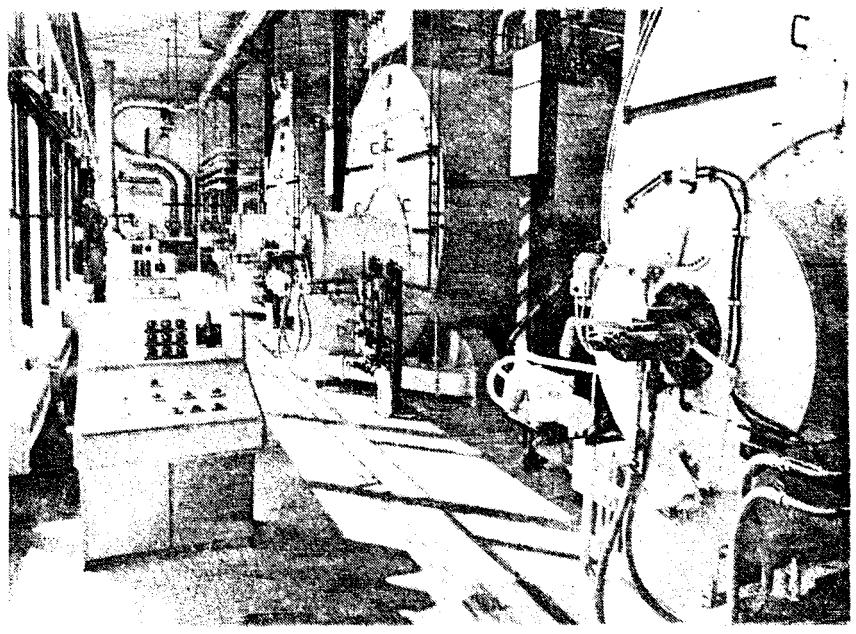

Próbaüzem alatt az új olajtüzelésű kazánok

Véradók találkoztak

Október 16-án délután a központi előadóteremben önkéntes véradóink gyülekeztek találkozóra.

Varga Károlyné a Hűtőgépgyár Vöröskereszt titkára nyitotta meg az ünnepséget, majd átadta a szót Kárpáti József PB. titkárnak, aki ünnepi beszédet mondott. Hangsúlyozta az önkéntes és térítésmentes véradók humanizmusát, a bajbajutottakon való segíteniakarás emberségét. A legutóbb szervezett kétnapos térítésmentes véradáson 485 dolgozónk 164 liter vért adott.

Kun Erzsébet az „Életmentő" c. verset nagy átéléssel mondta el, ezután a vért kapók álltak a mikrofonhoz. Parádi Béláné meghatódva köszönte meg a vért, amit munkatársaitól kapott. Kisfiát is elhozta az ünnepségre élő bizonyítékként. Parádinén kívül még mások is köszönetet mondtak a kapott vérért. Akik nem tudtak eljönni az ünnepségre azok levélben keresték meg a vállalatot. Ezeket a leveleket Nagy János VSzB titkár ismertette.

Szabó Zoltánné, a Megyei Vérellátó Szolgálat munkatársa beszédében szintén az életmentő vér jelentőségét méltatta. Ezután a tízszeres véradók a „Kiváló Véradó" kitüntetés bronz fokozatát kapták.

Külön jutalmazták azokat a szocialista brigádokat, amelyek a legtöbb véradóval dicsekedhetnek. A II-es üzem szereldéjének Nyikolájev brigádja serleget kapott. Második helyezést a Szerszámüzem Ságvári szocialista brigádja kapta. III. helyezést ért el a Rákóczi szocialista brigád szintén a szerszámüzemből.

A bensőséges találkozó színvonalát emelte a kamarakórus műsora. Megbecsülésük jeleként jutalmakat kaptak a véradók és a Vöröskereszt véradást szervező aktív munkásai.

— Dalocsa —

Ismerjék, értsék, hasznosítsák

a KISZ Kongresszus határozatait

Lassan egy teljes év múlik el azóta, hogy a KISZ VIII. kongresszusa összeült, értékelte a VII. kongresszus óta végzett mozgalmi tevékenységet, állást foglalt az új Szervezeti Szabályzat érvényében, felhívást intézett a magyar fiatalokhoz, határozatot fogadott el a következő négy év szervezeti munkájának irányelveire, s elemezte a végrehajtás módszereit.

Mindig időszerű a kongresszus határozataival, annak végrehajtásával foglalkozni, állandóan felszínen tartva annak fontosságát és értékállóságát. Politikai és társadalmi életünk minden területén dolgoznak ifjú kommunisták. Feladataikat az irányelvek érdekében és alapján végzik. A „Hűtőgép" újság hasábjait felhasználva négy alkalommal kívánjuk részletesen, a hűtőgépgyári sajátosságoknak megfelelően, alapos elemzéssel ismertetni a VIII. kongresszus határozatait s az abból adódó helyi feladatokat.

Célunk ezzel egyrészt az, hogy a Hűtőgépgyár KISZ vezetői és az alapszervezet tagjai még tisztábban értsék, ismerjék, munkájuk során hasznosítsák a kongresszus határozatait, másrészt a párt, a gazdaságvezetés, a szakszervezet és valamennyi hűtőgépgyári dolgozó érezze és érzékelje, hogy ez az ifjúság tettre és cselekvésre kész, becsületes, dolgos és öntudatos munkásgeneráció.

A kommunista ifjúsági szövetség munkájában, az alapszervezeti munkában egyik nagyon lényeges terület az eszmei-politikai nevelőmunka, ezen belül is a kommunista és tömegszervezeti jelleg erősítése, a közéleti s differenciált nevelőmunka. Hogyan foglalt állást ebben a VIII. kongresszus?

„Tekintsük eszmei-politikai munkánk legfőbb céljának, hogy a fiatalok ismerjék, értsék és meggyőződéssel vállalják a marxizmus-leninizmus eszméit, népünk szocialista céljait." (KISZ VIII. kongresszus határozatából).

A VIII. kongresszus bár ebben a tevékenységben pozitív értékmércét állapít meg, egyben felhívja és ráirányítja a figyelmet a fogyatékosságokra.

Legfontosabb tennivalóink ebben a vonatkozásban a következők: Tartalmas és színes alapszervezeti munkával tekintélyt adni a KISZ-nek. Bevonni az alapszervezet tevékenységébe a KISZ-en kívüli fiatalokat is. A KISZ megbízatások rendszerének alkalmazásával valamennyi fiatalt mozgósítani a különböző tevékenységi körök megvalósítására.

A kiemelkedően dolgozó és a Szervezeti Szabályzat kritériumainak megfelelő KISZ-en kívüli fiatalokat fel kell venni a tagok sorába. Azokat a KISZ aktivistákat, vezetőségi és KISZ tagokat, akiknek politikai érettsége, gazdasági-politikai munkája kimagasló, példamutató egyéniségek, ajánlani kell a párt tagjainak sorába. Természetesen ezeket a feladatokat alapos előkészítő és tervszerű tevékenységgel lehet tartalmassá tenni. KISZ alapszervezeteinknek fel kell használni a KISZ VB. által kiadott módszertani útmutatót, amely a párt és KISZ építés témakörében nyújt segítséget. Célszerű mindkét területen éves feladattervet meghatározni.

A KISZ politikai oktatás jelentősége, közösségformáló ereje eredményes munka esetén igen hasznos és lényeges. Az oktatás célja: általános ismeretet adni a marxista-leninista világnézetről, a népgazdaság helyzetéről, az ifjúság nevelésének legfontosabb eszközeiről. Elősegíti a fiatalok közéleti szereplése az egészséges vitakészség kialakulását, a konfliktus-helyzet megoldásának határozottságát. Mindezeken túl lehetőséget biztosít a helyi sajátosságok megismerésére is, pl.: a Hűtőgépgyár gazdasági feladatairól való tájékozódás, a Hűtőgépgyár, a KISZ, a VIT történetének anyagával, az időszerű kül- és belpolitikai események helyes értelmezésével, a különböző munkahelyi problémák alkotó vitában való megtárgyalásával.

Alapszervezeteink kezdeményezzenek ünnepségeket, megemlékezéseket a nevezetes történelmi évfordulók alkalmával. Kellő körültekintéssel készítsék elő a „Forradalmi Ifjúsági Napok"-at, a „Nemzetközi Ifjúsági Szolidaritási Hét„ rendezvényeit, a különböző tiltakozó ünnepi KISZ taggyűléseket, ifjúsági délutánokat. Tartsanak névadó KISZ taggyűléseket, és évente méltóképpen emlékezzenek névadójukra. Előadások, baráti találkozók alkalmával ismerkedjenek meg a szocialista országok életével, gazdasági és társadalmi helyzetével.

Mozgósítsanak minden KISZ fiatalt a feladatok végrehajtására, s a munkát a KISZ tagság differenciált öszszetételének megfelelően programozzák. Kérjék számon a KISZ vezetőségek a feladatok végrehajtását, de adjanak segítséget is a folyamatos végzéshez. Használjanak fel minden agitációs és propaganda lehetőséget a fiatalok ismeretei, politikai tájékozottságuk szélesítéséhez: így faliújság, plakát, felhívás, „Hűtőgép" újság, termelési tanácskozás, ifjúsági délután stb.

Legkiemelkedőbb célja nevelőmunkánknak az kell hogy legyen: minél több fiatalt megnyerni a KISZ számára, s ezeket a fiatalokat értékes, tartalmas, öntudatos társalomépítővé formálni.

A KISZ hűtőgépgyári bizottsága mellett dolgozó agit. prop. munkabizottság hivatott elsősorban arra, hogy a KISZ alapszervezetek eszmei-politikai munkája, illetve annak problémái kiküszöbölésében konkrét segítséget adjon. Természetesen elengedhetetlenül szükséges még, hogy igényeljék a pártalapszervezetek, a helyi gazdaságvezetés és a szakszervezet támogatását is. A párt ifjúságpolitikai határozatával, a X. pártkongresszus határozatával a KISZ VIII. kongresszus határozata ebben a mozgalmi munka feladatkörben tökéletesen egyetért, és ezek szerint határozza meg a tennivalókat.

Babucs László

(folytatása következik)

Nyugdíjban: Béla bácsi

Belépett: 1952. szeptember 9-én, nyugdíjba ment 1972. május 1-én. E két száraz dátum meghatározza egy ember küzdelmes életútját. A pár hónap híján 20 esztendő vajon mit foglal magában? Ilyen gondolatok foglalkoztattak az úton, mikor meglátogatni indultam Langer Béla elvtársat, aki nyugállományba vonult.

Örömmel fogadott s a csukott verandán, a napfényben felengedett a kezdeti percek zavara, amely akkor támadt, mikor közöltem jövetelem célját. Szemmel láthatóan jólesett neki a figyelem, hogy nem feledkeztek meg róla. Kérésemre előszedte büszkeségeit: a sok kitüntetést, régi és új dokumentumokat. Egy pillanatra meghökkentem az asztalra kerülő szép kis halom kitüntetés láttán: önkéntes tűzoltói munkáért 5—15—20 éves jubileumi érem, szolgálati érdemérem ezüst fokozata, honvédelmi munkáért a Honvédelmi Érdemérem 10 éves jubileumi kitüntetése, a Kohó- és Gépipar kiváló dolgozója, két alkalommal is megkapta ezt, s alig titkolt büszkeséggel mutatja a Felszabadulási Jubileumi Emlékérmet, valamint az 5—10—15 éves törzsgárda jelvényeket.

Ezekután beláttam, Langer elvtárssal nem lehet interjut készíteni. Méltatlan dolog lenne ilyen életművet s ennyi munkát a műfaj által megszabott keretbe szorítani. Az ő **életútját csak bemutatni lehet. Kezdjük az elején.**

Fizikai dolgozóként lépett be a vállalathoz, villanyszerelő volt. Ezen túlmenően napi négyórai névleges időtartamban az első párttitkára lett gyárunknak. 1955-ben súlyos baleset érte: áramütést szenvedett munka közben. Csak erős fizikai és lelkialkatának köszönheti, hogy túlélte, bár balesetének nyomait és következményeit egész életén át viselnie kell. Kétévi betegállomány után 1957-ben könnyített munkakörben, ismételten dolgozni kezdett. Az üzemrendészeti osztályon kapott beosztást, mint TTV és tűzrendészeti előadó. Vállalatunk fejlődése következtében a tűzrendészeti feladatok is megnövekedtek, így 1963-tól — korai nyugdíjba vonulásáig — a tűzrendészeti munka irányításával bízták meg.

A közelmúlt küzdelmeiről elmondta, hogy sok mindent csinált életében, ahogy az élet szüksége hozta, s mindig az vezérelte, hogy a kapott feladatnak legjobb tudása szerint tegyen eleget. Legnagyobb örömet számára a jól végzett munka jelentette mint az is, hogy 1957-1972-ig a Hűtőgépgyár mindig magasan jobb tűzkári mutatókat ért el, mint országos viszonylatban a Kohó- és Gépipari Minisztérium többi üzemei.

A vállalatnál fejlett, akcióképes tűzoltói gárda alakult ki, akik országos versenyeken a 800-as kismotorfecskendők kategóriájában rendszeresen megnyerik az első helyeket. Örömmel emlékezik vissza a nagy sportgyőzelemre: az NB II-ben ezidőben sportköri elnök volt.

Beszélgetésünk végén megkérdeztem, mit szeretne elérni s mik a vágyai? A válasz csak az első pillanatban tűnt meglepőnek: „Szeretném egészségemet újra visszanyerni, hogy mihamarabb dolgozni tudjak."

Úgy vélem, ennél többet mi sem kívánhatunk Langer Bélának.

— Jánosi Tibor —

Két évtized története

III.

Szemelvények vállalatunk történetéből

1957-58-ban terjedt el szélesebb körökben egy igen jelentős magyar találmány híre. Két magyar mérnök, Heller László és Forgó László olyan légkondenzációs berendezés terveit alkotta meg, amely megoldja a hőerőművek eddigi vízszükségletének legfőbb gondját. Erre a nagy jelentőségű találmányra a világ több pontján felfigyeltek az érdekelt szakemberek. 1958. febr. 18-án a „Figyelő" c. lap így méltatja a találmány lényegét:

„A hőerőművek roppant vízszükséglete abból származik, hogy a széntüzelésű hőerőműnél a tüzelőanyagban levő hő kb. 50 százalékát kell vízhűtés útján elvonni. Ezért egy közepes hőerőmű napi vízszükséglete megfelel Budapest teljes napi vízfogyasztásának..."

A Heller-Forgó féle légkondenzációs berendezéssel a hőerőművek mentesülnek a rendkívül nagy mennyiségű vízfogyasztástól, mivel a hűtőelemekben a víz visszahűtése zárt körfolyamatban történik. Ez a nagy jelentőségű magyar találmány tehát hamarosan elindult a világsiker útján. Elsőként a legnagyobb angol villamossági cég, az „English Electric Company" figyelt fel e találmányra, s igen magas összegű szabadalmi szerződést kötött. Vállalatunk ezzel összefüggésben rövidesen több, mint egymillió dolláros megrendelés birtokába jutott. 1958 májusában a Brüsszeli Világkiállításon e találmány nagydíjat nyert. A Fémnyomó- és Lemezárugyár első esetben az 1957. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron mutatta be a Heller-Forgó féle hűtőelem itt gyártott prototípusát.

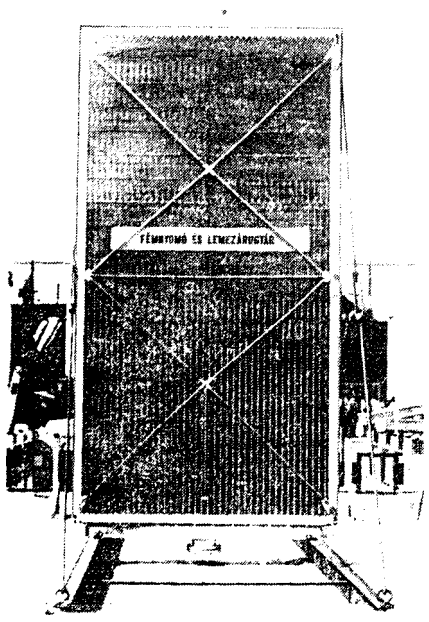

Ezt a bemutatót jelentős külföldi megrendelések követték. A kiváló exportlehetőségek szükségessé tették, hogy a gyár időben felkészüljön a hűtőelemek sorozatgyártására. Uj üzemrészt, külső darupályát kellett építeni. Mintegy 15 millió forintos beruházás után 1959 nyarán már megindulhatott a hűtőelemek sorozatgyártása. 1959 végéig 2200 m² hűtőelem készült el, amelyeket a dunaújvárosi hűtőtoronyba építettek be.

Hűtőgépgyártásunk hazai előzményei

A hűtőelemgyártás megszervezése, műszaki feltételeinek biztosítása mellett a gyár műszaki kollektívájának másik nagy jelentőségű gondja a hazai hűtőgépgyártás megteremtése volt. Az arányok és az elért eredmények jobb érzékelése érdekében érdemes kicsit visszapillantani hazai hűtőgépgyártásunk múltjára. Hazánkban először 1934-35 körül a Csepeli Vas- és Fémművekben gyártottak hűtőszekrényt svédországi licenc alapján. Ez a típus 45 literes abszorpciós rendszerű volt, gáz- és elektromos fűtéssel. A külföldi behozatallal együtt (Bosch, Kelvinátor, AEG, Electrolux) 1945-ig mindössze kb. 8-9000 db hűtőszekrény került forgalomba hazánkban.

A felszabadulás után először 1950-ben mintegy 1000 db Manetta típusú 150 literes, kompresszoros rendszerű hűtőszekrény jutott el hozzánk, majd 1953-ban csehszlovák importból kb újabb 1000 db Tátra típusú 150 literes kompresszoros rendszerű hűtőszekrény került használatba.

A hazai hűtőszekrény-gyártás a felszabadulás után a Klement Gottwald Villamossági Gyárban és a Hűtőgépgyártó Vállalatnál indult meg 1954-ben. Ezeken a helyeken azonban csupán kisebb mennyiségű hűtőszekrény készült el, nagyobb sorozat gyártására nem rendezkedtek be.

Az egyre fokozódó igények, az elkövetkező évek hazai és külföldi piaci kilátásai egyre sürgetőbben kívánták a hűtőszekrény-gyártás problémájának megoldását.

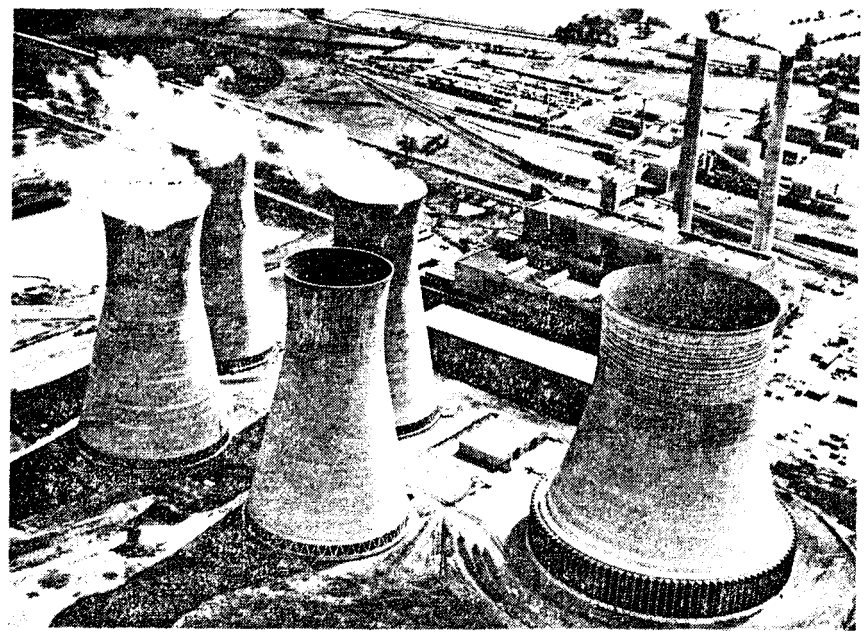

Új korszak kezdete a hazai hűtőgépgyártásban

1956-ban a Fémnyomó- és Lemezárugyár valamint a MOFÉM kapta feladatul a háztartási hűtőszekrénygyártásra való felkészülést. A MOFÉM feladata a villamos motorral egybeépített félhermetikus motorkompresszorok gyártása, a Fémnyomó- és Lemezárugyár pedig a hűtőszekrények egyéb alkatrészeinek (szekrénytest, hőcserélők stb.) gyártását vállalta. A kisérletezések és az előállított kisérleti példányok kedvezőnek bizonyultak. 1958 második felében megindult a sorozatgyártás, és a Super-100 típusú kompresszoros hűtőszekrényből 1960. december végéig 8000 darab készült el.

Az első szerviztanfolyam 1958-ban. Előadó: László Károly műszaki igazgató.

Az új feladatokra való felkészülésnek, az elért eredményeknek, a bátor feladatvállalásnak ezekre az évekre már megérlelődtek a tényszerű alapjai. A gyár műszaki kollektívája, szakmunkás gárdája felkészültségben és létszámban egyaránt lendületesen fejlődött, s képessé vált egyre bonyolultabb feladatok megoldására. Minden adottság kedvezően alakult ahhoz, hogy a gyár sokéves távlatban bázisa legyen a hazai hűtőgépgyártásnak. A felkészülés időszakának hangulatát, s a megalapozottan magabiztos, előrelátó feladatvállalás kezdeteit idézi a vezérigazgató egyik rádiónyilatkozata:

"...Amikor a főhatóság, a KGM illetékes iparigazgatóságánál bejelentettük azt az elképzelésünket, hogy évi 20 ezer darab háztartási hűtőszekrény előállításának feltételein fáradozunk, bizony majdnem mindenki erősen fantasztának képzelt bennünket, hogy Magyarországon évi 20 ezer darab hűtőszekrényt ki fog megvenni, és hogyan tudjuk ezt egyáltalán értékesíteni. Szinte majdnem kinevettek bennünket; s ma ott tartunk, hogy ugyanazon a helyen — persze jóval komolyabb felkészültséggel, gépesítéssel, automatizálással — ennek tízszeresét gyártjuk..."

Az önálló hűtőgépipar korszerű feltételeinek megteremtése új korszak kezdetét jelentette a gyár életében. A hűtőelemgyártás első sikeres korszaka után abban a profilban átmenetileg kisebb szünet következett. Az arányok a hűtőgépgyártás irányában bővültek. Bár ebben az időben igen nagy sikert aratott a Super-100-as hűtőszekrény, mai szemmel nézve ez a típus már elég kezdetlegesnek tűnik. Mégis többségük még ma is működik, üzemképes.

Hódító útjára indul a „LEHEL"

1960-ban újabb hűtőszekrény-típus jelent meg a piacon: a Lehel 100 literes, majd 1963-ban ezt követte a Lehel 120-as. Ez utóbbi típus minden tekintetben lényegesen korszerűbbnek bizonyult elődeinél, és alkalmasnak látszott a gazdaságos gyártásra. A Lehel 120 típusú hűtőszekrény gyártása közel öt esztendőn át folyt, s ez idő alatt igen népszerű lett ez a márkanév hazánkban és számos más országban.

A gyártás folyamatát állandóan igen sok kisérletezés, újítás, technológiai változtatás kisérte, amelynek nyomán egyre tökéletesebbek lettek az előállított hűtőszekrények. Szüntelen pezsgés, újítási kedv, alkotói buzgalom jellemezte ezekben az években is a gyár műszaki gárdáját. 1960-ban a bevezetett újítások éves szinten több, mint ötmillió forint megtakarítást eredményeztek.

Ezek a termelési sikerek végső soron — akár közvetlenül, akár áttételesen — mindenképpen az emberek javát szolgálták és szolgálják ma is, — a dolgozó ember mindennapi gondjait enyhítik....

Romhányi — Tóth

Gyáros család

Juhászék elégedettek

— Nagyon örülök, ennél szebb jutalmat nem is kaphattam volna a vállalattól a 20 éves munkaviszonyom után, mint ez a 6 napos jutalomut.

Ezek voltak Juhász József első szavai beszélgetésünk kezdetén. Bizonyára nem véletlenül esett rá a választás, hanem 2 évtizedes, becsületes munka elismerése. Nagyon nehéz lenne egy ember életének 2 évtizedét, minden jelentős eseményét leírni hiszen olyan sok minden történt. Mégis arra kérem Juhász Józsefet próbáljon meg visszaemlékezni a gyár alapításától napjainkig.

— 1952-ben kezdtem a TMK-ban lakatosként, akkor még javában folyt az építkezés, néhány csarnok befejezés előtt állt. Nem volt rá idő, hogy megvárjuk az építők elvonulását, amint tető alá került az épület, máris kezdtük a gépek beszerelését és üzembehelyezését. Nem volt könnyű, kevés volt a szakember. Tapasztalatlanok is voltunk, nehezítette dolgunkat, hogy a szerszám és egyéb felszerelésünk, mely a munka gyors elvégzéséhez szükséges lett volna, eléggé hiányos volt. Az emberi győzniakarást, azt a hitet, hogy újat és nagyszerűt teszünk, nem akadályozhatta meg semmi. Persze ez a küzdelem az embereket összefogásra serkentette, egymás segítése nélkül nem tudtunk volna eredményeket produkálni. Ebből az összefogásból nagyszerű kollektíva alakult ki, akik közül azóta többen felelős beosztásba kerültek, 1956-ot tekintem a következő állomásnak, amikor a jelenlegi helyemre, a III-as üzembe kerültem gépbeállító lakatosnak. 1958 óta csoportvezető vagyok.

— Mit jelent a III-as üzem óriási gépeinek a beállító lakatosa lenni?

— Összetett feladat, először is nagyon kell ismerni a gépeket, berendezéseket, valamint azokat a gyártóeszközöket, melyeket a gépek működtetnek, de nem elég ismerni, szeretni is kell. Egy elhibázott mozdulat, egy rossz beállítás több tízezer forint értékű kárt okozhat, ezért nagyon oda kell figyelni. A mi jó vagy rossz munkánk fokmérője az előállított termék minősége.

— Melyik új gyártmány bevezetésénél vett részt?

— Ami ezen a gazdasági területen „született" mindegyiknél ott voltam a jászkannától az alumínium edényeken keresztül az autoszifonokig.

— Van-e valami sztorija valamelyik gyártmánnyal kapcsolatban?

— Igen. A szocialista brigádmozgalom kezdetén nálunk is alakultak brigádok, egyiknek én lettem a vezetője. Sokat töprengtünk melyik nevet válasszuk, mivel a túristadobozokat akkor gyártottuk és védnökséget vállaltunk felette, — a „Túrista" nevet adtuk a brigádnak. Névválasztásban egyedülállók vagyunk, a gyártmány már régen megszűnt, a nevünk viszont maradt, jelenleg nyolcan vagyunk és aranykoszorús kitüntetést kaptunk május elsejére.

— Milyen kitüntetései vannak?

— Egyszer „Kiváló dolgozó" oklevelet, háromszor „Kiváló dolgozó" jelvényt kaptam.

— Gazdasági munkája mellett milyen társadalmi munkát végez?

— 1969-ben feleségemmel együtt párttagok lettünk, jelenleg pártcsoportbizalmi vagyok.

Munkavédelmi aktivistaként tevékenykedem, nagyon fontosnak tartom ezt a területet. Az emberek egészségének és testi épségének megóvására való törekvés nagyon szép feladat. Szigorú is vagyok ezzel kapcsolatban, már csak azért sem engedhetek meg lazaságokat, mert 1969-ben ebből a témából vállalati szintű vetélkedőt nyertem és ez kötelez.

A feleség, Juhász Józsefné 1957 óta dolgozik a vállalatnál, edénytisztítóként kezdte a IV-es üzemben. — Nagyon egészségtelen munka volt, olyanok voltunk műszak végére, hogy egy kéményseprő könnyen kollégának nézhetett volna. 1960-ban a MEO-hoz kerültem edényátvevőnek, ez fordulópontot jelentett életemben, könnyebb lett a munkám. Munkatársaimmal brigádot alakítottunk, amely „Zója" néven ma már aranykoszorúval kitüntett szocialista brigád, kezdettől fogva én vagyok a vezetője.

— Úgy tudom, sokféle társadalmi munkát végez, melyek ezek? — A vállalati és városi pártbizottság tagja vagyok, a Vállalati Döntőbizottság munkájában veszek részt.

— Hogyan jut mindenre ideje?

— Be kell osztani, nagyon szeretek társadalmi munkát végezni. A férjemmel nagyon jól megértjük egymást, sokat segít nekem odahaza és a társadalmi munkában is. Hasonló életfelfogásúak vagyunk, ezért nem okoz surlódást közöttünk, ha valamelyikünk a társadalmi munkája miatt későn ér haza. Negyedik osztályos kisfiunk, ő sem köt le annyi időt, mint pici korában.

A közös kérdésről, hogy — milyennek tartják az üzemi légkört? — egybehangzó volt a válasz:

— Meg vagyunk elégedve, úgy érezzük egy jól, harmónikusan együttélő és dolgozó nagy család tagjai vagyunk.

Horti János

Emlékkönyvünkből

Előző számainkban már hírt adtunk MSzBT tagcsoportunk elnökségének kezdeményezéséről. Akkor arról írtunk, hogy a Tiszamenti Vegyiművek tagcsoportjának elnöksége, valamint az MSzBT Országos Elnökségének munkatársai összevont elnökségi ülésen vettek részt a Hűtőgépgyárban, ahol a vendéglátó a mi tagcsoportunk elnöksége volt.

E kezdeményezésnek szeptember 27-én volt a folytatása Szolnokon a Tiszamenti Vegyiműveknél. A tagcsoportok elnökségi tagjai beszámoltak egymásnak a két találkozás között eltelt időszak főbb tevékenységeiről. A találkozáson részt vett Bognár László és Kárpáti József is a két vállalat PB titkára.

A gyárlátogatáson Dr. Medvegyev Vlagyimirné a Tiszamenti Vegyiművek MSzBT tagcsoportjának ügyvezető elnöke volt a kalauzunk. Megtekintettük a kénsavgyártó, szuperfoszfátgyártó részleget. Főbb termékeik közé sorolható a különböző porfestékek, a nagyközönség azonban inkább a népszerű Tomi mosópor családról ismeri a vállalatot. Részletes tájékoztatót kaptunk a vállalat gazdasági és társadalmi szerveinek munkájáról.

A tiszaligeti gyári üdülőben a két elnökség tagjai megvitatták az együttműködési tervezetet, melyet Fehér Imre ismertetett. A jelenlévők véleményeinek figyelembe vételével az ügyvezető elnök és a két vállalat PB titkárai aláírták az „Együttműködési megállapodás"-t, melyben a jövőre vonatkozó kapcsolat célját és módszereit rögzítették.

— Dalocsa —

A KISZ oktatásról

A KISZ oktatás tömegpropaganda munkánk egyik legáltalánosabb és legsokoldalúbb ágazata, a KISZ kommunista jellegének erősítését, a marxista-leninista világnézet kialakítását szolgálja. A KISZ oktatással szemben kettős igény jelentkezik:

— társadalmi szempontból szükséges az aktuális társadalmi-politikai kérdések elmélyültebb, ugyanakkor a napi gyakorlathoz jobban illeszkedő elméleti magyarázata, a jelenségek összefüggéseinek a bemutatása,

— adjon határozott választ a KISZ propaganda az ifjúságot érintő, a fiatalokat érdeklő politikai, gazdasági és kulturális problémákra, konkrétan hivatkozva a vállalat sajátosságaira.

Az 1972-73-as év igen gazdag volt és lesz politikai, gazdasági, kulturális, történelmi eseményekben. Az oktatás rendszere az 1971-72. évéhez hasonló marad, csak nagyobb lehetőséget biztosít az önálló munkavégzéshez.

A KISZ oktatás célja az 1972-73-as évben:

— propagandamunkánk állandó eleme, folyamatos feladata a marxizmus-leninizmus tanításainak és az időszerű társadalompolitikai kérdésekkel kapcsolatos feladatoknak megismertetése,

— a KISZ oktatás segítse a szocializmus építésében elért eredményeink bemutatását, az MSZMP X. kongresszus határozatainak megvalósítását,

— fontos feladatunk a párt ifjúságpolitikájának értelmezése, a KISZ VIII. kongresszusának határozatai alapján a KISZ tevékenységének, feladatainak ismertetése,

— a nemzetközi kommunista mozgalom és a haladó ifjúsági mozgalom jelentőségének és szerepének tudatosítása,

— ismerjék meg fiataljaink a 20 éves Hűtőgépgyár történetét, IV. ötéves tervfeladatainkat.

Természetesen még számos aktuális esemény teheti gazdaggá az oktatási körök munkáját. Így például a fentiekben említett témákon túl: Dózsa és Petőfi évforduló, a X. VIT Berlinben, 50 éves a SZU., az MSZMP KB 1971. decemberi határozata, 1972. közoktatás továbbfejlesztésének feladatai, a hűtőgépgyári ifjúsági mozgalom története.

Az 1972-73-as KISZ oktatási évben, okulva az elmúlt évi hiányosságokon, az előkészítés és lebonyolítás feladatait igen alapos munkával kívánja KISZ Bizottságunk illetve az agit. prop. munkabizottság végezni. Az előkészítés során 18 oktatási kör szervezése történt meg, mintegy 490 KISZ fiatalt mozgósítva a KISZ oktatásban való részvételre. Koordinálva a pártbizottsággal és a szakszervezeti bizottsággal, ez évben a KISZ fiatalok elsősorban a KISZ oktatási körök munkájában kell, hogy tevékenykedjenek. A választott KISZ oktatásvezetők képzett és tapasztalt propagandisták. Ebben az oktatási évben rendkívül komoly munkát kell végezni az agit. prop. munkabizottságnak a következőkben:

— helyiség és szemléltető eszközök biztosítása;
— módszertani anyagok, útmutatók és a szükséges segédanyagok megfelelő időre történő elkészítése;
— az oktatási körök munkájának rendszeres ellenőrzése.

KISZ alapszervezeteinknél a tagság összetételét és felkészültségét figyelembe véve a következő oktatási formák megvalósítása lehetséges:

— Ifjúsági előadássorozat,
— Fáklyavivők kör,
— Politikai vitakör (ipari tagozat),
— Marxista vitakör (társadalmi kérdések).

A KISZ KB. Agitációs és Propaganda Osztálya meghatározta valamennyi oktatási forma követelményrendszerét. KISZ Bizottságunk feladata, hogy a helyi sajátosságoknak megfelelően alkalmazza.

A KISZ VB. Intézkedési tervben fogja rögzíteni az 1972-73-as évi konkrét alapszervezeti feladatokat.

Valamennyi KISZ oktatásvezetőnek és az oktatási körök tagjainak lelkiismeretes, fegyelmezett és odaadó munkát kell végezni ahhoz, hogy az alapszervezetek kommunista jellege tovább erősödjön.

Babucs László

DH konferencia

Ebben az évben a második alkalommal vállalta a házigazda szerepét a Hűtőgépgyár, Budapesti gazdasági és szakszervezeti vezetők részére rendezett értekezlet lebonyolításához.

A Szakszervezetek Megyei Tanácsa október 11-én tartott tapasztalatcserét a „Dolgozz hibátlanul" munkarendszer alkalmazásáról.

Halmi Ferenc, az SZMT titkárának, megnyitója után Nagy János VSZB titkár tartott előadást a DH munkarendszerről, annak hűtőgépgyári tapasztalatairól.

A Magyar Szabványügyi Hivatal hívta fel hazánkban a figyelmet erre a lehetőségre a hatvanas évek végén, majd 1970 júniusában a Villamosszigetelő- és Műanyaggyár mint a rendszer első alkalmazója, valamint a vasasszakszervezet és a KGM támogatásával tizenkét vállalat csatlakozott a módszer alkalmazását célzó felhíváshoz, közöttük a Hűtőgépgyár is.

Mi is a rendszer lényege: olyan vezetési koncepció, amely a vállalat munkáját mérő gazdasági mutatók javulását teszi lehetővé, eszköz a gazdasági hatékonyság növelésére, a gyártásban keletkező hibák kiküszöbölését illetve minél koraibb felismerését eredményezi.

Különösen szép eredményeket hozott a „DH" a jászboldogházi Radiátor üzemben, ahol több mint 30 százalékkal csökkentek a hibák és jelenleg mindössze 12 tízezredszázalék hibával dolgoznak.

A résztvevők Jászboldogházán üzemlátogatással egybekötött konzultációval zárták a tapasztalatcserét.

Erbé

Levél Boldogházáról

1972. július 1-től a Radiátor üzem önálló gyáregység: a búcsúzás korántsem fájdalmas, de meghatott sorait átnyújtjuk a címzetteknek:

„Nincs mód és lehetőség arra, hogy a Radiátor Gyáregység dolgozói személyesen mondjanak köszönetet a Hőcserélő Gyáregység vezetőinek és dolgozóinak, mindazért a sok segítségért, amelyet a gyáregység dolgozóitól kaptak.

Köszönetet mondunk a Hűtőelem üzem dolgozóinak, hiszen velük kezdtük el a radiátorgyártást, a III-as üzem dolgozóinak, hiszen második szállásadóink ők voltak, otthont biztosítva gyártmányunknak és nekünk.

Köszönetet mondunk a Hőcserélő Gyáregység minden vezetőjének és dolgozójának, és kérjük, hogy továbbra is segítsék munkánkat, s a jó kapcsolatok továbbra is maradjanak meg a két gyáregység között.

— Radiátor Gyáregység dolgozói —

Jászboldogháza, 1972. október 6.

Szalóki Ferenc
gyáregységvezető"

FÓRUM

Korunk az intenzív technikai fejlődés, s az egyre fokozódó, differenciálódó igények kora. Egy-egy újonnan született műszaki megoldás, kiviteli forma iránt szinte születése pillanatában jelentős kereslet mutatkozik. Másrészt — a nemzetközi méretű áruforgalom, árucsere eredményeként — egyre élesedik a konkurrencia is eme igények kielégítése terén.

Nyilvánvaló tehát, hogy a versenyben csak az lehet győztes, s egyáltalán: beleszólni is csak az képes, aki nemcsak a kereslet pillanatnyi alakulását kíséri éber figyelemmel, hanem képes arra is, hogy fejlesztési törekvéseiben rendkívül rugalmasan reagáljon a piacnak szinte minden rezdülésére.

Sokszor leírt — talán már el is csépelt — alapigazságok ezek. Éppen ezért logikusnak tűnik a fejlesztő munka feltételeit is úgy kialakítani, hogy ilyen feladat teljesítésére minél inkább alkalmas lehessen.

A valóság azonban az, hogy a korábbi, — alapvetően más jellegű — gyártási struktúra örökségeként ma számos olyan kötöttséggel találkozunk, melyek a dinamikus fejlesztést szinte lehetetlenné teszik, s arra kárhoztatnak bennünket, hogy energiánk jelentős részét az említett megkötöttségek elleni szélmalomharcra pazaroljuk.

Miről is van szó itt tulajdonképpen? Elsősorban arról, hogy a fejlesztő, előkészítő apparátus felépítése nálunk jelenleg is még egyértelműen funkciócentrikus. Ez azt jelenti, hogy például a kereskedelmi osztályon a legkülönfélébb kereskedelmi feladatok bonyolítói tömörülnek, a gyártmányszerkesztési osztályon konstruktőrök, szerkesztők, kalorikus tervezők, stb. sűrűsödnek szinte a szó legszorosabb értelmében, s ismét egy fedél alatt gyűjtötték össze a különböző technológiai problémák szakértőit.

Mi ebben a kifogásolható? Tulajdonképpen épp e felépítési rendszer maga. Mert egyrészt vitathatatlan az, hogy a vállalati tevékenység e területein elsősorban nem rutinmunka folyik, hanem többnyire komoly elmélyülést, megfontolást, vagy mérlegelést igénylő döntéseket kell hozni, azaz: egyértelműen alkotó jellegű tevékenységre van szükség. De az is könnyen belátható, hogy olyan közösségben, ahol 20—30 személy és 3—4 telefon kényszerül négy fal közé, s szinte minden ember más-más téma, vagy gyártmány képviseletében jár-kel, tárgyal, vagy telefonál, elmélyült tevékenységről, eredményes alkotó munkáról szó sem lehet. És persze megalapozott döntésekről sem, mert ahhoz a kérdést különböző oldalról megvilágítani képes, különböző szakemberek együttese kellene, ez idő szerint viszont a konstruktőr, vagy technológus, — noha csupa konstruktőr, vagy technológus üli körül — a probléma tekintetében mégis teljesen magára van hagyva, például egy hűtőaggregát gyártási gondjainak megoldásában alig segíthet az autószifonokkal bajlódó szomszéd.

Gyakorlatilag tehát az a furcsa helyzet állt elő, hogy ma nálunk az egy munkahelyre tömörített dolgozók túlnyomó többségének alig van egymással munka-kapcsolata. Volna viszont a társosztályok dolgozói közül az adott gyártmány gazdájával, de ez a kapcsolat jelenleg csak szomszédolással, egymás ismételt felkeresésével, — legjobb esetben telefonon — jöhet létre, s így mindenképpen jelentős energiapazarláshoz vezet.

A versenyképesség szempontjából azonban sokkal hátrányosabb az a körülmény, hogy a nálunk honos rendszer az egyes részfeladatokat kötelezően sorbakapcsolja egymással. S ez minden reakciót rendkívül hosszadalmassá tesz, mert ilyenformán mindenki precizen kivárja a végszót. A konstrukciós munka csak akkor indul, ha az igény már egészen határozottan körvonalazódott. A technológizálás csak a teljes dokumentáció elkészülte után kezdődik, és így tovább.

Bűn ez? Mulasztás ez? Aligha!

Mert hát minden osztály biztos akar lenni a dolgában, s mindaddig, amíg az esetlegesség veszélye fennáll, nem kockáztat, magyarán: nem is tesz semmi érdemlegeset. S őszintén szólva erre nézve különösebb anyagi, vagy erkölcsi ösztönzést se kap. Ez aztán kritikus esetben — amikor már tényleg szorít a cipő — az egyes osztályok közötti egymásra-mutogatásba torkollik, s magyarázatát adja például a konstruktőrök és technológusok úgynevezett kutya-macska barátságának. Holott eleve nevetséges volna itt bármiféle érdekellentétet feltételezni. Az ellentéteket — hangsúlyozom — a felépítési rendszer hozza magával.

Mi volna hát a megoldás? Nyilvánvaló, hogy erre egyértelmű és határozott választ találni nem könnyű feladat. De az alapvető követelményeket azért feltétlenül rögzíthetjük:

— Törekedjünk ésszerű felső határt szabni az elmélyülést igénylő munkaterületek létszámának. Az ily módon szeparált elhelyezettek száma semmi esetre sem lehet több 6—8 személynél.

— Egy ilyen munkaterületen ne azonos funkciójú, — tehát csupa technológus, stb. — hanem egy gyártmány körül különböző tevékenységi szempontból csoportosult szakemberek kapjanak helyet.

Legyen tehát a felépítés egyértelműen gyártmány-centrikus.

— Az egyes — jelenleg még sorba kapcsolt — részfeladatokat próbáljuk meg párhuzamosítani. A gyártmány-centrikus felépítés tulajdonképpen ehhez minden feltételt megteremt.

Nem új, és nem ismeretlen ez a kérdés nálunk. A Hűtőgépgyár illetékeseit is régóta foglalkoztatja, hogy a külföldön oly divatos csoport-munka — alkotói csoport (team-arbeit) — eredményeit hogyan kamatoztassa. Annál is fontosabb ez, mivel távolról sem divatról van szó csupán, hanem az előrelépés hatékony eszköze lehet. Csak talán túlságosan óvatosak, s kicsit bátortalanok is vagyunk e kérdésben.

Meg kellene próbálni!

Zircher

HÍREK

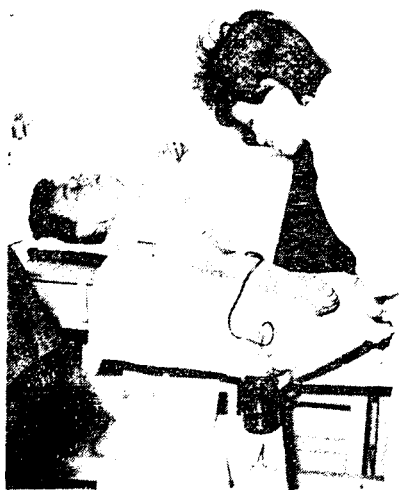

Az önzetlenség fehér köpenyébe öltözött nálunk négyszáznyolcvanöt ember. Fiatalok, nők, férfiak. Tűszúrásra felszisszenők, orvosi beavatkozástól reszketők, és tízszeresen bátrak egyaránt voltak ott.

„Köszönetünket fejezzük ki a véradóknak áldozatkészségükért és bátorságukért, a szervezőknek pedig a folyamatos és kitűnő munkájukért." A Szolnoki Véradóállomás orvosnője írta ezeket a sorokat azon a napon, sebtében, tintával.

Áldozatkészség és bátorság. A szocialista brigádok tagjai voltak a jelentkezésben az elsők, ötszázheten jelentkeztek, de 22-en nem voltak alkalmasak. A több mint 10 éve folyó véradómozgalom történetében most először volt ilyen nagy a részvétel, és ilyen csodálatos az eredmény: 164 liter, pénzértékben nem mérhető drága embervér.

Öt év távlatában gondolkodik Tolvéth Tibor, a szervező. Neki pontos nyilvántartása van írásban is arról hogyan volt például 1968-ban: 330-an adtak vért, 1969-ben már 463-an, 1970-ben 462-en, 1971-ben 452-en, míg 1972-ben 485-en. Tehát most voltak a legtöbben. Több mint negyven egészséges felnőtt ember életét mozgató vérmennyiség került üvegbe, de hogy hány beteget, frissen műtöttet, veszélyben lévő kisgyermeket lehet megmenteni az életnek ezzel, nem tudom. Én csak azt érzem, hogy ennek a nemes tettnek megírásához minden szép szó, felemelő jelző szegényes.

Októberi névadók.

Ünnepélyes külsőségek között, két alkalommal is rendezett a nőbizottság októberben névadót. Huszonegyedikén Józan Monika és Kovács Péterke, 28-án pedig Belényessi Lídia, Schofhauser Zsuzsika és Imre, valamint Sipos Csilla nevét jegyezték be az anyakönyvbe.

Ezúton gratulálunk a boldog szülőknek kisgyermekeik érkezéséhez, és kívánunk felneveléséhez jó egészséget, sok szerencsét és boldogságot.

A borítékos sorsjegy árusítása meglepetést okozott, mégpedig igen kellemeset: Rédei Sándorné a TÜK dolgozója 5 000 forintot nyert. Szerencséjének vele együtt örültek munkatársai is.

Köszönetnyilvánítás

Hálás köszönetemet fejezem ki a Hűtőbútor üzem elektromos szereldéjének dolgozói, és a „Május 1." szocialista brigádnak együttérző részvétükért, és segítségükért, Férjem hirtelen halála felett érzett fájdalmamon enyhítettek, temetésén részt vettek és magamra nem hagytak.

özv. Redler Józsefné
a Hűtőbútor üzem
dolgozója

HŰTŐGÉP
a jászberényi Hűtőgépgyár
dolgozóinak lapja

Szerkesztőség a vállalat telephelyén Jászberény, Pf. 64.

Kiadja: a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Virágh Iván

Felelős szerkesztő: Móra Sándorné

Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény

Felelős vezető: Rédei István

A lapot üzemen belül terjesztjük

LEHEL kontra SIBIR

A St. Gallen-i kolostort meglátogató „válogatott" lovasaink búcsúztak bizonyára a derék hegylakóktól imigyen: Viszontlátásra Magyarországon! — amennyiben István királyunknak sikerül majd azt megteremteni. Igen elfoglalt emberek lévén csak a napokban kerítettek sort a viszontlátogatásra — és mert az 1954. évi svájci labdarúgó világbajnokság óta már nem lovasnép, hanem futballista nemzet vagyunk — a svájci SIBIR cég, kitűnő licencpartnerünk, válogatott focistáit engedte el hétvégi túristaként a találkozóra.

Ez pedig több félidőben zajlott október 12—13-án Budapesten és Jászberényben.

(A találkozó létrejöttét két esemény befolyásolta döntően. 1971-ben egy vendégjátékos mutatkozott be sikerrel a SIBIR üzemi labdarúgó csapatában: Tavasz Ferenc, vállalatunk konstruktőre. Meg kell adni, focizni tud...

1972. tavaszán a SIBIR dolgozói társadalmi munkában remek kis pályát építettek Schlierenben és az avató műsor jelmezes, tréfás labdarúgó mérkőzésének győztese a Hűtőgépgyár által felajánlott vándorserleget kapta.)

Két félidőre 13-án, pénteken 13,30 órakor került sor a városi füves pályán, kicsiny ám lelkes és nem babonás közönség előtt. A svájciakat Otto Dambach mérnök úr, és középpályás, valamint Brunó Moró úr a SIBIR sportkörének elnöke vezette.

A Hűtőgépgyár műszakiakból és kereskedőkből álló vegyes válogatottját Monáth Ferenc kereskedelmi igazgató és szövetségi kapitány, valamint Bíró Pista mint edző igazgatta a nagy csatában.

Az amatőrök szelleme őrködött éberen, hogy nagyobb baj ne legyen, továbbá Hoffer András, hogy azért a szabályokat se vegyük kutyába...

A 13 svájci játékossal szemben 18 hűtőgépgyári kergette a labdát s ez a létszámtöbblet — és a mutatkozó súlytöbblet — döntőnek bizonyult a hazai pályán.

A gyárlátogatás, a közös vacsora, a sok kedves baráti beszélgetés pedig — valamennyien úgy éreztük — a hivatalos kapcsolatokon túl, a két nép emberi kapcsolatainak, az egymás megismerésének szolgálatában ha nem is „történelmi" jelentőségű, de fontos lépés volt.

Őszinte örömmel gondolunk erre és ne vegyék szerénytelenségnek, de az eredményre is:
Hűtőgépgyár válogatott—SIBIR válogatott: 8 : 1 (3 : 1)

erbé

Röplabdás lányok

1972. elején új együttessel gazdagodott a Lehel SC szakosztályainak száma, s ettől kezdve időről-időre reflektorfénybe került női röplabdacsapatunk, — sorozatos győzelmei, kisebb-nagyobb sikerei kapcsán.

Néhány fordulóval a bajnokság befejezése előtt az NB II. középcsoportjában az I. helyen áll, s hátralévő mérkőzései elé is jogos reményekkel nézhet.

Ez idő szerint a Lehel SC szakosztályai közül ez a csapat szerepel a legmagasabb szinten.

Illő tehát, hogy annak rendje és módja szerint be is mutatkozzék végre.

A női röplabda-sport fejlődése Jászberényben az Egészségügyi SE színeiben indult, közel 10 esztendővel ezelőtt, amikor az akkori csapat jogot szerzett az NB II. küzdelmeiben való részvételre.

Itt az évek folyamán igen változatos eredményt ért el.

Volt 12. helyezett, és éveken át „örökös harmadik".

A tulajdonképpeni minőségi sport létrejöttét azonban lehetetlenné tette az Egészségügyi SE-nél a nélkülözhetetlen anyagi és erkölcsi támogatás állandó hiánya, amit néhány sportember határtalan lelkesedése sem pótolhatott.

Így került sor 1971 végén a Lehel SC-vel való fuziójára, s ezzel alapvetően megváltozott a helyzet.

A szakmai elképzelések maradéktalan megvalósításához az új „gazda" minden esetben biztosította a kért feltételeket, s a játékosok is minden alkalommal érezhették munkatársaik, munkahelyi vezetőik erkölcsi segítségét, támogatását.

A következetes munka — ilyen feltételek mellett — kötelezően kiemelkedő eredményekhez vezetett.

Leghívebben a bajnoki tabellán tükröződik ez, ahol három fordulóval a befejezés előtt az élcsoport helyzete a következő:

1. Lehel SC	19	18	1	55: 3
2. Külker SC	19	17	2	55:16
3.Gyomai TK	19	15	4	48:18
4. Tatabánya	19	15	4	48:21

De hasonló sikerekről tanúskodik számos kupa és torna megnyerése, ahol nem egyszer NB I-es csapatokat előztünk meg, s a Szegedi Játékokon az I. osztályban végeztünk — holtversenyben — az 1-3. helyen.

Nemzetközi mérkőzéseink mérlege is igen kedvező.

Ez évben öt alkalommal mérkőztünk külföldi ellenfelekkel, s ebből győzelemmel végződött a szlovákiai Zeleziarne Kosice (2:0), a jugoszláv Partizan Srem. Karlovci (2:0), az olasz COMA Modena (3:0) és a lengyel ifjúsági válogatott (3:2) elleni összecsapás és csupán a bolgár ifjúsági válogatottól szenvedtünk vereséget 3:1 arányban.

A Magyar Népköztársasági Kupában jelenleg már a legjobb négy közé jutásért küzdhetünk.

Így valóban jogosnak látszik a bajnokság megnyerése iránti reményünk, jóllehet idegenben kell még ehhez Gyoma és Tatabánya ellen is sikeresen szerepelnünk.

Ha azonban ez sikerül, csapatunk jövőre már az NB I-ben versenyezhet, ami olyan kimagasló eredménynek számítana, amire még a Lehel SC történetében nem volt példa, sőt: Jászberény városa sem büszkélkedhetett még soha NB I. osztályú együttessel. Tény, hogy e körülmény a hátralévő fordulókon kívül egyéb nehézségeket is jócskán felvet, hisz az első osztály mérkőzéseire teremre, vagy fedett játéktérre van szükség, s a megnövekedett követelmények teljesítéséhez még több munkára, fokozottabb áldozat-vállalásra lesz szükség nemcsak a versenyzők, hanem a gyár és a város sportszerető közönsége részéről is.

Ez az eredmény, s a kínálkozó lehetőség azonban — úgy tűnik — rászolgált a segítésre, s további támogatást érdemel.

— Zircher —

Csapatunk legutóbbi mérkőzésén készült a kép, Lehel—Coma Modena: 3 : 0

Olvasóink kívánságára

Halgat László portréja

Ennek az interjúnak a következő előzménye volt. Többen felhívták szerkesztőségünket az utasok közül, s kérték, írjunk az újságban Halgat László gépkocsivezetőről, mert kedves, figyelmes, emberséges. Három éve vezet gyári járaton, mindenki ismeri, az utasok szeretik!

Amikor beszélgetésünk elején mindezt elébetártam, zavartan mosolyog. Jólesik neki, hogy utasai így vélekednek róla, mégis ellentmond:

Mindannyian igyekszünk a munkánkat a legjobban ellátni. Szeretnénk eleget tenni az utasok kívánságának, ha az nem szabálytalan. Megértjük azt, hogy a dolgozók mindig sietnek, a gyárba is, hazafelé is. Az nem érdem, ha egy bölcsődés kismamát megvárok, nem húzok el előtte. Ez természetes.

Előfordult nemrég, hogy a főtéren álltam, megtelt a kocsi, indítok. Egy tíz év körüli kislány futni kezd a busz után... kétségbeesve integet, és sírva szaladt utánunk. Megálltam, mire kiderült, hogy... tévedésből, vagy a reggeli kapkodásban tornacipőjét az édesanyja táskájába rakta be. Nem tudtam volna elviselni, ha ott sír az a gyerek, s nem találkozik az édesanyjával. Ezt a percet én behoztam, az utasok is megértették, szóval ilyenekből áll az én figyelmességem. Ezt mások is megteszik. Gulyás István, Olajos Bandi, Csomor Imre, de sorolhatnék neveket még sokat.

Öröm az nekünk, ha az utcán szívesen fogadják a köszönésünket, s nekünk is köszönnek. Nem ismerünk mindenkit név szerint, de arcról, igen. Törzsutasainkat már hiányoljuk is. A megbecsülés kölcsönös.

Kötelességünk, hogy forgalomban jól vezessünk. Engem, és társaimat is a hátam mögött ülő utasok ítélnek meg. Én úgy vagyok, hogy amit lehet, megcsinálok. Az én munkámról ítélik meg a Volánt, és a többi vezetőket. Húsz éve vezetek, legtöbbet a személyszállításnál. Mindig sokat adtam arra, hogy ami emberileg megtehető, azt megtegyem. Ez az alaptermészetem. Nem azért teszem, hogy megdícsérjenek érte. De ha elégedettek velem az utasok, az jólesik, és köszönöm. Társaim nevében is.

Halgat László szocialista brigádtag, kiváló dolgozó és a VOLÁN törzsgárdájának megbecsült tagja. Vállalataink közti jó kapcsolatot az ilyen emberek teremtik, és erősítik. A kollektívát is dícséri, ha tagjai ilyen emberek.

Mészáros Júlia

Üdvözlet Miskolcra

Vállalatunk több mint negyven mérnöke végzett a Nehézipari Műszaki Egyetemen, Miskolcon. Javarészük mint volt kollégista, jól ismeri a „hazai" fogalmát, a lakószobákban, ablakokon való „spájzolás" nehézségeit. Egérrágta, madárcsipkedte, cipőkrémszagú ízek emléke bújt elő, amikor év elején a miskolci egyetemi diákszálló vezetői hozzánk fordultak a mostani hallgatók ilyen gondjával — tanácsért, segítségért. Az L-1100 literes jöhetne szóba, de hát különleges kivitel, kis darabszám, nem-igen érünk rá... Csakhát, Miskolc kéri...

Ugy kéne megtervezni — persze csak vázlatban, „sajtpapíron" - hogy az üzemnek a megszokott kivitelt jelentse, a tartozékokat külön szereljék... Segíthetne a KISZ is, az egyetemen nyáron szállást kaphatnának viszonzásképpen... Aztán... aztán társadalmi munkában készültek szerszámok, a kísérleti is „beszállt", végül mégis szalagon ment.

Mindenki segített: legyártottunk, üzembehelyeztünk 18 darabot. Szekrényenként húsz külön lelakatolható rekesz, egyenként 44 literes ürtartalommal, beépítve a hagyományos kivitelű szekrénytestbe. A térelválasztó elemek huzalpolc kivitelűek, a rekeszajtók festett alumínium. Felállítási helyük a diákszálló folyosói, a mostani „gólyák" már összkomfortba érkeznek...

A mostaniak... nekik hűtenek majd az új, rekeszes ezeregyszázasok. Ámbár furcsa hűtőgépek ezek. Itt, Jászberényben — melegítettek!...

— erbé —

Egy felhívás margójára

Szeptemberi dátummal a Déryné Művelődési Központ felhívással fordult a szocialista brigádokhoz, egy jövőre rendezendő nyilvános kulturális vetélkedő ügyében. A felhívás részletesen foglalkozik a vetélkedő céljával (kulturális és szakmai ismeretek gazdagítása) a jelentkezés, a selejtező, az elődöntő rendjével, időpontjával. A felhíváshoz mindjárt az első selejtező forduló (hat lesz) kérdéseit is mellékelték.

Örömmel üdvözöljük a kezdeményezést, mint ahogy örömmel készülnek rá a brigádok is. Csakhát egy kis baj van: nem tudni miből készüljenek. Erre nem tér ki a felhívás. Sem időben, sem témában, sem ajánlott irodalomban. Persze lehet okoskodni: JÁSZBERÉNYI vetélkedő, az első forduló tíz kérdése mind JÁSZBERÉNYI vonatkozású, JÁSZBERÉNYIEK fogják játszani, az első kérdések a XIX. és a XX. század eseményeit rejtik stb., stb.

Azonban nem hisszük, hogy brigádjainkban feltétlenül van egy-egy történész, művészettörténész, vagy csak a legutóbbi évtized pontos krónikása. Nem hisszük, hogy a vetélkedő valóban színvonalas és ismeretterjesztő lenne komolyabb tárgyi tudás nélkül. Biztosak vagyunk benne viszont, hogy ugyanolyan lelkes izgatottsággal forgatnának forrásmunkákat brigádjainkban, mint ahogy most az első kérdésekhez a lexikont forgatják. És abban is biztosak vagyunk, hogy a kitűzött célt ez szolgálná a legjobban.

Nagyon szeretnénk, ha az okos és jó ötlet megvalósításában is az maradna, azért is szólunk még időben, s azért is, hogy a végén szép tanulság legyen diákkorunk mentegetőzése: — Tanár úr kérem, mi készültünk.

— erbé —

hűtőgép

A Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

VI. ÉVF. 11. SZÁM ÁRA: 1.50 Ft 1972. NOVEMBER

Hat oldalas, ünnepi szám

Az emberi haladásért

Minden évben november 7-én országszerte megemlékezünk a Nagy Októberi Szocialista Forradalomról, amely megnyitotta a világ egyetemes forradalmi megújhodásának, a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenetnek történelmi korszakát. Nemcsak ünnepelünk, hanem számvetést is végzünk, és tanulságot vonunk le munkánkra vonatkozóan, szólunk a Szovjetunióról, az októberi forradalom szülöttének fejlődéséről és a nemzetközi forradalmi folyamat alakulásáról. A megemlékezésnek ugyanis akkor van értelme, ha újabb erőt és tettvágyat merítünk az általános emberi haladásért, a szocializmusért és a békéért folytatott harcunkhoz.

Az Októberi Forradalom ügye az elmúlt 55 esztendő alatt kiállta a történelem sokféle próbáját. Ma már kevesen vannak, akik kétségbe vonják általános, az emberiség egészét érintő jelentőségét, és kizárólag „sajátos orosz jelenségnek" tekintik. Ha vannak ilyenek, azok elvakult, nacionalista alapon szemlélik a világ dolgait. Az októberi forradalom eszméi és céljai nemcsak a Szovjetunióban élnek és diadalmaskodnak a szocializmus győzelmében és a kommunista építés eredményeiben, hanem a szocialista világrendszer fejlődésében, a nemzetközi munkásmozgalom nagy erejű fellendülésében s a nemzeti felszabadító harcok sikereiben is.

A szovjet nép pártja vezetésével az elmaradott cári Oroszországból a világ egyik legfejlettebb országát teremtette meg, amely ma már az ipari termelés összvolumenét tekintve Európában az első, világviszonylatban a második helyen áll. A Szovjetunió népei a Föld lakosságának 7 %-át teszik ki, a világ ipari termékeinek viszont kb. 20 %-át állítják elő. Üzemeikben csupán egyetlen munkahét alatt annyi iparcikket gyártanak, amennyit az egész cári Oroszországban egy év alatt állítottak elő, s szinte naponta helyeznek üzembe egy-egy új ipari vállalatot. Mindez azt jelenti, hogy a Szovjetunió az anyagi termelés számos területén megközelíti, néhány területen utólérte, vagy már túlszárnyalta, a szociális biztosítás, juttatások és létesítmények, valamint a népművelés terén pedig mesze maga mögé utasította a leghatalmasabb tőkésországot, az Egyesült Államokat.

A Szovjetunió tehát a szó igazi értelmében hatalmassá vált, termelése, népgazdasága — a modern tudomány és a technika vívmányaira támaszkodva — rendkívül gyorsan fejlődik, s ezen a bázison megteremtette a világ legerősebb hadseregét.

A bolsevikok pártjának politikája megegyezett a munkásosztály, valamennyi dolgozó alapvető érdekeivel, s ezért támogatta a nép többsége. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom tartalmát tekintve természetesen proletárforradalom volt, és mélyen népi forradalom. Népi jellegének legfőbb megnyilvánulása volt a munkásosztály és a parasztság szövetsége, a különböző nemzetiségű dolgozók testvéri együttműködése az elnyomók elleni harcban. Ezt azért is célszerű napjainkban világosan látni és hangsúlyozni, mert mostanában is léteznek és működnek a világon különböző álradikális anarchista nézeteket valló mozgalmak, szervezetek, vagy személyek, akik nem tudják, vagy nem akarják tudni, hogy még oly jószándékú törekvésük is kudarcra van ítélve, ha tevékenységükben nem veszik figyelembe az Októberi Forradalom tanulságait. A szocialista forradalom nem összeesküvés volt, sem pedig felülről, „aktív forradalmárok" bizonyos csoportja által végrehajtott államcsíny, hanem a néptömegek millióinak mozgalma, harca és fegyveres felkelése, élén a marxista-leninista párt vezette munkásosztállyal. Lenin és pártja 1917-ben nagyszerű példáját adta a korszerű taktikának és stratégiának, az általános internacionalista érdekek és a nemzeti sajátosságok összehangolásának, a történelmi kezdeményezésnek, az osztályviszonyok és az adott történelmi pillanat konkrét feltételei helyes felmérésének.

Ma, amikor a kommunista mozgalom mögött több mint százesztendős múlt áll és a Szovjetunió a szocialista társadalom építésének 54 esztendős, egy sor szocialista ország pedig több mint negyedszázados tapasztalataival rendelkezik, nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is bizonyított, hogy a munkásosztály az a társadalmi osztály, amely objektív gazdasági helyzeténél fogva a legkövetkezetesebben képes harcolni a szocialista ideálok valóraváltásáért, a leghelyesebben fejezi ki és képviseli a dolgozók egészének érdekeit. Ezáltal az is bizonyított, hogy a munkásosztály forradalmi marxista-leninista pártja az egyedüli politikai párt, amely képes elvezetni a néptömegeket a szocialista forradalom és a szocializmus győzelméig.

A magyar nép legújabbkori történelme elszakíthatatlanul összeforrt a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal. Büszkék lehetünk arra, hogy a szocialista forradalom Oroszország után 1919-ben hazánkban győzött először, és az októberi forradalom, s az azt követő polgárháború harcaiban százezernyi magyar internacionalista vett részt, több mint negyedszázada pedig a szocializmus útját járjuk.

Az októberi forradalomra emlékezett ebben a hónapban a szocialista tábor országainak népe a Csendes-Óceántól a Karib-tengerig, a haladó emberek, fehérek, sárgák és feketék — szerte a világon. A Szovjetuniót köszönti az indiai és pakisztáni ember, akiknek békéjét Taskentben ez a nép segített biztosítani; az arab földműves és munkás, akinek nagyobb kenyérhez és emberi jogaihoz a Szovjetunió nyújtotta segítség hathatósan hozzájárult, s velük együtt gondol október forradalmára Afrika haladó népe, a görög börtönök rabja és az amerikai munkás milliók.

Valamennyien egy érzéstől vezérelve gondolunk 1917 októberére: mély tisztelet és hála érzésével.

Megkülönböztetett tisztelettel hajtunk fejet a forradalom lánglelkű vezérének: Leninnek emléke előtt. Különös megbecsüléssel övezve tekintünk mi kommunisták, és az egész becsületes emberiség e nagy gondolkodóra, és a vezetésével alakított Szovjetunió Kommunista Pártjára.

Úgy készülünk az előttünk álló feladatok megoldására, hogy közös és egyéni boldogságunk érdekében minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy a béke, a szocializmus útját járva méltók lehessünk a Nagy Október és Lenin eszméihez. Ezen az úton járva a lehető legtöbbet nyújtsuk ahhoz, hogy hazánkban is mielőbb megvalósuljanak ezek az eszmék, felépüljön a szocializmus.

A testvéri mély barátság jegyében ünnepeljük a Szovjetunió és az egész világ haladó népével együtt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom jubileumát.

Kárpáti József
PB titkár

Születésnapi nagygyűlés

November 2-án ünnepi munkásnagygyűlés volt gyárunkban. A 20. születésnapját ünneplő munkáskollektíva rendezvényére eljött Asztalos Lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettes — Oláh György, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Heves megyei pártbizottság első titkára, dr. Gengely István a Szolnok megyei pártbizottság első titkára, Szekeres László megyei titkár, Hahner József a Vasas Szakszervezet elnöke, dr. Csakmag György, az MSZMP Központi Bizottsága gazdaságpolitikai alosztályának vezetője, Sárdy Tibor vezérőrnagy, Szívós Antal, a KISZ megyei bizottságának első titkára, dr. Hegedűs Lajos, a megyei tanács elnökhelyettese. Ott voltak a jászberényi járás párt- és társadalmi szervezeteinek vezetői, s megyénk több országgyűlési képviselője is.

Az ünnepi nagygyűlés résztvevőit Kárpáti József, az üzemi pártbizottság titkára köszöntötte. Az ünnepi beszédet Gorjanc Ignác, a Hűtőgépgyár vezérigazgatója tartotta.

Beszéde elején arról szólt, hogy a 600 éves jászsági város történetének utolsó huszonöt esztendeje a fejlődés, ezen belül is az ipari fejlődés ideje volt.

A vezérigazgató rövid áttekintést adott a gyár fejlődéséről, s ma már hatezer dolgozójának szorgos munkájáról. Elmondta, hogy a Hűtőgépgyár 20 éves fennállása alatt hétszer volt élüzem, illetve Kiváló Vállalat és négyszer nyerte el a Minisztertanács és a SZOT Vörös Vándorzászlaját.

A nagygyűlés résztvevőit ezután Asztalos Lajos miniszterhelyettes köszöntötte:

— A minisztérium a Hűtőgépgyárat a legjobb vállalatai közé sorolja. A Kohó- és Gépipari Minisztérium 130 vállalata között az 5—6. helyen áll eredményeivel, — fejlődésével a gyár.

A miniszterhelyettes ezután a KGM Kiváló Dolgozója kitüntetést adta át tizenöt dolgozónak. Elismerő oklevelet tízen kaptak. Hahner József, a Vasas Szakszervezet nevében SZOT-oklevéllel tizenöt vállalati dolgozót tüntetett ki. — Szívós Antal a KISZ Központi Bizottság Intéző Bizottsága nevében — Aranykoszorús KISZ-jelvénnyel három ifjúsági vezetőt, Dícsérő oklevéllel pedig tizet tüntetett ki.

Szót kért a nagygyűlésen dr. Gergely István, a megyei pártbizottság első titkára.

— Mindenekelőtt engedjék meg, hogy megköszönjem a kedves meghívást a mai ünnepségre, s egyben tolmácsoljam a Szolnok megyei párt- és tömegszervezetek jókívánságait a huszadik születésnapját ünneplő Hűtőgépgyárnak, megyénk, országunk kiváló iparvállalatának. Ez a gyár szocialista rendszerünk újszülöttjei között az elsők között vette fel jó termékeivel, kiváló eredményeivel a versenyt. A gazdasági versenynek is vannak győztesei. Ez a közösség a legjobbak közé küzdötte fel magát. Kívánjuk, hogy a következő húsz esztendőben is hasonló sikeres korszakot ünnepeljenek.

(A kitüntetettek névsora a 3. oldalon.)

László Károly műszaki igazgató kitüntetése

Örülök, hogy itt jártam

November 10-én nagy napja volt a legfiatalabb MTESZ társaságnak, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság megyei szervezetének. Ekkor nyitották meg ünnepélyesen a szervezési és vezetéstudományi kiállítást. (Lapunk 5. oldalán bemutatjuk a mi gyárunk kiállítási részét, s ismertetjük a Hűtőgépgyár szakmai napjának eseményeit is.)

A kiállítás megnyitására Szolnokra látogatott dr. Tímár Mátyás, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese és Drecin József az OTH elnökhelyettese, az SZVT elnöke.

A délelőtti ünnepélyes megnyitó után dr. Tímár Mátyás, a megye vezetőinek társaságában Jászberénybe utazott, ahol először a múzeum állandó kiállítási termét tekintették meg, ott köszöntötte Semsei Imre, a városi pártbizottság titkára. Ezután a Hűtőgépgyárba látogattak, ahol Gorjanc Ignác vezérigazgató és László Károly műszaki igazgató adtak tájékoztatást a 20 éves nagyvállalat életéről, munkájáról. A gyárlátogatás során a hűtőgépüzemet és az autoszifon-műhelyt tekintette meg a kormány elnökhelyettese.

A Hűtőgépgyár tanácskozó termében este 5 óra után 13 szocialista brigád vezetője gyűlt össze, hogy találkozzon, beszélgessen a kormány elnökhelyettesével. Nagy János a vállalati szakszervezeti bizottság titkára mutatta be a megjelenteket dr. Tímár Mátyásnak. Elmondta, hogy a Hűtőgépgyárban 194 szocialista brigád dolgozik.

Dr. Tímár Mátyást élénken foglalkoztatta az a tény, hogy a gyárban sok munkás tanul. Megkérdezte a brigádvezetőket, hogyan, miért tanulnak a munkások.

Vörös János a szerszámüzem Ságvári brigádjának vezetője elmondta, hogy tizenhéttagú brigádjából öten a közelmúltban érettségiztek, ketten most járnak technikumba. Különösebben nem kell ösztönözni a tanulásra, mert tudják az emberek, hogy megéri. Sipos Gézáné laboratóriumi brigádvezető elmondta, hogy vegyipari technikumba jár hattagú brigádja, s eddig igen jó eredményt értek el a tanulásban. A hűtőgépgyári munkások életéről Borics Ferenc, a központi alkatrészüzem brigádvezetője azt mondta: „Jó nálunk dolgozni, még brigádot vezetni sem nehéz, mert elégedettek az emberek. Nálunk 2500 forint az átlagfizetés, azzal együtt, ami a borítékon kívül van. Mi megtaláljuk számításunkat ebben a gyárban."

Dr. Tímár Mátyás a beszélgetés végén azt mondta:

— Örülök, hogy itt jártam, s láttam egy jó vállalatot. Ezt őszintén és örömmel mondom, mert a magyar iparban, a gépiparban ez a vállalat valóban jó. A szocialista brigádoknak nagy részük van a jó eredményekben. Sok sikert a munkában, jó egészséget és boldogságot a gyáriak életében!

És búcsúzóul aláírta brigádjaink naplóját.

A huszonötéves találkozón mindenki itt legyen!

Bensőséges, szép ünnepségre készültek október 31-en az előadóteremben. A vállalat aranykoszorús emblémája alatt az alapító tagok tablója volt a fő dekoráció. Elsőként a filmesek vették birtokukba a termet, elhelyezték a hatalmas Jupiter-lámpákat és a kamerákat.

Gyülekeztek az ünneplők, akik egyben ünnepeltek is voltak: mindannyian 20 éve kezdték a munkát a vállalatnál. Most ünneplőbe öltözve, csoportokban beszélgettek az előcsarnokban. Az eltelt két évtized mindannyiuk emlékezetéből sok-sok maradandó élményt hozott felszínre, és kivel lehetne jobban feleleveníteni ezeket a kedves pillanatképeket, mint azokkal, akikkel együtt rakták le a vidéki ipar alapjait, akikkel együtt bábáskodtak az új termékek születésénél. A gépek körül szorgoskodó, a szerelőszalag tempójához szokott asszonyok, a gyárral egyidős házaspárok, művezetők, üzemvezetők, igazgatók csoportjában a téma ezen az estén az elmúlt idők harcai voltak.

Öt órára megtelt az előadóterem. Együtt volt a 163 sokat próbált törzsgárdatag, akiknek tiszteletére a vállalat vezérigazgatója ezt a fogadást rendezte.

Nagy János VSZB titkár nyitotta meg az ünnepséget:

— Meleg szeretettel köszöntöm Önöket vállalatvezetőségünk nevében. Elmúlt 20 éve annak, hogy 1952. június 17-én Zsofinyecz Mihály középgépipari miniszter aláírta gyárunk alapítólevelét. A jelenlévők azóta hűséges tagjai ennek a nagy családnak, melyet ma Hűtőgépgyár néven tisztelnek, és ismernek el belföldön és külföldön egyaránt. — Ezután Nagy elvtárs az elmúlt húsz év fontosabb eseményeiről és eredményeiről beszélt.

Kitüntetések átadása követte a megnyitót. Száznegyvenen kapták meg a „Hűtőgépgyár Kiváló Dolgozója" kitüntetést, huszonhárman pedig a „KGM Kiváló Dolgozója" valamint a „Haza Szolgálatáért" érdemérem különböző fokozatait.

A rendezőség gondoskodott arról, hogy az alapítótagok a kitüntetéseken kívül ajándékot is kapjanak. Mindenki megkapta a díszes diplomát, művészi emlékplakettet, rajta a felirat „20 éves találkozásunk emlékére".

Kárpáti József PB titkár pohárköszöntót mondott. Üdvözölte a jelenlévő alapító tagokat, a kommunistákat, akik becsületes, jó munkájukkal hozzájárultak a vállalat felvirágzásához, eredményeihez.

Az asztalok ülésrendje lassan felbomlott, itt-ott kialakultak a beszélgető csoportok, felhangzott jóízűen a nóta is.

Az ünnepség tetőpontja Gorjanc elvtárs pohárköszöntője volt. Szívbőljövő szavakkal köszönte meg helytállásukat, munkájukat, az együtt töltött éveket. A pohárköszöntő így folytatódott:

— Most pedig kiadok egy szigorú, vezérigazgatói utasítást: Öt év múlva, a 25 éves találkozón mindenki itt legyen!

Aki látta a megdöbbent csend után felszabaduló, lelkesen tapsoló embereket, a szemükben majd-majd megcsillanó könnyekkel küzdő erős férfiakat és asszonyokat, arra gondolt, hogy a megbecsülés és megtisztelés emberi hangjaitól még világosabban érzik: érdemes volt! Érdemes volt a húsz évig, és az elkövetkező többiekben is harcolni, dolgozni tudásuk javával, emberségükkel a gyárukért.

Nehéz lenne most utólag teljes krónikáját adni ennek a felemelő, emberséges és szép ünnepségnek. Lapozgatok jegyzeteim között... Az ünnepeltek közül sokan meséltek nekem életükről, az eltelt húsz évről. Arra a kérdésre, hogy mi volt legnagyobb élménye az eltelt időszak alatt, sokan és sokféleképpen válaszoltak.

Vida Klári: (Ő kérte, hogy így írjam a nevét)

— Bármilyen furcsán hangzik, a kezdeti időkre emlékszem vissza a legszívesebben, amikor nagykabátban, pufajkában, elgémberedett kézzel alig tudtuk kézbentartani a mikrométert olyan hideg volt a műhelyekben. Mégis, ez maradt meg legjobban bennem, mert akkor senki sem panaszkodott, tette amit tennie kellett.

Busánszky László: Én az esztergapadok melletti 7—8 méteres kályhacsövekre emlékszem, amelyek néha-néha összecsuklottak, mint a colostok... Szerettünk egymással viccelődni, tréfálni. Egyszer fúróolajjal öntöttük le az egyik szaktársunkat. Azóta is haragszik. Talán ma kibékülünk!

Horváth Ferenc: (az I. gye. igazgatója) Nekem az a legnagyobb öröm, hogy egyre kevesebb a „vándormadár" és több az 5—10 éves törzsgárdatag, sőt, láthatjuk, a húszévesek is.

Sándor László: (TMK) Az én sztorim Gorjanc elvtárssal kapcsolatos. Évekkel ezelőtt történt, amikor még programozó voltam. Az egyik üzemvezető (én úgy hittem) telefonon hívott, panaszkodott, mire én „jól megmagyaráztam" neki a dolgokat. Még szerencse, hogy gyorsbeszédű vagyok, nem értett meg mindent... Hamarosan kiderült, hogy Gorjanc elvtárs volt a „hívó"...

Muhari János: (II. üzem) Az én legkedvesebb élményem és a legboldogabb napom az volt, amikor az első törzsgárdajelvényeket átadtuk Gorjanc elvtárssal a munkatársaimnak.

Sok év, sok élmény. Mind a gyárhoz fűződik, a munkatársakhoz kapcsolódik, életük, munkáséveik nagyobbik felét jelentik. Együtt, az alapítók, akik a húsz év nagy eseményekkel, eredményekkel fémjelzett, de új- és újabb nehéz küzdelmekre szólító útját járták.

Együtt ünnepeltek azok az emberek, akik kipróbált, szilárd alapjai a nagy kollektívának. S visszatérnek a hétköznapokba, a munkahelyeikre a melengető esemény után, erőt merítve ebből is a következő évekhez.

Példaképeinknek tekinthetjük és tekintjük Őket mi, az utánuk jövők. És kívánunk nekik egészséget, boldogságot az egész kollektíva nevében.

— Dalocsa —

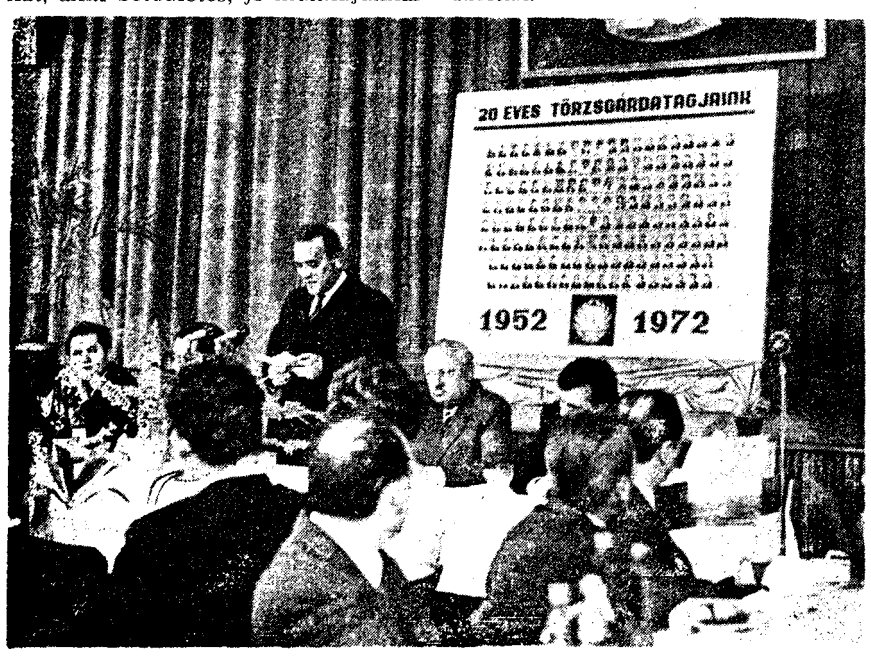

Egyidősek a gyárral

Gyárunk alapítási határozatát 1952. június 17-én írta alá Zsofinyecz Mihály, az akkori középgépipari miniszter. A jászberényi kórházban — ebben a hónapban — nyolc kisgyermek született.

A nyolc közül hatan ma itt dolgoznak, gyárunk az első munkahelyük. Őket tisztelte meg a vállalatvezetőség azzal, hogy fogadást adott részükre, mintegy bevezetve ezzel a vállalat jubileumi ünnepségeit.

Meghívót kapott október 26-ra Abonyi Gizella, Sárközi Pálné Fülöp Mária, Nagy Répás Béla, Váczi Rozália, Baranyi Julianna és Pesti Margit. Jelen volt a fogadáson Csillik Sándor személyzeti- és szociális igazgató, Nagy János VSZB titkár és Babucs László KISZ titkár. A fogadást Csillik Sándor igazgató ezekkel a szavakkal nyitotta meg:

— Szeretettel üdvözlöm a megjelent fiatalokat a vállalat vezetősége nevében. Ezzel az aktussal veszi kezdetét az ünnepségsorozat: a jövőt képviselő ifjúsággal találkozunk először. Ez szimbolikus is: hiszen a fiatalsággal mindig szeretettel és megbecsüléssel foglalkoztunk, s mivel Önök születésüknél fogva egyidősek a gyárral, méltóképpen képviselhetik is a többi húsz éveseket. Jelképes születésnapjukon jó egészséget és jó munkát kívánok, s igérhetem, hogy jövőjük alakulását megkülönböztetett figyelemmel fogjuk kísérni. Kérem, mondják majd el nekünk, milyen volt amikor idejöttek, hogyan vannak megelégedve munkájukkal, s beszélgessünk terveikről.

Sárközi Pálné Fülöp Mária: Szabadságról jöttem be, gyermekgondozásin vagyok. Kisfiam van, Tamáska... Ha letelik az idő, újra visszajövök a III-as üzembe. Szeretem a gyárat, nagyon. Most is úgy éreztem, hazajövök. A férjem is itt dolgozik, gépkocsivezető.

Nagy Répás Béla: Irodagép műszerész vagyok, az adatfeldolgozóban van a munkahelyem. Két éve jöttem ide, érdekes a munkám, bár később még tanulni kell hozzá. Nőtlen vagyok, még innen a katonasoron. Terveimbe beleillik a gyár, szeretnék maradni.

Abonyi Gizella: Két év rövid idő ahhoz, hogy fel tudjam mérni a dolgokat. Azt tudtam, hogy 20 éves a gyár, de amikor a meghívót kézbevettem, mégis csodálkoztam: gondoltak rám? Én a Készáruraktárban

kezdtem dolgozni, mint segédmunkás. Mondták is sokan, hogy érettségizett létemre... Azután később lehetőségem nyílt továbbtanulásra, beíratkoztam a gépipari technikumba és átkerültem a villamos laborba, Édesapám sokat mesélt a laborról, most megismerhetem. Szeretem a munkámat, és szeretek tanulni is.

Váczi Rozália: Nekem nagyon nehéz volt „bejutni" a gyárba. Diákkoromban voltunk itt egyszer látogatóban, elvittek minket a II-es üzembe. Ott nagyon megtetszett a műanyag belsőkamra húzása, azt gondoltam akkor, de jó lehet ott dolgozni, meg hogy ehhez biztosan valami magas műszaki képzettség kell. Aztán leérettségiztem, s jelentkeztem ide. Legalább 4 napig jártam a „kálváriát," orvosiból irodákba, nagyon rossz volt. S mivel nem volt műszakirajzoló felvétel, éppen odakerültem az áhított II-es üzembe. Három hónapig dolgoztam ott. Most a TMK-ban rajzolok. A KISZ-ben kulturos a funkcióm, voltunk már színházban, rendeztünk kommunista szombatokat is. Eljutottam egy barátnőmmel külföldre, s egyetlen vágyam, hogy Moszkvába is elmehessek. Amikor a meghívót kézbevettem, reszketett a kezem. kíváncsi voltam, milyen egy fogadás, hányan leszünk, hogyan is lesz? Ragaszkodom a gyárhoz, ez az igazság. És ha ezután megkérdezik tőlem, hány éves vagyok, csak annyit felelek: annyi, mint a Hűtőgépgyár.

— Mészáros —

Első a hatezerből

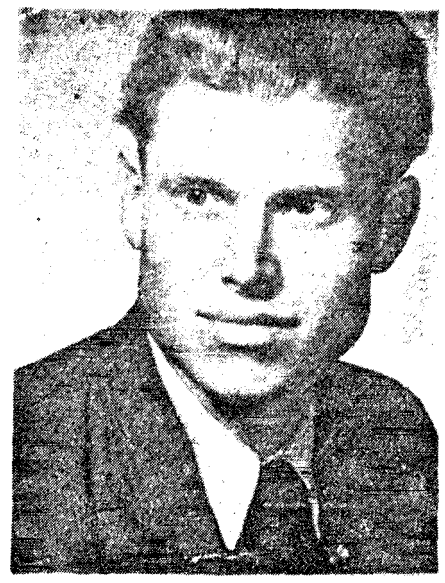

Azt a megtisztelő feladatot kaptam, hogy készítsek interjút azzal az emberrel, aki a jelenlegi közel hatezerből a belépés sorrendjében az első volt.

Engem személy szerint is elkapott a kíváncsiság: ki lehet az az ember?

Nem volt könnyű megtalálni. Nem azért, mintha hiányosak lennének nyilvántartásaink. A munkaügyi osztályon az első szerződéskötés napja 1951. október 22, de ezen a napon 13 szerződést kötöttek. Ebből jelenleg hatan dolgoznak itt. S mind a hatan — természetesen — megérdemelnék, hogy írjunk róluk, bemutassuk őket, de a szűkre szabott lehetőség miatt ettől el kellett tekinteni.

Kik is az első „fecskék"?

Szabó István a III-as gyáregység termelési osztályvezetője, Kiss Vendel a Hűtőbútor üzem csoportvezetője, Nagy Kollár Imre, Központi alkatrész üzem beállítólakatosa, Cs Molnár Vendel ugyancsak ott dolgozik, Kiss Józefné a III. üzem szifonszereldében, Farkas Mihály a III. üzemben. A személyes beszélgetések sikerrel jártak, megtaláltam Farkas Mihály személyében az elsőt.

Hogyan is lett első?

— Szerencsés véletlennek köszönhetem, eddig nem is gondoltam rá, hogy 2 óra előny számomra az az első-séget jelenti. Én akkor nem Jászberényből indultam, hanem Kálkápolnáról, ott szálltam vonatra. Reggel nyolcra a Sütő utcai gyülekezőhelyen voltam, teljesen egyedül. Gondoltam, ez is jól kezdődik! Beleunva a várakozásba, már éppen indulni akartam vissza, amikor megérkezett a berényi csoport. Néhány napig azzal voltunk elfoglalva, hogy leendő szállásunkat rendbehozzuk, az emeletes ágyakat magunk állítottuk fel.

Milyen volt az első találkozás a munkásélettel?

— Csepelen kezdtük. Kilenc hónap alatt kellett elsajátítani a szakmát, e rövid kiképzési időt azóta sokan úgy tekintik, hogy „könnyű volt akkor!" Elismerem, hogy az elméleti képzésünk — mai szemmel nézve — alacsonyabb volt, de a gyakorlati annál nehezebb. Jó volt a képzés formája, több műhelyt meg kellett járnunk. A műhelyek és gépek különbsége mellett volt egy tényező, az ottani emberek szakmaszeretete és szakmai ismerete, és az elvárás. Munkáséletünk kezdetén még nagy öröm volt számunkra a jó és biztos havi jövedelem. A teljes ellátásra fordított összegen kívül 750 forintot kerestünk.

A tanulóidő lejárta után néhányan az Aluminiumgyárba mentünk gyakorlatra, és 1953-ban kerültünk le ide. A III-as üzemben 1954-től mint beállítólakatos dolgozom.

Melyek élete főbb állomásai?

— Az 1958-as év, amikor Jászberénybe költöztem családostól. Most már berényinek érzem magamat. A brigádmozgalom kezdete, 1960, szintén jelentős az életemben, a „Becsület" szocialista brigád vezetője vagyok, melynek nevével is szimbolizálni akartuk a munkához való viszonyunkat. Azután 1968-ban a feleségem, majd ebben az évben a fiam lett hűtőgépgyári dolgozó.

Sikeresnek érzi-e saját életét?

— Ez korai kérdés; szeretném, ha a termelésünk üteme legalább ilyen tempóban növekedne, ha egészségem és munkabírásom 12 év múlva, a nyugdíjazásomig így maradna, akkor sikeres életről számolhatnék be. Majd akkor keressen meg!

Megigérem, megteszem.

— horti —

Egy az elsők közül

„Munkaerőtartalékok hivatala 265. sz. ipari tanulóiskola Jászberény.

Ipari tanulószerződés, mely egyrészről Lajkó Kálmán tanuló Jászberény, Öregerdő 22. házszám alatt lakik, születési helye Jászberény, 1938. január 16., anyja neve Vass Mária, foglalkozása háztartásbeli, apja neve Lajkó Kálmán, foglalkozása gépkezelő, másrészről LEMEZ ÉS FÉMÁRUGYÁR vállalat, mint munkáltató kötött az alábbi feltételek mellett a Felvételi Bizottság előtt.

Szakma megnevezése: esztergályos, szakmaszáma 154. A tanulóidő tartama: 2 év, kezdete 1952. július 17. és 1954. július 17. napján ér véget. Aláírták: Hulin István a felvételi bizottság elnöke, Valentius József a vállalat képviselője, valamint idősebb és ifjabb Lajkó Kálmán."

Nem idézzük a szerződés további pontjait, az ipari tanuló, a vállalat és az MTH kötelezettségeit. Lajkó Kálmán művezető akkor jött a vállalathoz ipari tanulónak, amikor itt még kezdetek kezdete volt. Néhány szóban mesélt Lajkó Kálmán, művezető és alapszervi párttitkár, az akkor induló munkáséletről újságunk kérésére:

— Amikor először jöttünk osztálytársaimmal együtt ki a gyárba, az 1953 áprilisában volt, éppen nagypénteken. Körbeálltuk az esztergagépet a kilences üzemben, s nagyon féltünk Winkler főművezetőtől, aki ha kellett, ha nem ordított ránk. De őt hamar elfelejtettük.

Végeztem, 1955-ben már mint fiatal, 18 éves gyerek, beállítólakatos voltam a III-asban. Az egyik délutáni műszakban éppen nagy munkában voltam, a 26-os fazék húzószerszámát akartam felfogni. Akartam, nem sikerült. Kínlódtam vele. A nagy buzgalomban nem vettem észre, hogy László elvtárs bejött néhány vendéggel és megálltak a hátam mögött. László elvtárson zöld lódenkabát volt... Nem felejtem el soha, ahogy mellémlépett, kivette a kezemből a szerszámot és feltette a gépre. Zavaromban alig tudtam megköszönni.

— A tablónkon még sok ismerőst fedezek fel, akikkel együtt indultunk. Néhányan itt is dolgoznak. A gyárral együtt nőttem, ez nagyon megtisztelő érzés. Bár többet tudnék tenni érte, még többet, mint eddig.

— mj —

Életünk felejthetetlen eseményei

Vállalatunk húszéves jubileumi ünnepségsorozatának kiemelkedő eseménye volt: mozgalmi és társadalmi életünk élenjáró munkásainak kitüntetése érdemérmekkel, elismerő érmekkel és oklevelekkel.

Az ünnepi nagygyűlésen Sárdy Tibor vezérőrnagy nyújtotta át a „Haza szolgálatáért" érdemérem arany fokozatát Gorjanc Ignác vezérigazgató, László Károly műszaki igazgató, Kaszab István és Farkas Antal elvtársaknak. Ezüst fokozatot kaptak: Halász Zoltánné és Szabó István, míg a bronz fokozatot Busánszky László és Pozsonyi József érdemelték ki. Baráth András elvtársat pedig a honvédelmi miniszter tartalékos századossá léptette elő.

A Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága által adományozott „Kiváló ifjúsági vezető" kitüntető érmet Szívós Antal, a KISZ Szolnok megyei Bizottságának első titkára nyújtotta át Kárpáti József PB titkárnak. Aranykoszorús KISZ jelvényt adott át Fehér Istvánnak, Kovács Györgynek, valamint Babucs Lászlónak, a vállalati KISZ Bizottság titkárának. Kiemelkedő KISZ munkájáért a KISZ Központi Bizottság dicsérő oklevelét kapta: Bartók Rozália, Borics István, Erdős János, Fehér Anna, Szilágyi László, Nagy Péter, Velki Pál, Kocsis Károly és Takács László. Asztalos Lajos miniszterhelyettes elvtárs átnyújtotta a „Kohó és Gépipar Kiváló Dolgozója" kitüntetéseket Balogh Sándor, Bálint István, Bús András, Farkas Mihály, Hegedűs András, Lojdl József, Maklári Albert, Pethő István, Steinhauser András, Szabó István, Titkos Miklós, Szelényi János, özv. Varga Lajosné, Veres Antal és Zrupkó Antalnak. Miniszteri elismerő oklevelet tízen kaptak.

Hahner József a vasasszakszervezet elnöke a szakszervezeti munkában élenjáróknak adott át kitüntetéseket. Nagy János VSZB titkárnak a Szakszervezetek Országos Tanácsa által alapított „Szakszervezeti munkáért" kitüntető jelvény ezüst fokozatát, míg a SZOT Dicsérő Oklevelét Harangozó Ferencné, Kóródi Béláné, Harmath József, Pethő József, Bognár Ilona, Bugyi István, Matók Imre, Mucsányi Józsefné, Oláh István, Graur Sándor, Kunszt László, Rákóczy Károly, Kisbalázs Antal, Kiss Sándor, Horváth József és Veres István kapták, kiváló szakszervezeti tevékenységükért.

Vállalatunk pártbizottságának titkára, Kárpáti József a Magyar Szovjet Baráti Társaság vezetőségében végzett munkáért elismerését fejezte ki Dudás Jánosnak, az MSZBT elnökségi tagjának és átnyújtotta neki a „MSZBT Munkáért" kitüntető jelvényt.

Valamennyiüket köszöntjük ez alkalomból és kívánunk további sikeres munkát!

PRO URBE DÍJ

A város elismerése ez, a nagy közösségé, amelyben élünk, alkotunk. Nagy öröm valamennyiünknek, hogy erre a szép kitüntetésre két hűtőgépgyári volt először érdemes.

Gorjanc Ignác vezérigazgató és Oláh János, nyomdánk nemrég nyugdíjazott vezetője a városért, annak fejlesztéséért, a töretlen és fáradhatatlan alkotásért kapta meg Ezszberény Pro Urbe díját.

Velük együtt örül a nagy gyári család. És kíván további eredményekben gazdag munkát, erőt, egészséget, sok boldogságot!

Cs. Molnár Vendel

II. üzem

A dekoráció méltó volt a vállalat legnagyobb üzemének hírnevéhez. A késztermékcsomagoló ünnepi külsővel várta a dolgozókat. Muhari János műhelybizottsági elnök köszöntötte az üzem 189 törzsgárda tagját, köztük a 20 éves jelvény tulajdonosát Demeter Irént, ki 1951. november óta dolgozik a vállalatnál.

Kerekes Lajos üzemvezető ünnepi szónokként méltatta a Nagy Októberi Forradalom 55. évfordulójának jelentőségét, megemlékezett vállalatunk jubileumáról, s abban is a II. üzem nagy szerepéről beszélt.

Baráth László termelési főmérnök nyújtotta át a törzsgárda fokozatok szerinti pénzjutalmakat. A kilenceszáz tagú kollektíva elismerő tapsa köszöntötte a régi munkatársakat.

— Nem csak ünnepelünk, emlékezünk is, mondta Skola Dénesné elvtársnő a Központi Alkatrész üzem ünnepi gyűlésén. — Az alkatrészben új munkásgeneráció nőtt fel és erősödött a régivel, hiszen ez az üzem 1965-ben alakult kiszolgáló céllal, mégis 1 év alatt a termelése 40 százalékkal emelkedett. Növekedett a munkáslétszám, megszűnőben van a fluktuáció, nemrégen még minden második kilépő innen adódott. Most 10 szocialista brigád működik eredményesen, legfőbb feladatuknak érzik és tartják az új munkások megtartását.

Cs. Molnár Vendel, Borics Ferenc, s büszke vagyok arra, hogy egyik legstabilabb munkás egy nő, Rékasi Mihályné, aki az aluhegesztést betanította az újaknak. Bőti Jánosné, Bata Imre, Kovács Zoltán nevét is dicsérettel említem, mert ők képezik az üzem legjobb magrát. A vállalatvezetőség nevében köszönöm meg munkájukat.

Szabó Istvánné

Halász Zoltánné

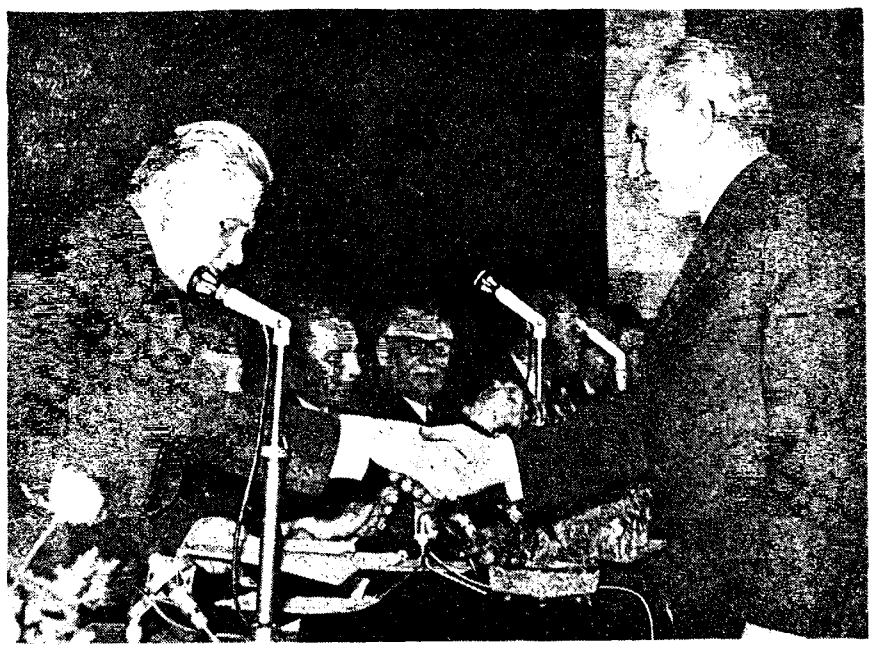

Muhari János

Id. Langmár István

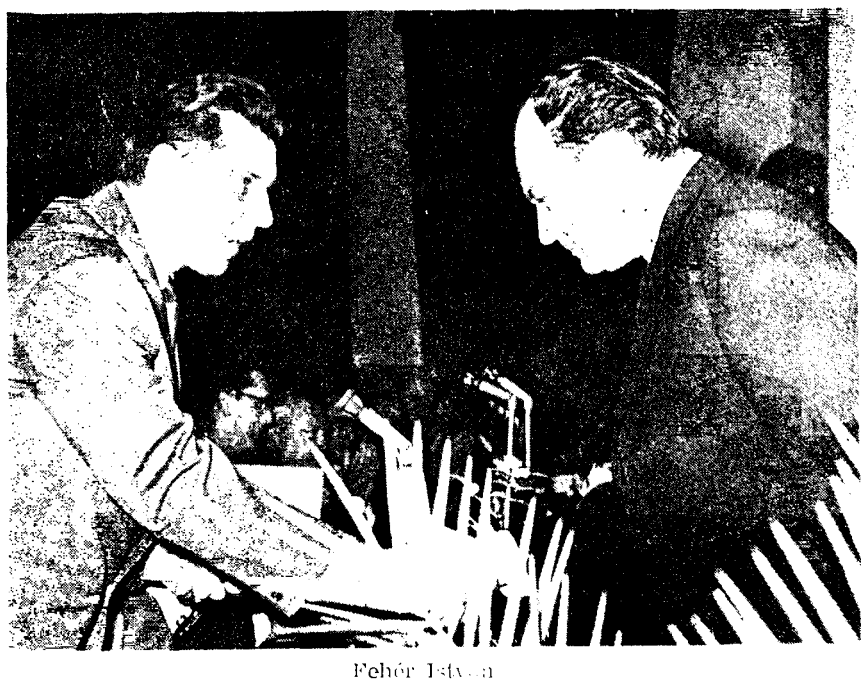

Fehér István

XI-es üzem: A szerszámüzem a vállalat első termelő üzeme, kollektívája jól összeforrott, sok siker kovácsa. Nevezetes még arról is, hogy a fizikai dolgozók 60 százaléka törzsgárdatag, és ezzel kiemelkedő helyet foglalnak el a vállalat üzemei között. A szocialista munka műhelye bronz, ezüst és arany fokozatának birtokosa.

Kis József Rudolf anyagellátási főosztályvezető méltatta az ünnepség keretében az üzem szerepét, jelentőségét, a vállalat 20 éves fennállását. Megemlékezett a Nagy Október 55. évfordulójáról, ünnepi szavakkal. Majd a törzsgárdajutalmak kiosztásánál tolmácsolta a vállalatvezetőség jókívánságait a szerszámüzem kollektívájának.

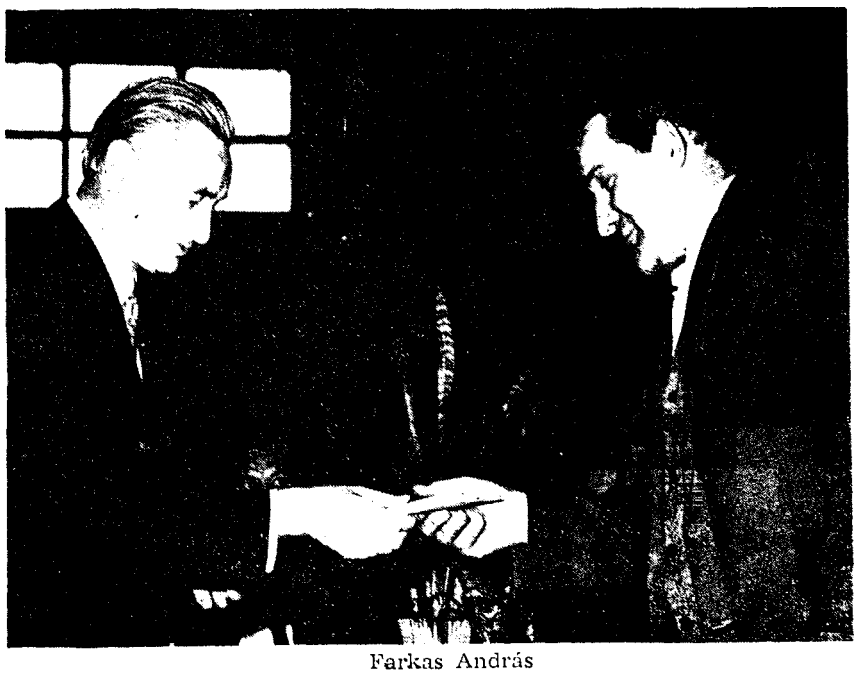

Farkas András

Beszámoló vállalatunk munkájáról

a KGM igazgatói értekezletén

Dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter október 31-én értekezletet tartott a KGM vállalatok igazgatói részére, amelyen Kárpáti József gazdasági igazgató vett részt és szólalt fel. Előadásának címe a „Hűtőgépgyár háztartási hűtőszekrénygyártási eredményei és tényezői" volt, amelyet Olvasóinkkal alábbiakban ismertetünk:

—A Hűtőgépgyár a dinamikusan fejlődő vállalatok közé tartozik. Ezt jól jellemzi az a tény, hogy árbevételünk ötéves tervidőszakonként megkétszereződött, megháromszorozódott az előző időszakokhoz képest. Ebben az ötéves tervben közel 12 milliárd árbevétel várható.

Az éves időszakok fejlődésének jellemzésére megemlítem, hogy 1967. évi 760 millió forintról 1972. évre 2,1 milliárd forintra nő várhatóan az árbevételünk, emellett a kedvezőbb termelési szerkezet kialakítása érdekében 1967. évi termelési szintet alapulvéve, mintegy 300 millió forint értékű profilt adtunk át vállalatok részére.

Exportszállításaink fejlődése még gyorsabb ütemű: demokratikus exportunk a III. ötéves tervidőszak 26,2 millió rubeles értékével szemben, ebben az ötéves tervben 70-75 millió rubel értékben teljesül. Tőkés exportunk a III. ötéves terv alatti 3,1 millió dollárjához képest megnégyszereződik a jelenlegi ötéves tervben.

Készleteink forgási sebessége 1967-ben 140,2 nap volt, az évenkénti gyorsulás eredményeképpen 1971-ben már 68,4 nap volt.

Vállalati nyereségünk az 1971. évi tényhez képest 1972. évre négyszeresére nő. Az elmúlt évi tényleges árbevétel arányos nyereség 13,1 %, eszközarányos nyereség 31,6 százalék volt. Mindezek eredményeképpen az eszközarányos nemzeti jövedelem mutatóink a gépipar átlagát lényegesen meghaladják. Vállalatunk fenti eredményeinek elérésében jelentős szerepet játszott a legnagyobb volument kitevő hűtőszekrénygyártás.

A gyártás kezdetétől, 1958-tól 1,7 millió hűtőszekrényt gyártottunk le, amelyből 1,3 milliót belföldre adtunk el, négyszázezer darabot pedig exportáltunk. Számolunk a IV. ötéves terv még hátralevő éveiben további 1 millió hűtőszekrény legyártásával, amelyből közel 300000 lesz export. Ilyen arányú gyártással a hazai háztartások hűtőszekrénnyel való ellátása gyorsan fejlődött, importtal együtt a 100 lakásra eső háztartási hűtőszekrény darabszáma az 1960. évi 1,2-ről 1970. december 31-re már 31,6 darabra növekedett. Számításaink szerint ez a szám 1980-ban 80-81 darab lesz. Ezzel a fejlett országok színvonalát is elérjük ezen a téren, s jelentős lépést teszünk az élelmiszergazdaság-lakosság közötti jobb ellátást biztosító hűtőlánc megteremtésében.

Háztartási hűtőgépekből az elmúlt 14 év alatt 16 típust gyártottunk, különböző időtartamokig. A típusválaszték kialakítását részben a hazai piac igénye, részben a külföldi piacokon való versenyképesség indokolta, indokolja.

Jelenleg 9 típust gyártunk, belföldre, 60-230 liter űrtartalomig és egycsillagostól háromcsillagos kivitelig. A kétajtós, úgynevezett „kóthőfokú" hűtőszekrény is forgalomban van, amely 150 literes normál, és 60 literes, —18 °C-os hűtőtérrel rendelkezik.

Visszatekintve: vállalatunk a háztartási hűtőszekrénygyártást a 100 literes SUPER-rel kezdte el, ennek 1959. évi 30 normaórájával szemben ma egy 175 literes hűtőszekrény normaideje — nagyobb vertikalitás mellett — 5 óra körül van, így ma 30 óra alatt 6 darabot állítunk elő 1050 liter űrtartalommal, korszerűbb kivitelben, kedvezőbb paraméterekkel. A SUPER 100-as hasznos űrtartalma 88,8 liter volt, a mai 175-ösé 169 liter, 24 órai energiafogyasztása 1,4 kW helyett 0,64 kW. Súlya az előbbi 80 kg-jához képest 44 kilogram.

Sokat változott a minőség, kivitel, ugyanígy a garanciaidők is. Konstrukciós, és technológiai fejlesztéssel elért eredmények alapján a vállalat felemelte a garancia-időt 2 évre. Az újabb abszorpciós gépeknél pedig, valamint a radiátoroknál 5 éves garanciát adunk.

A fejlesztés eredményeként lehetővé vált, hogy míg a 100 literes hűtőszekrény 6400 forint volt, ma a 230 literes modern hűtőszekrényt 5680 forintért adjuk, két év garanciával.

Az eredmények elérését lehetővé tették egyrészt a helyes gyártási profil kiválasztása, amely az állandóan fejlődő, növekvő szükségleteken alapult. Ebből adódik tartós, hosszútávú fejlődésünk biztosítéka, lehetősége. Másrészt konstrukciós fejlesztésünk a termékcsoportra kialakult nemzetközi korszerűségi folyamatban megelőzte a hasonló vállalatokat a demokratikus országokban. A fejlesztés érdekében rendszeresen informálódunk, ennek megfelelően alkalmaztuk a saját fejlesztést és licenc, valamint know-how vásárlást. Jó együttműködést teremtettünk nemcsak a hazai vállalatokkal, hanem a külföldi szállítócégekkel is, például svájci SIBIR, MERTIK (NDK), DANFOSS Dánia, annak érdekében, hogy a sorozatgyártás a kellő időben megvalósuljon.

Gyártmányaink fejlesztése, újat-akarásunk mindenkor a piaci analízisen nyugodott. Volt idő, amikor ez nem találkozott a kereskedelmi vállalatok egyetértésével, például amikor az 50 literes abszorpciós szekrényt indítottuk, nem jósoltak nagy jövőt. Be is hozattak importból több ezer darabot. Amikor pedig az S-60-ast kifejlesztettük akkor is kételkedtek... S mit hozott az élet: gyorsan piacra hoztuk az S-60-as hűtőszekrényt az 50 literessel azonos áron, de 2 év garancia helyett 5 év garanciával! A tények alapján mondhatjuk: mi itéltük meg jobban a piaci helyzetet. Az 50 literes szekrényből 3 év alatt 127 ezer darabot gyártottunk, ebből 36 ezret exportra. És az 1973. évre 94 ezer darab gyártását tervezzük, 60.000 ebből exportra megy.

A belföldi piacon kívül az NDK-ban is megnyertük a piaci versenyt és nagyobb távlatú, évenként 30.000 darabos szállítási szerződést kötöttünk. Emellett a svájci, licencadó cég leállt ennek a terméknek a gyártásáról, és teljes svájci szükségletét tőlünk vásárolja meg. Most folynak tárgyalások további, évenként tízezer darabos nyugati export szállításáról.

A kis abszorpciós gép igen sokoldalú. Elektromos, gáz és vegyes üzemeltetésű, tehát elektromos és gázüzemű, egyen és váltóárammal egyaránt működtethető. Konstrukcióját tekintve beépíthető, fali- és álló kivitelben egyaránt használható, háztartásokban, karavánkocsikban jól lehet hasznosítani. E termék többirányú felhasználást tesz lehetővé, a piaci kört kiszélesítette, így beváltotta célkitűzéseinket, érdemes volt kockáztatnunk. Kereskedelmi kapcsolataink jók mind belföldön, mind külföldön.

Eredményeink tényezői között természetesen alapvető szerepet játszott dolgozóink azonosulása a nagyszerű célokkal, áldozatvállalásuk a munkában, mivel tudatában voltak és vannak annak, hogy biztos tartós jövő érdekében dolgoznak. Ezt az eredményeken keresztül a közvetlen és közvetett juttatásokban is érezték. Dolgozóink átlagjövedelme 1971. évben 19,6 százalékkal volt magasabb az 1968. évinél.

Végezetül kitérek arra, hogy napjainkban újra programra tűztük a háztartási hűtőszekrénygyártás komplex fejlesztését, mivel a fejlesztés ebben az időszakban újra szükségszerűvé válik.

Tettük ezt annak érdekében, hogy ezen a téren elért eredményeinket továbbnövelve és nagyobb hazai és export igényeket még korszerűbb termékekkel ellátva, elősegítsük a lakosság ellátását és a népgazdaság érdekeinek, céljainak megvalósítását.

Meg vagyunk arról győződve, hogy fejlesztési elképzelésünk mint eddig is, most is időszerű, nem öncélú volt, találkozott a népgazdaság fejlődő igényeivel. Ennek érdekében cselekedtünk és cselekszünk a jövőben is, akkor is ha ez nem volt problémamentes, ha ez kockázatos volt.

Mindezek tudatában kérjük az eddig is élvezett KGM támogatást, mely eredményeink egyik forrása volt.

Üzem — iskola

Az első szerződés

A jászberényi Székely Mihály Általános Iskola és a Hűtőgépgyár Hűtőbútor üzemének „Hunyadi" és „Petőfi" nevét viselő brigádjai között szocialista együttműködési szerződés jött létre.

Ez a kapcsolat lehetővé teszi, hogy eredményesen tudják megvalósítani feladataikat a „szerződő felek". Egy ipari nagyüzem, és egy oktatási intézmény egyre élőbbé váló kapcsolatának alapját képezi ez a szerződés. Néhány — fontosabb — pontját kiemeljük;

A szocialista brigádok vállalják az iskolában előforduló kisebb karbantartási munkák elvégzését, segítenek a szemléltető eszközök elkészítésében.

Segítenek a pályaválasztásban is. A végzős tanulókat meghívják a gyárba, bemutatják nekik a műhelyeket, a munka és a szakmák szépségével megismertetik őket.

Évente legalább egy alkalommal találkoznak az iskola nevelőtestületével, tájékozódnak a nevelési feladatokról, ugyanakkor ismertetik az üzem életét, a szocialista brigádok munkájáról beszélgetnek el.

Képviselőik részt vesznek az iskolai rendezvényeken, segítenek a kulturális rendezvények lebonyolításában. Meghallgatják az iskola nevelési előadásait.

A Székely Mihály Általános Iskola tanulói népszerűsítik a szocialista brigád munkáját és eredményeit, termelési értékeit feldolgozzák a matematika és a magyar irodalom tárgykörén belül. Azokat a brigádtagokat pedig, akik még nem végezték el a 8 osztályt, a vizsgára felkészítik, a tanárok díjtalanul korrepetálják. Az eredményes együttműködés reményében írták alá ezt a szerződést Szabó József brigádvezető, Gedei Józsefné, Kun György HB üzemvezető, Paksi Józsefné az üzem műhelybizottsági titkára, a Petőfi brigád nevében, valamint a Hunyadi brigád nevében Tógyer Józsefné, Pesti Jánosné párttitkár, Dobos István iskolaigazgató és Detki Katalin.

Ez az első szocialista szerződés, melyet a közeljövőben sok fog követni, ezzel új alapokra helyeződik az üzem—iskola szocialista kapcsolata.

Olaszországi látogatás

Gorjanc Ignác vezérigazgató a KKM és a Transelektro Külkereskedelmi Vállalat képviselőinek társaságában 8 napot töltött Olaszországban. Ez alkalommal meglátogatta a padovai Blowtherm klímaberendezések gyárait, és megismerkedett gyártmányaival.

E kép mutatja, amikor a gyár mintatermében Peghlin úr, a gyár mérnöktulajdonosa ismerteti gyártmányaikat.

Termékeik jelentős részére már megvásároltuk a gyártási licencet, vagy kooperáció formájában kapunk félkész termékeket.

Korszerű gyártási és szerelési folyamatot volt módjában Gorjanc elvtársnak megismerni, de ezen túlmenően a személyes kapcsolat kiépítése is igen jelentős volt.

Az út ezután hazánk római kirendeltségének vezetőivel legfontosabb céljához, a MERLONI cég fabrianoi gyáraihoz vezetett, ahol a „paneles" háztartási hűtőszekrény eddig látott legkorszerűbb gyártásával volt alkalmunk megismerkedni.

Ezenkívül még egy boyler- és egy fürdőkád gyárat is megtekintett Gorjanc elvtárs által vezetett delegáció, melyeknek korszerű gyártástechnológiája felől is csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

A gyártmányok előállítási módozatán túlmenően megragadta a figyelmet a hihetetlenul nagy tisztaság, rend és munkafegyelem, de egyenesen csodálatosnak mondható a termékek — háztartási hűtőszekrény, boyler, fürdőkád — csomagolási technológiája, a hozzá tartozó igen kiváló és korszerű gépesítéssel.

Mindent egybevetve, vállalatunk vezetőségének oda kell hatnia, hogy a most látott fejlett gyártási folyamatot mi is meg tudjuk valósítani gyárunkban, mert csak így lehetünk versenyképesek az ár- és minőség tekintetében úgy belföldön, mint külföldön.

E gondolatok jegyében hagyta el a delegáció Olaszországot és folytatta útját hazafelé Svájcon és Ausztrián keresztül, ahol üzleti tárgyalásokat folytatott.

Magyar László

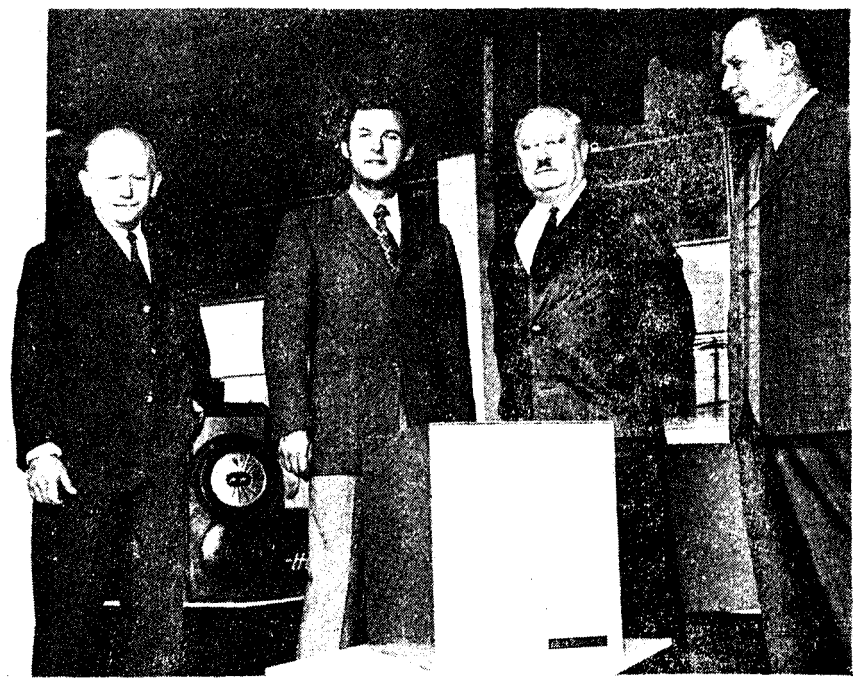

Ismerjék, értsék, hasznositsák

a KISZ kongresszus határozatait

A Hűtőgépgyár fiataljai a mindennapi munkában igen becsületesen és lelkiismeretesen helytállnak. Tulajdonképpen akkor, amikor az ifjúság, a KISZ termelést segítő tevékenységéről beszélünk, nem a munkavégzés tényleges értékét jelöljük meg, hiszen fiataljaink nemcsak segítik, hanem aktív részesei a termelésnek, a népgazdasági, ezen belül is a Hűtőgépgyár gazdasági céljai megvalósításának.

„Munkánk erősítse a fiatalok között azt a meggyőződést, hogy a szocializmus építésének magasabb szinten való folytatása, az ebben való tudatos részvétel ma forradalmi feladat hazánkban. A szocializmus teljes felépítésének történelmet formáló programja széles távlatokat nyit ifjú nemzedékek érvényesülése előtt. Mindez arra kötelez bennünket, hogy legszemélyesebb ügyünknek tekintsük országos céljainkat, helyi feladatainkat."

Milyen teendők vannak a Hűtőgépgyár KISZ szervezetében:

Valamennyi KISZ alapszervezetnél korszerű és tartalmas legyen a termelési agitáció. A termelési versenymozgalmakban való részvételre a helyi adottságokat figyelembe véve kell a fiatalokat mozgósítani. Legfontosabb feladat a szocialista brigádmozgalom fejlesztésére mozgósítani, a brigádvállalások teljesítésének segítése. Ahol erre lehetőség van, ifjúsági szocialista brigádok, ifjúsági üzemrész megalakítását kell szorgalmazni. Társadalmi munkaakciókkal segíteni az üzemet, az adott gazdasági egységet tervei megvalósításában. Az akcióba a KISZ tagságot politikai agitációs módszerrel, a teljes önkéntesség betartásával szabad mozgósítani. A konkrét gazdasági probléma megoldásán túl az ilyen akciónak igen komoly kollektívát formáló ereje van, természetesen a megfelelő irányítás mellett. Hasznos és jelentőségében koordináló szerepe van a helyi és országos védnökségi mozgalomnak. A védnökségvállalásnak nem az a célja, hogy azokat a gazdasági problémákat oldja meg a KISZ, amit a gazdaságvezetés egyébként sem tud megoldani, hanem egy adott feladat elvégzése határidőre és az előírásoknak megfelelően valósuljon meg.

Célszerű a KISZ alapszervezetek vezetőségének az üzem gazdasági vezetésével szocialista szerződésben rögzíteni a védnökségvállalás konkrét feladatait. KISZ fiataljaink két országos védnökségben vesznek, illetve vettek részt. A Gagarin Hőerőmű deltái a kért határidőre megfelelő minőségben készültek el, sőt a beszerelésnél hűtőgépgyári ifjúsági szocialista brigád is dolgozott. Dicséret illeti a IV-es és XIII-as KISZ alapszervezet fiataljait, a Hűtőelem valamennyi dolgozóját ezért a felelősségteljes munkáért. A munka elismeréseként több alkalommal KISZ KB. Dicsérő Oklevelet, pénzjutalmat kaptak a fiatalok. Az Országos Közúti Járműprogram védnökségi munkáiban jelenleg is részt vesznek a Hűtőelem üzem IV-es alapszervezetének tagjai, szocialista szerződésben rögzítették a közös feladatokat az Ikarusz KISZ Bizottságával. Jelentősek az anyagtakarékossági akciók.

A cél az, hogy megakadályozzuk a még felhasználható anyagok, gépi berendezések hulladékok közé kerülését. A mozgalom szervezeti formája a „Radar" lánchálózat. A fiatalok figyelő szolgálatot szerveznek az üzemben, és állandóan szemmel tartják az anyagok mozgását, és ha problémát észlelnek, azonnal jelezzék az illetékes gazdasági vezetőknek. Az anyagtakarékosság egyéni és népgazdasági feladat, milliók úsznak évente a felelőtlen és hanyag anyagkezelés miatt, pedig ezeket az összegeket fejlesztési és technológiai korszerűsítésre, vagy a szociális és kulturális ellátottság javítására is fel lehetne használni. Szükséges tehát, hogy valamennyi KISZ alapszervezet foglalkozzon ezzel a kérdéssel. Az előzőekben felsorolt „termelést segítő" KISZ feladatok a kollektív segítési formák közé tartoznak. Ide soroljuk a Fiatal Mérnökök, Közgazdászok Tanácsa és az Ifjúsági Társadalmi Tervező Iroda megvalósítását is.

A kollektív versenyformák egyik igen fontos területe a „Dolgozz hibátlanul" munkamódszer. Célja: minőségjavítás és anyagtakarékosság. Feladata: rendszerében a munkát folyamatossá és gördülékennyé tenni, a dolgozók lelkiismeretes munkára nevelését elősegíteni. Mi itt a KISZ alapszervezetek feladata? Sajátos propaganda módszerekkel a fiatalok széles tömegeit mozgósítsák a munkamódszerben való részvételre.

Az egyéni termelési versenymozgalmak igen széles skálát mutatnak. A fiatalok valamennyi rétege megtalálja azt a versenyformát, amelyben eredményesen tevékenykedhet. A cél: a fiatalok szakmai műveltségének fokozása, a technika és a tudomány fejlődésével lépést tartó korszerű munkamódszerek elsajátítása.

Az egyéni versenyformák:

- Kiváló Ifjú Munkás (segéd és betanított munkásfiatalok)
- Szakma Kiváló Tanulója (II. és III. éves szakmunkástanuló fiatalok)
- Kiváló Ifjú Szakmunkás (1-3 éve dolgozó szakmunkások)
- Szakma Ifjú Mestere (3 évnél régebben dolgozó szakmunkásfiatalok)
- Kiváló Ifjú Mérnök, Kiváló Ifjú Közgazdász, Kiváló Ifjú Technikus mozgalom (fiatal mérnökök, közgazdászok, technikusok)

A felsorolt termelési versenymozgalmak követelményrendszere és díjazási formái a vállalati kollektív szerződésben megtalálhatók. Az általános követelményrendszert a KISZ KB. Intéző Bizottsága és a SZOT Elnökségének 1970-ben kialakított közös állásfoglalása határozta meg. A legfontosabb tennivaló valamennyi alapszervezetünknél, hogy felmérjék a területükön dolgozó fiatalok képességeit és együttműködve a helyi gazdasági, párt és szakszervezeti vezetőkkel, igényelve a termelési munkabizottság segítségét, a legalkalmasabb versenyformát valósítsák meg.

A KISZ Bizottság mellett dolgozó termelési munkabizottságnak az 1972-73. évi termelési versenymozgalmak előkészítésében, eredményes lebonyolításában igen komoly feladata van. A szocialista társadalmi rendszer építésében az ifjúmunkások társadalmi aktivitása fokozása, a szakmai és politikai műveltségük emelése, az osztályöntudat, a szakmaszeretet és szakmai büszkeség érzésének elmélyítése, a Hűtőgépgyár becsületes munkás légköréhez való kötődés és hűség tudatosítása, ezek azok a nemes és megtisztelő tettek, amelyek megvalósítását KISZ Bizottságunknak és termelési munkabizottságunknak kell elvégezni. a párt, gazdaságvezetés és szakszervezet támogatásával.

A Hűtőgépgyár gazdasági sikereinek aktív és cselekvő részesei a fiatalok is. KISZ vezetőink legfontosabb munkája az, hogy ezt a tevékenységet tudatossá és még eredményesebbé tegyék.

— Babucs László —

(folytatása következik)

Ünnepnapok — kedves vendégek

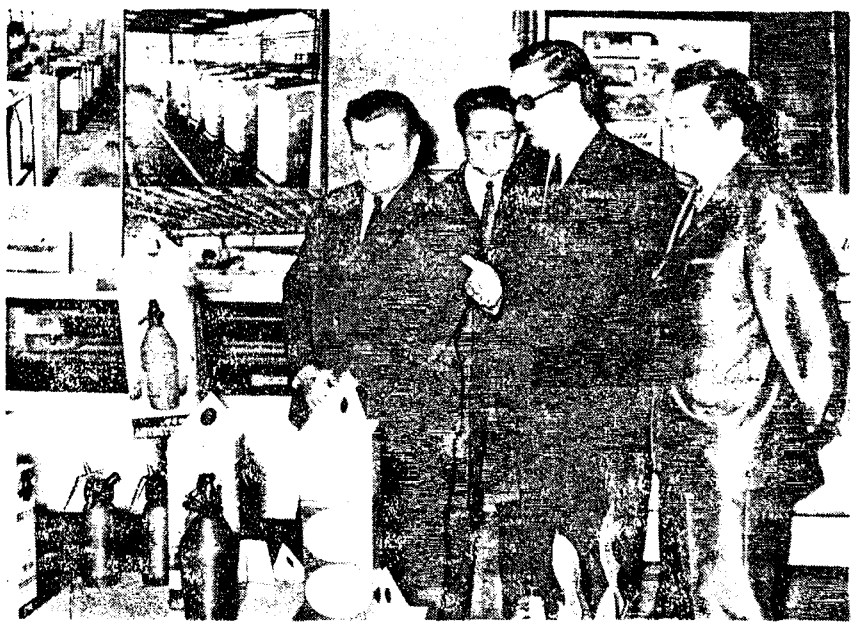

Naponta több, mint ezer látogató kereste fel kiállításunkat. A látogatók soraiban üdvözölhettük megyénk, városunk párt- és állami vezetőit, számos országos intézmény képviselőjét, s több más neves szaktekintélyt. Valamennyien a legnagyobb elismerés hangján szóltak a látottakról. Lelkes hangú spontán megnyilatkozásaikat az évforduló maradandó dokumentumaként őrzi a kiállítás vendégkönyve. Érdemes idéznünk ezekből az emléksorokból néhány gondolatot:

Dr. Gergely István, Szekeres László és Oláh György elvtársak a következő bejegyzéssel fejezték ki elismerésüket:

dr. Gergely István
a megyei pártbizottság első titkára

„A mai napon ünnepli 20. születésnapját a Hűtőgépgyár. Az elmúlt két évtized alatt küzdötte fel magát a gyár Európa élvonalába. Ezt a kiállítás hűen szemlélteti. Gratulálunk a gyár nagyszerű vezetőinek, 6000 főnyi munkáskollektívájának elért sikereikhez. Hasonló folytatást kívánunk!"

Semsei Imre elvtárs, az MSZMP Városi Pártbizottság titkára így köszöntötte vállalatunkat:

„Őszinte tisztelettel adózok a Hűtőgépgyár minden dolgozójának, főképpen és elsősorban a törzsgárda tagjainak a 20 év gyönyörű eredményéért, az alkotó munkáért. A nagyon sok szép és korszerű termék előállítása mellett azokért az eredményekért, amelyeket az emberek nevelése, életük formálása terén elértek. A kiállítás mindkét vonatkozást hűen tükrözi.
Gratulálok rendezőinek. A Hűtőgépgyár dolgozóinak, vezetőinek sok sikert, sok boldogságot kívánok!"

Külön örömünkre szolgálnak azok a spontán megnyilatkozások, amelyek a város fiatljai, tanulóifjúsága tollából származnak:

— „Ha befejezem az iskolát, szeretnék én is a Hűtőgépgyár dolgozója lenni!"

— „Régen láttam ilyen szép és izléses kiállítást. Minden elismerésem a rendezőknek! Gratulálok!"

— „Minden szép volt! Állandó is lehetne, ha lenne terem!"

— „Jászberényben ilyen kiállítás még nem volt!"

Ámde nemcsak az ifjúságot, hanem számos felnőttet is szóra bírt a kiállítás, helybelit és távolabbit egyaránt:

— „Jó érzés volt találkozni régi gyártmányainkkal. Még a régi dolgozóknak is meglepő látvány!... A kiállítás minden gyári dolgozót, minden jászberényit büszkeséggel tölt el!" — írja egyik törzsgárdatagunk. Egyik jászberényi születésű, de a városból már régebben elszármazott látogató így fejezi ki ámulatát:

— „A félévszázados Apponyi-éra után alig ismerek rá szülővárosomra, és főleg annak ipari fejlődésére!"

Emelkedett hangulatú költői szavakat is őriz a vendégkönyv:

— „Ez a kiállítás önéletrajz, önvallomás, amely ha akarna, többet is tudna azokról a hatalmas eredményekről beszélni azoknak, akik a nagyszerűséget jól tudják értékelni: — mily vas-szorgalom, szívós energia hozta létre ezeket a létesítményeket, a termékek sokféleségét... A gyár dolgozóinak jól szervezett együttesét dícséri e kiállítás, és hirdeti a munka, az alkotó akarat fenséges himnuszát!"

Tömör, figyelmet keltő gondolatokkal zárja Borhy Anna filmrendező a vendégkönyvi bejegyzések sorát:

— „Meg kell mondanom, hogy a valóság szebb!!! — És ez a jó! A kiállítás kitűnő, az élet más!"

Úgy érezzük, hogy nem a kötelező udvariasság inspirálta ezeket az írásokat, hanem valóban az őszinte elismerés és megbecsülés csendül ki ezekből a sorokból.

Nem kell tagadnunk: jólesik az elismerés, hiszen becsülettel, őszinte igyekezettel vívtuk ki azt. Mindannyiunkat serkent ez, erőt ad további munkánkhoz, de kötelez is elért eredményeink megtartására, továbbfejlesztésére, — a bizalom tartós kiérdemlésére!

— rt —

Október 26-án egésznapos látogatásra érkeztek Jászberénybe az országos napi- és hetilapok, a Magyar Távirati Iroda és a Magyar Rádió, valamint a megyei sajtó munkatársai. Délelőtt a Hűtőgépgyárban Gorjanc Ignác vezérigazgató és Monáth Ferenc kereskedelmi igazgató tájékoztatóját hallgatták meg. A déli órákban megtekintették a Hűtőgépgyár kiállítását a Lehel klubban. Délután Jászárokszállásra, majd Jászboldogházára utaztak.
Képünkön: az újságírók a jászárokszállási gyáregységben

dr. Tímár Mátyás és kisérete vezetőinkkel beszélget

November 15-én Asztalos Lajos miniszterhelyettes és Karlik Nándor pártbizottsági titkár társaságában szovjet katonatisztek és tisztfeleségek érkeztek hozzánk. Üdvözölhettük a parancsnokot, Lapajev ezredest és feleségét, Karandasov elvtársat, a párttitkárt, s mindazokat a tiszteket és feleségeiket, akik a magyar-szovjet barátság személyes ápolását szívügyüknek tekintve, eljöttek hozzank.

Fogadásukon ott voltak a vállalat vezetői, részt vett Semsei Imre, a városi pártbizottság titkára, valamint az MSZBT hűtőgépgyári tagcsoportjának vezetőségi tagjai is. Gorjanc vezérigazgató elvtársat Asztalos Lajos miniszterhelyettes mutatta be a szovjet vendégeknek, úgy is mint országgyűlési képviselőt.

Gorjanc elvtárs az alábbi szavakkal ismertette a vállalat működését:

— Ismerkedjenek meg kedves szovjet barataink azzal, hogyan dolgozunk, élünk, mit gyártunk. Itt Jászberényben két évtizeddel ezelőtt kezdtünk ipart teremteni. Azóta sok minden történt, most közel hatezer ember kétmilliárd forintot termel évente. Jók a kapcsolataink a Szovjetunióval üzleti téren is, a napokban kötöttünk egy nagy üzletet. Moszkvába 19 szupermarket berendezést szállítunk.

A gyár dolgozóinak átlagéletkora 32 év alatt van. Egyetemet végzett munkatársunk 275, és újabb hetvenhatnak adunk ösztöndíjat. Lakásépítésre ebben az ötéves tervben ötven milliót fordítunk.

A hűtőszekrényen kívül több más gyártmányunk is van, például Jászboldognazan évente 450 ezer négyzetméter alumínium radiátort gyártunk. A mezőgazdaság részére 25 vagon területű hűtőházat látunk el berendezéssel, a hűtőelemek, amelyeket mi gyártunk, eljutnak a Szovjetunió legtávolabbi erőműveibe, így Razdanba és Bilibinóba. A gyárban jelenleg négyszázhatvannyolc kommunista és több mint hétszáz KISZ-tag dolgozik, a műszaki és ügyviteli alkalmazottak 90 százaléka rendelkezik gimnáziumi érettségivel, ennek megfelelő iskolai végzettséggel, vagy ennél magasabb szakképzettséggel.

Fjodor Ivanovics Lapajev ezredes is szót kért:

— Tiszta szívvel köszöntöm a Hűtőgépgyár jelenlévő vezetőit, kedves vendéglátóinkat és köszöntöm a Hűtőgépgyár valamennyi dolgozóját. Öröm és megtiszteltetés, hogy egy szocialista nagyüzemet megtekinthetünk, s erősíthetjük azt a vérrel szerzett örök barátságot, amelyet a felszabadulás hozott el. Kívánok Önöknek és a 28 éve felszabadult Jászberény minden lakójának boldog életet!

A termelő üzemek meglátogatása után a szovjet vendégek és kíséretükben lévő vezetőink Jászberény város nevezetességeit tekintették meg.

— Mészáros Júlia —

... és vendégeskedtünk mi is

November 10-én nyitotta meg dr. Tímár Mátyás, a kormány elnökhelyettese a szervezési és vezetéstudományi kiállítást Szolnokon a Galériában. Ezen a kiállításon szép anyaggal, külön is sok dícséretet kapott tablókkal szerepelt vállalatunk.

A kiállítás alkalmából sajtótájékoztatót adtunk ki. Ebből idézünk:

„Nagy öröm számunkra, hogy e vezetés- és szervezéstudományi kiállítás keretén belül a Hűtőgépgyár Vállalat képviseletében mi is szószólói lehetünk annak a nagy gondolatnak és új tudománynak, amelyet vezetés- és szervezéstudománynak mondanak.

A Hűtőgépgyár Vállalat, amelyet
— színes profilskálája
— számos gyáregysége
— többezres dolgozólétszáma
— termelésben elért eredményei és nem utolsósorban
— hazai és nemzetközi jó hírneve

emelték a korszerű ipari nagyvállalatok sorába, fejlődésének nagyobb önállósulásának jelenlegi szakaszában egyre több feladattal, fokozottabb gonddal kerül szembe.

A Hűtőgépgyár Vállalat gazdasági növekedésének, további rohamos felfutásának küszöbén egyértelműen látja, hogy az állami és társadalmi elvárásoknak követelményeknek és saját célkitűzéseinek csak úgy tud eleget tenni, ha a terveknek megfelelően a vállalati apparátust előljáróban alkalmassá, képessé teszi magasabbrendű feladatok ellátására. Ennek nagyrészben a szervezési munka- és annak is a rendszertervezésre-, szervezésre irányuló korszerű megoldásai — lehet az alapja, melynek keretében kell összehangolni a koncepciókat, biztosítani az arányos fejlesztést.

November 16-án a szolnoki Vörös Csillag filmszínházban filmvetítéssel egybekötött szakmai napot tartott vállalatunk. A sajnos kis érdeklődéssel kísért rendezvényen dr. Cserepes Károly szervezési- és ellenőrzési főosztályvezető tartott előadást a munka- és üzemszervezés korszerűsítésére irányuló törekvések a Hűtőgépgyárban címmel. Az előadás után négy kisfilmet vetítettek a Hűtőgépgyárról, gyártmányainkról.

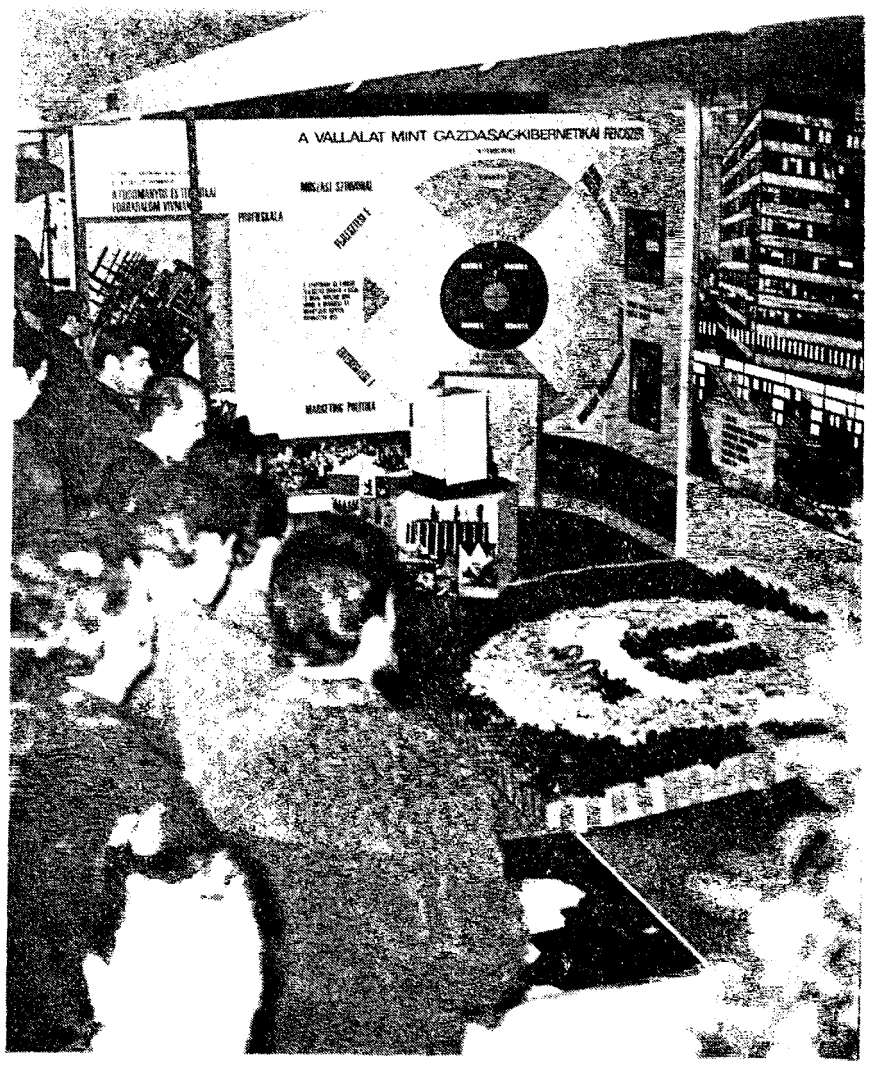

A Hűtőgépgyár kiállítási részlege a Szolnoki Galériában

Hírek

A Szolnoki Szovjet Helyőrséggel való baráti kapcsolatainkról már többször is hírt adtunk. Most levélben keresték fel a vállalatvezetőséget, üdvözletüket továbbítjuk az Olvasóknak:

„Az ideiglenesen Szolnokon állomásozó összes szovjet állampolgár — és a saját nevünben — szívélyesen üdvözöljük a gyár kollektíváját, a világ dolgozóinak nagy ünnepén — a Nagy Októberi Forradalom évfordulója — és gyáruk fennállásának jubileumi ünnepségei alkalmából.

Mi nagy örömmel köszöntjük a kollektíva sikereit, melyekkel az MSZMP X. kongresszusának határozatait valósítják meg, és kifejezzük azt a meggyőződésünket, hogy a Hűtőgépgyár továbbra is az ország legjobb vállalatai közé fog tartozni.

Sikereket kívánunk továbbra is a munka terén, és jó egészséget, boldogságot!

a Szolnoki Szovjet Garnizon nevében:
Tyimofejev ezredes, parancsnok,
és Valjavko alezredes, politikai h."

Vezetőségi tagok, pártaktívák, alapszervi párttitkárok és propagandisták részére nyújtott át értékes tárgyjutalmakat, kívánt nekik további jó munkát Kárpáti József PB titkár. November 7. alkalmából. A megbecsülésben hetvennyolcan részesültek. Egy „beszédes" adat csupán: 25 nő volt közöttük, mely azt is tükrözi, hogy a pártmunkában harcos és aktív részt vállalnak.

KISZ alapszervezeteink ünnepi taggyűlés keretében emlékeztek meg szeptember 29-ről, a Fegyveres erők napjáról. A helyi honvédségi alakulatnál szeptember 28-án tartott ünnepi csapatgyűlésen Babucs László (az alakulat KISZ Bizottságával közösen alapított) „Emlékplakett" kitüntetést adott át 10 katonafiatalnak, akik aktívan és eredményesen dolgoztak a KISZ VIII. kongresszus határozatai végrehajtásában és a munkás és katonafiatalok barátsága elmélyítésében.

A jubileumi hónap alkalmával többször volt a Hűtőgépgyárban olyan esemény, amelyről hű krónikát próbáltunk adni ebben a lapszámban. Mégis, most néhány szóval azt mondjuk el, a gyárunk életéről készített fimeket 2350-en látták a Lehel Filmszínházban, s a Hétköznapjaink-at milliók a TV-ben! Őszinte örömünk volt az, hogy a mi gyárunkat láttuk a képernyőn — mondták el többen is, nagyon sokan a dolgozók közül. Büszkeségük, örömük a birtokos öröme és büszkesége. Jó politika, helyes kezdeményezés volt mind a városi vetítés, mind a tévébeni szereplés.

A Hűtőgépgyár KISZ vezetői kiránduláson vettek részt. Nagymaros — Visegrád — Esztergom útvonalú program tartalmas és szép volt, és ami nagyon lényeges, mindenki jól érezte magát és az idő is kedvezett a KISZ-eseknek.

A XVII-es és a IV-es KISZ alapszervezet fiataljai társadalmi munkában 50 db nagyon tetszetős hulladékgyűjtő dobozt készítettek, melyek a közeli napokban „megjelennek" a vállalat területén. Ezúton szeretnénk felhívni minden dolgozó figyelmét arra, hogy célunk ezzel a vállalat rendjének, tisztaságának elősegítése.

Az október 28-i jubileumi kommunista műszakon több mint 350 fiatal vett részt. A KISZ-esek elsősorban termelő jellegű munkát végeztek. Külön elismerés és dícséret a hűtőelem üzem kollektívájának, ahol az 58 KISZ fiatallal együtt az üzem dolgozóinak jelentős része társadalmi munkát végzett. Dícséret illeti a II-es üzem, a Műanyag üzem, az Abszorpciós üzem és a Célgép üzem KISZ fiataljait is.

Legfrissebb hírünk: NB-I-ben a Lehel röplabdacsapat. A Tatabánya elleni 3 : 1 arányú győzelmével röplabdacsapatunk már a hátralévő forduló eredményeitől függetlenül megnyerte a bajnokságot s a jövő szezonban a Nemzeti Bajnokságban a legjobbak között szerepelhet. Gratulálunk!

A Hűtőgépgyár KISZ Bizottsága köszönetét fejezi ki mindazoknak a fiataloknak, KISZ vezetőknek és aktivistáknak, akik lelkesen tevékenykedtek a vállalat „20 éves" jubileumi ünnepségei előkészítésében és lebonyolításában. Külön elismerés a Szerszámüzem és a Műanyag üzem KISZ fiataljainak.

Jászberény műemlékei

Jászberény város arculatán az idegen látogató is észrevesz történelmi vonásokat. A főtér régi épületei emlékeztetnek a jász kunok egykori székhelyére és régi város hangulatát keltik.

Ezek közül a műemlékek közül kiemelkedik mind korát, mind történelmi szerepét tekintve, az egykori jászkun kerületek székháza, a mai Járásbíróság. Nagy, nyugodt formáival hangsúlyt ad a főtérnek, és megszabja a többi épület párkánymagasságát. Földszinti, félköríves ablaksora szintén példaképül szolgált a főtér épületein található egységes félkörös nyílásoknak. Sajnos, ez a jellegzetes formaképzés lassan eltűnik a főtér épületeiről: szögletes kirakatokká alakulhat át. Kívánatos lenne a főtérre építendő új épületek modern formaalakításában megőrizni ezt a hagyományos formát. A független, kiváltságos Jászkun Kerületek fennállása idején, 1876-ig, ez az épület volt a Kis- és Nagykunság, valamint a Jászság törvényhatósági, közigazgatási székháza, központja. Itt tartották a közgyűléseket, törvénykezéseket, innét intézték a kerületek ügyeit. És nagyszabású, előkelő bálakat is tartottak itt. Az épület udvari részéhez börtön tartozott.

Építéstörténetéről keveset tudunk. A mai épület helyén már a XVIII. század közepén földszintes épület állott. Alakját, építésének körülményeit nem ismerjük. Ezt a régi épületet 1780-82 között alaposan átépítették és kibővítették, de még ez is csak földszintes volt. Stílusa barokkos-rokokó lehetett. Ebben az évben készült el a főtemplom barokk épülete is. A székház homlokzatát mozgalmas rokokó stílusú szoborcsoport díszítette. Alkotójukról még nem került elő adat.

A székház harmadik, nagyobbrészben mai alakja 1827-ben alakult ki. Ekkor lett egyemeletes, és barokk jellegét klasszicizáló formaképzés váltotta fel. Ekkor szedték le a földszintes elődjéről a szobordíszeket. Közülük csupán a szélső kapuk fölött maradt meg egy-egy Pán-alak ötágú síppal. A többi szobordíszt előbb a börtön udvarára, majd 1966-ban a Fürdő utcai parkba helyezték. Köztük van a „Kőrózsa" néven ismert záródísz, amely a volt ferences templom előtti térről került a mai helyére. A felújított szoborcsoport hangulatos része a mozi előtti szép kis parknak.

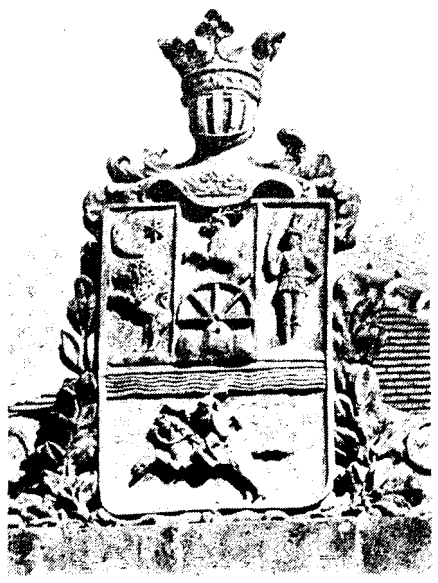

A székház mai homlokzatán az egykori kerületek címere látható, két „magyarbajszos" oroszlán őrzi. A címer több részre oszlik. Középen három hullámos pólya a Dunát, a Tiszát és a Körösöt jelenti, ezek között helyezkedik el a Jászkunság. A pajzs alján van a jászok címere: egy vágtató lovas vitéz jobbjában kürtöt tart. Felül balra a nagykunok címere: álló oroszlán, mely fölött hold és csillag ragyog. A jobb oldali rajz a kiskunokat ábrázolja: jobb kezében kardot tartó vitézt. E felső két címer között látható Pálffy János gróf családi címere: hármas halom fölött ugró szarvas. Pálffy nádor volt a jászkun megváltás idején, ezért került jelképe a jászkun címerbe.

Az épület 1887-ben az állam kezelésébe került, és 1888 tavaszán a kincstár átalakíttatta. Ez az átformálás nem vált előnyére, a korabeli kritika is elítélte, mert a székház „eddigi díszes alakját elveszítette". Sajnos, az előző „díszes alakú" székházról fénykép még nem került elő eddig.

Ha a járásbíróság részére új épület készülhetne, a jászok ősi székháza múzeumi célokra igen jól megfelelne, emeleti nagy dísztermében pedig kiállításokat, hangversenyeket lehetne rendezni.

Sáros András

20 éves a vadásztársaság

Huszonöt bottal...

Igazi vénasszonyok nyara, nyoma sem volt az előző napi sűrű ködnek november 6-án, mintha az időjárás is köszönteni akarta volna a jubiláló vadásztársaságot az évadnyitó vadászaton.

Két nyelven, magyarul és oroszul hangzott el a vezénykszó: „Eligazítás! Egymásra vigyázz! Fegyvert átemelni a soron!" Oroszul is, mert szovjet vendégvadászok is voltak, az MSZBT meghívására. A jó hangulatot csak fokozta a vadászavatással kapcsolatos csipkelődés, célozgatás. Ha a négy kezdő vadászunk mindent komolyan vett volna, inkább vállalja a jobbágybüntetés 25 botütését.

A körvadászat igen eredményes volt, közel kétszáz, a fegyveres üldözéstől elszokott vadat sikerült puskavégre kapni.

Alig múlt dél, már ismét a Sasstanyán, „főhadiszállásunkon" voltunk. Akadt mindenkinek tennivalója elég. Volt aki bogáncsot és tüskét szedett (a ruhájából) volt aki botot faragott a vadászavatáshoz. Néhányan a három nagy bogrács körül serénykedtek. A környéket megtöltő illat sejtetni engedte, hogy nem lekvárfőzés van.

Még ebéd előtt megtörtént a „vadászavatás" mondván, hogy jóllakottan nem lehet olyan nagyot ütni. Mindenki közel akart férni az eseményhez, bábeli hangzavar kísérte az előkészületeket. Különösen Hamar Károly vadászmester gerendavastagságú ütlege keltett nagy derültséget. Suba István, a társaság elnöke nyitotta meg „jótanácsaival" a vadászavatást, majd a fogadalomtétel hangzott el. Az utolsó mondatnál megkezdődött a „látvány" az első ütés az elnököt illeti meg, de neki joga van azt átadni. Él is ezzel a joggal, s átengedi a feleségnek, mondván, ilyen nagy nyilvánosság előtt egyszer adódik alkalma...

Az ízletes őz- és nyúlpörkölt elfogyasztása után még jobb lett a társaság hangulata. Nyoma sem volt a fáradtságnak. Jó hangulatban ért véget az első idei vadászat.

S a vadásztársaságnak további eredményes munkát kívánunk, új tagjainak pedig vadászszerencsét!

— horti —

Leveles-ládánkból

„Hűtőgépgyár Gazdasági és Társadalmi Szervek Vezetőinek. Jászberény.

Jóleső érzéssel vettem jutalmukat — azt a megbecsülést — melyben a Gyár húszéves jubileuma alkalmából, mint nyugdíjas törzsgárdatagot részesítettek.

Szívből kívánom, hogy áldozatos munkájukat továbbra is kísérje szerencse, célkitűzéseik váljanak valóra az Önök, a Gyár minden dolgozója és városunk javára, boldogulására.

Jászberény, 1972. nov. 5.

Hálás tisztelettel:

Soós Gyula nyugdíjas MEF dolgozó"

Mi köszönjük Soós Gyula Bácsi levelét, és ezúton kívánunk Neki jó egészséget és hosszú életet. Nem felejtjük el nyugdíjasainkat, s találkozunk még reméljük, a gyár 25 éves jubileumán is.

— szerk. —

HŰTŐGÉP
a jászberényi Hűtőgépgyár
dolgozóinak lapja

Szerkesztőség a vállalat telephelyén
Jászberény, Pf. 64.

Kiadja: a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Virágh Iván

Felelős szerkesztő: Móra Sándorné

Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény

Felelős vezető: Rédei István

A lapot üzemen belül terjesztjük

A jubileumi esztendő kiadványai

„Verba volent, scripta manent", azaz: a szavak elröppennek, az írás megmarad. Igy tartja ezt a latin közmondás, s mintha ezt tartotta volna szem előtt vállalatunk vezetősége is, amikor úgy határozott, hogy rangos kiadványokkal örökíti meg a 20. évforduló emlékét.

Időrendben a *„20 éves a Hűtőgépgyár"* című reprezentatív kivitelű gyártörténeti ismertető könyvet kell említenünk. A könyv értékeléséhez fontos tudnunk, hogy ez az első megvalósult próbálkozás a Hűtőgépgyár történetének rövid összefoglalására, az évfordulóval kapcsolatos ismeretterjesztési és propaganda igények figyelembe vételével.

A könyv szöveganyaga — az ünnepi évforduló jelentőségét méltató hangulatos előszó után — nyomon követi a gyár történetének főbb szakaszait, a fejlődés fontosabb állomásait. Eredeti dokumentumokból, hiteles forrásokból merített gazdag adatanyaga a gyár történetének bemutatásához hasznos kézikönyvvé avatja e munkát.

A könyv útjára indított egy olyan jelentős kezdeményezést, amellyel újabb maradandó alkotást hoz létre Jászberényben a Hűtőgépgyár: nevezetesen a városi ipartörténeti archívumot, amelynek megalapozására lehetőséget adott a könyv anyaggyűjtése során előkerült dokumentumok, archív-fotók, írásos feljegyzések feltárása. Indokolt ezek rendszerezése, megőrzése, további folyamatos gyarapítása, s később az anyaggyűjtés kiterjesztése a város újabbkori és régebbi ipartörténetének szélesebb területeire.

A *„Laboratóriumi Évkönyv '72"* című kiadvány a közelmúlt hetekben hagyta el a nyomdát. Műfajban eltér az előzőekben bemutatott könyvtől, szakmai jellegénél fogva szűkebb köröknek szól, jelentősége azonban a gyár szempontjából rendkívül fontos. E kiadvány segítségével a kívülállók széles tábora kap alaposabb bepillantási lehetőséget a technológiai laboratórium munkájába, az ott folyó s a termelés érdekeivel szorosan összefüggő kutatómunka egyes részleteibe. A könyv cikkeiben, elemző tanulmányaiban a laboratórium munkatársai, mérnökei számolnak be a műszaki, technológiai fejlesztési munka során elért eddigi eredményeikről, a gyártás során alkalmazható egyes műszaki problémák megoldásának módozatairól, lehetőségeiről.

A technológiai laboratórium egyidős magával a gyárral. A termelőmunka megindulásával egyidejűleg szükségessé vált e kutató-kísérletező szerv létrehozása, amelynek feladata az egyes gyártási folyamatok rendszeres ellenőrzése volt. Ezek az ellenőrzések kiterjedtek a felhasznált anyagok összetételének, mechanikai és szerkezeti tulajdonságainak vizsgálatára, a különböző hőkezelő és felületkezelő műveletekre. E szervezetnek az első években önálló fejlesztési feladata még nem volt és nem is lehetett, mivel műszaki létszám adottságai akkor még nem tették volna lehetővé az ilyen természetű feladatok megoldását. A technológiai laboratórium munkájára hatással volt a termelési profil változása. Ez a változás még 1956-ban indult meg az autószifongyártás bevezetésével. Ez a termék már többféle gyártási eljárás kifejlesztését tette szükségessé. Különösen fontos volt az autószifon felületkezelő és felületkikészítő műveleteinek kikisérletezése. Az önálló kutatási-fejlesztési munkák száma és köre évenként állandóan növekedett. Ehhez nagyban hozzájárult a hűtőtechnikai termékek gyártása, azok termékskálájának és termelési darabszámának állandó növekedése. A szakember utánpótlás folyamatos biztosítása révén, valamint a korszerű és évenként bővülő laboratóriumi berendezések segítségével ma már olyan kutató-fejlesztő szervezet áll a vállalat rendelkezésére, amely a gyár ilyen jellegű igényeit teljes egészében kielégíti, s esetleg külső megbízások vállalására is képes.

Ebbe a sokrétű, színvonalas kutató tevékenységbe nyújt betekintést a *„Laboratóriumi Évkönyv '72"*

Mindkét kiadvány reprezentatív kiviteléért, a kiváló minőségű színes tipográfiáért a Révai Nyomdát illeti dícséret.

Terjedelmében és kivitelében az előzőeknél lényegesen szerényebb, az adott helyzetben betöltött funkciójukat tekintve mégis fontos kisebb propaganda-kiadványokról kell még e helyen legalább a megemlítés erejéig szót ejteni.

A *„Hűtőgépgyár '72"* — táblázatos kiadvány. Mélyreható adatgyűjtésen alapuló, könnyen áttekinthető gyártmánytörténet, amelyhez kiegészítésül szemléletes grafikonok, diagramok tartalmazzák a gyár legfontosabb termelési mutatóit, jellemzőbb gazdasági adatanyagát.

„Jubileumi emlékkiállítás" címmel a „20 éves a Hűtőgépgyár" című október 26-án megnyílt kiállításunk helyszínén juthattak hozzá a látogatók rövid ismertető füzethez, amely az évforduló jelentőségének méltatása mellett rövid tájékoztatást adott a kiállítás anyagának értelmezéséhez.

A jubileumi esztendő tehát publikációk terén is gazdag „terméssel" zárul. Valamennyi kiadvány a maga módján, a saját eszköztárával hozzájárul vállalatunk munkáskollektívájának ideológiai neveléséhez, szakmai ismereteinek gyarapításához, a gyár megszerettetéséhez, az iránta való ragaszkodás elmélyítéséhez. A város lakói és más kívülállók is jelentős mértékben növelik a Hűtőgépgyár jó hírnevét, erkölcsi tekintélyét.

— zsd —

Közlemény

Olvasóink szíves elnézését kérve közöljük, hogy mostani lapszámunkból sok ünnepi tudósítás, megemlékezés miatt kimaradt a Két évtized c. fényképes gyártörténeti anyag folytatása.

Lapunk legközelebb a karácsonyi ünnepek előtt jelenik meg.

hűtőgép

a Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

VI. ÉVF. 12. SZÁM ÁRA: 1,— Ft 1972. DECEMBER

JÁSZBERÉNYBEN, BUDAPESTEN, JÁSZBOLDOGHÁZÁN ÉS JÁSZÁROKSZÁLLÁSON MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK KELLEMES ÜNNEPEKET, BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!

1972

JUBILEUMI KÖSZÖNTŐ

A félévszázados jubileumok sorát 1967-ben a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója nyitotta meg. A Szovjetunió most újabb évfordulóhoz, a szocialista állam megteremtésének jubileumához érkezett.

Ötven évvel ezelőtt, 1922. december 30-án a Szovjetek I. Össz-szövetségi Kongresszusa hozott határozatot a szovjet köztársaságok egyetlen államban való egyesítéséről, s az Izvesztyija újévi száma már ezzel az egészoldalas címmel jelent meg: A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének megalakulása újévi ajándék a világ proletariátusának. Ez az ajándék, a szovjet köztársaságok önkéntes állami szövetségének létrejötte példa nélküli esemény volt az emberiség történetében, s a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmének, a proletárdiktatúra kivívásának eredményeként vált lehetővé.

A jubileum évében a kommunista párt, a szovjet nép jogos büszkeséggel tekint vissza győzelmekkel és eredményekkel övezett történelmi útjára. Mindezekben nagy szerepe van a lenini nemzetiségi politika alapján összekovácsolódott nemzetek és nemzetiségek testvéri barátságának. Csakis e hatalmas ország valamennyi társadalmi erejének egyesítése tette lehetővé a szovjet emberek számára, hogy viszonylag rövid történelmi időszak alatt megszűntessék a cárizmust, és a kapitalizmustól örökségül kapott gazdasági és kulturális elmaradottságot, végrehajtsák az iparosítást és a mezőgazdaság szocialista átszervezését, a kulturális forradalmat, felépítsék a szocializmust és kibontakoztassák a kommunista társadalom építését. Az állami egységnek köszönhető, hogy olyan védelmi erőt hoztak létre, amely a világ legerősebb fegyveres erejeként őrködik a népek szabadsága és függetlensége felett, szavatolja a népek békés alkotó munkájához szükséges feltételeket.

Az emberi összefogás és akarat, a nemzetek egységében rejlő hatalmas energia alkotó módon hasznosult. Napjainkban, amikor az SZKP XXIV. kongresszusa gazdaságpolitikai terveinek megvalósításán dolgozik a szovjet nép, 50 ezer gyár, bánya, villamoserőmű és más ipari létesítmény, 33 ezer kolhoz, 15 ezer szovhoz, valamint az építőipari, közlekedési, hírközlési üzemek tízezrei szolgálják a szovjet népgazdaságot.

A szovjet nép hősies erőfeszítéseit példázza, hogy a most folyó 5 éves tervben 580 millió négyzetméternyi lakásterületet építtetnek, amely lehetővé teszi mintegy 60 millió ember lakáshelyzetének megjavítását.

A Szovjetunióban tanul a világ diákjainak egynegyede. Itt él és tevékenykedik a földkerekség minden negyedik tudományos dolgozója és orvosa. Felvirágzott a népek — eszmei tartalmában szocialista, formájában nemzeti — kultúrája. A Szovjetunió születésétől eltelt 50 év alatt több mint 40 olyan nép tett szert tudományosan kidolgozott írásrendszerre, és rendelkezik jelenleg fejlett irodalmi nyelvvel, amelynek a múltban nem volt saját írásrendszere. (A Szovjetunióban több mint 100 nemzetiség, illetve népcsoport él.)

Egyenjogúság, nemzetközi szolidaritás, testvéri barátság és kölcsönös segítség — ezek a lenini alapelvek váltak a szovjet állam szociális — politikai alapjává, ezek segítették abban, hogy becsülettel helytálljon a Nagy Honvédő Háború legsúlyosabb megpróbáltatásai közepette. A Szovjet Szocialista Köztársaságok szövetsége — mint államszövetség, a népek gazdasági, politikai és erkölcsi egysége — kiállta ezt a legnagyobb próbatételt is. 20 millió szovjet ember, — orosz, ukrán, belorusz, grúz, tatár — áldozta életét saját és más népek szabadságáért.

A Szovjetunió ma az egész világ számára a kommunizmus győzelmes építésének példaképe, a béke, a demokrácia és a szocializmus hatalmas támasza, a nemzeti és társadalmi felszabadulásukért küzdő összes népek érdekeinek védelmezője. Nélküle — még kevésbé ellenére — egyetlen fontos nemzetközi kérdést sem lehet érdemben megoldani.

A jubileum évében a sok nemzetiségű szovjet nép az SZKP XXIV. kongresszusa nagy bel- és külpolitikai békeprogramjának megszilárdításán fáradozik. Kívánjuk, hogy magabiztosan, céltudatosan haladjanak előre a kongresszus által megjelölt úton.

Ebben az ötéves tervben a Hűtőgépgyár ötvenmillió forintot szánt lakásvásárlásra és építési támogatásra a dolgozóknak. A mai napig, tehát 1972. karácsonyáig, ez pontosan 100, két illetve háromszobás OTP társasházi lakást jelent és 85 új családi hajlékot, amely a gyár segítségével, 40 illetve 60 000 forintos kölcsönével épült fel, vált beköltözhetővé.

Az OTP lakások vásárlásánál a jászberényi Pelyhesparton épült szép, modern házakból kaptak a dolgozóink és zömében háromszobást, a családiházak építői közül már többen vannak vidékiek is, Törökszentmiklós és Pusztamonostor, sőt Jászárokszállás is szerepel a szerződések könyvében.

Egy lakásba, Jaloveczki Antalékhoz kopogtattunk be, hogy bemutathassuk olvasóinknak, milyen is a hatvannégy négyzetméter békés otthon. Jaloveczki Antal a szerszámüzem fiatal forgácsoló szakmunkása, négy éve nősült, előtte ingázó volt, amint mondja, „csavargott" az otthon és a műhely között. Felesége korán kezdte a munkáséletet, 15 éves kora óta a gyár dolgozója. Már itt szerzett szakképzettséget, hegesztő az abszorpciós üzemben.

Egy kisgyermekük van, Zsoltika. Bölcsődés, mert édesanyja nem vette igénybe a három évet, hiszen a lakásra a részletet fizetni kell. Ha esetleg beteg a gyerek, felváltva maradnak otthon vele. Teljes a megértés köztük ebben a kérdésben is.

Elégedett emberpár.

Tanácskoztak a brigádvezetők

November 20-án találkoztak a szocialista brigádok vezetői, hogy megtanácskozzák az év eredményeit, kicseréljék tapasztalataikat és gazdagítsák egymást a jó módszerekkel, valamint összehangolják jövő feladataikat a vállalatvezetőséggel.

Az elnökségben foglaltak helyet vendégeink, *Hahner József* a Vasas Szakszervezet elnöke, *Semsei Imre*, a városi pártbizottság titkára, *Gábelits András*, a Vasas Szakszervezet termelési osztályának képviseletében, *Márvány Mihály* az SZMT-től *Berki Pál* a városi pártbizottságtól, valamint vezérigazgatónk helyettese, *László Károly* műszaki igazgató, *Baráth László* termelési főmérnök, *Babucs László* KISZ bizottsági titkár, *Nagy János* VSZB titkár, *Bangócs Jánosné* szocialista brigádvezető és *Czakó Károly* a VSZB termelési felelőse.

Baráth László termelési főmérnök vitaindító előadásában többek között a következőket mondotta:

— Évi eredményeink alapján már megállapítható, hogy a szocialista munkaversenyben elképzeléseinket megvalósultnak tekinthetjük. A vállalat vezetősége ennek a mozgalomnak minden erkölcsi- és anyagi támogatást megadott és jelenleg is biztosít.

Selejtcsökkentésből és anyagtakarékosságból első féléves eredményeinket 1,8 millióval lehet mérni, míg a normaóramegtakarításból 2,2 millióval gyarapították a vállalatot. Ez megfelel egy hűtőbútor üzem termelési értékének.

Az Élüzem címért folyó versenyben 11 kollektíva vesz részt. A féléves értékelések még nem mérvadók, de ezek szerint első helyen áll a Hűtőelem üzem, további helyezések: Radiátor gyáregység, Kompresszoros hűtőgépüzem, budapesti gyáregység, III-as üzem, I-es üzem és a hűtőbútor. Az éves értékelés adja majd meg a végső sorrendet.

A kulturális vállalások ügye kedvezően alakult. Szakszervezeti politikai oktatásra 505-en jelentkeztek, a nők részvétele nagy arányú. Ismeretterjesztési előadásokon negatív tapasztalatunk viszont az, hogy a műszakokban dolgozó brigádtagok otthagyva munkahelyüket, elmennek az előadásokat meghallgatni. A munkafegyelem szempontjából ez helytelen.

A termelési feladatokról Baráth elvtárs részletesen beszélt. Kiemelte a hűtőbútor üzem munkáját a következő szavakkal:

— A III. negyedévi anyagellátás várakozáson felül jó volt. Ezt bizonyítja, hogy a félévkor több mint 16 milliós lemaradását az üzem eddig jórészt behozta.

— A hűtőszekrény üzem feladatai között az S típusú szekrények darabszámának növeléséről kell beszélni, mivel az eddigi 255 napi termelés nem elegendő, azt 400-ra kell emelni. Az abszorpciós gépek népszerűsége, a kereskedelem igénye elvárja ezt tőlünk.

— Hármas üzemünkben a polírozott habszifonból kell emelni a gyártást. A feladat azért is nagy, mert emellett a többi típus gyártási ütemét is tartani kell.

— Ismertetni kívánom a nagyobb jelentőségű feladatokat a brigádvezető elvtársakkal. Vállalatunknak 1973-ban 2 milliárd 304 millió forintos terve lesz. Ehhez kell felkészülnünk, hiszen a napi több mint 8 milliós értéket teljesíteni nagy feladat.

Nagy János VSZB titkár korreferátumát elsősorban a DH munkarendszerről és a tanácskozáshoz szóló, pontokba szedett feladatok köré csoportosította. Nagyon figyelemre méltó volt az a kitétele, hogy szocialista módon dolgozni többet követel, mint a munkaköri kötelességek egyszerű teljesítése.

A DH munkarendszerrel Nagy elvtárs hangsúlyozottan foglalkozott:

— Az az elképzelésünk, hogy a DH munkarendszer nagyvállalati kiterjesztésének éve legyen 1973. Cél, hogy mindenki megértse a DH lényegét, és mélyebb értelmet kapjon ez a rendkívül gazdaságos mozgalom. A szocialista brigád munkaversenyek értékelésénél fokozatosan helyt kap ennek értékelése is. Biztosítani kell a mozgalomnak a kellő nyilvánosságot, elsősorban üzemi lapunk hasábjain. Végső soron ennek a jelentős mozgalomnak bevezetése nem történhet egyszerre, de előttünk a boldogházi példa bizonyítja, hogy eredménye igen nagy. Meg kell valósulnia fokozatosan gyártmányonként. Eddig 52 szocialista brigád határozta meg a DH vállalásait. Tovább kell szélesíteni a mozgalmat, a nagyvállalat minden üzemében.

Elsőként *Kun György* üzemvezető kért szót:

— Nem tartom szerencsésnek az élüzemért folytatott verseny értékelési formáit. Nagy súllyal esik latba a termelés forintértéke, mely a különböző — legtöbbször objektív — akadályok miatt igen változó, hiszen például az első félévi kiértékelés szerint a 6. helyet foglalhattuk el. Volt olyan hónapunk, mikor 5 milliót termeltünk, míg az október havi termelésünk 17 millió volt. Javaslom, hogy az értékelés alapja a produktív létszámra vetített normaóra felhasználás legyen.

A DH munkamódszerrel egyetért mindenki, de sokszor a mi egyetértésünk nem találkozik a kooperációs gyárakkal, mikor azok rossz minőségű anyagot adnak. Javaslom, vizsgáljuk meg lehetőségét annak, hogyan lehetne szocialista szerződést kötni például az ELZETT, vagy a BUDALAKK vállalatokkal, hogy az anyagok minősége — szintén a DH mozgalom eredményeként — kifogástalan legyen.

Paksi Józsefné felszólalásából:

— Üzemünkben a brigádvezetők többsége nő. Iskolázottságuk, szakképzettségük ugyan alacsonyabb a művezetőkénél, mégis alkalmasak egy-egy embercsoport irányítására, formálására. Legfontosabb feladatuknak tartják, hogy becsülettel éljenek és dolgozzanak. Dícséret illeti őket, mert ezt a nemes munkát öntudatból, s a társadalomért végzik.

Javaslom, hozzák létre a szocialista brigádvezetők tanácsát, ezzel erősödnének a kapcsolatok az üzemvezetőkkel, gazdasági és társadalmi szervek vezetőivel, erősödne az üzemi demokrácia.

Babucs László KISZ bizottsági titkár üdvözölte az értekezlet résztvevőit és kérte a fiatal dolgozók versenymozgalmához a vezetők segítségét.

Füleki Sándor, a jászboldogháziak nevében:

— Megkérem azokat a brigádvezetőket, akik a DH mozgalomba bekapcsolódtak, keressenek bennünket, tapasztalatcserére jöjjenek hozzánk. Minden segítséget megadunk, hiszen ez közös érdek.

Gabelits András véleménye:

— Meggyőződésem, hogy a vállalati tervek teljesítésében, eredményekben a szocialista brigádok tagjainak tevékenysége nagy hajtóerő. Elkötelezettség ez a vállalat és a mozgalom iránt. Tisztelettel adózunk azoknak, akik a szocialista munkaversenyben szocialista módon termelnek, élnek.

E mozgalom a legnagyobb tudatformáló erő is.

Semsei Imre, a városi pártbizottság titkára is szót kért:

— Megérdemelt elismerés-sorozatban volt része a Hűtőgépgyár kollektívájának. Az eddigi eredmények után csak tisztelettel lehet nyilatkozni a gyár munkásairól, alkalmazottairól, vezetőiről.

A szocialista brigádmozgalom nagysága, ereje főképpen abban van, hogy munkások kezdték, formálták, munkások folytatják és alakítják. Még többet kell a munkásnak tudni a gyárról, tudnia kell, hol tart a tervteljesítés, mik a gondok, bajok. Így érzi sajátjának azt.

Kérni, igényelni kell a munkások véleményét, erősíteni a vezetők — munkások kapcsolatait.

Az eddig elért sikerekhez gratulálunk, a jövőbeni feladatokhoz pedig erőt, egészséget kívánok.

László Károly műszaki igazgató így kezdte összefoglalóját:

— Én hiszem, hogy a mai értekezlet eredményes volt, hiszen elérte célját, kölcsönösen informáljuk egymást a gondokról és eredményekről.

Legfőbb gondunk öröm is: nem győzünk eleget termelni, oly gyorsan nő termékeink iránt a kereslet. Remélem, Önök is egyetértenek velem abban, hogy nem egy gépipari üzem szívesen cserélne velünk.

Arra szeretném felkérni a szocialista brigádok vezetőit, hogy az új gyártmányok- és gyártási eljárások bevezetésében tevékenyebb részt vállaljanak. A ma és a holnap követelményeit ismerve, szerezzenek újabb szakmai ismereteket, szükségesnek tartom a brigádok tagjainak szakmai, politikai jártasságát.

Még több segítséget kívánunk adni a szocialista brigádoknak. Abban is, hogy minél több új munkaerőt, nőt és ifjút segítsünk nekik megtartani, és további támogatásuk lehetőségeit is meg fogjuk vizsgálni.

Tudjuk, hogy vállalatunk eddigi eredményeit a munkásoknak, szocialista brigádok tagjainak köszönhetjük nagyobbrészt. S bízunk abban is, hogy jövő évi célkitűzéseink megvalósításában számíthatunk rájuk.

— M. J. —

A NÉVADÓ EMLÉKÉRE

Tíz szocialista brigád viseli nálunk Petőfi Sándor nevét. Mozgalom indult közöttük a Célgép üzem kezdeményezésére, hogy méltóképpen ünnepeljék meg névadójuk születésének 150. évfordulóját. A vállalati kultúros, Szabó Jánosné fogta össze, segítette és irányította a készülődést. Kitűzték a napot, december 8-át, amikor ünnepi és összevont brigádgyűlés lesz. Irodalmi műsort állítottak össze a nagy költő életrajzából és verseiből, s művészi fokon valósították meg annak előadását.

A Lehel Étterem volt a brigádgyűlés színhelye. Több, mint százötven vendég, brigádtagok és hozzátartozók jöttek össze, hogy meghallgassák a megemlékezést. Azt mondtam, vendégek voltak. Igazából pedig egy újfajta, szocialista brigádhoz méltó szórakozás résztvevői, akik Petőfi tiszteletből öltöttek ünnepi ruhát, hallgatták a szebbnél szebb verseket és Kun György üzemvezető által elmondott életrajzi részleteket a szeretett költőről. Hatásos volt a Palotássy Kórus tagjai, Horti János és Muhari József által előadott, megzenésített Petőfi versek.

Dícséretre méltóak a szavalók: Kun Erzsébet, Taczman Gizella és a kilences üzemből Ötvös Béla, valamint a Székely Mihály Általános Iskola két úttörője, akik már az újfajta szerződés alapján vettek részt mind az ünnepségen, mind a műsorban.

A nívós műsor után a Petőfi brigádok tagjai ismerkedtek egymással és a vendégekkel.

Mindennap szabad szombat

Évente van a nyugdíjas találkozó nálunk. Senki ne gondolja, hogy ez afféle „ingyenvacsora", no, egy évben egyszer"...

Nem is öregek napja. Sokkal inkább visszatérés, családias találkozó a régiekkel. Találkozni azokkal, akiknek átadták a „stafétabotot", vigyék a munkát, a gyárat előre, ők pedig, fáradtan, kissé kritikus szemmel, de szeretettel nézzék, hogyan futja köreit az utód?

Ezt jöttek megnézni december elsején azok a kedves öregek, akik pár éve már csak látogatóba járnak „haza". Este hétre szólt a meghívó. Az ismerős autóbuszok nyugdíjasokkal robogtak a gyár felé. Az új lakótelep, az épülő irodaház csodálkozást váltott ki sokukból. S a kapuk nekik tárultak ki... most belépő felmutatása nélkül jöhettek, üdvözlő, ölelő karokba sodródtak... és a kultúrterem egyszerű asztalai mellett úgy ültek párjaikkal, mint meghatódott ezüstlakodalmasok...

Minden értük történt, az ő kedvükre volt!

Kamarakórusunk műsora, versek, amelyeket nekik mondtak el, a népizenekar ő kedvükre játszott. A vacsora is nekik volt „mesés".

Babúcs László meghatott szavakkal köszöntötte őket:

— Mi fiatalok, és a gyár egész kollektívája tisztelettel gondolunk Önökre, akik sok-sok éven át tevékenyen dolgoztak, szilárdan helytálltak a munkapadoknál, olykor fűtetlen műhelyekben és néha kevesebb kenyérrel, mint mi.

Köszönjük, hogy hűségesen vállalták mindazt, ami most a Hűtőgépgyárat jelenti, a kezdetet, az alapítást, a jászok történelmének, új munkáskorszakának teremtését.

Példaképeink, harcos elődeink találkozója ez. Őszinte örömmel köszöntöm valamennyiüket, és köszönöm, hogy ma is hűséges, eszmei dolgozói a Hűtőgépgyárnak. Igérem, hogy munkájuknak, amit dolgos életükben itt elkezdtek, jó folytatói leszünk, tovább növeljük gyárunk hírnevét.

Kívánom mindannyiunk nevében, hogy hosszú, boldog és békés életük legyen, s így búcsúzunk: viszontlátásra jövőre!

Vezérigazgatónk, Gorjanc elvtárs pohárköszöntőt mondott:

— Nehéz elfogódottság nélkül üdvözölni nyugdíjasainkat. Nekem pedig, aki Önökkel együtt ültettem a fákat a gyár körül, aki Önökkel együtt raktam az alapot, csináltam a gyárat lehetetlen. Én csak azt tudom, hogy az együtt elvetett jó mag jó termést hozott, s köszönöm!

Köszönöm eddigi munkájukat, gyárhoz való hűségüket és kívánom, hosszú-hosszú ideig egészségben — erőben töltsék nyugdíjas éveiket. Sokáig szeretnék még találkozni, így ilyen meghittem összejönni Önökkel, mint most!

Összekoccantak a poharak. Egy pillanatra azokra is gondoltak, akik már nem lehetnek közöttünk...

Nem volt könnyű dolga a krónikásnak. Egyik munkásélet nem olyan, mint a másik. Haj, az én életemből regényt lehetne írni! — sóhajtott fel Kocza István. Hétéves koromban már pásztorgyereknek adtak, azután a földmunka. Már amikor volt... Aztán a háború, sebesültem is. Amikor már jó lett volna, oda volt az egészségem, el kellett menni nyugdíjba...

Halászi Ernő az örökifjú, azt mondta: Itt vannak az elvtársaim, meg a munkatársak. Meghasadna a szívem, ha el kellene hagynom őket. Én majd csak akkor megyek, ha „hívnak... oda"!... Az örök nyugdíjba. Addig dolgozom. Még csak 70 éves vagyok.

Dudás Elek 1950-ig földmunkás volt, és 1954—1970-ig dolgozott a gyárban. Élete összefonódott a gyárral, a munkatársakkal. Bus József a gondnokságtól ment nyugdíjba. Mesélte, hogy a parkosításnál mennyire szeretett dolgozni, mintha csak saját kiskertjét díszítette volna. S ha fűteni kellett, akkor bizony „repedt a kemence!" Bába János azt sajnálta, hogy a fia egyik percről a másikra itthagyta a gyárat. Szalóki István festékraktáros volt. Mi hiányzik a legjobban? — A hétköznap! — feleli. Hiszen most már minden nap szabad szombat van. Kesernyés a mosoly, ami a kedves munkásarcon ül.

Minden nap szabad szombat. Kell már a pihenés a munkában megfáradt embereknek, de hiányzik mégis a műhely, a megszokott közösség.

Jó, hogy visszajönnek néha, megnézni, hogyan terem a fa, melyet ők ültettek.

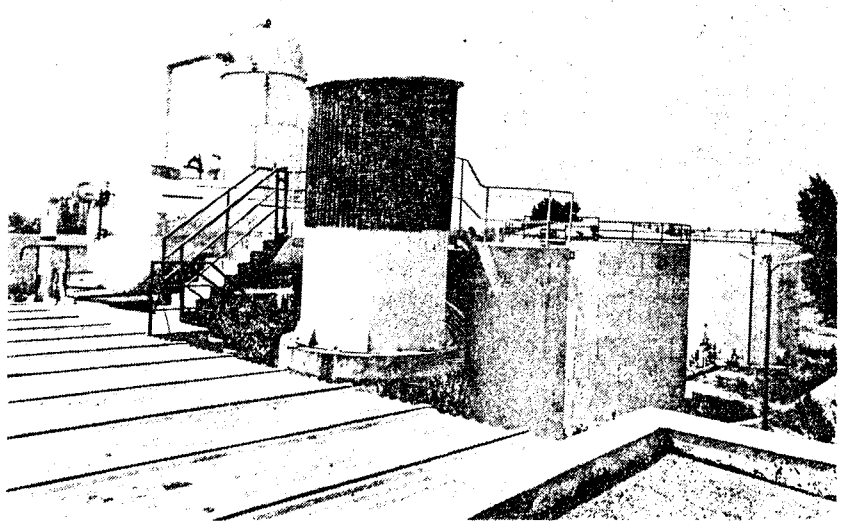

Felavatták
új kazántelepünket

1972. december 8-án ünneplőbe öltözött emberek siettek a Központi előadóterembe, ahol a legújabb létesítmény: az új kazántelep átadása megtörtént. Az ünnepi átadáson megjelent Gorjanc Ignác vezérigazgató, Csomor József főmérnök, Kósa Ferenc főenergetikus, a kazántelep dolgozói, valamint mindazok, akik a nagyméretű munkálatokban saját területükön részt vettek, elsőként említve a Csőszerelőipari Vállalat, valamint a Szolnok megyei Állami Építőipari Vállalat szakembereit.

Csomor elvtárs elmondta, hogy az új létesítmény a Hűtőgépgyár távlati fejlesztési programjának második pontjaként valósult meg, melynek alapja a szolgáltatási rendszer magas színvonalú kiépítése, figyelembe véve vállalatunk dinamikus fejlődését a jelenben, s az elkövetkező időkben egyaránt. Az üzemi próba, valamint a kazántelep rendeltetésszerű terhelése zökkenőmentesen sikerült, a létesítmény a vártnál kedvezőbb eredményeket biztosít. Majd megköszönte a kivitelező vállalatok jó munkáját, s mindazokét, akik résztvettek az új kazántelep létrehozásában.

Majd Kósa Ferenc szólalt fel, hangoztatta, hogy vállalatunk 20 éves fennállása óta a hőenergia biztosítására annyi szenet égettünk el, mely 20 tonnás kocsikba rakva Jászberénytől Budapestig érne el.

Ezt az óriási mennyiségű szenet kellett a kazánház dolgozóinak kirakni a vagonokból, két- háromszor megmozgatni, s a salakot eltávolítani. Az új kazántelep energiaforrása nehéz fűtőolaj: pakura. Ezáltal a fizikai munka gyakorlatilag megszünt. Kazántelepünk automatizált, a legmodernebb Szolnok megyében. Kérte az ott dolgozókat, hogy az értékes létesítményt óvják, s a gondos munkával jó eredményeket érjenek el, végül megköszönte a vállalatvezetőségnek, hogy lehetővé tette az energiaszolgáltatás legkorszerűbb módját.

Kocsis elvtárs a kazántelep dolgozója, az energiaszolgáltatók nevében üdvözölte a korszerű létesítményt, mint a dolgozókról való gondoskodás egy formáját, s a jelenlevő dolgozótársaival történt megegyezés alapján bejelentette: az új kazántelepet szocialista megőrzésre átveszik.

— Jánosi —

Két évtized története

IV.

Szemelvények vállalatunk történetéből

1964-ben kezdődött a Fémnyomó- és Lemezárugyár történetének újabb fontos szakasza. A főhatóság 1963. november 17-i határozata „Hűtőgépgyár elnevezéssel lényegében új gazdasági egységet hozott létre, amely magában foglalta az eddigi Fémnyomó- és Lemezárugyárat, továbbá a budapesti Hűtőgépgyárat és annak két külön telephelyét. Az új gazdasági egység székhelye Jászberény lett. Ez a vállalati összevonás a fejlődés további széles távlatait nyitotta meg a Hűtőgépgyár számára. A legfőbb cél az volt, hogy létrejöjjön egy korszerű gyártóbázis a kishűtőgépek és hűtőbútorok sorozat jellegű gyártására, s hogy biztosítani lehessen a fejlesztés ütemét és összehangolását. Ezzel az átszervezéssel egyidejűleg a Hűtőgépgyár 20000 kcal/h hűtőteljesítményig profilgazdája lett a hazai hűtőgépgyártásnak. Így tehát nemcsak a vállalaton belüli, hanem a profilon belüli fejlesztés felelőssége is reá hárult. Korábban a hűtőgépgyártás fejlesztése terén meglehetős szervezetlenség uralkodott. A kishűtőgép-profilban tevékenykedő vállalatoknál például 1963 elején 72 féle kishűtőgépet gyártottak. Ezek nagy része korszerűtlen, olcsóbb sorozatgyártásra alkalmatlan típus volt.

A fejlesztés új irányai

A vállalatösszevonás után a Hűtőgépgyár a legfontosabb feladatainak a következőket tekintette:

— az egri Finomszerelvénygyárral együttműködve a hermetikus motorkompresszorok gyártásának megindítása, a budapesti gyáregységben a félhermetikus motorkompresszorok gyártásának megkezdése;
— korszerű lemezkarosszéria-gyártó üzem létrehozása;
— a gyártmányfejlesztés terén korszerű gazdaságos lemezkarosszériájú hűtőbútorok kifejlesztése.

Ezek közül a legfőbb gondott a világszínvonalat megközelítő paraméterű motorkompresszorok kikísérletezése jelentette. A Hűtőgépgyár már 1963-ban 7 millió forintot fordított a kompresszorgyártás feltételeinek megteremtésére. A kitartó kísérletezés, fejlesztési munka 1964 elején már meghozta az eredményt: új hermetikus motorkompresszort fejlesztettek ki a gyár mérnökei, amelynek kísérleti sorozatát le is gyártották, majd sorozatgyártásra átadták az egri Finomszerelvénygyárnak.

A tovább folyó fejlesztési munka nyomán két év múlva újabb, nagyobb teljesítményű hermetikus motorkompresszor sorozatgyártását kezdhette meg a Hűtőgépgyár 1. számú (budapesti) gyáregysége.

A meglevő és az új gyártmányokkal kapcsolatos kitartó fejlesztési munka megalapozta az egyre nagyobb számban gyártott hűtőgépek karrierjét. 1964-ben közel 10 millió Ft beruházással sor került az egész hűtőszekrény-üzem rekontsrukciójára. Bővült a gyártóterület, korszerűbb gépi berendezések álltak munkába, és megkezdte működését az a szerelőszalag, amelyről kétpercenként került le egy-egy hűtőszekrény. A kereskedelmi hűtőszekrények és egyéb hűtőbútorok gyártására új gyártócsarnok épült. Ezzel egyidejűleg megszűnt a sárvári telephely.

1964-ig a profilon belüli megosztottság miatt hazánkban megoldatlan volt a korszerű hűtőbútorok gyártásának gondja. A korábbi próbálkozások után a probléma megoldására — a gyártandó típusok előállítása érdekében — az új gyártóüzemet korszerű berendezésekkel szerelte fel a gyár. A beruházási munkákkal egyidejűleg megindult az új gyártmányok fejlesztése is. A fejlesztési munkák az alábbi típusokra terjedtek ki:

— kereskedelmi hűtőszekrények
— elárusító pultok
— önkiszolgáló pultok
— mélyhűtőpultok
— ivóvízhűtők

Ezekből a termékekből már az 1965. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron több típus nagy sikert aratott.

A kereskedelmi hűtőbútorok

Az új üzemben, a hűtőbútorüzemben már 1966 januárjában megindult a termelés. Az első félévben még a sárvári telepről átvett termékeket gyártotta az üzem, — bizonyos korszerűsítések mellett. Ez a 830 literes kereskedelmi hűtőszekrény volt. A másik félévben már a kereskedelmi hűtőszekrény-családból a 450 literes típus sorozatgyártása kezdődött meg. Ennek a kereskedelmi hűtőszekrénycsaládnak a fejlesztését a gyártmányfejlesztési főosztály végezte.

1966 második felében indult meg a mélyhűtőpultok, valamint az ívóvízhűtők egy-egy típusának sorozatgyártása.

A háztartási hűtőszekrényekből 1967-ig két típus gyártása folyt évenként állandóan emelkedő darabszámmal. 1967-ben megjelent a kereskedelemben az 50 literes abszorbciós hűtőszekrény, és még ebben az évben befejeződött a 70 literes abszorpciós hűtőszekrény gyártása.

A „LEHEL-család"

A háztartási hűtőszekrények általánossá válásával a piac igénye egyre inkább megkövetelte a bővebb választékot forma és ürtartalom tekintetében egyaránt. Ennek megfelelően átfogó hűtőszekrény-program megvalósításába kezdett a gyár, amelyhez nagy segítséget nyújtottak a hűtőszekrénygyártásban eddig felgyülemlett tapasztalatok. A legjobb tapasztalatokat a 120 literes hűtőszekrény gyártása szolgáltatta. Ebből a típusból 5 év alatt közel 300 ezer darab készült el hazai és külföldi piacra. A piac által igényelt konstrukciók kialakításánál gazdaságtalan lett volna az egyes változatok különkülön gyártósoron való gyártása. Ezért ki kellett alakítani olyan hűtőszekrénycsaládot, amelynél a különböző változatok szoros rokonságban vannak egymással, és ezáltal gyártásuk egy gyártósoron történhet. 1966. év végéig ezeknek az elgondolásoknak megfelelően alakította ki a gyár a 125, 150, 175, 200 és 230 literes háztartási hűtőszekrényeket, amelyek — a családelvnek megfelelően — csupán magasságukban térnek el egymástól. Ugyanebben az időszakban alakult ki még ezeken kívül a 100 literes ürtartalmú bár-hűtőszekrény és a 120 literes falra akasztható háztartási hűtőszekrény.

1967-ben a Budapesti Nemzetközi Vásáron a Hűtőgépgyár kiállítása az egész ország érdeklődését felkeltette. Ekkor nyolcféle gyártmánnyal mutatkozott be a gyár, s ahogyan a korabeli sajtótudósítás írta: „bombát robbantott a BNV területén". A gyár itteni bemutatkozását így kommentálja az újságcikk: „A legnagyobb közönségsikere elvitathatatlanul a Hűtőgépgyárnak volt. A nagyobb teljesítményű, korszerűbb háztartási hűtőgépeit a réginél jóval alacsonyabb irányárral állította ki. Az árcsökkenés nemcsak a vásárlóközönséget, hanem a kereskedelmi vállalatokat is meglepte."

Az elért eredményekért a Hűtőgépgyár mind a főhatóság, mind pedig egyéb testületek részéről számos elismerésben részesült.

Ezekben az években a hűtőelemgyártásra csak kisebb erőket fordított a gyár az átmeneti keresletcsökkenés miatt. 1965-ben a Szovjetunióban egy Moszkva melletti vegyipari üzemhez 72 db hűtőelemet szerelt fel a gyár. 1966-ban újból felfutott a hűtőelemek gyártása. Nyugatnémet megrendelésre 498 darab hűtőelemet szállított a gyár egy 150 MW-os erőmű-egységhez. Ez volt az eddigi legnagyobb volumenű megrendelés, és egyben erre a megrendelésre szállított a gyár először delta alakban összeszerelt hűtőelemeket.

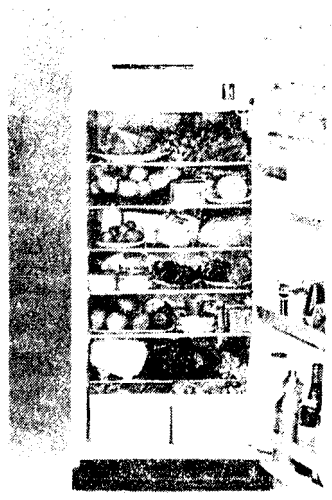

1967 végén tovább bővült a hőcserélő-profil a járművízhűtők gyártásával. Korábbi előkészületek után ekkor vette át ezt a gyár az Ikarusztól, és rövidesen megindult a sorozatgyártás.

A Hűtőgépgyár fejlődését ebben az időszakban a következő néhány számadat is szemléletesen illusztrálja: a gyár termelési értéke 1963. december 31-hez képest 1967. december 31-ig két és félszeresére emelkedett. Ezen a termelési értéken belül elsősorban a hűtős profil termelési értéke növekedett gyors ütemben. A hűtőipari termékek termelési értékének nagyságát — az össztermelési értékhez viszonyítva — a következő adatok mutatják:

1964	57,8 %
1965	66,1 %
1966	68,1 %
1967	69,1 %

Ugyanebben az időszakban a Fémnyomó- és Lemezárugyár alapítási határozatában előírt termékek részesedése az össztermelési értéken belül a következőképpen alakult:

1964	30,5 %
1965	18,9 %
1966	13,1 %
1967	15,8 %

Ezekben az években tehát sok új gyártmányt vezetett be a gyár, amelyeknek túlnyomó része a korábbiaknál jóval igényesebb műszaki megoldások, bonyolultabb, magasabb színvonalú gyártási eljárások alkalmazását tette szükségessé. Egy-egy újabb termék bevezetése gyakran gyártóhelyproblémákat okozott. Részben emiatt, másrészt pedig „profiltisztítás" szempontjából is úgy látszott előnyösnek, ha ezeket a profilokat a gyár fokozatosan leadja. Ezek egy része még a kezdeti időszakból származó „tanuló-profilnak" számított: — a mezőgazdaságból jött, s munkássá lett fiatalok ezek gyártása során ismerkedtek meg a gépekkel, ezek segítségével gyakorolták be a szakmát, szerezték meg műszaki ismereteiket.

Ez a törekvés jellemezte tehát a gyár életének ezt az időszakát, s ez a fokozatos profil-leadási szándék, amelynek előkészületei már 1967-ben megindultak, egyúttal megfelelt azoknak az irányzatoknak is, amelyeket az új gazdaságirányítási rendszer, az új gazdasági mechanizmus lehetőségei biztosítottak a gyár számára. (folyt. köv.)

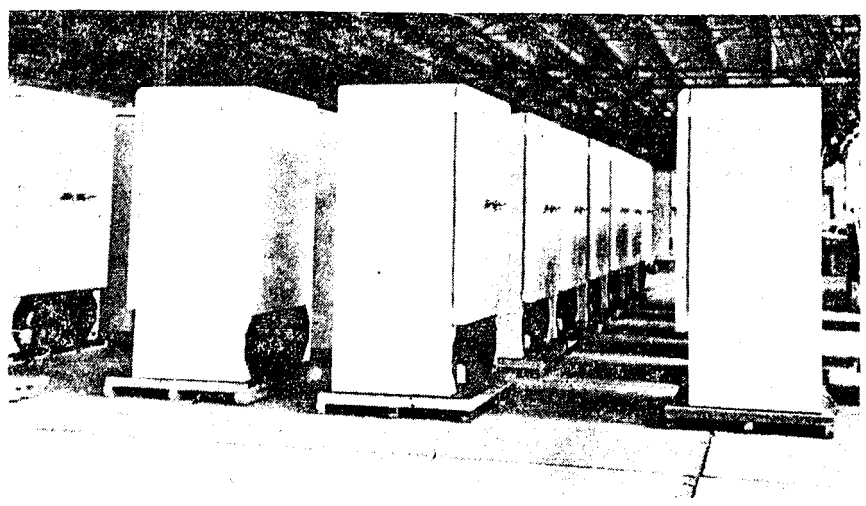

Romhányi — Tóth

DEREKAS HELYTÁLLÁS

A hűtőgépgyári munkásőrök a kiképzési év befejeztével egységgyűléseken értékelték az 1972. évi eredményeket és vitatták meg a jövő évi tennivalókat. November 30-án az egyik század egységgyűlésére kaptunk meghívást.

Horváth László századparancsnok nyitotta meg a századgyűlést és üdvözölte Gorjánc Ignác vezérigazgatót, Kárpáti József PB titkárt, és Muzsik Lászlót, a Kókai László zászlóalj parancsnokát, akik részt vettek a századgyűlésen. Ismertette a kiképzési év eredményeit. Többek között a következőkről beszélt Horváth elvtárs:

A század parancsnoki állományának és a munkásőröknek ebben az évben a kötelező gyakorlatokon és a szolgálatban eltöltött ideje százórákban mérhető. Két összevont gyakorlat volt, amelyen a megjelenéssel voltak problémák. Elgondolkoztató a két adat: a márciusi gyakorlaton eléggé alacsony, a szeptemberin már közel száz százalékos volt a részvételi arány. A lőgyakorlatok eredményei jók voltak, a század jól felkészült, képzett munkásőrökkel rendelkezik.

Ezután a különböző gazdasági területen dolgozó munkásőrök és parancsnokaik kaptak szót, akik a beszámoló fölötti vitában kifejtették véleményüket a kiképzésről, a munkásőr fegyelemről és a hiányosságokról is. Muzsik László a sokszor gyorsan és rugalmasan felszámolható problémákról beszélt, majd vázolta az 1973. évi kiképzési tervet és feladatokat, amelyek a század előtt állnak.

Kárpáti József hozzászólásában hangsúlyozta, hogy a munkásőrségben folytatott munka egyben a legkomolyabb pártmegbízatás is. Felhívta a század parancsnokainak figyelmét arra, hogy pártépítés terén számba jöhet sok olyan munkásőr, aki eddig párton kívüli volt, de méltó a párttagságra. Befejezésül biztosította az egységgyűlést, hogy a pártbizottság és a vállalatvezetőség eddig is és ezután is feladatának tekinti a felmerült kérdések megoldását és tisztázását.

December 1-én tudósítónk ugyancsak értékelő gyűlésen vett részt. Itt Gorjanc és Kárpáti elvtársakon kívül Varga István elvtárs a zászlóalj törzs részéről vett részt a szakaszgyűlésen.

Bús József szakaszparancsnok értékelte az 1972-es évet. Szólt azokról az eredményekről, amelyeket a szakasz a kiképzés, és a jó kollektív szellem kialakítása terén elért. A munkásőrségben folytatott versenymozgalom felajánlásait értékelve kiemelte a szoros együttműködést, amelyet a közbiztonság megteremtése érdekében a rendőrséggel közösen, eredményesen végeztek.

Részletesen beszélt Bús elvtárs a szakasz előtt álló jövő évi feladatokról és értékelte a fegyelmi helyzetet.

A vitában először Hamar József századparancsnok szólalt fel, majd több észrevétel és kérdés hangzott el, melyekre a jelenlevő párt- és gazdasági vezetők, illetve a szakaszparancsnokok adtak választ.

A szakaszgyűlések alaphangja, az értékelés nyílt volt és előremutató. Amikor ezt a tudósítást írjuk, egyetértünk a vita résztvevőivel és fontosnak tartjuk summázni a következőket:

A növekvő gazdasági feladatokat tehetségünkhöz mérten legjobban ellátni mindannyiunk elsőrendű kötelessége, hiszen a munkánk után élünk. Úgy gondoljuk, hogy munkásőreink a jövőben is — áldozatkész és rendkívül fontos pártmunkájuk mellett — becsülettel elvégzik a szakmai munkájukat. Szolgálatuk ellátásához azonban joggal kérik és igénylik a pártszervezetek és gazdaságvezetők, valamint munkatársaik megértését segítését. Nem lenne azonban munkájuk méltatása teljes, ha nem emlékeznénk meg tisztelettel legfőbb segítőikről, a munkásőr-feleségekről. Ők azok, akik minden munkában helytállnak addig, amíg férjük a munkásosztály érdekében a szolgálati helyén áll, s nem feledkezhetünk meg arról, hogy az elért eredményekben, sikeres gyakorlatokban az ő helytállásuk is nagy szerepet játszik.

Horti — Dalocsa

„+ 15 százalék"

— Ennyi a volumenfelfutás várható indexe vállalatunknál 1972-ben.

Lefordítva annyit jelent, hogy enynyivel termeltünk többet az előző évhez képest, és ez több mint kétszerese az országos gépipari átlagnak. Várhatóan 2,1 milliárd forint az alaptevékenységünkből származó termelési érték. Várhatóan, hiszen még több, mint két hét van az év végéig, amikor Baráth László termelési főmérnökkel és Martonyik László terv és programosztály vezetővel egy kis előzetes számvetést csináltunk.

— Nem is könnyű feladat ez — mondja Baráth elvtárs. A tervezett készárukibocsátás mintegy 7,5 millió forint naponta decemberben, és hiába dolgoztunk egész évben ütemesen és egyenletesen, az utolsó másfél héten esetleg bekövetkező „üzemzavar" komolyan veszélyeztetheti az eredményt. Pedig — akár büszkék is lehetünk rá — méltó módon ünnepeltük a 20. évfordulót.

A teljesség igénye nélkül tekintsük át néhány fontosabb területen a termelés várható alakulását. Háztartási hűtőszekrényekből közel 345.000 darabot termeltünk, ennek 24 százalékát szocialista, 8 százalékát tőkés országokba exportáltuk. Hűtőelemekből nemcsak a tervet teljesítettük, hanem jóval a határidő előtti kiszállításukkal járultunk hozzá, hogy a Gagarin Hőerőmű V. hűtőtornyának építése befejeződjék és az új 800 megawattos egység energiatermelésével belépjen az országos hálózatba, ugyancsak határidő előtt. Radiátorból 400.000 négyzetmétert gyártunk, járműhűtőből 60 ezer darabot, s ebből 20 ezer Renault autókban „szolgál" majd.

Nagyszerű eredmények ezek, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy komoly felújításokat, új gyártósorok bevezetését is megvalósítottuk ebben az évben. Így kiemelkedő jelentőségű feladat volt például az abszorpciós rendszerű hűtőszekrénygyártás teljes rekonstrukciója, ami a folyamatos és rendszerezettebb gyártást alapozta meg. Igen sikeresen, hiszen az S 60 típusú hűtőszekrényeknél elért 350 darab/nap készárukibocsátás már a jövő évre tervezett tempónak is megfelel, bár a kereskedelmi igényeket még az sem elégíti ki maradéktalanul, valószínűleg.

Az új gyártmányok között az 50 literes söröshordó-gyártás bevezetése jelentette az egyik nagy feladatot. Ma már a kívánt minőségben és mennyiségben megfelelő biztonsággal tudjuk gyártani, ami elsősorban a műszaki előkészítő apparátus és az üzem érdeme. Az igények miatt azonban 1973-ban itt is rekonstrukcióra kerül majd sor.

— *Hogyan sikerült a megnövekedett feladatokhoz a megfelelő létszámot biztosítani? — kérdeztem meg Losonczi Tibor, üzemgazdasági főosztályvezetőt, aki éppen „kapóra" jött, amikor itt tartottunk a beszélgetésben.*

— Egy sor komoly intézkedés született, melyek eredményeként például 1969-hez képest felére csökkent a fluktuáció. Kétségtelen, hogy többkevesebb létszámhiány mutatkozott egész évben Jászberényben, de ez — az eredmények igazolják — a vállalat valamennyi dolgozójának dícséretére, nem okozott komolyabb problémát.

— *Vajon különböző telepeink hogyan működtek közre az egész vállalat sikerében? — kérdezem ismét Baráth elvtársat —*

— *Jászboldogházát* eredményei dícsérik, nemcsak a forinttal mérhető dolgokban, hanem a közösségi szellem nehezen mérhető példás alakításában is.

— *Budapesti gyáregységünk* a vállalatvezetőség intézkedéseinek odaadó végrehajtásával termelését rendszeressé fejlesztette, sőt várhatóan túlteljesíti a tervét. Kedvezően alakul költségszintjük is.

— *Törökszentmiklósi* aggregátfelújító üzemünk kitűnő kollektívája még a szezonális túlterhelésben is zökkenőmentesen dolgozott. Minőségileg még van némi javítanivalójuk, ehhez bizonyára komoly segítséget jelent az elpárologtatók felújításához újonnan telepített vegyikezelő sor.

Különleges helyzetben van *Jászárokszállás*, hiszen telepítési gondok is terhelik még. Jól helytállt az elvárható szinten, s a várhatóan 5—6 millió forint értékű éves termelés minőségével a licenc-partner is elégedett. Jövőre viszont igen komoly feladatot kell megoldaniuk: 19 nagy élelmiszer-áruház teljes berendezését kell legyártani szovjet megrendelésre.

— *Mit tekint főmérnök elvtárs az év legnagyobb sikerének?*

— Nagyon egyszerűen hangzik: egész évi ütemes termeléssel a készárukibocsátásra tervezett termékeinket karácsonyig legyártjuk, s az év hátralévő napjaiban már az 1973-as évre készülünk. Szállításra is csak olyan termékek kerülnek ebben az időben, melyeket év közben felemelt igényekre gyártottunk.

— *Mi volt a legnehezebb „lecke"? — ha már a „leg"-eknél tartunk?*

— Három terület: először is az alapanyagok minőségben elégtelen, mennyiségben ütemtelen beérkezése. Elég ha Dunaújváros, a Rézhengermű, Székesfehérvár, de még az Oxigéngyár által gyártott anyagok közismert nehézségeire utalok, bár ilyen téren a külföld sem kivétel: NDK-beli partnerünk hűtőkompresszor szállításainak bizonytalansága következtében a Hűtőbútor üzemünk olyan hátrányba került, hogy csak az üzem dolgozóinak igen nagy elismerést érdemlő erőfeszítése árán tudták a hátrányt ledolgozni.

Néhány szót az ilyenfajta alapanyag-problémákról: például a dunaújvárosi lemez kapcsán. Nem is annyira a javításra fordított többletköltség veszélyes, bár ez sem elhanyagolható, mint inkább a rendszeres termelési folyamat megszakadása. Improvizációkra kényszerülünk, a dolgozók, az üzemi vezetők, a műszaki előkészítés figyelmének „eltelése" fontosabb feladatokról, nehezen mérhető, de sokkal jelentősebb károkat okoz.

A kooperációs vonal a másik „legnehezebb". A nagyszámú partner között kevés a korrekt, ráadásul szabadáras kategóriában számolhatnak, míg mi az 1968-as árszinten kalkulálunk. Többek között ezért is sokszor kényszerülünk kihelyezett gyártás áttelepítésére, sőt hazatelepítésére is, egyik napról a másikra. A harmadik a belső terület: túlzsúfoltság szinte mindenütt. Emiatt nehéz minőségi szintet tartani, átlátni — követni a termelést, megteremteni a gazdaságos sorozatnagyság, a piaci igények rugalmasabb kielégítését szolgáló félkész gyártmányok tárolásának feltételeit. Végső soron a fejlesztés akadálya.

Az eredmények részletes vizsgálata természetesen még hátravan. A jövő évre tervezett 10 százalék körüli termelésemelkedés azonban — éppen az 1972-es év tapasztalataira tekintettel — már most komoly felkészülést és figyelmet követel vállalatunk valamennyi dolgozójától.

Szerdahelyi Gábor

Nagyító alatt:

a fejlesztés

A hazai motorkompresszor gyártás bázisa, az Egri Finomszerelvénygyár és a Gyártmányfejlesztési főosztály között igen hosszú és eredményekben gazdag kapcsolat van. Az eddig kifejlesztett hazai gyártású háztartási szekrény nagyságú motorkompresszorok gyártásán túllépve, 1968 óta folyó közös munka eredményeképpen új hermetikus motorkompresszor sor van születőben.

Ez elsősorban a klimaprogram és a kereskedelmi bútorok területén jelentkező igényeket hivatott kielégíteni.

A sor egyes változatainak gyártása máris beindult Egerben, más változatok pedig bemérés alatt vannak.

Igen tanulságos ezt a fejlesztési munkát, a család kialakítását nagyítónk alá helyezni, hiszen a különböző típusok jövőbeli alkalmazása jelentős lépés lesz a Hűtőgépgyár életében.

Az alapdokumentációt és az alapkutatási kísérleti széria elkészítését a Hűtőgépgyár Gyártmányfejlesztési főosztálya végezte el. A családosításra választott jellemző az elméleti szállítóteljesítmény volt s ez az ismertetett igények a lapján 3,1-11,4 köbméter per óra teljesítményig terjed. Az volt a törekvés, hogy minél kevesebb betétmotor és mechanizmus igen sokféle alkalmazási variációt adjon.

Egy lökettérfogaton belül R22, R12 és R502 alkalmazásával 3 variáció hozható létre klima, normál és mélyhűtő üzemre. Ezeken belül további 2-2 gép jön létre, nagy indítónyomatékú, és kis indítónyomatékú villamos motorokkal. Végeredményben egy mechanizmusból 6 féle variáció alakítható ki. Összesen ötfajta mechanizmusból 30 féle variáció! Ez az alkalmazásnak olyan széles skáláját hivatott biztosítani, melynek jelentősége nem szorul külön bizonyításra.

Fentieken kívül újabb igény jelentkezett statikus hűtésű változat kialakítására is, ennek megtörténte is növeli a választékot. Példaképpen bemutatjuk a család egy tagját:

megnevezése: MK 3,1 E 32 M,

ahol MK — motorkompresszor

3,1 — elméleti szállítóteljesítmény m³/ó

E — nagy indítónyomatékú (exp. szelepes)

32 — villamosmotor billenőnyomatéka

M — normál üzemmód

Az egyes kompresszorok kialakítása korszerű, az ezzel kapcsolatos részletek ismertetésére, természetesen egy szakcikk igénye nélkül — még visszatérünk.

A fejlesztési munka másik, igen jelentős területe a mintagépek vizsgálata. Ezek 3 főterületre terjednek ki:

a) Szerelés előtti

b) Szerelés közbeni

c) Szerelés utáni vizsgálatok

Az eddig vizsgált kompresszorok kopásértékei és paraméter változásai elfogadható értékűnek mutatkoztak. A vizsgálatokat ismertető — az egri hűtőgép kongresszuson elhangzott — előadásokat nagy érdeklődés kísérte a hazai és külföldi szakemberek részéről.

Az ismertetett új hermetikus motorkompresszor sor alkalmazása igen széles skálájú lehet. Légkondicionáló berendezésekben, fejhűtőkben, vitrinekben, italhűtőben (klímaüzem) nagy űrtartalmú, kereskedelmi hűtőszekrényekben, (normálüzem) valamint mélyhűtőpultokban (mélyhűtő üzem) stb.

Addig persze még igen sok munka vár erre a lelkes kollektívára, mely eddig is igen sokat tett a hazai kompresszorgyártás előrelépésének eléggé nem méltatható jelentőségű ügyében.

— bánhidi —

Ismerjék, értsék, hasznosítsák

III.

A nevelési eszközök gazdag tárháza a szabadidő, csak a KISZ vezetőségének ezt tartalmassá és színessé kell tenni. Ma művelt, magasan képzett, a korszerű technikát értő és ismerő, a világ szellemi kincsét szűntelenül megismerő és bővítő, egészséges, jó fizikumú ifjúságra van és egyre inkább lesz szükség.

Miért foglalt ebben állást a KISZ VIII. kongresszusa?

„Éljünk a művelődési, kulturálódási, szórakozási, testedzési, sportolási és turisztikai lehetőségeinkkel, vállaljunk részt bővítésükből, ne feledjük, hogy csak testben és lélekben ép egészséges emberek bírkózhatnak meg sikeresen a növekvő feladatokkal." (KISZ VIII. kongresszusa)

A Hűtőgépgyár évente igen magas összeget fordít dolgozói kulturális- és sportigényei kielégítésére. KISZ alapszervezeteinknek kezdeményező szerepet kell vállalni munkahelyeiken e lehetőségek kiaknázásában, a mozgósításban. Karöltve a szocialista brigádokkal, a pártalapszervezetekkel közös rendezvények szervezését kell szorgalmazni. Igaz ugyan, hogy Jászberényben kevés a kulturális és sportlétesítmény, a tényleges helyzet azonban az, hogy még ezek sem teljesen kihasználtak. Itt elsősorban a Városi Úttörőházra, a Fegyveres Erők Klubjára, a Városi Sporttelepekre gondolunk.

A városi sportpályák elsősorban a különböző bajnokságok, hivatásos versenyzők sportigényeit szolgálják. A tornatermek száma kevés és felszereléseik néhány kivétellel nem a legkorszerűbbek. Felhívással és egyben ajánlással élünk a vállalat vezetősége felé, ha mód és lehetőség van rá, a gyári kollektíva összefogásával még ebben az ötéves tervben a Hűtőgépgyár mellett korszerű sportkombinátot létesítsünk. Ez mindenképpen szükséges lenne nemcsak a fiatalok, hanem valamennyi gyári dolgozó sportolásának biztosításához.

A jövő tervezéséből visszatérve a jelenbe, a következőkben fogalmazhatók meg a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségei:

Kulturális lehetőségek az alapszervezeteknél a klubdélutánok. A klubdélutánt lehet egy alapszervezeten belül, vagy más vállalati alapszervezettel. Természetesen ezeknek igazi értéke csak akkor jelentkezik, ha az előkészítő munkában, a végrehajtásban valamennyi KISZ tag megbízást kap.

— Színház, filmszínház látogatás: évente több alkalommal célszerű mindkét kulturális formát felhasználni az általános műveltségi szint emelésére. A színházi előadások előtt ajánlatos rövid ismertetőt tartani a darab tartalmáról, írójáról, annak életéről, a mű keletkezése körülményeiről, a színészekről. A havi filmprogramok áttekintése után a kiemelkedő alkotások megtekintése közös mozilátogatás keretében jó módszer, kultúrosi feladat. Filmankét, vetélkedő szervezése azonban csak néhány alkalommal legyen, mert tömegében sablonossá, unottá válhat.

Ezeknek a kulturális mozgalmi lehetőségeinknek a kiaknázása során is támaszkodni kell az alapszervezet tagságának véleményére, elképzelésére. (névre szóló akciószervezés).

— Múzeum, tárlat és kiállítás megtekintése, hangversenyek (beat, komolyzene), irodalmi színpadi bemutatók, előadói estek látogatása, illetve ezekre mozgósítás. Jászberényben a fentiekben felsorolt kulturális rendezvények szinte valamennyi formája megtalálható, itt a KISZ VB kulturosának igen komoly feladata az, hogy megfelelő propaganda eszközökkel (felhívás, plakát, körlevél, reszortos értekezlet) információt adjon a KISZ alapszervezeti vezetőségeknek (természetesen idejében) a rendezvényekről, azok programjáról a megtekintésre történő mozgósítás módszereiről.

A rendezvények anyagi bázisainak megteremtése a következő módszerrel történhet: — alapszervezeti társadalmi munkaakció,

— KISZ bizottság támogatása,

— szakszervezeti bizottság kulturális alapja.

A sporttevékenység legfontosabb célja, hogy a fiatalok egészséges, jó fizikumú, állóképes és tettrekész emberekké váljanak. A munka után a szellemi és fizikai pihenés és felüdülés, szervezeti regenerálódás egyik lehetőségét adja. A KISZ VB részéről a sportfelelős irányítja és szervezi az alapszervezetek reszortfelelősei segítségével ezeket a feladatokat.

A sportmunka lehetőségei:

— Kispályás labdarúgás, kézilabda, röplabda, kosárlabda, atlétika, asztalitenisz, úszás.

Sokkal nagyobb energiát és eszközt kell fordítani a megfelelő előkészítő propaganda tevékenységre.

Kirándulás, túraverseny, természetjárás szervezése is a sportolási, kikapcsolódási formák közé tartoznak. Ezeket is a tagság elképzelése és általános véleményére alapozva kell megszervezni, előkészíteni.

Bár nem közvetlenül a szabadidő eltöltéséhez tartozik a honvédelmi sportmunka, mégis itt kell szólni erről. Sajnos az elmúlt időszakban KISZ szervezeteink keveset foglalkoztak a honvédelmi sportmunkával.

Az elsődleges teendő, hogy még ebben az évben a KISZ Bizottságban ilyen reszortos ténykedjen és valamennyi KISZ alapszervezetnél KISZ megbízatásként egy aktivista foglalkozzon ezekkel a feladatokkal.

A honvédelmi sportmunka célja: a fiatalok hazafias és honvédelmi nevelése. Ennek a szervezeti kerete elsősorban az Ifjú Gárda, amelynek megalakítását 1973. I. negyedében valósítjuk meg.

A testületi vezetési munka tovább javításával, az alapszervezetek hatékonyabb segítésével sokkal tartalmasabbá és színesebbé kívánja tenni a fiatalok szabadidős programját. Az előzőekben felsorolt módszerek és eszközök csekély részét képezik a lehetőségeknek.

B. L.

HÍREK

FELHÍVÁS!

A Hűtőgépgyár. Vöröskereszt Szervezete a szocialista brigádok és a tömegszervezetek segítségével tisztasági mozgalmat indít. Folyamatosan ellenőrzik a műhelyeket, öltözőket.

Értékelés és jutalmazás évenként egyszer lesz.

Minden brigád teljesítményét figyelembe vesszük, megfelelő eredmény esetén jutalmazzuk.

Varga Károlyné
Vk. titkár

* * *

A jászberényi Járási- Városi Rendőrkapitányságtól egész évben rendkívül sok elvtársi segítséget kaptunk, kapcsolataink igen jók és nem egyoldalúak: dolgozóink közül többen önkéntes rendőri szolgálatot látnak el.

A közlekedés — rendőri munka önkéntes segítői közül parancsnoki elismerésben és pénzjutalomban részesültek; Kónya Leó és Bóta János.

A jutalmakat Kárpáti József PB titkár nyújtotta át és kívánt további jó erőt- egészséget munkájuk ellátásához.

* * *

Ülést tartott a VSZB december 6-án. Az esedékes napirendi pontok megtárgyalása után tisztségválasztásra került sor. Nagy János VSZB titkár meleg szavakkal vett búcsút Szekeres Lászlónétól, a VSZB elnökétől, megköszönve a négy évi önzetlen és segítőkész munkát, melyet mint a VSZB és a Vállalati Szakszervezeti Tanács elnöke végzett. Utódjának Skóla Dénesnét kooptálták és jóváhagyás végett a legközelebbi szakszervezeti tanácsülésre terjesztik elő.

* * *

Szakszervezeti aktívaülés volt november 23-án, amelynek keretében megjutalmazták azokat a választott tisztségviselőket, akik az év folyamán munkájukat közmegelégedésre végezték. A 32 500 forintot vásárlási utalványban, 200—500-as címletekben Nagy János VSZB titkár adta át a jutalmazottaknak, megköszönte munkájukat, hangsúlyozta érdemeiket a szakszervezeti munkában.

* * *

November 22-én a nőbizottsági aktívák részére politikai tájékoztatót adott Duschek Lajosné a SZOT titkára. Különösen sokat foglalkozott szociálpolitikai témákkal.

* * *

November 24-én öttagú szovjet delegáció látogatott gyárunkba Ilarin Jurij Szergejevics vezetésével, aki a műszaki tudományok kandidátusa. A vendégeket az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság munkatársai kisérték. Kovács Gyula műszaki fejlesztési főmérnök és Ozsvári Ferenc technológia osztályvezető kalauzolásával, Havasi Ferenc gyáregységvezető társaságában megtekintették a jászárokszállási hűtő- és klímatechnikai gyáregységet, érdeklődtek a Tyler program és gyártmányok iránt, majd a későbbiekben megnézték a háztartási hűtőszekrények gyártósorát.

A zárókonzultáción a vendégek igen elismerőleg nyilatkoztak a Hűtőgépgyárról és további sikereket kívántak a vállalat fejlesztési apparátusának és minden dolgozójának a további munkában.

* * *

Hajdúsági szaktanárok, szakfelügyelők látogatták meg a Hűtőgépgyárat november 28-án. A negyventagú pedagóguscsoport nagy érdeklődést tanúsított a gyár termékei és technológiája iránt, mint elmondották, általános iskoláik felső tagozataiban háztartásigép javítást, közöttük a hűtőgépek javítását is tanítják. Külön kérték, hogy megismerkedhessenek a kompresszoros hűtőgépüzemben dolgozó szocialista brigádokkal. Élményekkel, kedvező tapasztalatokkal távoztak a gyárból és ezúton küldik köszönetüket az őket nagy szivélyességgel fogadó „Mező Imre" szocialista brigád vezetőinek és tagjainak.

* * *

Vélemény a tv riportról

Nagyon készültünk! Jó volt látni ismerősöket a képernyőn, országos üggyé válni egy órára, érdeklődés középpontjában lenni. Ötven milliót lakásra öt év alatt, művezetői értekezlet, művezető és prémiumkérdések. Sok minden elhangzott, néha szerintünk zavartkeltő egyszerűséggel. Ha mi lettünk volna Bán János helyében... Többet vártunk ettől az egyórás műsortól. Nagyon sok dolgozó véleménye ez, akik hatezredmagukat keresték az őszinte véleményekben, s akik úgy látták, hogy bizonytalanul kereste a „gyeplőszárat" a TV riportere, és a valóságos kép helyett azok, akik nézték a műsort, ferde képet kaptak, vagy kaphattak rólunk. Csak mert túlzottan vigyáztak a spontaneitásra...

Mészáros

December, a „szeretetkampány" időszaka. Télapóvárás, karácsonyi készülődés, ajándékosztás, szóval a család és a szeretet ünnepeinek ideje.

Óvodánkban és bölcsődénkben nagy volt az izgalom, a kicsik készülődése. Télapót várva rengeteg mesét és dalt hallgattak és tanultak meg.

Az ajándékkal teli puttonyt csillogó szemmel nézték, egyik bátrabb ,másik félénkebb volt. Óvodásainknál a „nagykönyv" az egyik fiúcska réme lett, mivel „viselt dolgait" fejére olvasták. Fogadta is a lurkó, hogy többet nem... máskor nem...

Bölcsődénkben a legkisebbek őszinte csodálkozással, kis félelemmel szemlélték a szakállas bácsit, de amikor a csomagokat bontogatni kezdték, már énekeltek is. Sajnos, a kép nem hangos. Mert különben mindenkinek melegedne a szíve attól a koncerttől.

Szép karácsonyt, boldog ünnepeket a fenyőfa alatt játszó gyermekeinknek!

Évzáró a GTE-ben

A Gépipari Tudományos Egyesület ászberényi szervezetének Anyagvizsgáló Szakosztálya november 24-én ülést tartott. A szakosztály munkaterv alapján negyedévenként tartja üléseit.

A november havi ülés napirendjén az 1972. évi munka értékelése, műszaki előadás, vezetőségválasztás, az 1973. évi munkaterv megbeszélése és vita szerepelt.

Az 1972. évi eredményeket Krasnyánszky József titkár ismertette. Az adatok közül nyilvánosságot érdemel a szakosztály tagjainak tanulási igyekezete: két tagtárs vegyipari technikus lett 1972-ben, hárman 1974-ben fejezik be technikumi tanulmányaikat. Egy tag röntgen rádioaktív izotópos anyagvizsgálói képesítést szerzett, illetve idegen nyelvtanulmányait befejezte. Számosan vettek részt szakmai továbbképző előadásokon is.

A műszaki előadást Zarubay Miklós vegyészmérnök tartotta az elektronikus szakítógépekről, ismertetve a működési elvet, a műszaki jellemzőket, s az előnyöket a mechanikus szakítógépekkel szemben.

A napirend következő pontját a szakosztály a következő ülésre halasztotta, mert az aprítógépgyári tagság hiánya miatt a szakosztályi ülés nem volt határozatképes.

Az 1973. évi munkaterv ismertetése után, melyet Kókai Rudolf szakosztályvezető tartott, vita indult meg, melyben számosan hozzászóltak a felvetett kérdésekhez. A vita részben az elhangzott előadást, valamint az 1973. évi munkatervet érintette, különös tekintettel a bel és külföldi tanulmányutakra, a GTE szerepére a műszaki dolgozók életében, illetve a műszaki dolgozók viszonyára a GTE-ben. Kritika hangzott el a Hűtőgép újságot illetően. A résztvevők egyike kifogásolta, hogy hasábjain kevés teret kap a Gépipari Tudományos Egyesület jászberényi szervezete.

— Jánosi —

Megjegyzés: A Szerkesztő Bizottság úgy véli, hogy a felszólalónak igaza van, azonban hozzá kell tenni, hogy sohasem maradt ki az újságból egyetlen cikk sem, — mely az Egyesület életével foglalkozott — helyhiány miatt!

GÖRBETÜKRÜNK

Akassza szögre, vagy...

Nem mindennapi élménynek igérkezett a budapesti MÁV Szimfónikusok jászberényi vendégszereplése. Tisztelet a zenének és tisztelet az eseménynek, fodrász, öltözködés, veszekedés, stb. És persze elkésés. Bach örökszép muzsikáját az ajtó előtt toporogva „élveztük". Addig is a ruhatárról érdeklődtem. Úgy néztek rám, mintha az Északi-sarkon hűtőszekrényt keresnék. Hosszas rábeszélésre kinyitottak egy fülkét, ahol kb. 25 szög állt rendelkezésre fogasként. „Szerelésünk" befogadását tapsvihar szakította meg, futás fel a lépcsőn.

A terem zsúfolásig tele volt... kabátokkal... Áttörve egy átmeneti kabáton és egy leejtett női bundán, leültünk. Gyanúsan puha volt az ülés, ugyanis két női kardigán pihent rajta, különböző sálakkal. A zongoraverseny első taktusai között szétosztottuk, ennek egyáltalán nem örülő szomszédaink között.

Végre megszemlélhettem volna a karmestert, de előttem egy elegáns ember tornyosult az égnek. Bélelt télikabátján ülve egyensúlyozott a zene ütemére. Finálé! Kitört a tapsvihar. Többen a ruhadarabjaikat lengették, addig se volt gond velük. Szünetben két táborra oszlott a közönség. Az optimisták akik hittek az emberiség jövőjében, kirakodó vásárt hagytak a székeiken. A komor lelkek, bősz képpel sétáltak a folyosón, állig begombolkozva. Mi akik beprotezsáltuk kabátunkat, általános közfeltűnést keltettünk, mint nudisták a normál strandon.

A zenekar néhány tagja is a folyosón sétált. Elgondolkoztam — csaknem annyian voltak, mint a közönség negyede, vajon hova tették a kabátjukat? A jegyszedők csinosak, szépek voltak — vajon hova tették a kabátjukat? Ugy látszik csak a közönség volt mostohagyerek. Vajon miért?

Az este különben felejthetetlenül szép volt, köszönet érte a vendégművészeknek. Fenti zsörtölődésemből az aggódás szól. Meg kellene teremteni a feltételeit, hogy egyre több hasonló élményben lehessen részünk.

— bánhidi —

Elnézem hajnalig... folyik?

Valamennyien jól tudjuk, hogy milyen bajokat okoz a csapadékmentes időjárás, a vízhiány. De hogy milyen fölöttébb szórakoztató társasjátékokra is serkentheti a dolgozókat, azt csak sejtette eddig a tudomány.

Mert tessék csak nézni a V-ös épület lakóit, az utóbbi időben kivétel nélkül totóznak naponta többször is: folyik vagy nem folyik víz a kézmosásra kiszemelt csapból? Sivatagi szokások vannak kialakulóban: a csappal szerelt termekben félszemmel mindenki a nyitva hagyott, ám néma csapot kémleli, a folyosókon beduin őrjáratok cirkálnak: mikor is jelenik meg az első enyhet adó csepp? A figyelmeztető kiáltásra viszont sziu-indiánokra emlékeztető roham indul. Igaz, egy felük ilyenkor is csendben marad, csak feltűnő gyorsasággal kapkodnak némi papírneműk után és sietnek valahová, *Valami Cél* felé, ahol ilyenkor lehet. Az ugyanis mindig csak utólag derül ki — a dolog természetéből kifolyólag — hogy volt-e öblítővíz?

Ezek a helyek amúgy nagyon elhagyottak, bár „az ablakon a nap betűz" viszont „elűz a bűz" — ahogy a költő mondja. Ezért is a „hol-van-ott-víz" játékosok általában nagyon mérgesen járnak, végső szorultságukban egyre lejjebb. Hátha a földszinten van víz...

Na és a népi mondókaversenyről még nem is esett szó: általában bepiszkolódott vagy szappanoskezűek játéka ez a csap előtt, igen sok ötlettel a felettünkvalóknak (égieknek és illetékeseknek) ajánlott tevékenységekben.

Ezek a legjellemzőbb változatok alig néhányhónapos gyűjtőmunka eredménye. Majdnem bizonyos, hogy jónéhány változatra van még kilátás, különös tekintettel a csapadékszegény télre.

Majdnem bizonyos ugyanis, hogy csak az időjárás segíthet a dolgon.

— Csak az időjárás?!

ERBÉ

Lujza, Jenő meg a „Hűtőgép"

— Képzeld Jenő, a postás reggel bedobott egy „Hűtőgépet"!

— Erős ember lehetett! És legalább eltalált?

— Ne viccelj Jenő, az egy cuki újság. Azt olvastam egész nap. — Mond Jenő, te örülsz, hogy elmentek a gólyák?

— Miért kellene örülnöm?

— Mert azt írja az újság: „legnanagyobb öröm, hogy egyre kevesebb a vándormadár". — Miért Jenő? Olyan nagy baj lenne, ha egy gólya repülne a házunkra?

— Baj? — Katasztrófa! — De nálunk ez ki van zárva!

— Nem értem Jenő, engem miért nem hívtak meg Jászberénybe? — Azt írja az újság, mindenkit meghívtak, aki egyidős a gyárral.

— Engem mikor hívnak meg Jenő?

— Majd ha a Ganz-Hajó ünnepel Lujza!

— Mond Jenő, végeztél már piaci analízist?

— Mit végeztem?

— Piaci analízist. Azt írja az újság: „újat akarásunk mindig piaci analízisen nyugodott". — Tegnap éjjel is azt mondtad, hogy végre valami újat akarsz?

— Igazad van Lujza! — Ha valami újat akarok, csakugyan külső piac után kell néznem!

— Az a baj Jenő, nem vagy már a régi! Elmehetnél tornászni a hűtőgépgyári KISZ brigádokhoz!

— Miért pont oda Lujza?

— Mert azok a Gagarin Hőerőmű deltáit is rendbehozták határidőre. Akkor a tieddel is boldogulnak valahogy!

— Lujza!!

— De ideges lettél Jenő. Megetted a vacsorádat?

— Ezt most miért kérded?

— Mert azt írja az újság „jóllakottan nem lehet nagyot ütni".

bánhidi

Nyílt levél, - az Olvasóhoz

TISZTELT OLVASÓINK!

Egy üzemi újság életében mindig izgalmas pillanat az év utolsó lapjának megszerkesztése. Sokan vidám történeteket, karikatúrákat, kicsit már szilveszteri hangulatú cikkeket, köszöntőket, évvégi leltárt várnak tőlünk. Ha most a tisztelt Olvasónk végigfutja lapunk hasábjait, meggyőződik róla, hogy ez nem egészen így van. Mi, az üzemi lap társadalmi szerkesztő bizottsága sok esetben nehéz helyzetben vagyunk. A havonkénti megjelenés velejáró hátránya ez, hisz vállalatunknál egy hónap alatt annyi minden történik, hogy mi az eredmények krónikájának morzsáit tudjuk csak eljuttatni a tisztelt Olvasóhoz.

Ha észrevették, mindig arra törekedtünk, hogy lehetőségeinkhez mérten mindig emberközelbe maradjunk, ne szakadjunk el azoktól, akiknek a lapot írjuk, szerkesztjük és kiadjuk. Hogy ez a törekvésünk mennyire sikerült, azt sajnos nem tudjuk kellőképpen megitélni, hiszen levelesládánkban ritkán találunk kritikusan reagáló véleményt. Pedig a rendszeres olvasók neveinket bizonyára már ismerik. Gondolataikat és gondjaikat, örömeiket és eredményeiket igyekeztünk megírni és vállalalatunk közel hatezer dolgozójával megosztani. Célunk sohasem volt öncélú — jóakarattal, emberséggel írtunk nyugdíjasainkról, kiváló dolgozóinkról, újítókról, brigádokról, kollektívákról, vállalati eredményekről ünnepségekről. (A 20 éves jubileum alkalmából két újságra elegendő témánk volt — sajnos az újság terjedelme gátat szabott sok megírt és meg nem írt cikknek, portrénak, riportnak.) Eljutottunk arra a szintre, hogy nem feltétlenül négy oldal kitöltése a legfőbb gond, hanem az, a cikkek közül mi vesztette el aktualitását, mi maradjon ki.

Voltak már melléfogásaink is (végsősoron csak amatőrök vagyunk) mindannyiunknak megvan a maga gazdasági feladata, sokszor egy presszóban, vagy odahaza sikerül csak a kiválasztott riportalanyt megkörnyékezni, szóra birni. Nincs meg minden esetben a kritikai rutin, vagy más-szóval újságírói diplomatika, amely nélkül a szakma művelője jó, középfokot érhet el. Ezek a melléfogások azonban jól összekovácsolódott szerkesztőbizottságunkban már lelepleződnek, többségükben nem jutnak el a tisztelt Olvasóhoz. Előfordult, hogy az egyes társadalmi szerkesztő szubjektív megítélése tévesnek bizonyult, volt már rá példa személyek, kollektívák esetében is. Itt a felelősség nyomatékosabb, mert ezrek véleményével ütközhet egy elfogult kinyilatkoztatás. Néha (mivel az üzemi lapunkat emberek készítik) becsúszik egy-egy érthetetlen fogalmazás, sajtóhiba is.

Mindezek mellett nem jelentéktelen az a tény, hogy a Hűtőgép újság jászberényi kezek eredménye. A nyomdába kerülés után a kéziratok még hosszú utat tesznek meg. Ólomba öntik a betűket, pontokra bontják a fotókat és egy bizonyos idő után szárad csak meg az újság lapjain a nyomdafesték. Azután a terjesztők juttatják el a lapot vállalatunk minden dolgozójához. Ez év második felében gyakori volt a reklamáció azért, hogy nem jutott mindenkinek újság.

(Ismeretes, hogy minden dolgozónk megkapja az újságot, függetlenül attól, hogy férj-feleség-gyerekek itt dolgoznak, vagy attól, hogy mióta van a vállalat állományában.)

Perspektivikus terveink egyre fejlődő gyártás- és gyártmánytechnológiánk komoly létszámnövekedéssel járt együtt. A sajtótörvény pedig az újsággal foglalkozók kezét szigorúan köti. Ezért fordulhatott elő, hogy az 5500 újság az utóbbi hónapokban kevésnek bizonyult. A jövőben ezt a hiányosságot természetesen ki fogjuk küszöbölni.

Visszatérve a bevezetőben említett gondolatokhoz, azzal a kéréssel fordulunk a tisztelt Olvasókhoz, hogy a jövőben még jobban tekintsék szívügyüknek a következőket: A Hűtőgép a Te újságod! Ird, olvasd, terjeszd! Reméljük, hogy levelesládánkban egyre több levél hozza majd el azok véleményét, akik részére az újság havonként megjelenik. Ezzel nemcsak saját gondjuk és örömük kerül majd napvilágra, hanem nekünk, társadalmi szerkesztőknek is nagy segítségünkre lesznek.

Sok minden kimaradt ebből a nyílt levélből, amit gondoljuk Önök majd szóvátesznek. Észrevételeiket a lappal kapcsolatban érdeklődéssel várjuk.

Bár ma még nem tudjuk pontosan, hogy e sorok mikor jutnak el Önhöz Kedves Olvasónk, mindenesetre már jó előre kellemes karácsonyt és boldog új évet kívánunk!

A Hűtőgép Szerkesztősége

HŰTŐGÉP

a jászberényi Hűtőgépgyár dolgozóinak lapja

Szerkesztőség a vállalat telephelyén Jászberény, Pf. 64.

Kiadja: a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Virágh Iván

Felelős szerkesztő: Móra Sándorné

Hűtőgépgyár nyomdája, Jászberény

Felelős vezető: Rédei István

A lapot üzemen belül terjesztjük